POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI STRATÉGIAI PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁS EGYRÉSZRŐL AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS ANNAK TAGÁLLAMAI, MÁSRÉSZRŐL A MEXIKÓI EGYESÜLT ÁLLAMOK KÖZÖTT

EU/MX/MGA/hu

PREAMBULUM

A BELGA KIRÁLYSÁG,

A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG,

A CSEH KÖZTÁRSASÁG,

A DÁN KIRÁLYSÁG,

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,

AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG,

ÍRORSZÁG,

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,

A SPANYOL KIRÁLYSÁG,

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,

A HORVÁT KÖZTÁRSASÁG,

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,

A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG,

A LETT KÖZTÁRSASÁG,

A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG,

A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,

MAGYARORSZÁG,

A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG,

A HOLLAND KIRÁLYSÁG,

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,

A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG,

A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,

ROMÁNIA,

A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG,

A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG,

A FINN KÖZTÁRSASÁG,

A SVÉD KIRÁLYSÁG,

az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés szerződő felei, a továbbiakban: az Európai Unió tagállamai vagy az európai uniós tagállamok,

AZ EURÓPAI UNIÓ, a továbbiakban úgy is mint: az Unió vagy az EU,

egyrészről, valamint

A MEXIKÓI EGYESÜLT ÁLLAMOK, a továbbiakban: Mexikó,

másrészről,

a továbbiakban együttesen: a Felek,

FIGYELEMBE VÉVE azokat az erős kulturális, politikai és gazdasági kötelékeket, amelyek egyesítik őket,

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a demokratikus elvek, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok, valamint a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelem iránt, amelyek partnerségük és együttműködésük alapját képezik,

SZEM ELŐTT TARTVA, hogy az egyrészről az Európai Közösség és annak tagállamai, másrészről a Mexikói Egyesült Államok között 1997. december 8-án Brüsszelben aláírt gazdasági partnerségi, politikai koordinációs és együttműködési megállapodás jelentős mértékben hozzájárult e kapcsolatok megerősítéséhez,

FIGYELEMBE VÉVE a 2013. január 27-i Santiagói Nyilatkozatban kifejezett közös kötelezettségvállalásukat, miszerint modernizálják és felváltják a meglévő gazdasági partnerségi, politikai koordinációs és együttműködési megállapodást, hogy tükrözzék az új politikai és gazdasági realitásokat, illetve a stratégiai partnerségük terén elért eredményeket,

FIGYELEMBE VÉVE az Európai Unió és a Mexikói Egyesült Államok közötti, kereskedelemről szóló ideiglenes megállapodás (a továbbiakban: az EU–Mexikó ideiglenes kereskedelmi megállapodás) aláírását, amely szabadkereskedelmi térséget hoz létre az EU és Mexikó között,

HANGSÚLYOZVA kapcsolatuk átfogó jellegét és annak fontosságát, hogy biztosítsák a további előmozdításának koherens keretét,

MEGERŐSÍTVE stratégiai partneri státuszukat és eltökéltségüket, hogy tovább erősítsék és elmélyítsék partnerségüket, valamint nemzetközi együttműködésüket és párbeszédüket a közös érdekeik és értékeik előmozdítása érdekében,

MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a közös érdekű kétoldalú, regionális, biregionális és nemzetközi kérdésekben folytatott együttműködés megerősítése iránt,

ELISMERVE a nemzetközi jogon alapuló, erős és hatékony multilaterális rendszer fontosságát a béke megőrzése, a konfliktusok megelőzése, a nemzetközi biztonság megerősítése és a közös kihívások kezelése szempontjából,

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a kereskedelmi kapcsolataik kiterjesztése és diverzifikálása iránt, összhangban a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrákesi Egyezménnyel (a továbbiakban: WTO-egyezmény), valamint az e megállapodás III. részében meghatározott konkrét célkitűzésekkel és rendelkezésekkel,

MEGGYŐZŐDVE arról, hogy e megállapodás olyan környezetet teremt, amely elősegíti a növekedést a közöttük fennálló fenntartható gazdasági kapcsolatokban, különösen a kereskedelem és a beruházások tekintetében, amelyek elengedhetetlenek a gazdasági és társadalmi fejlődés, valamint a technológiai innováció és modernizáció megvalósításához,

ELISMERVE, hogy e megállapodás rendelkezései védik a beruházásokat és a beruházókat, és céljuk, hogy kölcsönösen előnyös üzleti tevékenységet ösztönözzenek anélkül, hogy csorbítanák a Felek azzal kapcsolatos jogát, hogy közérdekből szabályokat hozzanak saját területükön,

ÜDVÖZÖLVE a következőket: az ENSZ Közgyűlése által 2015. szeptember 25-én elfogadott 70/1. sz. határozat, amely tartalmazza a „Világunk átalakítása: fenntartható fejlődési keretrendszer 2030” című záródokumentumot (a továbbiakban: a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend), az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felei Konferenciájának 21. ülésszakán elfogadott, Párizsban 2015. december 12-én kelt Párizsi Megállapodás (a továbbiakban: a Párizsi Megállapodás), valamint az ENSZ harmadik világkonferenciáján Sendaiban, 2015. március 18-án elfogadott, a 2015–2030-as időszakra szóló sendai katasztrófakockázat-csökkentési keret, az Addisz-Abebában 2015. július 13–16-án elfogadott, a Harmadik Nemzetközi Fejlesztésfinanszírozási Konferencia addisz-abebai cselekvési programja, a 2016. május 23–24-i isztambuli humanitárius csúcstalálkozón elfogadott humanitárius csúcstalálkozói kötelezettségvállalások, valamint a 2016. október 20-án Quitóban megrendezett, a lakhatásról és a fenntartható városfejlesztésről szóló ENSZ konferencián (Habitat III) elfogadott új városfejlesztési menetrend (a továbbiakban: új városfejlesztési menetrend), továbbá felszólítva azok gyors végrehajtására,

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a globális kihívások leküzdése iránt a fenntartható fejlődés gazdasági, társadalmi és környezeti dimenzióinak előmozdításával, valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend fenntartható fejlődési céljainak és célértékeinek eléréséhez való hozzájárulással,

MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a jogérvényesülés, az emberi jogok, a szabadság és a biztonság terén folytatott együttműködés megerősítése iránt,

FELISMERVE az oktatás, a kultúra, a kutatás és innováció, valamint más közös érdekű területeken folytatott megerősített együttműködés kölcsönös előnyeit,

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a nemzetközi kereskedelem oly módon történő előmozdítása iránt, hogy az hozzájáruljon a fenntartható fejlődéshez annak gazdasági, társadalmi és környezeti dimenzióiban – az összes érdekelt felet, köztük a civil társadalmat és a magánszektort bevonó partnerségek révén –, és aziránt, hogy e megállapodást saját jogszabályaikkal, valamint a nemzetközi munkaügyi és környezetvédelmi kötelezettségvállalásokkal összhangban hajtsák végre,

FELISMERVE gazdasági, kereskedelmi és beruházási kapcsolataik megerősítésének, valamint a közöttük folyó kereskedelem és a beruházások liberalizálása előmozdításának fontosságát a gazdasági növekedés megvalósítása, valamint annak érdekében, hogy új lehetőségeket teremtsenek az egyes Felek munkavállalói és üzleti közösségei, különösen a kis- és középvállalkozások számára,

FELISMERVE, hogy e megállapodás hozzájárul a fogyasztói jólét növeléséhez, valamint az életszínvonal és a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosításához,

ÖSZTÖNÖZVE a területükön működő vagy a joghatóságuk alá tartozó vállalkozásokat, hogy tartsák tiszteletben a vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos, nemzetközileg elismert iránymutatásokat és elveket, ideértve a felelősségteljes üzleti magatartással kapcsolatos, multinacionális vállalkozásokra vonatkozó OECD-iránymutatásokat, és hogy kövessék a felelős üzleti magatartással kapcsolatos bevált gyakorlatokat,

FELISMERVE, hogy e megállapodás rendelkezései fenntartják a Felek jogát arra, hogy területükön szabályokat alkossanak, összhangban belső jogszabályaikkal, és elismerve a Felek arra vonatkozó mozgásterét, hogy többek között olyan legitim politikai célkitűzéseket kövessenek, mint a népegészségügy, a biztonság, a környezetvédelem, a közerkölcs, valamint a kulturális sokféleség előmozdítása és védelme,

FELISMERVE a nemzetközi kereskedelem és beruházások terén az átláthatóság, a jó irányítás és a jogállamiság fontosságát valamennyi érdekelt fél javát szolgálva,

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy e megállapodás révén a nemzetközi kereskedelem és a beruházás akadályait felszámolva hozzájáruljanak a nemzetközi kereskedelem és beruházás harmonikus fejlődéséhez és bővüléséhez, és hogy elkerüljék a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat akadályozó olyan újabb korlátok létrehozását, amelyek csökkenthetnék az ebből a megállapodásból származó előnyöket,

MEGÁLLAPÍTVA, hogy amennyiben a Felek úgy döntenének, hogy e megállapodás keretében a szabadságon, a biztonságon és a jogérvényesülésen alapuló térségben olyan egyedi megállapodásokat kötnek, amelyeket az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) harmadik része V. címének megfelelően köthet meg az Unió, e jövőbeli egyedi megállapodások rendelkezései Írországra nézve nem lesznek kötelezőek, kivéve, ha az Európai Unió – Írországgal egyidejűleg a korábbi kétoldalú kapcsolatai tekintetében – értesíti Mexikót, hogy az ilyen jövőbeli egyedi megállapodások Írországot az Unió részeként kötelezik Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jogérvényesülésen alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez (EUSZ) és az EUMSZ-hoz csatolt 21. jegyzőkönyvnek megfelelően. Hasonlóképpen, az Unió bármely későbbi belső intézkedései, amelyeket e megállapodás végrehajtása érdekében az EUMSZ harmadik részének V. címe alapján fogadnak el, nem kötelezőek Írországra nézve, kivéve, ha Írország bejelentette, hogy a 21. jegyzőkönyvnek megfelelően részt kíván venni ilyen intézkedésekben, vagy azokat elfogadja; megjegyezve továbbá, hogy az ilyen jövőbeni egyedi megállapodások vagy az Unió ilyen későbbi belső intézkedései a Dánia helyzetéről szóló, az EUSZ-hoz és az EUMSZ-hoz csatolt 22. jegyzőkönyv hatálya alá esnek,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN ÁLLAPODTAK MEG:

I. RÉSZ[1]

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. CIKK

E megállapodás célkitűzései

E megállapodás célkitűzései a következők:

(a) megerősített stratégiai partnerség kialakítása, a politikai párbeszéd megerősítése, valamint a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekben az együttműködés elmélyítése és fokozása;

(b) a Felek közötti fokozott kereskedelem és beruházások előmozdítása a gazdasági és kereskedelmi kapcsolataik kiterjesztésével és diverzifikálásával, ami várhatóan hozzájárul a nagyobb mértékű és fenntarthatóbb gazdasági növekedéshez és az életminőség javításához.

[1] Amennyiben e rész valamely rendelkezése e megállapodás egy másik rendelkezésére való hivatkozást tartalmaz, kifejezett eltérő jelzés hiányában úgy tekintendő, hogy az említett hivatkozás e rész egy másik rendelkezésére vonatkozik.

2. CIKK

Általános elvek

1. Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és más releváns nemzetközi emberi jogi okmányokban – amelyeknek a Felek részes felei – meghatározott demokratikus elvek, emberi jogok és alapvető szabadságok, valamint a jogállamiság elvének tiszteletben tartása alátámasztja mindkét Fél belső és nemzetközi szakpolitikáit, továbbá lényeges elemét képezi e megállapodásnak.

2. A Felek megerősítik, hogy határozottan támogatják az Egyesült Nemzetek (a továbbiakban: ENSZ) Alapokmányában foglalt elveket.

3. A Felek egyetértenek abban, hogy a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik állami és nem állami szereplők körében való elterjedése jelentős fenyegetést jelent a nemzetközi stabilitásra és biztonságra.

4. A Felek elismerik, hogy a hagyományos fegyverek ellenőrizetlen mozgása fenyegetést jelent a nemzetközi és regionális békére, biztonságra és stabilitásra, valamint elismerik az együttműködés szükségességét a hagyományos fegyverek felelős átadásának biztosítása érdekében.

5. A Felek újólag megerősítik elkötelezettségüket a fenntartható fejlődés valamennyi dimenziójának előmozdítása iránt, hozzájárulva a nemzetközileg elfogadott fenntartható fejlődési célok eléréséhez, valamint a globális környezeti kihívások kezelése érdekében folytatott együttműködéshez.

6. A Felek megerősítik elkötelezettségüket a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők társadalmi szerepének megerősítése iránt.

7. A Felek újólag megerősítik elkötelezettségüket a bármilyen alapon, többek között a nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés leküzdése iránt.

8. A Felek megerősítik elkötelezettségüket e megállapodásnak a közös értékek, többek között a párbeszéd, a kölcsönös tisztelet, az egyenlő partnerség, a multilateralizmus, az együttműködés és a nemzetközi jog tiszteletben tartása alapján történő végrehajtása iránt.

II. RÉSZ[2]

POLITIKAI PÁRBESZÉD ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS

1. FEJEZET

POLITIKAI PÁRBESZÉD, NEMZETKÖZI BÉKE ÉS BIZTONSÁG

1.1. CIKK

Politikai párbeszéd

1. A Felek kétoldalú, regionális, biregionális, nemzetközi és többoldalú kérdésekről folytatott eszmecserék és konzultációk révén minden szinten megerősítik politikai párbeszédüket és együttműködésüket.

2. A politikai párbeszéd a következőkre irányul:

(a) a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésének előmozdítása és a stratégiai partnerség megerősítése;

(b) a regionális, biregionális és nemzetközi kihívásokkal és kérdésekkel kapcsolatos együttműködés megerősítése.

[2] Amennyiben e rész valamely rendelkezése e megállapodás egy másik rendelkezésére való hivatkozást tartalmaz, kifejezett eltérő jelzés hiányában úgy tekintendő, hogy az említett hivatkozás e rész egy másik rendelkezésére vonatkozik.

3. A Felek közötti politikai párbeszédre kölcsönös megállapodás alapján a következő formákban kerülhet sor:

(a) csúcstalálkozói szintű konzultációk, találkozók és látogatások;

(b) miniszteri szintű konzultációk, találkozók és látogatások;

(c) a vezető tisztviselők rendszeres találkozói, beleértve a magas szintű politikai párbeszédet;

(d) ágazati párbeszéd a közös érdekű kérdésekről;

(e) delegációcserék és egyéb kapcsolattartás a Mexikói Kongresszus és az Európai Parlament között;

(f) a Felek által elfogadott bármely más forma.

1.2. CIKK

Demokratikus elvek, emberi jogok és jogállamiság

1. A Felek együttműködnek az emberi jogok előmozdítása és védelme, többek között a nemzetközi emberi jogi eszközök megerősítése és végrehajtása, valamint a demokratikus elvek és a jogállamiság megerősítése, a nemek közötti egyenlőség előmozdítása és a megkülönböztetés minden formája elleni küzdelem terén.

2. Az ilyen együttműködés a következőkre terjedhet ki:

(a) az emberi jogokkal kapcsolatos széles körű érdemi párbeszéd előmozdítása;

(b) az emberi jogokkal kapcsolatos cselekvési tervek kidolgozásának és végrehajtásának támogatása;

(c) az emberi jogok előmozdítása, többek között az oktatás és együttműködés révén;

(d) az emberi jogokkal kapcsolatos nemzeti és regionális intézmények megerősítése;

(e) az ENSZ emberi jogi egyezményei alapján létrehozott testületekkel és az Emberi Jogi Tanács különleges eljárásaival való együttműködés megerősítése az ajánlásaik végrehajtása érdekében;

(f) az ENSZ emberi jogokkal kapcsolatos intézményein, valamint az érintett regionális és multilaterális fórumokon belüli együttműködés megerősítése;

(g) a Feleknek a demokratikus elvek és gyakorlatok alkalmazására vonatkozó kapacitásának megerősítése;

(h) a jó, független és átlátható kormányzás megerősítése helyi, nemzeti, regionális és globális szinten, az intézmények elszámoltathatóságának és átláthatóságának előmozdítása, valamint a polgárok részvételének és a civil társadalom bevonásának támogatása;

(i) adott esetben együttműködés és koordináció – harmadik országokban is – a demokratikus elvek, az emberi jogok és a jogállamiság megerősítése érdekében;

(j) a nemzetközi emberi jogi szerződések egyetemességének előmozdítása, valamint a többi állam arra való ösztönzése, hogy teljesítsék kötelezettségeiket ezen a területen;

(k) az emberi jogi jogsértések büntetlenségének megelőzésére irányuló munka.

1.3. CIKK

Nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepének megerősítése, béke, biztonság és fenntartható fejlődés

1. A Felek előmozdítják a nemek közötti egyenlőséget és a nők társadalmi szerepének megerősítését. Elismerik, hogy a fenntartható és inkluzív fejlődés, a demokrácia és a biztonság maradéktalan megvalósításának előfeltétele a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők társadalmi szerepének megerősítése. A Felek a nemzetközi normákkal és kötelezettségvállalásokkal, így például az ENSZ Közgyűlése által 1979. december 18-án elfogadott, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezménnyel (CEDAW), a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöbölésével foglalkozó ENSZ-bizottság általános ajánlásaival, a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenddel és az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1325 (2000). sz. határozatával, valamint az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló későbbi határozataival összhangban megvizsgálják az együttműködés további lehetőségeit, valamint a vonatkozó szakpolitikák és kezdeményezések közötti lehetséges szinergiákat.

2. Az ilyen együttműködés a következőkre terjedhet ki:

(a) a nemek közötti egyenlőség hatékony általános érvényesítésének előmozdítása;

(b) az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1325 (2000) sz. határozatával kapcsolatos nemzeti cselekvési terv kidolgozásának és végrehajtásának támogatása;

(c) a nők politikai részvételének és vezető szerepének, a minőségi oktatáshoz való hozzáférésüknek, gazdasági szerepvállalásuknak és vezető szerepüknek, továbbá fokozott foglalkoztatásuknak az előmozdítása;

(d) a nemzeti és regionális intézmények megerősítése egyedi intézkedésekkel a nők és lányok elleni erőszakkal kapcsolatos kérdések kezelése érdekében, ideértve a szexuális és a nemi alapú erőszak megelőzését és az azzal szembeni védelmet, a kivizsgálásra és elszámoltathatóságra szolgáló mechanizmusokat, az áldozatok támogatását, továbbá a nők és lányok biztonsága és védelme feltételeinek előmozdítását;

(e) a nők emberi jogai védelmének aktív megerősítése, beleértve a velük szembeni hátrányos megkülönböztetés bármely formájával és az erőszakkal szembeni védelmet, valamint az igazságszolgáltatáshoz való joguk biztosítása;

(f) az ENSZ érintett szerveivel és más nemzetközi szervezetekkel való együttműködés megerősítése;

(g) a nemi közötti összehasonlító elemzés aktív előmozdítása és a nemek dimenziójának szisztematikus beépítése a békével és a biztonsággal kapcsolatos valamennyi kérdésbe, biztosítva egyúttal a nők vezető szerepét és érdemi részvételét a békefolyamatokban, a közvetítési erőfeszítésekben, a konfliktusmegoldásban és a békeépítésben, valamint a polgári és katonai missziókban és műveletekben.

1.4. CIKK

A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelem

1. A Felek úgy vélik, hogy a nemzetközi stabilitásra és biztonságra nézve az egyik legkomolyabb fenyegetést a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik állami és nem állami szereplők körében való elterjedése jelenti. Ezért a Felek a leszerelésről és a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló nemzetközi szerződések és megállapodások alapján fennálló, valamint egyéb releváns nemzetközi kötelezettségeik maradéktalan teljesítése és nemzeti végrehajtása révén együttműködnek, és hozzájárulnak a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelemhez. A Felek megállapodnak abban, hogy e rendelkezés e megállapodás lényeges elemét képezi.

2. A Felek együttműködnek, és hozzájárulnak a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelemhez a következők révén:

(a) lépéseket tesznek a vonatkozó nemzetközi jogi eszközök aláírása, megerősítése vagy adott esetben az azokhoz való csatlakozás, illetve azok teljes körű végrehajtása érdekében;

(b) hatékony nemzeti exportellenőrzési rendszert hoznak létre és tartanak fenn, ellenőrzik a tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatos áruk exportját és tranzitját, beleértve a kettős felhasználású technológiákra vonatkozóan a tömegpusztító fegyverként való végfelhasználás ellenőrzését és a hatékony szankciókat az exportellenőrzés megsértésének esetére.

3. A Felek rendszeres politikai párbeszédet hoznak létre, hogy kiegészítsék és megszilárdítsák az e cikkben említett elemeket.

1.5. CIKK

Kézi- és könnyűfegyverek és egyéb hagyományos fegyverek

1. A Felek elismerik, hogy a kézi- és könnyűfegyverek (SALW) – és az azokhoz szükséges lőszerek, részek és alkotóelemek – tiltott gyártása, szállítása és forgalmazása, valamint tiltott felhalmozása, helytelen kezelése, nem megfelelően védett készletei és ellenőrizetlen elterjedése továbbra is komoly fenyegetést jelentenek a békére és a nemzetközi biztonságra.

2. A Felek betartják és maradéktalanul végrehajtják a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek, részek és alkotóelemek tiltott kereskedelmének kezelésével kapcsolatos, a meglévő nemzetközi megállapodások és az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatai alapján rájuk háruló kötelezettségeket, valamint az e területen alkalmazandó más nemzetközi eszközök – így például a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program – keretében vállalt kötelezettségeiket.

3. A Felek elismerik azon nemzeti ellenőrzőrendszereknek a jelentőségét, amelyek a hagyományos fegyverek meglévő nemzetközi normákkal összhangban történő átadásának ellenőrzésére irányulnak. A Felek elismerik annak fontosságát, hogy az ilyen ellenőrzéseket felelős módon alkalmazzák, hozzájárulásként a nemzetközi és a regionális békéhez, biztonsághoz és stabilitáshoz, továbbá az emberi szenvedés csökkentéséhez, valamint a hagyományos fegyverek eltérítésének megakadályozásához.

4. A Felek teljes mértékben végrehajtják a 2013. április 2-án New Yorkban elfogadott Fegyverkereskedelmi Szerződést (a továbbiakban: ATT), és az ATT keretében együttműködnek egymással, többek között annak egyetemessé tételének és az említett szerződés valamennyi részes állama általi teljes körű végrehajtásának előmozdítása terén.

5. A Felek együttműködnek, és biztosítják a koordinációt, a kiegészítő jelleget és a szinergiákat a hagyományos fegyverek nemzetközi kereskedelmének szabályozására, illetve e szabályozás javítására, továbbá a hagyományos fegyverek – és az azokhoz szükséges lőszerek, részek és alkotóelemek – tiltott kereskedelmének megelőzésére, leküzdésére és megszüntetésére irányuló erőfeszítéseik terén.

6. A Felek rendszeres politikai párbeszédet folytatnak, amely kiegészíti és megszilárdítja az e cikkben szereplő elemeket.

1.6. CIKK

Nemzetközi Büntetőbíróság

1. A Felek elismerik, hogy a nemzetközi közösség egészét érintő legsúlyosabb bűncselekmények nem maradhatnak büntetlenül, továbbá törekednek annak biztosítására, hogy – nemzeti szintű intézkedések meghozatala és a nemzetközi együttműködés fokozása révén, többek között a Nemzetközi Büntetőbírósággal (a továbbiakban: NBB) – az említett bűncselekményeket hatékonyan kivizsgálják és büntetőeljárás alá vonják.

2. A Felek előmozdítják a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának (a továbbiakban: Római Statútum) egyetemessé tételét, és törekednek annak a Római Statútum részes felei általi hatékony nemzeti végrehajtására. A Felek adott esetben megosztják egymással a nemzeti jogszabályok elfogadásával kapcsolatos bevált gyakorlatokat, és intézkedéseket hoznak a Római Statútum integritásának megőrzése érdekében.

1.7. CIKK

Terrorizmus elleni küzdelem

A Felek újólag megerősítik a terrorizmus elleni küzdelem kiemelt jelentőségét és a nemzetközi egyezményekkel, a releváns ENSZ-határozatokkal, valamint a saját jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban – kölcsönös megállapodás alapján – együttműködnek a terrorcselekmények megelőzése és megszüntetése céljából. Különösen a következők révén teszik ezt:

(a) az 1373 (2001) sz. ENSZ BT-határozat, illetve egyéb vonatkozó ENSZ-határozatok és nemzetközi jogi eszközök teljes körű és hatékony végrehajtásának keretében;

(b) az ENSZ terrorizmus elleni, az ENSZ közgyűlése által 2006. szeptember 8-án elfogadott globális stratégiájának hatékony végrehajtása érdekében az ENSZ-tagállamok közötti együttműködés ösztönzésével;

(c) a terroristacsoportokról és a támogató hálózataikról folytatott információcserével, a nemzetközi és nemzeti joggal összhangban; és

(d) a terrorizmus megelőzésére és a terrorizmus elleni küzdelemre alkalmazott eszközökről és módszerekről folytatott tapasztalatcserével, ideértve a szakmai ismereteket és a képzést, valamint a terrorizmus megelőzésével kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjével.

1.8. CIKK

Békefenntartás és válságkezelés

A Felek együttműködnek a béke és a nemzetközi biztonság előmozdításában. Megvizsgálják a válságkezelési tevékenységek összehangolásának lehetőségeit, beleértve a válságkezelési műveletekben való együttműködést.

1.9. CIKK

A polgárok biztonsága

A Felek előmozdítják a polgárok biztonságával kapcsolatos párbeszédet és együttműködést. Elismerik, hogy a polgárok biztonsága nemzeti, transznacionális, regionális és biregionális dimenzióval rendelkező kérdés, ami szélesebb körű párbeszédet és együttműködést tesz szükségessé.

2. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS A NEMZETKÖZI ÉS REGIONÁLIS SZERVEZETEKBEN

2.1. CIKK

Nemzetközi szervezetek

1. A Felek előmozdítják a multilateralizmust és együttműködnek a vélemények cseréje és adott esetben az álláspontok összehangolása révén a nemzetközi szervezetekben és fórumokon, beleértve az ENSZ-t és szakosított intézményeit, a Kereskedelmi Világszervezetet (a továbbiakban: WTO), a G20-csoportot (a továbbiakban: G20-ak), valamint a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetet (a továbbiakban: OECD).

2. A Felek hatékony konzultációs mechanizmust működtetnek a multilaterális fórumok mellett. A Felek nyílt és folyamatos párbeszédet folytatnak az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában, az ENSZ Közgyűlésén, valamint – adott esetben és a Felek egyetértésével – az ENSZ más szerveiben és szakosított intézményeiben.

2.2. CIKK

Regionális szervezetek

1. A Felek a kölcsönös érdekű kérdésekről folytatott eszmecserével és adott esetben a regionális és szubregionális szervezetekben és fórumokon képviselt álláspontjaik megosztásával együttműködnek egymással.

2. A Felek előmozdítják a biregionális párbeszédet és együttműködést, többek között az Unió és a Latin-amerikai és Karibi Államok Közössége (a továbbiakban: CELAC) közötti együttműködés keretében. Az együttműködés adott esetben kiterjedhet a CELAC-integráció támogatására és a közösségépítésre is.

3. A Felek előmozdítják az együttműködést a Csendes-óceáni Szövetségben annak megfigyelő államokra vonatkozó keretében.

4. A Felek előmozdítják a regionális és háromoldalú együttműködést harmadik országokkal, főként Közép-Amerikában és a Karib-térségben.

3. FEJEZET

SZABADSÁG, BIZTONSÁG ÉS JOGÉRVÉNYESÜLÉS

3.1. CIKK

Igazságügyi együttműködés

1. A Felek a releváns nemzetközi megállapodások alapján megerősítik a kölcsönös jogsegély és a kiadatás terén folytatott együttműködést. A Felek megerősítik a meglévő mechanizmusokat, és adott esetben fontolóra veszik új mechanizmusok kidolgozását az e területet érintő nemzetközi együttműködés megkönnyítése érdekében. Az ilyen együttműködés magában foglalja a vonatkozó nemzetközi jogi eszközök aláírására, megerősítésére vagy adott esetben az azokhoz való csatlakozásra, valamint az Eurojusttal való szorosabb együttműködésre irányuló lépéseket.

2. A Felek fejlesztik igazságügyi együttműködésüket polgári és kereskedelmi ügyekben, különösen a polgári igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos többoldalú egyezményekre vonatkozó tárgyalásokat, illetve az ilyen egyezmények megerősítését és végrehajtását illetően, ideértve a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia egyezményeit a nemzetközi jogi együttműködés és jogviták, valamint a gyermekek védelme terén.

3.2. CIKK

Bűnüldözés, a korrupció és a transznacionális bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem

1. A Felek együttműködnek és véleménycserét folytatnak a nemzetközi szervezett bűnözés, az emberkereskedelem, a migránscsempészés, a tűzfegyverek – beleértve az azokhoz tartozó lőszereket, részeket és alkotóelemeket – tiltott kereskedelme, a gazdasági és pénzügyi bűncselekmények, a globális kábítószer-probléma, a korrupció, valamint a fizetőeszközök hamisítása terén, saját jogszabályaikkal és nemzetközi kötelezettségeikkel összhangban, beleértve a kölcsönös jogsegélyt, az információcserét, a bevált gyakorlatokat és a képzést, valamint a bűncselekményekből származó eszközök vagy pénzeszközök visszaszerzését illetően.

2. A Felek folytatják jogérvényesítéssel kapcsolatos párbeszédüket és együttműködésüket, többek között az Europollal folytatott stratégiai együttműködés révén, valamint stratégiai igazságügyi együttműködésüket, többek között az Eurojuston keresztül, illetve adott esetben más nemzeti és nemzetközi intézményekkel.

3. A Felek törekednek a nemzetközi fórumokon való együttműködésre, hogy adott esetben előmozdítsák az 55/25. sz. ENSZ-határozattal 2000. november 15-én elfogadott, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni ENSZ-egyezményhez (a továbbiakban: a palermói egyezmény) és annak jegyzőkönyveihez való csatlakozást és azok végrehajtását.

4. A Felek előmozdítják az Egyesült Nemzetek 2003. október 31-én az 58/4. sz. ENSZ-határozattal elfogadott Korrupció elleni Egyezményének végrehajtását, és támogatják – az ENSZ Korrupció elleni Egyezménye részes államainak 2009. november 9–13-i dohai konferenciája által létrehozott – az Egyesült Nemzetek Korrupció elleni Egyezménye végrehajtásának felülvizsgálatára szolgáló mechanizmust (a továbbiakban: végrehajtás-felülvizsgálati mechanizmus), többek között az átláthatóság elvének, valamint a civil társadalom végrehajtás-felülvizsgálati mechanizmusban való részvételének tiszteletben tartásával.

5. A Felek elismerik a korrupció elleni küzdelem fontosságát a nemzetközi kereskedelem és beruházások terén, és e célból elkötelezik magukat e megállapodásnak a korrupció megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről szóló jegyzőkönyve mellett.

3.3. CIKK

Migráció, menekültügy és határigazgatás

1. A Felek saját jogszabályaik, egyéb rendelkezéseik és hatásköreik keretében együttműködnek, valamint tapasztalatokat és információkat cserélnek a migrációs kérdésekkel kapcsolatban, ideértve a jogszerű és irreguláris migrációt, a migránscsempészet és az emberkereskedelem elleni küzdelmet, a migrációt és a fejlesztést, a menekültügyet, a visszafogadást, az integrációt, a vízumokat, a jogszerű migráció elősegítését, a migráció ellenőrzését és a határigazgatást. A Felek megosztják egymással a migráns nők és gyermekek, különösen a kísérő nélküli gyermekek, valamint más veszélyeztetett csoportok védelmével kapcsolatos bevált gyakorlatokat.

2. A Felek együttműködnek az irreguláris migráció megelőzése, a migránscsempészet és az emberkereskedelem elleni küzdelem, valamint a biztonságos, jogszerű és rendezett migráció előmozdítása érdekében. E célból saját jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik keretein belül:

(a) Mexikó visszafogadja azon állampolgárait, akik kötelesek visszatérni valamely európai uniós tagállam területéről, ez utóbbi kérésére és további formalitások nélkül, kivéve, ha erről külön megállapodás másként rendelkezik;

(b) mindegyik európai uniós tagállam visszafogadja azon állampolgárait, akik kötelesek visszatérni Mexikó területéről, ez utóbbi kérésére és további formalitások nélkül, kivéve, ha erről külön megállapodás másként rendelkezik;

(c) az európai uniós tagállamok és Mexikó megfelelő úti okmányokat bocsátanak állampolgáraik rendelkezésére az a) és b) pontban említett célokból, vagy elfogadják az uniós úti okmányok visszaküldési célokra történő felhasználását;

(d) a Felek törekednek arra, hogy tárgyalásokat folytassanak egy olyan egyedi megállapodásról, amely meghatározza az állampolgárok visszafogadására vonatkozó kötelezettségeket, beleértve az állampolgárságra vonatkozó bizonyítási eszközöket. A harmadik országbeli állampolgárok visszafogadásának feltételeit az említett megállapodás határozza meg.

3.4. CIKK

Globális kábítószer-probléma

1. A Felek együttműködnek a kábítószerekkel kapcsolatos kérdések kiegyensúlyozott és integrált megközelítésének biztosítása érdekében, a következő céllal:

(a) az ENSZ Közgyűlésének a globális kábítószer-problémával foglalkozó 2016. évi rendkívüli ülésszakán (UNGASS 2016) megfogalmazott operatív ajánlások hatékony végrehajtására irányuló erőfeszítések összefogása;

(b) a globális kábítószer-probléma egészségügyi és társadalmi következményeinek kezelése a fenntartható fejlődés megvalósítását célzó szakpolitikákkal minden szinten olyan átfogó, tényeken alapuló keresletcsökkentési kezdeményezések révén, amelyek különösen a megelőzésre, a kezelésre, a rehabilitációra és a társadalomba történő visszailleszkedésre irányuló programokra vonatkoznak;

(c) beruházás a kezelésbe és a nemzeti egészségügyi rendszerek figyelmének felhívása a kábítószer-használatra adott népegészségügyi válaszokra;

(d) az epidemiológiai kutatás megerősítése és a statisztikai információk rendszeres elérhetőségének és minőségének további javítása a kábítószerekkel kapcsolatos valamennyi területen;

(e) olyan népegészségügyi megközelítés biztosítása, amely elősegíti a szabályozott anyagokhoz való hozzáférést és azok elérhetőségét orvosi és tudományos célokra, ugyanakkor megakadályozza a tiltott piac felé való eltérítésüket;

(f) a tiltott kábítószerek és új pszichoaktív anyagok kínálatának, kereskedelmének és keresletének csökkentése, többek között információcsere és adott esetben egyéb együttműködési tevékenységek révén;

(g) a nemi dimenzió és az emberi jogok általános érvényesítése valamennyi kábítószerrel kapcsolatos szakpolitikában és programban;

(h) a kényszerítő szankciók alternatíváinak ösztönzése a kábítószertörvényeket megsértő és a kábítószerekkel összefüggő bűncselekményeket elkövető személyek esetében;

(i) a kábítószerek, pszichotrop anyagok és új pszichoaktív anyagok tiltott előállítására használt vegyi prekurzorok, alapvető vegyi anyagok és az azokat tartalmazó termékek vagy készítmények eltérítésének kezelése.

2. A Felek együttműködnek az (1) bekezdésben említett célkitűzések elérése érdekében, többek között – lehetőség szerint – arra ösztönözve azon harmadik országokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy erősítsék meg és hajtsák végre azokat a meglévő nemzetközi kábítószer-ellenőrzési egyezményeket és jegyzőkönyveket, amelyeknek részes felei. A Felek az alkalmazandó törvényeikre és rendeleteikre, az ENSZ vonatkozó kábítószer-ellenőrzési egyezményeivel összhangban közösen elfogadott elvekre, valamint az UNGASS 2016. évi, „Közös kötelezettségvállalásunk a globális kábítószer-probléma hatékony kezelésére és leküzdésére” című záródokumentumában – amely a globális kábítószer-ellenes politikával kapcsolatos legújabb nemzetközi konszenzus – foglalt ajánlásokra alapozzák intézkedéseiket annak érdekében, hogy értékeljék a globális kábítószer-probléma közös kezelésére és leküzdésére tett kötelezettségvállalások végrehajtását.

3.5. CIKK

Pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása

A Felek együttműködnek a pénzügyi intézményeik és a kijelölt nem pénzügyi vállalkozások és szakmák bűncselekményekből származó bevételek tisztára mosására és terrorizmusfinanszírozásra való felhasználásának megelőzése és hatékony leküzdése érdekében. E célból saját jogszabályaiknak megfelelően információcserét és együttműködést folytatnak a Pénzügyi Akció Munkacsoport (a továbbiakban: FATF) ajánlásainak és az említett területen aktív, releváns nemzetközi szervek által elfogadott egyéb standardok hatékony és teljes körű végrehajtása érdekében. Az ilyen együttműködés magában foglalhatja többek között a bűncselekményből származó jövedelemmel vagy a terrorizmus finanszírozásával összefüggő vagyoni eszközök vagy pénzeszközök behajtását, lefoglalását, elkobzását, felkutatását, azonosítását és visszaszolgáltatását.

3.6. CIKK

Kiberbűnözés

1. A Felek elismerik, hogy a kiberbűnözés globális reagálást igénylő globális probléma. A Felek megerősítik a kiberbűnözés megelőzésére és leküzdésére irányuló együttműködésüket az információk, a bevált gyakorlatok és a tendenciákra vonatkozó információk cseréje révén, összhangban a vonatkozó jogszabályaikkal és a kiberbűnözésről szóló nemzetközi jogi eszközökkel. A Felek adott esetben együttműködnek, hogy segítséget és támogatást nyújtsanak más államoknak a kiberbűnözés megelőzésére és leküzdésére irányuló hatékony jogszabályok, szakpolitikák és gyakorlatok kidolgozása terén.

2. A Felek adott esetben – saját jogszabályaikkal összhangban – információkat, tapasztalatokat és bevált gyakorlatokat cserélnek olyan területeken, mint a kiberbűnözéssel foglalkozó nyomozók oktatása és képzése, a kiberbűnözéssel kapcsolatos nyomozások lefolytatása és a digitális kriminalisztika, különös tekintettel a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni küzdelemre és a kritikus infrastruktúrák, például a pénzügyi, az energia- és a távközlési ágazat védelmére.

3.7. CIKK

A személyes adatok védelme

1. A Felek elismerik a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való alapvető jogok védelmének fontosságát. A Felek együttműködnek az említett alapvető jogok tiszteletben tartásának biztosítása érdekében, többek között a bűnüldözés területén, valamint a terrorizmus és más súlyos nemzetközi bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem során.

2. A Felek együttműködnek a személyes adatok magas szintű védelmének előmozdítása érdekében. A két- és többoldalú együttműködés magában foglalhatja a kapacitásépítést, a technikai segítségnyújtást, az információk és a szakértelem cseréjét, valamint a nemzetközi testületekben a szabályozási partnereken keresztül történő együttműködést a Felek kölcsönös megállapodása szerint.

3.8. CIKK

Fogyasztóvédelmi politika

A Felek elismerik a magas szintű fogyasztóvédelem biztosításának fontosságát, és e célból törekednek a fogyasztóvédelmi politika területén való együttműködésre. Az ilyen együttműködés – a lehetséges mértékben – magában foglalhatja a következőket:

(a) információcsere a vonatkozó fogyasztóvédelmi keretrendszereikről, többek között a fogyasztóvédelmi jogszabályokról, a fogyasztási cikkek biztonságáról, a fogyasztói jogorvoslatról és a fogyasztóvédelmi jogszabályok érvényesítéséről;

(b) a független fogyasztói szövetségek létrehozásának és a fogyasztói képviseletek közötti kapcsolatoknak az ösztönzése.

3.9. CIKK

Konzuli védelem

Mexikó egyetért azzal, hogy bármely, Mexikóban képviselettel rendelkező európai uniós tagállam diplomáciai és konzuli hatóságai – az említett képviselettel rendelkező tagállam állampolgárai esetében alkalmazottakkal azonos feltételek mellett – védelmet nyújtanak azon európai uniós tagállam bármely állampolgárának, amely nem rendelkezik ténylegesen olyan helyzetben lévő állandó képviselettel Mexikóban, amely adott esetben konzuli védelmet tud nyújtani.

3.10. CIKK

Katasztrófakockázat-kezelés és polgári védelem

A Felek elismerik annak szükségét, hogy kezelni kell mind a nemzeti, mind a globális természeti és ember okozta katasztrófák kockázatait. A Felek megerősítik közös elkötelezettségüket a megelőzési, mérséklési, felkészültségi, korai előrejelzési, reagálási és helyreállítási intézkedések javítása iránt annak érdekében, hogy növeljék társadalmaik és infrastruktúrájuk rezilienciáját, valamint hogy adott esetben kétoldalú és többoldalú szinten együttműködjenek a 2015–2030-as időszakra szóló sendai katasztrófakockázat-csökkentési kerettel összhangban lévő globális katasztrófakockázat-kezelési eredmények javítása érdekében, összhangban a fenntartható fejlődési célokkal, a Párizsi Megállapodással és az Új városfejlesztési menetrenddel.

4. FEJEZET

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

4.1. CIKK

Fenntartható fejlődés

1. A Felek újólag megerősítik a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendben kifejezett, a fenntartható fejlődés megvalósítása iránti elkötelezettségüket. A Felek elismerik, hogy a hosszú távú fenntartható fejlődéshez inkluzív gazdasági növekedésre, társadalmi jólétre és a természeti erőforrások fenntartható használatára van szükség. Elismerik, hogy az említett három dimenzió szorosan kapcsolódik egymáshoz, és kölcsönösen erősíti egymást.

2. A Felek – a prioritásaikkal és körülményeikkel összhangban – kiegyensúlyozott módon előmozdítják a fenntartható fejlődést annak három (gazdasági, társadalmi és környezeti) dimenziójában, beleértve a természeti erőforrások felelősségteljes, hatékony használatát és az azokkal való fenntartható gazdálkodást, valamint felhívják a figyelmet a környezeti károk gazdasági és társadalmi költségeire, a nem fenntartható termelési és fogyasztási mintákra, valamint azok emberi jólétre gyakorolt hatásaira.

3. A Felek párbeszéd, együttes fellépés, a bevált gyakorlatok megosztása, a minden szintre kiterjedő jó kormányzás, valamint a pénzügyi források mozgósítása révén előmozdítják a humán inkluzív fenntartható fejlődést a meglévő pénzügyi eszközök lehető legjobb kihasználásával és az új pénzügyi eszközök megvalósíthatóságának vizsgálatával.

4.2. CIKK

Fenntartható fejlesztési együttműködés

1. A fejlesztési együttműködés fő célkitűzése a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend végrehajtása annak többdimenziós és emberközpontú vonatkozásában, valamint a fenntartható fejlődési célok elérése. A hatékony fejlesztési együttműködésre irányuló globális partnerség által felvázolt hatékony fejlesztési együttműködési elvek, amelyek a segélyhatékonysággal foglalkozó, 2005. március 2-án Párizsban tartott magas szintű fórumon elfogadott, a segélyhatékonyságról szóló párizsi nyilatkozatra épülnek, valamint a 2008. szeptember 4-én Accrában a segélyhatékonysággal foglalkozó magas szintű fórumon jóváhagyott accrai cselekvési program a fejlesztési hatás maximalizálásának fontos eszközei.

2. A Felek oly módon kezelik a fenntartható fejlődési célok eléréséhez kapcsolódó kihívásokat, hogy elsőbbséget biztosítanak az egyes Felek szükségleteinek és nemzeti felelősségvállalásának, figyelembe véve a regionális összefüggéseket, valamint szinergiákat és fejlesztési partnerségeket építenek ki számos releváns érdekelt féllel, többek között a civil társadalommal, a helyi önkormányzatokkal, a magánszektorral vagy a nonprofit szervezetekkel. Annak elismerése mellett, hogy a kormányok központi szerepet játszanak a fejlődés előmozdításában, a Felek együttműködnek annak előmozdítása érdekében is, hogy a magánszektor – különösen a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: kkv-k) – beépítse a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos politikákat a gyakorlataiba.

3. A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy az elfogadott nemzetközi keretekkel összhangban fokozatosan javítsák a globális erőforrás-hatékonyságot, valamint a fogyasztási és termelési minták fenntarthatóságát, és törekednek a gazdasági növekedés és a környezetkárosodás szétválasztására irányuló intézkedések meghozatalára.

4. A Felek a közös prioritások alapján rendszeres szakpolitikai párbeszédet folytatnak a fenntartható fejlődésről és a fenntartható fejlődési célok eléréséről, hogy javítsák fejlesztési együttműködésük minőségét és hatékonyságát, összhangban a segély és a fejlesztéshatékonyság nemzetközileg elfogadott elveivel.

5. A Felek elismerik, hogy az érintett ágazatokban a biológiai sokféleség megőrzésének és fenntartható hasznosításának az ágazati és ágazatközi tervekben, programokban és szakpolitikákban való érvényesítése, valamint a nemzeti jogi, intézményi és szabályozási keretek megerősítése hozzájárulhat a biológiai sokféleségre és annak ökoszisztéma-szolgáltatásaira gyakorolt pozitív hatások előidézéséhez, valamint a fenntartható fejlődés megvalósításához. Ily módon a Felek együttműködnek annak érdekében, hogy a biológiai sokféleség általános érvényesítését adott esetben integrálják az érintett ágazatokba, és ezzel fokozzák a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására és az emberi jólét javítására irányuló erőfeszítéseket.

6. A Felek együttműködnek, és közös tevékenységeket folytatnak, többek között a releváns többoldalú fórumokon folytatott kétoldalú koordináció, valamint a lehetőleg meglévő mechanizmusokon és kezdeményezéseken alapuló regionális és háromoldalú együttműködés révén, tekintettel a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos párbeszédükre és a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend iránti elkötelezettségükre. Az együttműködés kiterjedhet a következőkre:

(a) a fenntartható fejlődési célok céljainak és célértékeinek megvalósítása;

(b) környezetvédelem minden szinten, beleértve a természeti erőforrások megőrzését és fenntartható használatát;

(c) éghajlatváltozás, reziliencia, katasztrófakockázat-kezelés és fenntartható energia;

(d) a biztonság és a fejlesztés közötti kapcsolat, beleértve a stabilitás és a biztonság megteremtését, a jogállamiság támogatását, valamint a globális kábítószer-probléma és a nemzetközi szervezett bűnözés elleni küzdelmet;

(e) inkluzív növekedés és munkahelyteremtés;

(f) kormányzás, beleértve a költségvetési, gazdasági, környezetvédelmi és szociális kormányzás megerősítését;

(g) oktatás, beleértve a felsőoktatást, a műszaki és szakképzést, a kapacitásépítést, az innovációt és a csereprogramokat ezen területeken; és

(h) a magánszektor részvételére vonatkozó stratégiák.

7. A Felek folytatják a háromoldalú együttműködési tevékenységek kidolgozását annak érdekében, hogy támogassák a harmadik országokat a fenntartható fejlődési célok végrehajtásában, beleértve a legkevésbé fejlett országokat és más, kiszolgáltatott helyzetben lévő fejlődő országokat, például a fejlődő kis szigetállamokat. E tekintetben a Felek megvizsgálják az innovatív szerepvállalás módozatait, adott esetben a fejlettebb fejlődő országok esetében is. A háromoldalú együttműködés a harmadik országok szükségletein alapuló, testre szabott stratégiák és közösen elfogadott intézkedések támogatásából áll. E célból a Felek összehangolt együttműködési tevékenységeket dolgoznak ki, így például technikai segítségnyújtást, képzést, kapacitásépítést, tudásmegosztást, valamint a Felek között, illetve a Felek és az érintett harmadik ország között közösen meghatározott, egyéb együttműködési formákat.

8. Az ilyen együttműködés többek között a következők révén valósulhat meg:

(a) kapacitásépítés és tudáscsere képzési programok, munkaértekezletek és szemináriumok megrendezésével, szakértők cseréjével, tanulmányok készítésével és közös kutatással;

(b) a pénzügyi források mozgósítása vegyesfinanszírozási műveletekkel, az Európai Beruházási Bankkal és más támogatható európai fejlesztésfinanszírozási intézményekkel partnerségben;

(c) adott esetben a fejlesztésfinanszírozás egyéb formáinak mérlegelése, különös tekintettel az innovatív finanszírozási mechanizmusokra, például a háromoldalú együttműködésre; és

(d) a fejlesztéshatékonysággal kapcsolatos bevált gyakorlatokra vonatkozó információk cseréje.

9. A Felek együttműködnek az elszámoltathatóság és az átláthatóság megerősítése érdekében, a fejlesztési eredmények javítására összpontosítva, valamint együttműködnek a nemzeti rendszerek megerősítése érdekében, hogy fenntartható szolgáltatásokat nyújtsanak, illetve érvényesítsék a nemek közötti egyenlőség szempontjait a programokban és eszközökben.

10. A fejlesztési együttműködést az olyan vonatkozó, nemzetközileg elfogadott elvekkel és szakpolitikákkal összhangban kell megvalósítani, amelyeket mindkét Fél elfogad.

4.3. CIKK

Fenntartható városfejlesztési menetrend

A Felek együttműködnek a fenntartható városi településeket előmozdító szakpolitikák végrehajtásában, beleértve az Új városfejlesztési menetrendből származókat is, az olyan városok és emberi települések érdekében, ahol minden ember egyenlő jogokkal és lehetőségekkel, valamint alapvető szabadságokkal rendelkezik, összhangban a fenntartható fejlődési célokkal és célértékekkel, különösen a 11. céllal (A városok és egyéb emberi települések befogadóvá, biztonságossá, ellenállóképessé és fenntarthatóvá tétele).

4.4. CIKK

A regionális és várospolitika fejlesztése

1. A Felek elismerik a kiegyensúlyozott és fenntartható terület- és városfejlesztés előmozdítására irányuló szakpolitikák mint a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és az Új városfejlesztési menetrend célkitűzéseinek végrehajtásához hatékonyan hozzájáruló eszközök fontosságát.

2. A Felek előmozdítják az együttműködést és a partnerséget, bevonva a regionális és területfejlesztés, valamint a fenntartható városfejlesztés valamennyi kulcsfontosságú szereplőjét, különösen a területi és városi kihívások integrált és átfogó módon történő kezelésének módjait illetően.

3. A Felek lehetőség szerint konkrét lehetőségeket dolgoznak ki a regionális és városi kihívásokra adott fenntartható megoldásokkal kapcsolatos, régiók közötti, illetve városok közötti együttműködés tekintetében, hogy a tapasztalatok és a gyakorlatok cseréjével, valamint az egymástól való tanulással javítsák a kapacitásépítést.

5. FEJEZET

KÖRNYEZETVÉDELEM, ÉGHAJLATVÁLTOZÁS ÉS ENERGIAÜGY

5.1. CIKK

Környezetvédelem

1. A Felek elismerik a természeti erőforrások és a biológiai sokféleség – többek között a talaj, a föld, az erdők, a víz, az óceánok, a tengerek és a tengeri erőforrások – védelmének, megőrzésének, helyreállításának és fenntartható kezelésének szükségességét, ami a jelenlegi és jövőbeli generációk szükségleteit támogató fenntartható fejlődés alapja.

2. A Felek elismerik a globális környezetvédelmi irányítás és a nemzetközi szabályok – köztük a multilaterális környezetvédelmi megállapodások – fontosságát a közös érdekű környezetvédelmi kihívások kezelésében. A Felek ismételten megerősítik kötelezettségvállalásukat azon multilaterális környezetvédelmi megállapodások végrehajtása iránt, amelyeknek szerződő felei.

3. A Felek megerősítik együttműködésüket a környezetvédelem, a természeti erőforrások megőrzése, felelős, hatékony használata és fenntartható kezelése, valamint a környezetvédelmi szempontoknak az együttműködés valamennyi területén, többek között nemzetközi és regionális összefüggésben történő érvényesítése tekintetében kölcsönösen elfogadott kiemelt területeken. Az említett kiemelt területek a következőket foglalhatják magukban:

(a) a jó környezetvédelmi irányítás előmozdítása, beleértve a szakpolitikai párbeszédet és az olyan együttműködési területeket, mint az ENSZ Környezetvédelmi Közgyűlése határozatainak és a multilaterális környezetvédelmi megállapodásoknak a végrehajtása, továbbá a környezetvédelmi jogszabályoknak való megfelelés előmozdítása;

(b) a kétoldalú prioritások azonosítása, valamint az információk, a technikai szakértelem és a technológia cseréjének, a tudástranszfernek és a bevált gyakorlatok cseréjének előmozdítása, így például a következő területeken:

(i) a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtása és érvényesítése;

(ii) zöld növekedés, beleértve a fenntartható fogyasztást és termelést, az erőforrás-hatékonyságot, a körforgásos gazdaságot és a zöld finanszírozást;

(iii) a biológiai sokféleség általános érvényesítése a gazdasági és termelő ágazatokban;

(iv) az erdők védelme, megőrzése és fenntartható kezelése;

(v) a biológiai sokféleség védelme, megőrzése és fenntartható használata, beleértve az ökoszisztémák és szolgáltatásaik feltérképezését és értékelését, az értékmegállapításukat és a biológiai sokféleség védelmét szolgáló egyéb gazdasági eszközöket, valamint a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférést és a felhasználásukból származó előnyök igazságos és méltányos megosztását;

(vi) talajromlás és elsivatagosodás;

(vii) a vadon élő állatok és növények, az erdészeti erőforrások és a genetikai erőforrások illegális kizsákmányolásának/kitermelésének és kereskedelmének megelőzése és az ellene folytatott küzdelem, valamint a jogszerű, fenntartható és nyomon követhető kereskedelmük támogatása;

(viii) vegyi anyagok és hulladékok megfelelő kezelése;

(ix) integrált vízkészlet-gazdálkodás, valamint levegő- és talajpolitika;

(x) a part menti és tengeri környezet megőrzése és kezelése, valamint fenntartható kék gazdaság;

(xi) védett területek kijelölése, reprezentativitása, hatékony kezelése és összeköttetése, valamint egyéb hatékony területalapú védelmi intézkedések, beleértve a védett tengeri területeket; és

(xii) lehetőség szerint együttműködés a magánszektorral az e pontban említett területeken.

5.2. CIKK

Éghajlatváltozás

1. A Felek elismerik, hogy az éghajlatváltozás sürgető veszélye közös fellépést tesz szükségessé az alacsony kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens fejlesztés, valamint az alkalmazkodási intézkedések tekintetében.

2. A Felek elismerik az éghajlatváltozással kapcsolatos nemzetközi szabályok és megállapodások, különösen az ENSZ 1992. május 9-én New Yorkban aláírt Éghajlatváltozási Keretegyezménye (a továbbiakban: UNFCCC) és a Párizsi Megállapodás fontosságát, és hangsúlyozzák, hogy végrehajtásuk visszafordíthatatlan, és újólag megerősítik az e megállapodások szerinti kötelezettségvállalásaikat.

3. A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy megerősítsék az UNFCCC keretében folytatott együttműködésüket, végrehajtsák a Párizsi Megállapodást és teljesítsék nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikat (a továbbiakban: NDC-k), felkérjenek más országokat erre, valamint kidolgozzák az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátást támogató, hosszú távú fejlesztési stratégiájukat.

4. Az ilyen együttműködés a következőkre terjedhet ki:

(a) a további intézkedések elősegítése a nemzeti vitákhoz és szakpolitikai munkához való hozzájárulás érdekében;

(b) az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó gazdaságfejlesztés támogatása a Párizsi Megállapodással összhangban;

(c) az NDC-k kiterjesztése a nemzeti ágazati szakpolitikákra és intézkedésekre, amelyek kiterjednek a közlekedésre, energiaügyre, infrastruktúrára, várostervezésre, földhasználatra és a beruházási ágazatra vonatkozó stratégiákra, beleértve az alkalmazkodási folyamatok ágazati fejlesztési stratégiákba való beillesztését;

(d) a támogató párbeszéd támogatása, valamint az éghajlat-politikai fellépések felülvizsgálatát célzó intézkedések korai meghatározásának támogatása valamennyi országban;

(e) a Párizsi Megállapodás szerinti átláthatósági menetrend kidolgozása, beleértve a szakpolitikai párbeszédet és együttműködést a kölcsönösen elfogadott kiemelt területeken;

(f) más olyan folyamatok megerősítése, mint például a nemzetközi légi közlekedésből származó kibocsátásoknak a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (a továbbiakban: ICAO) általi, 2020-as szinten történő stabilizálása, a hajók üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentésére irányuló átfogó stratégiának a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (a továbbiakban: IMO) általi megfogalmazása és elfogadása, és az ózonréteget lebontó anyagokról szóló montreali jegyzőkönyv 2016. október 15-én Kigaliban elfogadott módosítása szerint a hidro-fluor-szénhidrogének (a továbbiakban: HFC-k) ambiciózus, fokozatos csökkentése, beleértve a módosítás megerősítését és gyors végrehajtásának biztosítását a HFC-k felhasználásának és előállításának ambiciózus, globális csökkentése érdekében;

(g) a nemzeti éghajlatváltozási politikák és programok előmozdítása a Párizsi Megállapodás keretében, beleértve a következők előmozdítását: a kibocsátások nyomon követése, piaci és nem piaci mechanizmusok, a fenntartható és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens infrastruktúra fejlesztése, megújuló energia, energiahatékonyság és fenntartható közlekedés, továbbá az olyan politikák és programok, amelyek az erdőirtás, illetve az erdők, a talaj és az ökoszisztémák pusztulásának az éghajlatra gyakorolt káros hatásaival foglalkoznak;

(h) a szinergiák megerősítése a vállalkozókkal, a civil társadalmi szervezetekkel és a helyi hatóságokkal, ami kiegészíti az országok erőfeszítéseit;

(i) a magánszektor részvétele az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság megteremtésében;

(j) piaci alapú eszközök előmozdítása a szén-dioxid-árazás és a „szennyező fizet” elv bevezetése érdekében;

(k) a kereskedelmileg életképes, alacsony kibocsátású és egyéb éghajlatbarát technológiák kifejlesztésének és alkalmazásának fokozása;

(l) a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának fokozatos megszüntetése, valamint a fenntartható és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság fejlesztésének előmozdítása, például a megújuló energiaforrásokba és az energiahatékony megoldásokba történő beruházások révén;

(m) az alkalmazkodásra, az éghajlatváltozás mérséklésére és a végrehajtás eszközeire – többek között a technológiatranszferre, a kapacitásépítésre és a finanszírozásra – vonatkozó kétoldalú párbeszéd és intézkedések megerősítése;

(n) a nemekre és az ifjúságra vonatkozó horizontális megközelítések figyelembevételének előmozdítása a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és a Párizsi Megállapodás végrehajtása során;

(o) az éghajlat vízkészletekre gyakorolt hatásával kapcsolatos szakpolitikák előmozdítása;

(p) az ENSZ 2015. december 2-án Párizsban tartott éghajlatváltozási konferenciáján előterjesztett, a vízről és a folyók, tavak és víztartó rétegek medencéiben az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról szóló Párizsi Paktum, valamint a 2014. szeptember 23-án New Yorkban tartott éghajlatváltozási csúcstalálkozón elindított Lima–Párizs cselekvési program végrehajtása;

(q) az együttműködési rendszerek megerősítése a jövőbeli ambiciózusabb NDC-k biztosítása érdekében, figyelembe véve ugyanakkor a globális értékelési folyamatot.

5.3. CIKK

Energiaügy

1. A Felek elismerik az energiaágazat jelentőségét a gazdasági jólét, valamint a nemzetközi béke és stabilitás szempontjából, és hangsúlyozzák, hogy az energiaágazat átalakítása kulcsfontosságú szerepet játszik a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendben és a Párizsi Megállapodásban meghatározott célok elérése terén. Elismerik, hogy javítani és diverzifikálni kell az energiaellátást (beleértve a megújuló energiák előmozdítását), elő kell mozdítani az innovációt, a kutatást, a fejlesztést és az emberi erőforrások képzését, valamint növelni kell az energiahatékonyságot az energiatermelékenység, az energiabiztonság, valamint a biztonságos, fenntartható és megfizethető energiaellátás megerősítése érdekében. A Felek együttműködnek e célkitűzések elérése terén.

2. A Felek fenntartják az energiaüggyel kapcsolatos információcserét, és kétoldalú, regionális és többoldalú együttműködést folytatnak a nyitott és versenyképes piacok előmozdítása, a bevált gyakorlatok megosztása, a tudományos alapú, átlátható szabályozás előmozdítása, valamint az energiaügyi kérdésekben folytatott együttműködés területeinek megvitatása érdekében, például nemzetközi fórumok, mechanizmusok és kezdeményezések keretében.

6. FEJEZET

MEZŐGAZDASÁG, TENGERÜGY ÉS HALÁSZAT

6.1. CIKK

Együttműködés a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés terén

A Felek együttműködnek többek között a következők terén:

(a) mezőgazdasági és vidékfejlesztési szakpolitika;

(b) a mezőgazdasági piac kilátásai;

(c) a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és éghajlat-politikai fellépések;

(d) fenntartható és reziliens mezőgazdaság kialakítása a Világélelmezés-biztonsági Bizottság következő dokumentumaival kapcsolatos tudatosság növelésével: „A mezőgazdaságba és az élelmiszerrendszerekbe történő felelős beruházás elvei” és „A termőföld, a halászat és az erdők felelősségteljes irányítására vonatkozó önkéntes irányelvek a nemzeti élelmezésbiztonság összefüggésében”;

(e) a vidékfejlesztés előmozdítása a kereskedelemmel kapcsolatos kérdéseket érintő kapacitásépítés révén, beleértve a földrajzi árujelzőket mint szellemitulajdon-jogokat;

(f) ökológiai gazdálkodás;

(g) kutatás és innováció;

(h) fenntartható termelési folyamatok szervezése és kidolgozása az agrár-élelmiszeripari ágazatban (mezőgazdaság és állattenyésztés);

(i) a vidéki közösségek szervezése és produktív fejlesztése;

(j) élelmezésbiztonság;

(k) a betakarítás utáni veszteség és az élelmiszer-pazarlás megelőzése;

(l) alkalmazott kutatás a mezőgazdasági és állati termékek előállítása és kezelése területén; és

(m) a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek feldolgozása.

6.2. CIKK

Tengerügy és halászat

1. A Felek elismerik a halászat, az akvakultúra és az egyéb tengeri tevékenységek megőrzésének és az azokkal való fenntartható és felelős gazdálkodásnak a jelentőségét, illetve hozzájárulásukat a gazdasági, társadalmi és környezeti lehetőségek jelen és jövő nemzedékek számára történő biztosításához.

2. A Felek megerősítik a párbeszédet és az együttműködést a kölcsönös érdekű kérdések tekintetében a halászat és a tengerügy terén.

3. A Felek a nemzetközi kötelezettségeikkel összhangban:

(a) hozzájárulnak a globális óceánpolitikai irányítási rendszer javításához, többek között a szabályozási és végrehajtási hiányosságok pótlásával, valamint a tengeri és halászati ágazatban a harmadik országok tekintetében a vonatkozó eszközök megerősítésének és végrehajtásának előmozdításával;

(b) a halállományok megóvása és a túlhalászás megelőzése érdekében hatékony nyomonkövetési, ellenőrzési és megfigyelési intézkedéseket fogadnak el, így például megfigyelői rendszereket, hajómegfigyelési rendszereket, az átrakás ellenőrzését, tengeren folytatott vizsgálatokat, a kikötő szerint illetékes állam által végzett ellenőrzést és a kapcsolódó szankciókat;

(c) intézkedéseket fogadnak el és tartanak fenn, továbbá együttműködnek a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan (a továbbiakban: IUU) halászat elleni küzdelemben, adott esetben a vizeiken folytatott IUU-tevékenységekre és az IUU-termékek kereskedelmi forgalomból és halgazdálkodásból való kizárása érdekében elfogadott politikák és intézkedések végrehajtására vonatkozó információk cseréjével;

(d) együttműködnek az olyan regionális halászati gazdálkodási szervezetekkel és adott esetben azokon belül, amelyeknek a Felek tagjai, megfigyelői vagy együttműködő nem részes felei a felelősségteljes kormányzás céljával, többek között azt támogatva, hogy az említett szervezetek tudományosan megalapozott döntéseket hozzanak, és megfeleljenek az ilyen döntéseknek;

(e) előmozdítják a környezetvédelmi szempontból felelős és gazdaságilag versenyképes, fenntartható termelési folyamatok kidolgozását az édesvízi és tengeri akvakultúra-ágazatban;

(f) megerősítik az óceánok biztonságát és védelmét;

(g) csökkentik az óceánokra nehezedő terhelést, többek között a tengeri hulladék elleni küzdelemmel;

(h) előmozdítják a tengeri területrendezést, valamint a tengerparti övezet integrált kezelését;

(i) támogatják a tengerkutatást és a biotechnológiát; és

(j) olyan közös érdekű tengeri gazdasági tevékenységek fenntartható fejlődésével kapcsolatos bevált gyakorlatokat cserélnek, mint az óceánenergia, illetve a part menti és tengeri turizmus.

7. FEJEZET

GAZDASÁGPOLITIKA

7.1. CIKK

Makrogazdasági politikák

A Felek megerősítik a hatóságaik által a makrogazdasági politikákról és tendenciákról folytatott párbeszédet, és előmozdítják az ezzel kapcsolatos információ- és véleménycserét.

7.2. CIKK

Vállalkozás és ipar, ideértve a kis- és középvállalkozásokat is

1. A Felek előmozdítják a kkv-k fejlődéséhez és versenyképességének javításához szükséges kedvező környezetet, és adott esetben előmozdítják a horizontális iparpolitikai együttműködést. Az ilyen együttműködés a következőket foglalja magában:

(a) a gazdasági szereplők közötti kapcsolatok előmozdítása, közös beruházások támogatása, valamint közös vállalkozások és információs hálózatok létrehozása a meglévő horizontális programok révén;

(b) a kkv-k versenyképességének javításához szükséges keretfeltételek megteremtésére, valamint a kkv-k létrehozásához kapcsolódó eljárásokra vonatkozó információk és tapasztalatok cseréje;

(c) a mindkét oldal kkv-i által létrehozott tevékenységek megkönnyítése;

(d) az Ipar 4.0-val kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréje; és

(e) a vállalati társadalmi felelősségvállalás és elszámoltathatóság ösztönzése, valamint a felelős üzleti gyakorlatok előmozdítása, a fenntartható fogyasztást és termelést is ideértve.

2. A Felek elősegítik a magánszektor által létrehozott releváns együttműködési tevékenységeket.

7.3. CIKK

Az üzleti vállalkozások emberi jogi felelőssége

A Felek nemzeti szinten előmozdítják a vállalati társadalmi felelősségvállalást, összhangban a releváns nemzetközi standardokkal, így például az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvekkel, a felelősségteljes üzleti magatartással kapcsolatos, multinacionális vállalkozásokra vonatkozó OECD-iránymutatásokkal és a kellő gondosságról szóló OECD-útmutatással, valamint nemzetközi szinten előmozdítják a kapacitásépítést és a tapasztalatcserét.

7.4. CIKK

Nyersanyagok

1. A Felek elismerik, hogy az átlátható, piaci alapú megközelítés a legjobb módja a nyersanyagok termelésébe és kereskedelmébe történő beruházások számára kedvező környezet megteremtésének.

2. A Felek előmozdítják a nyersanyagokkal kapcsolatos kérdésekben folytatott együttműködést a vonatkozó regionális vagy többoldalú keretek között vagy a bármely Fél kérésére a közös érdekek alapján folytatott kétoldalú párbeszédek révén. Ennek az együttműködésnek az a célja, hogy felszámolja a nyersanyagok ilyen keretek között történő közös kereskedelme útjában álló akadályokat, megerősítse a nyersanyagok kereskedelmének szabályokon alapuló globális keretét, előmozdítsa az átláthatóságot a nyersanyagok globális piacain, és hozzájáruljon a fenntartható fejlődéshez.

3. Az ilyen együttműködés magában foglalhatja a következőkkel kapcsolatos információcserét:

(a) kínálat és kereslet, kétoldalú kereskedelmi és beruházási kérdések, valamint nemzetközi kereskedelmi kérdések;

(b) a nyersanyagokra, valamint a kapcsolódó szolgáltatásokra és beruházásokra vonatkozó, vámjellegű és nem vámjellegű akadályok;

(c) a Felek szabályozási keretei;

(d) a termelési folyamatok és a nyersanyagok felhasználása során alkalmazott technológiák; és

(e) a bányászati ágazat fenntartható fejlődésével kapcsolatos bevált gyakorlatok, ideértve az ásványianyag-politikát, a földhasználat tervezését, az engedélyezési eljárásokat, az átláthatóságot és az irányítást.

7.5. CIKK

Statisztika

A Felek együttműködnek a statisztika területén, különösen a bevált gyakorlatok megosztásának aktív előmozdításával. Az ilyen együttműködés a következőkre terjedhet ki:

(a) fokozott részvétel a közös érdekű témákban tartott magas szintű nemzetközi találkozókon;

(b) a statisztikai módszerek harmonizálása az adatok összehasonlíthatóságának javítása érdekében; és

(c) hivatalos statisztika előállítása és terjesztése, valamint mutatók kidolgozása.

7.6. CIKK

Közlekedés

1. A Felek együttműködnek, és megerősítik a párbeszédet a közlekedéspolitika valamennyi releváns területén – beleértve az integrált közlekedéspolitikát –, hogy fejlesszék az áruk és a személyek szállítását, előmozdítsák a tengeri hajózás és a légi közlekedés biztonságát és védelmét, valamint a környezet védelmét, továbbá fokozzák közlekedési rendszereik hatékonyságát.

2. Az ilyen együttműködés és párbeszéd a következőket foglalhatja magában:

(a) a közlekedéspolitikájukkal kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréje;

(b) a Mexikó és az Unió közötti légi közlekedési kapcsolatok megerősítése, beleértve egy célzott légiközlekedési megállapodás megkötése lehetőségének feltárását is;

(c) a nemzetközi tengeri piacokhoz és kereskedelemhez való, a tisztességes versenyen alapuló, kereskedelmi jellegű korlátlan hozzáférés céljainak előmozdítása;

(d) a tengeri közlekedés, a logisztikai láncok és a multimodális közlekedés megkönnyítése a versenyképesség fokozása és a gazdasági kapcsolatok megerősítése érdekében;

(e) a környezettel kapcsolatos közlekedési kérdések előmozdítása;

(f) a szakértői párbeszéd és a nemzetközi közlekedési fórumokon való együttműködés elősegítése; és

(g) a határokon átnyúló elektronikus információáramlás támogatása a hatékony és költséghatékony közlekedési szolgáltatások dinamikus környezetének előmozdítása érdekében.

8. FEJEZET

OKTATÁS, KULTÚRA ÉS SZOCIÁLIS KÉRDÉSEK

8.1. CIKK

Oktatás

A Felek előmozdítják az együttműködést és párbeszédet az oktatás releváns területein, beleértve a következőket:

(a) a felsőoktatás, valamint a műszaki és szakoktatás és -képzés megerősítése;

(b) a felsőoktatási intézmények hallgatói, kutatói, tudományos és adminisztratív személyzet esetében a mobilitás növelése; és

(c) a kapacitásépítés elősegítése a felsőoktatási intézményekben, beleértve a képesítések és a külföldi tanulmányi időszakok elismerésére szolgáló mechanizmusok javítását.

8.2. CIKK

Kultúra

1. A Felek együttműködnek a megfelelő nemzetközi fórumokon, különösen az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetében (a továbbiakban: UNESCO) a közös célkitűzések megvalósítása és a kulturális sokszínűség előmozdítása érdekében, többek között az UNESCO 2005. október 20-án Párizsban tartott Általános Konferenciáján elfogadott, a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló egyezmény végrehajtásával.

2. A Felek előmozdítják a szorosabb együttműködést a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban, beleértve a kialakulóban lévő és új technológiákat, valamint az audiovizuális médiát, többek között a kultúrájuk jobb kölcsönös megértése és megismerése érdekében.

3. A Felek előmozdítják a kulturális cseréket, és közös kezdeményezéseket hajtanak végre különböző kulturális területeken a rendelkezésre álló együttműködési keretek között.

4. A Felek a kultúrához és annak összetevőihez való egyetemes hozzáférés javítása érdekében előmozdítják a művészetek és a kultúra területén a digitális tartalmak létrehozásával, előmozdításával és terjesztésével kapcsolatos együttműködést és közös kezdeményezéseket egy olyan jogi kereten belül, amely elismeri és értékeli az alkotók munkáját.

5. A Felek ösztönzik a kultúrák közötti párbeszédet a civil társadalmi szervezeteik és az egyének között.

6. A Felek elismerik a kultúra szerepét a konfliktusmegelőzés és a fenntartható fejlődés gazdasági, társadalmi és környezeti dimenzióinak előmozdítójaként és hajtóerejeként, szem előtt tartva, hogy a kulturális és kreatív iparágak a fejlett és fejlődő országok gazdaságának fő mozgatórugói.

8.3. CIKK

Foglalkoztatás és szociális kérdések

1. A Felek elismerik, hogy a foglalkoztatás és szociális politikák középpontjában az életszínvonal javításának, a minőségi munkahelyek létrehozásának és a tisztességes munka előmozdításának kell állnia.

2. A Felek tiszteletben tartják és előmozdítják a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek (a továbbiakban: ILO) az 1998. június 18-án Genfben tartott Nemzetközi Munkaügyi Konferencián elfogadott, a munka világára vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló nyilatkozatában, valamint az olyan kapcsolódó ILO-egyezményekben meghatározott alapvető munkahelyi elveket és jogokat, amelyeknek részes felei.

3. A Felek megerősítik az együttműködést a foglalkoztatás, a szociális párbeszéd és a szociális ügyek területén, és előmozdítják a foglalkoztatással, a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal, a munkaügyi kérdésekkel és a szociális védelemmel kapcsolatos információcserét.

8.4. CIKK

Exponenciális technológiai változás

A Felek megosztják egymással a levont tanulságokat és a bevált gyakorlatokat, hogy hatékony és átfogó módon kezeljék az exponenciális technológiai változás és az automatizálás hatásait, valamint azok következményeit a fenntartható fejlődési célok maradéktalan végrehajtására nézve.

8.5. CIKK

Társadalmi kohézió és befogadás

A Felek együttműködnek, hogy a szegénység minden formája, az egyenlőtlenség és a társadalmi kirekesztés csökkentésével megerősítsék a társadalmi kohéziót a fenntartható fejlődési célok globális megvalósítása, valamint a méltányos globalizáció, a teljes foglalkoztatottság és valamennyi férfi és nő számára a tisztességes munka előmozdítása érdekében, többek között a következők révén:

(a) a szociális védelmi rendszerek megerősítése;

(b) az egyenlő hozzáférés és a megkülönböztetésmentesség ösztönzése a szociálpolitikákban;

(c) az innováció előmozdítása a társadalmi kihívások kezelése érdekében a bevált gyakorlatokra vonatkozó információk cseréjével, valamint az ágazaton belüli párbeszéd és kutatás előmozdításával; és

(d) a szolidaritáson alapuló szociális gazdaság előmozdítása a befogadás és a szegénység elleni küzdelem érdekében.

8.6. CIKK

Egészségügy

1. A Felek együttműködnek a népegészségügy területén – beleértve a megelőzést és az egészségfejlesztést – a népegészség biztonságának növelése és az egyetemes egészségügyi ellátás előmozdítása érdekében.

2. Az ilyen együttműködés a következőkre terjedhet ki:

(a) információcsere és együttműködés a közös érdekű kérdésekben;

(b) a nemzetközi egészségügyi megállapodások végrehajtásának előmozdítása; és

(c) csereprogramok, ösztöndíjak és képzési programok lehetővé tétele az (1) bekezdésben említett területeken.

8.7. CIKK

Turizmus

1. A Felek együttműködnek a turizmus területén. Az ilyen együttműködés elsődleges célja az információk és a bevált gyakorlatok cseréjének javítása a turizmus kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődésének biztosítása, valamint a munkahelyteremtés és a gazdasági fejlődés támogatása érdekében.

2. Az ilyen együttműködés a következőkre fókuszál:

(a) a természeti és kulturális örökségben rejlő lehetőségek védelme és maximalizálása;

(b) a felelős turizmust és a helyi közösségek tiszteletben tartását ösztönző gyakorlatok;

(c) a turisztikai ágazatban a készségek és kompetenciák fejlesztését célzó intézkedésekkel kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréje;

(d) a kreatív iparágakkal és az innovációval kapcsolatos információcsere és együttműködés előmozdítása a turisztikai ágazatban; és

(e) a bevált gyakorlatok cseréje a fenntarthatósági elveknek, különösen a biológiai sokféleségnek a turizmusban való általános érvényesítése érdekében.

9. FEJEZET

KUTATÁS, INNOVÁCIÓ ÉS DIGITÁLIS GAZDASÁG

9.1. CIKK

Kutatás és innováció

1. A Felek a kölcsönös érdekek és előnyök alapján, továbbá saját jogszabályaikkal összhangban együttműködnek a tudományos kutatás, technológiafejlesztés és innováció területén. Az ilyen együttműködés célja a fenntartható fejlődés előmozdítása, a globális társadalmi kihívások kezelése, a tudományos kiválóság elérése, a regionális versenyképesség javítása, valamint a Felek közötti kapcsolatok megerősítése, ami hosszú távú partnerségekhez vezet. A Felek előmozdítják a kétoldalú és regionális szintű szakpolitikai párbeszédet, és egymást kiegészítő módon alkalmazzák különböző eszközeiket, beleértve a tudományos és technológiai együttműködési megállapodásokat.

2. A Felek a következőkre törekednek:

(a) a kutatók, tudósok, szakértők, diákok és vállalkozók mobilitására, valamint az anyagok és felszerelések határokon átnyúló mozgására vonatkozó feltételek javítása;

(b) az egymás tudományos, technológiai és innovációs programjaihoz, kutatási infrastruktúrájához és létesítményeihez, valamint publikációihoz és tudományos adataihoz való kölcsönös hozzáférés elősegítése;

(c) a jogalkotást megelőző kutatás és szabványosítás terén folytatott együttműködés fokozása; és

(d) a közös elvek előmozdítása annak érdekében, hogy a kutatási és innovációs projektekben megvalósuljon a szellemi tulajdonjogok megfelelő és hatékony szintű védelme és érvényesítése.

3. A Felek előmozdítják a kormányzati szervezetek, az állami és magán kutatóközpontok, a felsőoktatási intézmények, az innovációs ügynökségek és hálózatok, valamint más érdekelt felek, köztük a kkv-k által végrehajtandó következő tevékenységeket:

(a) a tudományos, technológiai, innovációs és kapacitásépítési programokkal kapcsolatos tudatosság növelésére irányuló közös kezdeményezések, valamint az egymás programjaiban való részvétel lehetősége;

(b) közös találkozók és munkaértekezletek, amelyek célja az információk és a bevált gyakorlatok cseréje, valamint a közös kutatás területeinek meghatározása;

(c) együttes kutatási fellépések a kölcsönös érdeket képviselő területeken;

(d) a tudományos együttműködés kölcsönösen elismert értékelése, valamint a kapcsolódó eredmények terjesztése.

9.2. CIKK

Digitális gazdaság

1. A Felek elismerik, hogy az információs és kommunikációs technológiák (a továbbiakban: IKT-k) a modern élet kulcsfontosságú elemei, és létfontosságú szerepük van, mert hozzájárulnak az információ és tudás társadalomban való megerősítéséhez a gazdasági, oktatási és társadalmi fejlődés fokozása érdekében. A Felek véleményt cserélnek az említett területre vonatkozó szakpolitikáikról.

2. Az ilyen együttműködés a következőkre terjedhet ki:

(a) eszmecsere a digitális egységes piaci politika különböző vonatkozásairól, különös tekintettel az elektronikus hírközlési szakpolitikákra és szabályozásra, beleértve a széles sávú szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a magánélet és a személyes adatok védelmét, az e-kormányzást, a nyílt kormányzást, a nyílt hozzáférésű adatokat, az internetbiztonságot, az e-egészségügyet és a szabályozó hatóságok függetlenségét;

(b) az IKT-k előmozdítása a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés, a társadalmi és digitális befogadás, valamint a kulturális sokszínűség előmozdításának eszközeként, hangsúlyozva a vállalkozói készséget és a részvételen alapuló együttműködést, ösztönözve az iskolai összeköttetéseket, illetve fejlesztve a kutatási és tudományos hálózatokat;

(c) a kutatási hálózatok, valamint a számítástechnikai és tudományos adatinfrastruktúrák és szolgáltatások összekapcsolásának és interoperabilitásának fejlesztése, többek között regionális szinten;

(d) együttműködés az e-kormányzás és a bizalmi szolgáltatások, például az elektronikus aláírás és az elektronikus azonosítás (eID) területén, különös tekintettel az IKT-knak a közigazgatás modernizálása, a magas színvonalú közszolgáltatások előmozdítása, valamint a szervezeti hatékonyságnak és az állami források átlátható kezelésének javítása érdekében történő használatára vonatkozó szakpolitikai elvek, információk és bevált gyakorlatok cseréjére;

(e) információcsere a szabványokról, megfelelőségértékelésről és típusjóváhagyásról; és

(f) a szakértők cseréjének és képzésének támogatása, különösen a fiatal szakemberek esetében.

III. RÉSZ[3]

KERESKEDELEM ÉS BERUHÁZÁS

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS ÉS INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

A. SZAKASZ

Általános rendelkezések

1.1. CIKK

Szabadkereskedelmi térség létrehozása

A Felek e megállapodás e részének értelmében az 1994. évi GATT XXIV. cikkének és a GATS V. cikkének megfelelő szabadkereskedelmi térséget hoznak létre.

[3] Amennyiben e rész valamely rendelkezése e megállapodás egy másik rendelkezésére való hivatkozást tartalmaz, kifejezett eltérő jelzés hiányában úgy tekintendő, hogy az említett hivatkozás e rész egy másik rendelkezésére vonatkozik.

1.2. CIKK

Célkitűzések

E megállapodás e részének célkitűzései a következők:

(a) a Felek közötti árukereskedelem bővítése és diverzifikálása a vámok és a nem vámjellegű kereskedelmi akadályok csökkentése vagy eltörlése révén, az 1994. évi GATT XXIV. cikkével összhangban;

(b) az árukereskedelmi eljárások egyszerűsítése, különösen a vámalakiságokra és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésére, a szabványokra, műszaki előírásokra és megfelelőségértékelési eljárásokra, valamint az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó rendelkezések révén, megőrizve ugyanakkor az egyes Felek azon jogát, hogy a saját területükön szabályokat alkossanak közpolitikai célkitűzések elérése érdekében;

(c) a szolgáltatások kereskedelmének liberalizációja a GATS V. cikkének megfelelően;

(d) a beruházások növekedését elősegítő keret kialakítása, amely átlátható, stabil és kiszámítható szabályokat biztosít a vállalkozások alapítása és a kapcsolódó tőkemozgások feltételeinek szabályozására, és megfelelő egyensúlyt biztosít a kereskedelmi liberalizáció és a beruházások védelme, valamint a Felek azon joga között, hogy jogszerű politikai célkitűzések elérése érdekében szabályokat fogadjanak el;

(e) beruházási vitákkal foglalkozó bírósági rendszer létrehozása a beruházó és az állam közötti viták hatékony, pártatlan és kiszámítható módon történő megoldása érdekében;

(f) a Felek közbeszerzési piacainak tényleges és kölcsönös megnyitása;

(g) az innováció és a kreativitás előmozdítása a szellemi tulajdonjogok megfelelő és hatékony védelmének biztosítása révén, összhangban a Felek között hatályban lévő nemzetközi kötelezettségekkel, valamint az említett védelem és a közérdek közötti egyensúly biztosítása révén;

(h) a Felek között a szabad és torzulásoktól mentes verseny elvével összhangban álló kereskedelmi és beruházási kapcsolatok fenntartása;

(i) a fenntartható fejlődés és a nemzetközi kereskedelem olyan módon történő fejlesztésének előmozdítása, amely hozzájárul a fenntartható fejlődéshez, beleértve a gazdasági fejlődést, a társadalmi fejlődést és a környezetvédelmet;

(j) hatékony, tisztességes és kiszámítható vitarendezési mechanizmus létrehozása a Felek között e megállapodás e részének értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerülő viták rendezésére.

1.3. CIKK

Általánosan alkalmazandó fogalommeghatározások

Eltérő rendelkezés hiányában e megállapodás e részének alkalmazásában:

(a) „általános hatályú közigazgatási határozat”: olyan közigazgatási határozat vagy értelmezés, amely minden olyan személyre és tényállásra alkalmazandó, amely általában véve a közigazgatási határozat vagy értelmezés hatálya alá tartozik és amely magatartási normát állapít meg, de nem foglalja magában a következőket:

(i) közigazgatási vagy kvázi bírósági eljárás során hozott megállapítás vagy határozat, amely egy konkrét ügyben a másik Fél egy konkrét személyére, árujára vagy szolgáltatására alkalmazandó; vagy

(ii) bármely más határozat, amely egy konkrét cselekményre vagy gyakorlatra vonatkozik;

(b) „mezőgazdasági megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt mezőgazdasági megállapodás;

(c) „mezőgazdasági áru”: a mezőgazdasági megállapodás 1. mellékletében felsorolt termék;

(d) „repülőgép-javítási és -karbantartási szolgáltatások, amelyek végzése során a repülőgépet kivonják a szolgálatból”: olyan javítási és karbantartási tevékenységek, amelyeket akkor végeznek a repülőgépen vagy annak egy részén, amikor azt kivonják a szolgálatból; nem tartozik ide a forgalmi karbantartási tevékenység;

(e) „dömpingellenes megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény VI. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodás;

(f) „számítógépes helyfoglalási rendszerrel összefüggő szolgáltatások”: a légitársaság menetrendjéről, igénybevételi lehetőségeiről, díjszabásáról és díjszabási szabályairól információkat tartalmazó számítógépes rendszeren keresztül nyújtott olyan szolgáltatások, amelyek segítségével a helyfoglalás, illetve a jegyváltás lebonyolítható;

(g) „vám”: bármely fajta olyan vám vagy díj, amelyet áruk behozatalára vagy azzal összefüggésben vetnek ki; beletartozik az ilyen behozatallal összefüggésben kivetett bármely pótadó vagy pótdíj is, de nem tartoznak bele a következők:

(i) az e megállapodás 2.3. cikkének megfelelően kiszabott belső adóval egyenértékű díj;

(ii) az 1994. évi GATT-tal, a dömpingellenes megállapodással vagy a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodással összhangban alkalmazott dömpingellenes vagy kiegyenlítő[4] vám;

(iii) az árubehozatalra vagy azzal kapcsolatban kivetett díj vagy egyéb illeték, amelynek összege a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségére korlátozódik; és

(iv) a 2-A-4. függelék (Mexikóra vonatkozó vámkontingensek) értelmében a vámkontingensek kezelésére engedélyezett pályázati rendszerből származó importált árura felajánlott vagy beszedett díj;

[4] Az egyértelműség érdekében a „vám” meghatározása nem érinti a Feleknek az 5. fejezet (Piacvédelmi eszközök) szerinti jogait és kötelezettségeit.

(h) „vámérték-megállapítási megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény VII. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodás;

(i) „nap”: naptári nap, beleértve a hétvégéket és munkaszüneti napokat is;

(j) „DSU”: a WTO-egyezmény 2. mellékletében foglalt, a vitarendezési szabályokról és eljárásokról szóló egyetértés;

(k) „vállalkozás”: olyan jogalany, amelyet az alkalmazandó jognak megfelelően hoztak létre vagy más módon szerveződött, függetlenül attól, hogy nyereségorientált-e vagy sem, illetve hogy magán- vagy kormányzati tulajdonban van-e, ideértve bármely társaságot, trösztöt, partnerséget, közös vállalkozást, egyszemélyes társaságot vagy társulást;

(l) „meglévő”: e megállapodás hatálybalépésének napján hatályban lévő;

(m) „szabadon átváltható valuta”: a nemzetközi devizapiacokon széles körben forgalmazott és a nemzetközi ügyletekben széles körben használt valuta;

(n) „GATS”: a WTO-egyezmény 1B. mellékletében foglalt, a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény;

(o) „1994. évi GATT”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény;

(p) „áruk”: mind az anyagok, mind a termékek;

(q) „valamely Fél áruja”: az 1994. évi GATT értelmében vett belföldi áru, amely magában foglalja az említett Fél származó áruit;

(r) „földi kiszolgálási szolgáltatások”: egy repülőtéren egyedi díjfizetés vagy szerződés alapján légitársaságoknak nyújtott képviseleti, igazgatási és felügyeleti szolgáltatások, utaskezelés, poggyászkezelés, forgalmi előtéren előforduló feladatok, étkeztetés[5], a légi áruk és postai küldemények kezelése, a légi járművek üzemanyaggal való feltöltése, a légi járművek szervizelése és takarítása, földi szállítás, valamint járatüzemeltetés, a személyzet igazgatása és a repülés tervezésével kapcsolatos szolgáltatások; azonban nem foglalják magukban a saját kiszolgálást, a biztonsági szolgáltatásokat, a forgalmi karbantartási tevékenységet, a légijármű-javítást és -karbantartást; és az olyan alapvető központosított repülőtéri infrastruktúrák működtetését vagy igazgatását, mint például a jégmentesítő berendezések, az üzemanyag-elosztó rendszerek, a csomagkezelő rendszerek vagy a repülőtéren belüli fix közlekedési rendszerek;

(s) „harmonizált rendszer” vagy „HR”: a Harmonizált Áruleíró- és Kódrendszer, ideértve az annak értelmezésére vonatkozó általános szabályokat, az áruosztályokhoz tartozó megjegyzéseket, az árucsoportokhoz tartozó megjegyzéseket és az alszámos megjegyzéseket, valamint azok módosításait;

(t) „intézkedés”: minden törvény, rendelet, szabály, eljárás, határozat, közigazgatási intézkedés, előírás vagy gyakorlat[6];

(u) „állampolgár”: olyan természetes személy, aki az Európai Unió valamely tagállamának vagy Mexikónak a saját jogszabályai szerinti állampolgárságával rendelkezik, vagy valamelyik Fél állandó lakosa;

---

5 Kivéve az élelmiszer elkészítését.

6 Az egyértelműség érdekében: az „intézkedés” magában foglalja a mulasztásokat is.

(v) „természetes személy[7]”:

(i) az Európai Unió esetében az Európai Unió valamely tagállamának a jogszabályai szerinti állampolgárságával rendelkező személy[8]; és

(ii) Mexikó esetében Mexikónak a jogszabályai szerinti állampolgárságával rendelkező személy;

az olyan természetes személy, aki Mexikónak is állampolgára és az Európai Unió valamely tagállamának állampolgárságával is rendelkezik, kizárólag azon Fél természetes személyének minősül, amely Fél szerinti állampolgársága a domináns és tényleges;

(w) „OECD”: Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet;

(x) „származó áru”: a 3. fejezetben (Származási szabályok és származási eljárások) meghatározott származási szabályok szerint származónak minősülő áru;

(y) „személy”: természetes személy vagy vállalkozás;

(z) „valamely Fél személye”: valamely Fél állampolgára vagy vállalkozása;

(aa) „preferenciális tarifális elbánás”: a származó árukra a 2.4. cikk (A vámok eltörlése vagy csökkentése) alapján alkalmazandó vámtétel;

---

7 Ezt a fogalommeghatározást a 10–19. fejezetek alkalmazásában kell alkalmazni.

8 Az „Európai Unió természetes személyének” fogalmába beletartoznak azok a természetes személyek is, akik a Lett Köztársaság területén állandó lakóhellyel rendelkeznek és nem állampolgárai a Lett Köztársaságnak vagy bármely más államnak, de a Lett Köztársaság jogszabályai és egyéb rendelkezései szerint jogosultak nem állampolgárok számára kiállított útlevelet kapni.

(bb) „biztosítéki egyezmény”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, a védintézkedésekről szóló megállapodás;

(cc) „SCM-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás;

(dd) „légiközlekedési szolgáltatások értékesítése és forgalmazása”: az érintett légi fuvarozó számára fennálló lehetőségek arra, hogy szabadon értékesítse és forgalomba hozza légiközlekedési szolgáltatásait, ideértve a forgalmazás minden vonatkozását, például a piackutatást, reklámozást és magát a forgalmazást is, de nem terjed ki a légiközlekedési szolgáltatások árazására vagy az alkalmazandó feltételekre;

(ee) „szolgáltató”: bármely személy, aki szolgáltatásokat nyújt vagy szolgáltatásokat kíván nyújtani;

(ff) „SPS-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések alkalmazásáról szóló megállapodás;

(gg) „állami vállalat”: valamely Fél tulajdonában lévő vagy irányítása alatt álló vállalkozás;

(hh) „TBT-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, a kereskedelem technikai akadályairól szóló megállapodás;

(ii) „terület”: az a terület, amelyen e megállapodás a IV. rész 2.2. cikke (Területi alkalmazás) értelmében alkalmazandó;

(jj) „harmadik ország”: e megállapodás területi hatályán kívül eső ország vagy terület;

(kk) „TRIPS-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1C. mellékletében foglalt, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás;

(ll) „bécsi egyezmény a szerződések jogáról”: az 1969. május 23-án Bécsben kelt bécsi egyezmény a szerződések jogáról;

(mm) „WTO”: Kereskedelmi Világszervezet; és

(nn) „WTO-egyezmény”: a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó, 1994. április 15-én Marrákesben kelt Marrákesi Egyezmény.

1.4. CIKK

Kapcsolat a WTO-egyezménnyel

A Felek megerősítik a WTO-egyezmény alapján egymással szemben fennálló jogaikat és kötelezettségeiket.

1.5. CIKK

Hivatkozás jogszabályokra és egyéb megállapodásokra

1. Eltérő rendelkezés hiányában az e megállapodás e részében akár általánosságban, akár egy konkrét törvényre, rendeletre vagy irányelvre történő hivatkozással említett bármely jogszabályi hivatkozást az esetlegesen módosított jogszabályokra való hivatkozásként is kell értelmezni.

2. Eltérő rendelkezés hiányában az e megállapodás e részében foglalt, részben vagy egészben más megállapodásokra vagy jogi eszközökre történő hivatkozást, vagy más megállapodások vagy jogi eszközök hivatkozással történő beépítését úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja a következőket:

(a) a kapcsolódó mellékletek, jegyzőkönyvek, lábjegyzetek, értelmezések és magyarázó feljegyzések; és

(b) azon utódmegállapodások, amelyeknek a Felek részes felei, vagy a Felekre nézve kötelező módosítások, kivéve, ha a hivatkozás meglévő jogokat és kötelezettségeket erősít meg.

1.6. CIKK

A kötelezettségek teljesítése

1. Mindegyik Fél elfogadja az e megállapodás e része szerinti kötelezettségek teljesítéséhez szükséges általános vagy különös intézkedéseket, beleértve azon intézkedéseket is, amelyek az ilyen kötelezettségeknek a központi kormány, regionális vagy helyi önkormányzatok és hatóságok, valamint a rájuk ruházott hatásköröket gyakorló nem kormányzati testületek által való megfelelés biztosításához szükségesek.

2. Az egyértelműség érdekében: valamely Fél az e megállapodás e része szerinti jogokat és kötelezettségeket – e megállapodás IV. része 2.3. cikkének (A kötelezettségek teljesítése) (3) bekezdésében előírtak kivételével – csak e megállapodás e részének a másik Fél általi megsértése esetén és az ott – beleértve a 31. fejezetet (Vitarendezés) is – meghatározott követelményeknek megfelelően függesztheti fel.

B. SZAKASZ

Intézményi rendelkezések

1.7. CIKK

A vegyes tanács különleges feladatai

1. Az e megállapodás e részében ráruházott feladatok bármelyikének ellátásakor az e megállapodás IV. részének 1.2. cikkével (Vegyes tanács) létrehozott vegyes tanács miniszteri szinten egyrészről az Uniós Fél kereskedelmi és beruházási ügyekért felelős képviselőiből, másrészről Mexikó gazdasági minisztériumának képviselőiből, vagy azok meghatalmazottjaiból áll.

2. A vegyes tanács az e megállapodás e részében foglalt célkitűzések teljesítése során módosíthatja a következőket:

(a) 2-A. melléklet (Vámlebontási menetrend) és 2-E. melléklet (Borászati termékekre és szeszes italokra vonatkozó intézkedések);

(b) 3. fejezet (Származási szabályok és származási eljárások), beleértve a 3-A., 3-B., 3-C. és 3-D. mellékletet;

(c) 10-D. melléklet (A Fórum tagjai, a Fellebbviteli Fórum tagjai és a közvetítők magatartási kódexe);

(d) Mexikó releváns jegyzékei és menetrendjei a 10.12. cikk (A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek) (6) bekezdése és a 11.8. cikk (A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek) (4) bekezdése szerint;

(e) 21-A. melléklet (Az Európai Unió érintett beszerzései) és 21-B. melléklet (Mexikó érintett közbeszerzései);

(f) 25-B. melléklet (Földrajzi árujelzők jegyzéke);

(g) 31-A. melléklet (Eljárási szabályzat) és 31-B. melléklet (A vitarendezési testület tagjaira és a közvetítőkre vonatkozó magatartási kódex);

3. A vegyes tanács az e megállapodás e részében foglalt célkitűzések teljesítése érdekében továbbá:

(a) az e megállapodás e részében foglalt rendelkezések tekintetében kötelező erejű értelmezést fogadhat el;

(b) az e megállapodás e részében előírt egyéb határozatokat hozhat; és

(c) a Felek megállapodása szerint feladatkörének ellátása során egyéb intézkedéseket tehet.

4. A (2) bekezdés a) pontjában hivatkozott módosításokat mindegyik Fél végrehajtja vonatkozó jogi eljárásai szerint, a Felek megállapodása szerinti határidőben.

1.8. CIKK

A vegyes bizottság különleges feladatai

1. Az e megállapodás e részében ráruházott feladatok bármelyikének ellátásakor az e megállapodás IV. részének 1.3. cikkével (Vegyes bizottság) létrehozott vegyes bizottság egyrészről az Uniós Fél kereskedelmi és beruházási ügyekért felelős magas szintű képviselőiből, másrészről Mexikó gazdasági minisztériumának képviselőiből vagy azok meghatalmazottjaiból áll, az egyes Felek követelményeinek megfelelően.

2. A vegyes bizottság:

(a) támogatja a vegyes tanácsot a kereskedelemmel kapcsolatos ügyekkel összefüggő feladatainak ellátásában;

(b) felelős az e megállapodás e részében foglalt rendelkezések megfelelő végrehajtásáért és alkalmazásáért, valamint az annak alkalmazása során elért eredmények értékeléséért;

(c) a 31. fejezet (Vitarendezés) sérelme nélkül törekszik az e megállapodás e részének értelmezése vagy alkalmazása tekintetében esetlegesen felmerülő bármely nézeteltérés vagy vita megelőzésére és megoldására;

(d) felügyeli az e megállapodás e része alapján létrehozott albizottságok és egyéb szervek munkáját; és

(e) megvitatja a Felek közötti kereskedelmi és beruházási kapcsolatok további javításának lehetőségeit.

3. A vegyes bizottság a (2) bekezdés szerinti feladatainak teljesítése során jogosult a következőkre:

(a) az e megállapodás e részében létrehozottaktól eltérő, a Felek képviselőiből álló, további albizottságokat és egyéb szerveket létrehozni, és a hatáskörébe tartozó feladatokat rájuk ruházni, továbbá határozni az általa létrehozott albizottságok és egyéb szervek feladatainak módosításáról, valamint azok feloszlatásáról;

(b) javasolni a vegyes tanácsnak, hogy az e megállapodás e részében foglalt egyedi célkitűzésekkel összhangban határozatokat fogadjon el, beleértve az 1.7. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett módosításokat is, vagy ilyen határozatokat elfogadni a vegyes tanács ülései közötti időszakban, vagy amikor a vegyes tanács nem tud ülésezni; és

(c) feladatainak ellátása során a Felek megállapodása vagy a vegyes tanács utasítása alapján egyéb intézkedéseket hozni.

1.9. CIKK

Az e megállapodás III. részéért felelős koordinátorok

1. Az egyes Felek e megállapodás e részére vonatkozóan koordinátort jelölnek ki, és erről e megállapodás hatálybalépésétől számított 60 napon belül értesítik egymást.

2. A koordinátorok:

(a) elősegítik a Felek közötti kommunikációt az e megállapodás e részének hatálya alá tartozó kérdésekben, valamint az e rész alapján létrehozott egyéb kapcsolattartó pontok között;

(b) ezen cikkel összhangban közösen elkészítik a vegyes tanács és a vegyes bizottság üléseinek napirendjét és megteszik az egyéb szükséges előkészületeket; és

(c) adott esetben nyomon követik a vegyes tanács és a vegyes bizottság által elfogadott határozatokat.

1.10. CIKK

E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek

1. A Felek a következő albizottságokat és egyéb szerveket hozzák létre, amelyek egyrészről az Uniós Fél, másrészről Mexikó képviselőiből állnak:

(a) árukereskedelmi bizottság;

(b) mezőgazdasági albizottság;

(c) borok és szeszes italok kereskedelmével foglalkozó albizottság;

(d) a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság;

(e) egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó albizottság;

(f) állatjóléttel és antimikrobiális rezisztenciával foglalkozó közös munkacsoport;

(g) a kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó albizottság;

(h) szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság;

(i) pénzügyi szolgáltatások albizottsága;

(j) közbeszerzési albizottság;

(k) szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság;

(l) kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság.

2. Amennyiben e megállapodás e része másként nem rendelkezik, az e cikk (1) bekezdésében említett albizottságokra és egyéb szervekre e megállapodás IV. részének 1.4. cikke (Albizottságok és egyéb szervek) alkalmazandó.

3. Az (1) bekezdésben említett albizottságok és egyéb szervek megfelelő ajánlásokat tehetnek az e megállapodás e részében meghatározott esetekben.

4. Az ajánlásokat közös megegyezéssel kell elfogadni.

1.11. CIKK

Kapcsolat a civil társadalommal

1. Az e megállapodás e részének alkalmazásával kapcsolatos kérdések megvitatása céljából mindegyik Fél évente legalább egyszer ülésezik az e megállapodás IV. részének 1.7. cikkében (Belső tanácsadó csoport) említett belső tanácsadó csoportjával.

2. Amikor a vegyes tanács vagy a vegyes bizottság kereskedelmi formációban ülésezik, összehívja az e megállapodás IV. részének 1.8. cikkében (Civil társadalmi fórum) említett civil társadalmi fórum ülését annak érdekében, hogy párbeszédet folytasson e megállapodás e részének alkalmazásáról.

2. FEJEZET

ÁRUKERESKEDELEM

A. SZAKASZ

Általános rendelkezések

2.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „konzuli intézkedés”: az importáló Fél konzuljától az exportáló Fél területén vagy egy harmadik Fél területén az áruimporthoz szükséges vagy azzal összefüggésben felmerülő konzuli számla, a kereskedelmi számlára vonatkozó konzuli engedély, származási bizonyítvány, manifeszt, a fuvarozást végző szolgáltató kiviteli nyilatkozatai, vagy egyéb vámügyi okiratok beszerzésére irányuló eljárás;

(b) „exportengedélyezési eljárás”: olyan közigazgatási eljárás, amely az exportáló Fél területéről történő kivitel előzetes feltételeként kérelem vagy egyéb, vámkezeléshez általában szükségestől eltérő, dokumentáció benyújtását írja elő az exportáló Fél megfelelő közigazgatási szervéhez vagy szerveihez;

(c) „importengedélyezési megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, az importengedélyezési eljárásokról szóló megállapodás;

(d) „importengedélyezési eljárás”: olyan közigazgatási eljárás, amely az importáló Fél területére történő behozatal előzetes feltételeként kérelem vagy egyéb, vámkezeléshez általában szükségestől eltérő dokumentáció benyújtását írja elő az importáló Fél megfelelő közigazgatási szervéhez vagy szerveihez.

2.2. CIKK

Hatókör

E megállapodás eltérő rendelkezése hiányában e fejezet valamely Fél áruinak kereskedelmére alkalmazandó.

2.3. CIKK

Nemzeti elbánás

1. A Felek nemzeti elbánásban részesítik a másik Fél áruit, összhangban az 1994. évi GATT III. cikkével, és a hozzá fűzött megjegyzésekkel és kiegészítő rendelkezésekkel. E célból az 1994. évi GATT III. cikkét, ideértve annak megjegyzéseit és kiegészítő rendelkezéseit is, belefoglalják e megállapodásba, és az értelemszerűen e megállapodás részét képezi.

2. Az egyértelműség érdekében a nemzeti elbánás azt jelenti, hogy Mexikó valamely, a szövetségi szinttől eltérő szintű kormánya, vagy az Európai Unió valamely tagállamának nemzeti vagy más szintű kormánya nem részesíti az említett szintű kormány által a hasonló, közvetlenül versenyző vagy helyettesítő áruk számára biztosítottnál kevésbé előnyös elbánásban Mexikó, illetve a tagállam áruit.

2.4. CIKK

A vámok eltörlése vagy csökkentése

1. E megállapodás eltérő rendelkezése hiányában mindegyik Fél a 2-A. mellékletnek megfelelően megszünteti vagy csökkenti a származó árukra kivetett vámjait, és e megállapodás hatálybalépésétől kezdve – a 2-A. melléklet 2-A-1. vagy 2-A-2. függelékében foglaltak kivételével – nem alkalmaz vámot a harmonizált rendszer 1–97. árucsoportjába tartozó származó árukra.

2. E megállapodás eltérő rendelkezése hiányában a Felek nem növelhetik a másik Fél származó árujára vonatkozó meglévő vámokat, és nem fogadhatnak el új vámokat azokra nézve[9].

3. Ha valamelyik Fél csökkenti az általa alkalmazott legnagyobb kedvezményes vámtételt, a másik Fél származó áruira mindaddig az említett vámtételt kell alkalmazni, amíg az alacsonyabb a 2-A. melléklet alapján meghatározott vámtételnél.

4. Valamelyik Fél kérésére a Felek konzultációt folytatnak a származó áruk piacra jutására vonatkozóan a 2-A. mellékletben meghatározott tarifális elbánás javításának lehetőségéről. A vegyes tanács határozhat az említett melléklet módosításáról[10].

5. Az egyértelműség érdekében: valamely Fél fenntarthatja vagy növelheti a származó árura vonatkozó vámot a WTO Vitarendezési Testülete által engedélyezett esetekben.

---

[9] Az egyértelműség érdekében: valamely vám egyoldalú csökkentését követően valamely Fél emelheti a kérdéses vámot a vámlebontási menetrend adott évére a 2-A. melléklettel összhangban meghatározott szintig.

[10] Az egyértelműség érdekében: az említett módosítás a 2-A. mellékletben meghatározott vámtételek vagy szakaszolási kategóriák helyébe lép.

2.5. CIKK

Kiviteli vámok, adók vagy más díjak

1. A Felek nem vezetnek be vagy tartanak fenn a másik Fél területére irányuló áruexportra olyan adót vagy díjat, amely meghaladja az adott árura belföldi fogyasztás esetén kivetett adót vagy díjat.

2. A Felek nem vezetnek be vagy tartanak fenn a másik Fél területére irányuló áruexportra vagy azzal kapcsolatban olyan vámot vagy díjat, amely meghaladja az adott árura belföldi fogyasztás esetén kivetett vámot vagy díjat.

3. E cikk egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy az áru kivitelére a 2.6. cikk alapján megengedett díjat vagy terhet állapítsanak meg.

2.6. CIKK

Díjak és alaki követelmények

1. Az egyik Fél által a másik Fél árujának behozatalára vagy valamely árunak a másik Fél részére történő kivitelére, vagy azzal kapcsolatban kivetett díjak és egyéb terhek összege a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségére korlátozódik, és azok nem képezhetik a belföldi áruk közvetett védelmét, sem pedig a kivitel vagy a behozatal adóügyi célból való megadóztatását.

2. Egyik Fél sem alkalmaz vámkezelési díjat a származó árukra[11].

3. A Felek közzéteszik az importtal vagy az exporttal kapcsolatban általuk kivetett díjakat és illetékeket oly módon, hogy a kormányok, kereskedők és más érdekelt felek tájékozódhassanak azokról.

4. Egyik Fél sem ír elő konzuli intézkedéseket – a kapcsolódó díjakat és terheket is beleértve – a másik Fél valamely árujának importjával összefüggésben[12].

2.7. CIKK

Az áruk javítást vagy átalakítást követő újbóli belépése

1. „javítás vagy átalakítás”: egy árun végzett minden olyan feldolgozási művelet, amelynek célja működési vagy anyaghibák orvoslása, valamint kiterjed az áru eredeti funkciójának helyreállítására vagy a használatára vonatkozó műszaki előírásoknak való megfelelés biztosítására, amely nélkül az árut nem lehetne a szokásos módon, rendeltetésszerűen használni. Az áru javítása magában foglalja a helyreállítást és a karbantartást, de nem terjed ki olyan műveletre vagy folyamatra, amely:

(a) megsemmisíti egy áru alapvető jellemzőit vagy új, illetve kereskedelmi szempontból eltérő árut hoz létre;

[11] Mexikó esetében a vámkezelési díj a „*Derecho de Trámite Aduanero*”-ra vonatkozik.

[12] Az egyértelműség érdekében: az importáló Fél előírhatja az okmányoknak az exportáló Fél területén joghatósággal rendelkező konzulja általi hitelesítését:
(a) vizsgálati vagy ellenőrzési célból; vagy
(b) háztartási ingóságok behozatala esetén.

(b) egy félkész árut késztermékké alakít; vagy

(c) alapvetően megváltoztatja egy áru működését.

2. Valamely Fél nem alkalmazhat vámot azon árura – annak származásától függetlenül – amely azt követően lép újra a területére, hogy a területéről ideiglenesen a másik Fél területére exportálták javítás vagy átalakítás céljából, attól függetlenül, hogy az ilyen javítást vagy átalakítást annak a Félnek a területén is elvégezhették volna, amelytől az árut javítás vagy átalakítás céljából exportálták.

3. A (2) bekezdés nem alkalmazandó a vámraktárba, vámszabad területre vagy hasonló státuszban importált olyan árura, amelyet ezt követően exportálnak javítás céljából, és nem importálják újra vámraktárba, vámszabad területre vagy hasonló státuszban.

4. Valamely Fél nem alkalmazhat vámot azon árura – annak származásától függetlenül –, amelyet a másik Fél területéről ideiglenesen, javítás vagy átalakítás céljából importálnak.

2.8. CIKK

Átalakított áruk

1. „átalakított áru”: az e megállapodás 2-B. mellékletében foglalt áruk kivételével, minden olyan, a harmonizált rendszer 84–90. árucsoportjába vagy 9402 vámtarifaszáma alá besorolt áru, amely:

(a) teljes egészében vagy részben használt árukból visszanyert anyagokból készül;

(b) egy új állapotú hasonló áruéhoz hasonló teljesítménnyel és működési feltételekkel, valamint várható élettartammal rendelkezik; és

(c) egy új állapotú hasonló áruval megegyező garanciával rendelkezik.

2. E megállapodás eltérő rendelkezése hiányában egyik Fél sem részesítheti a másik Fél átalakított áruit kedvezőtlenebb elbánásban annál, mint amilyenben az új állapotú hasonló árukat részesíti.

3. Valamely Fél az e megállapodás és a WTO-egyezmények szerinti kötelezettségeinek tiszteletben tartása mellett előírhatja a következőket:

(a) az átalakított árukat a területén történő forgalmazás vagy értékesítés céljából ekként azonosítsák, beleértve a kifejezetten a fogyasztók megtévesztésének megakadályozása érdekében alkalmazott címkézést is; és

(b) az átalakított áruk megfeleljenek az új állapotú hasonló árukra vonatkozó valamennyi alkalmazandó műszaki követelménynek és előírásnak.

4. Az egyértelműség érdekében az újragyártott árukra a 2.9. cikk alkalmazandó. Amennyiben valamely Fél behozatali vagy kiviteli tilalmakat vagy korlátozásokat fogad el vagy tart fenn a használt árukra vonatkozóan, az említett intézkedéseket nem alkalmazza az átalakított árukra.

2.9. CIKK

Import- és exportkorlátozások

Az e megállapodás 2-C. mellékletében foglalt eltérő rendelkezés hiányában egyik Fél sem fogad el és tart fenn tilalmat vagy korlátozást a másik Fél bármely árujának behozatala vagy bármely árunak a másik Fél területére irányuló kivitele vagy exportra történő értékesítése esetén, kivéve az 1994. évi GATT XI. cikkével összhangban, beleértve a hozzá fűzött megjegyzéseket és kiegészítő rendelkezéseket. E célból az 1994. évi GATT XI. cikkét, ideértve annak megjegyzéseit és kiegészítő rendelkezéseit is, belefoglalják e megállapodásba, és az értelemszerűen e megállapodás részét képezi.

2.10. CIKK

Importengedélyezés

1. A Felek bármely importengedélyezési eljárást az importengedélyezési megállapodás 1–3. cikkével összhangban vezetnek be és működtetnek.

2. Az új importengedélyezési eljárásokról és a meglévő importengedélyezési eljárások bármely módosításáról a Felek az eljárás közzétételét követő 60 napon belül, és lehetőség szerint legkésőbb az új eljárás vagy módosítás hatálybalépése előtt 60 nappal értesítik egymást. Az értesítésnek tartalmaznia kell az importengedélyezési megállapodás 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározott információkat, valamint az e cikk (4) bekezdésében említett hivatalos weboldalak elektronikus címét. Akkor tekinthető úgy, hogy a Fél megfelel a rendelkezésnek, ha az importengedélyezési megállapodás 5. cikkének (1)–(3) bekezdésével összhangban értesíti az importengedélyezési megállapodás 4. cikkében meghatározott importengedélyezési bizottságot a vonatkozó új importengedélyezési eljárásról vagy annak bármely módosításáról.

3. Az egyik Fél kérésére a másik Fél haladéktalanul rendelkezésre bocsát minden lényeges információt, beleértve az importengedélyezési megállapodás 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározott információkat is, bármely általa elfogadni tervezett, elfogadott vagy fenntartott behozatali engedélyezési eljárással, illetve a meglévő engedélyezési eljárások módosításával kapcsolatban.

4. A Felek közzéteszik a vonatkozó hivatalos weboldalakon azokat az információkat, amelyek közzétételét az importengedélyezési megállapodás 1. cikke (4) bekezdésének a) pontja előírja számukra, és biztosítják, hogy az importengedélyezési megállapodás 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározott információk nyilvánosan hozzáférhetők legyenek.

2.11. CIKK

Exportengedélyezés

1. A Felek közzéteszik új exportengedélyezési eljárásaikat, illetve meglévő exportengedélyezési eljárásaik módosításait, beleértve adott esetben a megfelelő hivatalos weboldalakon is. Az ilyen közzétételre lehetőség szerint legkésőbb az eljárás vagy a módosítás hatálybalépése előtt 45 nappal, de legkésőbb az eljárás vagy a módosítás hatálybalépésének napján sor kerül.

2. E megállapodás hatálybalépésétől számított 60 napon belül az egyes Felek értesítik egymást meglévő exportengedélyezési eljárásaikról. Az egyes Felek értesítik egymást minden új exportengedélyezési eljárásról és a meglévő exportengedélyezési eljárások bármely módosításáról, azok közzétételétől számított 60 napon belül. Ilyen értesítésekben hivatkozni kell a forrásra, ahol a (3) bekezdésben előírt információkat közzéteszik, és adott esetben a releváns hivatalos weboldal címére is.

3. Az exportengedélyezési eljárások közzététele a következő információkat tartalmazza:

(a) az exportengedélyezési eljárások szövege és azok bármely módosítása;

(b) az egyes exportengedélyezési eljárások hatálya alá tartozó áruk;

(c) minden egyes eljárás esetében az exportengedély igénylésére vonatkozó eljárás és minden olyan kritérium leírása, amelyet a kérelmezőnek az exportengedély igényléséhez teljesítenie kell, mint például a tevékenységére vonatkozó engedély birtoklása, beruházás létrehozása vagy fenntartása vagy meghatározott formában való működés valamely Fél területén;

(d) azon kapcsolattartási pont(ok), ahol az érdekelt személyek további információkat kaphatnak az exportengedély megszerzéséhez szükséges feltételekről;

(e) azon közigazgatási szerv(ek), amely(ek)hez be kell nyújtani a kérelmet vagy más vonatkozó dokumentációt;

(f) az exportengedélyezési eljárás keretében végrehajtásra kerülő bármely intézkedés(ek) leírása;

(g) az az időszak, amely alatt az adott exportengedélyezési eljárás hatályban marad, kivéve, ha az eljárás egy új közzététel keretében történő visszavonásig vagy felülvizsgálatig hatályban marad;

(h) ha a Fél exportengedélyezési eljárást szándékozik alkalmazni egy exportkvóta igazgatására, a kvóta teljes mennyisége, a kvóta nyitó- és zárónapja, valamint adott esetben a kvóta értéke; és

(i) az exportengedély megszerzésére vonatkozó kötelesség alóli bármely mentesség vagy kivétel, az ilyen mentességek vagy kivételek igénylésének vagy használatának módja és azok megadásának kritériumai.

4. Az egyértelműség érdekében: e cikk egyetlen rendelkezése sem kötelez valamely Felet importengedély kiadására, illetve nem akadályoz valamely Felet az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának határozataiból, valamint a multilaterális nonproliferációs rendszerekből és exportellenőrzési megállapodásokból eredő kötelezettségei vagy kötelezettségvállalásai teljesítésében.

2.12. CIKK

Vámérték-megállapítás

A Felek megerősítik a vámérték-megállapítási megállapodás szerinti jogaikat és kötelezettségeiket.

2.13. CIKK

Áruk ideiglenes behozatala

1. Mindegyik Fél biztosítja az ideiglenes behozatalt a behozatali vámok alóli teljes, feltételes mentesség mellett, a jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben előírtak szerint, a következő áruk esetében, azok származására való tekintet nélkül:

(a) kiállításokon, vásárokon, találkozókon, bemutatókon vagy más hasonló rendezvényeken bemutatásra vagy használatra szánt áruk;

(b) szakmai berendezések, ideértve a sajtó által, vagy a hang- vagy televíziós műsorszolgáltatáshoz használt berendezéseket, a szoftvereket, a cinematográfiai berendezéseket és az ilyen berendezések segédeszközeit vagy tartozékait, amelyek egy meghatározott feladat elvégzése céljából a Fél területére látogató személy üzleti tevékenységének, szakmájának vagy foglalkozásának gyakorlásához szükségesek;

(c) konténerek, kereskedelmi minták, reklámfilmek és felvételek, valamint kereskedelmi tevékenység keretében behozott egyéb áruk;

(d) sportcélokra behozott áruk;

(e) humanitárius célból behozott áruk; és

(f) meghatározott célokra behozott állatok.

2. A Felek előírhatják, hogy az (1) bekezdéssel összhangban ideiglenes behozatal tárgyát képező árukat:

(a) újrakivitelre kell szánni anélkül, hogy bármilyen változáson esnének át, kivéve az áruk használata miatti szokásos értékcsökkenést;

(b) kizárólag a másik Fél állampolgára által vagy annak személyes felügyelete alatt lehet felhasználni a másik Fél e személyének üzleti tevékenysége, szakmája, foglalkozása vagy sporttevékenysége gyakorlása során;

(c) nem lehet eladni vagy bérbe adni, amíg a Fél területén tartózkodik;

(d) az importáló Fél kérésére biztosítékkal kell ellátni, amelynek összege nem haladja meg a belépéskor vagy a végleges behozatalkor egyébként fizetendő, az áruk kivitelekor felszabadítható díjakat;

(e) behozatalkor és kivitelkor azonosítani kell tudni;

(f) újra exportálni kell az ideiglenes behozatal céljához észszerűen kapcsolódó meghatározott időszakon belül; és

(g) a tervezett felhasználásukhoz szükséges mértéket meg nem haladó mennyiségben lehet engedélyezni.

3. Az egyes Felek az e cikk alapján ideiglenesen behozott áruk újrakivitelét bármelyik, az eredeti behozatalra nem használt vámkikötőn vagy vámhivatalon keresztül engedélyezik.

4. Az egyes Felek biztosítják, hogy az importőrt vagy az e cikk alapján behozott árukért felelős bármely más személyt ne vonják felelősségre az ilyen áruk kivitelének elmulasztásáért az ideiglenes behozatalra megállapított határidőn belül, beleértve a jogszerű hosszabbítást is, amennyiben az importáló Fél számára kielégítő bizonyítékot nyújt be a vámjogszabályokkal összhangban arra vonatkozóan, hogy az áruk teljes mértékben megsemmisültek vagy helyrehozhatatlanul károsodtak.

2.14. CIKK

Együttműködés

1. A Felek közötti, a preferenciális tarifális elbánással kapcsolatos igazgatási együttműködésre vonatkozó különös rendelkezéseket a 2-D. melléklet tartalmazza.

2. A Felek az e megállapodás hatálybalépését követő egy év elteltével évente megosztják egymással az importstatisztikákat mindaddig, amíg az árukereskedelmi bizottság másként nem határoz. A behozatali statisztikák cseréje arra a legutóbbi évre vonatkozó adatokra terjed ki, amelyre vonatkozóan ilyen adatok rendelkezésre állnak, beleértve az értéket és a mennyiséget is, a tarifasorok szintjén az e megállapodás alapján preferenciális tarifális elbánásban részesülő, valamint a preferenciális elbánásban nem részesülő, a másik Féltől származó áruk behozatala tekintetében.

2.15. CIKK

Árukereskedelmi bizottság

Az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének a) pontjával létrehozott árukereskedelmi bizottság:

(a) figyelemmel kíséri e fejezet és a 2-A–2-G melléklet végrehajtását és igazgatását;

(b) előmozdítja a Felek közötti árukereskedelmet, többek között a származó áruk piacra jutására vonatkozó tarifális elbánásról, illetve szükség esetén egyéb kérdésekről folytatott konzultációk révén;

(c) fórumot biztosít az e fejezettel kapcsolatos kérdések megvitatására és megoldására;

(d) haladéktalanul kezeli a Felek közötti kereskedelem útjában álló akadályokat, különösen a nem tarifális intézkedések alkalmazásával kapcsolatosan, és az ilyen kérdéseket adott esetben a vegyes bizottság elé utalja megfontolás céljából;

(e) javasolja a vegyes bizottságnak e fejezet módosítását vagy kiegészítését;

(f) koordinálja a kedvezmények kihasználására vonatkozó adatcserét vagy döntése szerint bármely más, a Felek közötti árukereskedelemre vonatkozó információcserét;

(g) felülvizsgálja a harmonizált rendszer jövőbeli módosításait annak biztosítása érdekében, hogy az egyes Felek e megállapodás szerinti kötelezettségei ne változzanak, és konzultál bármely kapcsolódó konfliktus rendezéséről;

(h) ellátja a vegyes bizottság által rábízott egyéb feladatokat.

B. SZAKASZ

Mezőgazdasági áruk kereskedelme

2.16. CIKK

Hatókör

E szakasz a valamely Fél által a mezőgazdasági áruk kereskedelmével kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre alkalmazandó.

2.17. CIKK

Együttműködés többoldalú fórumokon

1. A Felek a WTO keretében együttműködnek egy egyetemes, szabályokon alapuló, nyílt, megkülönböztetéstől mentes és méltányos multilaterális kereskedelmi rendszer előmozdítása, a mezőgazdasági tárgyalások továbbvitele, valamint a mezőgazdasági termékek kereskedelmét megkönnyítő új szabályrendszer kialakításának előmozdítása érdekében.

2. A Felek elismerik, hogy egyes exportintézkedések, például az exporttilalmak, az exportkorlátozások vagy a kiviteli vámok káros hatással lehetnek a mezőgazdasági áruk kritikus ellátására. E tekintetben a Felek a vonatkozó nemzetközi fórumokon való aktív részvétel révén támogatják a szabályrendszer kialakítását.

2.18. CIKK

Exportverseny

1. E cikk alkalmazásában:

(a) „exporttámogatások”: a mezőgazdasági megállapodás 1. cikkének e) pontja szerinti támogatások; és

(b) „azonos hatású intézkedések”: az exporttámogatással azonos hatású exporthitelek, exporthitel-garanciák vagy biztosítási programok, valamint egyéb intézkedések[13].

2. A Felek megerősítik a WTO exportversenyről szóló, a Nairobiben tartott miniszteri konferencia által 2015. december 19-én elfogadott határozatban foglalt azon kötelezettségvállalásaikat, hogy a lehető legnagyobb önmérsékletet tanúsítsanak az exporttámogatások valamennyi formája és az azokkal azonos hatású exportintézkedések igénybevételével kapcsolatban, fokozzák az átláthatóságot és javítsák az exporttámogatások valamennyi formája és az azokkal azonos hatású exportintézkedések nyomon követését.

3. A Felek nem fogadnak el vagy nem tartanak fenn exporttámogatást olyan mezőgazdasági áru vonatkozásában, amelyet exportálnak a másik Fél területére vagy oda exportált áruba foglalnak bele.

4. A Felek nem tartanak fenn, nem vezetnek be vagy nem vezetnek be újra más, azonos hatású intézkedést olyan mezőgazdasági áru vonatkozásában, amelyet exportálnak a másik Fél területére vagy oda exportált áruba foglalnak bele, kivéve, ha az azonos hatású intézkedés megfelel a releváns WTO-egyezményben, határozatban vagy kötelezettségvállalásban meghatározott feltételeknek.

5. Az átláthatóság fokozása és az exporttámogatások és az azokkal azonos hatású egyéb intézkedések nyomon követésének javítása érdekében, ha az egyik Félben megalapozott kétség merül fel azzal kapcsolatban, hogy a területére exportálni szánt mezőgazdasági árut a másik Fél exporttámogatásban vagy azzal azonos hatású intézkedésben részesíti, kérheti a másik Felet, hogy az szolgáltasson megfelelő információkat az alkalmazott intézkedésekre vonatkozóan. A kért tájékoztatást haladéktalanul biztosítani kell.

---

[13] Az „azonos hatású intézkedések” fogalmának értelmezéséhez a Felek konkrét ügyben útmutatást találhatnak a vonatkozó WTO-szabályokban és a WTO-tagság gyakorlatában.

2.19. CIKK

Vámkontingensek igazgatása

1. A 2-A. melléklettel összhangban vámkontingenseket alkalmazó Fél:

(a) ezen vámkontingenseket megfelelő időben, átlátható, objektív és megkülönböztetésmentes módon, saját jogszabályaival összhangban kezeli; és

(b) a vámkontingens-kezeléssel kapcsolatos minden releváns információt, beleértve a rendelkezésre álló mennyiséget, a kihasználtsági arányokat és a jogosultsági kritériumokat, megfelelő időben és folyamatosan nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.

2. A Felek a vámkontingensek kezelésével kapcsolatos bármely kérdésben konzultálnak egymással. E célból a Felek közötti kommunikáció megkönnyítése érdekében mindegyik Fél kapcsolattartó pontot jelöl ki, és értesíti a másik Felet a kapcsolattartó elérhetőségeiről. A Felek az adott elérhetőségi adatokkal kapcsolatos bármilyen változásról haladéktalanul értesítik egymást.

2.20. CIKK

Mezőgazdasági albizottság

1. Az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének b) pontjával létrehozott mezőgazdasági albizottság:

(a) figyelemmel kíséri e szakasz végrehajtását és igazgatását, és előmozdítja az együttműködést a mezőgazdasági termékek Felek közötti kereskedelmének megkönnyítése érdekében;

(b) fórumot biztosít a Felek számára a mezőgazdasági programjaikkal és a mezőgazdasági áruk Felek közötti kereskedelmével kapcsolatos fejlemények megvitatására;

(c) foglalkozik a mezőgazdasági áruk Felek közötti kereskedelme előtt álló akadályok – beleértve a nem vámjellegű akadályokat – felszámolásával;

(d) értékeli az e fejezet által az egyes Felek mezőgazdasági ágazatára gyakorolt hatást, a fejezetben foglalt eszközök működését, és megfelelő intézkedéseket javasol az árukereskedelmi bizottság számára;

(e) fórumot biztosít a többi érintett albizottsággal, munkacsoporttal, illetve e megállapodás alapján létrehozott egyéb szaktestülettel folytatott konzultációk számára az ezen szakasszal kapcsolatos kérdésekben;

(f) ellátja az árukereskedelmi bizottság által rábízott egyéb feladatokat; és

(g) jelentést készít az árukereskedelmi bizottságnak az e bekezdés szerint végzett munkájának eredményeiről.

2. Eltérő megállapodás hiányában a mezőgazdasági albizottság évente legalább egyszer ülésezik.

3. Különleges körülmények felmerülése esetén valamely Fél kérésére a mezőgazdasági albizottság a Felek megállapodása szerint legkésőbb a kérést követő 30 napon belül összeül.

C. SZAKASZ

Borok és szeszes italok kereskedelme

2.21. CIKK

Hatókör

E szakasz a harmonizált rendszer 2204, 2205 és 2208 vámtarifaszáma alá besorolt borászati termékekre[14] és szeszes italokra alkalmazandó.

[14] Az egyértelműség érdekében a „bortermékek” a harmonizált rendszer 2204 és 2205 vámtarifaszáma alá besorolt borokat és egyéb borászati termékeket jelentik.

2.22. CIKK

Borászati eljárások

1. Az Európai Unió engedélyezi az emberi fogyasztásra szánt, Mexikóból származó és a következőknek megfelelően készített bortermékeknek a területére történő behozatalát és forgalmazását:

(a) a Mexikóban a 2-E. melléklet A. részében említett jogszabályok és egyéb rendelkezések által engedélyezett termékmeghatározások; és

(b) a Mexikóban a 2-E. melléklet A. részében említett jogszabályok és egyéb rendelkezések által, vagy Mexikó illetékes hatósága által a kivitelre szánt borokban történő felhasználásra más módon engedélyezett borászati eljárások és alkalmazott korlátozások, amennyiben azokat a Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet (a továbbiakban: OIV) ajánlja és közzéteszi.

Az e bekezdésben említett engedélyezés feltétele azon követelmény, hogy a borokhoz nem adható alkohol vagy szeszes ital, kivéve a likőrborokat, amelyekhez szőlő eredetű alkoholt vagy szőlőpárlatot lehet hozzáadni. Ezen albekezdés nem érinti a „*vino generoso*” előállítását, amelyhez hozzáadható nem szőlő eredetű alkohol, feltéve, hogy az ilyen tényt egyértelműen feltüntetik a címkén.

2. Mexikó engedélyezi az Európai Unióból származó és a következőknek megfelelően előállított boroknak a területére emberi fogyasztás céljából történő behozatalát és ottani forgalmazását:

(a) az Európai Unióban a 2-E. melléklet B. részében említett törvények és rendeletek által engedélyezett termékmeghatározások;

(b) az Európai Unióban a 2-E. melléklet B. részében említett törvények és rendeletek alapján engedélyezett borászati eljárások és alkalmazott korlátozások; és

(c) az a tény, hogy alkohol vagy szeszes italok hozzáadása kizárt minden bor esetében, kivéve a likőrborokat, amelyekhez csak szőlő eredetű alkoholt vagy szőlőpárlatot lehet hozzáadni.

3. Az egyik Fél területéről importált és a másik Fél területén forgalmazott borokban használható szőlőfajták a *Vitis vinifera* növények fajtái és azok hibridjei, azon szigorúbb jogszabályok és rendelkezések sérelme nélkül, amelyekkel a Fél a területén előállított bor tekintetében rendelkezhet.

4. A vegyes tanács módosíthatja a 2-E. melléklet A. és B. részét a termékmeghatározásokra, valamint a borászati eljárásokra és korlátozásokra való hivatkozások hozzáadása, törlése vagy frissítése érdekében.

2.23. CIKK

Borászati termékek és szeszes italok címkézése

1. A Felek nem követelik meg, hogy a következő időpontok vagy az azokkal egyenértékű, időpontra utaló jelölések valamelyike szerepeljen a borok tárolóedényén, címkéjén vagy csomagolásán:

(a) csomagolás dátuma;

(b) palackozás dátuma;

(c) termelés vagy előállítás dátuma;

(d) lejárat napja, fogyaszthatósági idő, felhasználhatósági idő, lejárati idő;

(e) minőségmegőrzési idő, „Minőségét megőrzi: …-ig” jelölés; vagy

(f) forgalomba hozhatóság határideje.

A Felek előírhatják a minőségmegőrzési idő feltüntetését romlandó összetevők hozzáadása esetén, vagy ha a gyártó úgy ítéli meg, hogy a tartósság nem haladja meg a 12 hónapot.

2. A Felek nem követelik meg, hogy a borászati termékek vagy szeszes italok tárolóedényein, címkéin vagy csomagolásán a védjegyek, márkanevek vagy földrajzi jelzések fordítása szerepeljen.

3. A Felek engedélyezik kötelező információknak, többek között fordításoknak, a borászati termékek vagy szeszes italok tárolóedényére rögzített kiegészítő címkén való feltüntetését. A kiegészítő címkék a behozatalt követően, de a terméknek az adott Fél területén történő eladásra történő felkínálását megelőzően helyezhetők el az importált bor- vagy szeszesital-tárolókon, feltéve, hogy az eredeti címkén szereplő kötelező információkat hiánytalanul és pontosan tüntetik fel.

4. A Felek engedélyezik a tételazonosító kódok használatát, feltéve, hogy az említett kódok nem törölhetők.

5. Egyik Fél sem alkalmaz címkézési intézkedést azokra a borászati termékekre és szeszes italokra, amelyeket az adott Fél területén az intézkedés hatálybalépése előtt hoztak forgalomba, kivéve rendkívüli körülmények fennállása esetén.

6. A Felek engedélyezik rajzok, ábrák, illusztrációk és állítások vagy jelmagyarázatok használatát a palackokon, feltéve, hogy azok nem helyettesítik a kötelező címkézési információkat, és a fogyasztókat nem tévesztik meg a borászati termékek és szeszes italok tényleges jellemzői és összetétele tekintetében.

7. Egyik Fél sem követeli meg a borászati termékek vagy szeszes italok címkéjén azon allergének feltüntetését, amelyeket a borászati termékek vagy szeszes italok előállítása és készítése során használtak, de a végtermékben nincsenek jelen.

8. A Felek közötti borkereskedelem esetében az Európai Unióból származó bort Mexikóban a 2-E. melléklet C. részében meghatározott terméktípus feltüntetésével lehet címkézni.

9. A Felek az ipari tulajdon oltalmára létesült, 1883. március 20-án Párizsban kelt Párizsi Egyezménnyel (a továbbiakban: Párizsi Egyezmény) összhangban a borászati termékek és szeszes italok tekintetében oltalomban részesítik a következő elnevezéseket:

(a) egy európai uniós tagállam neve; és

(b) a Mexikói Egyesült Államok vagy Mexikó és államainak neve.

10. A Felek engedélyezik, hogy a borászati termékek vagy szeszes italok címkéin az alkoholtartalmat a következő rövidítésekkel fejezzék ki:

(a) „% Alc. Vol.”;

(b) „% Alc Vol.”;

(c) „% alc. vol.”;

(d) „% alc vol.”;

(e) „% Alc.”;

(f) „% Alc./Vol.”;

(g) „Alc( )%vol.”;

(h) „% alc/vol”;

(i) „alc( )%vol”.

2.24. CIKK

Borászati termékek és szeszes italok tanúsítása

1. A Felek a másik Féltől importált és területükön forgalomba hozott borászati termékek esetében csak a 2-E. melléklet D. részében meghatározott dokumentációt és tanúsítást írhatják elő.

2. A Felek a másik Fél területén előállított borászati termékek behozatalát nem vethetik alá az e megállapodásban meghatározottaknál szigorúbb behozatali tanúsítási követelményeknek.

3. A Felek a hamisított vagy szennyezett termékek végső behozatal utáni azonosítására alkalmazhatják törvényeiket és rendelkezéseiket.

4. Vita esetén a Felek referenciamódszerként ismerik el a nemzetközi szervezetek, például a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) által ajánlott szabványoknak megfelelő analitikai módszereket, vagy ilyen módszerek hiányában az OIV módszereit.

5. Mindkét Fél engedélyezi a szeszes italok területére történő behozatalát a jogszabályaiban és rendelkezéseiben előírt importdokumentációra vagy tanúsításra és analitikai bizonylatokra vonatkozó szabályokkal összhangban.

6. Az Európai Unió a tequila és a mezcal Európai Unióba történő behozatalához előírja, hogy az uniós vámhatóságoknak be kell mutatni az említett termékeknek a mexikói hatóságok által akkreditált és jóváhagyott megfelelőségértékelő testületek által kiállított kiviteli eredetiségigazolását[15]. Mexikó benyújtja a tequila és mezcal kiviteli eredetiségigazolásának mintáit, és az ezen igazolásokkal kapcsolatos minden változásról értesíti a borok és szeszes italok kereskedelmével foglalkozó albizottságot.

7. A Felek az importbizonyítványok tekintetében átmeneti kiegészítő követelményeket vezethetnek be a másik Féltől behozott borászati termékekre és szeszes italokra, olyan jogos közérdek alapján, mint például a közegészségügy vagy a fogyasztóvédelem vagy a csalások megelőzése. Ebben az esetben a Fél megfelelő tájékoztatást és elegendő időt biztosít a másik Fél számára a kiegészítő követelmények teljesítéséhez.

E követelményeket csak azon időtartamon belül lehet alkalmazni, amely ahhoz szükséges, hogy megfeleljenek annak a különleges közérdeknek vagy csalási kockázatnak, amely alapján azok bevezetésre kerültek.

[15] Az egyértelműség érdekében ez nem érinti az egyes Feleknek az említett termékek forgalmazására és piaci értékesítésére vonatkozó törvényeit és rendeleteit.

8. A vegyes tanács az (1) bekezdésben említett dokumentáció és igazolás tekintetében módosíthatja a 2-E. melléklet D. részét.

2.25. CIKK

Alkalmazandó szabályok

A megállapodás eltérő rendelkezése hiányában az e szakasz hatálya alá tartozó, a Felek közötti kereskedelemben érintett termékek behozatala és a forgalomba hozatala az importáló Fél területén alkalmazandó jogszabályoknak és rendelkezéseknek megfelelően történik.

2.26. CIKK

Átmeneti intézkedések

Azon termékek, amelyeket e megállapodás hatálybalépésének időpontjában valamelyik Fél törvényeivel és rendelkezéseivel, valamint a Felek között hatályban lévő megállapodásokkal összhangban állítottak elő és címkéztek fel, de amelyek nem felelnek meg e szakasznak, az importáló Fél területén a következő feltételekkel hozhatók forgalomba:

(a) nagykereskedők, illetve termelők által két évig; vagy

(b) kiskereskedők által a készlet erejéig.

2.27. CIKK

Értesítések

A Felek biztosítják, hogy időben értesítik egymást az e szakasz által felölelt kérdésekkel kapcsolatos jogszabályok és rendelkezések olyan módosításairól, amelyek kihatnak a közöttük folyó kereskedelemben érintett termékekre.

2.28. CIKK

Együttműködés a borok és szeszes italok kereskedelme terén

1. A Felek együttműködnek és foglalkoznak a borok és szeszes italok kereskedelmével kapcsolatos kérdésekben, különösen:

(a) termékmeghatározások, tanúsítás és címkézés; és

(b) a szőlőfajták felhasználása a borkészítésben és feltüntetése a címkéken.

2. A Felek jogérvényesítésért felelős hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtás megkönnyítése érdekében mindegyik Fél kijelöli az e szakasz hatálya alá tartozó kérdések végrehajtásáért és alkalmazásáért felelős illetékes hatóságokat és szerveket. Ha egy Fél egynél több illetékes hatóságot vagy szervet jelöl ki, biztosítja az e hatóságok és szervek közötti koordinációt. Ebben az esetben a Fél kijelöl egy összekötő hatóságot is, hogy egyedüli kapcsolattartó pontként szolgáljon a másik Fél hatósága vagy szerve számára.

3. A Felek legkésőbb e megállapodás hatálybalépésének időpontjától számított hat hónapon belül tájékoztatják egymást a (2) bekezdésben említett illetékes hatóságok és szervek nevéről és címéről, valamint azok bármely változásáról.

4. Az e cikkben említett hatóságok és szervek – különösen a csalárd gyakorlatok elleni küzdelem érdekében – szorosan együttműködnek, és keresik az e szakasz alkalmazásában nyújtott kölcsönös segítség további javításának módjait.

2.29. CIKK

Borok és szeszes italok kereskedelmével foglalkozó albizottság

1. Az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének c) pontjával létrehozott, a borok és szeszes italok kereskedelmével foglalkozó albizottság:

(a) figyelemmel kíséri e szakasz végrehajtását és igazgatását;

(b) fórumként szolgál az e szakasszal kapcsolatos kérdésekben való együttműködés és információcsere számára; és

(c) biztosítja ezen szakasz megfelelő működését.

2. A borok és szeszes italok kereskedelmével foglalkozó albizottság a vegyes tanács számára ajánlásokat tehet és határozatokat készíthet elő, amelyeket az e szakaszban foglaltak szerint lehet elfogadni.

D. SZAKASZ

Nem vámjellegű piacra jutási kötelezettségvállalások egyéb ágazatok esetén

2.30. CIKK

Gyógyszerek

Az egyes Felek gyógyszeripari termékekkel és orvostechnikai eszközökkel kapcsolatos konkrét, nem vámjellegű piacra jutási kötelezettségvállalásait a 2-F. melléklet tartalmazza.

2.31. CIKK

Gépjárművek

Az egyes Felek gépjárművekkel és berendezésekkel, valamint azok alkatrészeivel kapcsolatos konkrét, nem vámjellegű piacra jutási kötelezettségvállalásait a 2-G. melléklet tartalmazza.

3. FEJEZET

SZÁRMAZÁSI SZABÁLYOK ÉS SZÁRMAZÁSI ELJÁRÁSOK

A. SZAKASZ

Származási szabályok

3.1. CIKK

Fogalommeghatározások

1. E fejezet alkalmazásában:

(a) „árucsoport”, „vámtarifaszám” és „alszám”: a harmonizált rendszer nómenklatúrájában használt árucsoportok (két számjegyű kódok), vámtarifaszámok (négy számjegyű kódok) és alszámok (hat számjegyű kódok);

(b) „illetékes kormányhatóság”: Mexikó esetében a Gazdasági Minisztériumon belül kijelölt hatóság (Secretaría de Economía), vagy annak jogutódja;

(c) „szállítmány”: olyan áruk, amelyeket vagy egyidejűleg küldenek el egy exportőrtől egy címzettnek, vagy az exportőrtől a címzettig egyetlen fuvarokmány vagy – ilyen okmány hiányában – egyetlen számla fedezete mellett szállítanak;

(d) „vámhatóságok”: az egyik Fél joga szerint a vámjogszabályok és -rendeletek igazgatásáért, alkalmazásáért és végrehajtásáért felelős kormányzati hatóság;

(e) „exportőr”: az egyik Fél területén letelepedett személy, aki az adott Fél területéről árut exportál és származásmegjelölő nyilatkozatot állít ki;

(f) „importőr”: az egyik Fél területén letelepedett személy, aki árut importál és preferenciális tarifális elbánást igényel;

(g) „anyag”: a termék előállítása során felhasznált minden összetevő, nyersanyag, alkotórész, rész vagy hasonlók;

(h) „nem származó anyagok”: azok az anyagok, amelyek e fejezet értelmében nem minősülnek származónak;

(i) „származó anyagok” vagy „származó termékek”: olyan anyagok vagy termékek, amelyek e fejezet értelmében származónak minősülnek;

(j) „termék”: az előállított termék, akkor is, ha egy másik termék előállítása során anyagként történő későbbi felhasználásra szánják; és

(k) „előállítás”: bármiféle megmunkálás, feldolgozás vagy különleges művelet, beleértve az összeszerelést is.

3.2. CIKK

Általános követelmények

1. Abból a célból, hogy az egyik Fél e megállapodással összhangban preferenciális tarifális elbánást alkalmazzon a másik Fél származó árujára, a következő termékeket kell azon Fél területéről származónak tekinteni, ahol az utolsó előállítás történt:

(a) a 3.4. cikk értelmében teljes egészében az adott Félnél létrejött vagy előállított termékek;

(b) a kizárólag származó anyagokból az adott Fél területén előállított termékek; vagy

(c) az említett Fél területén előállított olyan termékek, amelyek nem származó anyagokat tartalmaznak, feltéve, hogy teljesítik a 3-A. mellékletben meghatározott feltételeknek.

2. Az e cikk (1) bekezdésével összhangban valamely Féltől származónak tekintett terméknek meg kell felelnie az e fejezetben felsorolt valamennyi egyéb, a 3.16. cikk szerinti kérelmen alapuló preferenciális tarifális elbánásra vonatkozó követelménynek.

3. Amennyiben egy termék származó státuszt kapott, az annak előállításához felhasznált nem származó anyagok nem minősülnek nem származónak, amikor ezt a terméket egy másik termék előállításához felhasználják.

4. A származó státus megszerzéséhez a terméket az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban említettek szerint megszakítás nélkül az egyik Fél területén kell előállítani.

3.3. CIKK

Származási kumuláció

1. Az egyik Fél származó terméke a másik Fél származó termékének minősül, ha az említett terméket a másik Félnél anyagként használják fel egy másik termék előállításához[16].

2. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó, amennyiben:

(a) a termék előállítása a 3.6. cikkben említett műveletekre korlátozódik; és

(b) az előállítás célja – amint arra a bizonyítékok túlnyomó része utal – az, hogy megkerüljék a Felek bármelyikének pénzügyi vagy adójogszabályait.

[16] Amennyiben egy anyag esetében a Felek származási szabályai eltérnek, az adott anyag származását az exportáló Félre alkalmazandó származási szabályokkal összhangban kell meghatározni.

3.4. CIKK

Teljes egészében egyetlen országban vagy területen létrejött vagy előállított áru

1. Teljes egészében valamely Félnél létrejöttnek vagy előállítottnak minősülnek a következő termékek:

(a) az adott Fél területén a föld mélyéből vagy a tengerfenékről kitermelt ásványi termékek;

(b) az adott Fél területén termesztett vagy betakarított növényi termékek;

(c) az ott tenyésztett és nevelkedett élő állatok;

(d) az ott nevelt élő állatokból nyert termékek;

(e) az adott Fél területén tenyésztett és nevelkedett, majd levágott állatokból létrejött termékek;

(f) az adott Fél területén folytatott vadászat vagy halászat útján létrejött termékek;

(g) az ottani akvakultúrából származó termékek, amennyiben a vízi élőlények – beleértve a halakat, puhatestűeket, rákféléket, más vízi gerincteleneket és vízi növényeket – ott születtek vagy ott nevelték őket valamilyen szaporítóanyagból, tenyésztési vagy növekedési beavatkozások – rendszeres ivadéktelepítés, etetés, ragadozókkal szembeni védelem – útján halak ivartermékéből, zsenge és előnevelt ivadékokból vagy lárvából;

(h) valamely Fél hajójával bármely parti tengeren kívüli tengeri területről származó tengeri halászati termékek és a tengerből nyert más termékek;

(i) valamely Fél feldolgozóhajójának fedélzetén a kizárólag a h) pontban említett termékekből előállított termékek;

(j) valamely Fél területén begyűjtött használt, kizárólag nyersanyagok visszanyerésére alkalmas tárgyak, beleértve magukat a nyersanyagokat is;

(k) az adott Fél területén folytatott előállítási műveletből származó hulladék és maradék;

(l) valamely Fél parti tengerén kívül a tengerfenékről vagy az altalajból kinyert termékek, feltéve, hogy a kitermelőknek jogában áll az ilyen tengerfenék vagy altalaj hasznosítása; vagy

(m) az adott Fél területén kizárólag az a)–l) pontban meghatározott termékekből előállított termékek.

2. Az (1) bekezdés h) és i) pontjában foglalt „valamely Fél hajója” és „valamely Fél feldolgozóhajója” kifejezés olyan hajót vagy feldolgozóhajót jelent, amely(et):

(a) valamely európai uniós tagállamban vagy Mexikóban vettek nyilvántartásba;

(b) valamely európai uniós tagállam vagy Mexikó lobogója alatt hajózik; és

(c) megfelel a következő feltételek egyikének:

(i) legalább 50 %-ban valamelyik európai uniós tagállam vagy Mexikó állampolgárainak a tulajdonában van; vagy

(ii) olyan vállalkozások tulajdonában van, amelyek:

(A) székhelye és anyalétesítménye az Unióban vagy Mexikóban van; és

(B) legalább 50 %-ban valamely európai uniós tagállam vagy Mexikó állami szerveinek, állampolgárainak vagy jogi személyeinek a tulajdonában állnak.

3.5. CIKK

Tűréshatárok

1. Ha egy termék nem felel meg a 3-A. mellékletben meghatározott követelményeknek nem származó anyagnak az előállítása során történő felhasználása miatt, az említett terméket mindazonáltal valamely Fél származó termékének kell tekinteni, feltéve, hogy:

(a) az összes nem származó anyag értéke nem lépi túl a termék gyártelepi árának 10 %-át; és

(b) e bekezdés alkalmazása során a 3-A. mellékletben a nem származó anyagok maximális értékére vagy tömegére meghatározott százalékok egyikét sem lépik túl.

2. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó az 50–63. árucsoportba sorolt termékekre, amelyekre a 3-A. melléklet A. szakaszának 5. és 6. megjegyzésében meghatározott tűréshatárok alkalmazandók.

3. E cikk (1) bekezdése nem alkalmazandó a 3.4. cikk értelmében teljes egészében valamely Félnél létrejött vagy előállított termékekre. Ha a 3-A. melléklet előírja, hogy a termék előállítása során felhasznált anyagok teljes egészében a Fél területén létrejöttek legyenek, az e cikk (1) bekezdésében meghatározott tűréshatárt az említett anyagok összességére kell alkalmazni.

3.6. CIKK

Nem kielégítő megmunkálási vagy feldolgozási műveletek

1. A 3.2. cikk (1) bekezdésének c) pontja ellenére egy termék nem tekinthető valamely Fél származó termékének, ha a termék valamely Fél területén való előállítása csak a következő, nem származó anyagokon végzett műveletekből áll:

(a) fuvarozás és tárolás során az áru jó állapotban való megőrzését biztosító műveletek (szellőztetés, szétterítés, szárítás, hűtés, sóban, kéndioxidban vagy egyéb vizes oldatokban való elhelyezés, a sérült részek eltávolítása és más hasonló műveletek);

(b) víz egyszerű hozzáadása vagy vízzel vagy más olyan anyaggal való hígítás, amely nem változtatja meg lényegesen a termék jellemzőit, vagy a termékek dehidratálása vagy denaturálása[17];

(c) szitálás, rostálás, válogatás, osztályozás, méret szerinti osztályozás, összepárosítás, ideértve a készlet összeállítását is;

(d) élezés, egyszerű köszörülés vagy egyszerű vágás;

(e) gyümölcs, dióféle és zöldség hámozása, magozása, feltörése és kifejtése;

(f) hántolás;

(g) gabonaszemek eltávolítása;

(h) gabonák és rizs fényezése vagy glazúrozása, rizs részleges vagy teljes őrlése;

(i) cukor színezésére, ízesítésére vagy formázására szolgáló műveletek; kristálycukor részleges vagy teljes őrlése;

(j) a csomagolás módosítása, a csomagok megbontása vagy összeállítása;

(k) egyszerű csomagolási műveletek;

[17] A denaturálás olyan eljárásokat foglal magában, amelyek mérgező vagy rossz ízű anyagok hozzáadásával emberi fogyasztásra alkalmatlanná teszik az alkoholt.

(l) jelzés, címke, logó és egyéb hasonló megkülönböztető jel elhelyezése a terméken vagy csomagolásán, vagy ilyen rányomtatása;

(m) mosás, tisztítás, por, oxidáció, olaj, festék vagy más külső réteg eltávolítása;

(n) egyszerű festési és fényezési műveletek;

(o) termékek egyszerű keverése[18], különböző fajtájúaké is[19];

(p) a harmonizált rendszer értelmezésére vonatkozó általános szabályok 2. a) szabálya szerint teljesnek vagy késztermékeknek minősített alkatrészek összeszerelése vagy az alkatrészek más egyszerű összeszerelése;

(q) a termék részekre vagy alkatrészekre történő szétszerelése;

(r) textíliák és textiltermékek vasalása vagy simítása;

(s) állatok levágása; vagy

(t) az a)–s) pontban meghatározott két vagy több művelet kombinációja.

[18] A termékek egyszerű keverése magában foglalja a cukor keverését.

[19] E műveletek nem alkalmazandók a 27–30., 32–35. és 38. árucsoportban említett keverésre és ötvözésre.

2. Az (1) bekezdés alkalmazásában a műveletek akkor egyszerűek, ha elvégzésükhöz sem speciális szaktudás, sem olyan speciális gép, felszerelés vagy szerszám nem szükséges, amelyet kifejezetten az adott művelet céljára gyártottak vagy állítottak üzembe, és a termék alapvető jellemzőjét vagy tulajdonságait nem az ilyen szaktudás, gép, felszerelés vagy szerszám adja.

3.7. CIKK

Minősítési egység

1. E fejezet alkalmazásában „minősítési egység”: az a termék, amelyet a termék harmonizált rendszer szerinti besorolásának megállapítása során alapegységnek tekintenek.

2. Ha egy áruk csoportjából vagy összeállításából álló terméket a harmonizált rendszer szerint egyetlen vámtarifaszám alá kell besorolni, az egész képezi a minősítési egységet.

3. Ha egy szállítmány ugyanazon vámtarifaszám alá besorolt több azonos termékből áll, e fejezet alkalmazása során minden egyes terméket külön figyelembe kell venni.

3.8. CIKK

Könyvelés szerinti elkülönítés

1. Ha egy áru előállítása során származó és nem származó felcserélhető anyagokat használnak fel, az anyagok kezelése történhet könyvelés szerinti elkülönítési módszerrel, anélkül, hogy az anyagokat külön készletben tárolnák.

2. Ha a 10., 15., 27., 28., 29. árucsoportba, a 32.01–32.07 vámtarifaszám alá vagy a 39.01–39.14 vámtarifaszám alá tartozó származó és nem származó felcserélhető termékeket fizikailag kombinálnak vagy összekeverik az egyik Fél készleteiben a másik Félhez történő exportálás előtt, e termékek kezelése történhet könyvelés szerinti elkülönítési módszer alkalmazásával, anélkül, hogy az említett termékeket külön készletben tárolnák.

3. Az (1) és (2) bekezdés alkalmazásában felcserélhető anyagok vagy felcserélhető termékek olyan anyagok vagy termékek, amelyek azonos jellegűek és kereskedelmi minőségűek, azonos műszaki és fizikai jellemzőkkel rendelkeznek, és az anyagok esetében a végtermékbe beépített állapotukban nem különböztethetők meg.

4. A készletek kezelésére alkalmazott könyvelés szerinti elkülönítés módszerét a Fél által általánosan elfogadott számviteli elveknek megfelelő készletgazdálkodási rendszer szerint kell alkalmazni.

5. A készletgazdálkodási rendszernek biztosítania kell, hogy az így nyert, valamely Fél területéről származónak tekinthető termékek száma soha ne haladja meg a készletek fizikai elkülönítésének módszerével elérhető számot.

6. A készletgazdálkodási rendszert használó gyártónak nyilvántartást kell vezetnie a rendszer működéséről, amely az érintett Fél vámhatóságai számára lehetővé teszi az e fejezet rendelkezéseinek való megfelelés ellenőrzését.

7. Valamely Fél előírhatja, hogy a könyvelés szerinti elkülönítés e cikk alapján való alkalmazásához a Fél vámhatóságainak előzetes engedélyére van szükség.

8. A Fél vámhatóságai a (7) bekezdésben foglalt engedélyezést az általuk megfelelőnek ítélt feltételekhez köthetik, és visszavonhatják az engedélyt, ha azt a gyártó nem megfelelően alkalmazza vagy nem teljesít a jelen fejezetben meghatározott bármely más feltételt.

3.9. CIKK

Tartozékok, pótalkatrészek és szerszámok

1. Azon berendezéssel, géppel, készülékkel vagy járművel együtt szállított tartozékokat, pótalkatrészeket és szerszámokat, amelyek a normál felszerelés részét képezik, és annak árában benne foglaltatnak, vagy amelyek nem kerülnek külön számlázásra, a szóban forgó berendezéssel, géppel, készülékkel vagy járművel egynek kell tekinteni.

2. Az (1) bekezdésben említett tartozékokat, pótalkatrészeket és szerszámokat figyelmen kívül kell hagyni a termék származásának meghatározásakor, kivéve a nem származó anyagok maximális értékének kiszámítása céljából, ha a termékre a 3-A. mellékletben meghatározott, a nem származó anyagok maximális értéke vonatkozik.

3.10. CIKK

Készletek

A harmonizált rendszer értelmezésére vonatkozó 3. általános szabály értelmében vett készletet valamely Fél származó termékének kell tekinteni, ha az azt alkotó valamennyi összetevő származó termék. Ha egy készlet származó és nem származó összetevőkből áll, a készletet teljes egészében valamely Fél származó termékének kell tekinteni, feltéve, hogy a nem származó összetevők értéke nem haladja meg a készlet gyártelepi árának 15 %-át.

3.11. CIKK

Semleges elemek

Annak eldöntéséhez, hogy egy termék valamely Fél származó terméke-e, nem szükséges meghatározni a következő elemek származását, amelyeket a szóban forgó termék előállítása során esetlegesen felhasználtak:

(a) üzemanyag, energia, katalizátor és oldószer;

(b) a termék tesztelésére vagy vizsgálatára használt berendezések, készülékek és eszközök;

(c) kesztyű, szemüveg, lábbeli, ruházat, biztonsági felszerelések és készletek;

(d) gép, szerszám, présminta és öntőforma;

(e) berendezések és épületek karbantartásához használt üzem, berendezés, pótalkatrész és anyag;

(f) gyártási folyamatban vagy berendezések és épületek üzemeltetéséhez használt kenőanyag, zsír, feldolgozási keverék és egyéb anyag; és

(g) egyéb anyagok, amelyeket nem építettek be és nem szándékoznak beépíteni a termék végső összetételébe.

3.12. CIKK

Csomagolóanyagok és konténerek

1. A termék származásának meghatározásakor figyelmen kívül kell hagyni azokat a csomagolóanyagokat és konténereket, amelyekbe a terméket kiskereskedelmi értékesítésre csomagolták, amennyiben azokat a harmonizált rendszer értelmezésére vonatkozó 5. általános szabály alapján a termékkel együtt sorolták be, kivéve a nem származó anyagok maximális értékének kiszámítása céljából, ha a termékre a 3-A. mellékletnek megfelelően a nem származó anyagok maximális értéke vonatkozik.

2. A csomagolóanyagokat és konténereket, amelyekbe a terméket a szállítás céljából csomagolják, a termék származásának megállapítása során figyelmen kívül kell hagyni.

3.13. CIKK

Visszáru

Ha valamely Fél a tőle egy harmadik országba exportált származó áruit visszaszállítják, azokat nem származónak kell tekinteni, kivéve, ha a vámhatóságok előtt kielégítően bizonyítható, hogy a visszaszállított áruk:

(a) azonosak az exportáltakkal; és

(b) a harmadik országbeli tartózkodás vagy az export alatt semmilyen más olyan műveleten nem estek át, mint amely a jó állapotban való megőrzésükhöz szükséges.

3.14. CIKK

A változtatás tilalma

1. A valamely Félhez történő importra bejelentett árunak meg kell egyeznie azzal az áruval, amelyet a másik Féltől exportáltak, ahol az származónak minősül. Az említett áru az import végett történő bejelentést megelőzően – az importáló Fél egyedi belső követelményeinek való megfelelést biztosító márkajelzést, címkét, plombát vagy egyéb megkülönböztető jelet hozzáadó vagy rögzítő műveleteket nem számítva – semminemű módosításon vagy más átalakításon, vagy a jó állapotban való megőrzéséhez szükségesen kívül semmilyen műveleten nem eshetett át.

2. Az áruk vagy szállítmányok raktározására harmadik országban is sor kerülhet, feltéve, hogy azok vámfelügyelet alatt maradnak az adott harmadik országban.

3. A B. szakasz rendelkezéseinek sérelme nélkül a szállítmányok megbontása harmadik országban is történhet, ha a megbontást az exportőr végzi vagy az exportőr felelőssége mellett végzik, és feltéve, hogy az áruk vámfelügyelet alatt maradnak a harmadik országban.

4. Az (1)–(3) bekezdésnek való megfelelés teljesülését mindaddig vélelmezni kell, amíg a vámhatóságoknak nincs okuk ellenkező értelmű feltételezésre. Ilyen esetben az importőr a Felek jogszabályainak rendelkezéseivel összhangban megfelelő módon bizonyítja az említett feltételek teljesülését, többek között szerződéses fuvarokmányok, például hajóraklevelek, a jelölésen, a csomagok számozásán alapuló ténybeli vagy konkrét bizonyítékok, vagy magukhoz az árukhoz kapcsolódó bármely bizonyíték útján.

3.15. CIKK

Kiállítások

1. A harmadik országban rendezett kiállításra küldött, majd a kiállítást követően egy Félhez történő bevitel céljára értékesített származó termékek a behozatalkor részesülnek e megállapodás rendelkezéseinek előnyeiből, feltéve, hogy a vámhatóságok számára kielégítően bizonyításra kerül, hogy:

(a) a termékeket egy exportőr valamely Fél területéről küldte azon harmadik országba, ahol a kiállítást tartották, és ott kiállította azokat;

(b) a termékeket az említett exportőr valamely Félhez tartozó személy részére értékesítette vagy más módon adta tovább;

(c) a termékeket a kiállítás alatt vagy közvetlenül utána szállították el ugyanolyan állapotban, mint ahogyan azokat a kiállításra elküldték; és

(d) a termékeket a kiállításra szállítást követően a kiállításon való bemutatáson kívül semmilyen más célra nem használták.

2. A B. szakaszban foglalt rendelkezéseknek megfelelően származásmegjelölő nyilatkozatot kell kiadni, és azt a szokásos módon be kell nyújtani az importáló Fél vámhatóságainak. Ezen fel kell tüntetni a kiállítás nevét és címét.

3. Az (1) bekezdést alkalmazni kell minden olyan kereskedelmi, ipari, mezőgazdasági vagy kézműves kiállításra, vásárra vagy hasonló nyilvános rendezvényre vagy bemutatóra, amelyet nem eladóhelyeken vagy üzlethelyiségekben magáncélra, az adott termékek értékesítése céljából szerveznek, és amelynek során a termékek vámfelügyelet alatt maradnak.

4. Az importáló Fél vámhatóságai bizonyítékot kérhetnek arra vonatkozóan, hogy a termékek vámfelügyelet alatt maradtak azon harmadik országban, ahol a kiállítást tartották, valamint további igazoló dokumentumokat kérhetnek a kiállításuk körülményeiről.

B. SZAKASZ

Származási eljárások

3.16. CIKK

Preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem és származásmegjelölő nyilatkozat

1. Az importáló Fél a behozatalkor preferenciális tarifális elbánást biztosít a másik Fél származó termékének a 3.2. cikk értelmében, az importőr preferenciális tarifális elbánás iránti kérelme alapján, feltéve, hogy az e fejezetben foglalt valamennyi egyéb alkalmazandó követelmény teljesül.

2. A preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem alapját az exportőr által számlán vagy bármely más kereskedelmi okmányon a 3.18. cikknek megfelelően kiállított származásmegjelölő nyilatkozat képezi.

3. A preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet és a (2) bekezdésben említett származásmegjelölő nyilatkozatot az importáló Fél jogszabályainak és egyéb rendelkezéseinek megfelelően bele kell foglalni a behozatali vám-árunyilatkozatba.

4. A (2) bekezdésben említett származásmegjelölő nyilatkozat alapján kérelmet benyújtó importőrnek rendelkeznie kell a származásmegjelölő nyilatkozattal, és szükség esetén egy példányát be kell nyújtania az importáló Fél vámhatóságának.

5. E cikk (2), (3) és (4) bekezdése nem alkalmazandó a 3.23. cikkben meghatározott esetekben.

3.17. CIKK

Behozatalt követő preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem

1. A Felek rendelkeznek arról, hogy az importőr a behozatalt követően preferenciális tarifális elbánást igényelhet, és visszakaphatja az importált áru után kifizetett vámtöbbletet, ha az importőr a behozatal időpontjában nem nyújtott be preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet és az érintett áru a behozatal időpontjában az ilyen kérelem tekintetében a 3.2. cikkel összhangban származónak minősült volna.

2. Az importőr a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet a behozatalt követő egy éven belül nyújthatja be. Az (1) bekezdés szerinti preferenciális tarifális elbánás biztosításának feltételeként a Fél előírhatja, hogy az importőr köteles:

(a) benyújtani az érintett áru származásmegjelölő nyilatkozatának egy példányát;

(b) benyújtani minden egyéb, az áru behozatalához szükséges dokumentumot; és

(c) nyilatkozni, hogy az áru a behozatal időpontjában származó volt.

3.18. CIKK

A származásmegjelölő nyilatkozat kiállításának feltételei

1. A 3.16. cikk (2) bekezdésében említett származásmegjelölő nyilatkozatot olyan exportőr állíthatja ki, aki:

(a) Mexikóban az illetékes kormányzati hatóság által engedélyezett exportőrként regisztrált, az áruk származó státusának és az e fejezetben foglalt egyéb követelmények teljesítésének igazolására megfelelőnek ítélt feltételek teljesülése mellett; és

(b) az Európai Unióban a releváns európai uniós jogszabályokkal (regisztrált exportőrök rendszere) összhangban regisztrált.

2. A vámhatóság vagy az illetékes kormányzati hatóság a regisztrált exportőr számára azonosító számot bocsát ki, amelyet a származásmegjelölő nyilatkozaton fel kell tüntetni. A nyilvántartásba vételi eljárást a vámhatóság vagy az illetékes kormányzati hatóság irányítja, és helytelen alkalmazás esetén visszavonhatja az exportőr nyilvántartásba vételét.

3. A 3.16. cikk (2) bekezdésében említett származásmegjelölő nyilatkozatot bármely exportőr kiállíthatja egy vagy több, olyan származó termékeket tartalmazó csomagból álló szállítmányra, amelyek összértéke nem haladja meg a 6 000 EUR-t.

4. Az exportőr a 3-B. mellékletben foglalt egyik nyelvi változat felhasználásával származásmegjelölő nyilatkozatot készít egy számlán vagy bármely más kereskedelmi okmányon, amely az azonosítását lehetővé tevő részletességgel ismerteti a származó árut.

5. A származásmegjelölő nyilatkozaton szerepelnie kell az exportőr eredeti, kézzel írt aláírásának. Az (1) bekezdésnek megfelelően regisztrált exportőrnek nem kell aláírnia a nyilatkozatot, feltéve, hogy teljes felelősséget vállal az exportáló Fél vámhatóságai vagy illetékes kormányzati hatósága felé minden olyan származásmegjelölő nyilatkozatért, amely az exportőrt úgy azonosítja, mintha a származásmegjelölő nyilatkozatot az exportőr saját kezűleg írta volna alá.

6. A származásmegjelölő nyilatkozatot kiállító exportőr az exportáló Fél vámhatóságának vagy illetékes kormányhatóságának kérelmére bármikor kész benyújtani minden megfelelő okmányt, amely bizonyítja az érintett termékek származó státusát, valamint e fejezet egyéb követelményeinek teljesítését.

7. Az exportőr származásmegjelölő nyilatkozatot állíthat ki a vonatkozó áruk kivitelekor vagy azt követően.

3.19. CIKK

A származásmegjelölő nyilatkozat érvényessége

1. A származásmegjelölő nyilatkozat a kiállításának dátumától kezdődően egy évig érvényes.

2. A származásmegjelölő nyilatkozat vonatkozhat:

(a) egy termék egyszeri szállítására; vagy

(b) azonos termékek több szállítmányára a származásmegjelölő nyilatkozaton feltüntetett, 12 hónapot nem meghaladó időszak alatt.

3.20. CIKK

Részletekben történő behozatal

Ha egy importőr kérésére és az importáló Fél vámhatóságai által meghatározott feltételek mellett a harmonizált rendszer értelmezésére vonatkozó 2. a) általános szabály értelmében a harmonizált rendszer XV. és XXI. áruosztályába tartozó szétszerelt vagy össze nem állított árukat részletekben hoznak be, a vámhatóságok kérésére az említett termékekre egyetlen származásmegjelölő nyilatkozatot kell benyújtani az első részlet behozatalakor.

3.21. CIKK

Kisebb eltérések és kisebb hibák

1. A származásmegjelölő nyilatkozat és az áruk behozatalához szükséges vámalakiságok elvégzése céljából a vámhivatalhoz benyújtott okmányok közötti kisebb eltérések önmagában nem teszik semmissé a származásmegjelölő nyilatkozatot, ha hitelt érdemlően megállapítást nyer, hogy ezen okmány az érintett termékekre vonatkozik.

2. Az importáló Fél vámhatósága nem utasítja el a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet a származásmegjelölő nyilatkozat kisebb hibái, például gépelési hibák miatt.

3.22. CIKK

A dokumentumok megőrzésére irányuló követelmények

1. A valamely Fél területére behozott árura preferenciális tarifális elbánást igénylő importőr az exportőr által kiállított származásmegjelölő nyilatkozatot a termék behozatalától számított három évig vagy az importáló Fél által meghatározott hosszabb ideig megőrzi.

2. A származásmegjelölő nyilatkozatot kiállító exportőr a származásmegjelölő nyilatkozat kiállításától számított három évig vagy az exportáló Fél által meghatározott hosszabb ideig megőrzi a származásmegjelölő nyilatkozat egy példányát és minden más olyan dokumentumot, amely igazolja, hogy a termék megfelel a származó státus megszerzéséhez szükséges követelményeknek.

3. Az e cikk szerint megőrizendő dokumentumok elektronikus formában is tárolhatók.

3.23. CIKK

A származásmegjelölő nyilatkozat alóli mentességek

1. Magánszemély által magánszemély részére csekély értékű csomagként küldött vagy utasok személyes poggyászának részét képező áruk származásmegjelölő nyilatkozat nélkül is származó árunak tekintendők, feltéve, hogy ezen árukat nem kereskedelmi forgalomban hozzák be, a fejezet követelményeinek megfelelő áruként jelentették be, és hogy a bejelentés valóságtartalmához nem fér kétség.

2. Az alkalmi jellegű és kizárólag a címzettek vagy az utasok vagy családjuk személyes használatára szánt termékekből álló behozatal nem minősül kereskedelmi behozatalnak, amennyiben az áru jellegéből és mennyiségéből nyilvánvaló, hogy nem áll fenn kereskedelmi célzat, feltéve, hogy a behozatal nem képezi részét olyan sorozatos importoknak, amelyekről észszerűen feltételezhető, hogy a származásmegjelölő nyilatkozat követelményének megkerülése céljából végezték azokat külön.

3. Az (1) bekezdésben említett áruk összértéke kis értékű csomagok esetében nem haladhatja meg az 500 EUR-t vagy az azzal egyenértékű, a Fél pénznemében kifejezett összeget, vagy az utasok személyes poggyászának részét képező áruk esetében az 1 200 EUR-t vagy az azzal egyenértékű, a Fél pénznemében kifejezett összeget.

4. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely megakadályoz egy Felet abban, hogy megfelelő vámellenőrzést vezessen be az (1)–(3) bekezdésben foglalt rendelkezéseknek való megfelelés biztosítása érdekében.

3.24. CIKK

A származás ellenőrzése és igazgatási együttműködés

1. A Felek tájékoztatják egymást a vámhatóságaik vagy a származásmegjelölő nyilatkozatok ellenőrzéséért felelős illetékes kormányzati hatóságaik címéről és kapcsolattartási adatairól.

2. E fejezet megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében a Felek vámhatóságaikon vagy az illetékes kormányzati hatóságokon keresztül segítik egymást az áruk származó voltának, valamint a származásmegjelölő nyilatkozatok hitelességének és az azokban feltüntetett információk pontosságának ellenőrzésében.

3. A származásmegjelölő nyilatkozatok ellenőrzését szúrópróbaszerűen, vagy akkor kell elvégezni, ha az importáló Fél vámhatóságainak alapos kétségei merülnek fel a nyilatkozat valódiságát, az érintett áruk származó státusát vagy e fejezet egyéb követelményeinek teljesítését illetően.

4. A (3) bekezdés rendelkezéseinek végrehajtása céljából az importáló Fél vámhatóságai írásban kérelmezik a származás ellenőrzését az exportáló Fél vámhatóságánál vagy illetékes kormányzati hatóságánál a következők megadásával:

(a) a megkereső vámhatóság megnevezése;

(b) az ellenőrizendő exportőr neve;

(c) az ellenőrzés tárgya és hatóköre; és

(d) a származásmegjelölő nyilatkozat egy példánya és, adott esetben, bármely egyéb releváns dokumentáció.

5. Az ellenőrzést az exportáló Fél vámhatósága vagy illetékes kormányzati hatósága végzi el. E célból jogosultak arra, hogy bármilyen bizonyítékot kérjenek és felülvizsgálják az exportőr elszámolásait, vagy hogy bármilyen, általuk indokoltnak tartott ellenőrzést végezzenek.

6. Az exportáló Fél vámhatósága vagy illetékes kormányzati hatósága a lehető leghamarabb tájékoztatja az ellenőrzést kérő vámhatóságot az említett ellenőrzés eredményéről. Az eredményről írásbeli jelentést kell készíteni, amely egyértelműen jelzi, hogy az érintett áru származónak tekinthető-e, a származásmegjelölő nyilatkozat hiteles-e, és teljesülnek-e a fejezet egyéb követelményei. Az említett írásbeli jelentésnek a következőket kell tartalmaznia:

(a) az ellenőrzés eredménye;

(b) az ellenőrzés tárgyát képező áru meghatározása és a származási szabály alkalmazása szempontjából releváns tarifális besorolás;

(c) az áru származó státusára vonatkozó indokolás leírása és magyarázata; és

(d) amennyiben rendelkezésre állnak, igazoló dokumentumok.

7. Ha megalapozott kétség esetén nem érkezik válasz az ellenőrzésre irányuló kérelem keltétől számított 10 hónapon belül, vagy ha a válasz nem tartalmaz elegendő információt a kérdéses dokumentum valódiságának vagy az áru származásának megállapításához, a kérelmező vámhatóságnak – a kivételes körülmények esetétől eltekintve – jogában áll megtagadni a preferenciális tarifális elbánás biztosítását.

8. Az importáló Fél az írásbeli jelentés kézhezvételétől számított 60 napon belül értesíti az exportáló Felet, ha vita áll fenn az e cikk szerinti ellenőrzési eljárásokkal vagy egy áru származókénti minősítésének meghatározására vonatkozó származási szabályok értelmezésével kapcsolatban, és e vita nem oldható meg a megkereső vámhatóság és az ellenőrzés lefolytatására illetékes vámhatóság vagy kormányzati hatóság közötti konzultációk útján.

9. Bármelyik Fél megkeresésére a Felek a viták megoldása érdekében konzultációt folytatnak le a (8) bekezdésben említett értesítés napját követő 90 napon belül. A konzultációk lefolytatásra nyitva álló határidő a Felek kölcsönös írásbeli megegyezésével esetileg meghosszabbítható. A Felek törekednek az említett viták megoldására az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének d) pontjával létrehozott, a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság keretében.

10. E fejezet nem akadályozza meg, hogy egy Fél vámhatósága a (8) bekezdésben említett viták e megállapodás szerinti rendezéséig az általa szükségesnek ítélt bármely más intézkedést tegyen.

3.25. CIKK

Bizalmas kezelés

1. A Felek saját jogszabályaiknak megfelelően biztosítják a másik Féltől e fejezet alapján kapott információk bizalmas jellegét, és védik az ilyen információkat a nyilvánosságra hozataltól.

2. Az importáló Fél vámhatósága vagy illetékes kormányzati hatósága csak e fejezet céljaira használhatja fel a másik Féltől kapott információkat.

3. E fejezet eltérő rendelkezése hiányában az exportáló Fél vámhatósága vagy illetékes kormányzati hatósága nem hozhatja nyilvánosságra az exportőrtől kapott bizalmas üzleti információkat.

4. Az importáló Fél a vámhatósága által e fejezet alapján megszerzett információkat nem használhatja fel a bíróság vagy bíró által lefolytatott büntetőeljárás során, kivéve, ha az importáló Fél hivatalosan írásban tájékoztatja az exportáló Felet az általa felhasználni kívánt információkról és az említett felhasználás indokairól, és feltéve, hogy az exportáló Fél nem emel kifogást.

5. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy megakadályozza bármelyik Felet abban, hogy bizalmas információkat használjon fel az e fejezettel kapcsolatos vámjog igazgatása vagy érvényesítése céljából vagy a Fél joga által előírt más módon, többek közt a közigazgatási, kvázi bírósági vagy bírósági eljárások keretében is.

3.26. CIKK

Igazgatási intézkedések és szankciók

A Felek egy áru preferenciális tarifális elbánásának elérése céljából valótlan információt tartalmazó dokumentumot kiállító vagy kiállíttató személyekkel szemben igazgatási intézkedéseket és szankciókat szabnak ki.

C. SZAKASZ

Egyéb rendelkezések

3.27. CIKK

E fejezet alkalmazása Ceutára és Melillára

1. E fejezet alkalmazásában, az Európai Unió esetében a „Fél” kifejezés nem foglalja magában Ceutát és Melillát.

2. Mexikóból származó áruk esetében a Ceutába és Melillába történő behozatalkor e megállapodás értelmében minden tekintetben ugyanazt a vámjogi elbánást kell alkalmazni, amelyet az Európai Unió vámterületéről származó árukra alkalmaznak a Spanyol Királyság és a Portugál Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozási okmánya 2. jegyzőkönyvében foglaltak szerint. Mexikó a Ceutáról és Melilláról származó, e megállapodás hatálya alá tartozó áruk behozatala esetében ugyanazon vámkezelést biztosítja, mint amelyet az Európai Unióból behozott és onnan származó áruknak biztosítanak.

3. Az e fejezetben szereplő származási szabályok és származási eljárások értelemszerűen alkalmazandók a Mexikóból Ceutába és Melillába exportált árukra, valamint a Ceutából és Melillából Mexikóba exportált árukra.

4. Ceutát és Melillát egyetlen területnek kell tekinteni.

5. Az exportőr a származásmegjelölő nyilatkozat szövegének 3. rovatában az áru származásától függően a „Mexikó” vagy „Ceuta és Melilla” szavakat tünteti fel.

6. A spanyol vámhatóságok felelősek e melléklet Ceutára és Melillára történő alkalmazásáért és végrehajtásáért.

3.28. CIKK

Andorrai Hercegség és San Marino Köztársaság

Az Andorrából és San Marinóból származó árukra vonatkozó preferenciális tarifális elbánást és az említett áruk származásának meghatározását a 3-C. melléklet tartalmazza.

3.29. CIKK

Magyarázó megjegyzések

Az e fejezet értelmezésére, alkalmazására és igazgatására vonatkozó magyarázó megjegyzéseket a 3-D. melléklet tartalmazza.

3.30. CIKK

Átmeneti rendelkezések

1. Azon áruk esetében, amelyekre vonatkozóan e megállapodás hatálybalépése előtt preferenciális tarifális elbánás és behozatal iránti kérelmet nyújtottak be, a 2/2000 EK–Mexikó vegyes tanácsi határozat[20] III. mellékletében és I–V. függelékében meghatározott szabályokat és feltételeket e megállapodás hatálybalépésétől számítva legfeljebb három évig lehet alkalmazni.

[20] Az EK–Mexikó Vegyes Tanács 2/2000 határozata (2000. március 23.) (EU HL L 157., 2000.6.30., 10. o.).

2. Az a származási igazolás, amelyet a 2/2000 határozat III. mellékletének rendelkezéseivel és annak I–V. függelékeivel összhangban adtak ki olyan árura, amelyre vonatkozóan jelen megállapodás hatálybalépésének napjáig nem nyújtottak be preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet, nem érvényes.

3. Azon áruk esetében, amelyek e megállapodás hatálybalépésekor vagy árutovábbítás alatt állnak az exportáló Féltől az importáló Fél felé, vagy az importáló Félnél vámfelügyelet alatt állnak behozatali vámok és adók megfizetése nélkül, preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet kell benyújtani a 3.16. cikkel összhangban, feltéve, hogy az említett áruk megfelelnek e fejezet követelményeinek.

3.31. CIKK

E fejezet módosítása

A vegyes tanács határozattal módosíthatja e fejezet és a 3-A–3-D. melléklet rendelkezéseit.

3.32. CIKK

A vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság

E fejezet hatékony végrehajtása és működése céljából a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság feladatait a 4.17. cikk (A vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság) sorolja fel.

4. FEJEZET

A VÁMALAKISÁGOK ÉS A KERESKEDELMI ELJÁRÁSOK EGYSZERŰSÍTÉSE

4.1. CIKK

Általános célkitűzések

1. A Felek elismerik a vámalakiságok és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésének jelentőségét a gyorsan fejlődő globális kereskedelmi környezetben.

2. A Felek elismerik, hogy behozatali, kiviteli és árutovábbítási követelményeik és eljárásaik során figyelembe kell venniük a vámok és a kereskedelem területén alkalmazandó vámügyi és nemzetközi kereskedelmi eszközöket és szabványokat, mint például a vámeljárások egyszerűsítéséről és összehangolásáról szóló, 1973. május 18-án Kiotóban aláírt és a Vámigazgatások Világszervezetének Tanácsa által 1999 júniusában felülvizsgált egyezmény lényegi elemeit, a harmonizált áruleíró és kódrendszerről szóló, 1983. június 14-én Brüsszelben megkötött nemzetközi egyezményt, valamint a Vámigazgatások Világszervezetének 2005 júniusában elfogadott globális kereskedelembiztonsági és -könnyítő szabvány-keretrendszerét (a továbbiakban: SAFE-keretrendszer) és a Vámigazgatások Világszervezetének adatmodelljét.

3. A Felek elismerik, hogy törvényeiknek és rendelkezéseiknek megkülönböztetésmentesnek kell lennie, és a vámeljárásoknak modern módszereken és hatékony ellenőrzéseken kell alapulniuk a jogszerű kereskedelem védelmének és megkönnyítésének elérése érdekében.

4. A Felek elismerik továbbá, hogy vámeljárásaik nem járhatnak adminisztratív szempontból nagyobb teherrel vagy kereskedelmi korlátozással annál, mint ami a jogszerű célok eléréséhez szükséges, és hogy azokat kiszámítható, következetes és átlátható módon kell alkalmazni.

5. A műveletek átláthatóságának, hatékonyságának, feddhetetlenségének és elszámoltathatóságának biztosítása érdekében az egyes Felek:

(a) lehetőség szerint egyszerűsítik és felülvizsgálják az előírásokat és az alaki követelményeket az áruk gyors átengedése és vámkezelése érdekében;

(b) törekednek a vám- és egyéb ügynökségeik által igényelt adatok és dokumentáció további egyszerűsítésére és szabványosítására annak érdekében, hogy csökkentsék azok időtartamát és költségeit a kereskedők vagy a gazdasági szereplők - ideértve a kis- és középvállalkozásokat is – számára; és

(c) biztosítják a legmagasabb szintű feddhetetlenség fenntartását a vonatkozó vámalakiságok és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése terén alkalmazandó nemzetközi egyezmények és eszközök alapelveit tükröző intézkedések alkalmazásával.

6. A Felek megállapodnak abban, hogy megerősítik együttműködésüket annak biztosítása érdekében, hogy a vonatkozó jogszabályok és eljárások, valamint a vonatkozó közigazgatási szervek igazgatási kapacitásai megfeleljenek a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésére irányuló célkitűzéseknek, és biztosítsák a hatékony vámellenőrzést.

4.2. CIKK

Átláthatóság és közzététel

1. Az egyes Felek rendelkeznek róla, hogy szükség szerint rendszeres konzultációkra kerüljön sor a határellenőrzési hatóságok és a Fél területén letelepedett kereskedők és más érdekelt felek között.

2. A Felek haladéktalanul közzéteszik megkülönböztetésmentes és könnyen hozzáférhető módon – többek között online és lehetőleg angol nyelven – a vámalakiságok és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével kapcsolatos kérdésekre vonatkozó jogszabályaikat, rendeleteiket, valamint általános közigazgatási eljárásaikat és iránymutatásaikat. E kérdések közé tartoznak a következők:

(a) behozatali, kiviteli és árutovábbítási eljárások, ideértve a kikötői, repülőtéri, és más belépési pontokon folytatott eljárásokat is, valamint a megkövetelt nyomtatványok és dokumentumok;

(b) a behozatallal és kivitellel kapcsolatban kivetett bármely alkalmazott vám- és adótétel;

(c) kormányzati szervek által vagy számára a behozatallal, kivitellel vagy továbbítással kapcsolatban kivetett díjak és illetékek;

(d) Az áruk vámkezelés céljából történő besorolására vagy értékmegállapítására vonatkozó szabályok;

(e) a származási szabályokra vonatkozó általánosan alkalmazandó törvények, rendeletek és közigazgatási határozatok;

(f) behozatali, kiviteli vagy továbbítási korlátozások vagy tilalmak;

(g) a behozatalra, kivitelre vagy árutovábbításra vonatkozó alaki követelmények megsértése esetén alkalmazandó szankciók;

(h) fellebbezési eljárások;

(i) bármely országgal vagy országokkal kötött, behozatallal, kivitellel vagy árutovábbítással kapcsolatos megállapodások vagy azok részei;

(j) a vámkontingensek kezelésére vonatkozó eljárások;

(k) a kikötőkben és határátkelőhelyeken működő vámhivatalok nyitvatartási ideje és működési eljárásai; és

(l) tájékoztatási pontok az információkérések tekintetében.

3. Az egyes Felek jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban lehetőséget és megfelelő határidőt biztosítanak a kereskedők és más érdekelt felek számára, hogy észrevételeket tegyenek a vámalakiságok és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével kapcsolatos, általánosan alkalmazandó jogszabályok és egyéb rendelkezések javasolt bevezetésével vagy módosításával kapcsolatban.

4. A Felek jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban biztosítják, hogy a vámalakiságok és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével kapcsolatos új vagy módosított, általánosan alkalmazandó törvények és rendeletek, illetve az azokra vonatkozó információk a hatálybalépés előtt a lehető leghamarabb nyilvánosan hozzáférhetők legyenek annak érdekében, hogy a kereskedők és más érdekelt személyek megismerhessék azokat.

5. A Felek rendelkezhetnek úgy, hogy a (3) és (4) bekezdés nem alkalmazandó a vámtételek vagy vámtarifák változásaira, a mentesítő hatású intézkedésekre, olyan intézkedésekre, amelyek hatékonyságát a (3) és (4) bekezdésnek való megfelelés aláásná, a sürgős körülmények esetén alkalmazandó intézkedésekre, valamint a belső jogukban és jogrendszerükben eszközölt kisebb változásokra.

6. A Felek létrehoznak vagy fenntartanak egy vagy több tájékoztatási pontot, hogy foglalkozzanak a kereskedők és más érdekelt személyek vámügyekkel és a kereskedelmi eljárások egyéb egyszerűsítésével kapcsolatos kérdéseivel, és az interneten nyilvánosan hozzáférhetővé teszik az ilyen tájékozódásra vonatkozó eljárásokkal kapcsolatos információkat.

7. Egyik Fél sem követelhet díjat a megkeresések megválaszolásáért vagy a szükséges formanyomtatványok és dokumentumok benyújtásáért.

8. A tájékoztatási pontok az egyes Felek által meghatározott észszerű határidőn belül választ adnak a tájékoztatáskérésekre és rendelkezésre bocsátják a nyomtatványokat és dokumentumokat, amely határidő függ a tájékoztatáskérés jellegétől és összetettségétől.

4.3. CIKK

Az adatokkal és a dokumentációval kapcsolatos követelmények

1. A behozatali, kiviteli és árutovábbítási alakiságok, az adatokkal és a dokumentációval kapcsolatos követelmények gyakoriságának és összetettségének egyszerűsítése és minimálisra csökkentése érdekében az egyes Felek szükség szerint biztosítják, hogy az említett alakiságok(at), adatokkal és dokumentációval kapcsolatos követelmények(et):

(a) az áruk gyors átengedése céljából fogadják el és alkalmazzák, feltéve, hogy az átengedés feltételei teljesülnek;

(b) oly módon fogadják el és alkalmazzák, amelynek célja a kereskedők és szereplők számára a megfelelésre fordított idő és költség csökkentése;

(c) a kereskedelem szempontjából legkevésbé korlátozó alternatívát jelentsék, ha adott szakpolitikai célkitűzés vagy célkitűzések teljesítésére két vagy több alternatíva is rendelkezésre áll; és

(d) ideértve azok részeit is, nem tartsák fenn, ha már nincs azokra szükség.

2. Az egyes Felek közös vámeljárásokat, valamint egységes vámadat- és dokumentációs követelményeket alkalmaznak az áruk átengedésére a területükön. E bekezdés egyetlen rendelkezése sem zárja ki, hogy egy Fél olyan tényezők alapján differenciálja vámeljárásait, valamint az árukra vonatkozó eljárásait és dokumentációs követelményeit, mint a kockázatkezelés, az áruk jellege és típusa vagy a szállítóeszköz.

4.4. CIKK

Automatizálás és információs technológiák alkalmazása

1. Minden Fél:

(a) az áruk átengedésére vonatkozó eljárások felgyorsítása érdekében él az információs technológiákkal, a Felek közötti kereskedelem egyszerűsítése érdekében;

(b) hozzáférhetővé teszi az elektronikus rendszereket a vámügyfelek részére;

(c) lehetővé teszi a vám-árunyilatkozat elektronikus formában történő benyújtását; és

(d) elektronikus vagy automatizált kockázatkezelési rendszereket használ.

2. Mindegyik Fél olyan eljárásokat fogad el vagy tart fenn, amelyek lehetővé teszik a vámhatóságok által a behozatal és a kivitel során beszedett vámok, adók, díjak és illetékek elektronikus megfizetését.

4.5. CIKK

Az áruk átengedése

1. A Felek olyan eljárásokat fogadnak el vagy tartanak fenn, amelyek:

(a) olyan határidőn belül biztosítják az áruk gyors átengedését, amely nem hosszabb annál, mint ami annak biztosításához szükséges, hogy megfeleljenek a vámjogszabályaiknak és a kereskedelemmel összefüggő egyéb jogszabályoknak és rendelkezéseknek;

(b) előírják a vámadatok és -dokumentáció és bármely más információ előzetes elektronikus benyújtását és feldolgozását az áruk megérkezése előtt annak érdekében, hogy az áruk megérkezésükkor átengedhetők legyenek a vámellenőrzésen;

(c) lehetővé teszik az áruk átengedését az érkezési helyen anélkül, hogy azokat ideiglenesen raktárba vagy más létesítményekbe szállítanák; és

(d) ha a vámok, adók, díjak és terhek végső megállapítására nem kerül sor az áruk megérkezése előtt vagy az érkezést követően azonnal, lehetővé teszik az áruk átengedését a vámok végső megállapítását megelőzően, feltéve, hogy minden egyéb szabályozási követelmény teljesült; az áruk átengedése előtt a Felek kérhetik, hogy az importőr elégséges garanciát adjon biztosíték, letét vagy más megfelelő eszköz formájában, amelynek összege nem lehet nagyobb annál, mint ami a garanciával fedezett árukra kivetett vámok, adók, díjak és terhek megfizetésének biztosításához szükséges, és amelyet vissza kell fizetni, ha már nincs szükség a garanciára.

2. A Felek elfogadhatnak vagy fenntarthatnak olyan intézkedéseket, amelyek lehetővé teszik a kereskedők vagy piaci szereplők számára a vámeljárások további egyszerűsítését, a Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban.

4.6. CIKK

Kockázatkezelés

1. A Felek olyan vámellenőrzési kockázatkezelési rendszert fogadnak el vagy tartanak fenn, amely lehetővé teszi vámhatóságaik számára az ellenőrzési tevékenységeiknek a nagy kockázatú szállítmányokra való összpontosítását, valamint a kis kockázatú szállítmányok átengedésének felgyorsítását.

2. A Felek úgy tervezik és alkalmazzák a kockázatkezelést, hogy elkerüljék az önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést és a nemzetközi kereskedelem rejtett korlátozását.

3. A Felek a kockázatkezelést megfelelő kiválasztási kritériumok szerinti kockázatértékelésre alapozzák.

4. A kockázatkezelés részeként a Felek véletlenszerűen is kiválaszthatnak szállítmányokat ilyen típusú vámellenőrzésre.

5. A kereskedelmi eljárások egyszerűsítése érdekében a Felek rendszeresen felülvizsgálják és adott esetben aktualizálják az (1) bekezdésben említett kockázatkezelési rendszert.

4.7. CIKK

Előzetes állásfoglalás

1. Az előzetes állásfoglalás az egyik Fél által a kérelmezőnek a kérelemben meghatározott áru behozatalát megelőzően a Fél vámhatósága útján kiadott írásbeli határozat, amely rögzíti a Fél által az áruval kapcsolatban a behozatal idején biztosítandó elbánást, a következők tekintetében:

(a) az áru tarifális besorolása;

(b) az áru származása[21]; és

(c) bármely egyéb olyan kérdés, amelyben a Felek megállapodhatnak.

2. A Fél az előzetes állásfoglalást észszerű időn belül adja ki azon kérelmező számára, aki kérelmet nyújtott be, akár elektronikus formátumban is, feltéve, hogy a kérelem az említett Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban minden szükséges információt tartalmaz. A Fél mintát kérhet abból az áruból, amelyre vonatkozóan a kérelmező előzetes állásfoglalást kér.

3. Az előzetes állásfoglalás kiadása után legalább három évig marad érvényben, kivéve, ha az azt alátámasztó törvény, tények vagy körülmények megváltoznak.

[21] A WTO-egyezmény 1A mellékletében foglalt, a származási szabályokról szóló megállapodás vagy e megállapodás 3. fejezete (Származási szabályok és származási eljárások) szerint.

4. Egy Fél megtagadhatja az előzetes állásfoglalás kiadását, ha az előzetes állásfoglalás alapjául szolgáló tények és körülmények igazgatási vagy bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik, vagy ha a kérelem nem valós és konkrét tényeken alapul, vagy nem vonatkozik az előzetes állásfoglalás semmilyen szándékolt felhasználására. Az előzetes állásfoglalás kiadását megtagadó Félnek haladéktalanul írásban kell értesítenie a kérelmezőt, részletezve a releváns tényeket és a döntésének alapját.

5. Mindegyik Fél közzéteszi legalább a következőket:

(a) az előzetes állásfoglalás iránti kérelemre vonatkozó követelmények, ideértve az abban közlendő információk és annak formátuma;

(b) az előzetes állásfoglalás kiadásának határideje; és

(c) az előzetes állásfoglalás érvényességi ideje.

6. Ha egy Fél visszavonja, módosítja vagy megsemmisíti az előzetes állásfoglalást, köteles erről írásban értesíteni a kérelmezőt, részletezve a releváns tényeket és döntésének alapját. Amennyiben egy Fél visszamenőleges hatállyal visszavonja, módosítja vagy megsemmisíti az előzetes állásfoglalást, ezt csak abban az esetben teheti meg, ha az állásfoglalás a kérelmező által szolgáltatott hiányos, téves, pontatlan, hamis vagy félrevezető információkon alapult.

7. Egy Fél által kiadott előzetes állásfoglalás kötelező érvényű a kérelmezőre nézve és az említett Félre nézve a kérelmező tekintetében.

8. A kérelmező írásbeli kérelmére a Fél felülvizsgálja az előzetes állásfoglalást vagy az annak visszavonására, módosítására vagy megsemmisítésére vonatkozó határozatot.

9. A Felek a jogszabályaikban és egyéb rendelkezéseikben foglalt titoktartási követelményekre is figyelemmel törekszenek arra, hogy előzetes állásfoglalásaik lényegi elemeit nyilvánosan hozzáférhetővé tegyék, többek között online is.

4.8. CIKK

Engedélyezett gazdálkodók

1. Az egyes Felek a meghatározott kritériumoknak megfelelő gazdálkodók (a továbbiakban: engedélyezett gazdálkodók) számára kereskedelemkönnyítő partnerségi programot (a továbbiakban: engedélyezett gazdálkodói program) hoznak létre vagy tartanak fenn a SAFE-keretrendszerrel összhangban.

2. Az engedélyezett gazdálkodóként való elismerés alapját jelentő kritériumokat[22] közzé kell tenni, és azokat az egyes Felek jogszabályaiban, egyéb rendelkezéseiben és eljárásaiban meghatározott követelményeknek való megfelelés, illetve az azoknak való nem megfelelés kockázata szerint határozzák meg.

[22] A Fél alkalmazhatja a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló megállapodás 7. cikkének 7.2. pontjában előírt kritériumokat.

3. Az engedélyezett gazdálkodóként való elismerés meghatározott kritériumai nem alakíthatók ki és nem alkalmazhatók úgy, hogy azonos feltételek fennállása esetén önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést tegyenek lehetővé vagy idézzenek elő a gazdasági szereplők között, és lehetővé kell tenniük a kis- és középvállalkozások részvételét.

4. Az engedélyezett gazdálkodói programnak konkrét előnyöket kell tartalmaznia az engedélyezett gazdálkodók számára, figyelembe véve a Feleknek a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló megállapodás 7. cikke 7.3. pontjával összhangban fennálló kötelezettségvállalásait.

5. A Felek együttműködnek – amennyiben releváns és helyénvaló – az engedélyezett gazdálkodói programjaik kölcsönös elismerésének megállapítása terén, feltéve, hogy a programok összeegyeztethetők egymással, és egyenértékű kritériumokon és előnyökön alapulnak.

4.9. CIKK

Felülvizsgálat vagy fellebbezés

1. A Felek hatékony, gyors, megkülönböztetésmentes és könnyen hozzáférhető eljárásokat biztosítanak a vámügyekben hozott határozatokkal szembeni jogorvoslat jogának biztosítása érdekében.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy az a személy, aki részére az adott Fél vámügyekben határozatot hoz, a területén hozzáférjen a következőkhöz:

(a) a határozatot kiadó tisztviselőnél vagy hivatalnál magasabb szintű vagy attól független közigazgatási hatóság által lefolytatott közigazgatási felülvizsgálati vagy fellebbviteli eljárás; vagy

(b) a határozattal kapcsolatos bírósági felülvizsgálati vagy fellebbviteli eljárás.

3. Mindegyik Fél rendelkezik arról, hogy az a személy, aki a vámhatósághoz fordult határozatért, és kérelme alapján a vonatkozó határidőn belül nem született határozat, jogorvoslattal élhet.

4. Mindegyik Fél rendelkezik arról, hogy a (2) bekezdésben említett személy a határozat indokolásával ellátott közigazgatási határozatot kapjon annak érdekében, hogy szükség esetén felülvizsgálati vagy fellebbezési eljáráshoz folyamodhasson.

4.10. CIKK

Szankciók

1. Mindegyik Fél szankciókat ír elő arra az esetre, ha a vámügyekhez kapcsolódó jogszabályaikat, egyéb rendelkezéseiket vagy eljárási követelményeiket, vagy az áruk behozatalára, kivitelére és továbbítására vonatkozó egyéb jogszabályaikat nem tartják be.

2. A Felek biztosítják, hogy vámjogszabályaik és egyéb rendelkezéseik előírják a vámügyi jogszabályok, rendeletek vagy eljárási követelmények megszegésért kivetett büntetések arányos és megkülönböztetésmentes alkalmazását.

3. A Felek biztosítják, hogy a vámhatóságaik által a vámügyi jogszabályok, rendeletek vagy eljárási követelmények megszegéséért járó büntetések csak a törvénysértésért felelős személy(ek)et sújtsák.

4. A Felek biztosítják, hogy a kiszabott büntetés az adott eset tényállásától és körülményeitől függ, és arányban áll a törvénysértés mértékével és súlyosságával.

5. A büntetések és illetékek megállapítása és behajtása során a Felek kerülik az ösztönzőket vagy az összeférhetetlenséget.

6. A Felek bátorítják egymást, hogy vegyék figyelembe, ha egy személy önként felfedi egy vámügyi jogszabály, rendelet vagy eljárási követelmény megszegésének körülményeit még mielőtt a vámigazgatási szervek felfedeznék a törvénysértést, és az adott személyre kiszabandó büntetés megállapítása során potenciális enyhítő körülményként mérlegeljék.

7. Minden egyes Fél biztosítja, hogy ha büntetés kiszabására kerül sor a vámügyi jogszabályai, rendeletei vagy eljárási követelményei megszegéséért, írásbeli magyarázatot nyújt azon személynek, akire a büntetés ki lett szabva, amelyben leírják a törvénysértés jellegét és az alkalmazandó jogszabályt, rendeletet vagy eljárást, amely alapján megállapították a törvénysértésért járó büntetés összegét vagy nagyságrendjét.

8. A Felek törvényeikben, rendeleteikben vagy eljárásaikban meghatározott határidőt írnak elő, amelyen belül vámhatóságaik eljárást indíthatnak a vámügyi jogszabályok, rendeletek vagy eljárások megsértésével kapcsolatos szankciók kiszabására.

4.11. CIKK

Vámügyi együttműködés és kölcsönös igazgatási segítségnyújtás

1. A Felek biztosítják, hogy megfelelő hatóságaik együttműködnek a vámügyek területén annak biztosítása érdekében, hogy a 4.1. cikkben meghatározott célkitűzések teljesüljenek.

2. A Felek együttműködnek többek között a következők révén:

(a) a vámügyi jogszabályaikkal és rendeleteikkel, azok végrehajtásával, valamint a vámeljárásokkal kapcsolatos információk cseréje, különösen a következő területeken:

(i) a vámeljárások egyszerűsítése és modernizálása;

(ii) a vámhatóságok által a határokon alkalmazott végrehajtási intézkedések;

(iii) az árutovábbítás és az átrakodás megkönnyítése;

(iv) az üzleti világhoz fűződő kapcsolatok; és

(v) az ellátási lánc biztonsága és a kockázatkezelés;

(b) a SAFE-keretrendszerrel összhangban együttműködés a nemzetközi kereskedelmi ellátási lánc biztosításának és megkönnyítésének vámmal kapcsolatos szempontjait illetően, beleértve a 4.8. cikkben említett engedélyezett gazdálkodói programok és azok kölcsönös elismerése tekintetében;

(c) az importtal, exporttal, egyéb vámeljárásokkal és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével – többek között a technikai segítségnyújtással – kapcsolatos közös kezdeményezések kidolgozásának mérlegelése;

(d) vámügyi együttműködésük megerősítése az olyan nemzetközi szervezetek keretében, mint például a WTO és a Vámigazgatások Világszervezete (a továbbiakban: WCO);

(e) minimumstandardok kialakítása – a megvalósíthatóság korlátain belül – a kockázatkezelési módszerek és a kapcsolódó követelmények és programok tekintetében; adott esetben a Felek mérlegelik a kockázatkezelési technikák, a kockázati standardok és a biztonsági ellenőrzések kölcsönös elismerését is;

(f) törekvés a Felek behozatali, kiviteli és egyéb vámeljárásokra vonatkozó adatszolgáltatási követelményeinek összehangolására a WCO vámadatmodelljével összhangban álló közös szabványok és adatelemek végrehajtása révén; és

(g) a szakpolitikai szakértőik közötti párbeszéd fenntartása az előzetes állásfoglalások hasznosságának, hatékonyságának és alkalmazhatóságának előmozdítása érdekében.

3. A Felek kölcsönös igazgatási segítséget nyújtanak egymásnak vámügyekben a 2/2000 EK–Mexikó vegyes tanácsi határozatnak[23] az 5/2004 EU–Mexikó vegyes tanácsi határozattal[24] elfogadott, a vámügyekben nyújtott kölcsönös igazgatási segítségről szóló melléklete – amelyet e megállapodásba belefoglalnak, és az e megállapodás részévé válik – rendelkezéseivel összhangban. A Felek közötti, e fejezet szerinti információcserére értelemszerűen az információk bizalmas kezelése és a személyes adatok védelme tekintetében az említett melléklet 10. cikkében előírt követelmények, valamint a Felek saját jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben előírt titoktartási és adatvédelmi követelményekre is figyelemmel kerül sor.

4.12. CIKK

Egyablakos ügyintézés

1. A Felek törekednek arra, hogy az áruk behozatalára, kivitelére és vámtranzitjára vonatkozó vámügyi és egyéb jogszabályok által előírt információk elektronikus benyújtásának elősegítése érdekében egyablakos ügyintézési rendszert dolgozzanak ki és tartsanak fenn.

2. A Felek törekednek arra, hogy együttműködjenek az egyablakos ügyintézési rendszereik interoperabilitása és észszerűsítse érdekében, többek között az egyablakos ügyintézési rendszereik fejlesztésével és telepítésével kapcsolatos tapasztalataik kölcsönös megosztásával.

---

[23] Az EK–Mexikó Vegyes Tanács 2/2000 határozata (2000. március 23.) (EU HL L 157., 2000.6.30., 10. o.).

[24] Az EU–Mexikó Vegyes Tanács 5/2004 határozata (2004. december 15.) a 2/2000 határozat 17. cikkének (3) bekezdése értelmében az említett határozat vámügyekben nyújtandó kölcsönös igazgatási segítségnyújtásról szóló mellékletének elfogadásáról (EU HL L 66., 2005.3.12., 15. o.).

4.13. CIKK

Árutovábbítás és átrakodás

1. Az egyes Felek biztosítják a területükön keresztül történő árutovábbítás és átrakodási műveletek elősegítését és hatékony ellenőrzését.

2. Az egyes Felek törekednek regionális árutovábbítási megállapodások előmozdítására és végrehajtására a Felek közötti kereskedelem megkönnyítése céljából.

3. Az egyes Felek biztosítják, hogy a területükön működő valamennyi érintett hatóság és ügynökség együttműködjön és összehangolja tevékenységét a tranzitforgalom megkönnyítése érdekében.

4. Az egyes Felek lehetővé teszik, hogy a behozatalra szánt árukat vámellenőrzés alatt átszállítsák a beléptető vámhivataltól a területükön lévő másik vámhivatalhoz, ahonnan az árukat átengedik vagy vámkezelik.

4.14. CIKK

Vámkezelés utáni ellenőrzés

1. Az áruk átengedésének felgyorsítása érdekében az egyes Felek vámkezelést követő ellenőrzési rendszert fogadnak el és tartanak fenn, hogy biztosítsák a vámügyi jogszabályaiknak és egyéb rendelkezéseiknek való megfelelést.

2. A Felek a vámkezelés utáni ellenőrzést kockázati alapon végzik el.

3. A Felek a vámkezelés utáni ellenőrzést átlátható módon végzik el. Ha ellenőrzésre kerül sor és ennek keretében egyértelmű eredmények születnek, az adott Fél haladéktalanul értesíti az eredményekről azt a személyt, akinek az adatait ellenőrzik, közölve az eredmények indoklását, valamint a személy jogait és kötelezettségeit.

4. A Felek tudomásul veszik, hogy a vámkezelést követő ellenőrzés során szerzett információkat fel lehet használni további közigazgatási vagy bírósági eljárásokban.

5. A Felek amennyire csak lehetséges, felhasználják a vámkezelés utáni ellenőrzés eredményét a kockázatkezelés során.

4.15. CIKK

Vámügynökök

1. A Felek vámügyi jogszabályaikban és egyéb rendelkezéseiken nem írhatják elő vámügynökök kötelező alkalmazását.

2. Az egyes Felek közzéteszik a vámügynökök alkalmazására vonatkozó intézkedéseiket.

3. A Felek átlátható és objektív szabályokat alkalmaznak, amennyiben vámügynökök segítségét veszik igénybe.

4.16. CIKK

Előzetes áruvizsgálatok

A Felek a tarifális besorolással és vámérték-megállapítással kapcsolatban nem írják elő a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, az előzetes áruvizsgálatról szóló megállapodásban meghatározott előzetes áruvizsgálatok kötelező alkalmazását[25].

4.17. CIKK

A vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság

1. A vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság a vegyes bizottságnak tartozik jelentéstétellel.

2. A vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó, az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének d) pontja alapján létrehozott albizottság biztosítja e fejezet, a 3. fejezet (Származási szabályok és származási eljárások), a 4.11. cikk (3) bekezdésében említett, a vámügyekben történő kölcsönös igazgatási segítségnyújtásról szóló melléklet, valamint a Felek által elfogadott, minden kiegészítő vámügyi rendelkezés megfelelő működését, és megvizsgálja az azok alkalmazásából eredő valamennyi kérdést.

[25] Az egyértelműség érdekében e cikk nem zárja ki az egészségügyi és növényegészségügyi célú előzetes áruvizsgálatokat.

3. Az albizottság:

(a) szükség esetén megfelelő ajánlásokat készít a vegyes bizottságnak a következőkre vonatkozóan:

(i) a 3. fejezet (Származási szabályok és származási eljárások) végrehajtása és igazgatása; és

(ii) a 3. fejezet (Származási szabályok és származási eljárások) módosításai;

(b) magyarázó megjegyzéseket fogad el a 3. fejezet (Származási szabályok és származási eljárások) végrehajtásának megkönnyítése érdekében;

(c) figyelemmel kíséri e fejezet végrehajtását és igazgatását;

(d) fórumot biztosít a vámokkal kapcsolatos valamennyi kérdéssel kapcsolatos konzultációra és azok megvitatására, beleértve különösen a vámeljárásokat, a vámérték-megállapítást, vámszabályozást, a vámnómenklatúrát, a vámügyi együttműködést, és a kölcsönös igazgatási segítségnyújtást vámügyekben;

(e) fórumot biztosít a származási szabályokkal, a származási eljárásokkal és az igazgatási együttműködéssel kapcsolatos kérdésekkel kapcsolatos egyeztetésre és azok megvitatására;

(f) fokozza a vámeljárások, a vámügyekben való kölcsönös igazgatási segítségnyújtás, a származási szabályok, a származási eljárások és az igazgatási együttműködés fejlesztésével, alkalmazásával és végrehajtásával kapcsolatos együttműködést; és

(g) a Felek megállapodása szerint megvizsgál az e fejezettel vagy a 3. fejezettel (Származási szabályok és származási eljárások) kapcsolatos bármely egyéb kérdést.

4. A vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság megvizsgálhatja határozatok vagy ajánlások szükségességét a vegyes tanács számára az e fejezet végrehajtásával kapcsolatos valamennyi kérdésben, és előkészítheti azokat. A vegyes tanács hatáskörrel rendelkezik arra, hogy adott esetben határozatokat fogadjon el e fejezet végrehajtásával kapcsolatban, többek között az engedélyezett gazdálkodói programok és azok kölcsönös elismerése, a vámeljárásokkal és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével kapcsolatos közös kezdeményezések, valamint a technikai segítségnyújtás tekintetében.

5. A Felek megállapodhatnak abban, hogy ad hoc találkozókat tartanak a vámügyi együttműködéssel, a származási szabályokkal vagy a kölcsönös igazgatási segítségnyújtással kapcsolatban.

5. FEJEZET

PIACVÉDELMI ESZKÖZÖK

A. SZAKASZ

Dömpingellenes és kiegyenlítő intézkedések

5.1. CIKK

Általános rendelkezések

1. A Felek megerősítik az 1994. évi GATT VI. cikke, a dömpingellenes megállapodás és a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás szerinti jogaikat és kötelezettségeiket.

2. Az ideiglenes és végleges intézkedések alkalmazásában az érintett áruk származását az egyes Felek nem preferenciális származási szabályaival összhangban állapítják meg.

5.2. CIKK

Átláthatóság és jogszerű eljárás

1. A Felek tisztességes és átlátható módon, a dömpingellenes megállapodás és az SCM-megállapodás releváns rendelkezéseivel összhangban folytatják le eljárásaikat, és alkalmazzák a dömpingellenes és kiegyenlítő intézkedéseket.

2. Az egyes Felek az eljárás előzetes szakaszában, de mindenképpen a végső megállapítás meghozatala előtt tájékoztatják valamennyi érdekelt felet a megvizsgált lényeges tényekről, amelyek azon határozat alapját képezik, hogy kell-e végleges intézkedéseket alkalmazni. Ez nem érinti a dömpingellenes megállapodás 6.5. cikkét, sem a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás 12.4. cikkét.

3. Az egyes Felek teljes körű lehetőséget biztosítanak a dömpingellenes vagy kiegyenlítő vámmal kapcsolatos vizsgálatnak alávetett valamennyi érdekelt fél számára érdekeik védelmére, feltéve, hogy ez nem késlelteti indokolatlanul a vizsgálat lefolytatását.

4. Az érdekelt feleknek a dömpingellenes megállapodás 6.11. cikkében és a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás 12.9. cikkében szereplő fogalommeghatározása alkalmazandó.

5.3. CIKK

Dömpingellenes és kiegyenlítő vámok kivetése

Azon határozatot, hogy a kivetendő dömpingellenes vagy kiegyenlítő vám összege a dömpingkülönbözet vagy támogatás teljes összegének vagy egy annál alacsonyabb összegnek feleljen-e meg, az importáló Fél hatóságainak kell meghozniuk, az említett Fél jogszabályaival összhangban.

5.4. CIKK

Végső megállapítás

A végleges megállapítás meghozatalakor a Fél figyelembe veszi a jogszabályaival összhangban érdekeltnek minősülő valamennyi fél által megfelelően szolgáltatott információkat.

5.5. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

Ezen szakasz rendelkezéseinek értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban a Felek nem vehetik igénybe a 31. fejezet (Vitarendezés) szerinti vitarendezési mechanizmust.

B. SZAKASZ

Globális védintézkedések

5.6. CIKK

Általános rendelkezések

Mindegyik Fél fenntartja az 1994. évi GATT XIX. cikke és a mezőgazdasági megállapodás 5. cikke, valamint a védintézkedésekről szóló megállapodás szerinti jogait és kötelezettségeit.

5.7. CIKK

Átláthatóság

1. Az 5.6. cikktől eltérően a globális védintézkedési vizsgálatot kezdeményező vagy globális védintézkedéseket alkalmazni szándékozó Fél köteles – a másik Fél kérésére, és feltéve, hogy az utóbbi lényeges érdekéről van szó – azonnal ad hoc írásbeli értesítést küldeni a globális védintézkedési vizsgálat megindítását eredményező, minden releváns információról vagy a globális védintézkedések alkalmazásáról, ideértve adott esetben az ideiglenes megállapításokat is. Ez nem sérti a védintézkedésekről szóló megállapodás 3.2. cikkét.

2. A globális védintézkedéseket alkalmazó Fél törekszik arra, hogy az ilyen intézkedéseket a kétoldalú kereskedelmet legkevésbé befolyásoló módon szabja ki.

3. A (2) bekezdés alkalmazásában, amennyiben egy Fél úgy véli, hogy teljesülnek a végleges védintézkedések alkalmazására vonatkozó követelmények, az adott intézkedéseket bevezetni kívánó Fél értesíti a másik Felet, és lehetőséget biztosít kétoldalú konzultációk folytatására. Amennyiben az értesítést követő 30 napon belül nem sikerült kielégítő megoldásra jutni, az importáló Fél elfogadhatja a probléma orvoslása céljából megfelelő végleges védintézkedést.

4. E cikk alkalmazásában a Fél akkor rendelkezik jelentős érdekeltséggel, ha a legutóbbi hároméves időszakban az importált áru öt legnagyobb szállítója közé tartozik, akár abszolút mennyiség, akár érték alapján számítva.

5.8. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

E szakasz WTO-egyezmény alapján fennálló jogokra és kötelezettségekre vonatkozó rendelkezéseinek értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban a Felek nem vehetik igénybe a 31. fejezet (Vitarendezés) szerinti vitarendezési mechanizmust.

C. SZAKASZ

Kétoldalú védintézkedések

C.1. ALSZAKASZ

Általános rendelkezések

5.9. CIKK

Fogalommeghatározások

A C. szakasz alkalmazásában:

(a) „illetékes vizsgáló hatóság”:

(i) az Európai Unió esetében az Európai Bizottság; és

(ii) Mexikó esetében az Unidad de Prácticas Comerciales Internacionales de la Secretaría de Economía (a Gazdasági Minisztérium Nemzetközi Kereskedelmi Gyakorlatok Osztálya) vagy annak jogutódja;

(b) „belföldi gazdasági ágazat”: egy importált termék tekintetében a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek valamely Fél területén működő gyártóinak összessége, vagy azok a gyártók, amelyeknek a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékekből származó együttes kibocsátása az említett termékek teljes belföldi termelésének jelentős hányadát képezi;

(c) „hasonló termék”: az a termék, amely a vizsgált termékkel azonos, vagyis vele minden tekintetben megegyezik, vagy ilyen termék hiányában egy olyan másik termék, amely a vizsgált termékkel ugyan nem egyezik meg minden tekintetben, de azzal szoros hasonlóságot mutató tulajdonságokkal rendelkezik;

(d) „közvetlenül versenyző termék”: olyan termék, amely a vizsgált termékkel nem feltétlenül egyezik meg minden tekintetben, de nagy mértékben helyettesíthető azzal, mivel ugyanazon funkciókat tölti be[26];

(e) „súlyos kár”: a belföldi gazdasági ágazat helyzetének általános értelemben vett jelentős romlása;

(f) „súlyos kár veszélye”: tényeken és nem csupán állításokon, feltételezéseken vagy távoli lehetőségen alapuló, egyértelműen fenyegető súlyos kár; és

[26] E tekintetben a hatóságok olyan szempontokat vizsgálhatnak, mint a termékek fizikai tulajdonságai, műszaki jellemzői, végső felhasználása és forgalmazási csatornái. A szempontok említett felsorolása nem kimerítő jellegű, és az említett tényezők közül sem egy, sem több nem adhat szükségszerűen döntő iránymutatást.

(g) „átmeneti időszak”:

(i) az e megállapodás hatálybalépésétől számított 10 éves időszak; vagy

(ii) a 2-A. mellékletben (Vámlebontási menetrend) az egyik Félre vonatkozó vámlebontási menetrendben meghatározott áruk tekintetében a vámok eltörlésére megállapított időszak, feltéve, hogy az érintett árura vonatkozó vámlebontási időszak legalább 10 év, plusz 3 év.

5.10. CIKK

Kétoldalú védintézkedés alkalmazása

1. A B. szakasztól eltérve, ha egy vámnak az e megállapodás szerinti csökkentése vagy eltörlése következtében az egyik Fél egy származó áruját a másik Fél területére abszolút értékben vagy a hazai termeléshez képest olyan megnövekedett mennyiségben és olyan feltételek mellett importálják, hogy az a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékeket előállító belföldi gazdasági ágazatnak súlyos kárt okoz, vagy ezzel fenyeget, az importáló Fél a (2) bekezdésben meghatározott intézkedéseket vezethet be, az e szakaszban meghatározott feltételek mellett és az e szakaszban előírt eljárásokkal összhangban.

2. Amennyiben az (1) bekezdésben foglalt feltételek teljesülnek, az importáló Fél csak olyan kétoldalú védintézkedéseket vezethet be, amelyek:

(a) felfüggesztik az érintett termékre vonatkozó vámtételnek az e megállapodás szerinti további csökkentését; vagy

(b) az érintett termék vámtételét olyan szintre emelik, amely nem haladja meg a következők közül az alacsonyabbat:

(i) a termékre vonatkozó, hatályos legnagyobb kedvezményes vámtétel az intézkedés bevezetésének időpontjában; vagy

(ii) az e megállapodás hatálybalépésének napját közvetlenül megelőző napon a termékre érvényes legnagyobb kedvezményes vámtétel alkalmazása.

3. A Felek osztják azon értelmezést, hogy sem a vámkontingensek, sem a mennyiségi korlátozások nem tekinthetők a kétoldalú védintézkedések megengedhető formájának.

5.11. CIKK

Feltételek és korlátozások

1. Egyik Fél sem alkalmazhat kétoldalú védintézkedést:

(a) kivéve az 5.10. vagy az 5.15. cikkben leírt helyzetek megelőzéséhez vagy orvoslásához szükséges mértékben és ideig;

(b) két évnél hosszabb ideig; vagy

(c) az átmeneti időszak lejárta után.

A b) pontban említett időszak további egy évvel meghosszabbítható, ha az importáló Fél illetékes hatóságai a C. szakaszban meghatározott eljárásokkal összhangban úgy határoznak, hogy az intézkedés továbbra is szükséges az 5.10. vagy az 5.15. cikkben leírt helyzetek megelőzése vagy orvoslása, valamint az alkalmazkodás előmozdítása érdekében továbbra is szükséges, feltéve, hogy a védintézkedés alkalmazásának teljes időtartama – beleértve az első alkalmazás időtartamát és annak meghosszabbítását is – nem haladja meg a három évet.

2. A Fél csak a 2-A. mellékletben (Vámlebontási menetrend) meghatározott, e megállapodás alapján preferenciális elbánásban részesülő származó árukra alkalmaz kétoldalú védintézkedést.

3. A kiigazítás megkönnyítése érdekében, amennyiben a kétoldalú védintézkedés várható időtartama meghaladja az egy évet, az említett intézkedést alkalmazó Fél az alkalmazás időszakában rendszeres időközönként fokozatosan liberalizálja a védintézkedést.

4. Ha egy Fél megszünteti egy kétoldalú védintézkedés alkalmazását, a vámtétel az a vámtétel lesz, amely a 2.4 cikkel (A vámok eltörlése vagy csökkentése) összhangban az intézkedés hiányában a termékre érvényes lett volna.

5.12. CIKK

Ideiglenes intézkedések

1. Kritikus körülmények esetén, amikor a késedelem nehezen orvosolható kárt okozna, a Fél ideiglenes kétoldalú védintézkedést alkalmazhat az 5.22. cikk (1) bekezdésében előírt követelményeknek való megfelelés nélkül, ha egyértelmű bizonyítékok alapján előzetesen megállapítja, hogy a másik Fél származó áruinak behozatala a vámok e megállapodás szerinti csökkentése vagy eltörlése következtében növekedett meg, és az ilyen behozatal az 5.10 vagy az 5.15. cikkben leírt helyzetet okoz vagy azzal fenyeget.

2. Az ideiglenes intézkedés időtartama nem haladhatja meg a 200 napot, amely idő alatt a Fél köteles megfelelni a C.2 alszakaszban meghatározott vonatkozó eljárási szabályoknak. Az érintett Félnek haladéktalanul meg kell térítenie minden vámtételnövelést, amennyiben a C.2 alszakaszban leírt vizsgálat nem vezet az 5.10. vagy az 5.15. cikk követelményeinek megfelelő végleges intézkedés elrendeléséhez. Az ideiglenes intézkedés időtartama az 5.11. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett időszak részének minősül. Az importáló Fél tájékoztatja a másik Felet az ilyen ideiglenes intézkedések bevezetéséről, és a másik Fél kérésére haladéktalanul a vegyes bizottság elé terjeszti az ügyet vizsgálat céljából.

5.13. CIKK

Kompenzáció és az engedmények felfüggesztése

1. A kétoldalú védintézkedést alkalmazó Fél köteles a másik Féllel konzultációt folytatni annak érdekében, hogy kölcsönösen megegyezzenek a megfelelő kereskedelmi liberalizációs kompenzációról olyan engedmények formájában, amelyek lényegileg egyenértékű kereskedelmi hatásokkal járnak. A kétoldalú védintézkedést alkalmazó Fél legkésőbb a kétoldalú védintézkedés alkalmazását követő 30 napon belül lehetőséget biztosít ilyen konzultációkra.

2. Ha az (1) bekezdésben említett konzultációk eredményeként az említett konzultációk megkezdését követő 30 napon belül nem születik a kereskedelmi liberalizációs kompenzációról megállapodás, a kétoldalú védintézkedés által érintett Fél a védintézkedés alkalmazását követő 90 napon belül felfüggesztheti a másik Fél kétoldalú védintézkedésével lényegében egyenértékű kereskedelmi hatással járó engedmények alkalmazását.

3. A kétoldalú védintézkedés által érintett Fél legalább 30 nappal az engedmények alkalmazásának a (2) bekezdés szerinti felfüggesztése előtt írásban értesíti a másik Felet.

4. Az (1) bekezdés szerinti kompenzációs kötelezettség és az engedmények alkalmazásának a (2) bekezdés szerinti felfüggesztéséhez való jog a kétoldalú védintézkedés megszűnésének napján szűnik meg.

5.14. CIKK

Védintézkedések alkalmazása és az intézkedések között eltelt idő

1. A Fél nem alkalmaz az e szakaszban említett védintézkedést olyan termék behozatalára, amely korábban ilyen intézkedés hatálya alá esett, kivéve, ha eltelt annyi idő, amely megegyezik azon közvetlenül megelőző időtartam felével, amelynek során a védintézkedést a alkalmazták.

2. A Fél nem alkalmaz ugyanazon termék tekintetében és ugyanazon időszak alatt:

(a) e megállapodás szerinti kétoldalú védintézkedést vagy ideiglenes védintézkedést; és

(b) az 1994. évi GATT XIX. cikke, illetve a védintézkedésekről szóló megállapodás szerinti védintézkedést.

5.15. CIKK

Legkülső régiók

1. Ha egy Mexikóból származó terméket közvetlenül az Európai Unió egy vagy több legkülső régiójának területére olyan megnövekedett mennyiségben és olyan feltételek mellett importálnak, hogy az az érintett legkülső régió gazdasági helyzetének súlyos rosszabbodását okozza, vagy azzal fenyeget, az Európai Unió a megoldási alternatívák vizsgálatát követően kivételesen az érintett legkülső régió területére korlátozódó védintézkedéseket vezethet be.

2. Az (1) bekezdés sérelme nélkül a C. szakasz kétoldalú védintézkedésekre vonatkozó valamennyi rendelkezése az Európai Unió legkülső régióival kapcsolatban elfogadott védintézkedésekre is alkalmazandó.

3. Az Európai Unió legkülső régióira korlátozott kétoldalú védintézkedés csak az e megállapodás alapján preferenciális elbánásban részesített árukra alkalmazandók.

4. Az (1) bekezdés alkalmazásában a „súlyos rosszabbodás” jelentős zavarokat jelent valamely hasonló vagy közvetlenül versenyző termékeket előállító gazdasági ágazatban. A súlyos rosszabbodást objektív tényezők alapján, a következő tényezők figyelembevételével kell meghatározni:

(a) a behozatal mennyiségének növekedése abszolút értelemben, vagy a belföldi termeléshez vagy más forrásokból származó behozatalhoz viszonyítva; és

(b) az ilyen behozatalnak az adott iparra vagy az érintett gazdasági ágazatra, többek között az értékesítési volumenre, a termelésre, a pénzügyi helyzetre és foglalkoztatottságra gyakorolt hatása.

C.2. ALSZAKASZ

A kétoldalú védintézkedésekre alkalmazandó eljárási szabályok

5.16. CIKK

Alkalmazandó jog

A kétoldalú védintézkedések alkalmazásakor az illetékes vizsgáló hatóság ezen alszakasz rendelkezéseinek megfelelően jár el, és az alszakasz hatálya alá nem tartozó esetekben az érintett Fél joga szerint megállapított szabályokat alkalmazza, amennyiben azok összhangban vannak a C. szakasz rendelkezéseivel.

5.17. CIKK

A védintézkedési eljárás megindítása

1. Az illetékes vizsgáló hatóság a kétoldalú védintézkedésekre vonatkozó eljárást (a továbbiakban: védintézkedési eljárás) indíthat a belföldi gazdasági ágazat által vagy annak nevében benyújtott írásbeli kérelem alapján, vagy kivételes körülmények esetén saját kezdeményezésére. Az Európai Unió esetében ezt a kérelmet az Európai Unió egy vagy több tagállama is benyújthatja a belföldi gazdasági ágazat nevében. A kérelem akkor tekinthető úgy, hogy a hazai iparág által vagy annak nevében nyújtották be, ha élvezi azon belföldi termelőknek a támogatását, akiknek összkibocsátása meghaladja a termelés 50 %-át a belföldi gazdasági ágazatnak a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékeket előállító azon részében, amely nyilatkozott a kérelem támogatásáról vagy ellenzéséről. Azonban nem indítható vizsgálat, ha a kérelmet nyíltan támogató belföldi termelők a belföldi gazdasági ágazat által előállított hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek össztermelésének kevesebb mint 25 %-át képviselik.

2. A vizsgálat megindítását követően az (1) bekezdésben említett kérelmet az abban található bizalmas információk kivételével haladéktalanul hozzáférhetővé kell tenni mindenki számára, akit érinthet.

3. Védintézkedési eljárás megindításakor az illetékes vizsgáló hatóság értesítést tesz közzé a Fél hivatalos lapjában az eljárás megindításáról. Az értesítésben meg kell jelölni az írásbeli kérelmet benyújtó szervezetet (ha van ilyen), az érintett importált árut, a harmonizált rendszer szerinti besorolásának megfelelő vámtarifaszámot, alszámot vagy vámtételszámot, a meghozandó döntés jellegét és időzítését, az érdekelt felek írásbeli álláspontjának ismertetésére és információk szolgáltatására rendelkezésre álló időszakot, illetve a helyet, ahol az írásbeli kérelem és az eljárás során benyújtott más, nem bizalmas dokumentumok megtekinthetőek, valamint azon hivatal nevét, címét és telefonszámát, amelyhez további információkért lehet fordulni. Abban az esetben, ha az illetékes vizsgáló hatóság közmeghallgatást kíván tartani, annak időpontját és helyét vagy az eljárás megindításáról szóló értesítésben tünteti fel, vagy közölheti az eljárás bármely későbbi szakaszában, feltéve, hogy az értesítést kellő időben előre közzéteszi. Amennyiben a vizsgálat kezdetén nem terveznek közmeghallgatást, az eljárás megindításáról szóló értesítésnek tartalmaznia kell azt az időszakot, amelyen belül az érdekelt felek szóbeli meghallgatást kérhetnek az illetékes vizsgáló hatóságtól.

4. Amennyiben a védintézkedési eljárás olyan szervezet írásbeli kérelme alapján indul, amely az adott belföldi gazdasági ágazat képviselőjeként lép fel, az illetékes vizsgáló hatóság az eljárás megindításáról szóló, a (3) bekezdés szerinti értesítést csak annak gondos mérlegelését követően teszi közzé, hogy a kérelem megfelel-e a jogszabályaiban és az (1) bekezdésben meghatározott követelményeknek, valamint észszerű bizonyítékkal támasztja-e alá, hogy a másik Fél származó árujának behozatala megnövekedett a vám e megállapodás szerinti csökkentésének vagy eltörlésének eredményeként, és hogy az ilyen behozatal a hivatkozott súlyos kárt vagy a gazdasági helyzet súlyos rosszabbodását okozza vagy azzal fenyeget.

5.18. CIKK

Vizsgálat

1. Valamely Fél csak az illetékes vizsgáló hatósága által az ezen alszakaszban megállapított eljárások szerint lefolytatott vizsgálatot követően alkalmazhat védintézkedést. Az említett vizsgálat magában foglalja valamennyi érdekelt fél észszerű nyilvános értesítését, valamint közmeghallgatásokat vagy más olyan megfelelő eszközöket, amelyek révén az importőrök, exportőrök és más érdekelt felek bizonyítékokat terjeszthetnek elő és ismertethetik álláspontjukat, beleértve a más felek által előadottakra való válaszadás lehetőségét is.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy az illetékes vizsgáló hatóságuk az (1) bekezdésben említett vizsgálatot a megindításától számított egy éven belül befejezze.

5.19. CIKK

A súlyos kár, illetve a fenyegető súlyos kár meghatározása és az ok-okozati összefüggés

1. Az annak megállapítása iránt folytatott vizsgálat során, hogy a megnövekedett behozatal egy belföldi gazdasági ágazat számára súlyos kárt okoz-e, vagy súlyos kárral fenyeget-e, az illetékes vizsgáló hatóság minden olyan objektív és számszerűsíthető jellegű releváns tényezőt értékel, amely hatással van a belföldi gazdasági ágazat helyzetére, így különösen az érintett termék behozatala növekedésének abszolút értelemben vett és a belföldi termeléshez viszonyított mértékét és mennyiségét, a megnövekedett behozatallal elért belföldi piaci részesedést, valamint az értékesítés, a termelés, a termelékenység, a kapacitáskihasználás, a nyereség és veszteség, illetve a foglalkoztatás szintjének változásait.

2. Csak akkor állapítható meg, hogy a megnövekedett behozatal az 5.10. vagy az 5.15. cikkben leírt körülményeket idéz elő, vagy azzal fenyeget, ha a vizsgálat objektív bizonyítékok alapján bizonyítja, hogy egyértelmű ok-okozati összefüggés áll fenn az érintett termék megnövekedett behozatala és az 5.10. vagy az 5.15. cikkben leírt körülmények között. Ha a megnövekedett behozatalon kívül egyidejűleg más tényezők is előidézik az 5.10. vagy az 5.15. cikkben leírt körülményeket, a kár vagy annak veszélye, vagy a gazdasági helyzet súlyos rosszabbodása vagy ennek veszélye nem tulajdonítható a megnövekedett behozatalnak.

5.20. CIKK

Meghallgatások

Minden egyes védintézkedési eljárás során az illetékes vizsgáló hatóság:

(a) észszerű értesítés megtételét követően közmeghallgatást tart annak érdekében, hogy valamennyi, az érintett Fél joga szerint érdekeltnek minősülő fél személyesen vagy jogi képviselő útján megjelenhessen, bizonyítékot nyújthasson be, és meghallgassák a súlyos kárral vagy annak veszélyével, a gazdasági helyzet súlyos rosszabbodásával vagy annak veszélyével, valamint a megfelelő jogorvoslattal kapcsolatban; vagy

(b) alternatív megoldásként az Európai Unió esetében lehetőséget kell biztosítani valamennyi érdekelt fél számára a meghallgatásra, feltéve, hogy az érdekelt fél az eljárás megindításáról szóló értesítésben meghatározott határidőn belül írásbeli kérelmet nyújtott be, amely igazolja, hogy a vizsgálat eredménye valószínűleg hatással lesz rá, és szóbeli meghallgatását különleges okok indokolják.

5.21. CIKK

Bizalmas információk

Bármely olyan információt, amely természeténél fogva bizalmas vagy amelyet bizalmas alapon nyújtottak ennek nyomós indokát bemutatva, az illetékes vizsgáló hatóságnak így kell kezelnie. Az ilyen információ nem fedhető fel az információt rendelkezésre bocsátó fél engedélye nélkül. A bizalmas információt szolgáltató feleket fel kell kérni nem bizalmas összefoglalók vagy – amennyiben az említett felek jelzik, hogy az ilyen információ nem összefoglalható – azon okok megadására, miért nem adható összefoglaló. Az összefoglalóknak megfelelő részletességűnek kell lenniük ahhoz, hogy lehetővé tegyék a rendelkezésre bocsátott bizalmas információ lényeges tartalmának észszerű megértését. Azonban, ha az illetékes vizsgáló hatóság úgy találja, hogy a bizalmas kezelés iránti kérelem nem indokolt, és ha az érintett fél nem kívánja nyilvánosságra hozni az információt vagy engedélyezni annak általánosított vagy összefoglalt formában való közzétételét, a hatóság figyelmen kívül hagyhatja az ilyen információt, kivéve, ha megfelelő forrásokból kielégítő bizonyságot szerezhet az információ helytállóságáról.

5.22. CIKK

Az intézkedés elfogadása, értesítés, konzultáció és közzététel

1. Ha valamelyik Fél úgy ítéli meg, hogy az 5.10. vagy az 5.15. cikkben meghatározott helyzetek valamelyike fennáll, az ügyet vizsgálat céljából haladéktalanul a vegyes bizottság elé utalja. A vegyes bizottság a felmerült helyzet orvoslásához szükséges ajánlásokat tehet. Ha a vegyes bizottság nem tesz a helyzet orvoslására irányuló ajánlást, vagy az ügynek a vegyes bizottsághoz történő utalásától számított 30 napon belül nem születik kielégítő megoldás, az importáló Fél a helyzet orvoslása céljából megfelelő kétoldalú védintézkedéseket fogadhat el a C. szakasszal összhangban.

2. Az illetékes vizsgáló hatóság az exportáló Fél rendelkezésére bocsát minden vonatkozó információt, amely tartalmazza a megnövekedett behozatal által okozott gazdasági helyzetben bekövetkezett súlyos kárra vagy annak veszélyére, vagy a gazdasági helyzet súlyos rosszabbodására vagy ennek veszélyére vonatkozó bizonyítékokat, az érintett termék és a javasolt kétoldalú védintézkedés pontos leírását, a javasolt kétoldalú védintézkedés bevezetésének javasolt időpontját és várható időtartamát.

3. A Fél köteles a másik Felet haladéktalanul értesíteni, amennyiben:

(a) kétoldalú védintézkedési eljárást indít a C. szakasz szerint;

(b) ideiglenes kétoldalú védintézkedés alkalmazásáról határoz;

(c) megállapítja a megnövekedett behozatal által okozott súlyos kár fennállását vagy annak veszélyét, vagy a gazdasági helyzet súlyos romlását vagy annak veszélyét az 5.19. cikk alapján;

(d) kétoldalú védintézkedés alkalmazásáról vagy meghosszabbításáról határoz; és

(e) a korábban elfogadott kétoldalú védintézkedés módosításáról határoz.

4. Ha valamelyik Fél a (3) bekezdés a) pontja szerinti értesítéssel él, az ilyen értesítésnek tartalmaznia kell a következőket:

(a) a kérelem és mellékletei nyilvános változatának másolata, vagy az illetékes vizsgáló hatóság kezdeményezésére indított vizsgálatok esetében az 5.17. cikk követelményeinek teljesülését igazoló releváns dokumentumok másolata, valamint egy olyan kérdőív, amely részletezi azokat a pontokat, amelyekről az érdekelt feleknek információt kell szolgáltatniuk; és

(b) az érintett importált áru pontos leírása.

5. Ha valamelyik Fél a (3) bekezdés b) vagy c) pontja szerinti értesítéssel él, annak tartalmaznia kell a határozat és adott esetben a megállapítás alapjául szolgáló technikai indokolást tartalmazó dokumentum nyilvános változatának másolatát.

6. Ha valamely Fél a (3) bekezdés d) pontja szerinti értesítéssel él kétoldalú védintézkedés alkalmazásáról vagy meghosszabbításáról, az értesítésben fel kell tüntetnie a következőket:

(a) a határozat nyilvános változatának másolata, és adott esetben a meghatározás alapjául szolgáló műszaki indokolást tartalmazó dokumentum másolata;

(b) egy vámnak ezen megállapodás szerinti csökkentésének vagy eltörlésének következményeként a másik Fél származó árujának megnövekedett behozatala által okozott súlyos kárra vagy annak veszélyére, illetve a gazdasági helyzet súlyos rosszabbodására vagy annak veszélyére vonatkozó bizonyíték;

(c) a kétoldalú védintézkedés hatálya alá tartozó származó áru pontos leírása, beleértve a harmonizált rendszer szerinti besorolásának megfelelő vámtarifaszámot, alszámot vagy tarifacsoportot;

(d) az alkalmazott vagy meghosszabbított kétoldalú védintézkedés pontos leírása;

(e) a kétoldalú védintézkedés alkalmazásának kezdőnapja, várható időtartama és adott esetben az intézkedés fokozatos liberalizálásának ütemterve; és

(f) a kétoldalú védintézkedés meghosszabbítása esetén bizonyíték arra vonatkozóan, hogy az érintett belföldi gazdasági ágazat alkalmazkodik a helyzethez.

7. A C. szakasz szerinti kétoldalú védintézkedési eljárás által érintett Fél kérésére a másik Fél konzultációt folytat a kérelmező Féllel a (3) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti értesítés felülvizsgálata céljából.

8. A kétoldalú védintézkedést alkalmazni vagy meghosszabbítani szándékozó Fél értesíti a másik Felet, és lehetőséget biztosít előzetes konzultációkra az esetleges alkalmazás vagy meghosszabbítás megvitatása céljából. Ha az értesítés időpontjától számított 30 napon belül nem születik kielégítő megoldás, az előbbi Fél alkalmazhatja vagy meghosszabbíthatja az intézkedést.

9. Az illetékes vizsgáló hatóság közzéteszi az érintett Fél hivatalos lapjában az összes vonatkozó tény- és jogkérdéssel kapcsolatos megállapításait és indokolással ellátott következtetéseit, beleértve az importált áru leírását és az 5.10. vagy az 5.15. cikkel összhangban intézkedések elrendeléséhez vezető helyzetet, az adott helyzet és a megnövekedett behozatal közötti ok-okozati összefüggést, valamint az elrendelt intézkedések formáját, mértékét és időtartamát.

10. Az illetékes nyomozó hatóságok a bizalmas információkat az 5.21. cikkel teljes összhangban kezelik.

6. FEJEZET

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS NÖVÉNYEGÉSZSÉGÜGYI INTÉZKEDÉSEK

6.1. CIKK

Fogalommeghatározások

1. E fejezet alkalmazásában:

(a) „illetékes hatóságok”: az egyes Feleknek a 6-A. mellékletben említett illetékes hatóságai;

(b) „biztonsági intézkedés”: olyan egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedés, amelyet az importáló Fél a másik Fél áruira alkalmaz az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelmével kapcsolatos olyan sürgető probléma kezelése érdekében, amely az importáló Fél területén merül fel, vagy ennek bekövetkezése fenyeget; és

(c) „a WTO SPS-bizottsága”: az SPS-megállapodás 12. cikke alapján létrehozott állat- és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó bizottság.

2. Az SPS-megállapodás A. mellékletében foglalt fogalommeghatározások, valamint a Codex Alimentarius (Élelmezési Kódex; a továbbiakban: a Kódex), az Állategészségügyi Világszervezet (a továbbiakban: WOAH) és az 1951. december 6-án Rómában aláírt Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény (a továbbiakban: IPPC) fogalommeghatározásai alkalmazandók e fejezetre.

6.2. CIKK

Célkitűzések

E fejezet célkitűzései a következők:

(a) az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelme a Felek területén, és ezzel egy időben a közöttük folyó kereskedelem megkönnyítése;

(b) az SPS-megállapodás végrehajtásának megerősítése és előmozdítása;

(c) a Felek, különösen az illetékes hatóságaik közötti kommunikáció, konzultáció és együttműködés megerősítése;

(d) annak biztosítása, hogy a Felek által végrehajtott egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések ne gördítsenek szükségtelen akadályt a kereskedelem elé;

(e) az egyes Felek egészségügyi és növényegészségügyi intézkedései és azok végrehajtása következetességének, kiszámíthatóságának és átláthatóságának javítása; és

(f) a nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások kidolgozásának és elfogadásának ösztönzése a megfelelő nemzetközi szervezetek keretében, és azok Felek általi végrehajtásának fokozása.

6.3. CIKK

Hatókör

E fejezet a Felek valamennyi olyan egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésére alkalmazandó, amely közvetlenül vagy közvetve érintheti a Felek közötti kereskedelmet.

6.4. CIKK

Kapcsolat az SPS-megállapodással

A Felek megerősítik az SPS-megállapodás szerint egymással szemben fennálló jogaikat és kötelezettségeiket.

6.5. CIKK

A végrehajtáshoz szükséges erőforrások

A Felek az e fejezet hatékony végrehajtásához szükséges erőforrásokat vesznek igénybe.

6.6. CIKK

Egyenértékűség

1. A Felek tudomásul veszik, hogy a másik Fél egészségügyi és növényegészségügyi intézkedései egyenértékűségének elismerése a kereskedelem megkönnyítésének fontos eszköze.

2. Az importáló Fél a saját intézkedéseivel egyenértékűnek fogadja el az exportáló Fél egészségügyi és növényegészségügyi intézkedéseit, ha az exportáló Fél objektív módon bizonyítja az importáló Félnek, hogy intézkedései elérik az importáló Fél egészségügyi és növényegészségügyi védelmének megfelelő szintjét.

3. Az importáló Fél jogosult a végső döntést meghozni arra vonatkozóan, hogy az exportáló Fél által alkalmazott egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedés eléri-e az egészségügyi és növényegészségügyi védelem megfelelő szintjét.

4. Az egyik Fél a másik Fél valamely intézkedése egyenértékűségének értékelésekor vagy megállapításakor figyelembe veszi többek között és adott esetben a következőket:

(a) a WTO SPS-bizottságának határozatai;

(b) a releváns nemzetközi szervezetek munkája;

(c) a másik Féllel folytatott kereskedelem során szerzett bármely ismeret és múltbeli tapasztalat; és

(d) a másik Fél által szolgáltatott információk.

5. Az egyes Felek az egyenértékűség értékelését, megállapítását és fenntartását az illetékes nemzetközi szabványügyi testületek szabványaira, iránymutatásaira és ajánlásaira, vagy adott esetben kockázatértékelésre alapozzák.

6. Az importáló Fél haladéktalanul elindítja az egyenértékűség megállapítására irányuló értékelést, ha a másik Féltől a szükséges információkkal alátámasztott, egyenértékűségi értékelés iránti kérelmet kap.

7. Amikor az importáló Fél lezárja az egyenértékűségi értékelést, határozatáról haladéktalanul értesíti a másik Felet.

8. Amennyiben az importáló Fél megállapította, hogy az exportáló Fél intézkedését egyenértékűnek ismeri el, az importáló Fél haladéktalanul kezdeményezi az elismerés végrehajtásához szükséges jogalkotási vagy közigazgatási intézkedéseket.

9. A 6.16. cikk sérelme nélkül, ha az egyik Fél olyan intézkedést kíván elfogadni, módosítani vagy hatályon kívül helyezni, amellyel kapcsolatban a Felek közötti kereskedelmet érintő egyenértékűség-megállapítási eljárást kell lefolytatni, az adott Fél:

(a) kellően korai szakaszban értesíti szándékáról a másik Felet, amennyiben a másik Fél által benyújtott észrevételek figyelembe vehetőek;

(b) a másik Fél kérésére tájékoztatást és indoklást nyújt a tervezett változtatásokkal kapcsolatosan.

10. Az importáló Fél mindaddig fenntartja az egyenértékűség elismerését, amíg a tervezett változtatás tárgyát képező intézkedés hatályban marad.

11. A Felek a (9) bekezdés a) pontja szerint bejelentett tervezett módosításokat bármelyik Fél kérésére megvitatják. Az importáló Fél a (9) bekezdés b) pontja szerint benyújtott információkat indokolatlan késedelem nélkül felülvizsgálja.

12. Ha az egyik Fél olyan egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedést fogad el, módosít vagy helyez hatályon kívül, amellyel kapcsolatban a másik Félnek egyenértékűség-megállapítást kell lefolytatnia, az importáló Fél fenntartja az egyenértékűség elismerését, feltéve, hogy az exportáló Félnek az érintett termékkel kapcsolatos intézkedései továbbra is elérik az importáló Fél megfelelő egészségügyi vagy növényegészségügyi védelmi szintjét. Az importáló Fél megállapítását a Felek haladéktalanul megvitatják bármely Fél kérésére.

6.7. CIKK

Kockázatértékelés

1. A Felek elismerik annak fontosságát, hogy egészségügyi és növényegészségügyi intézkedéseik tudományos elveken alapuljanak, és megfeleljenek a vonatkozó nemzetközi szabványoknak, iránymutatásoknak és ajánlásoknak.

2. Amennyiben az egyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél által elfogadott vagy fenntartott konkrét egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedés korlátozza vagy korlátozhatja kivitelét, és az említett intézkedés nem valamely releváns nemzetközi szabványon, iránymutatáson vagy ajánláson alapul, vagy nem létezik releváns szabvány, iránymutatás vagy ajánlás, az adott Fél tájékoztatást kérhet a másik Féltől. A megkeresett Fél magyarázattal szolgál a megkereső Félnek az intézkedés okaira nézve, és releváns információkat nyújt az intézkedéssel kapcsolatban.

3. Ha a releváns tudományos bizonyítékok nem elégségesek, a Fél ideiglenesen elfogadhat egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedéseket a rendelkezésre álló, többek között az érintett nemzetközi szervezetektől származó releváns információk alapján. Ilyen körülmények között az említett Fél igyekszik megszerezni azon kiegészítő információkat, amelyek az objektívebb kockázatértékeléshez szükségesek, és ennek megfelelően az egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedéseket észszerű időn belül felülvizsgálja.

4. Elismerve a Feleknek az SPS-megállapodás releváns rendelkezései szerinti jogait és kötelezettségeit, e fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy akadályozná valamelyik Felet abban, hogy:

(a) megállapítsa az egészségügyi vagy növényegészségügyi védelem szintjét, amelyet az SPS-megállapodás 5. cikkével összhangban megfelelőnek ítél;

(b) olyan engedélyezési eljárást hozzon létre vagy tartson fenn, amely előírja a kockázatértékelés elvégzését azt megelőzően, hogy a Fél egy termék számára hozzáférést biztosítana saját piacához; vagy

(c) egészségügyi vagy növényegészségügyi óvintézkedéseket fogadjon el vagy tartson fenn az SPS-megállapodás 5. cikkének (7) bekezdésével összhangban.

5. Az egyes Felek biztosítják, hogy egészségügyi és növényegészségügyi intézkedéseik nem tegyenek önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést a Felek között azonos vagy hasonló feltételek fennállása esetén. A Fél nem alkalmazhat olyan egészségügyi és növényegészségügyi intézkedéseket, amelyek a Felek közötti kereskedelem rejtett korlátozását jelentenék.

6. A kockázatértékelést végző Fél:

(a) figyelembe veszi a WTO SPS-bizottságának vonatkozó iránymutatásait, valamint a nemzetközi szabványokat, iránymutatásokat és ajánlásokat;

(b) mérlegel olyan kockázatkezelési lehetőségeket, amelyek az SPS-megállapodás 5. cikkének (3) bekezdésével összhangban megfelelőnek ítélt egészségügyi vagy növényegészségügyi védelmének szintje eléréséhez szükségesnél nem nagyobb mértékben korlátozzák a kereskedelmet, figyelembe véve a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságot; és

(c) a megfelelő egészségügyi vagy növényegészségügyi védelmi szintnek az SPS-megállapodás 5. cikkének (4) bekezdésével összhangban történő meghatározásakor figyelembe veszi a kereskedelemre gyakorolt negatív hatások minimalizálására irányuló célkitűzést, és olyan kockázatkezelési lehetőséget választ, amely nem korlátozza jobban a kereskedelmet, mint ami az egészségügyi vagy növényegészségügyi célkitűzés eléréséhez szükséges, a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságot figyelembe véve.

7. Az exportáló Fél kérésére az importáló Fél tájékoztatja az exportáló Felet az annak piacra jutási kérelmével kapcsolatos egyedi kockázatértékelés terén elért előrehaladásról, valamint a folyamat során esetlegesen bekövetkező késedelemről.

8. A 6.16. cikk sérelme nélkül egyik Fél sem állíthatja le a másik Fél termékének behozatalát kizárólag azon az alapon, hogy felülvizsgálja egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedéseit, amennyiben a felülvizsgálat megindításának idején az importáló Fél a másik Fél termékének behozatalát engedélyezte.

6.8. CIKK

Regionális feltételekhez való alkalmazkodás, beleértve a károsítóktól vagy betegségektől mentes és az alacsony károsító- vagy betegségprevalenciájú területeket

Általános rendelkezések

1. A Felek elismerik, hogy az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedéseknek a károsítók vagy betegségek regionális körülményeihez való igazítása fontos eszköz az állati és növényi élet vagy egészség védelme, valamint a kereskedelem megkönnyítése szempontjából.

2. A Felek elismerik a károsítóktól vagy betegségtől mentes terület és az alacsony károsító- vagy betegségprevalenciájú területek elvét. Az ilyen területek meghatározása során olyan tényezőket kell figyelembe venni, mint a földrajzi feltételek, ökoszisztémák, járványtani felügyelet és az egészségügyi vagy növényegészségügyi ellenőrzések hatékonysága.

3. Az exportáló Fél, amely azt állítja, hogy területén belül egyes térségek károsítóktól vagy betegségektől mentesek, vagy a károsítók vagy a betegségek prevalenciája alacsony, ezt az ehhez szükséges bizonyítékokkal támasztja alá abból a célból, hogy az importáló Fél számára objektíven kimutatható legyen, hogy az adott térség károsítóktól vagy betegségektől mentes vagy a károsítók vagy betegségek prevalenciája alacsony, és valószínűleg az is marad. Ennek érdekében az exportáló Fél az importáló Fél kérésére észszerű hozzáférést biztosít számára ellenőrzés, tesztelés és egyéb vonatkozó eljárások elvégzése céljából.

4. A (2) bekezdésben említett területek regionalizációs döntések révén történő meghatározásakor a Felek figyelembe veszik a WTO SPS-bizottságának vonatkozó iránymutatásait, és intézkedéseiket nemzetközi szabványokra, iránymutatásokra és ajánlásokra, vagy – amennyiben azokkal nem érhető el a Fél megfelelő egészségügyi vagy növényegészségügyi védelmi szintje – a körülményeknek megfelelő kockázatértékelésre alapozzák.

5. A (2) bekezdésben említett területek meghatározásakor az importáló Fél figyelembe vesz az exportáló Fél hatóságaitól származó minden releváns információt és a velük kapcsolatos korábbi tapasztalatokat.

6. Az importáló Fél dönthet úgy, hogy az exportáló Félnek a károsítóktól vagy betegségektől mentes terület, illetve alacsony károsító- vagy betegségprevalenciájú terület elismerése iránti kérelmét gyorsított eljárásban lehet értékelni.

7. Ha az exportáló Fél nem ért egyet az importáló Fél meghatározásával, az importáló Fél indokolást nyújt az exportáló Félnek.

8. Az importáló Fél kérésére az exportáló Fél rendelkezésére bocsátja az e cikk szerinti megállapításait és döntéseit megalapozó teljes körű magyarázatot és alátámasztó adatokat. Ezen eljárások során a Felek törekednek a kereskedelem szükségtelen megzavarásának elkerülésére.

Állatok, állati eredetű termékek és állati melléktermékek

9. A Felek elismerik a zónák kialakításának elvét, és egyetértenek abban, hogy azt alkalmazzák a kereskedelmükben. A Felek elismerik a WOAH által meghatározott hivatalos állategészségügyi státuszt is.

10. Az importáló Fél az exportáló Fél állategészségügyi státuszának saját maga általi meghatározását elvileg az exportáló Fél által benyújtott bizonyítékokra alapozza, összhangban az SPS-megállapodással, a WOAH Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexével és a WOAH Víziállat-egészségügyi Kódexével.

11. Az importáló Fél indokolatlan késedelem nélkül és általában a kézhezvételtől számított 90 napon belül értékeli az exportáló Féltől kapott kiegészítő információkat. Az importáló Fél helyszíni ellenőrzést kérhet az exportáló Féltől, és minden ellenőrzést a 6.11. cikkben meghatározott elvekkel összhangban és – amennyiben a Felek másként nem állapodnak meg – az ellenőrzés iránti kérelemnek az exportáló Fél általi kézhezvételétől számított 90 napon belül kell elvégeznie.

12. A Felek elismerik a területi egységekre osztás koncepcióját, és együttműködnek e kérdésben.

Növények és növényi termékek

13. A Felek a növényi élet vagy egészség védelme, valamint a kereskedelem megkönnyítése érdekében elismerik a károsítóktól mentes területnek, a károsítóktól mentes termőterületnek, a károsítóktól mentes előállítási helyszínnek és a károsítók elterjedésének alacsony szintjét felmutató területnek a fogalmát, az IPPC növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványaiban (a továbbiakban: ISPM) meghatározottak szerint, és a Felek megállapodnak abban, hogy azokat alkalmazzák a közöttük folyó kereskedelem tárgyát képező árukra.

14. Az exportáló Fél kérésére az importáló Fél a növényegészségügyi intézkedések elfogadásakor vagy fenntartásakor figyelembe veszi az exportáló Fél által a vonatkozó nemzetközi szabványokkal, iránymutatásokkal és ajánlásokkal összhangban meghatározott károsítóktól mentes területeket, károsítóktól mentes termőterületeket, károsítóktól mentes előállítási helyszíneket, valamint károsítók elterjedésének alacsony szintjét felmutató területeket.

15. Az exportáló Fél azonosítja a károsítóktól mentes területeket, a károsítóktól mentes termőterületeket, a károsítóktól mentes előállítási helyszíneket vagy a károsítók elterjedésének alacsony szintjét felmutató területeket, és a másik Fél rendelkezésére bocsátja az említett információkat. Kérésre az exportáló Fél teljes körű magyarázatot és alátámasztó adatokat bocsát rendelkezésre a releváns ISPM-nek megfelelően vagy adott esetben egyéb módon.

16. A 6.16. cikk sérelme nélkül az exportáló Fél vagy annak részei növényegészségügyi státuszának meghatározásakor az importáló Fél elvben az exportáló Fél által az SPS-megállapodással és a vonatkozó ISPM-mel összhangban szolgáltatott információkból indul ki.

17. Az importáló Fél indokolatlan késedelem nélkül és általában a kézhezvételtől számított 90 napon belül értékeli az exportáló Féltől kapott kiegészítő információkat. Az importáló Fél helyszíni ellenőrzést kérhet az exportáló Féltől, és minden ellenőrzést a 6.11. cikkben meghatározott elvekkel összhangban és – amennyiben a Felek másként nem állapodnak meg – az ellenőrzés iránti kérelemnek az exportáló Fél általi kézhezvételétől számított 6 hónapon belül kell elvégeznie. Amennyiben más időtartamban állapodnak meg, a Felek figyelembe veszik az érintett károsító és növény biológiai jellemzőit.

6.9. CIKK

Átláthatóság

1. A Felek elismerik az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedéseikre vonatkozó információk folyamatos megosztásának, valamint a tervezett egészségügyi és növényegészségügyi intézkedéseikkel kapcsolatos kölcsönös állásfoglalás lehetőségének jelentőségét.

2. E cikk végrehajtása során a Felek figyelembe veszik a WTO SPS-bizottságának vonatkozó iránymutatásait, valamint a nemzetközi szabványokat, iránymutatásokat és ajánlásokat.

3. Azon esetek kivételével, amikor az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelmével kapcsolatos sürgős probléma merül fel vagy ilyen probléma felmerülésének veszélye áll fenn, vagy kereskedelemösztönző jellegű intézkedésről van szó, a Fél értesíti a másik Felet azon javasolt egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedésekről, amelyek hatással lehetnek a Felek közötti kereskedelemre, és az értesítést követően általában legalább 60 napot biztosít a másik Fél számára, hogy írásbeli észrevételeket tegyen. Amennyiben megvalósítható és helyénvaló, az értesítő Félnek több mint 60 napot kell biztosítania az észrevételekre, és meg kell fontolnia a másik Félnek az észrevételekre szolgáló időtartam meghosszabbítására irányuló bármely észszerű kérését. Kérésre a Fél megfelelő módon válaszol a másik Fél írásbeli észrevételeire.

4. A Felek:

(a) a kereskedelemre alkalmazandó egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések tekintetében átláthatóságra törekednek;

(b) fokozzák az egyes Felek egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedéseinek és azok alkalmazásának kölcsönös megértését; és

(c) információt cserélnek az egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedések kidolgozásával és alkalmazásával kapcsolatos kérdésekről annak érdekében, hogy minimalizálják azoknak a Felek közötti kereskedelemre gyakorolt negatív hatásait.

5. A másik Fél kérésére rendes körülmények között a kérelem kézhezvételétől számított 15 napon belül mindkét Fél tájékoztatást nyújt a következőkről:

(a) az egyes termékek behozatalára alkalmazandó behozatali előírások; és

(b) az egyes termékek jóváhagyására irányuló kérelem előrehaladása.

6. Akkor tekinthető úgy, hogy a (4) bekezdés c) pontjában és az (5) bekezdésben említett információkat rendelkezésre bocsátották, ha azokat a WTO részére a releváns szabályokkal és eljárásokkal összhangban történő bejelentéssel bocsátották rendelkezésre, vagy az információt a Fél nyilvánosan hozzáférhető hivatalos weboldalán díjmentesen tették elérhetővé.

7. Az intézkedést javasoló Fél kérésre átadja a másik Félnek – szükség szerint, valamint az információt szolgáltató Fél titoktartási és adatvédelmi követelményei által megengedett mértékben – azon releváns információkat, amelyeket a javasolt intézkedés kidolgozásakor figyelembe vett.

8. A Fél – adott esetben és amennyiben megvalósítható – a másik Féllel folytatandó megbeszélést kérhet a javasolt egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedéssel kapcsolatos bármely kereskedelmi aggályról és olyan alternatív, lényegesen kevésbé kereskedelemkorlátozó megközelítések rendelkezésre állásáról, amelyekkel elérhető az említett intézkedés célja.

9. Az egyes Felek az egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedésekről szóló értesítéseket közzéteszik – lehetőleg elektronikus úton – valamely hivatalos lapban vagy weboldalon.

10. A Felek biztosítják, hogy az egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedés szövege vagy az arról szóló értesítés meghatározza az intézkedés hatálybalépésének időpontját és az intézkedés jogalapját.

11. Az exportáló Fél időben és megfelelő módon értesíti az importáló Felet:

(a) a jelenlegi kereskedelemmel kapcsolatosan fennálló jelentős egészségügyi vagy növényegészségügyi kockázatról;

(b) olyan sürgős helyzetekről, amikor az állat- vagy növényegészségügyi státusz megváltozása az exportáló Fél területén hatással lehet a jelenlegi kereskedelemre;

(c) a károsítókkal vagy betegségekkel kapcsolatos státuszban bekövetkezett jelentős változásokról, például a károsítók vagy betegségek jelenléte és alakulása, beleértve a regionalizációs döntések alkalmazását is; és

(d) az élelmiszer-biztonságban, a károsítók vagy betegségek kezelésében, az ellenőrzési vagy felszámolási politikákban vagy gyakorlatokban bekövetkezett olyan jelentős változásokról, amelyek hatással lehetnek a jelenlegi kereskedelemre.

12. Amennyiben megvalósítható és célszerű, az érintett Félnek hat hónapnál hosszabb időtartamot kell biztosítania a Felek közötti kereskedelmet esetlegesen befolyásoló egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedés közzétételének időpontja és az intézkedés hatálybalépésének időpontja között, kivéve, ha az intézkedés célja az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelmével kapcsolatos sürgős probléma kezelése, vagy amennyiben az intézkedés kereskedelemösztönző jellegű.

13. Az egyik Fél kérésére a másik Fél az előbbi rendelkezésére bocsátja a terméknek a területére történő behozatalával kapcsolatos, valamennyi egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedésre vonatkozó információt.

6.10. CIKK

A kereskedelmi eljárások egyszerűsítése

Engedélyezési eljárások

1. A Felek elismerik, hogy mindegyik Félnek joga van engedélyezési eljárásokat kidolgozni és alkalmazni az importáló Fél megfelelő szintű egészségügyi és növényegészségügyi védelme elérésének biztosításához, minimalizálva ugyanakkor a kereskedelemre gyakorolt negatív hatásokat.

2. A Felek biztosítják, hogy a közöttük lévő kereskedelmet érintő valamennyi egészségügyi és növényegészségügyi engedélyezési eljárás:

(a) indokolatlan késedelem nélkül elindul és befejeződik; és

(b) nem a másik Fél önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetését jelentő módon folytatják le.

3. Mindkét Fél törekszik annak biztosítására, hogy a másik Fél területére exportált termékei megfeleljenek az importáló Fél megfelelő egészségügyi vagy növényegészségügyi védelmi szintjének. E célból az exportáló Fél megfelelő ellenőrző intézkedéseket fogad el és hajt végre, beleértve adott esetben a kockázatalapú helyszíni vizsgálatokat is. Az importáló Fél előírhatja, hogy az exportáló Fél megfelelő illetékes hatósága objektív módon, az importáló Fél számára meggyőzően igazolja, hogy behozatali követelményei teljesülnek.

4. Ha az importáló Fél előírja, hogy egy terméket a behozatal előtt jóvá kell hagyni, az exportáló Fél kérésére haladéktalanul rendelkezésre bocsátja az egészségügyi és növényegészségügyi behozatali eljárásokra vonatkozó információkat. Az importáló Fél különösen a következőket biztosítja:

(a) az exportáló Fél kérésére minden eljárás egységes átfutási időtartamát nyilvánosságra hozzák, vagy az átfutás várható időtartamát közlik a kérelmezővel;

(b) az importáló Fél illetékes hatósága a kérelem kézhezvételekor haladéktalanul megvizsgálja a dokumentáció teljességét, és pontosan és hiánytalanul tájékoztatja az exportáló Felet az összes hiányzó dokumentumról;

(c) az importáló Fél illetékes hatósága a lehető leghamarabb, pontosan és teljeskörűen továbbítja az eljárás eredményeit az exportáló Félnek, hogy szükség esetén korrekciós intézkedéseket lehessen hozni;

(d) az importáló Fél illetékes hatósága az exportáló Fél kérésére a lehető legnagyobb mértékben folytatja az eljárást, még abban az esetben is, ha a kérelem nem teljes; és

(e) az importáló Fél illetékes hatósága kérésre tájékoztatja az exportáló Felet az eljárás előrehaladásáról, az esetleges késedelem magyarázatával együtt.

5. Ha valamelyik Fél az engedélyezési folyamat részeként kockázatértékelést ír elő, rendes körülmények között haladéktalanul, általában a termék kiviteléhez szükséges információk kézhezvételétől számított egy éven belül elérhetővé teszi a kockázatértékelést.

6. A Felek törekednek arra, hogy engedélyezési eljárásaik valamennyi lépésére észszerű határidőket alkalmazzanak, és az említett eljárásokat a másik Fél kérelmének kézhezvételét követően haladéktalanul megkezdik.

7. A Felek elkerülik a szükségtelen átfedéseket és adminisztratív terheket a következők tekintetében:

(a) a Fél által a kérelmezőtől az engedélyezési eljárás részeként kért minden dokumentáció, információ vagy intézkedés; és

(b) minden olyan információ, amelyet a Fél az engedélyezési eljárás részeként értékel.

8. Mindegyik Fél haladéktalanul közzé teszi az előírt engedélyezési eljárásaiban vagy a kapcsolódó követelményekben bekövetkezett változásokat. Az egyes Felek átmeneti időszakot biztosítanak engedélyezési eljárásaik vagy a kapcsolódó követelmények bármely változásának közzététele és azok hatálybalépése között, hogy a másik Fél megismerhesse az ilyen változásokat, és alkalmazkodhasson azokhoz, kivéve a saját védelmi szintjükkel kapcsolatos, megfelelően indokolt körülmények között. Az egyes Felek törekednek arra, hogy a változások közzététele előtt benyújtott kérelmekkel kapcsolatos engedélyezési eljárásokat lefolytassák, és elkerüljék azok meghosszabbítását. Ha az engedélyezési eljárás módosítása csökkenti a terheket, a hatálybalépés nem késleltethető indokolatlanul.

9. Az egyik Fél kérésére a másik Fél kellő időben tájékoztatást nyújt az előbbinek a jóváhagyási eljárás előrehaladásáról.

Különleges növényegészségüggyel kapcsolatos feltételek

10. Az IPPC keretében elfogadott alkalmazandó szabványoknak megfelelően, az egyes Felek megfelelő információkat tartanak fenn a területük károsítóval kapcsolatos helyzetéről – ideértve akár a felügyeletet, a felszámolást és visszaszorítást célzó programokat és azok eredményeit is – a károsítók kategorizálásának támogatása és a növényegészségügyi behozatali intézkedések igazolása érdekében.

11. Az egyes Felek törekszenek arra, hogy létrehozzák és aktualizálják a növényegészségügyi aggodalomra okot adó termékek szabályozott károsítóinak jegyzékét. A jegyzék a következőket tartalmazza:

(a) azon zárlati károsítókat, amelyek a Fél területén sehol nem találhatók;

(b) azon zárlati károsítókat, amelyek jelen vannak, de nem terjedtek el széles körben, és hatósági ellenőrzés alatt állnak; és

(c) a vizsgálatköteles nemzárlati károsítókat.

12. Az egyes Felek a növényegészségügyi aggodalomra okot adó növényekre vagy növényi termékekre vonatkozó behozatali követelményeiket a vizsgálatköteles károsítóktól való mentesség biztosítását célzó intézkedésekre korlátozzák. Az ilyen behozatali követelményeket az exportáló Fél teljes területére alkalmazni kell, a regionális feltételek figyelembevételével.

13. A növényegészségügyi intézkedések hatálya alá tartozó termékek szállítmányait az exportáló Fél által nyújtott megfelelő garanciák alapján, előzetes vámkezelési program nélkül kell elfogadni. Az importáló Fél rendszerszemléletű megközelítés alapján átruházhatja a termékek kereskedelmével kapcsolatos tevékenységeket az exportáló Fél illetékes hatóságára.

14. A Felek csak olyan növényegészségügyi intézkedéseket fogadhatnak el, amelyek szakmai szempontból indokoltak, összhangban vannak a károsítók jelentette kockázattal, és a rendelkezésre álló legkevésbé korlátozó intézkedést jelentik.

15. A (10)–(14) bekezdések végrehajtása céljából a Felek figyelembe veszik a vonatkozó ISPM szabványt.

Egyedi egészségügyi és növényegészségügyi behozatali követelmények

16. Amennyiben az importáló Fél megfelelő védelmi szintjének elérése érdekében több egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedés áll rendelkezésre, a Felek az exportáló Fél kérésére szakmai párbeszédet folytatnak a szükségtelen kereskedelmi zavarok elkerülése és a leginkább megvalósítható megoldás kiválasztása érdekében.

6.11. CIKK

Audit

1. Annak megállapítása érdekében, hogy az exportáló Fél képes-e a szükséges biztosítékok nyújtására és az importáló Fél egészségügyi és növényegészségügyi intézkedéseinek betartására, az importáló Fél jogosult – e cikk rendelkezéseire is figyelemmel – az exportáló Fél illetékes hatóságait és kapcsolódó vagy kijelölt ellenőrzési rendszereit auditálni.

2. Az importáló Fél megállapíthatja, hogy az exportáló Fél hatósági ellenőrzési és tanúsítási rendszerei értékelésének egyik eszközeként auditot kell végezni. Az ilyen audit rendszeralapú megközelítést követ, amely a rendszerszintű eljárások, dokumentumok vagy nyilvántartások mintáinak vizsgálatán, valamint szükség esetén az audit hatókörébe tartozó létesítmények helyszíni ellenőrzésén alapul.

3. Az auditoknak elsősorban nem konkrét intézményekre vagy létesítményekre kell összpontosítaniuk, hanem a hatósági vizsgálati és tanúsítási rendszerek hatékonyságának, valamint az exportáló Fél egészségügyi és növényegészségügyi behozatali követelményeknek és a kapcsolódó ellenőrzési intézkedéseknek való megfelelésre vonatkozó képességének értékelésére, annak megállapítása érdekében, hogy az exportáló Fél illetékes hatóságai képesek-e ellenőrzést gyakorolni és fenntartani, valamint a szükséges biztosítékokat nyújtani az importáló Fél számára.

4. Az audit során az importáló Fél figyelembe veszi a WTO SPS-bizottságának vonatkozó iránymutatásait, és a vonatkozó nemzetközi szabványokkal, iránymutatásokkal és ajánlásokkal összhangban jár el.

5. Az importáló Fél az auditok jellegét és gyakoriságát a termékben eredendően rejlő kockázatok, a korábbi importellenőrzések eredményei és más rendelkezésre álló információk, így például az exportáló Fél illetékes hatósága által végzett auditok és helyszíni szemlék figyelembevételével határozza meg.

6. A Felek törekednek az auditok gyakoriságának és számának csökkentésére. Amennyiben az importáló Fél úgy ítéli meg, hogy az exportáló Fél hatósági vizsgálati és tanúsítási rendszereinek, valamint az exportáló Fél egészségügyi és növényegészségügyi behozatali követelményeknek és a kapcsolódó ellenőrzési intézkedéseknek való megfelelésre vonatkozó képességének értékelésére szolgáló egyik eszközként auditot kell végezni, a következőket kell alkalmazni:

(a) az adott termékre vonatkozó első kiviteli kérelem esetében az importáló Fél ellenőrzést végez az exportáló Fél reprezentatív mintáján; és

(b) az ugyanazon termékre vonatkozó, bármely későbbi kiviteli kérelem esetében – az engedélyezési eljárás időtartamának lerövidítése céljából – az importáló Fél csak kellően indokolt körülmények között végez ilyen auditot. Ha az importáló Fél auditot végez, ezt megindokolja az exportáló Fél számára.

7. Az auditot megelőzően az importáló Fél és az exportáló Fél illetékes hatóságai megvitatják és egy audittervben meghatározzák a következőket:

(a) az audit oka, célkitűzései és hatóköre;

(b) azon kritériumok vagy követelmények, amelyek alapján az exportáló Felet auditálják; és

(c) az audit menete és eljárásai.

A Felek eltérő megállapodásának hiányában az importáló Fél az audit előtt legalább 30 nappal az exportáló Fél rendelkezésére bocsátja az audittervet.

8. Az importáló Fél a megállapításokat, következtetéseket és ajánlásokat tartalmazó ellenőrzési jelentés útján írásban tájékoztatja az exportáló Felet az audit eredményeiről.

9. Az importáló Fél rendes körülmények között az audit befejezését követő 30 napon belül átadja az auditjelentés tervezetét az exportáló Félnek.

10. Az importáló Fél lehetőséget biztosít az exportáló Fél számára, hogy benyújtsa az audit megállapításaira vonatkozó észrevételeit. Az importáló Fél figyelembe veheti az ilyen észrevételeket, mielőtt megfogalmazná következtetéseit, és intézkedéseket hozna. Az importáló Fél rendes körülmények között az említett észrevételek kézhezvételét követő két hónapon belül írásos zárójelentést nyújt be az exportáló Félnek.

11. Az exportáló Fél tájékoztatja az importáló Felet az importáló Fél megállapításai és következtetései alapján hozott korrekciós intézkedésekről.

12. A Felek biztosítják, hogy rendelkezésre álljanak olyan eljárások, amelyek megakadályozzák az exportáló Fél illetékes hatóságainak auditja során szerzett bizalmas információk közzétételét, beleértve a bizalmas információknak a végleges auditjelentésből való eltávolítását a jelentés nyilvánosságra hozatala előtt.

13. Az auditok eredményeként hozott intézkedéseknek arányosnak kell lenniük az azonosított kockázatokkal, és nem korlátozhatják jobban a kereskedelmet annál, mint ami az importáló Fél megfelelő egészségügyi vagy növényegészségügyi védelmi szintjének eléréséhez szükséges. Ha egy Fél kéri, konzultációt kell tartani a helyzetről a 6.19. cikkel összhangban. A Felek az ilyen konzultáció során megadott minden információt figyelembe vesznek.

14. Mindegyik Fél maga viseli az auditálással összefüggő költségeit.

6.12. CIKK

Importellenőrzés

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy importellenőrzéseit kockázati alapon valósítsa meg, az ellenőrzésekre indokolatlan késedelem nélkül kerüljön sor, valamint arányos és megkülönböztetésmentes módon végezzék el.

2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a másik Fél területére exportált termékei megfelelnek az importáló Fél egészségügyi és növényegészségügyi előírásainak.

3. Kérésre minden egyes Fél a másik Fél rendelkezésére bocsátja a behozatali eljárásaira vonatkozó információkat, beleértve az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel kapcsolatos importellenőrzések gyakoriságát, valamint azon tényezőket, amelyeket a behozatalhoz kapcsolódó kockázatok szempontjából meghatározónak tekint.

4. Amennyiben az importellenőrzés során kiderül, hogy egy termék nem felel meg a vonatkozó behozatali követelményeknek, az importáló Fél:

(a) a felmerülő kockázatok értékeléséből kiindulva hoz intézkedést, és biztosítja, hogy az intézkedés ne korlátozza jobban a kereskedelmet annál, mint ami a megfelelő egészségügyi vagy növényegészségügyi védelmi szintjének eléréséhez szükséges;

(b) tájékoztatja az importőrt vagy annak képviselőjét a meg nem felelés okairól, az intézkedés jogalapjáról és adott esetben a szállítmány ártalmatlanításának helyéről; és

(c) lehetőséget biztosít az importőrnek vagy képviselőjének arra, hogy további információkat nyújtson az érintett Fél döntéshozatalának támogatása érdekében.

5. Ha az egyik Fél egy importellenőrzés negatív eredménye alapján megtiltja vagy korlátozza a másik Fél valamely árujának behozatalát, az importáló Fél – saját jogával összhangban – a szokásos csatornákon keresztül írásban közli az exportáló Fél illetékes hatóságával vagy a szállítmányért felelős piaci szereplővel a tilalom vagy a korlátozás okát, az intézkedés jogalapját vagy az arra feljogosító engedélyt, és adott esetben tájékoztatást ad a szállítmány ártalmatlanításának helyéről[27].

6. Ha az elutasított szállítmányt egészségügyi vagy növényegészségügyi bizonyítvány kíséri, az importáló Fél tájékoztatja az exportáló Fél illetékes hatóságát, és megad minden megfelelő információt, beleértve az intézkedés jogalapját, a részletes laboratóriumi eredményeket és módszereket. Az importáló Fél megőrzi a vizsgálati minta azonosítására, gyűjtésére, mintavételére, szállítására és tárolására, valamint a vizsgálati mintán alkalmazott analitikai módszerekre vonatkozó fizikai és elektronikus dokumentációt. Az importáló Fél az importőrt vagy annak képviselőjét is tájékoztatja az adott szállítmány ártalmatlanításáról. Károsító észlelése esetén az értesítésben lehetőség szerint fajszinten fel kell tüntetni a károsítót.

7. Ha az importáló Fél azt állapítja meg, hogy az egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedéseknek való meg nem felelés jelentős, tartós vagy visszatérő jelenség, az importáló Fél értesíti az exportáló Felet a meg nem felelésről.

---

[27] Az egyértelműség érdekében e cikk egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg az importáló Felet abban, hogy olyan szállítmányt ártalmatlanítson, amelyről bebizonyosodik, hogy olyan fertőző kórokozó vagy károsító található benne, amely sürgős intézkedés hiányában terjeszkedhet és az adott Fél területén az emberi, állati vagy növényi életet vagy egészséget károsíthatja.

8. A (6) bekezdéstől eltérve az importáló Fél kérésre az exportáló Fél rendelkezésére bocsátja az exportáló Féltől származó olyan árukra vonatkozó, rendelkezésre álló információkat, amelyekről megállapították, hogy nem felelnek meg az importáló Fél valamely egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedésének.

9. Az egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedések teljesítésének ellenőrzésére és biztosítására irányuló eljárásokkal kapcsolatban kiszabott díjak nem haladhatják meg a szolgáltatás tényleges költségét.

6.13. CIKK

Tanúsítás

1. Ha valamely Fél egy áru behozatalához egészségügyi vagy növényegészségügyi bizonyítványt ír elő, az ilyen bizonyítványnak a Codex Alimentarius, az IPPC és a WOAH nemzetközi szabványain kell alapulnia.

2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy tanúsítványait, beleértve az igazolásokat is, úgy állítsák ki, hogy az ne rójon szükségtelen terhet a Felek közötti kereskedelemre.

3. Az importáló Fél kérésre haladéktalanul tájékoztatja a másik Felet az adott termékhez szükséges tanúsítványokról.

4. A Felek az adminisztratív terhek csökkentése és a piacaikhoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében megerősítik együttműködésüket a bizonyítványminták kidolgozása terén.

5. A Felek a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése érdekében előmozdítják az elektronikus tanúsítás és egyéb technológiák alkalmazását.

6. Mindegyik Fél elfogadja az eredeti tanúsítványok papíralapú rendszerrel vagy egyenértékű tanúsítási garanciát nyújtó biztonságos elektronikus adatátviteli módszerrel történő cseréjét. Az exportáló Fél elektronikus hatósági bizonyítványt állíthat ki, ha az importáló Fél megállapította, hogy egyenértékű biztonsági garanciák állnak rendelkezésre, beleértve a digitális aláírás használatát és az okmány hitelességének garanciáját.

6.14. CIKK

SPS-intézkedések alkalmazása

1. A Felek a 6.8. cikk sérelme nélkül alkalmazzák egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedéseiket a másik Fél területére.

2. Amennyiben azonos vagy hasonló egészségügyi vagy növényegészségügyi feltételek állnak fenn, az önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetés elkerülése érdekében azonos behozatali követelményeket kell alkalmazni az exportáló Fél területére.

3. Egy adott termékre vonatkozó első kiviteli kérelem esetében az importáló Fél haladéktalanul megindítja a másik Fél, vagy adott esetben az Európai Unió egy vagy több tagállamának kérelmére vonatkozó engedélyezési eljárást. Az engedélyezési eljárás a 6.10. cikkben meghatározott eljárást követi, és abban az esetben, ha a kérelmet az európai uniós tagállamok olyan csoportja nyújtja be, ahol azonos vagy hasonló egészségügyi vagy növényegészségügyi feltételek állnak fenn, nem vehet igénybe hosszabb időt, mint egy európai uniós tagállam kérelme esetén.

4. Ugyanazon termékre vonatkozó újabb kiviteli kérelem esetén az importáló Fél – a kellően indokolt esetek kivételével – legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított hat hónapon belül jóváhagyja a kérelmet. A kért információk nem haladhatják meg a szükséges mértéket, és figyelembe kell venni az importáló Fél számára már rendelkezésre álló információkat, például a jogszabályi keretre vonatkozóan, valamint a korábbi ellenőrzési jelentéseket.

6.15. CIKK

A redundáns ellenőrzési intézkedések megszüntetése

1. A Felek elismerik, hogy az exportáló Fél felelős annak biztosításáért, hogy a kivitelre jogosult intézmények, létesítmények és termékek megfeleljenek az importáló Fél által előírt alkalmazandó egészségügyi követelményeknek.

2. Ha az importáló Fél jegyzéket vezet egy adott áru behozatala tekintetében engedélyezett intézményekről vagy létesítményekről, az exportáló Fél megfelelő garanciákkal kísért kérelmére előzetes vizsgálat nélkül jóváhagyja az exportáló Fél területén található intézményt vagy létesítményt, a következő feltételek és eljárások mellett:

(a) az importáló Fél az exportáló Fél illetékes hatóságai által alkalmazott állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági feltételekre vonatkozó ellenőrzési rendszer értékelése alapján engedélyezte az áru behozatalát;

(b) az érintett létesítményt vagy intézményt az exportáló Fél illetékes hatósága engedélyezte;

(c) az exportáló Fél illetékes hatóságának rendelkeznie kell az érintett létesítmény vagy intézmény engedélye felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó hatáskörrel; és

(d) az exportáló Fél biztosította az importáló Fél által kért vonatkozó információkat.

3. Az importáló Fél rendes körülmények között az exportáló Fél kérelmének kézhezvételétől számított 45 napon belül felveszi az intézményeket vagy létesítményeket az engedélyezett intézmények vagy létesítmények jegyzékébe. E jegyzéket nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

4. Az exportjóváhagyást követően az importáló Fél jogosult az exportáló Fél ellenőrzési rendszerének ellenőrzésére. Az ellenőrzések kiterjedhetnek az engedélyezett intézmények vagy létesítmények jegyzékében szereplő, reprezentatív számú intézmény vagy létesítmény, illetve az exportáló Fél által engedélyezni kért intézmények vagy létesítmények helyszíni vizsgálatára. Ha az importáló Fél az ellenőrzés eredményeként súlyos, ismétlődő jellegű meg nem felelést állapít meg, az importáló Fél felfüggesztheti az exportáló Fél illetékes hatósága ellenőrzési rendszerének elismerését.

5. Kellően indokolt körülmények között az importáló Fél megtagadhatja azon intézmények vagy létesítmények engedélyezését, amelyek nem felelnek meg az általa előírt követelményeknek. Ilyen esetben az importáló Fél értesíti az exportáló Felet az intézmény vagy létesítmény engedélyezési kérelmének elutasításáról, és megindokolja az elutasítást.

6. Az importáló Fél az engedélyezési eljárás részeként ellenőrzéseket végezhet a 6.11. cikkel összhangban. Az ilyen ellenőrzések az intézmény vagy létesítmény engedélyezéséért felelős illetékes hatóság felépítésére, szervezetére és hatásköreire, valamint az importáló Fél követelményeinek való megfeleléssel kapcsolatos egészségügyi garanciákra korlátozódnak. Az említett ellenőrzések magukban foglalhatnak helyszíni vizsgálatot reprezentatív számú olyan intézményben vagy létesítményben, amelyek az engedélyezett intézmények vagy létesítmények jegyzékében szerepelnek, vagy amelyek engedélyezésére az exportáló Fél kérelmet nyújtott be.

7. Az ilyen ellenőrzések eredményei alapján az importáló Fél módosíthatja az intézmények vagy létesítmények jegyzékét.

8. E cikk nem alkalmazandó a növények és növényi termékek kapcsán hozott intézkedésekre.

6.16. CIKK

Biztonsági intézkedések

1. Az importáló Fél jelentős okból az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükséges biztonsági intézkedéseket fogadhat el ideiglenes jelleggel.

2. A biztonsági intézkedést elfogadó Fél haladéktalanul írásban értesíti erről az intézkedésről a másik Felet. A biztonsági intézkedést elfogadó Fél figyelembe veszi a másik Fél által szolgáltatott információkat.

3. A biztonsági intézkedés elfogadását követően a Fél rendes körülmények között hat hónapon belül felülvizsgálja annak indokolását, amennyiben a vonatkozó információk rendelkezésre állnak, és kérésre tájékoztatja a másik Felet a felülvizsgálat eredményéről. A Felek csak akkor tartanak fenn biztonsági intézkedést, ha a sürgető probléma vagy fenyegetés továbbra is fennáll. Ha a Fél fenntartja a biztonsági intézkedést, az intézkedést rendszeresen felül kell vizsgálni.

4. A szükségtelen kereskedelmi zavarok elkerülése érdekében a biztonsági intézkedést bevezető Fél a Felek között úton lévő szállítmányok esetében a legmegfelelőbb és legarányosabb megoldást alkalmazza, figyelembe véve az azonosított kockázatot.

6.17. CIKK

Együttműködés

1. A Felek e fejezettel összhangban megvizsgálják a további együttműködés és információcsere lehetőségeit a kölcsönös érdeklődésre számot tartó egészségügyi és növényegészségügyi kérdésekben. E lehetőségek magukban foglalhatnak a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése irányuló kezdeményezéseket is.

2. A Felek együttműködnek e fejezet végrehajtásának megkönnyítése érdekében, és közösen azonosíthatják az egészségügyi és növényegészségügyi kérdésekre vonatkozó kezdeményezéseket a Felek közötti kereskedelem szükségtelen akadályainak felszámolása céljából.

3. A Felek előmozdíthatják az együttműködést valamennyi többoldalú fórum, különösen a vonatkozó nemzetközi szabványügyi testületek keretében.

6.18. CIKK

Információcsere

E fejezet egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül a Felek tájékoztatást kérhetnek egymástól a fejezet alapján felmerülő kérdésekben. A megkeresett Fél törekszik arra, hogy saját titoktartási és adatvédelmi követelményeivel összhangban észszerű időn belül és lehetőség szerint elektronikus úton a megkereső Fél rendelkezésére bocsássa a rendelkezésre álló információkat.

6.19. CIKK

Konzultációk

1. A Felek konzultációt kérhetnek az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel kapcsolatos konkrét kereskedelmi aggályokkal kapcsolatban.

2. Amennyiben a Felek másként nem állapodnak meg, e konzultációkat a Felek a kérés kézhezvételétől számított 30 napon belül megtartják.

3. A Felek törekedniük kell arra, hogy minden releváns információt rendelkezésre bocsássanak, amely a szükségtelen kereskedelmi zavarokat elkerülő, kölcsönösen elfogadott megoldás eléréséhez szükséges.

6.20. CIKK

Kapcsolattartó pontok

1. Mindegyik Fél kapcsolattartó pontot jelöl ki e fejezet végrehajtására, és értesíti a másik Felet az elérhetőségi adatokról, ideértve a felelős tisztviselő nevét is.

2. A Felek az elérhetőségi adatokkal kapcsolatos bármilyen változásról haladéktalanul értesítik egymást.

6.21. CIKK

Egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó albizottság (SPS-albizottság)

1. Az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének e) pontja alapján létrehozott egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó albizottság:

(a) fórumként szolgál a Felek számára az e fejezet végrehajtásához kapcsolódó egészségügyi és növényegészségügyi kérdések – beleértve az SPS-intézkedésekkel kapcsolatos szabályozási folyamatokat is – megértésének javítására;

(b) nyomon követi e fejezet végrehajtását, mérlegel minden, e fejezethez kapcsolódó kérdést, beleértve minden olyan ügyet, amely a fejezet végrehajtásával összefüggésében felmerülhet;

(c) fórumot biztosít bizonyos egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedések alkalmazásából fakadó aggályok megvitatásához azzal a céllal, hogy kölcsönösen elfogadható megoldás szülessen, valamint minden olyan kérdés gyorsan rendeződjön, amely szükségtelen akadályt jelenthet a Felek közötti kereskedelemben;

(d) megosztja az egészségügyi és növényegészségügyi kérdésekkel kapcsolatos információkat, szakértelmet és tapasztalatokat.

2. Az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó albizottság:

(a) meghatározhatja az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel kapcsolatos együttműködés területeit, amelyek magukban foglalhatják a technikai segítségnyújtást is;

(b) előmozdíthatja a többoldalú fórumokon – többek között a WTO SPS-bizottságában és a nemzetközi szabványügyi testületekben – megvitatott egészségügyi és növényegészségügyi kérdésekben folytatott együttműködést; és

(c) a Felek szakértői szintű képviselőiből álló, konkrét egészségügyi vagy növényegészségügyi kérdésekkel foglalkozó munkacsoportokat hozhat létre, amelyek – a későbbiekben meghatározandó eljárások szerint – más szakértőket is felkérhetnek a részvételre, beleértve nem kormányzati szervezeteket is.

7. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ÁLLATJÓLÉT ÉS AZ ANTIMIKROBIÁLIS REZISZTENCIA TERÜLETÉN

7.1. CIKK

Célkitűzések

E fejezet célja, hogy keretet biztosítson a párbeszédhez és az együttműködéshez az állatok védelmének és jólétének fokozása, az állatjóléti előírásokra vonatkozó közös értelmezés kialakítása, valamint az antimikrobiális rezisztencia kialakulása elleni küzdelem megerősítése érdekében.

7.2. CIKK

Állatjólét

1. A Felek elismerik, hogy az állatok érző lények.

2. A Felek elismerik az Állategészségügyi Világszervezet (WOAH) állatjóléti szabványainak értékét, és törekednek azok fokozott végrehajtására, tiszteletben tartva azon jogukat, hogy tudományosan megalapozott intézkedéseik szintjét a WOAH állatjóléti szabványai alapján határozzák meg.

3. A Felek törekednek a nemzetközi fórumokon való együttműködésre a helyes állatjóléti gyakorlatok továbbfejlesztésének és végrehajtásának előmozdítása érdekében. A Felek elismerik az állatjólét területén folytatott fokozott kutatási együttműködés értékét.

7.3. CIKK

Antimikrobiális rezisztencia

1. A Felek elismerik, hogy az antimikrobiális rezisztencia komoly fenyegetést jelent az emberi és állati egészségre nézve. Az antimikrobiális szerek helytelen használata az állattenyésztésben – ideértve a nem gyógyászati célú felhasználást is, – hozzájárulhat az antimikrobiális rezisztenciához, amely az emberi és állati egészség szempontjából veszélyt jelenthet. A Felek elismerik, hogy a fenyegetés jellege az „Egy az egészség”[28] koncepción alapuló transznacionális szemléletet tesz szükségessé.

2. A Felek együttműködnek az antimikrobiális szerek állattenyésztésben való használatának csökkentése és növekedésserkentőként való használatuk betiltása érdekében, az antimikrobiális rezisztencia leküzdése érdekében, az „Egy az egészség” megközelítéssel összhangban.

3. A Felek együttműködnek a releváns nemzetközi szervezetek keretében, és követik az azok keretében kidolgozott meglévő és jövőbeli iránymutatásokat, szabványokat, ajánlásokat és intézkedéseket, az antimikrobiális szerek körültekintő és felelősségteljes alkalmazásának előmozdítása érdekében az állattenyésztésben és az állatorvosi gyakorlatban alkalmazott kezdeményezéseket és nemzeti terveket.

4. A Felek előmozdítják az együttműködést valamennyi többoldalú fórum, különösen a nemzetközi szabványalkotó testületek keretében.

[28] Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) meghatározásában az „Egy az egészség” megközelítés több ágazat szakpolitikáit ötvözi jobb népegészségügyi eredmények elérése érdekében.

7.4. CIKK

Az állatjóléttel és az antimikrobiális rezisztenciával foglalkozó munkacsoport

1. A Felek a 7.2. és a 7.3. cikk végrehajtása céljából törekednek az állatjóléttel és az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemmel kapcsolatos információk, szakértelem és tapasztalatok cseréjére.

2. E célból a Felek létrehoznak egy állatjóléti és antimikrobiális rezisztenciával foglalkozó munkacsoportot, amely szükség esetén megosztja az információkat az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó albizottsággal. A Feleknek az említett munkacsoportbeli képviselői közös döntés alapján konkrét tevékenységek elvégzésére szakértőket kérhetnek fel.

7.5. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

Ezen fejezet rendelkezéseinek értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban a Felek nem vehetik igénybe a 31. fejezet (Vitarendezés) szerinti vitarendezési mechanizmust.

8. FEJEZET

A FELEKNEK AZ ENERGIAÁGAZAT SZABÁLYOZÁSÁHOZ VALÓ JOGÁNAK ELISMERÉSE

8.1. CIKK

A Feleknek az energiaágazat szabályozásához való jogának elismerése

1. A Felek megerősítik, hogy teljes mértékben tiszteletben tartják szuverenitásukat, amely magában foglalja azt, hogy a területükön a talajban található valamennyi szénhidrogén tulajdonlását és az azokkal való gazdálkodást az állam vagy az illetékes hatóságok végzik, valamint teljes mértékben tiszteletben tartják az ahhoz fűződő szuverén jogukat, hogy az e fejezetben szabályozott kérdéseket saját jogszabályaikkal összhangban, demokratikus folyamataik teljes körű gyakorlása mellett szabályozzák.

2. Mexikó esetében az Európai Unió – az e megállapodás alapján rendelkezésre álló jogai és jogorvoslati lehetőségei[29] sérelme nélkül – elismeri, hogy:

(a) Mexikó fenntartja ahhoz fűződő szuverén jogát, hogy reformokat hajtson végre alkotmánya (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), valamint az energiaágazatra – többek között a szénhidrogénekre és a villamos energiára – vonatkozó nemzeti jogszabályai tekintetében;

[29] Az egyértelműség érdekében: az említett jogok és jogorvoslati lehetőségek magukban foglalják azon jogokat és jogorvoslati lehetőségeket, amelyek Mexikónak a 10. fejezetben (Beruházások) és a 10-A.–10-E. mellékletben foglalt rendelkezések szerinti kötelezettségeiből erednek.

(b) Mexikó alkotmányának értelmében közvetlen, elidegeníthetetlen és meghatározhatatlan tulajdonjoggal rendelkezik az ország területén található altalajban – beleértve a kontinentális talapzatot és a parti tengeren kívül elhelyezkedő és azzal szomszédos kizárólagos gazdasági övezetet is – rétegekben vagy lerakódásokban található szénhidrogének felett függetlenül azok fizikai körülményeitől; és

(c) Mexikó fenntartja ahhoz fűződő szuverén jogát, hogy intézkedéseket fogadjon el vagy tartson fenn az energiaágazatra – többek között a szénhidrogénekre és a villamos energiára – vonatkozóan.

9. FEJEZET

A KERESKEDELEM TECHNIKAI AKADÁLYAI

9.1. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célkitűzése a Felek közötti árukereskedelem megkönnyítése a kereskedelem szükségtelen technikai akadályainak megelőzése, azonosítása és felszámolása, az átláthatóság fokozása és a nagyobb szabályozási együttműködés előmozdítása révén.

9.2. CIKK

Hatókör

1. E fejezet a TBT-megállapodás 1. mellékletében meghatározott olyan szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások előkészítésére, elfogadására és alkalmazására alkalmazandó, amelyek érinthetik a Felek közötti árukereskedelmet.

2. Az (1) bekezdéstől eltérve, e fejezet nem alkalmazandó a következőkre:

(a) a beszerzést végző szervek által saját termelési és fogyasztási szükségleteik tekintetében készített műszaki leírásokra; vagy

(b) a 6. fejezet (Egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések) hatálya alá tartozó egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések.

3. Az e fejezetben található, szabványokra, műszaki előírásokra és megfelelőségértékelési eljárásokra történő valamennyi hivatkozás kiterjed azok módosításaira, valamint – a jelentéktelen módosítások és kiegészítések kivételével – a szabályaik vagy a termékkörük kiegészítéseire is.

9.3. CIKK

Kapcsolat a TBT-megállapodással

A TBT-megállapodás 2–9. cikkét, valamint 1. és 3. mellékletét belefoglalják e megállapodásba, és azok értelemszerűen e megállapodás részévé válnak.

9.4. CIKK

Nemzetközi szabványok

1. A Felek elismerik, hogy a nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások fontos szerepet játszhatnak a szabályozás nagyobb fokú összehangolásának és a helyes szabályozási gyakorlatnak az elősegítésében, valaminta kereskedelem szükségtelen technikai akadályainak csökkentésében. E célból a Felek a vonatkozó nemzetközi szabványokat használják műszaki előírásaik alapjaként, kivéve, ha a műszaki előírást kidolgozó Fél bizonyítani tudja, hogy az említett nemzetközi szabványok nem lennének hatékonyak vagy nem lennének megfelelőek a kitűzött jogszerű célkitűzések eléréséhez.

2. A TBT-megállapodás 2. és 5. cikkében, valamint 3. mellékletében meghatározott kötelezettségeken túlmenően, minden egyes Fél figyelembe veszi többek között a kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó WTO-bizottság által 1995. január 1. óta elfogadott határozatokat és ajánlásokat[30].

3. A nemzetközi szervezetek által kidolgozott szabványokat, beleértve a 9-A. mellékletben felsoroltakat is, releváns nemzetközi szabványoknak kell tekinteni, feltéve, hogy a kidolgozásuk során a szervezetek megfeleltek a kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó WTO-bizottságnak a nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások kidolgozására vonatkozó elvekről szóló határozatában meghatározott elveknek és eljárásoknak[31].

[30] 2017. március 8-i TBT/1/Rev. 13. WTO-dokumentum, minden későbbi módosításával együtt.
[31] Tartalmazza: 2017. március 8-i TBT/1/Rev. 13. WTO-dokumentum, minden későbbi módosításával együtt.

4. Bármelyik Fél kérésére a vegyes bizottság – határozat útján – aktualizálhatja a 9-A. mellékletben foglalt jegyzéket.

5. A szabványok lehető legszélesebb körű harmonizációja érdekében mindegyik Fél arra ösztönzi a területén működő szabványügyi testületeket és azon regionális szabványügyi testületeket, amelyeknek saját maga vagy a területén működő szabványügyi testületek tagjai, hogy:

(a) erőforrásaik határain belül vegyenek részt a nemzetközi szabványok vonatkozó nemzetközi szabványügyi testületek általi kidolgozásában;

(b) az általuk kidolgozott szabványok alapjául vegyék figyelembe a vonatkozó nemzetközi szabványokat, kivéve, ha az ilyen nemzetközi szabványok hatástalanok vagy nem megfelelőek lennének, például a magas szintű védelem vagy alapvető időjárási vagy földrajzi tényezők vagy alapvető technológiai problémák miatt;

(c) kerüljék el a nemzetközi szabványügyi szervezetek munkájának megkettőzését vagy az azzal való átfedéseket;

(d) szabályos időközönként vizsgálják felül azon hazai vagy regionális szabványokat, amelyek nem a vonatkozó nemzetközi szabványokon alapulnak, a vonatkozó nemzetközi szabványokkal való konvergenciájuk fokozása céljából;

(e) működjenek együtt a másik Fél megfelelő szabványügyi testületeivel a nemzetközi szabványosítási tevékenységekben annak biztosítása érdekében, hogy a jövőben valószínűleg a műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások alapjává váló nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások ne akadályozzák szükségtelenül a nemzetközi kereskedelmet; az említett együttműködés nemzetközi szabványügyi testületekben vagy regionális szinten is megvalósulhat;

(f) mozdítsák elő a kétoldalú együttműködést a másik Fél területén működő szabványügyi testületekkel, valamint azokkal a regionális szabványügyi testületekkel, amelyeknek a másik Fél vagy a területén működő szabványügyi testület a tagja;

(g) tegyék nyilvánosan elérhetővé egy weboldalon munkaprogramjaikat, amelyek tartalmazzák a jelenleg kidolgozás alatt álló szabványok és az általuk már elfogadott szabványok listáját.

6. A valamely szabványt belefoglalás vagy hivatkozás útján kötelezővé tevő műszakielőírás-tervezetre vagy ilyen megfelelőségértékelési eljárás tervezetére e fejezet 9.6. cikke és a TBT-megállapodás 2. vagy 5. cikke alkalmazandó.

9.5. CIKK

Megfelelőségértékelési eljárások

1. A Felek tudomásul veszik, hogy a megfelelőségértékelési eljárásokat követő eredmények elfogadásának megkönnyítésére különféle mechanizmusok állnak rendelkezésre, többek között:

(a) önkéntes megállapodások a Felek területén működő megfelelőségértékelő testületek között;

(b) a másik Fél területén található testületek által végzett, egyedi műszaki előírásokra vonatkozó megfelelőségértékelési eljárások eredményeinek kölcsönös elfogadásáról szóló megállapodások;

(c) megfelelőségértékelő testületek minősítésére vonatkozó akkreditációs eljárások alkalmazása;

(d) megfelelőségértékelő testületek kormányzati kijelölése vagy adott esetben jóváhagyása;

(e) valamely Fél által a másik Fél területén működő megfelelőségértékelő testületek eredményeinek elismerése; és

(f) a szállító megfelelőségi nyilatkozatának elfogadása az importáló Fél által.

2. Felismerve a területeiken végzett megfelelőségértékelési eljárások közötti különbségeket:

(a) az Európai Unió – a jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben foglaltak szerint – a szállítói megfelelőségi nyilatkozat rendszerét alkalmazza; és

(b) arra nézve, hogy egy termék megfelel Mexikó műszaki előírásainak – beleértve az e megállapodás hatálybalépését követően elfogadott műszaki előírásokat is – Mexikó a jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben foglaltak szerint, további követelmények nélkül, biztosítékként fogadja el azon tanúsítványokat, amelyeket az Európai Unió területén működő, egy mexikói akkreditáló testület által akkreditált és az illetékes hatóság által jóváhagyott megfelelőségértékelő testületek bocsátottak ki; e tekintetben Mexikó az Európai Unió területén működő megfelelőségértékelő testületek számára legalább olyan kedvező elbánást biztosít, mint amilyenben a saját területén működő megfelelőségértékelő testületeket részesíti.

E bekezdés egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg Mexikót abban, hogy egyedi megfelelőségértékelési eljárások eredményeit ellenőrizze, amennyiben nem írja elő, hogy a terméket Mexikó területén olyan megfelelőségértékelési eljárásoknak vessék alá, amelyek megkettőzik az Európai Unió területén már elvégzett megfelelőségértékelési eljárásokat, kivéve, ha erre szúrópróbaszerűen vagy ritkán kerül sor felügyeleti vagy ellenőrzési célból, vagy a meg nem felelésre utaló információkra válaszul.

3. A (2) bekezdés ellenére egy Fél bevezethet a termékek harmadik fél általi kötelező vizsgálatára vagy tanúsítására vonatkozó követelményeket, ha az ilyen követelmények vagy tanúsítás bevezetését az emberi egészség és biztonság védelmével kapcsolatos kényszerítő okok indokolják.

4. E cikk egyetlen rendelkezése sem zárja ki, hogy egy Fél azt kérje, hogy a megfelelőségértékelést egyes termékekkel kapcsolatban a saját meghatározott kormányzati szervei végezzék el. Ilyen esetekben a Fél:

(a) a megfelelőségértékelésért fizetendő díjakat a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségére korlátozza, és a megfelelőségértékelés kérelmezőjének kérésére ismerteti, hogy a felszámított díjak összege miként korlátozódik a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségére;

(b) a megfelelőségértékelésért fizetendő díjakat nyilvánosan hozzáférhetővé teszi; és

(c) a másik fél kérésére és a TBT-megállapodás 5.2.3, 5.2.4. és 5.2.8. pontjában meghatározott kötelezettségeken túlmenően, ismerteti a következőket:

(i) a megfelelőségértékelési eljárás keretében kért információ miért szükséges a megfelelőség értékelése és a díjak megállapítása érdekében;

(ii) a Fél miként biztosítja a szükséges információk bizalmas jellegének tiszteletben tartását oly módon, amely biztosítja a jogos kereskedelmi érdekek védelmét; és

(iii) a megfelelőségértékelési eljárás működésével kapcsolatos panaszok felülvizsgálatára vonatkozó eljárás.

5. Minden egyes Fél közzéteszi az interneten, lehetőleg egyetlen weboldalon a következőket:

(a) minden eljárás, kritérium és egyéb feltétel, amelyet alapul vehet annak megállapításához, hogy a megfelelőségértékelő testületek hatásköre kiterjed-e akkreditáció, jóváhagyás, kijelölés vagy adott esetben egyéb elismerés megszerzésére, beleértve a kölcsönös elismerési megállapodás alapján megadott elismerést is; és

(b) a megfelelőségértékelés elvégzésére általa jóváhagyott, kijelölt vagy más módon elismert szervezetek jegyzéke, valamint az egyes szervezetek jóváhagyásának, kijelölésének vagy egyéb elismerésének hatályára vonatkozó információk.

6. Bármelyik Fél indoklással ellátott kérelmet nyújthat be a másik Félhez tárgyalások megkezdését kérve egy adott ágazatra vonatkozó megfelelőségértékelési eljárások eredményeinek kölcsönös elfogadásáról szóló kölcsönös elismerési megállapodás megkötése érdekében. Ha a másik Fél elutasítja az ilyen tárgyalások megkezdését, döntését meg kell indokolnia.

7. A 9.7. cikk értelemszerűen alkalmazandó a megfelelőségértékelési eljárásokra.

8. Ha egy Fél megfelelőségértékelési eljárást ír elő, ebben az esetben:

(a) olyan megfelelőségértékelési eljárásokat választ, amelyek a kockázatértékelés alapján megállapított kockázatokkal arányosak; és

(b) a másik Fél kérésére tájékoztatja az említett másik Felet az egyes termékekre vonatkozó megfelelőségértékelési eljárások során alkalmazott kritériumokról.

9. Ha egy Fél harmadik fél általi megfelelőségértékelési eljárást ír elő, és az említett feladatot nem a (4) bekezdésben említett meghatározott kormányzati szerv számára tartja fenn, az említett Fél:

(a) lehetőleg akkreditációs eljárást alkalmaz a megfelelőségértékelő testületek minősítésére;

(b) a lehető legjobban kihasználja az akkreditálásra és a megfelelőségértékelésre vonatkozó nemzetközi szabványokat, valamint a Felek akkreditációs testületeit bevonó nemzetközi megállapodásokat, például a Nemzetközi Laboratóriumakkreditálási Együttműködés (ILAC) és a Nemzetközi Akkreditálási Fórum (IAF) mechanizmusain keresztül;

(c) csatlakozik, vagy adott esetben ösztönzi a megfelelőségértékelő testületeinek csatlakozását a megfelelőségértékelési eredmények harmonizálását vagy azok elfogadását megkönnyítő, bármely működő nemzetközi megállapodáshoz vagy rendszerhez;

(d) biztosítja, hogy – ha egy adott termék vagy termékcsoport tekintetében több megfelelőségértékelő testületet jelöltek ki – a gazdasági szereplők megválaszthassák, hogy az említett testületek közül melyik fogja elvégezni a megfelelőségértékelési eljárást;

(e) biztosítja, hogy ne álljon fenn összeférhetetlenség az akkreditáló testületek és a megfelelőségértékelő testületek között; és

(f) lehetővé teszi a saját megfelelőségértékelő testületei számára, hogy a megfelelőségértékeléssel kapcsolatban a másik Fél területén található megfelelőségértékelő testületek által elvégzett vizsgálatra vagy ellenőrzésekre támaszkodjanak; e pont egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy megtiltaná egy Félnek, hogy a másik Fél területén található megfelelőségértékelő testületektől ugyanazon követelményeket várja el, mint amelyeknek a saját megfelelőségértékelő testületeinek meg kell felelniük.

9.6. CIKK

Átláthatóság

1. Az egyes Felek – a saját szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban, valamint a 28. fejezet (Helyes szabályozási gyakorlat) sérelme nélkül – a kereskedelemre jelentős hatást gyakorló műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások kidolgozása során, kivéve, ha sürgős biztonsági, egészségügyi, környezetvédelmi és nemzetbiztonsági problémák merülnek fel, vagy felmerülésük fenyeget:

(a) lehetővé teszik a másik Fél személyei számára a nyilvános konzultációs eljárásokban való részvételt a saját személyei számára biztosítottnál nem kedvezőtlenebb feltételek mellett; és

(b) közzéteszik a konzultációs folyamat eredményeit egy hivatalos weboldalon.

2. Az egyes Felek törekednek a műszaki előírások és a megfelelőségértékelési eljárások kidolgozása során további átláthatóságot biztosító módszerek mérlegelésére, beleértve az elektronikus eszközök használatát, valamint a nyilvánosság tájékoztatását vagy a nyilvános konzultációkat.

3. Adott esetben az egyes Felek ösztönzik az (1) és (2) bekezdés betartására a területükön működő nem kormányzati testületeket, beleértve a szabványügyi testületeket is.

4. Az egyes Felek biztosítják, hogy a műszaki előírást vagy a megfelelőségértékelési eljárást megállapító dokumentumok kellően részletesek legyenek ahhoz, hogy megfelelő tájékoztatást nyújtsanak az érdekelt személyeknek és a másik Félnek arra vonatkozóan, hogy kereskedelmi érdekeik sérülhetnek-e, és ha igen, milyen módon.

5. Az egyes Felek közzéteszik az interneten – lehetőleg egyetlen weboldalon vagy hivatalos közlönyben – a központi és a központi szint alatti kormányzati szintek új vagy módosított műszaki előírásaira és megfelelőségértékelési eljárásaira vonatkozó valamennyi javaslatot, valamint azok végleges változatát, amelyeket a Feleknek a TBT-megállapodással összhangban be kell jelenteniük vagy közzé kell tenniük[32].

6. Az egyes Felek biztosítják az általuk elfogadott műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások közzétételét és díjmentes megtekinthetőségét egy weboldalon.

[32] Az egyértelműség érdekében: a Fél e kötelezettségnek eleget tehet annak biztosításával, hogy az ilyen előírásokra és eljárásokra vonatkozó javaslatokat, valamint azok végleges változatát közzé tegyék a WTO hivatalos honlapján, vagy azon keresztül más módon hozzáférhetővé tegyék.

7. Az egyes Felek olyan új műszaki előírásokra és megfelelőségértékelési eljárásokra vonatkozó javaslatokat tesznek közzé, amelyek adott esetben összhangban vannak a vonatkozó nemzetközi szabványok, útmutatók vagy ajánlások műszaki tartalmával, és amelyek jelentős hatást gyakorolhatnak a kereskedelemre, kivéve a TBT-megállapodás 2.10. és 5.7. cikkében meghatározott eseteket.

8. Az egyes Felek törekednek arra, hogy a TBT-megállapodás 2.9. vagy 5.6. cikkében meghatározott eljárásokkal összhangban közzétegyék a központi szint alatti kormányzatok vagy adott esetben a helyi önkormányzatok olyan új műszaki előírásaira és megfelelőségértékelési eljárásaira vonatkozó javaslatokat, amelyek összhangban vannak a vonatkozó nemzetközi szabványok, útmutatók és ajánlások műszaki tartalmával, ha vannak ilyenek, és amelyek jelentős hatást gyakorolhatnak a kereskedelemre.

9. Annak meghatározása céljából, hogy egy javasolt műszaki előírás vagy megfelelőségértékelési eljárás jelentős hatást gyakorolhat-e a kereskedelemre, és ezért be kell-e jelenteni – a TBT-megállapodásnak az e megállapodás 9.3. cikke értelmében e megállapodásba belefoglalt releváns rendelkezéseivel összhangban –, a Fél többek között figyelembe veszi az e megállapodás 9.4. cikkének (2) bekezdésében említett, a kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó WTO-bizottság által 1995. január 1. óta elfogadott releváns határozatokat és ajánlásokat.

10. A Felek a másik Fél megkeresésére információt szolgáltatnak az általuk elfogadott vagy elfogadni kívánt műszaki előírás vagy megfelelőségértékelési eljárás céljairól, jogalapjáról és indokáról.

11. A javasolt műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások WTO Notifikációs Központjának történő továbbítását követően mindegyik Fél törekszik arra, hogy legalább 60 napos időszakot biztosítson a másik Fél számára az írásbeli észrevételre, kivéve, ha sürgős biztonsági, egészségügyi, környezetvédelmi és nemzetbiztonsági problémák merülnek, vagy felmerülésük fenyeget. A Félnek meg kell fontolnia a másik Félnek az észrevételezési időszak meghosszabbítására irányuló minden észszerű kérését. Amennyiben a Fél az észrevételezési időszakot 60 napon túl – például 90 napra – meg tudja hosszabbítani, ajánlott, hogy így járjon el.

12. Az egyes Felek törekednek arra, hogy az észrevételezési időszak vége és a bejelentett műszaki előírás vagy megfelelőségértékelési eljárás elfogadása között elegendő időt biztosítsanak a beérkezett észrevételek mérlegelésére és az azokra adott válaszok elkészítésére.

13. Ha az egyik Fél a másik Féltől írásbeli észrevételeket kap a javasolt műszaki előírással vagy megfelelőségértékelési eljárással kapcsolatban, az észrevételeket kapó Fél:

(a) a másik Fél kérésére illetékes szabályozó hatóságának részvételével megvitatja az írásbeli észrevételeket, és ezt olyan időpontban teszi, amikor az észrevételek figyelembe vehetők; és

(b) legkésőbb az elfogadott műszaki előírás vagy a megfelelőségértékelési eljárás közzétételének napján írásban válaszol az észrevételekre.

14. Az egyes Felek lehetőleg legkésőbb az elfogadott műszaki előírás vagy megfelelőségértékelési eljárás közzétételének napján egy weboldalon közzéteszik a kapott észrevételekre adott válaszaikat.

15. Az egyes Felek a műszaki előírás vagy a megfelelőségértékelési eljárás végleges szövegét a szöveg elfogadásakor vagy közzétételekor bejelentik a TBT-megállapodás 2.9., 3.2., 5.6. vagy 7.2. cikke szerint bejelentett javasolt intézkedésről szóló eredeti bejelentés kiegészítéseként.

16. Legkésőbb a kereskedelemre esetlegesen jelentős hatást gyakorló végleges műszaki előírás vagy megfelelőségértékelési eljárás közzétételének időpontjáig az egyes Felek nyilvánosan hozzáférhetővé teszik az interneten a következőket:

(a) a végleges műszaki szabályzat vagy a megfelelőségértékelési eljárás célkitűzéseinek és azok megvalósítási módjának ismertetése; és

(b) a 9.7. cikkben előírt hatásvizsgálat eredményei, ha elvégezték.

17. A TBT-megállapodás 2.12. és 5.9. cikkének alkalmazásában az „észszerű időtartam” általában legalább hat hónapot jelent, kivéve, ha ez a kitűzött jogszerű célkitűzések elérése szempontjából nem lenne hatékony.

18. A Felek törekednek arra, hogy a végleges műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások közzététele és hatálybalépése között több mint hat hónapot biztosítsanak, kivéve, ha ez a kitűzött jogszerű célkitűzések elérése szempontjából nem lenne hatékony.

9.7. CIKK

Műszaki előírások

1. Az egyes Felek a tervezett műszaki előírások tekintetében saját szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban szabályozási hatásvizsgálatot végeznek.

2. Az egyes Felek értékelik a műszakielőírás-javaslatok azon rendelkezésre álló szabályozási és nem szabályozási alternatíváit, amelyek teljesíthetik a Fél jogszerű célkitűzéseit, a TBT-megállapodás 2.2. cikkének megfelelően.

3. Ha az egyik Fél nem a nemzetközi szabványokat használta műszaki előírásai alapjául, a másik Fél kérésére azonosítania kell a releváns nemzetközi szabványoktól való bármely lényeges eltérést, és ismertetnie kell az okokat, amiért az említett szabványokat az elérni kívánt cél szempontjából nem ítélték meg alkalmasnak vagy hatékonynak, és be kell nyújtania az említett értékelés alapjául szolgáló tudományos vagy technikai bizonyítékokat.

4. A TBT-megállapodás 2.3. cikkében foglaltakon túlmenően, az egyes Felek felülvizsgálják a műszaki előírásaikat a releváns nemzetközi szabványokkal való konvergenciájuk növelése céljából. Az egyes Felek figyelembe veszik többek között a releváns nemzetközi szabványokban bekövetkezett új fejleményeket, valamint azt, hogy továbbra is fennállnak-e a körülmények, amelyek eredményeként eltértek bármely releváns nemzetközi szabványtól.

9.8. CIKK

Szabályozási együttműködés

1. A Felek elismerik, hogy a kereskedelmet gátló technikai akadályok felszámolásának vagy elkerülésének elősegítésére számos szabályozási együttműködési mechanizmus létezik.

2. Az e fejezet hatálya alá tartozó területeken bármely Fél javasolhat ágazatspecifikus szabályozási együttműködési tevékenységeket a másik Félnek. A 9.11. cikk szerint kijelölt kapcsolattartó ponthoz továbbítandó javaslatoknak a következőkből kell állnia:

(a) a szabályozási megközelítésekre és gyakorlatokra vonatkozó információcsere;

(b) kezdeményezés a műszaki előírásoknak és a megfelelőségértékelési eljárásoknak a vonatkozó nemzetközi szabványokkal való további összehangolására; vagy

(c) technikai tanácsadás és segítségnyújtás a műszaki előírások, szabványok, megfelelőségértékelési eljárások és metrológia kidolgozásával, végrehajtásával és felülvizsgálatával kapcsolatos gyakorlatok javítása érdekében kölcsönösen elfogadott feltételekkel kapcsolatban.

A másik Fél gondosan mérlegeli a javaslatot, és észszerű időn belül válaszol rá.

3. A Felek ösztönzik a szabványosításért, a megfelelőségértékelésért, az akkreditációért és a metrológiáért felelős szervezeteik közötti együttműködést az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésekben, függetlenül attól, hogy állami vagy magánszervezetekről van-e szó.

4. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az kötelezné valamely Felet:

(a) a szabályozási intézkedések előkészítésére és elfogadására vonatkozó belső eljárásaitól való eltérésre;

(b) olyan intézkedések meghozatalára, amelyek aláásnák vagy akadályoznák a közpolitikai célkitűzéseinek megvalósítására irányuló szabályozási intézkedések időben történő elfogadását; vagy

(c) valamilyen konkrét szabályozási eredmény elérésére.

9.9. CIKK

Jelölés és címkézés

1. E cikk alkalmazásában és a TBT-megállapodás 1. mellékletének (1) bekezdésével összhangban a műszaki előírás tartalmazhat a termékre, eljárásra vagy gyártási módszerre alkalmazott jelölésre és címkézésre vonatkozó követelményeket, vagy foglalkozhat kizárólag azokkal.

2. A Felek megerősítik, hogy a jelölést vagy címkézést tartalmazó vagy kizárólag azokkal foglalkozó műszaki előírásaik megfelelnek a TBT-megállapodás 2. cikkének.

3. Ha valamelyik Fél a termékek kötelező jelölését vagy címkézését írja elő, az adott Fél:

(a) arra törekszik, hogy kizárólag olyan információk feltüntetését írja elő, amelyek relevánsak a termék fogyasztói vagy használói számára, vagy a termék kötelező műszaki előírásoknak való megfelelésének jelölése szempontjából;

(b) nem ír elő semmilyen előzetes jóváhagyást, regisztrációt vagy tanúsítást a termékek jelölésével vagy címkézésével kapcsolatban, vagy díjfizetést olyan termékek forgalmazásának előfeltételeként, amelyek máskülönben megfelelnének a kötelező műszaki előírásoknak, kivéve, ha ez az emberi, állati vagy növényi egészséggel vagy élettel, a környezettel vagy a nemzetbiztonsággal kapcsolatos kockázatok miatt szükséges;

(c) ha valamely Fél a gazdasági szereplők számára egyedi azonosítószámot használatát írja elő, köteles az ilyen számot a másik Fél gazdasági szereplői részére indokolatlan késedelem nélkül, megkülönböztetésmentesen kiadni;

(d) feltéve, hogy az nem megtévesztő, ellentmondásos vagy zavaró az árukat importáló Fél területén előírt információkkal kapcsolatban engedélyezi a következőket:

(i) az importáló Fél területén előírt nyelv mellett más nyelven is feltüntetett információk;

(ii) nemzetközileg elfogadott nómenklatúra, piktogramok, szimbólumok és grafikai ábrázolások; és

(iii) az importáló Fél területén előírt információkon felül, további információk;

(e) a származási helyen történő címkézés alternatívájaként elfogadja, hogy a címkézésre, beleértve a kiegészítő címkézést és a címkézés helyesbítését is, a behozatalt követően, de a termék eladásra való felkínálását megelőzően kerüljön sor, kivéve, ha az ilyen címkézést népegészségügyi vagy biztonsági okokból, vagy az exportáló Fél földrajzi árujelzőjével kapcsolatos követelmény miatt a származási helyen kell elvégezni; és

(f) arra törekszik, hogy a termékhez fizikailag rögzített címkék helyett a nem állandó vagy leválasztható címkéket, vagy a jelölésre vagy címkézésre vonatkozó információknak a kísérő dokumentációban való feltüntetését elfogadja, kivéve, ha az ilyen címkézést népegészségügyi vagy biztonsági okokból írják elő.

9.10. CIKK

Információcsere és megbeszélések

1. Mindegyik Fél kérhet a másik Féltől az e fejezet hatálya alá tartozó bármely kérdésben információt. A megkeresett Fél köteles az információt észszerű időn belül megadni.

2. Mindegyik Fél kérheti a másik Féltől az e fejezet alapján felmerülő aggályok megvitatását, beleértve a másik Fél bármely műszaki előírásának vagy megfelelőségértékelési eljárásának tervezetét vagy javaslatát, amennyiben a kérelmező Fél úgy ítéli meg, hogy a műszaki előírás vagy a megfelelőségértékelési eljárás jelentős negatív hatást gyakorolhat a Felek közötti kereskedelemre. A kérelmet írásban kell benyújtani, a következők megjelölésével:

(a) az aggály;

(b) e fejezet azon rendelkezései, amelyekre az aggály vonatkozik; és

(c) a kérelem indokai, beleértve a kérelmező Fél aggályának ismertetését.

3. Az egyértelműség érdekében: a Fél azt is kérheti a másik Féltől, hogy vitassák meg az e fejezet alapján a regionális vagy helyi, adott esetben közvetlenül a központi kormányzati szint alatti kormányzatok műszaki előírásaival vagy megfelelőségértékelési eljárásaival kapcsolatban felmerülő aggályokat, amelyek jelentős hatást gyakorolhatnak a kereskedelemre.

4. A Felek a megkeresés időpontjától számított 60 napon belül személyesen, illetve video- vagy telekonferencia útján megvitatják a felmerült aggályokat, és törekednek a probléma lehető leggyorsabb megoldására. Ha a kérelmező Fél úgy ítéli meg, hogy az ügy sürgős, kérheti, hogy rövidebb időn belül sor kerüljön az egyeztetésre. A megkeresett Fél méltányos mérlegelés tárgyává teszi a kérést. A Felek mindent megtesznek a vita kölcsönösen kielégítő rendezése érdekében.

5. A Felek eltérő megállapodása hiányában a megbeszélések és a megbeszélések során megosztott információk nem sértik a Felek e megállapodás, a WTO-egyezmény vagy bármely más olyan megállapodás szerinti jogait és kötelezettségeit, amelynek mindkét Fél részes fele.

6. A tájékoztatásra vagy megbeszélésekre vonatkozó kérelmeket a 9.11. cikk szerint kijelölt megfelelő kapcsolattartó ponton keresztül kell benyújtani.

9.11. CIKK

Kapcsolattartó pontok

1. Az e fejezet szerinti együttműködés és koordináció megkönnyítésére mindegyik Fél kapcsolattartó pontot jelöl ki, és értesíti a másik Felet kapcsolattartó elérhetőségeiről. A Felek az adott elérhetőségi adatokkal kapcsolatos bármilyen változásról haladéktalanul értesítik egymást.

2. A kapcsolattartó pontok együttműködnek annak érdekében, hogy megkönnyítsék e fejezet végrehajtását és a Felek közötti együttműködést a kereskedelem technikai akadályaival kapcsolatos valamennyi kérdésben. A kapcsolattartók felelősek mindenekelőtt a következőkért:

(a) a 9.10. cikk (6) bekezdésében említett információcsere és megbeszélések megszervezése;

(b) a másik Fél által felvetett, a szabványok, műszaki előírások vagy megfelelőségértékelési eljárások kialakításával, elfogadásával, alkalmazásával vagy végrehajtásával kapcsolatos kérdés haladéktalan kezelése;

(c) valamely Fél kérésére megbeszélések szervezése az e fejezet alapján felmerülő bármely kérdésről;

(d) információcsere a fejlesztésekről a szabványokkal, műszaki előírásokkal és megfelelőségértékelési eljárásokkal kapcsolatos nem kormányzati, regionális és többoldalú fórumokon; és

(e) a technikai segítségnyújtás iránti lehetséges igények azonosításának lehetővé tétele.

9.12. CIKK

A kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó albizottság

Az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének g) pontja alapján létrehozott, a kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó albizottság:

(a) figyelemmel kíséri e fejezet végrehajtását és igazgatását;

(b) fokozza az együttműködést a szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások fejlesztése és javítása terén;

(c) meghatározza az e fejezet szerinti jövőbeli munka szempontjából közös érdekű kiemelt területeket és mérlegeli az új kezdeményezésekre irányuló javaslatokat;

(d) figyelemmel kíséri és megvitatja a TBT-megállapodással kapcsolatos fejleményeket; és

(e) megtesz bármilyen más lépést, amelyről a Felek úgy vélik, hogy segíteni fogja őket e fejezet és a TBT-megállapodás végrehajtásában.

10. FEJEZET

BERUHÁZÁS

A. SZAKASZ

Általános rendelkezések

10.1. CIKK

Fogalommeghatározások

1. E fejezet alkalmazásában:

(a) „érintett beruházás”: olyan beruházás, amely valamely Fél beruházójának közvetlen vagy közvetett tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll a másik Fél területén, az alkalmazandó joggal összhangban, és amely e megállapodás hatálybalépésének időpontjában már létezik, vagy azt követően jön létre;

(b) „gazdasági tevékenységek”: ipari, kereskedelmi és szakmai jellegű, valamint kézműipari tevékenységek, többek között a szolgáltatások, kivéve az államhatalom gyakorlása során végzett tevékenységeket;

(c) „vállalkozás”: az 1.3. cikk (Általánosan alkalmazandó fogalommeghatározások) meghatározása szerinti vállalkozás, vagy annak fióktelepe vagy képviseleti irodája[33];

(d) „az Európai Unió vállalkozása” vagy „Mexikó vállalkozása”: az Európai Unió vagy tagállamai, illetve Mexikó jogszabályaival összhangban létrehozott olyan vállalkozás, amely jelentős üzleti tevékenységet folytat[34] az Európai Unió, illetve Mexikó területén[35];

az Európai Unió vagy Mexikó területén kívül telephellyel rendelkező és az Európai Unió valamely tagállamának vagy Mexikónak az állampolgárai által ellenőrzött hajózási társaságok szintén kedvezményezettjei e fejezet rendelkezéseinek – a C. szakasz (Beruházásvédelem) és a D. szakasz (Beruházásokkal kapcsolatos vitarendezés) kivételével –, amennyiben hajóik adott esetben az Európai Unió adott tagállamának vagy Mexikó vonatkozó jogszabályai szerint kerültek bejegyzésre és az Európai Unió adott tagállamának vagy Mexikónak a lobogója alatt hajóznak;

---

33 Mexikó esetében a képviseleti iroda nem tekinthető vállalkozásnak, kivéve, ha fióktelepként hozták létre.

34 Összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződésről a WTO részére küldött értesítésével (WT/REG39/1), az Európai Unió az EUMSZ 54. cikkében szabályozott, az Európai Unió egy tagállama gazdaságával fenntartott „tényleges és folyamatos kapcsolat” fogalmát egyenértékűnek tartja a „jelentős üzleti tevékenység” fogalmával.

35 Az egyértelműség érdekében egy harmadik országbeli vállalkozás fióktelepe vagy képviseleti irodája nem tekinthető az Európai Unió vállalkozásának vagy Mexikó vállalkozásának.

(e) „letelepedés”: egy vállalkozás létrehozása az Európai Unióban vagy Mexikóban, beleértve annak felvásárlását[36] is;

(f) „az egyik Fél beruházója”: valamely Fél vagy a Fél természetes személye vagy vállalkozása, amely nem fióktelep vagy képviseleti iroda, és aki/amely beruházást kíván eszközölni, eszközöl vagy eszközölt a másik Fél területén;

(g) „harmadik ország beruházója”: olyan beruházó, aki/amely valamelyik Fél területén beruházást kíván végrehajtani, hajt végre vagy hajtott végre, és aki/amely nem valamelyik Fél beruházója;

(h) „működés”: valamely beruházás működtetése, igazgatása, fenntartása, használata, haszonélvezete, értékesítése vagy az arról való egyéb rendelkezés;

(i) „hozamok”: valamennyi, egy beruházás által eredményezett összeg, ideértve különösen – bár nem kizárólagosan – a nyereséget, kamatokat, osztalékokat, tőkenyereséget, jogdíjakat, a szellemitulajdon-jogokból származó kifizetéseket, a természetben történő kifizetéseket, az igazgatási díjakat és az adott befektetésből származó egyéb díjakat[37].

---

36 A „felvásárlás” kifejezés magában foglalja a vállalkozásban való tőkerészesedést is, tartós gazdasági kapcsolatok létrehozása vagy fenntartása céljából.

37 Az egyértelműség érdekében az újrabefektetett hozamokat befektetésként kell kezelni, amennyiben megfelelnek a befektetés e cikk szerinti meghatározásának.

2. E fejezet alkalmazásában a „beruházás” minden olyan eszköz, amely egy beruházó közvetlen vagy közvetett tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll, amelyet gazdasági haszonra vagy más üzleti célra szereztek meg, vagy e célból használnak fel, és amely rendelkezik egy beruházás jellemzőivel, ideértve bizonyos időtartamot, a tőke vagy egyéb források lekötését, az elvárt nyereséget vagy a kockázatvállalást. Egy beruházás a következő formákat öltheti:

(a) vállalkozás;

(b) üzletrészek, részvények és a jegyzett tőkéből való részesedés egyéb formái;

(c) vállalkozás kötvényei, fedezetlen kötvényei, kölcsönei és más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjai[38];

(d) a következőkből származó érdekeltségek:

(i) koncessziók, licencek, engedélyek, jogosítványok és hasonló, a nemzeti jog alapján biztosított jogok;

[38] Az adósság bizonyos formái – így például a kötvények, kölcsönök, fedezetlen kötvények és hosszú lejáratú kötvények – nagyobb valószínűséggel rendelkeznek a beruházás jellemzőivel, míg más adósságformák kevésbé rendelkeznek ilyen jellemzőkkel.

(ii) kulcsrakész kivitelezésekről szóló szerződések, valamint építési, üzemeltetési, gyártási, koncessziós vagy bevételmegosztásról rendelkező és egyéb szerződések;

(e) szellemitulajdon-jogok;

(f) egyéb materiális és immateriális, ingó és ingatlan, vagyoni és kapcsolódó vagyoni jogok, például bérlet, jelzálog és zálogkölcsön[39]; vagy

(g) az a)–f) pontban meghatározott kamattípusú pénzkövetelések, kivéve azokat a pénzköveteléseket, amelyek kizárólag a következőkből erednek:

(i) áruk vagy szolgáltatások valamely Fél területén lévő természetes személy vagy vállalkozás által a másik Fél területén lévő természetes személynek vagy vállalkozásnak történő értékesítéséről szóló kereskedelmi szerződésekből ered; vagy

[39] Az egyértelműség érdekében: a piaci részesedés, a piacra jutás, az elvárt nyereség és a nyereségszerzési lehetőségek önmagukban nem beruházások.

(ii) a c) pont szerinti kölcsöntől eltérő kereskedelmi ügylettel – például kereskedelemfinanszírozással – kapcsolatos hitelnyújtás.

A beruházás fogalmába nem tartozik bele a bírósági vagy közigazgatási eljárás során hozott végzés vagy ítélet.

Az eszközök beruházása vagy újraberuházása formájában bekövetkező bármilyen változás nem befolyásolja a beruházás jellegét, feltéve, hogy a beruházás vagy újraberuházás formája továbbra is megfelel a beruházás fogalommeghatározásának.

10.2. CIKK

Hatókör

1. E fejezet a következők által elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre alkalmazandó[40]:

(a) egy Fél központi, regionális vagy helyi kormányzata vagy hatósága; és

(b) egy Fél bármely személye, beleértve az állami vállalkozást vagy bármely más nem kormányzati szervet is, aki/amely a központi kormány, regionális vagy helyi önkormányzatok vagy hatóságok által átruházott jogosítványokat gyakorolja.

[40] Az egyértelműség érdekében: e fejezet az a) és b) pontban felsorolt szervezetek azon intézkedéseire vonatkozik, amelyeket közvetlenül vagy közvetve más szervezetek ezen intézkedésekkel kapcsolatos magatartásának utasítására, irányítására vagy ellenőrzésére fogadnak el vagy tartanak fenn.

2. E fejezet nem alkalmazandó valamely Fél intézkedéseire, amennyiben azok a 18. fejezet (Pénzügyi szolgáltatások) hatálya alá tartoznak.

10.3. CIKK

Szabályozási jog

A Felek megerősítik azon jogukat, hogy a területükön belül szabályozási intézkedéseket hozzanak olyan legitim szakpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében, mint például a népegészségügy, a szociális szolgáltatások, a közoktatás, a biztonság, a környezet, a közerkölcs védelme, a szociális vagy fogyasztóvédelem, a magánélet védelme és az adatvédelem, a kulturális sokféleség előmozdítása és védelme, vagy a verseny.

10.4. CIKK

Kapcsolat más fejezetekkel

1. E fejezet és a 18. fejezet (Pénzügyi szolgáltatások) közötti ellentmondás esetén az összeegyeztethetetlenség erejéig az utóbbi élvez elsőbbséget.

2. Valamely Fél azon előírása, hogy a másik Fél szolgáltatójának óvadékot vagy más pénzügyi biztosítékot kell nyújtania a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás feltételeként, önmagában nem teszi alkalmazandóvá e fejezetet az előbbi Fél által a szolgáltatás említett nyújtásával kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre. E fejezet az említett előbbi Fél által a kibocsátott óvadék vagy pénzügyi biztosíték vonatkozásában elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre alkalmazandó, amennyiben az ilyen óvadék vagy pénzügyi biztosíték érintett beruházásnak minősül.

B. SZAKASZ

A beruházások liberalizálása

10.5. CIKK

Hatókör

1. E szakasz az egyik Fél által elfogadott vagy fenntartott olyan intézkedésekre alkalmazandó, amelyek érintik a másik Fél vállalkozásának letelepedését vagy a másik Fél beruházója beruházásának működését a saját területén.

2. E szakasz nem alkalmazandó a következőkre:

(a) az államhatalom gyakorlása során végzett tevékenységek az adott Fél területén;

(b) olyan közbeszerzések, melyek során kormányzati célokra vásárolnak árut vagy szolgáltatást, nem pedig kereskedelmi viszontértékesítés, illetve egy kereskedelmi értékesítésre szánt áru előállítása vagy szolgáltatás nyújtása során való felhasználás céljából, függetlenül attól, hogy a beszerzés a 21.1. cikk (Fogalommeghatározások) értelmében érintett beszerzésnek minősüle;

(c) audiovizuális szolgáltatások;

(d) belföldi tengeri kabotázs[41]; vagy

(e) légi szolgáltatások vagy a légi szolgáltatásokat támogató kapcsolódó szolgáltatások[42], a következők kivételével:

(i) repülőgép-javítási és -karbantartási szolgáltatások, amelyek során repülőgépet vonnak ki a szolgálatból;

---

41 Az Európai Unió esetében a vonatkozó nemzeti jogszabály alapján kabotázsnak tekintendő tevékenységek sérelme nélkül, a jelen fejezet alkalmazásában a belföldi tengeri kabotázs az utasok vagy áruk szállítása az Európai Unió valamely tagállama területén található kikötő vagy pont és az Európai Unió ugyanezen tagállama területén található kikötő vagy pont között, beleértve a kontinentális talapzatot is az ENSZ tengerjogi egyezményében meghatározottak szerint, továbbá az Európai Unió valamely tagállama területén található azonos kikötőből vagy pontból induló és oda visszatérő forgalom.
Mexikó esetében a jelen fejezet alkalmazásában belföldi tengeri kabotázs a Mexikó tengeri övezetében található kikötők vagy helyek és a mexikói partok között bármely hajó által tengeri úton végzett hajózás.

42 Az egyértelműség érdekében: a „légi szolgáltatások vagy a légi szolgáltatásokat támogató kapcsolódó szolgáltatások” a következő szolgáltatásokat is magukban foglalják: légi járművek kölcsönzése személyzettel, repülőtér-üzemeltetési szolgáltatások és az olyan légi járműveket használó szolgáltatások, amelyek elsődleges célja nem áruk vagy utasok szállítása, például a légi tűzoltás, a repülésoktatás, a városnéző repülés, a légi permetezés, a légi felmérés, a légi térképkészítés, a fényképezés, az ejtőernyős ugrás, a vontató vitorlázó repülés, a helikopteres függőteher-emelés fakitermeléshez és építkezéshez, valamint egyéb, levegőben végzett mezőgazdasági, ipari és felügyeleti szolgáltatások.

(ii) légi szállítási szolgáltatások értékesítése és marketingje;

(iii) számítógépes helyfoglalási rendszerrel összefüggő szolgáltatások; vagy

(iv) földi kiszolgálás.

3. A 10.6–10.8. cikk nem alkalmazandó a Fél által nyújtott támogatásokra[43], ideértve az államilag támogatott hiteleket, garanciákat és biztosítást is.

4. A 10.6–10.10. cikk nem alkalmazandó a VII. mellékletben meghatározott új szolgáltatásokra.

5. A 10.54. cikk sérelme nélkül e fejezet nem köti a Felet olyan cselekmények és olyan tények vagy helyzetek tekintetében, amelyek akkor mentek végbe, illetve akkor szűntek meg, mielőtt a megállapodás hatályba lépett volna.

[43] Az egyértelműség érdekében a támogatások a 24. fejezet (Támogatások) hatálya alá tartoznak.

10.6. CIKK

Piacra jutás

Azon ágazatokban vagy alágazatokban, ahol piacra jutási kötelezettségvállalásokat tesznek, egyik Fél sem fogad el vagy tart fenn a másik Fél beruházója vagy érintett beruházásnak minősülő vállalkozás letelepedése vagy az érintett vállalkozás működése útján megvalósított piacra jutással kapcsolatban, sem a teljes területe, sem valamely területi alegysége vonatkozásában olyan intézkedést[44], amely:

(a) korlátozza azon vállalkozások számát, amelyek egy konkrét gazdasági tevékenységet végezhetnek, függetlenül attól, hogy a korlátozás számbeli kvóta, monopólium, kizárólagos jogok vagy gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény formájában valósul meg;

(b) korlátozza az ügyletek vagy a tőke összértékét számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;

(c) korlátozza a műveletek teljes számát vagy a teljesítés kijelölt számbeli egységekben kifejezett mennyiségét kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;

[44] Az a), b) és c) pont nem terjed ki valamely mezőgazdasági vagy halászati termék termelésének korlátozása érdekében elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre.

(d) egy adott gazdasági tevékenységnek a másik Fél beruházója általi végzéséhez meghatározott típusú jogi személy vagy közös vállalkozás létrehozását korlátozza vagy írja elő; vagy

(e) számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján korlátozza az adott ágazatban vagy egy vállalkozásban foglalkoztatható olyan természetes személyek összlétszámát, akik egy adott gazdasági tevékenység ellátásához szükségesek, és ahhoz közvetlenül kapcsolódnak.

10.7. CIKK

Nemzeti elbánás

1. A Felek a másik Fél beruházóit és az érintett beruházásnak minősülő vállalkozásaikat a területükön való letelepedés tekintetében olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet saját beruházóik, illetve azok vállalkozásai számára hasonló helyzetben biztosítanak.

2. A Felek a másik Fél beruházóit és az érintett beruházásaikat a területükön való működés tekintetében olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet saját beruházóik, illetve azok beruházásai számára hasonló helyzetben biztosítanak.

3. A Felek által az (1) és (2) bekezdés alapján biztosítandó elbánás Mexikó regionális kormányzati szintje tekintetében: nem kevésbé kedvező elbánás, mint az adott regionális kormányzati szint által a Mexikó beruházói és azok beruházásai számára az adott regionális kormányzat területén biztosított legkedvezőbb elbánás.

4. A Felek által az (1) és (2) bekezdés értelmében biztosított elbánás az Európai Unió valamely tagállamának kormányzata vagy az Európai Unió valamely tagállamában működő kormányzat tekintetében: nem kevésbé kedvező elbánás, mint az adott kormányzat által a saját beruházói és azok beruházásai számára hasonló helyzetben a területén biztosított legkedvezőbb elbánás.

10.8. CIKK

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Az egyes Felek a másik Fél beruházóit és az érintett beruházásnak minősülő vállalkozásaikat a területükön való letelepedés tekintetében olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint azon elbánás, amelyet harmadik ország beruházói, illetve vállalkozásai számára hasonló helyzetben biztosítanak.

2. Az egyes Felek a másik Fél beruházóit és azok érintett beruházásait a beruházások területükön való működtetése tekintetében olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint azon elbánás, amelyet harmadik ország beruházói, illetve beruházásai számára hasonló helyzetben biztosítanak.

3. Az (1) és (2) bekezdés nem értelmezhető úgy, hogy az arra kötelezi a Felet, hogy a másik Fél beruházóira is kiterjessze az olyan elbánást, amely a természetes személy vagy vállalkozás gazdasági tevékenység folytatására való felhatalmazására, engedélyezésére vagy tanúsítására vonatkozó előírások vagy kritériumok, illetve prudenciális intézkedések elismerését előíró intézkedések alkalmazásából ered.

4. Az egyértelműség érdekében az e cikkben említett elbánás nem foglalja magában a valamely harmadik ország beruházóinak és azok beruházásainak a jelen megállapodásban vagy az egyik Fél és egy harmadik ország között létrejött egyéb nemzetközi megállapodásban a beruházással kapcsolatos vitarendezésre vonatkozó rendelkezések révén biztosított elbánást. Az egyéb nemzetközi megállapodásokban foglalt lényegi rendelkezések önmagukban nem minősülnek az (1) és (2) bekezdésben említett bánásmódnak, és így nem vezethetnek e cikk megsértéséhez. Az ilyen rendelkezések alapján alkalmazott intézkedések az e cikk szerinti elbánásnak minősülhetnek.

10.9. CIKK

Teljesítménykövetelmények

1. A Fél nem ír elő vagy nem érvényesít semmilyen követelményt, illetve nem érvényesít semmilyen kötelezettségvállalást vagy vállalást az egyik Fél vagy egy harmadik ország beruházója vállalkozásának letelepedésével vagy beruházásának működtetésével összefüggésben az említett Fél területén a következőkre vonatkozóan[45]:

(a) az áruk vagy szolgáltatások bizonyos szintjének vagy százalékos arányának exportálása;

[45] Az egyértelműség érdekében: a (2) bekezdésben említett kedvezményre való jogosultság vagy folytatódó jogosultság feltétele nem jelent kötelezettségvállalást vagy vállalást az (1) bekezdés alkalmazásában.

(b) belföldi tartalom bizonyos szintjének vagy arányának elérése;

(c) a területén előállított áru vagy nyújtott szolgáltatás beszerzése, használata vagy előnyben részesítése, vagy a területén lévő természetes személyektől vagy vállalkozásoktól történő áru- vagy szolgáltatásbeszerzés;

(d) az import mennyiségének vagy értékének az export mennyiségéhez vagy értékéhez, illetve az ilyen beruházáshoz kapcsolódó devizabeáramláshoz való kötése;

(e) az ilyen beruházás által előállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások területén való értékesítésének korlátozása azáltal, hogy az említett értékesítéseket bármely módon az exportja vagy devizanyeresége mennyiségéhez vagy értékéhez kötnék;

(f) adott technológiához, termelési folyamathoz vagy más védett ismerethez való hozzáférés biztosítása vagy azok átadása a területén lévő természetes személynek vagy vállalkozásnak;

(g) az ilyen beruházás által előállított árunak vagy nyújtott szolgáltatásnak kizárólag az említett Fél területéről való beszállítása egy konkrét regionális piacra vagy a világpiacra;

(h) az említett beruházó egy konkrét regionális piacot vagy a világpiacot kiszolgáló székhelyének a Fél területén való elhelyezése; vagy

(i) a kivitel vagy a kivitel céljából történő értékesítés korlátozása.

2. A Felek nem kötik a Felek vállalkozásának létesítésével vagy az egyik Fél vagy egy harmadik ország beruházója beruházásának működtetésével kapcsolatos előny megszerzését vagy megtartását a területükön a következőkre vonatkozó követelményeknek való megfeleléshez:

(a) belföldi tartalom bizonyos szintjének vagy arányának elérése;

(b) a területükön előállított áru vagy nyújtott szolgáltatás beszerzése, használata vagy előnyben részesítése, vagy a területén lévő természetes személyektől vagy vállalkozásoktól történő árubeszerzés;

(c) az import mennyiségének vagy értékének az export mennyiségéhez vagy értékéhez, illetve az ilyen beruházáshoz kapcsolódó devizabeáramláshoz való kötése;

(d) az ilyen beruházás által előállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások területükön való értékesítésének korlátozása oly módon, hogy az említett értékesítéseket az exportjuk vagy devizanyereségük mennyiségéhez vagy értékéhez kötik; vagy

(e) a kivitel vagy a kivitel céljából történő értékesítés korlátozása.

3. A (2) bekezdés egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, hogy megakadályozza a Feleket abban, hogy az egyik Fél vagy egy harmadik ország beruházójának beruházásával kapcsolatos előny megszerzését vagy megtartását a területükön folytatott termelésre, szolgáltatásnyújtásra, munkavállalók képzésére vagy alkalmazására, bizonyos létesítmények építésére vagy bővítésére, vagy kutatás-fejlesztés folytatására vonatkozó előírásoknak való megfeleléshez kössék.

4. Az (1) bekezdés f) pontja nem alkalmazandó, ha:

(a) a követelményt vagy a kötelezettségvállalást vagy vállalást bíróság, közigazgatási bíróság vagy versenyhatóság írja elő vagy juttatja érvényre annak érdekében, hogy egy olyan gyakorlatot orvosoljon, amelyről bírósági vagy közigazgatási eljárás állapította meg, hogy a Fél versenyjogába ütközik; vagy

(b) valamely Fél engedélyezi a TRIPS-megállapodás 31. vagy 31a. cikke szerinti szellemitulajdon-jog használatát, vagy olyan védett információ közzétételét előíró intézkedéseket, amelyek a TRIPS-megállapodás 39. cikkének hatálya alá tartoznak, és azzal összhangban állnak.

5. Az (1) bekezdés a), b) és c) pontja, valamint a (2) bekezdés a) és b) pontja nem alkalmazandó az áruk és szolgáltatások exportösztönzési és külföldi segélyprogramokban való részvételével kapcsolatos minősítési követelményekre.

6. A (2) bekezdés a) és b) pontja nem alkalmazandó az importáló Fél által az áruk tartalmával kapcsolatban támasztott azon követelményekre, amelyek a kedvezményes vám vagy kedvezményes kvóta alkalmazásához szükségesek.

7. Az egyértelműség érdekében: az (1) és (2) bekezdés csak az említett bekezdésekben meghatározott követelményre, kötelezettségvállalásra vagy vállalásra alkalmazandó.

8. E cikk nem zárja ki bármely követelménynek, kötelezettségvállalásnak vagy vállalásnak a Felektől különböző magánfelek közötti érvényesítését, amennyiben a követelményt, a kötelezettségvállalást vagy a vállalást nem az egyik Fél vezette be vagy írta elő.

9. E cikk nem érinti valamely Félnek a WTO-egyezmény alapján tett kötelezettségvállalásait.

10.10. CIKK

Felső vezetés és igazgatótanács

1. Egy Fél nem írhatja elő, hogy a másik Fél érintett beruházásnak minősülő vállalkozása bármely konkrét állampolgársággal rendelkező természetes személyeket nevezzen ki felsővezetői pozíciókba.

2. Egy Fél nem írhatja elő, hogy a másik Fél érintett beruházásnak minősülő vállalkozásának igazgatótanácsa bármely konkrét állampolgársággal rendelkező természetes személyekből vagy a területén tartózkodási hellyel rendelkező személyekből, vagy azok kombinációjából álljon.

10.11. CIKK

Alaki követelmények

A 10.7. cikk és a 10.8. cikkben foglaltak ellenére a Fél kérheti a másik Fél beruházójától vagy annak érintett beruházásától, hogy kizárólag információs vagy statisztikai célokra a beruházásról nyújtson rutinszerű tájékoztatást. Ha a Fél ilyen tájékoztatást kér, azon információkat, amelyek bizalmasak, védenie kell minden olyan közzétételtől, amely sértené a beruházó vagy az érintett beruházás versenyhelyzetét. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely megakadályozná a Feleket abban, hogy jogszabályaik méltányos és jóhiszemű alkalmazásával kapcsolatban másképpen információt szerezzenek vagy hozzanak nyilvánosságra.

10.12. CIKK

A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek

1. A 10.7–10.10. cikk nem alkalmazandó:

(a) egy olyan meglévő, a megállapodásnak nem megfelelő intézkedésre, amelyet valamely Fél a következők szintjén tart fenn:

(i) az Európai Unió, az I. melléklet I-A. függelékében foglalt listájában meghatározottak szerint;

(ii) központi kormányzat, az említett Fél által az I. melléklet I-A. vagy I-B-1. függelékében foglalt jegyzékében meghatározottak szerint;

(iii) regionális kormányzat, az említett Fél által az I. melléklet I-A. vagy I-B-2. függelékében foglalt jegyzékében meghatározottak szerint; vagy

(iv) helyi önkormányzat;

(b) az a) pontban említett nem megfelelő intézkedés folytatására vagy azonnali megújítására; vagy

(c) az a) pontban említett nem megfelelő intézkedés módosítására, amennyiben a módosítás nem csökkenti az intézkedésnek a 10.7–10.10. cikknek való megfelelőségét a közvetlenül a módosítást megelőzően fennállt megfelelőséghez képest.

2. A 10.7–10.10. cikk nem alkalmazandó olyan intézkedésre, amelyet egy Fél a II. melléklet II-A. vagy II-B. függelékében foglalt jegyzékében meghatározott ágazatok, alágazatok vagy tevékenységek tekintetében fogad el vagy tart fenn.

3. Egy Fél az e megállapodás hatálybalépésének időpontját követően elfogadott és a II. melléklet II-A. vagy II-B. függelékében foglalt jegyzékének hatálya alá tartozó intézkedés alapján nem írhatja elő közvetlenül vagy közvetve a másik Fél beruházója számára, hogy állampolgársága miatt az intézkedés hatálybalépésének időpontjában meglévő beruházását eladja vagy más módon elidegenítse.

4. A 10.6. cikk nem alkalmazandó olyan intézkedésre, amelyet egy Fél a III. melléklet III-A., III-B-1. vagy III-B-2. függelékében foglalt menetrendjében meghatározott, kötelezettségvállalással járó ágazatok vagy alágazatok tekintetében fogad el vagy tart fenn.

5. A 10.7. és 10.8. cikk nem alkalmazandó a TRIPS-megállapodás 3. vagy 4. cikke alóli kivételnek, mentességnek vagy felmentésnek minősülő intézkedésekre, az említett megállapodás 3–5. cikkében előírtak szerint.

6. Az (1)–(5) bekezdés sérelme nélkül Mexikó – e megállapodás hatálybalépésének napjától számított öt éven belül – értesítheti az Európai Uniót az I., a II. és a III. melléklet módosításáról szóló vegyes tanácsi határozat tervezetéről a következők szerint:

(a) az I-B-2. és a III-B-2. függelékben bármely, szubföderális kormányzati szinten fenntartott, meglévő nem megfelelő intézkedés tekintetében; és

(b) az I-B-1. és a II-B. függelékben a teljesítménykövetelményei tekintetében.

Az Európai Unió három hónapon belül felülvizsgálja az említett tervezetet, és konzultál Mexikóval minden kapcsolódó kérdésről. Az említett konzultációt követően a vegyes tanács elfogadja az e bekezdésben említett mellékletek módosításait. A módosított mellékleteket a módosítások elfogadásának napjától kell alkalmazni.

C. SZAKASZ

Beruházásvédelem

10.13. CIKK

Hatókör

E szakasz a Felek által a következőket érintően elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre alkalmazandó:

(a) érintett beruházások; vagy

(b) az egyik Fél beruházói valamely érintett beruházás tekintetében.

10.14. CIKK

Beruházás és szabályozási célkitűzések és intézkedések

1. E szakasz rendelkezései nem értelmezhetők úgy, mint valamely Fél az iránti kötelezettségvállalása, hogy nem változtatja meg a területén alkalmazandó jogi és szabályozási keretet, többek között olyan módon, amely hátrányosan érintheti az érintett beruházások működését vagy a beruházó nyereségre vonatkozó várakozásait.

2. Az egyértelműség érdekében e szakasz egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint ami kizárja bármelyik Fél számára, hogy a támogatás[46] nyújtását megszüntesse vagy a támogatást visszafizettesse, ha az ilyen intézkedést az illetékes bíróság, közigazgatási bíróság vagy más illetékes hatóság rendelte el, továbbá nem értelmezhető úgy, hogy az érintett Fél kártalanítani köteles ezért a beruházót.

3. Az egyértelműség érdekében: valamely Fél határozata, miszerint nem nyújt, nem hosszabbít meg vagy tart fenn egy támogatást, nem minősül e szakasz megsértésének, ha az említett határozat meghozatalára a következők szerint kerül sor:

(a) az említett támogatás nyújtására, meghosszabbítására vagy fenntartására vonatkozó bármely konkrét, jogszabály vagy szerződés szerinti kötelezettségvállalás hiányában;

(b) az említett támogatás nyújtásához, meghosszabbításához vagy fenntartásához kapcsolódó feltételekkel összhangban; vagy

(c) a (2) bekezdéssel összhangban.

[46] Az Európai Unió esetében a „támogatás” magában foglal minden olyan, az Európai Unió valamely tagállama által vagy állami forrásból nyújtott támogatást, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, és érinti az Európai Unió tagállamai közötti kereskedelmet.

10.15. CIKK

A beruházóknak és az érintett beruházásoknak biztosított elbánás

1. Az egyes Felek saját területükön a másik Fél érintett beruházásai, valamint érintett beruházásaik tekintetében a másik Fél beruházói számára tisztességes és méltányos elbánást, valamint teljes körű védelmet és biztonságot biztosítanak a következő bekezdéseknek megfelelően.

2. A Fél megsérti az (1) bekezdésben említett, a tisztességes és méltányos elbánás kötelezettségét, ha egy intézkedés vagy intézkedéssorozat a következőket valósítja meg[47]:

(a) az igazságszolgáltatás megtagadása büntető-, polgári vagy közigazgatási eljárás során;

[47] Az egyértelműség érdekében: annak meghatározásakor, hogy egy intézkedés vagy intézkedések sorozata sérti-e a tisztességes és méltányos bánásmód kötelezettségét, a 10.30. cikkel létrehozott Fórum többek között a következőket veszi figyelembe:
(a) a (2) bekezdés a) és b) pontja tekintetében, hogy az intézkedés vagy intézkedéssorozat magában foglal-e olyan súlyos kötelességszegést, amely sérti a bíróságok feddhetetlenséget; önmagában az a tény, hogy a beruházó által a vitatott intézkedés ellen belföldi eljárásban indított fellebbezést a bíróság elutasítja, megalapozatlannak találja vagy a fellebbezés más okból nem jár eredménnyel, nem minősül az igazságszolgáltatás megtagadásának a (2) bekezdés a) pontja szerint;
(b) a (2) bekezdés c) pontja tekintetében, hogy az intézkedésre vagy intézkedéssorozatra nyilvánvalóan nem ok vagy tény alapján, vagy nyilvánvalóan jogellenes indokkal, például előítélet vagy elfogultság alapján került-e sor; önmagában valamely szakpolitika vagy eljárás jogellenessége, vagy pusztán következetlen vagy megkérdőjelezhető alkalmazása nem minősül a (2) bekezdés (c) pontja szerinti nyilvánvaló önkényességnek, azonban egy törvény vagy rendelet teljes és indokolatlan megtagadása, egy indok nélküli intézkedés, vagy az olyan magatartás, amely kifejezetten a beruházóra vagy annak érintett beruházására irányul károkozási céllal, a (2) bekezdés c) pontja értelmében vett nyilvánvaló önkényességnek minősülhet; és
(c) a (2) bekezdés d) pontja tekintetében, hogy valamelyik fél a hatásköreit túllépve járt-e el, valamint az állítólagos zaklatás vagy kényszerítés esetei ismétlődtek-e és hosszabb ideig fennálltak-e.

(b) a jogszerű eljárás súlyos megsértése;

(c) nyilvánvaló önkényesség, beleértve a nyilvánvalóan jogellenes alapon történő célzott hátrányos megkülönböztetést, például nemi, faji vagy vallási hovatartozás alapján;

(d) zaklatás, kényszerítés vagy hatáskörrel való visszaélés; vagy

(e) a tisztességes és méltányos bánásmód kötelezettsége bármely olyan további elemének megsértése, amelyet a Felek a (7) bekezdéssel összhangban fogadtak el.

3. Akkor tekintendő úgy, hogy a Fél megsérti az (1) bekezdésben említett, teljes körű védelemre és biztonságra vonatkozó kötelezettséget, ha egy intézkedés vagy intézkedéssorozat a beruházók és azok érintett beruházásai számára nem biztosít fizikai biztonságot.

4. Az e cikk szerinti állítólagos jogsértés értékelése során a 10.30. cikkével létrehozott Igazságszolgáltatási Fórum (a továbbiakban: a Fórum) figyelembe veheti, hogy tett-e valamelyik Fél olyan konkrét ajánlatot egy beruházónak egy érintett beruházás beindítása érdekében, amely jogos várakozásokat szült, és amelyekre támaszkodva a beruházó meghozta az érintett beruházás megvalósítására vagy fenntartására vonatkozó döntését, de amelyet az említett Fél ezt követően meghiúsított. Önmagában az a tény, hogy valamely Fél egy intézkedést hoz vagy elmulaszt, ami összeegyeztethetetlen lehet valamely Fél beruházójának jogos várakozásaival, nem jelenti e cikk megsértését, még akkor sem, ha az érintett beruházást ennek következtében veszteség vagy kár éri.

5. Annak megállapítása, hogy e megállapodás valamely más rendelkezését vagy egy ettől különböző nemzetközi megállapodást megsértettek, önmagában nem bizonyítja e cikk megsértését.

6. Az a tény, hogy egy intézkedés sérti valamely Fél jogát, nem jelenti e cikk megsértését. Annak megállapítása érdekében, hogy az intézkedés sérti-e e cikk valamely rendelkezését, a Fórum mérlegeli, hogy valamely Fél az (1)–(4) bekezdéssel összeegyeztethetetlen módon járt-e el.

7. A Felek bármelyik Fél kérésére felülvizsgálják a tisztességes és méltányos elbánás kötelezettségének tartalmát. Az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének h) pontja alapján létrehozott, szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság elemzéseket dolgozhat ki e tekintetben, és azokat benyújthatja a vegyes bizottságnak. A vegyes bizottság mérlegeli, hogy javasolja-e, hogy e megállapodást módosítsák e megállapodás IV. része 2.4. cikkének (Módosítások) megfelelően.

10.16. CIKK

Átutalások

1. A Felek lehetővé teszik az érintett beruházással kapcsolatos valamennyi átutalást, amelyet korlátozás vagy késedelem nélkül kell végrehajtani a területére, illetve a területéről. Az ilyen átutalások közé tartoznak:

(a) a tőkehozzájárulások, mint a tőkeösszeg és az érintett beruházás fenntartására, fejlesztésére és bővítésére szolgáló további összegek;

(b) nyereség, osztalékok, tőkenyereség, kamatok, jogdíjjal kapcsolatos kifizetések, igazgatási díjak és más hozamok;

(c) az érintett beruházás egészének vagy egy részének értékesítéséből, illetve az érintett beruházás részleges vagy teljes felszámolásából származó bevételek;

(d) a valamely Fél beruházója vagy érintett beruházás által kötött szerződés, ideértve a hitelmegállapodás szerint eszközölt kifizetéseket;

(e) egy érintett beruházással kapcsolatosan külföldről felvett és az ahhoz kapcsolódó feladatokat ellátó személyzet illetménye és egyéb javadalmazása;

(f) a 10.17. és a 10.18. cikk alapján eszközölt kifizetések; és

(g) a D. szakasz szerint létrehozott Fórum ítélete nyomán fizetett kártérítés.

2. A Felek lehetővé teszik az érintett beruházással kapcsolatos természetbeni hozamot a valamely Fél és a másik Fél érintett beruházása vagy beruházója közötti írásbeli megállapodásban engedélyezett vagy meghatározott módon.

3. Mindegyik Fél lehetővé teszi, hogy az érintett beruházáshoz kapcsolódó átutalásokat szabadon átváltható pénznemben hajtsák végre, az adott pénznemre az átutalás napján érvényes piaci árfolyamon.

4. A (2) bekezdés ellenére az egyes Felek korlátozhatják az érintett beruházáshoz kapcsolódó természetbeni hozamok átutalását olyan esetben, amikor e megállapodás értelmében az ilyen transzfereket más okból korlátozhatnák.

10.17. CIKK

Veszteségek miatti kártalanítás

1. A Felek a másik Fél olyan beruházói számára, akiknek az érintett beruházásai háború vagy más fegyveres konfliktus, forradalom, nemzeti szükségállapot, felkelés, zavargás vagy más hasonló esemény miatt veszteségeket szenvednek el, legalább olyan kedvező elbánást biztosítanak a kárpótlás, kártalanítás, kártérítés vagy az ellentételezés más formái tekintetében, mint amilyen elbánást a Fél saját beruházói vagy bármely harmadik ország beruházói számára biztosít, attól függően, hogy melyik a legkedvezőbb.

2. Az (1) bekezdés sérelme nélkül, egy Fél beruházói számára megfelelő és hatékony kártalanítást vagy kártérítést kell biztosítani, ha az (1) bekezdésben említett valamely helyzetben a másik Fél területén veszteségeket szenvednek el a következőkből eredően:

(a) az érintett beruházásuk vagy egy részének lefoglalása a másik Fél fegyveres erői vagy hatóságai által; vagy

(b) az érintett beruházásuk vagy egy részének elpusztítása a másik Fél fegyveres erői vagy hatóságai által, amit a helyzetből fakadó szükségesség nem követelt meg.

3. A (2) bekezdés szerinti ellentételezésből eredő kifizetések szabadon átválthatók és átruházhatók.

10.18. CIKK

Kisajátítás és kártalanítás

1. Egy Fél nem sajátíthatja ki vagy államosíthatja az érintett beruházásokat sem közvetlenül, sem közvetve olyan intézkedések útján, amelyek a kisajátítással vagy az államosítással (a továbbiakban: kisajátítás) azonos hatással járnak, kivéve ha erre a következők szerint kerül sor:

(a) közérdekű célból;

(b) megkülönböztetésmentes módon;

(c) a (2)–(4) bekezdés szerinti azonnali, megfelelő és hatékony kártalanítás fizetése ellenében; és

(d) jogszerű eljárással összhangban.

2. Az (1) bekezdést a 10-A. melléklettel összhangban kell értelmezni.

3. Az (1) bekezdésben említett kártalanítás:

(a) késedelem nélkül kifizetendő;

(b) egyenértékű a kisajátított beruházásnak a kisajátítást közvetlenül megelőző időpontban érvényes valós piaci értékével;

(c) nem tükrözhet olyan értékváltozást, amely azért következett be, mert a tervezett kisajátítás korábban ismertté vált;

(d) teljes mértékben realizálható és a befektető által kijelölt országba haladéktalanul szabadon átruházható; és

(e) a kisajátítás napjától a kifizetés napjáig kereskedelmi szempontból észszerű mértékű kamatot is kell tartalmaz.

4. Az értékelési kritériumoknak magukban kell foglalniuk a működő vállalkozás értékét, az eszközértéket, beleértve a tárgyi eszközök bejelentett adóértékét, és adott esetben egyéb kritériumokat a tisztességes piaci érték meghatározásához.

5. A kártalanítást a befektető állampolgársága szerinti ország pénznemében vagy szabadon átváltható valutában kell kifizetni.

6. E cikk nem alkalmazandó a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatban a TRIPS-megállapodással összhangban kibocsátott kényszerengedélyek kiadására, sem a szellemitulajdon-jogok megszűnésére, korlátozására vagy létesítésére, amennyiben az ilyen kiadás, visszavonás, korlátozás vagy létesítés összhangban van a 25. fejezettel (Szellemi tulajdon) és a TRIPS-megállapodással[48].

[48] Az egyértelműség kedvéért a szellemitulajdon-jogok tekintetében a „megszűnés” kifejezés magában foglalja e jogok megszüntetését vagy érvénytelenítését, a szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos „korlátozás” kifejezés pedig a jogok alóli kivételeket tartalmaz.

10.19. CIKK

Jogok és kötelezettségek átszállása

1. Ha az egyik Fél vagy kijelölt hatósága kifizetést teljesít olyan garancia, biztosítási szerződés vagy más kártérítési forma alapján, amelyet egy érintett beruházás tekintetében kötött, a másik Fél elismeri a beruházó e fejezet szerinti jogainak vagy követeléseinek átszállását vagy átruházását az érintett beruházás tekintetében. A Fél vagy kijelölt hatósága a jogok és kötelezettségek átszállása alapján jogosult az adott beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére. Az így átszállt vagy átruházott jog vagy követelés nem lehet nagyobb, mint a befektetőt eredetileg megillető jog vagy követelés.

2. Ha az egyik Fél vagy kijelölt hatósága kifizetést teljesített a beruházója részére, és átvette a beruházó jogait és követeléseit, az említett beruházó nem érvényesítheti az említett jogokat és követeléseket a másik Féllel szemben, kivéve, ha felhatalmazást kapott arra, hogy a kifizetést teljesítő Fél vagy a Fél által kijelölt hatóság nevében eljárjon.

D. SZAKASZ

Beruházással kapcsolatos vitarendezés

10.20. CIKK

Fogalommeghatározások

E szakasz alkalmazásában:

(a) „felperes”: valamelyik Fél természetes személye vagy vállalkozása, amely nem fióktelep vagy képviseleti iroda, aki/amely érintett beruházást hajtott végre, és e szakasz alapján keresetet kíván benyújtani vagy nyújtott be, a következők egyikeként eljárva:

(i) saját nevében; vagy

(ii) olyan helyben alapított vállalkozás nevében, amely a tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll[49].

(b) „jogvitát folytató felek”: a felperes és az alperes;

[49] Az egyértelműség kedvéért a ii) alpont alapján benyújtott keresetet úgy kell tekinteni, hogy az az ICSID-egyezmény 25. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában egy szerződő állam és egy másik szerződő állam állampolgára közötti jogvitához kapcsolódik.

(c) „jogvitát folytató fél”: a felperes vagy az alperes;

(d) „ICSID”: az ICSID-egyezménnyel létrehozott Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja;

(e) „ICSID kiegészítő intézkedésekre vonatkozó szabályok”: az eljárásoknak a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja Titkársága általi lefolytatásához szükséges kiegészítő intézkedésekre vonatkozó szabályok;

(f) „ICSID-egyezmény”: az 1965. március 18-án Washingtonban kelt, az államok és más államok állampolgárai között keletkező beruházási viták rendezéséről szóló egyezmény;

(g) „helyben alapított vállalkozás”: egy Fél területén letelepedett, és a másik Fél beruházójának tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló jogi személyiséggel rendelkező szervezet;

(h) „New York-i egyezmény”: a külföldi választottbírósági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 1958. június 10-én New Yorkban kelt ENSZ-egyezmény;

(i) „vitát nem folytató Fél”: vagy Mexikó, amennyiben az alperes az Európai Unió vagy az Unió valamely tagállama; vagy az Európai Unió, amennyiben Mexikó az alperes;

(j) „alperes”: Mexikó, vagy az Európai Unió esetében vagy az Európai Unió, vagy az Európai Unió érintett tagállama, a 10.24. cikk alapján meghatározottak szerint;

(k) „harmadik fél általi finanszírozás”: bármilyen olyan természetes vagy jogi személy által nyújtott finanszírozás, aki vagy amely nem jogvitát folytató fél, de megállapodik valamelyik jogvitát folytató féllel arról, hogy részben vagy teljesen finanszírozza az eljárást a jogvita kimenetelétől függő ellenszolgáltatás ellenében, vagy adomány vagy vissza nem fizetendő támogatás formájában;

(l) „az UNCITRAL választottbírósági szabályai”: az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának az ENSZ Közgyűlése által 1976. december 15-én jóváhagyott választottbírósági szabályai.

10.21. CIKK

Hatókör

1. E szakasz alkalmazandó az egyik Fél és a másik Fél felperese közötti jogvitára a 10.7. cikk (2) bekezdése vagy a 10.8. cikk (2) bekezdése[50] vagy a C. szakasz állítólagos megsértése esetén, ami a felperes vagy a helyben alapított vállalkozása számára állítólag veszteséget vagy kárt okoz.

2. A 10-B. mellékletet a Felek adósságának átütemezésével kapcsolatos követelésekre kell alkalmazni.

3. Az e szakasz alapján létrehozott Igazságszolgáltatási Fórum és Fellebbviteli Fórum nem dönthet olyan keresetekről, amelyek e szakasz hatályán kívül esnek.

[50] Az egyértelműség érdekében: e szakasz alkalmazásában a Felek egyetértenek abban, hogy a 10.7. cikk (2) bekezdése és a 10.8. cikk (2) bekezdése nem terjed ki egy vállalkozásnak az Európai Unióban vagy Mexikóban tartós gazdasági kapcsolatok létrehozása vagy fenntartása céljából végrehajtott megszerzésére, beleértve azt is, amikor az ilyen akvizíciót egy vállalkozásban való tőkerészesedés vagy tőkerészesedés-növelés útján hajtják végre.

10.22. CIKK

Konzultációk

1. Egy vitát lehetőleg békés úton kell rendezni. A békés rendezésről bármikor, így azt követően is meg lehet állapodni, hogy egy keresetet a 10.26. cikk alapján benyújtottak.

2. Amennyiben a jogvitát folytató felek nem állapodnak meg hosszabb időszakban, a konzultációkat az arra irányuló, (5) bekezdés szerinti kérelem benyújtásától számított 60 napon belül meg kell tartani.

3. A jogvitát folytató felek eltérő megállapodása hiányában a konzultációk helyszíne a következő:

(a) Mexikóváros, ha a kifogásolt intézkedések Mexikó intézkedései;

(b) Brüsszel, ha a megtámadott intézkedések között az Európai Unió valamely intézkedése is szerepel; vagy

(c) ha a megtámadott intézkedések kivétel nélkül az Európai Unió valamely tagállamának az intézkedései, az említett tagállam fővárosa.

4. A jogvitát folytató felek egyetértése esetén a konzultációkat videokonferencia útján vagy adott esetben más módon is lehet tartani.

5. A felperes konzultáció iránti kérelmet nyújt be a másik Félhez, amely a következőket tartalmazza:

(a) a felperes neve és címe, továbbá ha a kérelem benyújtására egy helyben alapított vállalkozás nevében kerül sor, az említett helyben alapított vállalkozás neve, címe és az alapítás vagy adott esetben a cégbejegyzés helye;

(b) a 10.21. cikk (1) bekezdésében említett, állítólagosan megsértett rendelkezések;

(c) az egyes követelések jogi és ténybeli alapja, beleértve a 10.21. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezéseket állítólagosan sértő intézkedést vagy intézkedéseket;

(d) a kereset tárgya, valamint az igényelt kártérítés becsült összege; és

(e) bizonyíték, amelyből megállapítható, hogy a felperes a másik Fél beruházója, és hogy a beruházó tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll az érintett beruházás, és amennyiben a felperes egy helyben alapított vállalkozás nevében jár el, annak bizonyítéka, hogy a helyben alapított vállalkozás a tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll.

Ha a konzultációra irányuló kérelmet egynél több felperes nyújtja be, vagy egynél több helyben alapított vállalkozás nevében kerül benyújtásra, az a) és e) pontban szereplő információkat – az esettől függően – mindegyik felperes vagy mindegyik helyben alapított vállalkozás esetében be kell nyújtani.

6. A konzultáció iránti kérelemnek az (5) bekezdésben meghatározott követelményeit kellő pontossággal kell megadni ahhoz, hogy lehetővé tegye az alperes számára, hogy hatékonyan vegyen részt a konzultációban és előkészítse védekezését.

7. A konzultáció iránti kérelmet attól a naptól számított három éven belül kell benyújtani, amelyen a felperes, vagy adott esetben a helyben alapított vállalkozás először szerzett tudomást vagy először kellett volna tudomást szereznie az állítólagos kötelezettségszegésről, illetve tudomást szerzett arról, hogy a felperest vagy adott esetben a helyben alapított vállalkozást ezáltal veszteség vagy kár érte.

8. A (7) bekezdéstől eltérve, amennyiben a konzultáció iránti kérelem az Európai Unió vagy az Európai Unió valamely tagállamának intézkedésére vagy intézkedéseire vonatkozik, és a (7) bekezdésben említett időszak letelt, miközben a felperes vagy adott esetben a helyben alapított vállalkozás valamely Fél joga szerint igazságszolgáltatási fórum vagy bíróság előtt eljárást folytat ugyanazon intézkedéssel vagy intézkedésekkel kapcsolatban, a konzultáció iránti kérelmet a következők szerint kell benyújtani:

(a) legkésőbb két évvel azt követően, hogy a felperes vagy adott esetben a helyben alapított vállalkozás az egyik Fél joga szerinti igazságszolgáltatási fórum vagy bíróság előtti ügyét vagy eljárását befejezte; és

(b) minden esetben legkésőbb 10 évvel azt követően, hogy a felperes vagy adott esetben a helyben alapított vállalkozása először szerzett tudomást vagy először kellett volna tudomást szereznie a 10.21. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezéseket állítólagosan sértő intézkedésről vagy intézkedésekről, valamint az ezáltal állítólagosan elszenvedett veszteségről vagy kárról.

9. Az Európai Unió vagy az Európai Unió valamely tagállama általi állítólagos kötelezettségszegéssel kapcsolatos konzultáció iránti kérelmet az Európai Uniónak kell megküldeni. Ha a felperes konzultáció iránti kérelmében az Európai Unió valamely tagállamának intézkedését vagy intézkedéseit jelöli meg, azt az érintett tagállamnak is meg kell küldeni.

10. Ha a beruházó nem nyújt be a 10.26. cikk szerinti keresetet a konzultáció iránti kérelem benyújtását követő 18 hónapon belül, úgy kell tekinteni, hogy a beruházó visszavonta a konzultáció iránti kérelmét, és adott esetben az alperesnek a 10.24. cikk szerinti megállapítására vonatkozó kérelmét, és nem nyújthat be keresetet e szakasz értelmében ugyanezen intézkedés vagy intézkedések vonatkozásában. A konzultációkban részt vevő felek megállapodhatnak az említett időszak meghosszabbításáról.

10.23. CIKK

Közvetítés

1. A jogvitát folytató felek bármikor megállapodhatnak arról, hogy közvetítést vesznek igénybe.

2. A közvetítés igénybevétele nem sérti a jogvitát folytató felek e fejezet szerinti jogi álláspontját, és a közvetítői eljárás a jogvitát folytató felek megállapodása szerinti szabályok szerint zajlik, ideértve adott esetben a vegyes tanács által a közvetítésre vonatkozóan esetlegesen elfogadott szabályokat is.

3. A közvetítőt a jogvitát folytató felek megállapodásával nevezik ki. A jogvitát folytató felek együttesen kérhetik azt is, hogy a Fórum elnöke nevezze ki a közvetítőt.

4. A jogvitát folytató felek törekednek arra, hogy a közvetítő kinevezését követő 60 napon belül megoldást találjanak a vitára.

5. Amennyiben a jogvitát folytató felek közvetítői eljárás igénybevételéről állapodnak meg, a 10.22. cikk (7) és (8) bekezdésében, a 10.48. cikk (7) bekezdésében és a 10.49. cikk (3) bekezdésében meghatározott határidőket felfüggesztik a közvetítői eljárás igénybevételéről való megállapodás napja, valamint azon nap között, amelyen a vitát folytató felek valamelyike a közvetítői eljárás megszüntetése mellett dönt. Valamely jogvitát folytató fél a közvetítői eljárás megszüntetése melletti döntését levélben közli a közvetítővel és a jogvitát folytató másik féllel.

10.24. CIKK

Az Európai Unió vagy az Európai Unió tagállamának részvételével folyó vita alperesének meghatározása

1. Ha a vitát nem sikerül rendezni a 10.22. cikk szerinti konzultáció iránti kérelem benyújtásától számított 90 napon belül, a kérelem a 10.21. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezések bármelyikének az Európai Unió vagy az Európai Unió valamely tagállama általi állítólagos megsértésére vonatkozik, és a felperes a 10.26. cikk alapján keresetet kíván benyújtani, a felperesnek értesítést kell küldenie az Európai Unió számára, amelyben az alperes meghatározását kéri.

2. Az (1) bekezdésben említett értesítésben meg kell jelölni azon intézkedést vagy intézkedéseket, amellyel vagy amelyekkel kapcsolatban a felperes keresetet kíván benyújtani. Ha az Európai Unió valamely tagállamának intézkedését jelölik meg, az értesítést az érintett tagállamnak is meg kell küldeni.

3. A meghatározást követően az Európai Unió az (1) bekezdésben említett értesítés kézhezvételétől számított 60 napon belül tájékoztatja a felperest arról, hogy az Európai Unió vagy annak egy tagállama az alperes.

4. Ha a felperes az (1) bekezdésben említett értesítés kézbesítését követő 60 napon belül nem kap tájékoztatást az alperes meghatározásáról, az alperes a következő:

(a) ha az értesítésben megjelölt intézkedés vagy intézkedések kizárólag az Európai Unió valamely tagállamának intézkedései, az említett tagállam; vagy

(b) az Európai Unió, ha az értesítésben megjelölt intézkedés vagy intézkedések között az Európai Unió intézkedései is szerepelnek.

5. A felperes keresetet nyújthat be a 10.26. cikk szerint a (3) bekezdés szerinti meghatározás alapján, és ha 60 napon belül nem tájékoztatták a felperest ilyen meghatározásról, a (4) bekezdés alapján.

6. Ha a (3) vagy a (4) bekezdés értelmében az Európai Unió vagy az Európai Unió valamelyik tagállama az alperes, sem az Európai Unió, sem az Európai Unió érintett tagállama nem minősítheti a keresetet elfogadhatatlannak, vagy nem állapíthatja meg a Fórum joghatóságának hiányát, vagy egyéb módon nem utasíthatja el a keresetet vagy az ítéletet azon az alapon, hogy az alperest nem határozták meg megfelelően a (3) bekezdés alapján vagy nem azonosították a (4) bekezdéssel összhangban.

7. A Fórumot és a Fellebbviteli Fórumot köti a (3) bekezdés szerinti meghatározás, vagy – ha 60 napon belül nem közlik a felperessel az ilyen meghatározást – adott esetben a (4) bekezdéssel összhangban történő megjelölés.

8. E megállapodás vagy a 10.26. cikk (2) bekezdésében említett alkalmazandó vitarendezési szabályok egyetlen rendelkezése sem akadályozza az Európai Unió és az érintett tagállam közötti jogvitával kapcsolatos valamennyi információ cseréjét.

10.25. CIKK

A Fórumhoz történő kereset benyújtásának eljárási és egyéb követelményei

1. A felperes csak akkor nyújthat be keresetet a 10.26. cikk alapján, ha a felperes:

(a) a kereset benyújtásával együtt az alperesnek írásbeli beleegyezését adja ahhoz, hogy a vitát a Fórum rendezze az e szakaszban szereplő eljárásoknak megfelelően;

(b) legalább 180 napot várt a konzultáció iránti kérelem benyújtása után, és adott esetben legalább 90 napot várt az alperes meghatározását kérő értesítés benyújtása után;

(c) adott esetben értesítést küldött, amelyben kérte az alperes meghatározását a 10.24. cikkel összhangban;

(d) teljesítette a konzultáció iránti kérelemmel kapcsolatos követelményeket;

(e) kérelmében azon intézkedést vagy intézkedéseket jelöli meg, amelyek állítólag megsértették a 10.21. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezéseket, és amelyeket a konzultáció iránti kérelmében megjelölt;

(f) visszavon minden olyan belső vagy nemzetközi jog szerinti igazságszolgáltatási fórum vagy bíróság előtt folyamatban lévő eljárást, illetve annak szünetelését kéri, amelynek tárgya a keresetében említettek szerint kötelezettségszegésnek minősülő intézkedés vagy intézkedések;

(g) írásban lemond arról a jogáról, hogy belső vagy nemzetközi jog szerinti igazságszolgáltatási fórum vagy bíróság előtt olyan eljárást indítson, amelynek tárgya a keresetében említettek szerint kötelezettségszegésnek minősülő intézkedés vagy intézkedések; és

(h) nyilatkozatot tesz, miszerint az e szakasz szerint hozott ítéletet nem hajtja végre annak jogerőre emelkedését megelőzően a 10.48. cikk (8), a 10.48. cikk (9) vagy a 10.49. cikk (2) bekezdése értelmében, és nem kéri az e szakasz alapján hozott ítélet elleni fellebbezést, annak felülvizsgálatát, felmentését, hatályon kívül helyezését, megsemmisítését, módosítását vagy nem kezdeményezi bármely hasonló eljárás megindítását nemzetközi vagy hazai bíróság vagy igazságszolgáltatási fórum előtt.

2. Ha a 10.26. cikk szerint benyújtott kereset egy helyben alapított olyan vállalkozást vagy helyben alapított olyan vállalkozásban való érdekeltséget ért veszteségre vagy kárra vonatkozik, amely a felperes közvetlen vagy közvetett tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll, e cikk (1) bekezdése f) és g) pontjának előírásai a felperesre és a helyben alapított vállalkozásra egyaránt alkalmazandók. Az e cikk (1) bekezdésének f) pontja szerinti, a folyamatban lévő eljárás visszavonására vagy szüneteltetésére vonatkozó követelményt szintén alkalmazni kell a következők szerint:

(a) ha a követelést a saját nevében eljáró felperes nyújtja be, minden olyan személyre, amely közvetlen vagy közvetett tulajdonosi érdekeltséggel rendelkezik a felperesben vagy a felperes ellenőrzése alatt áll, és azt állítja, hogy ugyanazt a veszteséget vagy kárt[51] szenvedte el, mint a felperes; vagy

(b) ha a követelést egy helyben alapított vállalkozás nevében eljáró felperes nyújtja be, minden olyan személyre, aki közvetlen vagy közvetett tulajdonosi érdekeltséggel rendelkezik a helyben alapított vállalkozásban vagy annak ellenőrzése alatt áll, és állítása szerint ugyanazon veszteséget vagy kárt szenvedte el, mint a helyben alapított vállalkozás.

---

[51] Az egyértelműség kedvéért: az e pontban és a b) pontban említett „ugyanazon veszteség vagy kár” olyan veszteséget vagy kárt jelent, amely ugyanazon intézkedésből vagy intézkedésekből ered, amely(ek)nek megtérítését az érintett személy a felperessel azonos minőségében kívánja elérni. Például, ha a felperes részvényesként indít keresetet, e rendelkezés olyan személyre vonatkozna, aki közvetlenül vagy közvetve tulajdonosi érdekeltséggel rendelkezik a felperesben, vagy a felperes ellenőrzése alatt áll, és aki részvényesként szintén megtérítést követel.

3. Az (1) bekezdés f) és g) pontjában, valamint a (2) bekezdésben foglalt követelmények nem alkalmazandók a helyben alapított vállalkozások tekintetében, ha az alperes vagy a felperest fogadó ország megvonta a felperestől a helyben alapított vállalkozás ellenőrzésének jogát, vagy más módon gátolta, hogy a helyben alapított vállalkozás teljesítse az említett követelményeket.

4. Az alperes kérésére a Fórum megállapítja saját joghatóságának hiányát, amennyiben a felperes, vagy adott esetben a helyben alapított vállalkozás az (1) és (2) bekezdésben foglalt követelmények bármelyikét nem teljesíti.

5. Az (1) bekezdés g) pontja szerinti mentesség alkalmazása megszűnik, amennyiben a kérelmet az e szakasz szerinti kereset benyújtására vonatkozó állampolgársági követelményeknek való meg nem felelés miatt elutasítják.

6. Ha az alperes az Európai Unió vagy az Európai Unió valamely tagállama, az (1) bekezdés f) és g) pontja nem gátolja a felperest abban, hogy ideiglenes biztosítási intézkedésekért folyamodjon az alperes bíróságai előtt. Ha az alperes Mexikó, az (1) bekezdés f) és g) pontja nem gátolja a felperest abban, hogy az alperes joga szerinti közigazgatási bíróság vagy bíróság előtt ideiglenes biztosítási intézkedésekért folyamodjon, vagy hogy jogsértés megszüntetésére, megállapításra vagy egyéb rendkívüli jogorvoslatra irányuló eljárást indítson vagy folytasson, amely nem jár kártérítés fizetésével.

7. Az egyértelműség érdekében a beruházó nem nyújt be keresetet e szakasz alapján, ha a beruházást csalárd megtévesztés, elhallgatás, korrupció vagy az eljárással való visszaélésnek minősülő magatartás útján eszközölték.

8. A Felek nem nyújtanak be keresetet e szakasz alapján.

10.26. CIKK

Kereset benyújtása a Fórumhoz

1. Amennyiben egy vitát nem sikerül konzultáció útján megoldani, keresetet nyújthat be:

(a) a saját nevében eljáró felperes; vagy

(b) egy olyan helyben alapított vállalkozás nevében eljáró felperes, amely közvetlenül vagy közvetetten a felperes tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll.

Az egyértelműség érdekében a helyben alapított vállalkozás nem nyújthat be keresetet a székhelye szerinti Féllel szemben.

2. A felperes a keresetet a következő vitarendezési szabályok valamelyike alapján nyújtja be:

(a) az ICSID-egyezmény és az ICSID választottbírósági eljárásokra vonatkozó eljárási szabályzata;

(b) az ICSID kiegészítő intézkedésekre vonatkozó szabályai, ha a kereset benyújtásának a) pont szerinti feltételei nem teljesülnek;

(c) az UNCITRAL választottbírósági szabályai; vagy

(d) a jogvitát folytató felek megállapodásával elfogadott egyéb szabályok.

3. Ha a felperes a (2) bekezdés d) pontja alapján szabályokat javasol, arra az alperesnek a felperes javaslatának kézhezvételétől számított 20 napon belül válaszolnia kell. Ha a jogvitát folytató felek nem egyeznek meg ilyen szabályokról a javaslat kézhezvételét követő 30 napon belül, a felperes a (2) bekezdés a), b) vagy c) pontjában előírt szabályok szerint nyújthat be keresetet.

4. Ha a (2) bekezdés b), c) vagy d) pontja alapján keresetet nyújtanak be, a jogvitát folytató felek megállapodhatnak az eljárás helyéről. Ha a jogvitát folytató felek nem jutnak megállapodásra, az eljárás helyét a Fórumnak a kereset tárgyában eljáró tanácsa határozza meg az alkalmazandó vitarendezési szabályokkal összhangban, feltéve, hogy a hely a New York-i Egyezmény valamely szerződő államának területén található.

5. A (2) bekezdéssel összhangban alkalmazandó vitarendezési szabályok a kereset e szakasz értelmében a Fórumhoz való benyújtásának napján hatályban lévő szabályok, figyelemmel az e szakaszban foglalt különös szabályokra. A vegyes tanács az alkalmazandó vitarendezési szabályokat kiegészítő szabályokat fogadhat el, és minden ilyen szabály kötelező erejű a Fórumra és a Fellebbviteli Fórumra nézve.

6. A kereset akkor tekintendő vitarendezésre benyújtottnak e szakasz értelmében, ha az eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmet vagy az arról szóló értesítést a másik Fél az alkalmazandó vitarendezési szabályoknak megfelelően megkapta.

7. Az egyes Felek értesítik a másik Felet arról, hogy a felperesnek hol kell benyújtania az e szakasz szerinti értesítéseket és más dokumentumokat. Az egyes Felek biztosítják, hogy ilyen információ nyilvánosan hozzáférhető legyen.

10.27. CIKK

Egymást kizáró eljárások

Ha a keresetet e szakasz alapján és a 31. fejezet (Vitarendezés) vagy egy másik nemzetközi megállapodás alapján nyújtják be, és amennyiben fennáll a kártérítés halmozódásának lehetősége, vagy amennyiben a másik nemzetközi megállapodás szerinti kereset jelentős hatással lehet az e szakasz alapján benyújtott kereset kimenetelére, a Fórum a jogvitát folytató felek meghallgatását követően a lehető leghamarabb felfüggeszti az eljárást, vagy más módon biztosítja, hogy a 31. fejezet (Vitarendezés) vagy egy másik nemzetközi megállapodás alapján folytatott eljárást figyelembe vegye határozatában, végzésében vagy ítéletében.

10.28. CIKK

Hozzájárulás a Fórum általi vitarendezéshez

1. Az alperes hozzájárul ahhoz, hogy a Fórum rendezze a vitát az e szakaszban szereplő eljárásoknak megfelelően.

2. Az (1) bekezdésben említett hozzájárulást és a keresetnek e szakasz alapján a Fórumhoz történő benyújtását úgy kell tekinteni, hogy az megfelel:

(a) a jogvitát folytató felek írásbeli hozzájárulása tekintetében az ICSID-egyezmény 25. cikkében és az ICSID kiegészítő intézkedésekre vonatkozó szabályai C. jegyzékének II. fejezetében foglalt követelményeknek; és

(b) a New York-i egyezmény II. cikkében rögzített, az írásbeli megállapodásra vonatkozó követelményeknek.

10.29. CIKK

Harmadik fél általi finanszírozás

1. A harmadik fél általi finanszírozásból részesülő jogvitát folytató fél értesíti a jogvitát folytató másik felet és a Fórumnak a kereset tárgyában eljáró tanácsát, vagy – ha az említett tanácsot nem állították össze, a Fórum elnökét, a harmadik fél finanszírozó nevéről és címéről.

2. Az (1) bekezdésben említett értesítést a kereset benyújtásakor kell megtenni, vagy – ha a finanszírozási megállapodás megkötésére vagy az adomány vagy támogatás nyújtására a kereset benyújtását követően kerül sor – késedelem nélkül, amint a finanszírozási megállapodást megkötik, vagy az adományt vagy támogatást nyújtják.

10.30. CIKK

Igazságszolgáltatási Fórum (a továbbiakban: Fórum)

1. A Felek a 10.26. cikk alapján benyújtott keresetek elbírálására Igazságszolgáltatási Fórumot (a továbbiakban: Fórum) hoznak létre.

2. A vegyes tanács e megállapodás hatálybalépésekor kinevezi a Fórum kilenc tagját. A tagok közül három az Európai Unió valamely tagállamának állampolgára, három tag Mexikó állampolgára, három tag pedig harmadik ország állampolgára[52].

3. A vegyes tanács dönthet a tagok számának a három többszörösével történő növeléséről vagy csökkentéséről. A további tagokat a (2) bekezdésben foglaltak szerint nevezik ki.

4. A tagoknak a Nemzetközi Bíróság bírájává történő kinevezéshez szükséges képesítéssel kell rendelkezniük, vagy elismert szakértelemmel rendelkező jogásznak kell lenniük. Bizonyított tapasztalattal kell rendelkezniük a nemzetközi közjog területén. Kívánatos, hogy szakértelemmel rendelkezzenek különösen a nemzetközi beruházási jog, a nemzetközi kereskedelmi jog és a nemzetközi beruházásokkal vagy nemzetközi kereskedelmi megállapodásokkal vagy kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban felmerült viták rendezése területén.

[52] A Felek törekednek arra, hogy olyan tagokat nevezzenek ki, akik különböző társadalmi-gazdasági körülményeket és jogi hagyományokat képviselnek.

5. A Fórum tagjait ötéves időtartamra nevezik ki. Ugyanakkor közvetlenül az e megállapodás hatálybalépését követően kinevezett kilenc személy közül négy, sorsolás útján megállapított személyt hétéves időtartamra kell kinevezni. A megüresedő helyeket az üresedések sorrendjében töltik be. Ha valakit olyan személy helyére jelölnek, aki nem töltötte ki hivatali idejét, elődje idejének végéig marad hivatalban. A Fórum valamely tanácsában eljáró személy hivatali ideje lejártakor – a Fórum elnökének engedélyével, a tanács többi tagjával folytatott konzultációt követően – továbbra is részt vehet a tanács munkájában az adott tanács eljárásainak lezártáig, és kizárólag e célból továbbra is a Fórum tagjának tekintendő.

6. A Fórum három tagból álló tanácsban tárgyalja az ügyeket: egyikük az Európai Unió tagállamának állampolgára, egyikük Mexikó állampolgára és egyikük harmadik ország állampolgára. A tanács elnöke a Fórum azon tagja, aki harmadik ország állampolgára.

7. A (6) bekezdéstől eltérve a jogvitát folytató felek megállapodása esetén az ügyet tárgyalhatja egyetlen, harmadik ország állampolgárságával rendelkező tagból álló tanács is, akit a Fórum elnöke választ ki.

8. A 10.26. cikk szerinti kereset benyújtásától számított 90 napon belül a Fórum elnöke – a (10) bekezdés alapján elfogadott munkarendnek megfelelően – rotációs alapon kinevezi a Fórumnak az ügyet tárgyaló tanácsát alkotó tagjait vagy tagját, biztosítva, hogy a tanács összetétele véletlenszerű legyen és ne legyen kiszámítható, ugyanakkor egyenlő esélyt biztosítva valamennyi tag kiválasztására.

9. A Fórum elnöke felelős a szervezési kérdésekért; kétéves mandátumra nevezik ki a harmadik országbeli állampolgárok tagjai közül, sorshúzással. Az elnökök isztségüket rotációs alapon töltik be, amelynek sorrendjét a vegyes tanács elnöke által elvégzett sorshúzással határozzák meg. A (10) bekezdés szerint elfogadott munkarendnek ki kell térnie azon helyzet kezeléséhez szükséges szabályokra is, amikor az elnök ideiglenesen nem áll rendelkezésre.

10. A Fórum a Felekkel folytatott konzultációt követően elfogadja saját munkarendjét.

11. A tagoknak mindenkor és rövid határidővel rendelkezésre kell állniuk, és figyelemmel kell kísérniük az e megállapodás szerinti vitarendezési tevékenységeket.

12. Rendelkezésre állásuk biztosítása érdekében a Fórum tagjai havi rendelkezésreállási díjban részesülnek, melynek mértékét a vegyes tanács határozza meg. A Fórum elnöke az elnöki funkciók betöltését szolgáló munkavégzés minden egyes napjáért a 10.31. cikk (11) bekezdése szerint a Fellebbviteli Fórum elnöke részére meghatározott díjjal egyenértékű díjazásban részesül.

13. A (12) bekezdésben említett rendelkezésreállási díjat és napidíjat mindkét Félnek be kell fizetnie – figyelembe véve a fejlettségi szintjüket – az ICSID titkársága által kezelt számlára. Abban az esetben, ha az egyik Fél elmulasztja a díj megfizetését, a másik Fél dönthet úgy, hogy saját maga fizeti be az említett díjakat. Minden ilyen hátralékot a megfelelő mértékű kamattal együtt ki kell fizetni. A szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság rendszeresen felülvizsgálja a fent említett díjak összegét és felosztását, és a vegyes tanács határozathozatala céljából megfelelő kiigazításokat javasolhat.

14. Kivéve, ha a vegyes tanács az e cikk (15) bekezdése szerinti határozatot fogad el, a Fórum valamely tanácsa tagjainak járó egyéb díjak és kiadások összegét az ICSID-egyezménynek a kereset benyújtása napján hatályos adminisztratív és pénzügyi szabályzata 14. cikkének (1) bekezdése szerint kell meghatározni, és azok viselésére a jogvitát folytató feleket a Fórumnak a 10.48. cikk (5) bekezdése szerint kell kötelezni.

15. A vegyes tanács határozhat úgy, hogy a rendelkezésreállási díjat és a többi díjat és kiadást rendszeres fizetéssé alakítja. Ebben az esetben a tagok teljes munkaidőben dolgoznak, és a vegyes tanács határozza meg fizetésüket és a kapcsolódó szervezeti kérdéseket. Ilyen esetben a tagok akár kereső, akár egyéb tevékenységet nem folytathatnak, kivéve, ha a Fórum elnöke kivételesen mentességeket biztosít.

16. A Fórum titkárságának szerepét az ICSID titkársága tölti be, amely a Fórum munkáját megfelelően segíti. E támogatás költségeit a Fórum a jogvitát folytató felek között osztja el a 10.48. cikk (5) bekezdésének megfelelően.

10.31. CIKK

Fellebbviteli Fórum

1. A Felek a Fórum által hozott ítéletek elleni fellebbezések elbírálására egy állandó Fellebbviteli Fórumot hoznak létre.

2. A vegyes tanács e megállapodás hatálybalépésekor kinevezi a Fellebbviteli Fórum hat tagját. A tagok közül kettő az Unió valamely tagállamának állampolgára, két tag Mexikó állampolgára, két tag pedig harmadik ország állampolgára. E célból mindegyik Fél három jelöltet javasol, akik közül kettő az említett Fél állampolgára, egy pedig egy harmadik ország állampolgára.

3. A vegyes tanács dönthet úgy, hogy a tagok számát a három többszörösével növeli. A további tagokat a (2) bekezdésben foglaltak szerint nevezik ki.

4. A tagoknak a Nemzetközi Bíróság bírájává történő kinevezéshez szükséges képesítéssel kell rendelkezniük, vagy elismert szakértelemmel rendelkező jogásznak kell lenniük. Bizonyított szakértelemmel kell rendelkezniük a nemzetközi közjog terén és az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésben. Kívánatos, hogy szakértelemmel rendelkezzenek a nemzetközi kereskedelmi jog és a nemzetközi beruházásokkal vagy nemzetközi kereskedelmi megállapodásokkal kapcsolatban felmerült viták rendezése területén.

5. A tagokat ötéves időtartamra nevezik ki. Ugyanakkor a közvetlenül az e megállapodás hatálybalépését követően kinevezett hat személy közül három, sorsolás útján megállapított személyt hétéves időtartamra kell kinevezni. A megüresedő helyeket az üresedések sorrendjében töltik be. Ha valakit olyan személy helyére jelölnek, aki nem töltötte ki hivatali idejét, elődje idejének végéig marad hivatalban. A Fellebbviteli Fórum valamely tanácsában eljáró személy hivatali ideje lejártakor – a Fellebbviteli Fórum elnökének engedélyével, a tanács többi tagjával folytatott konzultációt követően – továbbra is részt vehet a tanács munkájában az adott tanács eljárásainak lezártáig, és kizárólag e célból továbbra is a Fellebbviteli Fórum tagjának tekintendő.

6. A Fellebbviteli Fórum három tagból álló tanácsban tárgyalja a fellebbviteli ügyeket: egyikük az Európai Unió egy tagállamának állampolgára, egyikük Mexikó állampolgára és egyikük pedig valamely harmadik ország állampolgára. A tanács elnöke a Fórum azon tagja, aki harmadik ország állampolgára.

7. A Fellebbviteli Fórum elnöke – a (9) bekezdés alapján elfogadott munkarendnek megfelelően – rotációs alapon kinevezi a Fellebbviteli Fórumnak az egyes ügyeket tárgyaló tanácsát alkotó tagjait, biztosítva, hogy minden tanács összetétele véletlenszerű legyen és ne legyen kiszámítható, ugyanakkor egyenlő esélyt biztosítva valamennyi tag kiválasztására.

8. A Fellebbviteli Fórum elnöke felelős a szervezési kérdésekért; kétéves időtartamra nevezik ki, a harmadik országbeli állampolgárságú tagok közül, sorshúzással. Az elnökök rotációs alapon töltik be tisztségüket, melynek sorrendjét a vegyes tanács elnöke által elvégzett sorshúzással határozzák meg. A (9) bekezdés alapján elfogadott munkarendnek ki kell térnie azon helyzet kezeléséhez szükséges szabályokra is, amikor az elnök ideiglenesen nem áll rendelkezésre.

9. A Fellebbviteli Fórum – a Felekkel folytatott konzultációt követően – fogadja el saját munkarendjét.

10. A tagoknak mindenkor és rövid határidővel rendelkezésre kell állniuk, és figyelemmel kell kísérniük az e megállapodás szerinti egyéb vitarendezési tevékenységeket.

11. A Fellebbviteli Fórum tagjai számára havi rendelkezésreállási díjat kell fizetni rendelkezésre állásuk biztosítása érdekében, és minden egyes tagként végzett munkanap után a vegyes tanács által meghatározott napidíjat kell fizetni számukra. A Fellebbviteli Fórum elnöke a Fellebbviteli Fórum elnöki funkcióinak betöltését szolgáló munkavégzés minden egyes napjáért díjazásban részesül.

12. A (11) bekezdésben említett rendelkezésreállási díjat és napidíjakat mindkét Félnek be kell fizetnie – fejlettségi szintjüket figyelembe véve – az ICSID titkársága által kezelt számlára. Abban az esetben, ha az egyik Fél elmulasztja a díj megfizetését, a másik Fél dönthet úgy, hogy saját maga fizeti be az említett díjakat. Minden ilyen hátralékot a megfelelő mértékű kamattal együtt ki kell fizetni. A szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság rendszeresen felülvizsgálja a fent említett díjak összegét és felosztását, és a vegyes tanács határozathozatala céljából megfelelő kiigazításokat javasolhat.

13. A vegyes tanács határozhat úgy, hogy a rendelkezésreállási díjat és a napidíjakat rendszeres fizetéssé alakítja. Ebben az esetben a Fellebbviteli Fórum tagjai teljes munkaidőben dolgoznak, és a vegyes tanács határozza meg fizetésüket és a kapcsolódó szervezeti kérdéseket. Ilyen esetben a Fellebbviteli Fórum tagjai akár kereső, akár egyéb tevékenységet nem folytathatnak, kivéve, ha a Fellebbviteli Fórum elnöke kivételesen mentességet biztosít.

14. A Fellebbviteli Fórum titkárságának szerepét az ICSID titkársága tölti be, amely a Fellebbviteli Fórum munkáját megfelelően segíti. E támogató munka költségeit a Fellebbviteli Fórum a jogvitát folytató felek között osztja el a 10.48. cikk (5) bekezdésének megfelelően.

10.32. CIKK

Etikai rendelkezések

1. A Fórum, illetve a Fellebbviteli Fórum tagjait olyan személyek közül választják, akik függetlenségéhez nem fér kétség. A tagok nem állhatnak kapcsolatban egyetlen kormánnyal sem[53]. Nem fogadhatnak el utasítást egyetlen kormánytól vagy szervezettől sem az e szakasz szerinti vitával kapcsolatos ügyekben. Nem vehetnek részt olyan vita elbírálásában, amely közvetlen vagy közvetett összeférhetetlenséget eredményezne. Ennek során megfelelnek a 10-D. mellékletben foglalt magatartási kódexnek. Ezenkívül, kinevezésüktől kezdve nem járhatnak el jogi képviselőként vagy valamely Fél által kinevezett szakértőként vagy tanúként semmilyen folyamatban lévő vagy új, ezen megállapodás vagy bármely más megállapodás, illetőleg belső jogszabályok hatálya alá tartozó, beruházásvédelemmel kapcsolatos vitában.

2. Ha a jogvitát folytató fél úgy ítéli meg, hogy egy tanácsba kinevezett tag nem felel meg az (1) bekezdés követelményeinek, az adott tag kinevezését kifogásoló értesítést küld a Fórum elnökének vagy adott esetben a Fellebbviteli Fórum elnökének. A kifogásolásról szóló értesítést a jogvitát folytató félnek a Fórum vagy a Fellebbviteli Fórum tanácsának összetételéről való értesítésétől számított 15 napon belül, vagy attól a naptól számított 15 napon belül kell megküldenie, amelyen tudomást szerzett a releváns tényekről, ha nem volt elvárható, hogy e tényekről tudomása legyen a tanács összeállításakor. A kifogásolásnak tartalmaznia kell az annak alapjául szolgáló indokokat.

[53] Az egyértelműség kedvéért önmagában az a tény, hogy egy személy állami egyetem alkalmazásában áll, egy korábbi kormányzati alkalmazott állami nyugdíjat kap, vagy hogy egy személy családi kapcsolatban áll egy kormányzati tisztviselővel, önmagában nem jelenti azt, hogy a személyt egy kormányhoz kapcsolódó személynek kell tekinteni.

3. Ha a kifogásolt tag a kifogásról szóló értesítés napjától számított 15 napon belül úgy dönt, hogy nem mond le, a Fórum elnöke vagy adott esetben a Fellebbviteli Fórum elnöke a jogvitát folytató felek meghallgatását és azt követően, hogy a tagnak lehetőséget biztosít észrevételei közlésére, a kifogásról szóló értesítés napjától számított 45 napon belül határozatot hoz, és haladéktalanul értesíti a jogvitát folytató feleket és a tanács többi tagját.

4. A Fórum elnökének valamely tanácshoz történő kinevezése elleni kifogásolásról a Fellebbviteli Fórum elnöke hoz döntést, és fordítva.

5. A Fellebbviteli Fórum elnökének indokolással ellátott ajánlását követően vagy közös kezdeményezésre a Felek a vegyes tanács határozata útján dönthetnek úgy, hogy leváltják a Fórum vagy a Fellebbviteli Fórum tagját, ha annak magatartása nem felel meg az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségeknek, és összeegyeztethetetlen azzal, hogy az érintett személy továbbra is a Fórum vagy a Fellebbviteli Fórum tagja legyen. Ha a szóban forgó magatartás állítólag a Fellebbviteli Fórum elnökének tulajdonítható, a Fórum elnöke indokolással ellátott ajánlást nyújt be. A 10.30. cikk (2) bekezdése és a 10.31. cikk (2) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó az e bekezdés alapján esetlegesen felmerülő üres álláshelyek betöltésére.

10.33. CIKK

Többoldalú vitarendezési mechanizmus

1. A Feleknek együtt kell működniük a beruházással kapcsolatos vitarendezésre szolgáló többoldalú mechanizmus létrehozásában.

2. Az e megállapodás szerinti vitákra alkalmazandó többoldalú mechanizmust előíró nemzetközi megállapodás Felek közötti hatálybalépésével e szakasz vonatkozó részeinek alkalmazását fel kell függeszteni, és a vegyes tanács határozatot fogadhat el, amelyben meghatározza az esetleges átmeneti rendelkezéseket.

10.34. CIKK

Alkalmazandó jog

1. A Fórum megállapítja, hogy a kereset tárgyát képező intézkedés vagy intézkedések megsértették-e a 10.21. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezéseket, ahogy azt a felperes állítja.

2. Megállapításának megtételekor a Fórum e megállapodás rendelkezéseit, valamint adott esetben a Felekre alkalmazandó egyéb nemzetközi jogi szabályokat és elveket alkalmazza. A Fórum a nemzetközi közjog szokásos értelmezési szabályaival összhangban, a szerződések jogáról szóló bécsi egyezményben foglaltaknak megfelelően értelmezi a megállapodást.

3. Az egyértelműség érdekében, annak eldöntése céljából, hogy valamely intézkedés összhangban áll-e a 10.21. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezésekkel, a Fórum adott esetben tényként veszi figyelembe a Fél belső jogát. Ennek során a Fórum követi a belső jognak az adott Fél bíróságai vagy hatóságai általi értelmezését, és a Fórum által a belső jognak tulajdonított jelentés nem kötelező az érintett Fél bíróságaira vagy hatóságaira nézve.

4. Az egyértelműség érdekében, a Fórum nem rendelkezik hatáskörrel a 10.21. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezéseket állítólagosan sértő intézkedés jogszerűségének a jogvitát folytató Fél belső joga szerinti megállapítására.

5. Ha valamelyik Félnek aggályai merülnek fel az e fejezettel kapcsolatos értelmezési kérdésekben, kérheti, hogy a vegyes tanács vizsgálja meg a kérdést. A vegyes tanács bármely érintett rendelkezés értelmezéséről határozatot fogadhat el. Az ilyen értelmezés kötelező erejű a Fórumra és a Fellebbviteli Fórumra nézve. A vegyes tanács dönthet úgy, hogy valamely értelmezés egy meghatározott időponttól kezdve kötelező.

6. Ha az alperes védekezésként azt állítja, hogy a 10.21. cikk (1) bekezdésében említett valamely rendelkezés állítólagos megsértésének minősülő intézkedés az I. vagy a II. mellékletben meghatározott nem megfelelő intézkedés hatálya alá tartozik, a Fórum – az alperes kérelmére – a vegyes tanács értelmezését kéri a kérdésben. A vegyes tanács a kérelem kézhezvételétől számított 90 napon belül a Fórum elé terjeszti az 1.7. cikk (A vegyes tanács különleges feladatai) szerinti értelmezésére vonatkozó határozatát.

7. A vegyes tanács által a (6) bekezdés szerint benyújtott határozat kötelező a Fórumra nézve, és a Fórum által hozott határozatoknak vagy ítéleteknek összhangban kell lennie vele. Ha a vegyes tanács 90 napon belül nem hoz határozatot, a Fórum határoz a kérdésről.

10.35. CIKK

Kijátszásellenes mechanizmus

Az egyértelműség érdekében a Fórumnak meg kell állapítania saját joghatóságának hiányát, amennyiben a jogvita ténylegesen vagy a valószínűség nagy foka miatt előre látható volt már abban az időszakban, amikor a felperes tulajdonjogot szerzett vagy megszerezte az irányítást a jogvita tárgyát képező beruházás fölött, és a Fórum a tényállás alapján úgy dönt, hogy a beruházás tulajdonjogának, illetve az a feletti irányításnak a megszerzése a felperes részéről azzal a céllal történt, hogy e szakasz alapján keresetet nyújtson be. A joghatóság hiányának ilyen körülmények közötti megállapításának lehetősége nem érinti azokat a joghatósággal kapcsolatos egyéb kifogásokat, amelyeket a Fórum vizsgálhat.

10.36. CIKK

Nyilvánvalóan jogalap nélküli keresetek

1. Az alperes legkésőbb 30 nappal a Fórumnak a kereset tárgyában eljáró tanácsának összeállítását követően, és minden esetben annak első ülése előtt, vagy legkésőbb 30 nappal azt követően, hogy az alperes tudomást szerzett a kifogás alapjául szolgáló tényekről, kifogást nyújthat be, arra hivatkozva, hogy a kereset nyilvánvalóan nélkülöz minden jogalapot.

2. Nem nyújtható be kifogás az (1) bekezdés alapján, ha az alperes a 10.37. cikk alapján kifogást nyújtott be.

3. Az alperes a lehető legpontosabban megindokolja a kifogást.

4. Amennyiben e cikk alapján kifogás érkezik a Fórumhoz, az felfüggeszti az ügy érdemi vizsgálatát, és ütemtervet határoz meg a kifogás megvizsgálására, az esetleges más előzetes kérdések megvizsgálására vonatkozó ütemtervével összhangban.

5. A Fórum lehetőséget biztosít a vitában részt vevő felek számára az állásfoglalásra, majd az első ülésen – vagy ezt követően a lehető leghamarabb – indoklással ellátott határozatot vagy ítéletet hoz. Ennek során a Fórumnak az előadott tényállás valódiságát vélelmeznie kell.

6. E cikk nem érinti a Fórum arra vonatkozó hatáskörét, hogy más kifogásokat előzetes kérdésként kezeljen, vagy az alperes jogát arra, hogy az eljárás során a kereset megalapozatlanságára hivatkozzon.

10.37. CIKK

Jogilag megalapozatlan keresetek

1. Nem érintve a Fórum arra vonatkozó hatáskörét, hogy más kifogásokat előzetes kérdésként kezeljen, illetőleg az alperes jogát arra, hogy az arra előírt időpontban erre vonatkozóan kifogásokat terjesszen elő, a Fórum előzetes kérdésként elbírálja és határozatot hoz az alperes bármely arra irányuló kifogását illetően, miszerint valamely, a 10.26. cikk alapján előterjesztett kereset vagy annak bármely része jogi okokból nem eredményezhet az e szakasz alapján a felperes javára hozott ítéletet, még abban az esetben sem, ha az állított tények valódiságát vélelmezik.

2. Az (1) bekezdés szerinti kifogást legkésőbb addig a napig kell benyújtani a Fórumnak, amelyet a Fórum az alperes számára a válaszirat vagy ellenkérelem előterjesztésére meghatározott.

3. Ha a 10.36. cikk alapján kifogást nyújtottak be, a Fórum – a kifogás körülményeit figyelembe véve, az e cikkben ismertetett eljárásnak megfelelően – határozatot bocsáthat ki arról, hogy megtagadja-e az (1) bekezdés alapján benyújtott kifogás vizsgálatát.

4. Az (1) bekezdés szerinti kifogás kézhezvételét követően, és adott esetben azt követően, hogy határozatot hoz, melynek értelmében nem tagadja meg a (3) bekezdés szerinti kifogást, a Fórum – amennyiben nem tekinti a kifogást nyilvánvalóan megalapozatlannak – felfüggeszti az ügy érdemi vizsgálatát, ütemtervet állít fel a kifogás vizsgálatára, összhangban az egyéb előzetes kérdések vizsgálatára vonatkozó, általa már meghatározott esetleges ütemtervvel, és indoklással ellátott határozatot vagy ítéletet hoz a kifogás tárgyában.

10.38. CIKK

Az eljárások átláthatósága

1. A Fórum haladéktalanul hozzáférhetővé teszi a nyilvánosság számára a jogvitát folytató felek által a Fórumhoz benyújtott valamennyi beadványt, valamint a Fórum vagy adott esetben a Fórum elnöke által hozott valamennyi végzést, határozatot és ítéletet, kivéve a következőkből álló védett információkat:

(a) bizalmas üzleti információk[54];

(b) privilegizált, a törvény által a nyilvánosságra hozataltól védett információk; és

(c) olyan információk, amelyek közzététele akadályozná a bűnüldözést.

[54] Az egyértelműség érdekében a bizalmas üzleti információk közé tartoznak azok a nyilvánosan hozzá nem férhető információk, amelyek üzleti titkot vagy olyan pénzügyi, kereskedelmi, tudományos vagy technikai információkat írnak le, tartalmaznak vagy más módon fednek fel, amelyeket a jogvitát folytató fél, amelyre az információk vonatkoznak, következetesen bizalmas információként kezelt, ideértve többek között az árakra, a költségekre, a stratégiai és marketingtervekre, a piaci részesedési adatokra, valamint a számviteli vagy pénzügyi nyilvántartásokra vonatkozó információkat.

2. A Fórum nyilvános meghallgatásokat tart, és a jogvitát folytató felekkel folytatott konzultáció alapján meghatározza az ezzel kapcsolatos logisztikai intézkedéseket. Ha a jogvitát folytató fél védett információnak minősülő információt kíván felhasználni a meghallgatáson, erről tájékoztatja a Fórumot. A Fórum megfelelően intézkedik az ilyen információk közzétételtől való védelméről, többek között a nyilvánosság kizárásával a meghallgatások azon részéről, amikor védett információk megvitatására kerül sor.

3. Az (1) bekezdésben említett írásbeli beadványok közé tartozik a keresetlevél, az ellenkérelem, a válasz és a viszonválasz, valamint a jogvitát folytató felek által az eljárás során benyújtott bármely más beadvány, mint például a 10.32. cikk (2) bekezdése szerinti kifogásról szóló értesítés vagy a 10.47. cikk szerinti egyesítés iránti kérelem.

4. A meghallgatások jegyzőkönyveit vagy átiratait – amennyiben rendelkezésre állnak – hozzáférhetővé kell tenni a nyilvánosság számára az (1) bekezdésben említett védett információk titkosítását követően.

5. Mindegyik Fél megfelelő időben és a Fórum valamely tanácsának felállítását megelőzően nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a 10.22. cikkben említett konzultáció iránti kérelmet, az alperes meghatározását kérő értesítést és az alperes meghatározásáról szóló, a 10.24. cikkben említett értesítést a védett információk kitakarását követően. E célból a felperes benyújtja a konzultáció iránti kérelmének és az alperes meghatározását kérő értesítésének nyilvános, védett információkat nem tartalmazó változatát, lehetőleg a nem nyilvános változat benyújtásával egyidejűleg, de legkésőbb azt követően 15 napon belül. Ha a felperes nem nyújt be nyilvános változatot, úgy kell tekinteni, hogy hozzájárult a benyújtott dokumentumok nyilvánosságra hozatalához.

6. Kérésre a Fórum nyilvánosságra hozhatja valamennyi tárgyi bizonyítékot, miután konzultált a jogvitát folytató érintett féllel annak érdekében, hogy védett információ ne kerüljön nyilvánosságra, és miután észszerű időt biztosított a Fél számára ahhoz, hogy szükség esetén kitakarja a dokumentumok vonatkozó részeit.

7. Az (1) bekezdés alkalmazásában mindegyik jogvitát folytató fél köteles írásbeli beadványainak kitakart változatát a Fórum rendelkezésére bocsátani azok benyújtásától számított 30 napon vagy a Fórum által meghatározott más határidőn belül. A Fórum áttekintheti a jogvitát folytató felek dokumentumainak kitakart változatát, és felmérheti, hogy a kitakart információk valóban védelemre szorulnak-e. A Fórum – a jogvitát folytató felekkel folytatott egyeztetést követően – határoz az állítólagosan védett információk ilyen minősítésére vagy kitakarására vonatkozó bármely kifogásról. Ha a Fórum úgy dönt, hogy a beadványból nem szabad kitakarni az információt, vagy hogy a beadvány nyilvánosságra hozatalát nem lehet megakadályozni, azon jogvitát folytató fél számára, amely a beadványt önszántából benyújtotta, lehetővé kell tenni, hogy a beadványt részben vagy egészben visszavonja az eljárás jegyzőkönyvéből.

8. A Fórum a közzétételt megelőzően konzultál a jogvitát folytató felekkel arról, hogy a Fórum által elfogadott végzés, határozat vagy ítélet tartalmaz-e az (1) bekezdés a), b) vagy c) pontja szerinti védett információkat.

9. Ha a jogvitát folytató fél – a (6) és (8) bekezdés szerinti benyújtástól vagy a jogvitát folytató féllel való konzultációtól számított 30 napon belül, vagy a Fórum által megállapított bármely más határidőn belül – nem kéri, hogy a Fórum őrizze meg a védett információk bizalmas jellegét egy konkrét beadványban, végzésben, határozatban vagy ítéletben, úgy kell tekinteni, hogy az említett fél hozzájárult a beadvány, végzés, határozat vagy ítélet nyilvánosságra hozatalához.

10. A Fórum az e cikkben említett beadványokat az UNCITRAL-nak a beruházó és állam közötti, szerződésen alapuló választottbírósági eljárás átláthatóságáról szóló szabályaiban említett adattárhoz intézett közlemény útján nyilvánosan hozzáférhetővé teheti.

11. E szakasz egyetlen rendelkezése sem írja elő az alperes számára olyan nyilvános információ visszatartását, amelyet saját joga szerint közzé kell tennie.

10.39. CIKK

Ideiglenes intézkedések

1. A Fórum ideiglenes intézkedéseket rendelhet el a jogvitát folytató fél jogainak megőrzése vagy annak biztosítása érdekében, hogy a Fórum joghatósága teljes mértékben érvényesüljön, ideértve a jogvitát folytató fél birtokában vagy ellenőrzése alatt álló bizonyíték megőrzésére is.

2. A Fórum nem rendelheti el vagyontárgyak lefoglalását, és nem akadályozhatja meg a 10.21. cikkben említett, állítólagosan jogsértő intézkedés alkalmazását. E cikk alkalmazásában a végzés magában foglalja az ajánlást is.

10.40. CIKK

Elállás

Ha az e szakasz szerinti kereset benyújtását követően a felperes nem tesz semmilyen lépést az eljárás során 180 egymást követő napon vagy a jogvitát folytató felek által megállapított más időszakon keresztül, úgy kell tekinteni, hogy a felperes visszavonta keresetét, és eláll az eljárástól. A Fórum az alperes kérelmére és a jogvitát folytató felek értesítését követően végzés formájában tudomásul veszi az eljárás megszűnését, és rendelkezik a költségek felszámításáról. Ilyen végzés kibocsátását követően a Fórum nem jogosult eljárni. A felperes ezt követően nem nyújthat be keresetet ugyanazon ügyben, amely ugyanazon intézkedésből vagy intézkedésekből ered.

10.41. CIKK

A költségek fedezete

1. Az egyértelműség érdekében a Fórum kérelemre elrendelheti, hogy a felperes a költségek egésze vagy egy része tekintetében nyújtson biztosítékot, ha megalapozottan feltételezhető, hogy a felperes esetleg nem tudja teljesíteni a vele szemben hozott ítéletben a költségekre vonatkozóan foglaltakat.

2. Ha a költségek fedezetét az (1) bekezdés szerinti végzés kibocsátását követő 30 napon belül vagy a Fórum által meghatározott bármely más határidőn belül nem helyezik letétbe, a Fórum erről tájékoztatja a jogvitát folytató feleket. A Fórum elrendelheti az eljárás felfüggesztését vagy megszüntetését.

10.42. CIKK

A jogvitát nem folytató Fél

1. Az alperes a kézhezvételt követő 30 napon belül vagy a védett információkkal kapcsolatos vita rendezését követően haladéktalanul[55] átadja a következőket a jogvitát nem folytató Félnek:

(a) a 10.22. cikkben említett konzultáció iránti kérelem, a 10.24. cikkben említett, az alperes meghatározására irányuló értesítés és a 10.26. cikkben említett kereset;

[55] Az egyértelműség érdekében: a védett információ fogalmát a 10.38. cikk fogalommeghatározása szerint kell értelmezni.

(b) a jogvitát nem folytató Fél kérésére:

(i) beadványok, feljegyzések, összefoglalók, kérelmek, vagy a vitában részt vevő felek által a Fórumhoz benyújtott más dokumentum;

(ii) harmadik személyek által a Fórumhoz a 10.43. cikk alapján benyújtott írásbeli beadványok;

(iii) a Fórum meghallgatásairól készült jegyzőkönyvek vagy átiratok, amennyiben rendelkezésre állnak; és

(iv) a Fórum végzései, ítéletei és határozatai; és

(c) a jogvitát nem folytató Fél kérésére és költségére a Fórumhoz benyújtott bizonyítékok összessége vagy egy része, beleértve az a) és b) pontban említett iratokhoz csatolt tárgyi bizonyítékokat is.

2. A jogvitát nem folytató Fél részt vehet az e szakasz alapján tartott meghallgatáson, és e megállapodás értelmezésével kapcsolatban szóbeli és írásbeli beadványt nyújthat be a Fórumhoz. A Fórum biztosítja, hogy a jogvitát folytató felek megfelelő lehetőséget kapnak arra, hogy állást foglaljanak a jogvitát nem folytató Fél által benyújtott beadvánnyal kapcsolatosan.

10.43. CIKK

Harmadik személyek közreműködése

1. A jogvitát folytató felekkel tartott konzultációt követően a Fórum elfogadhat és megvizsgálhat *amicus curiae* előterjesztéseket egy, a jogvita körébe tartozó ténybeli vagy jogi kérdéssel kapcsolatban.

2. A jogvitát folytató felek eltérő megállapodásának hiányában az egyes *amicus curiae* előterjesztéseket írásban és az eljárás nyelvén kell benyújtani. Mindegyik előterjesztésen fel kell tüntetni annak szerzőjét, a jogvitát folytató felekkel esetlegesen fennálló közvetlen vagy közvetett kapcsolatát, és meg kell jelölni minden olyan személyt, kormányt vagy egyéb szervezetet, amely pénzügyi vagy egyéb segítséget nyújtott, vagy fog nyújtani az előterjesztés elkészítéséhez. Ezen túlmenően az előterjesztés szerzőjének bizonyítékot kell szolgáltatnia a jogvitát folytató felekhez fűződő közvetlen vagy közvetett kapcsolatáról, és meg kell határoznia a vitában való érintettségének jellegét.

3. Amennyiben a Fórum elfogadja az (1) és (2) bekezdés szerinti előterjesztéseket, lehetőséget biztosít a jogvitát folytató felek számára, hogy azokra válaszoljanak.

10.44. CIKK

Szakértői jelentések

A 10.26. cikk (2) bekezdésében említett vonatkozó szabályok által engedélyezett egyéb típusú szakértők kijelölésének sérelme nélkül a Fórum a jogvitát folytató fél kérelmére vagy a jogvitát folytató felekkel tartott konzultációt követően saját kezdeményezésére kijelölhet egy vagy több szakértőt, hogy az írásban tegyen jelentést számára bármely tényszerű tudományos kérdésről, például környezetvédelmi, egészségügyi vagy biztonsági témában, vagy a jogvitát folytató egyik fél által az eljárás során felvetett egyéb kérdésekről, a jogvitát folytató felek megállapodása szerint.

10.45. CIKK

Kártalanítás vagy egyéb kártérítés

Az alperes nem állíthatja, és a Fórum nem fogadhatja el védekezésként, viszontkeresetként, beszámítási jogként vagy bármely más okból azt, hogy a felperes vagy a helyben alapított vállalkozás, amelynek nevében a keresetet benyújtották, biztosítási vagy garanciaszerződés alapján az állítólagos kár egésze vagy egy része tekintetében kártalanítást vagy egyéb kártérítést kapott vagy fog kapni.

10.46. CIKK

A Felek szerepe

1. Egyik Fél sem érvényesít nemzetközi jogi keresetet a 10.26. cikk alapján benyújtott kereset vonatkozásában, kivéve, ha a másik Fél nem tartotta be vagy nem teljesítette a vitában hozott ítéletben foglaltakat.

2. Az (1) bekezdés nem zárja ki annak lehetőségét, hogy valamely vitában részt vevő fél egy általánosan alkalmazandó intézkedés vonatkozásában igénybe vegye a 31. fejezet (Vitarendezés) szerinti vitarendezést, még akkor is, ha az említett intézkedés egy adott beruházás tekintetében, amelyre vonatkozóan a 10.26. cikk alapján keresetet nyújtottak be, állítólagosan megsértette e megállapodást. E cikk nem érinti a 10.42. cikket.

3. Az (1) bekezdés nem zárja ki az olyan informális egyeztetéseket, amelyek egyedüli célja a vita rendezésének előmozdítása.

10.47. CIKK

Egyesítés

1. Ha két vagy több, a 10.26. cikk alapján külön benyújtott kereset azonos jogi vagy ténybeli kérdést vet fel, valamint ugyanazon eseményekből vagy körülményekből adódik, bármelyik jogvitát folytató fél vagy a jogvitát folytató felek együttesen kérhetik a Fórum külön tanácsának összeállítását e cikk alapján, továbbá kérhetik, hogy az ilyen tanács hozzon határozatot az ilyen keresetek egyesítéséről (a továbbiakban: egyesítés iránti kérelem).

2. Az (1) bekezdésben említett keresetek egyesítéséről szóló határozatot (a továbbiakban: egyesítésről szóló határozat) kérelmező jogvitát folytató fél először értesítést küld a jogvitát folytató fekeknek azon keresetekről, amelyeket az említett határozat hatálya alá kíván vonni.

3. Ha a (2) bekezdésben említett jogvitát folytató felek megállapodnak az egyesítés iránti kérelemről, együttes egyesítés iránti kérelmet nyújthatnak be. Ha az említett jogvitát folytató felek a (2) bekezdésben említett értesítéstől számított 30 napon belül nem jutnak megállapodásra az egyesítés iránti kérelemről, bármely jogvitát folytató fél benyújthatja a saját egyesítés iránti kérelmét.

4. Az egyesítés iránti kérelmet írásban kell benyújtani a Fórum elnökének és az egyesítésről szóló határozat hatálya alá vonni kívánt keresetek által érintett, valamennyi jogvitát folytató félnek, és abban a következőket kell megjelölni:

(a) az egyesítésről szóló határozat hatálya alá vonni kívánt keresetek által érintett, valamennyi vitában részt vevő fél neve és címe;

(b) a kérelem tárgyát képező egyesítés hatálya; és

(c) a kérelmezett egyesítésről szóló határozat indoklása.

5. Az egynél több alperest érintő egyesítés iránti kérelemhez minden ilyen alperes egyetértése szükséges.

6. Az e cikk alapján folytatott eljárásokra a következő szabályok alkalmazandók:

(a) ha valamennyi olyan keresetet, amelyek egyesítésének elrendelését kérelmezik, a 10.26. cikk (2) bekezdésében említett, ugyanazon szabályok alapján nyújtották be vitarendezésre, az említett szabályok alkalmazandók;

(b) ha azon kereseteket, amelyek egyesítésének elrendelését kérelmezik, nem a 10.26. cikk (2) bekezdésében említett, ugyanazon szabályok alapján nyújtották be vitarendezésre:

(i) a felperesek megállapodhatnak a 10.26. cikk (2) bekezdésében említett alkalmazandó szabályokról; vagy

(ii) ha a felperesek nem tudnak megegyezni az alkalmazandó szabályokról az egyesítés iránti kérelemnek a Fórum elnöke általi kézhezvételétől számított 30 napon belül, az UNCITRAL választottbírósági szabályait kell alkalmazni, az e szakaszban meghatározott különös szabályokra is figyelemmel.

7. A Fórum elnöke az egyesítés iránti kérelem kézhezvételét követően és a 10.30. cikk (8) bekezdésével összhangban új tanácsot hoz létre (a továbbiakban: egyesítési tanács) a Fórumon belül, amelynek joghatósága az egyesítési kérelem tárgyát képező keresetek közül néhányra vagy valamennyire, részben vagy egészben kiterjed.

8. Ha a jogvitát folytató felek meghallgatását követően az egyesítési tanács meggyőződött arról, hogy a 10.26. cikk szerint benyújtott keresetek azonos jogi vagy ténybeli kérdéseket vetnek fel, valamint ugyanazon eseményekből vagy körülményekből adódnak, és hogy a keresetek egyesítése szolgálná leginkább a viták méltányos és hatékony megoldásának érdekét, ideértve az ítéletek következetességét is, az egyesítési tanács végzés elfogadása útján megállapíthatja joghatóságát a keresetek közül néhány vagy valamennyi esetében, azok egy részét vagy egészét illetően.

9. Ha az egyesítési tanács a (8) bekezdés alapján megállapította joghatóságát, a 10.26. cikk alapján keresetet benyújtó olyan felperes, akinek a keresete nem került egyesítésre, írásbeli kérelmet nyújthat be a Fórumhoz, hogy az érintett keresetet foglalják bele az egyesítés iránti kérelembe, feltéve, hogy a kérelem megfelel a (4) bekezdésben meghatározott követelményeknek. Az egyesítési tanács kiadja az ilyen határozatot, ha meggyőződik a (8) bekezdésben foglalt feltételek teljesüléséről, és arról, hogy az említett határozat kiadása nem okozna indokolatlan terheket vagy tisztességtelen hátrányt a jogvitát folytató feleknek, és nem zavarná indokolatlanul az eljárást.

10. Valamely jogvitát folytató fél kérelmére az egyesítési tanács a (8) bekezdés szerinti határozata meghozataláig elrendelheti a Fórumnak a 10.30. cikke szerint kinevezett tanácsa előtt folyamatban lévő eljárások felfüggesztését, kivéve, ha ez utóbbi tanács már felfüggesztette eljárásait.

11. A Fórumnak a 10.30. cikk alapján kinevezett tanácsa elveszíti hatáskörét az olyan keresetek vagy egy részük vonatkozásában, amelyekkel kapcsolatban valamely egyesítési tanács megállapította joghatóságát.

12. Az egyesítési tanács ítélete kötelező erejű a Fórumnak a 10.30. cikk szerint kinevezett tanácsára nézve azon keresetekkel vagy azok egy részével kapcsolatban, amelyek tekintetében az egyesítési tanács joghatóságot állapított meg.

13. A felperes visszavonhatja a 10.26. cikk alapján benyújtott, egyesítésben érintett keresetét. Ilyen kereset nem nyújtható be újra az említett cikk alapján.

14. A felperes kérésére az egyesítési tanács intézkedéseket hozhat annak érdekében, hogy megőrizze a 10.38. cikk (1) bekezdésében említett védett információk bizalmas jellegét a többi felperessel szemben. Az említett intézkedések közé tartozhat, hogy a többi felperes számára a védett információkat tartalmazó dokumentumok esetében csak a szerkesztett változat álljon rendelkezésre, valamint hogy a tárgyalás egyes részeit a nyilvánosság kizárásával folytassák.

10.48. CIKK

Ítélet

1. Ha a Fórum arra a következtetésre jut, hogy az alperes a felperes állításának megfelelően megsértette a 10.21. cikk (1) bekezdésében hivatkozott rendelkezések valamelyikét, a Fórum a felperes kérelmére és a jogvitát folytató felek meghallgatását követően ítéletében – külön vagy együttesen – kizárólag a következőket ítélheti meg:

(a) pénzbeli kártérítés, az adott esetben alkalmazandó kamatokkal; vagy

(b) vagyon visszaszolgáltatása, amely esetben az ítéletnek rendelkeznie kell arról, hogy az alperes a visszaszolgáltatás helyett pénzbeli kártérítést és az adott esetben alkalmazandó, a 10.18. cikkel összhangban meghatározott kamatot fizethet.

2. Az (1) bekezdésre is figyelemmel, ha a keresetet egy helyben alapított vállalkozás nevében nyújtják be, és a Fórum a helyben alapított vállalkozás javára ítél, az ítéletnek rendelkeznie kell arról, hogy:

(a) a visszaszolgáltatandó vagyont a helyben alapított vállalkozás számára kell visszaszolgáltatni;

(b) a pénzbeli kártérítést és az alkalmazandó kamatokat a helyben alapított vállalkozás számára kell megfizetni; és

(c) az ítélet nem érinti azokat a jogokat, amelyek az egyik Fél joga szerint bármely személyt megilletnek az ítéletben biztosított mentesség tekintetében.

3. Az egyértelműség érdekében a Fórum kizárólag az (1) bekezdésben említett jogorvoslatot ítélhet meg, és nem rendelheti el az érintett intézkedés vagy intézkedések hatályon kívül helyezését, megszüntetését vagy módosítását.

4. A pénzbeli kártérítés összege nem lehet magasabb, mint a felperes vagy adott esetben a helyben alapított vállalkozás által a 10.21. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezések megsértése következtében elszenvedett veszteség mértéke, csökkentve az érintett Fél által már teljesített előzetes kártérítés vagy kártalanítás összegével. A Fórum nem ítél meg büntető jellegű kártérítést. Az egyértelműség érdekében: ha egy beruházó a 10.26. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint keresetet nyújt be, csak olyan veszteség vagy kár téríthető meg, amelyet az egyik Fél beruházójának minőségében szenvedett el.

5. A Fórum elrendeli, hogy az eljárás költségeit a jogvita pervesztes fele viseli. Kivételes körülmények esetén – és amennyiben az ügy körülményei alapján indokoltnak ítéli – a Fórum feloszthatja e költségeket a jogvitát folytató felek között. Az egyéb indokolt költségeket, ideértve a jogi képviselet és tanácsadás észszerű költségeit, a jogvitát folytató vesztes fél viseli, kivéve, ha a Fórum úgy ítéli meg, hogy a költségek ilyen megosztása nem észszerű az ügy körülményeire tekintettel. A költségek észszerűségének vagy megosztásának mérlegelésekor a Fórum azt is figyelembe veheti, hogy a jogvitát folytató nyertes félnek megtérítendő költségek túlzott mértékben meghaladnák-e a jogvitát folytató vesztes fél költségeit. Amennyiben a keresetnek csak részben adtak helyt, az eljárás költségeit és egyéb észszerű költségeket arányosan ki kell igazítani az egyes megítélt kereseti kérelmek számának és terjedelmének megfelelően. A Fellebbviteli Fórum e cikkel összhangban kezeli a költségeket.

6. Legkésőbb e megállapodás hatálybalépését követően egy évvel a vegyes tanács kiegészítő szabályokat fogad el a díjakra vonatkozóan annak érdekében, hogy meghatározza a jogi képviselet és tanácsadás maximális költségeit, amelyet a jogvitát folytató vesztes fél bizonyos kategóriáinak kell viselnie, figyelembe véve pénzügyi forrásaikat.

7. A Fórum és a jogvitát folytató felek minden erőfeszítést megtesznek annak biztosítására, hogy a vitarendezési folyamatot megfelelő időben lefolytassák. A Fórumnak a 10.26. cikk szerinti kereset benyújtásától számított 30 hónapon belül kell meghoznia ítéletét. Ha a Fórumnak további időre van szüksége az ítéletének meghozatalához, megadja a jogvitát folytató feleknek a határidő-hosszabbítás okait.

8. Az ítélet akkor emelkedik jogerőre, amennyiben eltelt a kihirdetését követő 90 nap, és egyik jogvitát folytató fél sem nyújtott be fellebbezést az ítélet ellen a Fellebbviteli Fórumhoz.

9. Bármelyik jogvitát folytató fél fellebbezhet az ítélet ellen a 10.49. cikknek megfelelően. Ebben az esetben, amennyiben a Fellebbviteli Fórum módosítja vagy hatályon kívül helyezi a Fórum ítéletét és az ügyet visszautalja a Fórum elé, a Fórumot kötik a Fellebbviteli Fórum megállapításai; adott esetben a Fórum a jogvitát folytató felek meghallgatását követően felülvizsgálja ítéletét, hogy az tükrözze a Fellebbviteli Fórum megállapításait és következtetéseit. A Fórumnak törekednie kell arra, hogy a Fellebbviteli Fórum visszautaló határozatának kézhezvételétől számított 90 napon belül meghozza felülvizsgált ítéletét. A felülvizsgált ítélet 90 nappal a kibocsátását követően emelkedik jogerőre.

10.49. CIKK

Fellebbviteli eljárás

1. A jogvitát folytató felek az ítélet meghozatalát követő 90 napon belül fellebbezést nyújthatnak be a Fellebbviteli Fórumhoz. A fellebbezés indokai a következők:

(a) a Fórum tévedett az alkalmazandó jogszabályok értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban;

(b) a Fórum nyilvánvalóan tévedett a tények mérlegelésében, ideértve a vonatkozó belső jogszabályok mérlegelését is; vagy

(c) az ICSID-egyezmény 52. cikkében meghatározott indokok alapján, amennyiben azok nem tartoznak e bekezdés a) vagy b) pontjának hatálya alá.

2. Ha a Fellebbviteli Fórum nem ad helyt a fellebbezésnek, az ítélet jogerőre emelkedik. A Fellebbviteli Fórum is visszautasíthatja a fellebbezést gyorsított eljárásban, amennyiben egyértelmű, hogy a fellebbezés nyilvánvalóan megalapozatlan, amely esetben az ítélet jogerőre emelkedik. Ha a fellebbezés kellően megalapozott, a Fellebbviteli Fórum teljes mértékben vagy részben módosítja vagy visszavonja az ítéletben foglalt jogi ténymegállapításokat és következtetéseket. Határozatának pontosan részleteznie kell, hogy hogyan módosította vagy vonta vissza a Fórum vonatkozó ténymegállapításait és következtetéseit.

3. Általános szabályként a fellebbezési eljárás nem haladhatja meg a 180 napot a jogvitát folytató fél fellebbezésének benyújtása és a Fellebbviteli Fórum határozatának meghozatala között. Ha a Fellebbviteli Fórum úgy ítéli meg, hogy határozatát nem tudja 180 napon belül meghozni, írásban tájékoztatja a jogvitát folytató feleket a késedelem okairól, valamint arról a becsült időtartamról, amely alatt határozatát módjában áll kibocsátani. Az eljárás semmiképp sem haladhatja meg a 270 napot.

4. A Fellebbviteli Fórum elrendelheti a fellebbezést benyújtó jogvitát folytató fél számára, hogy a fellebbezési eljárás költségeinek egésze vagy egy része tekintetében nyújtson biztosítékot.

5. A 10.23., 10.27., 10.29., 10.34., 10.38., 10.39., 10.40., 10.42. és 10.43. cikk rendelkezései értelemszerűen alkalmazandók a fellebbezési eljárásra.

6. A vegyes tanács elfogadhat olyan szabályokat, amelyek iránymutatást nyújtanak a Fellebbviteli Fórumnak arra vonatkozóan, hogy a Fórum előtti eljárás szétválasztása esetén hogyan kell lefolytatni a fellebbezési eljárást.

10.50. CIKK

Ítéletek érvényesítése

1. Az e szakasz alapján hozott ítélet mindaddig nem hajtható végre, amíg a 10.48. cikk (8) bekezdése, a 10.48. cikk (9) bekezdése vagy a 10.49. cikk alapján jogerőre nem emelkedik. A Fórum vagy a Fellebbviteli Fórum által az e szakasz szerint meghozott jogerős ítélet a jogvitát folytató felekre nézve kötelező erejű, és nem nyújtható be ellene fellebbezési, felülvizsgálati, felmentési, hatályon kívül helyezési vagy egyéb jogorvoslati kérelem[56].

2. A Felek kötelező erejű ítéletként elismerik az e szakasz szerint hozott ítéletet, és területükön valamely bíróságuk által hozott jogerős ítélet végrehajtásával azonos módon biztosítják a pénzbírsággal járó kötelezettség teljesítését.

3. Az ítélet végrehajtását az ítéletek végrehajtására vonatkozó, hatályos jogszabályok és nemzetközi kötelezettségek szabályozzák, amennyiben az ilyen végrehajtást kérik.

4. Az egyértelműség érdekében: e megállapodás IV. részének 2.11. cikke (Magánjogi jogok) nem akadályozza meg az e szakasz alapján hozott ítéletek elismerését, végrehajtását és érvényesítését.

[56] Az egyértelműség érdekében ez nem akadályozza meg a jogvitát folytató felet abban, hogy az ítéletnek az alkalmazandó vitarendezési szabályokkal összhangban történő felülvizsgálatát vagy értelmezését kérje a Fórumtól, amennyiben az említett lehetőség az említett szabályok alapján rendelkezésre áll.

5. Az e szakasz szerint hozott jogerős ítélet a New York-i egyezmény I. cikkének értelmében vett, kereskedelmi jogviszonyból vagy ügyletből eredő jogvitával kapcsolatos választottbírósági ítéletnek minősül.

6. Az egyértelműség érdekében és az (1) bekezdés alapján: ha egy keresetet a 10.26. cikk (2) bekezdésének a) pontja alapján nyújtottak be vitarendezés céljából, az e szakasz szerint meghozott jogerős ítélet az ICSID-egyezmény IV. fejezetének 6. szakasza szerint meghozott ítéletnek minősül.

10.51. CIKK

Iratkézbesítés

Az egyik Félhez intézett konzultációs kérelmeket, értesítéseket és egyéb dokumentumokat a 10-E. mellékletben az említett Fél tekintetében megadott helyre vagy a jogutódjaihoz kell eljuttatni. Az egyik Fél haladéktalanul nyilvánosan hozzáférhetővé teszi és értesíti a másik Felet az említett mellékletben megadott helyet érintő bármely változásról.

E. SZAKASZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

10.52. CIKK

Előnyök megtagadása

Az egyik Fél megtagadhatja e fejezet előnyeit a másik Fél olyan beruházójától, amely az említett Fél vállalkozása, és az említett beruházó beruházásaitól, ha:

(a) a vállalkozás egy harmadik ország beruházójának tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll; és

(b) az előnyt megtagadó Fél olyan intézkedést fogad el vagy tart fenn az adott harmadik ország, vagy a harmadik ország természetes személyei vagy vállalkozásai vonatkozásában, amely megtiltja a vállalkozással kapcsolatos tranzakciót, vagy amelyet megsértenének vagy megkerülnének, ha e fejezet előnyeit biztosítanák a beruházó vagy annak beruházásai számára.

10.53. CIKK

Megszűnés

1. E megállapodásnak a IV. rész 2.13. cikke (Időbeli hatály és megszűnés) szerinti megszüntetése esetén a 10.7. cikk (2) bekezdése, a 10.8. cikk (2) bekezdése és a 10.12. cikk, valamint e fejezet C., D. és E. szakasza, továbbá e megállapodás bármely egyéb releváns rendelkezése a megszűnés időpontjától számított további öt évig továbbra is alkalmazandók az e megállapodás megszűnésének időpontját megelőzően létesített érintett beruházások tekintetében.

2. Az (1) bekezdésben említett időszakot egy alkalommal további öt évvel meg kell hosszabbítani, feltéve, hogy a Felek között nincs hatályban más beruházásvédelmi megállapodás.

3. E cikk nem alkalmazandó, ha e megállapodás ideiglenes alkalmazása megszűnik, és e megállapodás nem lép hatályba.

10.54. CIKK

Kapcsolat más megállapodásokkal

1. E megállapodás hatálybalépésének napján az Európai Unió tagállamai és Mexikó közötti, a 10-C. mellékletben felsorolt megállapodások, ideértve az azokból eredő jogokat és kötelezettségeket[57], hatályukat vesztik, és helyükbe e megállapodás lép.

2. Abban az esetben, ha e megállapodásnak a IV. rész 2.5. cikkének (Hatálybalépés és ideiglenes alkalmazás) (4) bekezdése szerinti ideiglenes alkalmazása kiterjed e szakaszra, valamint e fejezet C. és D. szakaszára, a 10–C. mellékletben felsorolt megállapodások, valamint az azokból eredő jogok és kötelezettségek alkalmazását az ideiglenes alkalmazás kezdetének időpontjától kezdődően fel kell függeszteni. Ha e megállapodás ideiglenes alkalmazása megszűnik, és e megállapodás nem lép hatályba, a felfüggesztés megszűnik, és a 10-C. mellékletben felsorolt megállapodások az ideiglenes alkalmazás megszűnésének napjától hatályosak.

[57] Az egyértelműség érdekében: e megállapodás hatálybalépésének napján a 10-C. mellékletben felsorolt megállapodások megszüntetésére vonatkozó megfelelő rendelkezések helyébe a 10.53. cikk szerinti megszüntetésre vonatkozó rendelkezések lépnek.

3. Az (1) és (2) bekezdéstől eltérve kereset nyújtható be a 10-C. melléklet jegyzékében szereplő valamely megállapodás alapján az abban meghatározott szabályoknak és eljárásoknak megfelelően, feltéve, hogy:

(a) az említett megállapodásnak a kereset alapját képező állítólagos megsértése a megállapodás (2) bekezdés szerinti felfüggesztésének időpontját megelőzően történt, vagy ha a megállapodás az (1) bekezdés értelmében hatályát veszti, ezen megállapodás hatálybalépésének időpontja előtt; és

(b) legfeljebb három év telt el az említett megállapodás (2) bekezdés szerinti felfüggesztésének időpontjától, vagy – amennyiben a megállapodás az (1) bekezdés értelmében hatályát veszti – e megállapodás hatálybalépésének napjától a kereset benyújtásának időpontjáig.

4. A (2) bekezdéstől eltérve, amennyiben e megállapodás – ideértve e fejezet (2) bekezdésben meghatározott rendelkezéseit is – ideiglenes alkalmazása megszűnik és e megállapodás nem lép hatályba, ezen fejezet alapján kereset nyújtható be az e fejezetben szereplő szabályoknak és eljárásoknak megfelelően, feltéve, hogy:

(a) a kereset e fejezet olyan állítólagos megsértéséből ered, amely e megállapodás ideiglenes alkalmazásának időszaka alatt következett be; és

(b) a megállapodás ideiglenes alkalmazása megszűnésének időpontjától legfeljebb három év telt el a kereset benyújtásának időpontjáig.

5. E cikk alkalmazásában az „e megállapodás hatálybalépésének időpontja” fogalomnak a IV. rész 2.5. cikkének (Hatálybalépés és ideiglenes alkalmazás) (7) bekezdésében foglalt meghatározása nem alkalmazandó.

10.55. CIKK

A szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság

Az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének h) pontja alapján létrehozott, szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság:

(a) fórumként szolgál a Felek számára a jelen fejezettel kapcsolatos ügyek megvitatásához, ideértve például a következőket:

(i) az e fejezet végrehajtásából adódó esetleges nehézségek;

(ii) e fejezet lehetséges javításai, különösen a más nemzetközi fórumokon és a Felek által kötött más megállapodások keretében szerzett tapasztalatok és az ott tapasztalható tendenciák fényében; és

(iii) bármelyik Fél kérésére a valamely D. szakasz szerinti jogvitával kapcsolatban kölcsönösen elfogadott megoldások végrehajtása; és

(b) előkészíti a vegyes tanács által e fejezet alapján elfogadandó határozatokat vagy meghozandó intézkedéseket.

11. FEJEZET

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ SZOLGÁLTATÁSKERESKEDELEM

11.1. CIKK

Fogalommeghatározások

1. E fejezet alkalmazásában:

(a) „határokon átnyúló szolgáltatáskereskedelem” vagy „szolgáltatások határokon átnyúló kereskedelme” vagy „határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás” olyan szolgáltatásnyújtás, amely:

(i) az egyik Fél területéről a másik Fél területére történik; vagy

(ii) az egyik Fél területén a másik Fél fogyasztójának történik;

(b) „vállalkozás”: az 1.3. cikk (Általánosan alkalmazandó fogalommeghatározások) meghatározása szerinti vállalkozás, vagy annak fióktelepe vagy képviseleti irodája;

(c) „az Európai Unió vállalkozása” vagy „Mexikó vállalkozása”: az Európai Unió vagy tagállamai, illetve Mexikó jogszabályaival összhangban létrehozott olyan vállalkozás, amely jelentős üzleti tevékenységet folytat[58] az Európai Unió, illetve Mexikó területén[59];

az Európai Unió vagy Mexikó területén kívül telephellyel rendelkező és az Európai Unió valamely tagállamának vagy Mexikónak az állampolgárai által ellenőrzött hajózási társaságok szintén kedvezményezettjei e fejezet rendelkezéseinek, amennyiben hajóik adott esetben az Európai Unió adott tagállamának vagy Mexikó vonatkozó jogszabályai szerint kerültek bejegyzésre és az Európai Unió adott tagállamának vagy Mexikónak a lobogója alatt hajóznak;

(d) „az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatás”: az a szolgáltatás, amelyet az egyes Felek nem üzleti alapon vagy nem egy vagy több szolgáltatóval versenyezve nyújtanak; és

(e) „valamely Fél szolgáltatója”: valamely Fél olyan természetes személye vagy vállalkozása, amely nem fióktelep vagy képviseleti iroda, és amely szolgáltatást kíván nyújtani vagy nyújt.

---

58 Összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződésről a WTO részére küldött értesítésével (WT/REG39/1), az Európai Unió az EUMSZ 54. cikkében szabályozott, az Európai Unió egy tagállama gazdaságával fenntartott „tényleges és folyamatos kapcsolat” fogalmát egyenértékűnek tartja a „jelentős üzleti tevékenység” fogalmával.

59 Az egyértelműség érdekében egy harmadik országbeli vállalkozás fióktelepe vagy képviseleti irodája nem tekinthető az Európai Unió vállalkozásának vagy Mexikó vállalkozásának.

11.2. CIKK

Hatókör

1. E fejezet valamely Fél olyan intézkedéseire alkalmazandó, amelyek érintik a másik Fél szolgáltatói által nyújtott szolgáltatások határon átnyúló kereskedelmét. Az említett intézkedések a következőket érintő intézkedéseket foglalják magukban:

(a) valamely szolgáltatás előállítása, terjesztése, marketingje, értékesítése vagy kiszállítása;

(b) szolgáltatás vásárlása, használata vagy kifizetése;

(c) hozzáférési és felhasználási lehetőség a szolgáltatásnyújtással összefüggő azon szolgáltatásokhoz, amelyeket a Felek előírásai szerint általánosságban a közösség számára kell nyújtani, beleértve a terjesztési, szállítási és távközlési hálózatokat; és

(d) a szolgáltatásnyújtás feltételeként bármilyen formájú pénzügyi biztosíték nyújtása, beleértve a kötvényt is.

2. E fejezet nem alkalmazandó a következőkre:

(a) audiovizuális szolgáltatások;

(b) belföldi tengeri kabotázs[60];

(c) valamely Fél intézkedései, amennyiben azok a 18. fejezet hatálya alá tartoznak;

(d) az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatások;

(e) olyan közbeszerzések, melyek során kormányzati célokra vásárolnak árut vagy szolgáltatást, nem pedig kereskedelmi viszontértékesítés, illetve egy kereskedelmi értékesítésre szánt áru előállítása vagy szolgáltatás nyújtása során való felhasználás céljából, függetlenül attól, hogy a beszerzés a 21.1. cikk (Fogalommeghatározások) értelmében vett érintett beszerzésnek minősül-e;

(f) valamely Fél által nyújtott támogatások[61], beleértve az államilag támogatott hiteleket, garanciákat és biztosításokat; és

---

60 Az Európai Unió esetében a vonatkozó nemzeti jogszabály alapján kabotázsnak tekintendő tevékenységek sérelme nélkül, a jelen fejezet alkalmazásában a belföldi tengeri kabotázs az utasok vagy áruk szállítása az Európai Unió valamely tagállama területén található kikötő vagy pont és az Európai Unió ugyanezen tagállama területén található kikötő vagy pont között, beleértve a kontinentális talapzatot is az ENSZ tengerjogi egyezményében meghatározottak szerint; továbbá az Európai Unió valamely tagállama területén található azonos kikötőből vagy pontból induló és oda visszatérő forgalom.
Mexikó esetében a jelen fejezet alkalmazásában belföldi tengeri kabotázs a Mexikó tengeri övezetében található kikötők vagy helyek és a mexikói partok között bármely hajó által tengeri úton végzett hajózás.

61 Az egyértelműség érdekében a támogatások a 24. fejezet (Támogatások) hatálya alá tartoznak.

(g) légi szolgáltatások vagy a légi szolgáltatásokat támogató kapcsolódó szolgáltatások[62], a következők kivételével:

(i) repülőgép-javítási és -karbantartási szolgáltatások, amelyek során repülőgépet vonnak ki a szolgálatból;

(ii) légi szállítási szolgáltatások értékesítése és marketingje;

(iii) számítógépes helyfoglalási rendszerrel összefüggő szolgáltatások; és

(iv) földi kiszolgálás.

3. A 11.4–11.7. cikk nem alkalmazandó a VII. mellékletben meghatározott új szolgáltatásokra.

11.3. CIKK

Szabályozási jog

A Felek megerősítik azon jogukat, hogy a területükön belül szabályozási intézkedéseket hozzanak olyan legitim szakpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében, mint például a népegészségügy, a szociális szolgáltatások, a közoktatás, a biztonság, a környezet, a közerkölcs védelme, a szociális vagy fogyasztóvédelem, a magánélet védelme és az adatvédelem, a kulturális sokféleség előmozdítása és védelme, vagy a verseny.

[62] Az egyértelműség érdekében a légi szolgáltatások vagy a légi szolgáltatásokat támogató kapcsolódó szolgáltatások a következőket is magukban foglalják: légi járművek kölcsönzése személyzettel, repülőtér-üzemeltetési szolgáltatások és az olyan légi járműveket használó szolgáltatások, amelyek elsődleges célja nem áruk vagy utasok szállítása, így például a légi tűzoltás, a repülésoktatás, a városnéző repülés, a légi permetezés, a légi felmérés, a légi térképkészítés, a fényképezés, az ejtőernyős ugrás, a vontató vitorlázó repülés, a helikopteres függőteher-emelés fakitermeléshez és építkezéshez, valamint egyéb, levegőben végzett mezőgazdasági, ipari és felügyeleti szolgáltatások.

11.4. CIKK

Piacra jutás

Azon ágazatokban vagy alágazatokban, amelyekben piacra jutási kötelezettségvállalásokat tesznek, a Felek nem fogadnak el vagy tartanak fenn sem a teljes területük, sem területi felosztás alapján olyan intézkedéseket, amelyek korlátozásokat írnak elő a következőkre vonatkozóan:

(a) a szolgáltatók száma számbeli kvóták, monopóliumok, kizárólagos szolgáltatók vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;

(b) a szolgáltatási ügyletek vagy a tőke összértékét számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján; vagy

(c) a valamilyen meghatározott számszerű egységben kifejezett szolgáltatási műveletek száma vagy a szolgáltatási kibocsátás teljes mennyisége kvóták formájában vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény formájában.

11.5. CIKK

Helyi jelenlét

Egyik Fél sem szabhatja a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás feltételéül, hogy a másik Fél szolgáltatója képviseleti irodát vagy bármilyen vállalkozási formát létesítsen vagy tartson fenn, vagy honos legyen a területén.

11.6. CIKK

Nemzeti elbánás

1. A Felek egymás szolgáltatásait és szolgáltatóit olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet hasonló helyzetben saját szolgáltatásaik és szolgáltatóik számára biztosítanak.

2. Az (1) bekezdés értelmében Mexikó által biztosított elbánás: a mexikói regionális kormányzati szint tekintetében az adott regionális kormányzati szint által hasonló helyzetben a saját szolgáltatásai és szolgáltatói számára biztosított előnyösebb elbánásnál nem kevésbé előnyös elbánás.

3. Az Európai Unió által az (1) bekezdés értelmében biztosított elbánás: az Európai Unió valamely tagállamának országos vagy más szintű kormánya által a területén belül, hasonló helyzetben a saját szolgáltatásai és szolgáltatói számára biztosított legelőnyösebb elbánásnál nem kevésbé előnyös elbánás.

11.7. CIKK

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. A Felek egymás szolgáltatásait és szolgáltatóit olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet hasonló helyzetben saját szolgáltatásaik és szolgáltatóik számára biztosítanak.

2. Az (1) bekezdés nem értelmezhető úgy, hogy az arra kötelezi a Felet, hogy a másik Fél szolgáltatásaira és szolgáltatóira is kiterjessze az olyan elbánást, amely a természetes személy vagy vállalkozás gazdasági tevékenység folytatására való felhatalmazására, engedélyezésére vagy tanúsítására vonatkozó előírások vagy kritériumok, illetve prudenciális intézkedések elismerését előíró intézkedések alkalmazásából ered.

11.8. CIKK

A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek

1. A 11.5–11.7. cikk nem alkalmazandó:

(a) valamely Fél olyan meglévő, a megállapodásnak nem megfelelő intézkedésére, amelyet a következők tartanak fenn:

(i) az Európai Unió, az I. melléklet I-A. függelékében foglalt jegyzékében meghatározottak szerint;

(ii) egy nemzeti kormány, az említett Fél által az I. melléklet I-A. vagy I-B-1. függelékében foglalt jegyzékében meghatározottak szerint;

(iii) egy regionális kormány, az említett Fél által az I. melléklet I-A. vagy I-B-2. függelékében foglalt jegyzékében meghatározottak szerint; vagy

(iv) helyi önkormányzat;

(b) az a) pontban említett nem megfelelő intézkedés folytatására vagy azonnali megújítására; vagy

(c) az a) pontban említett nem megfelelő intézkedés módosítására, amennyiben a módosítás nem csökkenti az intézkedésnek a 11.5–11.7. cikknek való megfelelőségét a közvetlenül a módosítást megelőzően fennállt megfelelőséghez képest.

2. A 11.5–11.7. cikk nem alkalmazandó olyan intézkedésre, amelyet egy Fél a II. melléklet II-A. vagy II-B. függelékében foglalt jegyzékében meghatározott ágazatok, alágazatok vagy tevékenységek tekintetében fogad el vagy tart fenn.

3. A 11.4. cikk nem alkalmazandó egy Fél egyetlen intézkedésére sem a III. melléklet III-A., III-B-1. vagy III-B-2. függelékében foglalt menetrendjében meghatározott, kötelezettségvállalással járó ágazatok vagy alágazatok tekintetében.

4. E megállapodás hatálybalépésétől számított öt éven belül Mexikó értesítheti az Európai Uniót az I. melléklet I-B-2. függelékének és a III. melléklet III-B-2. függelékének módosításáról szóló vegyes tanácsi határozat tervezetéről, azon szubföderális kormányzati szint alatt meglévő, nem megfelelő intézkedések megjelölésével, amelyeket Mexikó fenntart.

Az Európai Unió három hónapon belül felülvizsgálja a tervezetet, és konzultál Mexikóval minden kapcsolódó kérdésről. Konzultációt követően a vegyes tanács elfogadja az e bekezdésben említett mellékletek módosításait. A módosított mellékleteket a módosítások elfogadásának napjától kell alkalmazni.

11.9. CIKK

Előnyök megtagadása

Az egyik Fél megtagadhatja e fejezet előnyeit a másik Fél olyan szolgáltatójától, amely az említett Fél vállalkozása, és az említett szolgáltató szolgáltatásaitól, ha:

(a) a vállalkozás egy harmadik ország személyének tulajdonában vagy irányítása alatt áll; és

(b) az előnyt megtagadó Fél olyan intézkedést fogad el vagy tart fenn az említett harmadik ország tekintetében, vagy az említett harmadik ország természetes személyei vagy vállalkozásai tekintetében, amely megtiltja a vállalkozással való tranzakciókat, vagy amelyet megsértenének vagy megkerülnének, ha e fejezet előnyeit biztosítanák az említett vállalkozás számára.

12. FEJEZET

TERMÉSZETES SZEMÉLYEK ÜZLETI CÉLÚ IDEIGLENES TARTÓZKODÁSA

12.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „vállalkozó”: Mexikó esetében az Európai Unió valamely tagállamának olyan állampolgára, aki Mexikó területére ideiglenes vagy állandó lakóhely létesítésének szándéka nélkül lép be a következő céllal:

(i) áruk kereskedelme vagy szolgáltatások nyújtása üzleti céllal;

(ii) külföldi tőkeberuházás létrehozása, fejlesztése vagy irányítása;

(iii) üzleti kapcsolatok és tárgyalások folytatása áruk és szolgáltatások értékesítésével vagy hasonló tevékenységekkel kapcsolatban;

(iv) a garanciaszerződés, az értékesítés vagy a szolgáltatás időtartama alatt speciális szolgáltatások nyújtása üzembe helyezés, javítás, karbantartás, a munkavállalók felügyelete vagy képzése céljából, mely tevékenységek egy technológia, szabadalom vagy védjegy átruházására, kereskedelmi vagy ipari berendezések vagy gépek értékesítésére, vagy valamely Fél területén letelepedett vállalkozás más gyártási folyamataira vonatkozó szerződés keretében előzetes megállapodás vagy mérlegelés tárgyát képezték;

(v) részvétel egy Mexikóban jogszerűen letelepedett vállalkozás közgyűlésén vagy igazgatótanácsi ülésén; vagy

(vi) áruk vagy szolgáltatások népszerűsítése, tanácsadás ügyfelek számára, megrendelések fogadása, szerződések tárgyalása, kiállításon, kongresszuson, vásáron vagy hasonló rendezvényen való részvétel vagy jelenlét;

(b) „beruházási céllal érkező üzleti látogatók”: vezető beosztásban dolgozó természetes személyek, akik a másik Fél területén egy vállalkozás megalapításáért felelősek, akik a beruházás céljához szükséges szolgáltatásokon kívül nem nyújtanak más szolgáltatásokat, vagy a beruházás céljához szükséges gazdasági tevékenységeken kívül nem folytatnak más gazdasági tevékenységet, és nem kapnak javadalmazást az említett másik Fél területén található forrásból;

(c) „szerződéses szolgáltatók”: olyan természetes személyek, akiket az egyik Fél olyan vállalkozása alkalmaz, amely maga nem munkaerő-közvetítéssel és -kölcsönzéssel foglalkozó ügynökség, nem fejt ki tevékenységet ilyen ügynökségen keresztül, nem letelepedett a másik Fél területén, és jóhiszeműen szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződést kötött a másik Fél területén található végső felhasználóval, ami megkívánja, hogy alkalmazottai ideiglenesen az érintett Fél területén tartózkodjanak a szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés teljesítése céljából[63];

---

63 A bekezdés c) pontjában említett, szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződésnek meg kell felelnie azon Fél jogszabályi követelményeinek és egyéb rendelkezéseinek, ahol a szerződést végrehajtják.

(d) „független szakemberek” az Európai Unió esetében: olyan természetes személyek, akik szolgáltatásnyújtással foglalkoznak, és önálló vállalkozóként telepedtek le a Fél területén, nem telepedtek le a másik Fél területén, és jóhiszeműen szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződést kötöttek – nem munkaerő-közvetítéssel és -kölcsönzéssel foglalkozó ügynökségen keresztül – a másik Fél területén található végső fogyasztóval, ami megkívánja, hogy ideiglenesen az érintett Fél területén tartózkodjanak a szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés teljesítése céljából[64];

(e) „vállalaton belül áthelyezett személyek”: olyan természetes személyek, akik valamely Fél vállalkozásának alkalmazásában álltak vagy valamely Fél vállalkozásában partnerek voltak, és akiket ideiglenesen az egyik Fél vállalkozásához helyeznek át, beleértve e vállalkozásnak a másik Fél területén található leányvállalatát, fióktelepét vagy anyavállalatát,[65] és akik:

(i) „menedzserek” vagy „vállalatvezetők”: olyan, adott vállalkozáson belül vezető beosztásban dolgozó személyek, akik elsősorban a másik Fél területén irányítják a vállalkozás vezetését[66], és akik felett az általános felügyeletet vagy irányítást elsődlegesen a vállalkozás igazgatóságának tagjai, a részvényesei vagy az azokkal egyenrangú személyek gyakorolják, továbbá akik legalább:

(A) a vállalkozást vagy annak egy részlegét vagy alegységét igazgatják;

---

64 A bekezdés d) pontjában említett, szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződésnek meg kell felelnie azon Fél jogszabályi követelményeinek és egyéb rendelkezéseinek, ahol a szerződést végrehajtják.

65 Az egyértelműség érdekében a menedzserektől, vállalatvezetőktől és a szakemberektől megkövetelhető annak bizonyítása, hogy rendelkeznek az áthelyezésük szerinti vállalkozásnál szükséges szakmai képesítéssel és tapasztalattal.

66 Az egyértelműség érdekében bár a menedzserek vagy vállalatvezetők nem látnak el közvetlenül a tényleges szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó feladatokat, elsődlegesen a vállalkozás irányítására vonatkozó kötelezettségeik ellátása során olyan feladatokat is elláthatnak, amelyek a szolgáltatás nyújtásához szükségesek lehetnek.

(B) más felügyeleti, szakmai irányító vagy vezető beosztást ellátó munkavállalók tevékenységeit felügyelik és ellenőrzik; és

(C) személyes hatáskörrel rendelkeznek a felvételre vagy elbocsátásra, illetve a felvétel vagy elbocsátás ajánlására vagy egyéb személyügyi műveletekre;

(ii) „szakértők”: egy vállalkozásnál dolgozó olyan személyek, akik a vállalkozás tevékenységi területei, technikái vagy vezetése szempontjából lényeges szaktudással rendelkeznek, amit a vállalkozásra jellemző ismeretek, valamint annak figyelembevételével értékelnek, hogy az adott személy magas szintű képzettséggel rendelkezik-e; vagy

(iii) „gyakornok munkavállalók”: az Európai Unió esetében azok a személyek, akiket nem képviseleti irodaként működő vállalkozás alkalmaz legalább egy éve, akik egyetemi képesítéssel rendelkeznek, és akiket karrierfejlesztés vagy üzleti technikákkal vagy módszerekkel kapcsolatos képzés céljából ideiglenesen áthelyeznek[67];

(f) „beruházók”: Mexikó esetében az Európai Unió azon természetes személyei, akik Mexikóba ideiglenes tartózkodás céljából kívánnak belépni, vagy akik már Mexikóban tartózkodnak, a következő szándékkal:

(i) különböző beruházási alternatívák feltárása;

(ii) közvetlen tőkebefektetés végrehajtása vagy felügyelete;

[67] A fogadó vállalkozástól megkövetelhetik, hogy előzetes jóváhagyás céljából nyújtson be a tartózkodás időtartamára kiterjedő képzési programot, amely bizonyítja, hogy a tartózkodás képzés céljából történik. Csehország, Németország, Spanyolország, Franciaország, Magyarország, Litvánia és Ausztria esetében a képzésnek a megszerzett egyetemi képesítéshez kell kapcsolódnia.

(iii) külföldi vállalkozás képviselete vagy üzleti ügyletek végrehajtása; vagy

(iv) tanácsadás vagy kulcsfontosságú technikai szolgáltatások kidolgozása, irányítása vagy nyújtása felügyelői, vállalatvezetői, vagy kulcsfontosságú készségeket igénylő minőségben egy olyan beruházás működtetéséhez, amely tekintetében egy vállalkozó vagy egy vállalkozó vállalkozása jelentős mértékű tőkeberuházási kötelezettséget vállalt, vagy folyamatban van az ilyen kötelezettségvállalás; és

(g) „rövid időszakra érkező üzleti látogatók”: olyan természetes személyek, akik a másik Fél területére kívánnak belépni és ott ideiglenesen tartózkodni, akik nem végeznek közvetlen értékesítést a nagyközönség számára, akik nem részesülnek díjazásban az említett másik Fél területén található forrásból, és akik:

(i) „üzleti értékesítők”: azok a rövid időszakra érkező üzleti látogatók, akik az egyik Fél szolgáltatójának vagy árubeszállítójának képviselői, és akik szolgáltatások, illetve áruk értékesítéséről tárgyalnak, vagy az adott szolgáltató vagy beszállító nevében a szolgáltatásainak vagy áruinak értékesítésére vonatkozó megállapodásokat kötnek, de maguk nem vesznek részt szolgáltatás nyújtásában a másik Fél területén kereskedelmi jelenléttel nem rendelkező vállalkozás és az adott területen tartózkodó fogyasztó között létrejött szerződés keretében, valamint nem ügynökök;

(ii) „üzembe helyezők és karbantartók”: az Európai Unióba való belépés és ideiglenes tartózkodás tekintetében az Európai Unió területén kívül található vállalkozástól beszerzett vagy lízingelt kereskedelmi vagy ipari berendezések vagy gépek – beleértve számítógépes és ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokat is – értékesítésével vagy lízingjével együtt járó szavatossági vagy egyéb szolgáltatási szerződés alapján, rövid időszakra érkező üzleti látogatók, akik az eladó vagy bérbeadó szerződéses kötelezettségei tekintetében elengedhetetlen szaktudással rendelkeznek, és szolgáltatásokat nyújtanak vagy a személyzetet szolgáltatások nyújtására tanítják be a jótállási vagy szolgáltatási szerződés teljes időtartama alatt, illetve a Mexikóba való belépés és ideiglenes tartózkodás tekintetében olyan rövid időszakra érkező üzleti látogatók, akik valamely Mexikóban letelepedett vállalkozás számára speciális szolgáltatásokat nyújtanak – beleértve az értékesítést vagy bérbeadást követően – egy technológia, szabadalom vagy védjegy átruházására, gépek és berendezések értékesítésére, a személyzet szakképzésére, vagy más gyártási folyamatokra vonatkozó szerződés keretében történő előzetes megállapodás vagy mérlegelés alapján; vagy

(iii) „egyéb rövid időszakra érkező üzleti látogatók”: Mexikó esetében olyan rövid időszakra érkező látogatók, akik vállalatirányítási üléseken, konferenciákon vagy kereskedelmi vásárokon vesznek részt, és egy Mexikóban letelepedett vállalkozásnál vagy annak leányvállalatainál vagy kapcsolt vállalkozásainál vezetői vagy végrehajtási feladatokat látnak el.

12.2. CIKK

Célkitűzések, hatókör és általános rendelkezések

1. E fejezet tükrözi a Felek azon szándékát, hogy megkönnyítsék egy Fél természetes személyeinek a másik Fél területére üzleti célból történő belépését és ideiglenes tartózkodását, valamint e célból átlátható kritériumok megállapításának szükségességét.

2. E fejezet azon intézkedésekre alkalmazandó, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az egyik Fél azon természetes személyeinek a másik Fél területére üzleti célból történő belépéséhez és ideiglenes tartózkodásához, akik befektetési céllal érkező üzleti látogatók, vállalaton belül áthelyezett személyek, befektetők, üzleti értékesítők, szerződéses szolgáltatók és független szakemberek.

3. E fejezet nem alkalmazandó a Fél munkaerőpiacára történő belépést kereső természetes személyeket érintő intézkedésekre, sem az állampolgárságot, a tartózkodást vagy az állandó munkavállalást érintő intézkedésekre.

4. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg valamely Felet abban, hogy intézkedéseket alkalmazzon természetes személyeknek a területére való belépésének vagy ideiglenes ott tartózkodásának szabályozására, ideértve azokat az intézkedéseket, amelyek a természetes személyek testi épségének védelme és szabályos határátlépése biztosítása érdekében szükségesek, feltéve, hogy az ilyen intézkedések alkalmazására nem olyan módon kerül sor, hogy az érvényteleníti vagy csorbítja a másik Felet e fejezet rendelkezései szerint megillető előnyöket. Önmagában az, hogy bizonyos országok természetes személyei vízumkötelesek, míg mások nem, nem tekinthető úgy, hogy érvénytelenítené vagy csorbítaná az e fejezet szerinti előnyöket.

5. A Felek haladéktalanul alkalmazzák az e fejezet hatálya alá tartozó intézkedéseket az áruk vagy szolgáltatások kereskedelmében vagy az e megállapodás hatálya alá tartozó beruházási tevékenységekben bekövetkező késedelmek vagy indokolatlan károk elkerülése érdekében.

6. A Felek törekednek arra, hogy e fejezet végrehajtására közös kritériumokat és közös értelmezéseket dolgozzanak ki és fogadjanak el.

7. E fejezettel összhangban – beleértve az I–VI. melléklet rendelkezéseit – az egyes Felek engedélyezik a másik Fél olyan természetes személyeinek belépését és üzleti célú ideiglenes tartózkodását, akik megfelelnek az előbbi Fél belépést és ideiglenes tartózkodást szabályozó bevándorlási jogszabályainak és rendelkezéseinek.

8. A Fél saját jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban, megkülönböztetésmentes módon eltérhet a IV. melléklet IV-A. vagy IV-B. függelékében és az V. melléklet V-A. vagy V-B. függelékében foglalt jegyzékében meghatározott, belépésre és ideiglenes tartózkodásra vonatkozó kötelezettségvállalásaitól, amennyiben egy másik Fél valamely természetes személyének belépése és ideiglenes tartózkodása hátrányosan érintheti:

(a) a munkavégzés helyén vagy tervezett helyén folyamatban lévő kollektív munkaügyi vita rendezését; vagy

(b) az adott munkaügyi vitában érintett bármely személy foglalkoztatását.

12.3. CIKK

Más fejezetekben szereplő kötelezettségek

1. E fejezet nem ró kötelezettségeket a Felekre azok bevándorlási intézkedései tekintetében a fejezetben konkrétan meghatározott kötelezettségeken felül.

2. A másik Fél természetes személyének beutazását és ideiglenes tartózkodását e fejezettel összhangban engedélyező bármely határozat sérelme nélkül, beleértve az ilyen határozat alapján megengedett tartózkodás időtartamát is:

(a) amennyiben az intézkedés érinti a másik Fél területén üzleti céllal tartózkodó természetes személyekkel történő bánásmódot, a 10.6. cikkben (Piacra jutás), a 10.7. cikkben (Nemzeti elbánás), a 10.9. cikkben (Teljesítménykövetelmények) és a 10.10. cikkben (Felső vezetés és igazgatótanács) foglalt kötelezettségeket – figyelemmel a 10.5.cikkre (Hatókör), a 10.12. cikkre (A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek), a 18.2. cikkre (Hatókör) és a 18.12. cikkre (Fenntartások és nem megfelelő intézkedések) – belefoglalják e fejezetbe, és azok e fejezet részévé válnak, és a másik Fél területén üzleti céllal tartózkodó – a 12.1. cikk meghatározása szerinti – befektetési céllal érkező üzleti látogatók, vállalaton belül áthelyezett személyek, és Mexikó esetében befektetők kategóriájába tartozó természetes személyekkel szembeni bánásmódot érintő intézkedésekre is alkalmazandók; és

(b) amennyiben az intézkedés érinti a másik Fél területén üzleti céllal tartózkodó természetes személyekkel való bánásmódot, a 11.4. cikkben (Piacra jutás), a 11.5. cikkben (Helyi jelenlét) és a 11.6. cikkben (Nemzeti elbánás) foglalt kötelezettségeket – figyelemmel a 11.2.cikk (Hatókör) (2) bekezdésére, a 11.8. cikkre (A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek), a 18.2. cikkre (Hatókör) és a 18.12. cikkre (Fenntartások és nem megfelelő intézkedések) – belefoglalják e fejezetbe, és azok e fejezet részévé válnak, és a másik Fél területén üzleti céllal, szerződéses szolgáltatóként tartózkodó természetes személyekkel, valamint – az Európai Unió esetében – a független szakemberek kategóriájába tartozó természetes személyekkel való bánásmódot érintő intézkedésekre is alkalmazandók az V. mellékletben felsorolt valamennyi ágazatban, továbbá a IV. melléklettel összhangban alkalmazandók azon intézkedésekre is, amelyek a rövid időre érkező üzleti látogatókkal való bánásmódot érintik.

3. Az egyértelműség érdekében: a (2) bekezdést azon intézkedésekre kell alkalmazni, amelyek érintik a másik Fél területén üzleti célból tartózkodó, a vonatkozó kategóriákba tartozó és a 18.1. cikkben (Fogalommeghatározások) meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó természetes személyekkel szembeni bánásmódot. A (2) bekezdés nem alkalmazandó a valamely Fél vagy egy harmadik ország természetes személyei számára beutazás és ideiglenes tartózkodás megadásával kapcsolatos intézkedésekre.

12.4. CIKK

Beruházási céllal érkező üzleti látogatók, vállalaton belül áthelyezett személyek és beruházók

1. A 10.5. cikkre (Hatókör) is figyelemmel, a Felek engedélyezik a területükre való belépést és ideiglenes tartózkodást a másik Fél beruházási célú üzleti látogatóinak és vállalaton belül áthelyezett személyeinek, a IV. melléklettel összhangban.

2. A 10.5. cikkre (Hatókör) is figyelemmel, Mexikó a IV. melléklettel összhangban engedélyezi a befektetők számára a területére való belépést és a területén való ideiglenes tartózkodást.

3. A Felek nem fogadnak el vagy tartanak fenn korlátozásokat azon természetes személyek teljes létszámára vonatkozóan, akik az (1) és (2) bekezdéssel összhangban, egy adott ágazatban vagy alágazatban számszerűsített kvóták formájában vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatának követelménye formájában vagy regionális felosztás alapján, vagy teljes területük alapján szereznek jogot a belépésre és az ideiglenes tartózkodásra.

4. Az engedélyezhető tartózkodás hossza[68]:

(a) az Európai Unió esetében a menedzserek vagy vállalatvezetők és a szakértők esetében legfeljebb három év, a gyakornok-munkavállalók esetében legfeljebb egy év, a beruházási célú üzleti látogatók esetében pedig bármely hat hónapos időszakon belül legfeljebb 90 nap; és

(b) Mexikó esetében a vállalaton belül áthelyezett személyek és beruházók esetében egy év, amely háromszor egy évre meghosszabbítható, a beruházási célú üzleti látogatók esetében pedig legfeljebb 180 nap.

5. A Felek a vállalaton belül áthelyezett személyek családtagjait a 12-A. melléklettel összhangban kezelik.

[68] A beruházási célú üzleti látogatók tartózkodásának időtartama nincs hatással azokra a jogokra, amelyeket az egyik Fél a másik Fél állampolgárainak biztosít kétoldalú vízummentesség alapján.

12.5. CIKK

Rövid időszakra érkező üzleti látogatók

A 11.2. cikkre (Hatókör) és a IV. mellékletre is figyelemmel, a Felek:

(a) engedélyezik a rövid időszakra érkező üzleti látogatók belépését és ideiglenes tartózkodását;

(b) nem fogadnak el vagy tartanak fenn korlátozásokat a rövid időszakra érkező üzleti látogatók teljes létszámára vonatkozóan egy adott ágazatban számszerűsített kvóták formájában vagy regionális felosztás alapján, vagy teljes területük alapján; és

(c) nem fogadnak el vagy tartanak fenn gazdasági szükségesség vizsgálatot a rövid időszakra érkező üzleti látogatók számára.

12.6. CIKK

Szerződéses szolgáltatók

1. A Felek engedélyezik a másik Fél szerződéses szolgáltatóinak a területükre való belépését és ideiglenes tartózkodását az V. melléklettel összhangban.

2. Az V. melléklet eltérő rendelkezése hiányában a Felek nem fogadnak el vagy tartanak fenn számbeli korlátozás vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára vonatkozó követelmény formáját öltő korlátozást a másik Fél azon szerződéses szolgáltatóinak teljes létszáma vonatkozásában, akik számára belépést és ideiglenes tartózkodást engedélyeznek.

12.7. CIKK

Független szakemberek

1. Az Európai Unió engedélyezi Mexikó független szakembereinek belépését és ideiglenes tartózkodását a területére az V. melléklettel összhangban.

2. Az V. melléklet eltérő rendelkezése hiányában az Európai Unió nem fogad el és nem tart fenn számbeli korlátozás vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára vonatkozó követelmény formáját öltő korlátozásokat Mexikó azon független szakembereinek teljes létszáma vonatkozásában, akik számára belépést és ideiglenes tartózkodást engedélyez.

12.8. CIKK

Átláthatóság

1. Mindkét Fél a nyilvánosság rendelkezésére bocsátja a beutazási és ideiglenes tartózkodási követelményekre és eljárásokra vonatkozó tájékoztatást, beleértve a vonatkozó formanyomtatványokat és dokumentumokat, valamint a másik Fél érdekelt személyei számára az alkalmazandó követelmények és eljárások megismerését lehetővé tevő magyarázó anyagokat.

2. Az (1) bekezdésben említett tájékoztatás adott esetben tartalmazza a következőkre vonatkozó információkat:

(a) a vízumok, az engedélyek, illetve a belépésre és az ideiglenes tartózkodásra vonatkozó bármilyen hasonló típusú engedélyek kategóriái;

(b) az előírt dokumentáció és a teljesítendő feltételek;

(c) a kérelem benyújtásának módja és választási lehetőségek a benyújtás helyét illetően (például konzuli hivatalok vagy online);

(d) a kérelem elbírálásának díja és feldolgozásának indikatív időtartama;

(e) az a) pontban említett valamennyi engedélyezési típus esetében a tartózkodás maximális időtartama;

(f) az esetleges hosszabbítások vagy megújítás feltételei;

(g) a kísérő eltartottakra vonatkozó szabályok;

(h) a rendelkezésre álló felülvizsgálati vagy fellebbezési eljárások; és

(i) a természetes személyek belépésére és ideiglenes tartózkodására vonatkozó általános hatályú jogszabályok.

12.9. CIKK

Vitarendezés

A Felek a beutazás és az ideiglenes tartózkodás e fejezet szerinti megtagadásával kapcsolatban nem vehetik igénybe a 31. fejezet szerinti vitarendezést, kivéve, ha ismétlődő gyakorlatról van szó.

13. FEJEZET

BELSŐ SZABÁLYOZÁS

13.1. CIKK

Hatókör

1. E fejezet a valamely Fél által az engedélyezési és képesítési követelményekkel és eljárásokkal, valamint a műszaki szabványokkal[69] kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott olyan intézkedésekre alkalmazandó, amelyek érintik a szolgáltatások kereskedelmét vagy bármely más olyan gazdasági tevékenység folytatását, amellyel kapcsolatban valamely Fél kötelezettséget vállalt a 10.6. cikk (Piacra jutás), a 10.7. cikk (Nemzeti elbánás), a 11.4. cikk (Piacra jutás) vagy a 11.6. cikk (Nemzeti elbánás) alapján, figyelemmel a 10.12. cikk (A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek) és a 11.8. cikk (A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek) szerinti jegyzékében meghatározott feltételekre, korlátozásokra vagy képesítésekre is.

2. E cikk (1) bekezdésétől eltérve, a 13.6. cikk a Felek engedélyezési és képzettségi előírásokkal és eljárásokkal, valamint műszaki szabványokkal kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott azon intézkedéseire alkalmazandó, amelyek érintik a szolgáltatások kereskedelmét vagy bármely más gazdasági tevékenység végzését.

---

69 Az egyértelműség érdekében: a műszaki szabványokkal kapcsolatos intézkedések tekintetében e fejezet csak a szolgáltatáskereskedelmet érintő ilyen intézkedésekre alkalmazandó.

3. E fejezet nem alkalmazandó a valamelyik Fél által a 18. fejezet hatálya alá tartozó kérdésben elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre.

13.2. CIKK

Az intézkedések kidolgozása

Az a Fél, amely engedélyezési követelményekkel és eljárásokkal, képesítési követelményekkel és eljárásokkal kapcsolatosan intézkedéseket fogad el vagy tart fenn:

(a) biztosítja, hogy az intézkedések objektív és átlátható kritériumokon alapuljanak[70];

(b) biztosítja, hogy az illetékes hatóság függetlenül hozza meg és hajtsa végre határozatait;

(c) biztosítja, hogy az eljárások önmagukban ne akadályozzák indokolatlanul a követelmények teljesítését;

[70] Az egyértelműség érdekében az illetékes hatóságok értékelhetik, hogy milyen súlyt kell tulajdonítani a kritériumoknak, amelyek magukban foglalhatják a szakértelmet, a szolgáltatás vagy bármely más gazdasági tevékenység nyújtására való képességet, valamint az engedélyező határozat lehetséges egészségügyi vagy környezeti hatásait.

(d) biztosítja, hogy az eljárások pártatlanok legyenek, és megfelelőek legyenek ahhoz, hogy a kérelmező bizonyítani tudja, hogy megfelel az esetleges követelményeknek; és

(e) nem követeli meg a kérelmezőtől – amennyire lehetséges –, hogy minden egyes engedély iránti kérelem esetében egynél több illetékes hatósághoz kelljen fordulnia[71].

13.3. CIKK

Az intézkedések igazgatása

Ha egy szolgáltatás nyújtása vagy bármely más gazdasági tevékenység folytatása engedélyhez kötött, a Fél illetékes hatóságai:

(a) lehetővé teszik a kérelmező számára, hogy – amennyire lehetséges – bármikor benyújthassa engedélyezési kérelmét;

(b) észszerű határidőt állapítanak meg a kérelem benyújtására, ha a kérelmekre vonatkozóan konkrét határidők léteznek;

(c) ha vizsgák vannak előírva, észszerű időközönként megszervezik a vizsgákat, és észszerű időt biztosítanak a kérelmező számára a vizsgatételre való jelentkezéshez;

(d) törekednek az elektronikus formátumú kérelmek elfogadására, figyelembe véve versengő prioritásaikat és az erőforrások szűkösségét;

[71] Az egyértelműség érdekében, ha az adott szolgáltatás vagy más gazdasági tevékenység több illetékes hatóság joghatósága alá tartozik, a Felek több engedély iránti kérelmet is előírhatnak.

(e) az eredeti dokumentumok helyett elfogadják a Fél jogával összhangban hitelesített dokumentumok másolatait, kivéve, ha az engedélyezési eljárás integritásának védelme érdekében az eredeti dokumentumok bemutatása szükséges;

(f) biztosítják, hogy az illetékes hatóságaik által felszámított engedélyezési díjak[72] észszerűek és átláthatóak legyenek, és önmagukban ne korlátozzák az érintett szolgáltatás nyújtását vagy bármely más gazdasági tevékenység folytatását;

(g) a lehetőségekhez mérten indikatív időkeretet biztosítanak a kérelem feldolgozására;

(h) a lehetőségekhez mérten indokolatlan késedelem nélkül megbizonyosodnak a kérelemnek a Fél joga szerinti feldolgozását lehetővé tevő hiánytalanságáról;

(i) ha úgy ítélik meg, hogy a kérelem a Fél joga szerinti feldolgozás céljából hiánytalan, biztosítják, hogy a kérelem benyújtásától számított észszerű időn belül befejeződjön a kérelem feldolgozása és a kérelmezőt – lehetőség szerint írásban – tájékoztassák a határozatról[73];

---

[72] Az engedélyezési díjak közé tartoznak az engedélyeztetéshez kapcsolódó illetékek és a minősítési eljárásokkal kapcsolatos díjak; nem foglalják magukban a természetes erőforrások használatáért, az árverésért, pályáztatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes odaítélésért fizetendő összegeket.

[73] Az illetékes hatóságok a szóban forgó követelményt azáltal is teljesíthetik, hogy a kérelmezőt előzetesen írásban – többek között közzétett intézkedés révén – tájékoztatják arról, hogy a kérelem benyújtásának időpontjától számított meghatározott idő elteltével a válaszadás elmulasztása vagy a kérelem elfogadását vagy elutasítását jelenti. Az egyértelműség érdekében az írásbeli tájékoztatás magában foglalhatja az elektronikus formában nyújtott információkat is.

(j) a kérelmező kérésére és indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatást adnak a kérelem állásáról;

(k) ha úgy ítélik meg, hogy a kérelem a Fél joga szerinti feldolgozás céljából hiányos, észszerű időn belül és a lehetőségekhez mérten:

(i) tájékoztatják a kérelmezőt arról, hogy a kérelem hiányos;

(ii) a kérelmező kérésére iránymutatást adnak arra vonatkozóan, hogy a kérelmet miért tekintik hiányosnak;

(iii) lehetőséget biztosítanak[74] a kérelmezőnek arra, hogy a kérelem kiegészítéséhez szükséges további információkat benyújtsa; és

(iv) amennyiben a fentiek egyike sem kivitelezhető, és a kérelem annak hiányossága okán elutasításra kerül, biztosítják, hogy erről észszerű időn belül tájékoztassák a kérelmezőt;

(l) ha egy kérelem elutasítkásra kerül, a lehetőségekhez mérten saját kezdeményezésből vagy a kérelmező kérésére tájékoztatják a kérelmezőt az elutasítás okairól és adott esetben a kérelem újbóli benyújtására vonatkozó eljárásokról; és

(m) biztosítják, hogy az engedély – megadása után – indokolatlan késedelem nélkül hatályba lépjen, az alkalmazandó feltételekre is figyelemmel.

[74] Az egyértelműség érdekében: az ilyen lehetőség nem követeli meg az illetékes hatóságtól a határidők meghosszabbítását.

13.4. CIKK

A kiadható engedélyek korlátozott száma

1. Ha a kiadható engedélyek száma valamely tevékenység esetében a rendelkezésre álló természeti erőforrások vagy a technikai lehetőségek szűkössége miatt korlátozott, a Felek a lehetséges kérelmezőkre olyan kiválasztási eljárást alkalmaznak, amely teljes mértékben biztosítja a pártatlanságot és az átláthatóságot, ideértve különösen az eljárás megindításával, lefolytatásával és befejezésével kapcsolatos megfelelő nyilvánosságot is.

2. A kiválasztási eljárás szabályainak meghatározásakor a Felek figyelembe vehetik a jogszerű szakpolitikai célkitűzéseket, beleértve az egészséggel, a biztonsággal, a fogyasztóvédelemmel, a versennyel, a környezetvédelemmel és a kulturális örökség megőrzésével kapcsolatos megfontolásokat.

13.5. CIKK

Technikai standardok

A Felek arra ösztönzik illetékes hatóságaikat, hogy a technikai standardok elfogadása során nyílt és átlátható eljárások révén kidolgozott technikai standardokat fogadjanak el, és arra ösztönzik a technikai standardok kidolgozására kijelölt szerveket, hogy ezt nyílt és átlátható eljárások révén tegyék.

13.6. CIKK

Átláthatóság

Az a Fél, amelyik egy szolgáltatás nyújtását vagy bármely más gazdasági tevékenység folytatását engedélyhez köti, biztosítja a szolgáltatók vagy a szolgáltatást nyújtani kívánó személyek, illetve a más gazdasági tevékenységet folytató vagy folytatni kívánó személyek számára az engedély megszerzésére, fenntartására, módosítására és megújítására vonatkozó követelményeknek és eljárásoknak való megfeleléshez szükséges információkat. E tájékoztatásnak tartalmaznia kell – ha van ilyen – a következőket:

(a) engedélyezési díjak;

(b) az érintett illetékes hatóságok kapcsolattartási adatai;

(c) a kérelmekkel kapcsolatos határozatokra vonatkozó fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárások;

(d) az engedélyekre vonatkozó feltételeknek való megfelelés ellenőrzésére vagy érvényesítésére szolgáló eljárások;

(e) a nyilvánosság bevonásának lehetőségei, így például meghallgatások vagy észrevételek révén;

(f) a kérelmek feldolgozására vonatkozó indikatív időkeretek;

(g) követelmények és eljárások; és

(h) alkalmazandó technikai standardok.

13.7. CIKK

Felülvizsgálat

A GATS VI. cikkének (4) bekezdésével összhangban kidolgozott további szabályozások hatálybalépését követően a Felek felülvizsgálják azokat. Amennyiben a felülvizsgálat arra a következtetésre jut, hogy az említett szabályozások javítanák e megállapodást, a Felek eldöntik, hogy azokat indokolt-e belefoglalni ebbe a megállapodásba.

14. FEJEZET

SZAKMAI KÉPESÍTÉSEK KÖLCSÖNÖS ELISMERÉSE

14.1. CIKK

Általános rendelkezések

1. E fejezet alkalmazásában semmi sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy a természetes személyektől megköveteljék a szolgáltatásnyújtás területén előírt szükséges képesítéseket vagy szakmai tapasztalatot, az érintett tevékenységi ágazat tekintetében.

2. Az egyes Felek arra ösztönzik a saját területükön működő releváns szakmai szervezeteket vagy adott esetben hatóságokat, hogy dolgozzanak ki és készítsenek a szakmai képesítések kölcsönös elismerésére vonatkozó közös ajánlásokat az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének h) pontja alapján létrehozott, szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság számára.

3. A (2) bekezdésben említett közös ajánlásokat a következőkre vonatkozó bizonyítékokkal kell alátámasztani:

(a) a szakmai képesítések kölcsönös elismerésére vonatkozó tervezett megállapodás gazdasági értéke (a továbbiakban: kölcsönös elismerési megállapodás); és

(b) az érintett rendszerek kompatibilitása, azaz az egyes Felek által alkalmazott jóváhagyási és engedélyezési kritériumok egymással való összeegyeztethetőségének mértéke.

4. Az albizottság a közös ajánlásokat a kézhezvételtől számított észszerű időn belül áttekinti.

5. Amennyiben a közös ajánlás összhangban van e megállapodással, a Felek megteszik a szükséges lépéseket a kölcsönös elismerésről szóló megállapodás tárgyalására, adott esetben illetékes hatóságaikon vagy a Felek által felhatalmazott személyeken keresztül. Adott esetben a vegyes tanács határozat formájában is elfogadhatja a szakmai képesítések kölcsönös elismerésére vonatkozó rendelkezéseket.

6. A kölcsönös elismerési megállapodásokról folytatott tárgyalások, illetve a közös ajánlások kidolgozása során a Feleket, illetve az érintett szakmai testületeket vagy hatóságokat arra ösztönzik, hogy kövessék a kölcsönös elismerési megállapodással kapcsolatos tárgyalásokra vonatkozó, a 14-A. mellékletben meghatározott iránymutatásokat.

15. FEJEZET

KÉZBESÍTÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

15.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „kézbesítési szolgáltatások”: postai és futárpostai vagy expressz kézbesítési szolgáltatások, amelyek magukban foglalják a postai küldemények gyűjtését, feldolgozását, szállítását és kézbesítését;

(b) „expressz kézbesítési szolgáltatások”: postai küldemények gyorsított és fokozottan megbízható gyűjtése, feldolgozása, szállítása és kézbesítése, amely tartalmazhat hozzáadott értéket képviselő elemeket, például származási helyről történő gyűjtést, címzettnek történő személyes kézbesítést, nyomon követést, a rendeltetési hely és a címzett megváltoztatásának lehetőségét a küldeménytovábbítás során vagy az átvétel visszaigazolását;

(c) „expressz postai szolgáltatások”: az Egyetemes Postaegyesület (UPU) keretében kijelölt postai szolgáltatók önkéntes szövetségén, például az Express Mail Service Cooperative-en (EMS) keresztül nyújtott nemzetközi expressz kézbesítési szolgáltatások;

(d) „engedély”: az egyedi szolgáltatónak egy szabályozó hatóság által adott engedély, amely meghatározza a kézbesítési szolgáltatási ágazatra vonatkozó eljárásokat, kötelezettségeket és követelményeket;

(e) „postai küldemény”: legfeljebb 31,5 kg súlyú megcímzett küldemény abban a végleges formában, amelyben azt bármely típusú – akár állami, akár magán – kézbesítési szolgáltató szállítja, beleértve az olyan küldeményeket is, mint a levél, a csomag, az újság vagy a katalógus;

(f) „postai monopólium”: meghatározott kézbesítési szolgáltatások nyújtására vonatkozó kizárólagos jog valamely Fél területén belül, az adott Fél jogának megfelelően; és

(g) „egyetemes szolgáltatás”: meghatározott minőségű kézbesítési szolgáltatások folyamatos nyújtása a Fél jogának megfelelően a területének valamennyi pontján, valamennyi felhasználó számára megfizethető áron.

15.2. CIKK

Célkitűzés

E fejezet a valamennyi kézbesítési szolgáltatásra vonatkozó szabályozási keret elveit határozza meg.

15.3. CIKK

Egyetemes szolgáltatás

1. Az egyes Feleknek jogukban áll meghatározni, hogy milyen egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket kívánnak elfogadni vagy fenntartani, és az adott kötelezettséget átlátható, megkülönböztetésmentes és semleges módon teljesítik a kötelezettség hatálya alá tartozó valamennyi szolgáltató tekintetében.

2. Ha valamely Fél előírja, hogy a bejövő expressz postai szolgáltatásokat egyetemes szolgáltatásként kell nyújtani, nem részesítheti kedvezményes elbánásban az említett szolgáltatást más nemzetközi expressz kézbesítési szolgáltatásokkal szemben.

15.4. CIKK

Egyetemes szolgáltatás finanszírozása

1. A Felek az egyetemes szolgáltatás nyújtásának finanszírozása céljából nem vethetnek ki díjakat vagy egyéb terheket a nem egyetemes kézbesítési szolgáltatásokra.

2. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó az általánosan alkalmazandó adóintézkedésekre vagy adminisztratív díjakra.

15.5. CIKK

A piactorzító gyakorlatok megelőzése

A Felek biztosítják, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettség vagy postai monopólium hatálya alá tartozó kézbesítési szolgáltató nem alkalmaz a piacot torzító gyakorlatokat, ideértve a következőket:

(a) az ilyen szolgáltatás nyújtásából származó bevételek felhasználása expressz kézbesítési szolgáltatás vagy egyéb, nem egyetemes szolgáltatások nyújtásának kereszttámogatásához; és

(b) indokolatlan különbségtétel a fogyasztók – például a vállalkozások, tömeges küldeményeket feladók vagy konszolidátorok – között a díjszabás vagy az egyetemes szolgáltatási kötelezettség vagy postai monopólium hatálya alá tartozó kézbesítési szolgáltatás nyújtására vonatkozó egyéb feltételek tekintetében.

15.6. CIKK

Engedélyek

1. Amennyiben valamely Fél a kézbesítési szolgáltatások nyújtásához engedélyt ír elő, nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a következőket:

(a) valamennyi engedélyezési követelmény és az az elfogadható időtartam, amely szükséges az engedély iránti kérelmekre vonatkozó határozatok meghozatalához; és

(b) az engedélyezés feltételei.

2. Az engedélyezési eljárásoknak, kötelezettségeknek és követelményeknek átláthatónak és megkülönböztetésmentesnek kell lenniük, és objektív kritériumokon kell alapulniuk.

3. A Felek gondoskodnak róla, hogy a kérelmezőt írásban tájékoztassák az engedély megtagadásának okairól.

15.7. CIKK

A szabályozó szerv függetlensége

1. A Felek létrehoznak vagy fenntartanak olyan szabályozó szerveket, amelyek jogilag elkülönülnek és funkcionálisan függetlenek minden kézbesítési szolgáltatótól. Amennyiben valamely Fél kézbesítési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokat állami tulajdonban tart vagy azok fölött ellenőrzést gyakorol, biztosítja, hogy a szabályozó funkció a tulajdonlással, illetve ellenőrzéssel összefüggő tevékenységektől szerkezetileg ténylegesen elkülönüljön.

2. A Felek gondoskodnak róla, hogy az (1) bekezdésben említett szabályozó szervek átlátható módon és időben lássák el feladataikat, és megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokkal rendelkezzenek a rájuk bízott feladatok végrehajtásához.

3. A szabályozó szerv határozatai és az általa alkalmazott eljárások pártatlanok minden piaci szereplő tekintetében.

16. FEJEZET

TÁVKÖZLÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

16.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „kapcsolódó létesítmények”: távközlési hálózathoz vagy szolgáltatáshoz kapcsolódó szolgáltatások, fizikai infrastruktúra és egyéb létesítmények vagy elemek, amelyek lehetővé teszik vagy támogatják az adott hálózaton vagy szolgáltatáson keresztül történő szolgáltatásnyújtást, vagy erre alkalmasak;

(b) „végfelhasználó”: nyilvános távközlési szolgáltatás végső fogyasztója vagy előfizetője, ideértve az olyan szolgáltatót is, aki vagy amely nem nyilvános távközlési szolgáltatás szolgáltatója;

(c) „alapvető létesítmények”: nyilvános távközlési hálózatok és szolgáltatások létesítményei:

(i) amelyeket kizárólagosan vagy főként egyetlen vagy korlátozott számú szolgáltató biztosít; és

(ii) amelyeknek szolgáltatásnyújtás céljából történő helyettesítése gazdaságilag vagy technikailag nem kivitelezhető;

(d) „összekapcsolás”: nyilvános távközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók nyilvános távközlési hálózatainak összekapcsolása annak érdekében, hogy lehetővé váljon az egyik szolgáltató felhasználói számára egy másik szolgáltató felhasználóival való kommunikáció, és a hálózatban résztvevő vagy ahhoz hozzáféréssel rendelkező bármely szolgáltató által nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

(e) „vállalaton belüli kommunikáció”: olyan telekommunikáció, amelynek segítségével egy vállalkozás kommunikál a vállalkozáson belül vagy leányvállalatai, fióktelepei és – az érintett Fél jogszabályainak függvényében – kapcsolt vállalkozásai között, de nem tartoznak ide azok a vállalkozásoknak nyújtott kereskedelmi vagy nem kereskedelmi szolgáltatások, amelyek nem kapcsolatosak a leányvállalatokkal, fióktelepekkel vagy kapcsolt vállalkozásokkal, vagy amelyeket ügyfelek vagy potenciális ügyfelek számára kínálnak[75];

(f) „bérelt vonali szolgáltatás”: olyan távközlési szolgáltatás vagy létesítmény, beleértve a virtuális vagy nem fizikai jellegűeket is, amelyeket két vagy több kijelölt pont között elkülönítenek a felhasználó célzott használatára vagy számára való rendelkezésre állásra;

(g) „engedély”: olyan engedély, amelyet valamely Fél saját jogszabályaival összhangban előírhat egy természetes személy vagy vállalkozás számára távközlési szolgáltatás nyújtása céljából, ideértve többek között a koncessziókat, engedélyeket, a nyilvántartásba vételi vagy bejelentési kötelezettséget;

[75] E fogalommeghatározás alkalmazásában a „leányvállalatok”, „fióktelepek” és adott esetben a „kapcsolt vállalkozások” kifejezések jelentése megegyezik az adott Fél jogszabályaiban meghatározott jelentéssel.

(h) „vezető szolgáltató”: távközlési hálózatok vagy szolgáltatások olyan szolgáltatója, amely képes lényegesen befolyásolni a részvételi feltételeket (tekintettel az árra és a szolgáltatásnyújtásra) a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások releváns piacán az alapvető létesítmények feletti ellenőrzés vagy az adott piacon elfoglalt pozíciója miatt;

(i) „hálózati elem”: távközlési szolgáltatás nyújtásához használt létesítmény vagy berendezés, beleértve az adott létesítmény vagy berendezés által biztosított jellemzőket, funkciókat és képességeket;

(j) „megkülönböztetésmentes”: a 10.8. cikkben (Legnagyobb kedvezményes elbánás) és a 11.7. cikkben (Legnagyobb kedvezményes elbánás) meghatározott legnagyobb kedvezményes elbánásnak és a 10.7. cikkben (Nemzeti elbánás) és a 11.6. cikkben (Nemzeti elbánás) meghatározott nemzeti elbánásnak való megfelelés, valamint a hasonló helyzetben lévő nyilvános távközlési szolgáltatások bármely más felhasználója részére hasonló helyzetekben biztosított elbánásnál nem kedvezőtlenebb elbánás, ideértve az időszerűséget is;

(k) „számhordozhatóság”: a nyilvános távközlési szolgáltatások végfelhasználóinak azon képessége, hogy – amennyiben úgy kívánják – vezetékes telefonvonal esetében ugyanazon a helyen változatlanul megtarthassák telefonszámukat, amikor az ugyanazon kategóriába tartozó nyilvános távközlési szolgáltatók között váltanak;

(l) „nyilvános távközlési hálózat”: hálózati végpontok közötti nyilvános távközlési szolgáltatások biztosítására használt távközlési hálózat;

(m) „nyilvános távközlési szolgáltatás”: olyan távközlési szolgáltatás, amelyet általában a nyilvánosság számára kínálnak;

(n) „összekapcsolási referenciaajánlat”: egy vezető szolgáltató olyan összekapcsolási ajánlata, amelyet nyilvánosan hozzáférhetővé tesznek annak érdekében, hogy az ajánlatot elfogadni kívánó bármely nyilvános távközlési szolgáltató ezen az alapon összekapcsolhassa hálózatát a vezető szolgáltatóval;

(o) „távközlés”: a vezetéken, rádióhullámon, optikai vagy egyéb elektromágneses úton történő jelátvitel és -vétel;

(p) „távközlési hálózat”: olyan átviteli rendszer, adott esetben kapcsoló vagy útválasztó eszköz, illetve egyéb erőforrás – ideértve a nem aktív hálózati elemeket is –, amely lehetővé teszi a távközlést;

(q) „távközlési szabályozó hatóság”: az e fejezet hatálya alá tartozó távközlési hálózatok és szolgáltatások szabályozásáért felelős szerv vagy szervek;

(r) „távközlési szolgáltatás”: olyan szolgáltatás, amely teljes egészében vagy nagyrészt jelek távközlési hálózatokon – beleértve a műsorterjesztésre használt hálózatokat is – keresztül történő továbbításából és vételéből áll, de nem tartoznak bele olyan szolgáltatások, amelyek távközlési hálózatokon és szolgáltatásokon keresztül továbbított tartalmakat nyújtanak, vagy azok felett szerkesztői ellenőrzést gyakorolnak;

(s) „egyetemes szolgáltatás”: azon szolgáltatások minimális halmaza, amelyeket a Fél területén valamennyi felhasználó számára elérhetővé kell tenni, és amelyek alkalmazási körét az adott Fél határozza meg; és

(t) „felhasználó”: nyilvános távközlési hálózatot vagy szolgáltatást igénybe vevő fogyasztó vagy szolgáltató.

16.2. CIKK

A szabályozási keret alkalmazási köre és alapelvei

1. E fejezet meghatározza a 10. fejezet (Beruházás) és a 11. fejezet (Határokon átnyúló szolgáltatáskereskedelem) szerint liberalizált távközlési hálózatok és szolgáltatások biztosítására vonatkozó szabályozási keret alapelveit, és a valamely Fél által elfogadott vagy fenntartott, a nyilvános távközlési szolgáltatások kereskedelmét érintő intézkedésekre alkalmazandó.

2. Az egyértelműség érdekében: e fejezet nem alkalmazandó valamely Fél által elfogadott vagy fenntartott olyan intézkedésekre, amelyek a távközlési hálózatokon vagy szolgáltatásokon keresztül továbbított tartalmakat nyújtó vagy az azok feletti szerkesztői ellenőrzést gyakorló szolgáltatásokat érintik.

16.3. CIKK

Távközlési szabályozó hatóság

1. A Felek biztosítják, hogy távközlési szabályozó hatóságuk jogilag elkülönül és funkcionálisan független valamennyi nyilvános távközlési hálózat vagy szolgáltatás szolgáltatóitól vagy hálózati berendezések üzemeltetőitől. A távközlési szabályozó hatóságok függetlenségének és pártatlanságának biztosítása érdekében a Felek biztosítják, hogy távközlési szabályozó hatóságuk ne tartson fenn pénzügyi érdekeltséget és ne töltsön be működési vagy irányítási szerepet nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások szolgáltatóiban, illetve távközlési berendezések üzemeltetőiben. Amennyiben valamely Fél távközlési hálózatokat üzemeltető vagy szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokat állami tulajdonban tart vagy azok fölött ellenőrzést gyakorol, biztosítja, hogy a szabályozó funkció a tulajdonlással, illetve ellenőrzéssel összefüggő tevékenységektől szerkezetileg ténylegesen elkülönüljön.

2. A Felek biztosítják, hogy távközlési szabályozó hatóságaik e fejezettel kapcsolatos szabályozási határozatai és eljárásai pártatlanok legyenek minden piaci szereplő tekintetében.

3. A Felek biztosítják, hogy távközlési szabályozó hatóságuk a 16.5., 16.6., 16.7., 16.9. és 16.10. cikkben meghatározott kötelezettségek érvényesítésére irányuló, valamely Fél jogszabályai szerint előírt feladatainak teljesítése során független módon jár el, és nem kér és nem fogad el utasítást más szervtől.

4. Mindegyik Fél biztosítja, hogy távközlési szabályozó hatósága rendelkezzen az e fejezetben meghatározott kötelezettségek érvényesítése érdekében rábízott feladatok ellátásához szükséges szabályozói hatáskörrel, valamint megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokkal. Ezt a hatáskört átlátható módon és kellő időben kell gyakorolni. A távközlési szabályozó hatóság feladatait könnyen hozzáférhető és világosan érthető formában teszik közzé, különösen, ha az említett feladatokat egynél több szervre ruházzák rá.

5. Mindegyik Fél hatáskörrel ruházza fel a távközlési szabályozó hatóságát annak biztosítására, hogy a távközlési hálózatok üzemeltetői vagy távközlési szolgáltatók minden olyan információt – beleértve a pénzügyi információt is – kérésre haladéktalanul a rendelkezésére bocsássanak, amelyre a távközlési szabályozó hatóságnak szüksége van ahhoz, hogy feladatait e fejezettel összhangban elláthassa. A kapott információkat a Felek alkalmazandó titoktartási követelményeinek megfelelően kell kezelni.

6. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a távközlési szabályozó hatóság határozata által érintett távközlési hálózatok vagy szolgáltatások felhasználója vagy szolgáltatója jogorvoslattal élhessen a távközlési szabályozó hatóságtól és a határozat által érintett felektől független szervnél[76]. Az említett eljárás befejezéséig a távközlési szabályozó hatóság határozata hatályban marad, kivéve, ha az érintett Fél jogszabályaival összhangban ideiglenes intézkedéseket hoznak.

[76] Mexikó esetében a Távközlési Szabályozó Bizottság (Comisión Reguladora de Telecomunicaciones [CRT]) általános szabályai, intézkedései vagy mulasztásai csak a versenyjogi, műsorszolgáltatási és távközlési ügyekre szakosodott szövetségi bíróságok előtt indított közvetett *amparo*-eljárás keretében támadhatók meg, és nem függeszthetők fel.

16.4. CIKK

Engedélyezési eljárás

1. Ha egy Fél előírja a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások szolgáltatói számára, hogy engedéllyel rendelkezzenek, a Fél biztosítja, hogy a következő információk nyilvánosan hozzáférhetők legyenek:

(a) az engedélyköteles távközlési szolgáltatások típusai;

(b) a Felek által alkalmazott összes engedélyezési kritérium és eljárás;

(c) az engedély iránti kérelemre vonatkozó határozat meghozatalához általában szükséges időtartam, amennyiben határozat meghozatalára van szükség; és

(d) az engedélyre általánosan alkalmazandó feltételek.

2. Amennyiben egy Fél a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások szolgáltatója számára engedélyt ír elő, az engedély megadásáról észszerű időn belül határozatot hoz annak érdekében, hogy a szolgáltató indokolatlan késedelem nélkül megkezdhesse távközlési hálózatainak vagy szolgáltatásainak biztosítását.

3. Az engedélyezési kritériumoknak, az alkalmazandó eljárásoknak és adott esetben a kötelezettségeknek vagy feltételeknek a nyújtott távközlési szolgáltatásokhoz kell kapcsolódniuk, valamint objektívnek, arányosnak, átláthatónak és megkülönböztetésmentesnek kell lenniük.

4. A Felek biztosítják, hogy a kérelmező vagy a hasznosításba vevő – eljárási követelményként vagy kérésre – megkapja a következők írásbeli indokolását:

(a) az engedély megtagadása;

(b) szállítóspecifikus feltételek vagy kötelezettségek előírása az engedélyre;

(c) az engedély visszavonása; vagy

(d) az engedély megújításának megtagadása.

5. A szolgáltatókra kivetett adminisztratív díjaknak mind objektívnek, átláthatónak, megkülönböztetésmentesnek és az e fejezetben meghatározott kötelezettségek kezelése, ellenőrzése és végrehajtása során észszerűen felmerülő igazgatási költségekkel arányosnak kell lenniük[77].

16.5. CIKK

Összekapcsolás

A Felek biztosítják, hogy a nyilvános távközlési hálózatokat üzemeltető vagy szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató jogosult és – amennyiben nyilvános távközlési hálózatokat üzemeltető vagy szolgáltatásokat nyújtó másik szolgáltató kéri – köteles legyen nyilvános távközlési hálózatok üzemeltetése vagy szolgáltatások nyújtása céljából tárgyalásokat folytatni az összekapcsolásról.

[77] Az adminisztratív díjak nem foglalják magukban a szűkös források használatára vonatkozó jogokért járó kifizetéseket és az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulásokat.

16.6. CIKK

A nyilvános távközlési hálózatokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok használata

1. A Felek biztosítják, hogy a másik Fél bármely szolgáltatója észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek mellett hozzáférjen a területén vagy a határain túl kínált nyilvános távközlési hálózatokhoz és szolgáltatásokhoz, beleértve a bérelt vonalakat is, és azokat használja, a 10. fejezet (Beruházás) és a 11. fejezet (Határokon átnyúló szolgáltatáskereskedelem) alapján liberalizált szolgáltatás nyújtása érdekében. E kötelezettség végrehajtását többek között a (2)–(6) bekezdésnek történő megfeleléssel kell biztosítani.

2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a másik Fél szolgáltatója jogosult legyen:

(a) olyan felhasználói állomás vagy más berendezés vásárlására vagy bérlésére, amely csatlakozik a nyilvános távközlési hálózathoz;

(b) bérelt vagy saját tulajdonú áramkörökön keresztül szolgáltatások nyújtására egyéni vagy több végfelhasználó számára;

(c) a bérelt vagy saját tulajdonú magánhálózatok összekötésére nyilvános távközlési hálózatokkal és szolgáltatásokkal vagy olyan hálózatokkal, amelyek más szolgáltatók tulajdonában vagy bérletében vannak; és

(d) a szolgáltatások során a távközlési szolgáltatásoknak a nyilvánosság számára történő rendelkezésére bocsátásának biztosításához szükségestől eltérő, a szolgáltató által választott működési protokoll használatára.

3. Az egyes Feleknek biztosítják, hogy a másik Fél szolgáltatói használhassák a nyilvános távközlési hálózatokat és szolgáltatásokat a határokon belüli, illetve azokon keresztülmenő információ továbbítására, ideértve az ilyen szolgáltatók vállalaton belüli kommunikációját, valamint a Fél területén adatbázisokban vagy más, gépileg olvasható formában tárolt információhoz való hozzáférésre.

4. A (3) bekezdéstől eltérve valamely Fél megfelelő intézkedéseket fogadhat el vagy tarthat fenn a kommunikáció biztonságának és bizalmasságának szavatolására, azon követelménynek eleget téve, hogy az ilyen intézkedéseket nem alkalmazzák oly módon, hogy azok önkényes vagy megalapozatlan megkülönböztetést vagy a szolgáltatáskereskedelem álcázott korlátozását jelentsék.

5. Az egyes Felek biztosítják, hogy a nyilvános távközlési hálózatokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést és azok használatát illetően ne szabjanak feltételeket a következőkhöz szükséges feltételeken kívül:

(a) a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások szolgáltatói közfeladatai ellátásának védelme, különös tekintettel azon képességükre, hogy nyilvános távközlési szolgáltatásaikat általában hozzáférhetővé tegyék a nyilvánosság számára; vagy

(b) a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások műszaki integritásának védelme.

6. Feltéve, hogy teljesülnek az (5) bekezdésben meghatározott feltételek, a nyilvános távközlési hálózatokhoz vagy szolgáltatásokhoz való hozzáférésnek és azok használatának feltételei a következőkre is kiterjedhetnek:

(a) e szolgáltatások viszonteladásának vagy megosztott használatának korlátozása;

(b) meghatározott műszaki összeköttetés alkalmazásának előírása – ideértve az összeköttetési protokollokat – az említett hálózatokkal és szolgáltatásokkal való összekapcsolásuk céljából;

(c) szükség esetén az említett szolgáltatások interoperabilitására, valamint a 16.18. cikkben meghatározott célok elérésének ösztönzésére vonatkozó követelmények;

(d) a hálózattal összeköttetést biztosító felhasználói állomás, illetve más berendezés típusának jóváhagyása, és az ilyen berendezéseknek az adott hálózatokhoz csatlakozásával kapcsolatos műszaki követelmények meghatározása;

(e) a bérelt vagy saját tulajdonú magánhálózatoknak az említett hálózatokkal vagy szolgáltatásokkal, illetve egy másik szolgáltató tulajdonában vagy bérletében lévő hálózattal való összekapcsolásának korlátozására; vagy

(f) bejelentési, nyilvántartási és engedélyezési követelmények.

16.7. CIKK

Távközléssel kapcsolatos vitarendezés

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy a távközlési hálózatok vagy szolgáltatások szolgáltatói között az e fejezetben meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatban felmerülő vita esetén a távközlési szabályozó hatóságuk a vitában érintett felek bármelyikének kérésére kötelező erejű határozatot bocsásson ki a vitának az említett Fél jogában meghatározott határidőn belüli rendezése érdekében.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy a távközlési szabályozó hatóság által hozott határozatot nyilvánosságra hozzák, tekintetbe véve az üzleti titokra vonatkozó előírásokat. Az egyes Felek biztosítják, hogy a vitában érintett felek teljes körű indokolást kapjanak a határozat alapjául szolgáló indokokról, és a 16.3. cikk (6) bekezdésével összhangban jogosultak legyenek a határozatot megtámadni.

3. Az (1) és (2) bekezdés nem zárja ki, hogy a vitában érintett fél az igazságügyi hatóságok előtt keresetet indítson[78].

[78] Mexikó esetében a Távközlési Szabályozó Bizottság (Comisión Reguladora de Telecomunicaciones [CRT]) általános szabályai, intézkedései vagy mulasztásai csak a versenyjogi, műsorszolgáltatási és távközlési ügyekre szakosodott szövetségi bíróságok előtt indított közvetett amparo-eljárás keretében támadhatók meg, és nem függeszthetők fel.

16.8. CIKK

A vezető szolgáltatókra vonatkozó, versennyel kapcsolatos védintézkedések

1. A Felek megfelelő intézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn annak megakadályozása érdekében, hogy a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások azon szolgáltatói, akik vagy amelyek– önmagukban vagy másokkal együtt – vezető szolgáltatónak minősülnek, ne vehessenek részt versenyellenes gyakorlatokban, illetve ne folytathassák azokat.

2. Az (1) bekezdésben említett versenyellenes gyakorlatok különösen a következőket foglalják magukban:

(a) versenyellenes kereszttámogatásban való részvétel;

(b) a versenytársaktól szerzett információknak a versennyel ellentétes érdekekre való felhasználása; és

(c) más szolgáltatók számára az alapvető létesítményekre vonatkozó műszaki információ és a szolgáltatásnyújtáshoz szükséges kereskedelmi információ időben történő átadásának elmulasztása.

16.9. CIKK

A vezető szolgáltatókkal való összekapcsolás

1. A Felek biztosítják, hogy a nyilvános távközlési hálózatok és szolgáltatások egy vezető szolgáltatója a területükön összekapcsolást biztosítson a másik Fél nyilvános távközlési szolgáltatóival:

(a) az adott vezető szolgáltató hálózatának minden műszakilag megvalósítható pontjánál;

(b) megkülönböztetésmentes feltételek mellett, ideértve a díjak, a műszaki szabványok, az előírások, a minőség és a karbantartás tekintetében;

(c) legalább olyan kedvező minőségben, mint amit a saját hasonló szolgáltatásaik vagy a leányvállalataik vagy más kapcsolt vállalkozásaik hasonló szolgáltatásai számára biztosítanak;

(d) megfelelő időben és olyan feltételek mellett, beleértve a díjakat[79], a műszaki szabványokat és előírásokat, amelyek átláthatóak, észszerűek, figyelembe veszik a gazdasági megvalósíthatóságot, és kellőképpen szétválasztottak ahhoz, hogy a nyilvános távközlési szolgáltatóknak ne kelljen fizetniük a hálózat azon összetevőiért vagy létesítményeiért, amelyekre nincs szükségük a szolgáltatás nyújtásához; és

[79] E bekezdés egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy a vezető szolgáltatótól megköveteljék, hogy az összekapcsolást költségorientált díjak mellett biztosítsa. „Költségorientált díjak” alatt a költségen alapuló, és adott esetben észszerű nyereséget tartalmazó díjak értendőek, ami különböző létesítmények vagy szolgáltatások esetében különböző költségmetódusokat jelenthet.

(e) kérésre, a felhasználók többsége számára kínált hálózati végpontokon túl egyéb pontoknál, olyan díjak ellenében, amelyek tükrözik a szükséges kiegészítő szolgáltatások kiépítésének költségeit.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy a területükön működő vezető szolgáltatók adott esetben nyilvánosan hozzáférhetővé tegyék a következőket:

(a) összekapcsolási referenciaajánlat vagy egy másik standard összekapcsolási ajánlat, amely tartalmazza azon feltételeket és díjakat, amelyeket a vezető szolgáltató általában a nyilvános távközlési szolgáltatóinak kínál; vagy

(b) a hatályos rendszerösszekötési megállapodás feltételei.

3. Az egyes Felek nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a területükön működő vezető szolgáltatóval folytatandó összekapcsolási tárgyalásokra alkalmazandó eljárásokat.

16.10. CIKK

Hozzáférés az alapvető létesítményekhez

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a területén működő valamely vezető szolgáltató hozzáférést biztosítson alapvető létesítményeihez a nyilvános távközlési szolgáltatások szolgáltatói számára a nyilvános távközlési szolgáltatások nyújtása céljából általánosan elérhető ajánlat alapján észszerű, átlátható és megkülönböztetésmentes feltételek mellett, kivéve, ha az ilyen hozzáférés – az összegyűjtött tények és a piaci feltételek távközlési szabályozó hatóság által elvégzett értékelése alapján – nem szükséges a tényleges verseny eléréséhez. A vezető szolgáltató alapvető létesítményei magukban foglalhatnak hálózati elemeket, bérelt vonali szolgáltatásokat és kapcsolódó létesítményeket.

2. Mindegyik Fél feljogosítja távközlési szabályozó hatóságát arra, hogy meghatározza a területén a vezető szolgáltató által rendelkezésre bocsátandó alapvető létesítményeket és az említett alapvető létesítmények szétválasztásának szükséges mértékét. Az ilyen meghatározás során többek között a tényleges verseny megvalósítására irányuló célkitűzést és a végfelhasználók hosszú távú érdekeinek védelmét kell figyelembe venni.

3. Ha az egyik Fél előírja, hogy a vezető szolgáltatója nyilvános távközlési szolgáltatásait viszonteladás céljából kínálja, biztosítania kell, hogy a vezető szolgáltató ne vezessen be indokolatlan vagy hátrányosan megkülönböztető feltételeket a nyilvános távközlési szolgáltatásainak viszonteladására vonatkozóan.

16.11. CIKK

Szűkös erőforrások

1. A Felek biztosítják, hogy a távközléssel kapcsolatos szűkös erőforrások – ideértve a rádióspektrumot, a számokat és a hozzáférési utakat is – elosztására és az azokkal kapcsolatos használati jogok odaítélésére vonatkozó eljárásaikat nyílt, objektív, átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos módon, kellő időben, az általános érdekű célkitűzések – ideértve a verseny előmozdítását is – érdekében folytatják le. A használati jogokhoz kapcsolódó eljárásoknak, feltételeknek és kötelezettségeknek objektív, átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos kritériumokon kell alapulniuk.

2. A Felek biztosítják, hogy a kiosztott frekvenciasávok mindenkori használatát nyilvánosan, de a különleges kormányzati célokra kiosztott frekvenciák részletes megjelölése nélkül hozzáférhetővé teszik.

3. Az egyes Felek a rádióspektrum kereskedelmi célú felosztása során támaszkodhatnak piaci alapú megközelítésekre, például ajánlattételi eljárásokra.

4. Az olyan intézkedések, amelyeket valamely Fél a rádióspektrum kiosztása és kijelölése, illetve a frekvenciagazdálkodás kapcsán tesz, önmagukban nem tekinthetők összeegyeztethetetlennek a 10.6. (Piacra jutás) és 11.4. (Piacra jutás) cikkel. Mindegyik Fél fenntartja a jogot arra, hogy olyan spektrum- és frekvenciagazdálkodási intézkedéseket fogadjon el és tartson fenn, amelyek a távközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók számának korlátozását eredményezhetik, feltéve, hogy az említett intézkedések összeegyeztethetőek e megállapodás más rendelkezéseivel. Az említett jogosultság magában foglalja a frekvenciasávok kiosztásának lehetőségét is, a rádióspektrum hozzáférhetőségével kapcsolatos jelenlegi és jövőbeni igények figyelembevételével.

16.12. CIKK

Számhordozhatóság

Mindegyik Fél biztosítja, hogy a saját területén működő nyilvános távközlési szolgáltatók kellő időben, a minőség, a megbízhatóság vagy a kényelem sérelme nélkül, valamint észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek mellett biztosítsák a számhordozhatóságot.

16.13. CIKK

Egyetemes szolgáltatás

1. Az egyes Felek jogosultak meghatározni az általuk fenntartani kívánt egyetemes szolgáltatási kötelezettség fajtáját.

2. Az egyes Felek átlátható, megkülönböztetésmentes és a verseny szempontjából semleges módon kezelik az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket. Az egyes Felek biztosítják, hogy az általuk meghatározott egyetemes szolgáltatási kötelezettség nem jelent nagyobb terhet annál, mint ami az általuk meghatározott típusú egyetemes szolgáltatás tekintetében szükséges. Az ezen alapelvek szerint meghatározott egyetemes szolgáltatási kötelezettségek önmagukban nem tekinthetők versenyellenesnek.

3. Az egys Felek biztosítják, hogy az egyetemes szolgáltatók kijelölésére vonatkozó eljárások a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások valamennyi szolgáltatója előtt nyitva álljanak. A szolgáltatást nyújtó szervezet kijelölését egy hatékony, átlátható és megkülönböztetésmentes mechanizmus segítségével kell megtenni.

4. Ha valamelyik Fél úgy dönt, hogy ellentételezést nyújt az egyetemes szolgáltatások szolgáltatóinak, biztosítja, hogy az ilyen ellentételezés ne haladja meg az egyetemes szolgáltatási kötelezettséghez közvetlenül hozzárendelhető, versenyeljárásban vagy a nettó költségek meghatározásával meghatározott szükségleteket.

16.14. CIKK

Az információk bizalmas kezelése

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások azon szolgáltatói, amelyek a 16.5., 16.9. vagy 16.10. cikk szerinti rendelkezések tárgyalása során információt szereznek egy másik nyilvános távközlési hálózat vagy szolgáltatás szolgáltatójától, az említett információkat kizárólag arra a célra használják fel, amelyre azokat rendelkezésre bocsátották, és mindenkor tiszteletben tartsák az információk bizalmas jellegét.

2. Az egyes Felek biztosítják a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások által továbbított telekommunikáció és kapcsolódó forgalmi adatok bizalmas kezelését, azzal a feltétellel, hogy az e célból alkalmazott intézkedések nem jelentenek önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést vagy a szolgáltatások kereskedelmének rejtett korlátozását.

16.15. CIKK

Technológiasemlegesség

A Felek elismerik a technológiasemlegesség előnyeit, különösen a tekintetben, hogy lehetővé teszik a nyilvános távközlési szolgáltatások szolgáltatói számára, hogy megválasszák a szolgáltatásaik nyújtásához használni kívánt technológiákat. Az egyes Felek ezt a választást korlátozhatják jogszerű közpolitikai célok eléréséhez szükséges követelmények elfogadásával vagy fenntartásával, feltéve, hogy az említett követelmények nem akadályozzák szükségtelenül a kereskedelmet.

16.16. CIKK

A vezető szolgáltatók által tanúsított bánásmód

A Felek hatáskört ruháznak távközlési szabályozó hatóságaikra, hogy adott esetben előírhassák, hogy a területükön lévő valamely vezető szolgáltató a másik Fél nyilvános távközlési hálózatainak vagy szolgáltatásainak szolgáltatóit nem részesíthetik kedvezőtlenebb elbánásban, mint amelyben a vezető szolgáltató hasonló helyzetekben leányvállalatait vagy kapcsolt vállalkozásait részesíti, a következők tekintetében:

(a) a hasonló távközlési szolgáltatások elérhetősége, tartalékfeltöltése, díjszabása vagy minősége; és

(b) az összekapcsoláshoz szükséges technikai interfészek rendelkezésre állása.

16.17. CIKK

Nemzetközi mobiltelefonos barangolás

1. A Felek törekednek arra, hogy a Felek közötti kereskedelmi növekedés előmozdítása és a fogyasztói jólét fokozása céljából együttműködjenek a nemzetközi mobiltelefonos barangolási szolgáltatások átlátható és észszerű díjainak előmozdítása érdekében.

2. Az egyes Felek fokozhatják a nemzetközi mobiltelefonos barangolási díjak és a barangolási szolgáltatások technológiai alternatívái átláthatóságát és versenyét, különösen a következők révén:

(a) annak biztosítása, hogy a fogyasztók könnyen hozzáférjenek a lakossági díjakra vonatkozó információkhoz; és

(b) a barangolás technológiai alternatíváinak használatát gátló akadályokat minimálisra csökkentve, amelynek során a területére beutazó fogyasztók a választásuk szerinti eszköz igénybevétele mellett hozzáférhetnek a távközlési szolgáltatásokhoz.

16.18. CIKK

Nemzetközi szabványok és szervezetek

A Felek elismerik a távközlési hálózatok és szolgáltatások globális kompatibilitására és interoperabilitására vonatkozó nemzetközi szabványok jelentőségét, és előmozdítják az ilyen szabványok kidolgozását a megfelelő nemzetközi szervezetek tevékenysége révén, beleértve a Nemzetközi Távközlési Egyesületet és a Nemzetközi Szabványügyi Szervezetet.

17. FEJEZET

NEMZETKÖZI TENGERI SZÁLLÍTÁSI SZOLGÁLTATÁSOK

17.1. CIKK

Fogalommeghatározások

1. E fejezet, a 10. fejezet (Beruházások) B. szakasza (A beruházások liberalizálása), valamint a 11. fejezet (Határokon átnyúló szolgáltatáskereskedelem), a 12. fejezet (Természetes személyek üzleti célú ideiglenes tartózkodása) és a 18. fejezet (Pénzügyi szolgáltatások) alkalmazásában:

(a) „konténerállomás- és lerakatszolgáltatások”: olyan tevékenységek, amelyek a konténerek tárolásából állnak, akár a kikötő területén, akár a szárazföldön, megrakás vagy kirakás, javítás és szállításhoz történő előkészítés céljából;

(b) „vámkezelési szolgáltatások”: olyan tevékenységek, amelyek az importtal, exporttal és a tranzitáruval kapcsolatos vámalakiságok másik fél nevében történő lefolytatásából állnak, függetlenül attól, hogy az említett szolgáltatások a szolgáltató fő tevékenységét, vagy a fő tevékenység szokásos kiegészítését jelentik-e;

(c) „»háztól házig« típusú vagy multimodális szállítási művelet”: egyetlen fuvarokmány szerinti teherszállítás, amely egynél több szállítási módot vesz igénybe, és amely nemzetközi tengeri szállítást is magában foglal;

(d) „szállítmányozási szolgáltatások”: olyan tevékenységek, amelyek során a szolgáltató a megbízó nevében megszervezi és felügyeli a szállítmánnyal kapcsolatos műveleteket, beszerzi a fuvarozóeszközt és a kapcsolódó szolgáltatásokat, elkészíti az okmányokat és megadja a szükséges üzleti információkat;

(e) „nemzetközi teheráru”: az egyik Fél kikötője és a másik Fél vagy egy harmadik ország kikötője között, vagy az Európai Unió egy tagállamának kikötője és egy másik tagállamának kikötője között szállított teheráru;

(f) „nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatások”: utasok vagy teheráruk tengerjáró hajókon történő szállítása az egyik Fél kikötője és a másik Fél vagy egy harmadik ország kikötője között, vagy az Európai Unió különböző tagállamainak kikötői között, ideértve az egyéb szállítási szolgáltatások nyújtóival való közvetlen szerződéskötést is, azzal a céllal, hogy a háztól házig történő vagy multimodális szállítási műveletekre egyetlen fuvarokmány alapján kerüljön sor, de nem ideértve az ilyen egyéb szállítási szolgáltatások nyújtásának jogát;

(g) „kiegészítő tengerészeti szolgáltatás”: tengeri rakománykezelési szolgáltatások, vámkezelési szolgáltatások, konténerállomás és -lerakatszolgáltatás, kereskedelmi hajózási képviselet és tengeri szállítmányozási szolgáltatások;

(h) „kereskedelmi hajózási képviselet”: olyan tevékenység, amelynek során az ügynök az adott földrajzi területen egy vagy több hajójárat vagy hajózási társaság érdekeit képviseli a következő célból:

(i) tengerhajózás és járulékos szolgáltatások marketingje és értékesítése, az árajánlatadástól a számlázásig, az érintett társaságok nevében hajóraklevél kibocsátása, a szükséges vonatkozó szolgáltatások beszerzése és továbbértékesítése, okmányok elkészítése és üzleti információk rendelkezésre bocsátása; vagy

(ii) eljárás az említett társaságok nevében a hajó beérkezésének szervezése vagy szükség esetén teheráru átvétele révén; és

(i) „tengeri rakománykezelési szolgáltatások”: a rakodási vállalkozók által végzett tevékenységek, ideértve a terminálok üzemeltetését, de nem ideértve a dokkmunkások közvetlen tevékenységeit, amennyiben a dokkmunkások szervezésére a rakodási vállalkozótól vagy a terminált üzemeltető vállalattól függetlenül kerül sor; beleértve a következők szervezését és felügyeletét:

(i) a teheráru ki- vagy berakodása a hajóról, illetve a hajóra;

(ii) a teheráru rögzítése vagy a teheráru rögzítésének kioldása; vagy

(iii) a teheráru fogadása vagy célba juttatása és megóvása a szállítás előtt vagy a kirakodás után.

17.2. CIKK

Célkitűzés

E fejezet meghatározza a 10. fejezet (Beruházások) B. szakasza (A beruházások liberalizálása), valamint a 11. fejezet (Határokon átnyúló szolgáltatáskereskedelem), a 12. fejezet (Természetes személyek üzleti célú ideiglenes tartózkodása) és a 18. fejezet (Pénzügyi szolgáltatások) szerinti nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatások liberalizációjára vonatkozó alapelveket.

17.3. CIKK

Alapelvek

1. A valamely Fél által ágazatok, alágazatok vagy tevékenységek tekintetében elfogadott vagy fenntartott bármely intézkedésre is figyelemmel, az egyes Felek az I., a II., a III. és a VI. melléklettel összhangban:

(a) üzleti és megkülönböztetésmentes alapon ténylegesen alkalmazzák a nemzetközi tengeri piacokhoz és kereskedelmi útvonalakhoz való korlátlan hozzáférés elvét; és

(b) a másik Fél lobogója alatt hajózó vagy a másik Fél szolgáltatója által üzemeltetett hajókat a saját hajóikhoz képest nem kevésbé előnyös elbánásban részesítik, többek között a kikötők elérése, a kikötők infrastruktúrája, szolgáltatásai és kiegészítő tengerészeti szolgáltatásai tekintetében, valamint az azokkal kapcsolatos illetékek és díjak, a vámügyi létesítmények és a be- és kirakodásra szolgáló horgonyzóhelyek tekintetében.

2. Az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett elvek alkalmazása során a Felek:

(a) nem foglalnak a harmadik országokkal jövőben kötendő, tengeri szállítási szolgáltatásokról – köztük a száraz és a folyékony ömlesztett rakomány szállításáról és a menetrend szerinti kereskedelemről – szóló kétoldalú megállapodásokba rakománymegosztási záradékot, és elfogadható időn belül megszüntetik az ilyen tárgyú rakománymegosztási rendelkezéseket, amennyiben azok korábbi megállapodásokból kifolyólag még fennállnak; és

(b) e megállapodás hatálybalépésekor eltörölnek minden olyan egyoldalú intézkedést, igazgatási, technikai vagy egyéb akadályt, illetve tartózkodnak minden ilyentől, amely rejtett korlátozó vagy megkülönböztető hatást gyakorolhat a nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatások szabad nyújtására.

3. Mindegyik Fél lehetővé teszi a másik Fél nemzetközi tengeri szolgáltatói számára, hogy a területén vállalkozást hozzanak létre és működtessenek az I., a II., a III. és a VI. melléklettel összhangban.

4. A Felek elfogadható és megkülönböztetésmentes feltételek mellett a másik Fél nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatói számára elérhetővé teszik a következő szolgáltatásokat a kikötőnél: révkalauzolás, vontatás és vontató biztosítása, élelmiszer-, üzemanyag- és vízellátás, hulladékgyűjtés és ballaszt hulladékeltávolítás, révkapitányi szolgáltatások, navigációs segítség és a hajó üzemeltetéséhez szükséges parti üzemeltetési szolgáltatások – beleértve a hírközlés, víz és elektromos energia biztosítását –, vészhelyzeti javító berendezések, horgonyzási, parthoz állási és kikötői szolgáltatások.

18. FEJEZET

PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK

18.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „valamely Fél határon átnyúló pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatója”: valamely Fél olyan személye, aki az említett Fél területén pénzügyi szolgáltatásokat nyújt, és aki az említett szolgáltatások határon átnyúló nyújtása útján nyújt vagy kíván nyújtani pénzügyi szolgáltatásokat;

(b) „határon átnyúló pénzügyi szolgáltatáskereskedelem” vagy „pénzügyi szolgáltatások határon átnyúló kereskedelme” vagy „határon átnyúló pénzügyi szolgáltatásnyújtás”: olyan pénzügyi szolgáltatásnyújtás, amely:

(i) az egyik Fél területéről a másik Fél területére történik; vagy

(ii) az egyik Fél területén a másik Fél fogyasztója számára történik; az ilyen pénzügyi szolgáltatásnyújtás nem foglalja magában az egyik Fél területén – az említett területen eszközölt beruházás által – történő pénzügyi szolgáltatásnyújtást;

(c) „pénzügyi intézmény”: minden pénzügyi szolgáltató, amely pénzügyi szolgáltatást nyújt, ha a letelepedése szerinti Fél joga szerint engedéllyel rendelkezik ahhoz, hogy pénzügyi intézményként üzleti tevékenységet végezzen és mint ilyen szabályozás vagy felügyelet alá esik, ideértve egy olyan pénzügyi szolgáltatónak a Fél területén lévő fióktelepét is, amelynek központi irodája a másik Fél területén található;

(d) „a másik Fél pénzügyi intézménye”: olyan pénzügyi intézmény, amely a másik Fél területén található és a másik Fél illetőségével rendelkező személy irányítása alatt áll;

(e) „pénzügyi szolgáltatás”: bármilyen pénzügyi jellegű szolgáltatás, ideértve minden biztosítási és biztosítással összefüggő szolgáltatást, valamint minden banki és egyéb pénzügyi szolgáltatást (a biztosítás kivételével); a következő tevékenységekre terjed ki:

(i) biztosítási- és biztosítással összefüggő szolgáltatások:

(A) közvetlen biztosítás, ideértve az együttbiztosítást is:

(1) életbiztosítás;

(2) nem-életbiztosítás;

(B) viszontbiztosítás és továbbengedményezés;

(C) biztosítási közvetítés, úgymint alkuszi és ügynöki tevékenység; és

(D) kiegészítő biztosítási szolgáltatások, például tanácsadás, biztosításmatematika, kockázatértékelés és kárrendezési szolgáltatások; és

(ii) banki és egyéb pénzügyi szolgáltatások (a biztosítás kivételével):

(A) lakossági betét és más visszafizetendő pénzeszközök elfogadása;

(B) mindenfajta hitelezés, ideértve a fogyasztási hiteleket, a jelzáloghitelt, a hitelfaktorálást és a kereskedelmi ügyletek finanszírozását;

(C) pénzügyi lízing;

(D) minden fizetési és pénzátutalási szolgáltatás, ideértve a hitel-, terhelési és betéti kártyákat, utazási csekkeket, bankváltókat;

(E) garanciák és kötelezettségvállalások;

(F) saját vagy az ügyfél számlájára folytatott kereskedés, ideértve a tőzsdei, a tőzsdén kívüli vagy egyéb módozatokat, a következők szerint:

(1) pénzpiaci eszközök, ideértve a csekket, váltót és letéti jegyeket;

(2) devizák;

(3) származékos termékek, ideértve a határidős és opciós szerződéseket;

(4) árfolyam- és kamatlábeszközök, ideértve az olyan termékeket, mint a swapügyletek és a határidős kamatláb-megállapodások;

(5) átruházható értékpapírok; és

(6) egyéb átruházható értékpapírok és pénzügyi eszközök, ideértve a veretlen aranyat is;

(G) mindenfajta értékpapír kibocsátásában való részvétel, ideértve a jegyzési garanciavállalást és kibocsátói tevékenységet (akár nyilvánosan, akár zárt körben) és az ilyen kibocsátásokkal összefüggő szolgáltatások nyújtását;

(H) pénzügynöki tevékenység;

(I) vagyonkezelés, úgymint készpénz- vagy portfóliókezelés, mindenfajta beruházási alapok kezelése, nyugdíjalap-kezelés, értékpapír-letétek őrzése és bizalmi vagyonkezelői szolgáltatások;

(J) pénzügyi eszközök elszámolásával és kiegyenlítésével összefüggő szolgáltatások, ideértve az értékpapírokat, a származékos termékeket és az egyéb átruházható instrumentumokat;

(K) más pénzügyi szolgáltatóktól származó pénzügyi információ, illetve pénzügyi adatfeldolgozó és kapcsolódó szoftver biztosítása és átadása; és

(L) tanácsadás, közvetítés és más kiegészítő pénzügyi szolgáltatások az A)–K) alpontokban felsorolt valamennyi tevékenység vonatkozásában, ideértve a hitelreferenciát és -elemzést, a befektetési és portfólió-kutatást és tanácsadást, a felvásárlással, valamint a vállalkozási szerkezetátalakítással és stratégiával összefüggő tanácsadást;

(f) „pénzügyi szolgáltató”: valamely Fél olyan személye, aki a Fél területén pénzügyi szolgáltatásnyújtási tevékenységet kíván folytatni vagy folytat, de nem tartoznak ide a nyilvánosan működő gazdálkodó egységek;

(g) „beruházás”: a 10.1. cikk (Fogalommeghatározások) (2) bekezdése szerinti beruházás, kivéve, hogy a fenti fogalommeghatározásban hivatkozott hitelek és egyéb hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok tekintetében:

(i) egy pénzügyi intézmény által kibocsátott hitel vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír beruházásnak minősül, ha azt a pénzügyi intézmény letelepedése szerinti Fél szavatoló tőkével kezeli, futamidőtől függetlenül; és

(ii) az (i) pontban említett pénzügyi intézmény által kibocsátott hiteltől vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírtól eltérő, pénzügyi intézmény által nyújtott hitel vagy tulajdonolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír nem minősül beruházásnak;

az egyértelműség érdekében: a pénzügyi intézmény által kibocsátott hiteltől vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírtól eltérő, határon átnyúló pénzügyi szolgáltatást nyújtó szolgáltató által nyújtott hitel vagy tulajdonolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír beruházásnak minősül a 10. fejezet (Beruházás) alkalmazásában, feltéve, hogy a hitel vagy a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír teljesíti a beruházásra vonatkozó, a 10.1. cikkben (Fogalommeghatározások) meghatározott kritériumokat;

(h) „valamely Fél beruházója”: az egyik Fél beruházója a 10.1. cikk (Fogalommeghatározások) meghatározása szerint;

(i) „új pénzügyi szolgáltatás”: olyan pénzügyi jellegű szolgáltatás, ideértve a meglévő és új termékekkel kapcsolatos szolgáltatásokat vagy a termék forgalmazásának módját, amelyet a Fél területén egyik pénzügyi szolgáltató sem nyújt, de a másik Fél területén igénybe vehető;

(j) „közigazgatási intézmény”:

(i) valamely Fél kormányzata, központi bankja, monetáris hatósága vagy olyan szerv, amely a Fél tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll és elsősorban kormányzati funkciók vagy kormányzati célú tevékenységek végrehajtásával foglalkozik, kivéve azokat a szerveket, amelyek elsősorban kereskedelmi alapon nyújtanak pénzügyi szolgáltatásokat; vagy

(ii) szokásosan a központi bank vagy más monetáris hatóság egyes feladatait ellátó magánszervezet, e feladatkör gyakorlása tekintetében; és

(k) „önszabályozó szervezet”: bármilyen nem kormányzati szervezet, beleértve az összes értékpapír- vagy határidős tőzsdét vagy piacot, elszámoló ügynökséget vagy más szervezetet, illetve egyesületet, amely saját jogú, vagy valamely Fél által átruházott szabályozó vagy felügyeleti jogkört gyakorol a pénzügyi szolgáltatók vagy pénzügyi intézmények felett.

18.2. CIKK

Hatály

1. E fejezet a valamelyik Fél által a következőkkel kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre alkalmazandó:

(a) a másik Fél pénzügyi intézményei;

(b) a másik Fél beruházói és azok beruházásai a Fél területén lévő pénzügyi intézményben; és

(c) pénzügyi szolgáltatások határon átnyúló kereskedelme.

2. Az egyértelműség érdekében: a 10. fejezet (Beruházás) a Felek által elfogadott vagy fenntartott olyan intézkedésekre alkalmazandó, amelyek:

(a) egy Fél beruházóihoz és az említett beruházók olyan pénzügyi szolgáltatókba történő beruházásaihoz kapcsolódnak, amelyek nem pénzügyi intézmények; és

(b) a pénzügyi szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó, vagy egy Fél beruházóihoz vagy az említett beruházók pénzügyi intézményekbe történő beruházásaihoz kapcsolódó intézkedésektől eltérő intézkedések.

3. E fejezet nem alkalmazandó a valamely Fél által a következő tevékenységekkel vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre, kivéve, amennyiben az említett Fél engedélyezi, hogy az említett tevékenységek vagy szolgáltatások bármelyikét a pénzügyi intézményei egy közigazgatási intézménnyel vagy pénzügyi intézménnyel versenyezve nyújtsák:

(a) állami nyugdíjrendszer vagy kötelező társadalombiztosítási rendszer részét képező tevékenységek vagy szolgáltatások; vagy

(b) a Fél – ideértve annak közigazgatási intézményeit – megrendelésére vagy garanciája mellett vagy forrásaiból végzett tevékenységek vagy szolgáltatások.

4. E fejezet nem alkalmazandó a pénzügyi szolgáltatások kormányzati beszerzésére.

5. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem alkalmazandó egy központi bank vagy monetáris hatóság által vagy bármely más közigazgatási intézmény által a monetáris és árfolyam-politika végrehajtása során végzett tevékenységekre.

6. A 10. fejezet (Beruházás) és a 11. fejezet (Határokon átnyúló szolgáltatáskereskedelem) rendelkezései az e fejezet hatálya alá tartozó intézkedésekre csak annyiban alkalmazandók, amennyiben az említett rendelkezéseket belefoglalják e fejezetbe, és azokat e fejezet részéve teszik.

7. A következő rendelkezéseket belefoglalják e fejezetbe, és azok e fejezet részévé válnak, és értelemszerűen alkalmazandók az egyik Fél által a másik Fél pénzügyi intézményeivel, a másik Fél beruházóival és az említett beruházóknak a Fél területén található pénzügyi intézményekbe történő beruiházásaival kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre:

(a) a 10.11. cikk (Alaki követelmények), a 10.14. cikk (Beruházás és szabályozási célkitűzések és intézkedések), a 10.15. cikk (A beruházóknak és az érintett beruházásoknak biztosított elbánás), a 10.16. cikk (Átutalások), a 10.17. cikk (Veszteségek miatti kártalanítás), a 10.18. cikk (Kisajátítás és kártalanítás), a 10.19. cikk (Jogok és kötelezettségek átszállása), a 10.52. cikk (Előnyök megtagadása) és a 11.9. cikk (Előnyök megtagadása); és

(b) a 10. fejezet (Beruházás) D. szakasza (Beruházással kapcsolatos vitarendezés) kizárólag azon keresetek vonatkozásában, amelyek szerint valamely Fél egy pénzügyi intézmény működése vagy egy pénzügyi intézményben lévő beruházás tekintetében megsértette a 18.3. vagy a 18.4. cikket, vagy megsértette a 10.11. (Alaki követelmények), a 10.15. (A beruházóknak és az érintett beruházásoknak biztosított elbánás), a 10.16. (Átutalások), a 10.17. (Veszteségek miatti kártalanítás), a 10.18. (Kisajátítás és kártalanítás), a 10.52. (Előnyök megtagadása) vagy a 11.9. (Előnyök megtagadása) cikket.

8. E fejezet és e megállapodás bármely más rendelkezése közötti ellentmondás esetén az összeegyeztethetetlenség erejéig e fejezet élvez elsőbbséget.

18.3. CIKK

Nemzeti elbánás

1. A 10.7. cikket (Nemzeti elbánás) belefoglalják e fejezetbe, és az e fejezet részévé válik, és alkalmazandó a másik Fél pénzügyi intézményeivel és beruházóival, valamint azok pénzügyi intézményekbe eszközölt beruházásaival szembeni elbánással kapcsolatos, valamely Fél által elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre.

2. A valamely Fél által a saját beruházói és azok beruházásai tekintetében a 10.7. cikk (Nemzeti elbánás) értelmében biztosított elbánás a saját pénzügyi intézményei tekintetében és a saját beruházói pénzügyi intézményekbe eszközölt beruházásai tekintetében biztosított elbánást jelent.

18.4. CIKK

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. A 10.8. cikket (Legnagyobb kedvezményes elbánás) belefoglalják e fejezetbe, és az e fejezet részévé válik, és alkalmazandó a másik Fél pénzügyi intézményeivel és beruházóival, valamint azok pénzügyi intézményekbe eszközölt beruházásaival szembeni elbánással kapcsolatos, valamely Fél által elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre.

2. A valamely Fél által egy harmadik ország beruházói és azok beruházásai tekintetében a 10.8. cikk (Legnagyobb kedvezményes elbánás) értelmében biztosított elbánás a harmadik ország pénzügyi intézményei tekintetében és a harmadik ország pénzügyi intézményekbe eszközölt beruházásai tekintetében biztosított elbánást jelent.

18.5. CIKK

Piacra jutás

1. Egyik Fél sem fogad el vagy tart fenn a másik Fél pénzügyi intézményével kapcsolatban vagy a másik Fél beruházója által létesített pénzügyi intézmény útján megvalósított piacra jutással kapcsolatban – sem teljes területe, sem területi felosztás vonatkozásában – olyan intézkedést, amely:

(a) a következőket korlátozza:

(i) a pénzügyi intézmények száma számbeli kvóták, monopóliumok, kizárólagos szolgáltatók vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;

(ii) a pénzügyi szolgáltatási ügyletek vagy a tőke összértéke számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;

(iii) a valamilyen meghatározott számszerű egységben kifejezett pénzügyi szolgáltatási műveletek száma vagy a pénzügyi szolgáltatási kibocsátás teljes mennyisége kvóták formájában vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény formájában; vagy

(iv) egy adott pénzügyi szolgáltatási ágazatban vagy pénzügyi intézmény által alkalmazható, az adott pénzügyi szolgáltatás teljesítéséhez szükséges és ahhoz közvetlenül kapcsolódó természetes személyek számának korlátozása számszerű kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény formájában; vagy

(b) bizonyos típusú jogi személyeket vagy közös vállalkozásokat korlátoz vagy követel meg ahhoz, hogy egy pénzügyi intézmény rajtuk keresztül hajtson végre egy gazdasági tevékenységet.

2. Az egyértelműség érdekében: e cikk nem értelmezhető úgy, mint amely megakadályozza a Feleket abban, hogy a pénzügyi intézményeknek előírják bizonyos pénzügyi szolgáltatások külön jogi személyeken keresztül történő nyújtását, ha az adott Fél joga szerint a pénzügyi intézmény által nyújtott pénzügyi szolgáltatások mindegyike nem nyújtható egyetlen jogi személy által.

18.6. CIKK

Felső vezetés és igazgatótanács

A 10.10. cikket (Felső vezetés és igazgatótanács) belefoglalják e fejezetbe, és az e fejezet részévé válik, és alkalmazandó valamely Fél által a másik Fél pénzügyi intézményeivel kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre.

18.7. CIKK

Pénzügyi szolgáltatások határokon átnyúló kereskedelme

1. A 11.4. cikket (Piacra jutás) és a 11.6. cikket (Nemzeti elbánás) belefoglalják e fejezetbe, és azok e fejezet részévé válnak, és alkalmazandók a valamely Fél által a másik Félnek a 18-A. mellékletben meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó, határokon átnyúló pénzügyi szolgáltatóival kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre.

2. A valamely Fél által a saját szolgáltatásai és szolgáltatói tekintetében a 11.6. cikk (Nemzeti elbánás) értelmében biztosított elbánás e fejezet alkalmazásában a saját pénzügyi szolgáltatásai és pénzügyi szolgáltatói tekintetében biztosított elbánást jelent.

3. A valamely Fél által a másik Fél szolgáltatási és szolgáltatói tekintetében a 11.4. cikk (Piacra jutás) értelmében nem elfogadható vagy nem fenntartható intézkedések e fejezet alkalmazásában a másik Fél pénzügyi szolgáltatást nyújtó határokon átnyúló pénzügyi szolgáltatóival kapcsolatos intézkedéseknek.

4. A 11.7. cikket (Legnagyobb kedvezményes elbánás) belefoglalják e fejezetbe, és az e fejezet részévé válik, és alkalmazandó a másik Fél határokon átnyúló pénzügyi szolgáltatói tekintetében biztosított elbánásra.

5. A valamely Fél által a harmadik országok szolgáltatásai és szolgáltatói tekintetében a 11.7. cikk (Legnagyobb kedvezményes elbánás) értelmében biztosított elbánás e fejezet alkalmazásában a harmadik országok pénzügyi szolgáltatásai és a harmadik országok pénzügyi szolgáltatói tekintetében biztosított elbánást jelent.

6. A 11.5. cikket (Helyi jelenlét) belefoglalják e fejezetbe, és az e fejezet részévé válik, és alkalmazandó a másik Félnek a 18-A. mellékletben meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó, határokon átnyúló pénzügyi szolgáltatóira.

7. Az egyes Felek engedélyezik a területükön tartózkodó személyeknek, valamint tartózkodási helyüktől függetlenül állampolgáraiknak, hogy a másik Félnek a területén található határokon átnyúló pénzügyi szolgáltatóitól pénzügyi szolgáltatásokat vásároljanak. Az említett kötelezettség nem kötelez egy Felet arra, hogy engedélyezze ilyen szolgáltatók számára üzleti tevékenység folytatását vagy annak kezdeményezését a területén. Az említett kötelezettség alkalmazásában valamely Fél meghatározhatja az „üzleti tevékenység folytatása” és a „kezdeményezés” fogalmát, feltéve, hogy az említett fogalommeghatározások nem összeegyeztethetetlenek az (1) bekezdéssel.

8. E cikk nem értelmezhető úgy, mint amely akadályoz egy Feleket abban, hogy olyan intézkedést fogadjon el vagy tartson fenn, amely alaki követelményeket ír elő a határokon átnyúló pénzügyi szolgáltatások nyújtásával összefüggésben, mint például a határokon átnyúló pénzügyi szolgáltatók és pénzügyi eszközök nyilvántartásba vétele vagy engedélyezése, feltéve, hogy az említett követelményeket megkülönböztetésmentes módon alkalmazzák.

18.8. CIKK

Teljesítménykövetelmények

1. A Felek közösen határoznak meg teljesítménykövetelményekre vonatkozó, olyan elveket – mint amilyenek például a 10.9. cikkben (Teljesítménykövetelmények) foglaltak –, amelyek a pénzügyi intézményekbe eszközölt beruházásokra alkalmazandók.

2. A teljesítménykövetelményekre vonatkozó elveknek az (1) bekezdés alapján történő közös meghatározását követő 180 napon belül a vegyes tanács határozattal módosítja az (1) bekezdést annak érdekében, hogy az elveket beépítse e cikkbe, és adott esetben módosíthatja az egyes Feleknek a VI. mellékletben foglalt fenntartásait és nem megfelelő intézkedéseit.

3. A 18.12. cikk az (1) bekezdésben említett, a teljesítménykövetelményekre vonatkozó elvek tekintetében felsorolt intézkedésekre alkalmazandó.

18.9. CIKK

Valamely Fél területén megjelenő új pénzügyi szolgáltatások

1. A Fél lehetővé teszi a másik Fél pénzügyi intézménye számára, hogy olyan új pénzügyi szolgáltatást nyújtson, amelynek nyújtását az előbbi Fél a belső jogával összhangban hasonló helyzetekben a saját pénzügyi intézményei számára lehetővé tenne anélkül, hogy egy meglévő jogszabályt módosító jogszabályokat vagy egyéb rendelkezéseket fogadna el.

2. A 11.4. cikkel (Piacra jutás) összefüggésben értelmezett 18.8. cikk (1) bekezdésétől eltérve, a Felek meghatározhatják azon intézményi és jogi formát, amelyben az új pénzügyi szolgáltatás nyújtható, valamint a szolgáltatás nyújtását engedélyhez köthetik. Ha előírnak ilyen engedélyt, az ilyen engedély alkalmazásáról szóló határozatot elfogadható időn belül meg kell hozni, és az engedély csak prudenciális okokból utasítható el.

18.10. CIKK

Felülvizsgálati záradék az adatáramlásról

A Felek e megállapodás hatálybalépését követő három éven belül felülvizsgálják a szabad adatáramlásra vonatkozó rendelkezések beillesztésének szükségességét az e fejezet hatálya alá tartozó tevékenységek végzése érdekében.

18.11. CIKK

Információk kezelése

E megállapodásban semmi nem értelmezendő úgy, hogy valamely Fél számára előírná az egyéni ügyfelek ügyeivel és számláival kapcsolatos információk, illetve a közigazgatási intézmények birtokában lévő más bizalmas vagy tulajdonosi információk közzétételét.

18.12. CIKK

Fenntartások és nem megfelelő intézkedések

1. A 18.3–18.7. cikk nem alkalmazandó a következőkre:

(a) olyan meglévő, nem megfelelő intézkedések, amelyeket valamely Fél a következők szintjén tart fenn:

(i) az Európai Unió, a VI. melléklet VI-A. függelékében foglaltak szerint;

(ii) központi kormányzat, az említett Fél által a VI. melléklet VI-A. vagy VI-B. függelékében foglalt jegyzékének A. szakaszában meghatározottak szerint;

(iii) regionális kormányzat, az említett Fél által a VI. melléklet VI-A. vagy VI-B. függelékében foglalt jegyzékének A. szakaszában meghatározottak szerint; vagy

(iv) helyi önkormányzat;

(b) az a) pontban említett nem megfelelő intézkedés folytatása vagy azonnali megújítása; vagy

(c) az a) pontban említett, bármely nem megfelelő intézkedések módosítása, amennyiben a módosítás nem csökkenti az intézkedés megfelelőségét ahhoz képest, ahogyan az fennállt:

(i) közvetlenül a módosítás előtt: a 18.3., 18.4., 18.5. vagy 18.6. cikkel; vagy

(ii) e megállapodás hatálybalépésének napján: a 18.7. cikkel.

2. A 18.3–18.7. cikk nem alkalmazandó olyan intézkedésre, amelyet egy Fél a VI. melléklet VI-A. vagy VI-B. függelékében foglalt jegyzékének B. szakaszában az említett Fél által meghatározott ágazatok, alágazatok vagy tevékenységek tekintetében fogad el vagy tart fenn.

3. Valamely Félnek az I. melléklet I-A., I-B-1. vagy I-B-2. függelékében vagy a II. melléklet II-A. vagy II-B. függelékében foglalt jegyzékében meghatározott 10.6. cikk (Piacra jutás), 10.7. cikk (Nemzeti elbánás), 10.8. cikk (Legnagyobb kedvezményes elbánás), 10.10. cikk (Felső vezetés és igazgatótanács), 11.4. cikk (Piacra jutás), 11.5. cikk (Helyi jelenlét), 11.6. cikk (Nemzeti elbánás) vagy 11.7. cikk (Legnagyobb kedvezményes elbánás) tekintetében tett fenntartása adott esetben fenntartást jelent a 18.3., 18.4., 18.5., 18.6. vagy 18.7. cikk tekintetében is, amennyiben a fenntartásban megnevezett intézkedés, ágazat, alágazat vagy tevékenység e fejezet hatálya alá tartozik.

4. Egyik Fél sem fogad el a II. melléklet II-A. vagy II-B. függelékében foglalt jegyzékében meghatározott fenntartás hatálya alá tartozó, olyan intézkedést, amely a másik Fél beruházója számára közvetlenül vagy közvetve előírja, hogy állampolgársága miatt a fejezet hatálya alá tartozó, az intézkedés hatálybalépésének időpontjában meglévő beruházását adja el, vagy más módon idegenítse el.

18.13. CIKK

Prudenciális kivételek

1. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az akadályozza bármelyik Felet abban, hogy prudenciális okokból intézkedéseket fogadjon el vagy tartson fenn[80], többek közt a következők érdekében:

(a) a beruházók, betétesek, kötvénytulajdonosok vagy olyan személyek védelme, akiknek valamely pénzügyi szolgáltató vagyonkezelői kötelezettséggel tartozik; vagy

[80] A Felek elismerik, hogy a „prudenciális okok” közé tartozik az egyedi pénzügyi szolgáltatók biztonságának, megbízhatóságának, integritásának vagy pénzügyi felelősségének fenntartása.

(b) a Fél pénzügyi rendszere integritásának és stabilitásának biztosítása.

2. Amennyiben az (1) bekezdésben említett intézkedések nem egyeztethetők össze e megállapodás más rendelkezéseivel, nem használhatók fel a Fél e megállapodás szerinti kötelezettségvállalásai vagy kötelezettségei elkerülésének eszközeként.

18.14. CIKK

Elismerés

1. A Fél elismerheti a másik Fél vagy egy harmadik ország prudenciális intézkedéseit annak megállapítása során, hogy miként kell alkalmazni az említett másik Félnek vagy az említett harmadik országnak a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó intézkedéseit. Az ilyen elismerés történhet önállóan, harmonizáció útján, vagy valamely egyezmény vagy egyéb megállapodás alapján.

2. Ha valamelyik Fél az (1) bekezdéssel összhangban elismeri egy harmadik ország prudenciális intézkedését, a Fél megfelelő lehetőséget biztosít a másik Fél számára annak bizonyítására, hogy azon körülmények, amelyek mellett a Fél elismerte a harmadik ország prudenciális intézkedését, a másik Félnél is fennállnak, és hogy ilyen körülmények között a másik Fél egyenértékű szabályozást, felügyeletet és végrehajtást, valamint adott esetben a Felek közötti információcserét biztosító eljárásokat alkalmaz vagy alkalmazna.

3. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy a Felek kötelesek elismerni a másik fél valamely prudenciális intézkedését.

18.15. CIKK

Nemzetközi szabványok

Az egyes Felek törekednek annak biztosítására, hogy területükön végrehajtsák és alkalmazzák a pénzügyi szolgáltatási ágazat szabályozására és felügyeletére, valamint az adók kijátszása és kikerülése elleni küzdelemre vonatkozó, nemzetközileg elfogadott standardokat. Az említett nemzetközileg elfogadott standardok közé tartoznak többek között a G20-ak, a Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB), a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (BCBS), a Biztosításfelügyelők Nemzetközi Szövetsége (IAIS), az Értékpapír-felügyeletek Nemzetközi Szervezete (IOSCO), a Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) és az OECD adóügyi átláthatósággal és információcserével foglalkozó globális fóruma által elfogadott standardok.

18.16. CIKK

Önszabályozó szervezetek

Ha egy Fél előírja a másik Fél pénzügyi intézményének vagy határokon átnyúló pénzügyi szolgáltatójának a Fél területén vagy területére történő pénzügyi szolgáltatásnyújtáshoz, hogy legyen tagja egy önszabályozó szervezetnek, vegyen részt abban vagy férjen hozzá ahhoz, az előbbi Fél biztosítja, hogy az önszabályozó szervezet megfeleljen a 18.3., 18.4. és 18.7. cikkben meghatározott kötelezettségeknek.

18.17. CIKK

Fizetési és elszámolási rendszerek

A Felek a másik Fél területükön letelepedett pénzügyi intézményei számára kötelesek hozzáférést biztosítani a közigazgatási intézmények által működtetett fizetési és elszámolási rendszerekhez, valamint a szokásos üzleti életben rendesen elérhető hivatalos finanszírozási és refinanszírozási lehetőségekhez, a nemzeti elbánást biztosító feltételekkel azonos feltételek mellett. E cikk nem biztosít hozzáférést a Fél végső hitelezői forrásaihoz.

18.18. CIKK

Belföldi szabályozás és átláthatóság

1. A 13. fejezet (Belső szabályozás) és a 28. fejezet (Helyes szabályozási gyakorlatok) nem alkalmazandó a Felek által e fejezet hatályával kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy a jelen fejezet alkalmazása alá tartozó általánosan alkalmazandó intézkedéseket méltányos, objektív és pártatlan módon kezelik.

3. A (2) bekezdés alkalmazásában az egyes Felek a lehetséges mértékben és a jogukkal összeegyeztethető módon:

(a) előzetesen közzéteszik az e fejezet hatálya alá tartozó ügyekkel kapcsolatos jogszabályokra és egyéb rendelkezésekre vonatkozó javaslataikat, vagy előzetesen közzéteszik azokat a dokumentumokat, amelyek kellő részletességgel szolgálnak a lehetséges új jogszabályokról és egyéb rendelkezésekről, hogy lehetővé tegyék az érdekelt személyek és a másik Fél számára annak értékelését, hogy érdekeik sérülhetnek-e jelentős mértékben, és ha igen, milyen módon;

(b) az érdekeltek és a másik Fél számára észszerű lehetőséget biztosítanak ahhoz, hogy az a) pontban említett javasolt intézkedésekkel vagy dokumentumokkal kapcsolatban észrevételt tegyenek; és

(c) figyelembe veszik a b) ponttal összhangban beérkezett észrevételeket.

4. Ha egy Fél valamely pénzügyi szolgáltatás nyújtását engedélyhez köti, az említett Fél illetékes hatóságai:

(a) lehetővé teszik a kérelmező számára, hogy – a lehetőségekhez mérten – bármikor benyújthassa engedélyezési kérelmét;

(b) észszerű határidőt állapítanak meg a kérelem benyújtására, ha a kérelmekre vonatkozóan konkrét határidők léteznek;

(c) a szolgáltatók és a szolgáltatást nyújtani kívánó személyek rendelkezésére bocsátják az engedély megszerzésére, fenntartására, módosítására és megújítására vonatkozó követelményeknek és eljárásoknak való megfeleléshez szükséges információkat;

(d) a lehetőségekhez mérten indikatív időkeretet biztosítanak egy kérelem feldolgozására;

(e) törekednek a kérelmek elektronikus formátumban való befogadására;

(f) az eredeti dokumentumok helyett elfogadják a Fél jogával összhangban hitelesített dokumentumok másolatait, kivéve, ha az engedélyezési eljárás integritásának védelme érdekében az eredeti dokumentumok bemutatása szükséges;

(g) a kérelmező kérésére és indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatást adnak a kérelem állásáról;

(h) ha egy kérelem a Fél joga szerinti feldolgozás céljából hiánytalannak tekinthető, biztosítják, hogy egy kérelem benyújtásától számított észszerű időn belül lezáruljon a kérelem feldolgozása, és hogy a kérelmezőt – lehetőség szerint írásban – tájékoztassák a határozatról[81];

(i) ha egy kérelem a Fél joga szerinti feldolgozás céljából hiányosnak tekinthető, észszerű időn belül és a lehetőségekhez mérten:

(i) tájékoztatják a kérelmezőt arról, hogy a kérelem hiányos;

(ii) a kérelmező kérésére iránymutatást adnak arra vonatkozóan, hogy a kérelem miért tekinthető hiányosnak;

(iii) lehetőséget biztosítanak[82] a kérelmezőnek arra, hogy a kérelem kiegészítéséhez szükséges további információkat benyújtsa; és

[81] Az illetékes hatóságok a szóban forgó követelményt azáltal is teljesíthetik, hogy a kérelmezőt előzetesen írásban – többek között közzétett intézkedés révén – tájékoztatják arról, hogy a kérelem benyújtásának időpontjától számított meghatározott idő elteltével a válaszadás elmulasztása vagy a kérelem elfogadását vagy elutasítását jelenti. Az egyértelműség érdekében: az írásbeli tájékoztatás magában foglalhatja az elektronikus formátumot is.

[82] Az egyértelműség érdekében: az említett lehetőség nem kötelezi az illetékes hatóságot a határidők meghosszabbítására.

(iv) amennyiben a fentiek egyike sem kivitelezhető, és a kérelem annak hiányossága okán elutasításra kerül, biztosítják, hogy a kérelmező észszerű időn belül tájékoztatást kapjon;

(j) ha egy kérelem elutasításra kerül, saját kezdeményezésből vagy a kérelmező kérésére a lehetőségekhez mérten tájékoztatják a kérelmezőt az elutasítás okairól és adott esetben a kérelem újbóli benyújtására vonatkozó eljárásokról;

(k) biztosítják, hogy az illetékes hatóság által felszámított engedélyezési díjak[83] észszerűek és átláthatóak legyenek, és önmagukban ne korlátozzák az érintett szolgáltatás nyújtását vagy bármely más gazdasági tevékenység folytatását; és

(l) biztosítják, hogy az engedély – megadása után – indokolatlan késedelem nélkül hatályba lépjen, az alkalmazandó feltételekre is figyelemmel.

[83] Az engedélyezési díjak közé tartoznak az engedélyeztetéshez kapcsolódó illetékek és a minősítési eljárásokkal kapcsolatos díjak. Nem foglalják magukban a természetes erőforrások használatáért, az árverésért, pályáztatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes odaítélésért fizetendő összegeket.

18.19. CIKK

Pénzügyi szolgáltatások albizottsága

1. Az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének i) pontjával létrehozott, pénzügyi szolgáltatások albizottsága – eltérő megállapodás hiányában – évente ülésezik, hogy:

(a) nyomon kövesse e fejezet végrehajtását és működését;

(b) mérlegelje a pénzügyi szolgáltatásokkal összefüggő, valamely Fél által az albizottság elé utalt kérdéseket;

(c) fórumot biztosítson a Felek által a pénzügyi szolgáltatási ágazat szabályozásáról folytatott párbeszédhez azzal a céllal, hogy javítsa szabályozási rendszereik kölcsönös ismeretét, és együttműködést biztosítson a nemzetközi szabványok kidolgozása terén;

(d) részt vegyen vitarendezési eljárásokban a 18.22. cikkel (Beruházási viták a pénzügyi szolgáltatások terén) összhangban; és

(e) értékelje e megállapodás pénzügyi szolgáltatásokra alkalmazandó működését.

2. A pénzügyi szolgáltatások albizottsága magában foglal pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó szakértőket és a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos politikáért felelős hatóságok képviselőit. Mexikó esetében a pénzügyi szolgáltatásokért felelős hatóság a Pénzügyi és Közhitelügyi Minisztérium (*Secretaría de Hacienda y Crédito Público*) vagy annak jogutódja.

3. Bármelyik Fél kérésére a pénzügyi szolgáltatások albizottsága megvitatja az e fejezet értelmezésére vonatkozó megfelelő iránymutatások kidolgozását. Az iránymutatásokat a vegyes tanács ajánlás útján fogadhatja el.

18.20. CIKK

Konzultációk

1. Bármely Fél írásban konzultációt kérhet a másik Féltől bármely, e megállapodás alapján felmerülő, a pénzügyi szolgáltatásokat érintő témában. A másik Félnek jóhiszeműen fontolóra kell vennie a kérés teljesítését. A konzultációt folytató Felek egyeztetéseik eredményeiről beszámolnak a pénzügyi szolgáltatások albizottságának.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy a konzultáción résztvevő küldöttségében olyan tisztviselők is részt vegyenek, akik megfelelő szakértelemmel rendelkeznek az e fejezet hatálya alá tartozó pénzügyi szolgáltatások vagy pénzügyi intézmények terén. Mexikó esetében a Pénzügyi és Közhitelügyi Minisztérium (*Secretaría de Hacienda y Crédito Público*) vagy annak jogutódjának tisztviselői teljesítik ezt a követelményt.

3. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy kötelezne valamely Felet arra, hogy eltérjen a pénzügyi hatóságok közötti információmegosztásra vonatkozó jogszabályaitól, vagy a Felek pénzügyi hatóságai közötti egyezményekben vagy megállapodásokban foglalt követelményektől, vagy hogy megkövetelje a pénzügyi hatóságoktól, hogy olyan intézkedést hozzanak, amely beavatkozást jelentene konkrét szabályozási, felügyeleti, igazgatási vagy végrehajtási kérdésekbe.

4. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy akadályozna valamely Felet abban, hogy felügyeleti célból információt kérjen a másik Fél területén található pénzügyi intézményről vagy határon átnyúló pénzügyi szolgáltatóról. A Fél ilyen információ beszerzése érdekében a másik Fél pénzügyi hatóságához fordulhat.

18.21. CIKK

Vitarendezés

1. Az e fejezet rendelkezéseinek alkalmazásával és értelmezésével kapcsolatos viták rendezésére a 31. fejezet (Vitarendezés) – beleértve a 31-A. mellékletet (Eljárási szabályzat) és a 31-B. mellékletet (A vitarendezési testület tagjaira és a közvetítőkre vonatkozó magatartási kódex) is – értelemszerűen alkalmazandó, e cikk rendelkezéseire is figyelemmel.

2. A Felek eltérő megállapodása hiányában a 31.9. cikkben (A vitarendezési testület tagjaival szembeni követelmények) meghatározott követelményeken túlmenően a testületi tagoknak szakértelemmel vagy tapasztalattal kell rendelkezniük a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó jog vagy gyakorlat terén, amely magában foglalhatja a pénzügyi intézmények szabályozását is.

3. A vegyes bizottság legkésőbb az e megállapodás hatálybalépésének időpontját követően hat hónappal elfogadhatja annak a (2) bekezdésben meghatározott követelményeket teljesítő legalább 15 személynek a jegyzékét, akik hajlandók és képesek a vitarendezési testület tagjaként szolgálni. E jegyzék három aljegyzékből áll:

(a) az Európai Unió személyeinek aljegyzéke;

(b) Mexikó személyeinek aljegyzéke; és

(c) a testület elnöki tisztségét betöltő személyek aljegyzéke.

4. E fejezet alkalmazásában az e cikk (3) bekezdésében említett aljegyzékek elfogadásukat követően a 31.8. cikk (A vitarendezési testület tagjainak jegyzéke) (1) bekezdésében meghatározott aljegyzékek helyébe lépnek.

5. Azon jogvitákban, amelyekben a testület úgy ítéli meg, hogy az intézkedés összeegyeztethetetlen az e megállapodásban foglalt kötelezettségekkel, és az említett intézkedés:

(a) érinti a pénzügyi szolgáltatási ágazatot és bármely más ágazatot, a panaszos Fél a pénzügyi szolgáltatások ágazatában felfüggesztheti azokat az előnyöket, amelyeknek hatása egyenértékű a másik Fél pénzügyi szolgáltatási ágazatában tett intézkedés hatásával; vagy

(b) csak a pénzügyi szolgáltatások ágazatától eltérő ágazatot érint, a panaszos Fél a pénzügyi szolgáltatási ágazatban nem függesztheti fel az előnyöket.

18.22. CIKK

Beruházási viták a pénzügyi szolgáltatások terén

1. A 10. fejezet (Beruházás) D. szakasza (Beruházással kapcsolatos vitarendezés) – a 18.2. cikk (7) bekezdésével e fejezetbe foglalt és e fejezet részévé tett formában – értelemszerűen alkalmazandó a következőkre, figyelemmel e cikk rendelkezéseire is:

(a) e fejezet hatálya alá tartozó intézkedésekkel kapcsolatos beruházási viták, amelyekben a beruházó azt állítja, hogy egy Fél megsértette a 10.7. cikk (Nemzeti elbánás) (2) bekezdését, a 10.8. cikk (Legnagyobb kedvezményes elbánás) (2) bekezdését, a 10.15. cikket (A beruházóknak és az érintett beruházásoknak biztosított elbánás), a 10.16. cikket (Átutalások), a 10.17. cikket (Veszteségek miatti kártalanítás), a 10.18. cikket (Kisajátítás és kártalanítás) vagy a 10.52. cikket (Előnyök megtagadása); vagy

(b) a 10. fejezet (Beruházás) D. szakasza (Beruházással kapcsolatos vitarendezés) alapján indított beruházási viták, amelyekben felhasználják a 18.13. cikket (Prudenciális kivételek).

2. Az (1) bekezdés a) pontja szerinti beruházási viták esetében, vagy ha az alperes az (1) bekezdés b) pontja szerint a 18.13. cikkre (Prudenciális kivételek) hivatkozik a keresetnek a Fórumhoz a 10.26. cikkel (Kereset benyújtása a Fórumhoz) összhangban történő benyújtásától számított 60 napon belül, a Fórum jogvitát tárgyaló tanácsa a jogvitát folytató felekkel folytatott konzultációt követően a 10.44. cikk (Szakértői jelentések) alapján kijelöl egy vagy több szakértőt a vitarendezési testület tagjainak a 18.21. cikk (3) bekezdésében említett jegyzékéből, hogy készítsen(ek) számára jelentést az eljárásban érintett jogvitát folytató fél által felvetett, pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos bármely ténybeli kérdésről. A szakértők jegyzéke, amelyet a vegyes tanács legkésőbb hat hónappal e megállapodás hatálybalépését követően elfogad, hat olyan szakértőből áll, akik igazoltan szakértelemmel vagy tapasztalattal rendelkeznek a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó jog vagy gyakorlat terén, ami a pénzügyi intézmények szabályozását is magában foglalhatja. Ha a vitarendezési testület tagjainak a 18.21. cikk (3) bekezdésében említett jegyzékét a keresetnek a 10.26. cikk (Kereset benyújtása a Fórumhoz) szerinti benyújtásának napjáig nem fogadták el, a szakértőket azon személyek közül kell kinevezni, akiket az egyik Fél vagy mindkét Fél kijelölt és közölt a másik Féllel a jegyzék elfogadása céljából.

3. Az alperes írásban a pénzügyi szolgáltatások albizottságához utalhatja az ügyet arról való határozás céljából, hogy a 18.13. cikk (Prudenciális kivételek) szerinti kivétel megalapozott védekezés-e a keresettel szemben, és ha igen, milyen mértékben. E továbbutalást legkésőbb azon napig kell megtenni, amelyet a Fórum az alperes részére beadványának benyújtása céljára meghatároz. Ha az alperes az ügyet a pénzügyi szolgáltatások albizottságához utalja e bekezdés értelmében, a 10. fejezet (Beruházás) D. szakaszában (Beruházással kapcsolatos vitarendezés) szereplő időtartamok vagy eljárások felfüggesztésre kerülnek.

4. Az e cikk (3) bekezdése szerinti továbbutalás során a pénzügyi szolgáltatások albizottsága együttes megállapítást tehet arra nézve, hogy a 18.13. cikk szerinti prudenciális kivétel érvényes védekezés-e a keresettel szemben, és ha igen, milyen mértékben, valamint az együttes megállapítás másolatát továbbíthatja a befektetőnek és a Fórumnak. Ha az együttes megállapítás arra a következtetésre jut, hogy a 18.13. cikk megalapozott védekezés a kereset valamennyi részével szemben, a kereset teljességében, úgy tekintik, hogy a beruházó visszavonta keresetét és az eljárástól a 10.40. cikknek (Elállás) megfelelően elállnak. Ha az együttes megállapítás arra a következtetésre jut, hogy a 18.13. cikk a keresetnek csupán egyes részével szemben megalapozott védekezés, az együttes megállapítás kötelező erejű a Fórum számára a kereset érintett részei vonatkozásában. Ebben az esetben nem alkalmazandó tovább az időtartamok vagy eljárások (3) bekezdés szerinti felfüggesztése, és a beruházó folytathatja a kereset fennmaradó részeivel kapcsolatos eljárásokat.

5. Ha a pénzügyi szolgáltatások albizottsága nem tett együttes megállapítást három hónapon belül azt követően, hogy az alperes az ügyet hozzá utalta, az időtartamok vagy eljárások (3) bekezdésben említett felfüggesztése a továbbiakban nem alkalmazható, és a beruházó folytathatja a keresete érvényesítését.

6. Az alperes kérésére abban az esetben, ha a pénzügyi szolgáltatások albizottsága az (5) bekezdésben említett három hónapos határidőn belül nem tesz együttes megállapítást, a Fórum előzetes kérdésként határoz arról, hogy a 18.13. cikk érvényes védekezésnek minősül-e, és ha igen, milyen mértékben. Amennyiben az alperes nem nyújt be ilyen kérést, az nem sérti az alperes azon jogát, hogy az eljárás későbbi szakaszában védekezésként felhasználja a 18.13. cikket. A Fórum nem von le kedvezőtlen következtetést abból a tényből, hogy a pénzügyi szolgáltatások albizottsága nem egyezett meg együttes megállapításról.

7. A (6) bekezdés szerinti eljárást a Fórumnak a kereset tárgyában eljáró tanácsa folytatja le, és különösen biztosítania kell, hogy a jogvitát folytató feleknek lehetőségük legyen legalább egy írásbeli beadvány benyújtására. A Fórum az utolsó beadvány kézhezvételétől számított 120 napon belül előzetes határozatot hoz. Ha a Fórumnak további időre van szüksége az előzetes határozat meghozatalához, indokolást nyújt a határidő-hosszabbítás okairól. Ha a Fórum megállapítja, hogy a 18.13. cikk érvényes védekezésként alkalmazható a teljes kereset valamennyi részére, úgy tekintik, hogy a beruházó visszavonta keresetét, és az eljárástól a 10.40. cikknek (Elállás) megfelelően elálltak. Ha a Fórum azt állapítja meg, hogy a 18.13. cikk a keresetnek csak egyes részeire alkalmazható érvényes védekezésként, az eljárást folytatni kell a kereset fennmaradó részére nézve.

19. FEJEZET

DIGITÁLIS KERESKEDELEM

19.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „fogyasztó”: bármely természetes személy vagy – amennyiben az érintett Fél joga úgy rendelkezik – vállalkozás, aki vagy amely kereskedelmi, üzleti, kézműipari vagy szakmai tevékenységi körén kívül eső célokra nyilvánosan elérhető távközlési szolgáltatást használ vagy igényel;

(b) „adatüzenet”: elektronikus, optikai vagy hasonló eszközzel létrehozott, továbbított, fogadott vagy tárolt információ;

(c) „elektronikus azonosítási szolgáltatás”: olyan szolgáltatás, amely lehetővé teszi a következők megerősítését:

(i) egy természetes személy vagy vállalkozás személyazonossága; vagy

(ii) az adatüzenet eredete és sértetlensége attól az időponttól kezdve, amikor azt a végleges formájában először létrehozták;

(d) „elektronikus aláírás”: az adatüzenethez csatolt vagy ahhoz logikailag hozzárendelt elektronikus adat, amely felhasználható az adott adatüzenet aláírójának azonosítására és az abban foglalt információ jóváhagyásának jelzésére annak érdekében, hogy biztosítsa eredetét és sértetlenségét oly módon, hogy az adatok bármely későbbi módosítása észlelhető legyen;

(e) „bizalmi szolgáltatás”: olyan elektronikus szolgáltatás, mely magában foglalja elektronikus aláírások, elektronikus időbélyegzők, ajánlott elektronikus kézbesítés, hitelesített digitalizálási szolgáltatások, weboldal-hitelesítés és az e szolgáltatásokhoz kapcsolódó tanúsítványok létrehozásából, ellenőrzéséből és érvényesítéséből áll;

(f) „végfelhasználó”: az a természetes személy vagy – amennyiben az érintett Fél joga úgy rendelkezik – vállalkozás, aki vagy amely akár fogyasztóként, akár kereskedelmi, üzleti, kézműipari vagy szakmai célból nyilvánosan elérhető távközlési szolgáltatást használ vagy igényel;

(g) „bizalmi szolgáltató”: olyan természetes személy vagy vállalkozás, aki vagy amely bizalmi szolgáltatásokat nyújt; és

(h) „kéretlen kereskedelmi elektronikus üzenet”: olyan elektronikus üzenet, ideértve legalább az e-mailt, a szöveges (SMS) és a multimédiás üzenetrendszert (MMS), amelyet kereskedelmi célból, a címzett beleegyezése nélkül vagy a címzett kifejezett elutasítása ellenére közvetlenül a végfelhasználónak küldenek egy távközlési hálózaton, illetve a Fél jogszabályai által előírt mértékben egyéb távközlési szolgáltatásokon keresztül.

19.2. CIKK

Hatály

1. E fejezet a Feleknek az elektronikus úton folytatott kereskedelmét érintő intézkedéseire alkalmazandó.

2. E fejezet nem alkalmazandó a következőkre:

(a) szerencsejáték-szolgáltatások;

(b) műsorszóró szolgáltatások;

(c) audiovizuális szolgáltatások;

(d) közjegyzői vagy azzal egyenértékű foglalkozások szolgáltatásai;

(e) jogi képviseleti szolgáltatások; és

(f) közbeszerzés, kivéve a 19.7., a 19.8. és a 19.11. cikket.

19.3. CIKK

Általános elvek

A Felek elismerik a digitális kereskedelem által nyújtott gazdasági növekedést és lehetőségeket, valamint annak fontosságát, hogy olyan kereteket fogadjanak el, amelyek előmozdítják a fogyasztók digitális kereskedelembe vetett bizalmát, és elkerüljék a digitális kereskedelem használatát és fejlesztését gátló szükségtelen akadályokat.

19.4. CIKK

Szabályozási jog

A Felek megerősítik azon jogukat, hogy a területükön belül szabályozási intézkedéseket hozzanak olyan legitim szakpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében, mint például a népegészségügy, a szociális szolgáltatások, a közoktatás, a biztonság, a környezet, a közerkölcs védelme, a szociális vagy fogyasztóvédelem, a magánélet védelme és az adatvédelem, a kulturális sokféleség előmozdítása és védelme, vagy a verseny kapcsán megfogalmazott célok.

19.5. CIKK

Az elektronikus továbbításra kivetett vámok

1. Egyik Fél sem vethet ki vámot a Fél személye és a másik Fél személye közötti elektronikus továbbításokra.

2. Az egyértelműség érdekében: az (1) bekezdés nem akadályozza a Felet abban, hogy belső adót, illetéket vagy más terhet állapítson meg az elektronikus továbbításra, feltéve, hogy az említett adót, illetéket vagy terhet e megállapodással összeegyeztethetően vetik ki.

19.6. CIKK

Az előzetes engedélyezés mellőzése

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy a szolgáltatások elektronikus úton történő nyújtása ne legyen előzetes engedélyhez kötve.

2. Az (1) bekezdés nem érinti a nem kifejezetten és kizárólag elektronikus úton nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó engedélyezési követelményeket, vagy amelyek a távközlés területére alkalmazandók.

19.7. CIKK

Elektronikus szerződések

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy jogrendszerük lehetővé tegye a szerződések elektronikus úton történő megkötését, és hogy e szerződések joghatását, érvényességét vagy végrehajthatóságát ne lehessen megtagadni kizárólag azon az alapon, hogy a szerződést elektronikus úton kötötték meg.

2. E cikk nem alkalmazandó azon szerződésekre, amelyek:

(a) ingatlanra vonatkozó jogokat keletkeztetnek vagy ruháznak át;

(b) jogszabály alapján bíróságok, hatóságok vagy közhatalmat gyakorló szakmák közreműködését igénylik;

(c) kezességi és ügyleti biztosítékról szóló szerződések, amelyeket nem kereskedelmi, üzleti, kézműves és szakmai célból eljáró természetes személyek kötöttek a törvényben előírtak szerint; és

(d) családjog vagy öröklési jog által szabályozott szerződések.

19.8. CIKK

Elektronikus megbízhatósági és hitelesítési szolgáltatások

1. A Felek nem tagadják meg az elektronikus bizalmi vagyonkezelési konstrukció vagy az elektronikus hitelesítési szolgáltatás jogi érvényességét kizárólag azon az alapon, hogy a szolgáltatást elektronikus formában nyújtják.

2. A Felek nem fogadnak el vagy tartanak fenn elektronikus bizalmi és elektronikus hitelesítési szolgáltatásokat szabályozó olyan intézkedéseket, amelyek:

(a) megtiltják az elektronikus tranzakcióban részt vevő felek számára, hogy kölcsönösen meghatározzák a tranzakciójukhoz szükséges megfelelő elektronikus módszereket; vagy

(b) megakadályozzák, hogy az elektronikus tranzakcióban részt vevő felek az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok előtt meg tudják állapítani, hogy elektronikus tranzakciójuk megfelel-e az elektronikus bizalmi és elektronikus hitelesítési szolgáltatásokra vonatkozó jogi követelményeknek.

3. A (2) bekezdéstől eltérve, a Felek előírhatják, hogy az elektronikus tranzakciók egy bizonyos kategóriája esetében az elektronikus hitelesítési módszer megfeleljen bizonyos teljesítési standardoknak, vagy azt egy, a jogával összhangban akkreditált hatóság igazolja. Az ilyen követelményeknek objektívnek, átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük, és azok kizárólag az érintett elektronikus tranzakciók kategóriájának egyedi jellemzőire vonatkozhatnak.

4. A Felek ösztönzik az interoperábilis elektronikus bizalmi és elektronikus hitelesítési szolgáltatások használatát, valamint az elismert bizalmi szolgáltatók által nyújtott elektronikus bizalmi és elektronikus hitelesítési szolgáltatások kölcsönös elismerését.

19.9. CIKK

Az online fogyasztók védelme

1. A Felek elismerik annak fontosságát, hogy olyan átlátható és hatékony intézkedéseket tartsanak fenn és fogadjanak el, amelyek hozzájárulnak a fogyasztói bizalomhoz, beleértve többek között azokat az intézkedéseket, amelyek a csalárd és megtévesztő kereskedelmi gyakorlatokkal szemben védik a fogyasztókat, amikor elektronikus kereskedelmi ügyletekben vesznek részt.

2. Mindegyik Fél intézkedéseket fogad el vagy tart fenn, amelyek hozzájárulnak a fogyasztói bizalomhoz, beleértve azon intézkedéseket is, amelyek tiltják a félrevezető és csalárd, a fogyasztókat károsító vagy potenciálisan károsító kereskedelmi gyakorlatokat.

3. A Felek elismerik a fogyasztóvédelmi hatóságaik vagy más érintett szerveik közötti együttműködés fontosságát a Felek közötti elektronikus kereskedelemmel kapcsolatos tevékenységek terén, a fogyasztói bizalom növelése és ezáltal a fogyasztói jólét növelése érdekében.

19.10. CIKK

Kéretlen kereskedelmi célú elektronikus üzenetek

1. Az egyes Felek olyan intézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn, amelyek:

(a) megkövetelik, hogy a kéretlen kereskedelmi elektronikus üzeneteket küldők megkönnyítsék a végfelhasználók számára, hogy megakadályozzák a szóban forgó üzenetek fogadását; vagy

(b) megkövetelik az egyes Felek jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben meghatározottak szerint a címzettek hozzájárulását kereskedelmi célú elektronikus üzenetek fogadásához.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy a kéretlen kereskedelmi célú elektronikus üzenetek egyértelműen azonosíthatók legyenek, feltüntetve, hogy kinek a nevében küldték azokat, és tartalmazzák a szükséges információkat annak érdekében, hogy a végfelhasználók díjmentesen és bármikor kérhessék az üzenetküldés megszüntetését.

3. Az egyes Felek jogorvoslatot biztosítanak az (1) és (2) bekezdés alapján elfogadott vagy fenntartott intézkedéseknek nem megfelelő, kéretlen kereskedelmi célú elektronikus üzenetek küldőivel szemben.

4. A Felek törekednek arra, hogy – adott esetben – a kölcsönös érdeklődésre számot tartó esetekben együttműködjenek a kéretlen kereskedelmi célú elektronikus üzenetek szabályozása tekintetében.

19.11. CIKK

Forráskód

1. Az egyik Fél nem követelheti meg a másik Fél valamely természetes személye vagy vállalkozása tulajdonában lévő szoftver forráskódjának átadását vagy az ahhoz való hozzáférést.

2. Az egyértelműség érdekében: az (1) bekezdés:

(a) nem akadályoz egy Felet abban, hogy intézkedéseket fogadjon el vagy tartson fenn valamely jogszerű közpolitikai célkitűzés elérése érdekében, ideértve a biztonságot és a védelmet biztosító intézkedéseket, például a tanúsítási eljárás keretében, összhangban e megállapodás IV. részének 18.13. cikkével (Prudenciális kivételek), 32.1. cikkével (Általános kivételek) és 2.8. cikkével (Biztonsággal kapcsolatos kivételek); vagy

(b) nem alkalmazandó azon esetekre, amikor a másik Fél személye üzleti alapon, önkéntesen adja át a forráskódot vagy biztosít ahhoz hozzáférést, például egy közbeszerzési ügylet vagy egy szabadon letárgyalt szerződés esetében.

3. E cikk egyetlen rendelkezése sem érinti:

(a) a bíróság, közigazgatási bíróság vagy versenyhatóság által a versenyszabályok megsértésének orvoslására vonatkozó követelményeket;

(b) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat és azok érvényesítését; vagy

(c) valamely Fél azon jogát, hogy olyan intézkedéseket tegyen, vagy ne hozzon nyilvánosságra olyan információkat, amelyeket szükségesnek tart a fegyver, lőszer vagy hadianyag beszerzésével, vagy a nemzetbiztonság vagy a honvédelem szempontjából nélkülözhetetlen beszerzéssel kapcsolatos alapvető biztonsági érdekei védelmében.

19.12. CIKK

Nyílt internet-hozzáférés

A Felek törekednek annak biztosítására, hogy – a vonatkozó szakpolitikákra, jogszabályokra és egyéb rendelkezésekre is figyelemmel – a területükön lévő végfelhasználók:

(a) észszerű és megkülönböztetésmentes hálózatirányítás mellett az általuk választott, interneten elérhető szolgáltatásokhoz és alkalmazásokhoz hozzáférhessenek, azokat terjeszthessék és használhassák;

(b) a választásuk szerinti eszközöket csatlakoztathassák az internetre, feltéve, hogy az adott eszközök nem károsítják a hálózatot; és

(c) hozzáférhessenek az internet-hozzáférési szolgáltatójuk hálózatkezelési gyakorlatára vonatkozó információkhoz.

19.13. CIKK

Együttműködés

1. Felismerve a digitális kereskedelem globális jellegét, a Felek együttműködnek szabályozási kérdésekben és a bevált gyakorlatok terén a meglévő ágazati párbeszédek keretében, amelyek többek között a következőkkel foglalkoznak:

(a) a határokon átnyúló, műszakilag átjárható bizalmi és hitelesítési szolgáltatások elismerése és elősegítése;

(b) a direktmarketing-célú kommunikáció kezelése;

(c) a kis- és középvállalkozások előtt álló kihívások a digitális kereskedelem terén;

(d) a fogyasztók védelme és a fogyasztói bizalom kiépítése az elektronikus kereskedelem terén;

(e) közös kiberbiztonsági kérdések; és

(f) a digitális kereskedelem fejlesztése szempontjából fontos bármely egyéb kérdés.

2. Az (1) bekezdésben említett, a szabályozási kérdések és bevált gyakorlatok terén folytatott együttműködés a Felek vonatkozó jogszabályaival és az ilyen jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos információk és vélemények cseréjére összpontosít.

3. A Felek megerősítik a többoldalú fórumokon való aktív részvétel jelentőségét a digitális kereskedelem fejlődésének előmozdítása terén.

19.14. CIKK

Felülvizsgálati záradék az adatáramlásról

A Felek e megállapodás hatálybalépését követő három éven belül felülvizsgálják a szabad adatáramlásra vonatkozó rendelkezések e megállapodásba történő beillesztésének szükségességét.

20. FEJEZET

TŐKEMOZGÁSOK, FIZETÉSI MŰVELETEK ÉS ÁTUTALÁSOK, VALAMINT IDEIGLENES VÉDINTÉZKEDÉSEK

20.1. CIKK

Folyó fizetési mérleg

E megállapodás egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül, az egyes Felek szabadon átváltható valutában és adott esetben a Nemzetközi Valutaalap 1944. július 22-én Bretton Woods-ban (New Hampshire) elfogadott alapokmányával összhangban engedélyeznek minden átutalási vagy fizetési műveletet a Felek közötti folyó fizetési mérlegben megjelenő ügyletek tekintetében, amelyek ezen megállapodás hatálya alá tartoznak.

20.2. CIKK

Tőkemozgások

E megállapodás egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül a Felek kötelesek lehetővé tenni a folyó fizetési mérleg tőkemérlegén és pénzügyi mérlegén zajló tranzakciók tekintetében a tőke szabad mozgását a beruházásoknak és más tranzakcióknak a 10. fejezet B. szakaszában (A beruházások liberalizálása), a 11. fejezetben (Határokon átnyúló szolgáltatáskereskedelem), a 12. fejezetben (Természetes személyek üzleti célú ideiglenes tartózkodása) és a 18. fejezetben (Pénzügyi szolgáltatások) előírtak szerinti liberalizációja céljából.

20.3. CIKK

A tőkemozgásra, fizetési műveletekre és átutalásokra vonatkozó jogszabályok és egyéb rendelkezések alkalmazása

1. A 10.16. cikk (Átutalások) és a 18.2. cikk (Hatókör) (6) bekezdésének a) pontja, valamint a 20.1. és a 20.2. cikk nem zárja ki, hogy a Felek alkalmazzák a következőkkel kapcsolatos jogszabályaikat és egyéb rendelkezéseiket:

(a) csőd, fizetésképtelenség és a hitelezők jogainak védelme;

(b) pénzügyi eszközök kibocsátása, az azokkal való kereskedelem és ügyletek;

(c) pénzügyi jelentés készítése vagy nyilvántartások vezetése a tőkemozgásokról, kifizetésekről vagy átutalásokról, amennyiben ez a bűnüldöző vagy pénzügyi szabályozó hatóságok részére történő segítségnyújtás érdekében szükséges;

(d) bűncselekmények vagy vétségek, illetve megtévesztő vagy csalárd gyakorlatok;

(e) a bírósági jellegű eljárásokban hozott végzéseknek vagy ítéleteknek való megfelelés biztosítása; vagy

(f) szociális biztonság, állami nyugdíjbiztosítás vagy kötelező megtakarítási rendszerek.

2. Az (1) bekezdésben említett jogszabályok és egyéb rendelkezések nem alkalmazhatók önkényes vagy megkülönböztető módon, vagy olyan módon, amely egyébként a tőkemozgások, kifizetések vagy átutalások rejtett korlátozását képezi.

20.4. CIKK

Ideiglenes védintézkedések

1. Az Európai Unió gazdasági és monetáris uniójának működésében tapasztalt súlyos nehézségek, vagy azok veszélye okozta kivételes körülmények esetén az Európai Unió a tőkemozgások, kifizetések vagy átutalások tekintetében védintézkedéseket fogadhat el vagy tarthat fenn. Az említett intézkedéseket az ilyen nehézségek kezeléséhez szigorúan szükséges mértékre kell korlátozni, és hat hónapot meg nem haladó időtartamig lehetnek érvényben.

2. Az (1) bekezdés értelmében az Európai Unió által alkalmazott intézkedések nem jelenthetnek önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést Mexikó és valamely harmadik ország között. Az Európai Unió haladéktalanul tájékoztatja Mexikót, és a lehető leghamarabb benyújtja az ilyen intézkedések megszüntetésének ütemtervét.

20.5. CIKK

Korlátozások a fizetési mérleggel vagy a külső finanszírozással kapcsolatos, illetve makrogazdasági nehézségek esetén

1. Az egyik Fél a tőkemozgásokat, kifizetéseket vagy átutalásokat érintő korlátozó intézkedéseket fogadhat el vagy tarthat fenn[84]:

(a) a fizetési mérleggel vagy a külső finanszírozással kapcsolatos súlyos nehézségek, vagy azok veszélye esetén[85]; vagy

(b) olyan kivételes körülmények esetén, amikor a tőkemozgásokkal kapcsolatos kifizetések vagy átutalások Mexikóban vagy az Európai Unió valamely tagállamában súlyos makrogazdasági nehézségeket okoznak a monetáris és az árfolyam-politikával kapcsolatban, vagy ilyen nehézségek bekövetkezésével fenyegetnek.

---

84 Az Európai Unió részéről ilyen intézkedéseket az Európai Unió valamely tagállama hozhat a 20.4 cikkben említettektől eltérő olyan helyzetekben, amelyek befolyásolják az adott tagállam gazdaságát.

85 Az egyértelműség érdekében: az (1) bekezdés a) pontjában említett, a fizetési mérleggel vagy a külső finanszírozással kapcsolatos súlyos nehézségeket vagy azok veszélyét – több tényező között – a monetáris és árfolyam-politikához kapcsolódó súlyos makrogazdasági nehézségek vagy azok veszélye idézhet elő, az (1) bekezdés b) pontjában említettek szerint.

2. Az (1) bekezdésben említett intézkedések:

(a) adott esetben összhangban állnak a Nemzetközi Valutaalap alapokmányának cikkeivel;

(b) nem haladják meg az (1) bekezdésben leírt helyzet kezeléséhez szükséges mértéket;

(c) átmenetiek, és azokat az (1) bekezdésben leírt helyzet javulásával fokozatosan felszámolják;

(d) kerülik a másik Fél kereskedelmi, gazdasági és pénzügyi érdekeit érintő szükségtelen károkozást;

(e) nem részesítik kedvezőtlenebb elbánásban valamelyik Felet, mint hasonló helyzetekben valamely harmadik felet; és

(f) nem használhatók fel az indokolt külső kiigazításhoz szükséges makrogazdasági politikák helyettesítésére.

3. Árukereskedelem esetén a Fél korlátozó intézkedéseket fogadhat el vagy tarthat fenn külső pénzügyi helyzetének vagy fizetési mérlegének megóvása érdekében. Az említett intézkedéseknek összhangban kell lenniük az 1994. évi GATT XII. cikkével és az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény fizetési mérlegre vonatkozó rendelkezéseiről szóló egyetértéssel.

4. A szolgáltatáskereskedelem esetében a Fél elfogadhat vagy fenntarthat korlátozó intézkedéseket a külső pénzügyi helyzetének vagy a fizetési mérlegének megóvása céljából. Az említett intézkedéseknek összhangban kell lenniük a GATS XII. cikkével.

5. A Fél törekszik arra, hogy ne fogadjan el vagy tartson fenn vámfelárak, kontingensek, engedélyek vagy hasonló intézkedések formáját öltő korlátozó intézkedéseket. A Fél megindokolja az említett korlátozó intézkedések alkalmazását, amikor a (2) bekezdés alapján értesíti a másik Felet az intézkedésekről.

6. A korlátozó intézkedéseket elfogadó vagy fenntartó Fél haladéktalanul értesíti azokról a másik Felet.

7. Ha a 20.4. cikk vagy e cikk alapján ideiglenes védintézkedéseket vagy korlátozó intézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn, a Felek haladéktalanul konzultációt folytatnak a szolgáltatásokkal és beruházásokkal foglalkozó albizottság keretében, kivéve, ha a konzultációkra más nemzetközi fórumokon kerül sor, amelyeknek mindkét Fél tagja. A konzultációk során megvizsgálják a fizetési mérleggel és a külső finanszírozással kapcsolatos, az adott intézkedéseket eredményező nehézségeket, így például a következő tényezők figyelembevételével:

(a) a nehézségek természete és mértéke;

(b) a külső gazdasági és kereskedelmi környezet; és

(c) a rendelkezésre álló alternatív korrekciós intézkedések.

8. A (7) bekezdésben említett konzultáció során foglalkoznak azzal, hogy bármely ideiglenes védintézkedés vagy korlátozó intézkedés megfelel-e a 20.4. cikknek vagy e cikk (1) és (2) bekezdésének. A Felek elfogadják a Nemzetközi Valutaalap (IMF) által bemutatott valamennyi statisztikai vagy tényszerű jellegű megállapítást – amennyiben ilyenek rendelkezésre állnak –, és a következtetéseiknek figyelembe kell venniük a Valutaalapnak az érintett Fél fizetésimérleg- és külső pénzügyi helyzetéről szóló értékelését.

21. FEJEZET

KÖZBESZERZÉS

21.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „kereskedelmi áruk vagy szolgáltatások”: olyan áru vagy szolgáltatás, amelyet általában kereskedelmi piactereken értékesítenek vagy kínálnak eladásra nem állami beszerzőknek, és amelyeket nem állami célokra szoktak beszerezni;

(b) „építőipari szolgáltatások”: olyan szolgáltatás, amelynek célja magas- vagy mélyépítési munkálatok bármely eszközzel történő megvalósítása, az Egyesült Nemzetek Szervezete ideiglenes központi termékosztályozásának (a továbbiakban: CPC) 51. ágazata alapján;

(c) „érintett közbeszerzés”: kormányzati célú beszerzés:

(i) amelynek tárgya olyan áru, szolgáltatás vagy azok bármilyen kombinációjának beszerzése:

(A) amelyet az egyes Felekre vonatkozóan a 21-A., illetve a 21-B. melléklet meghatároz; és

(B) amelynek beszerzésére nem kereskedelmi értékesítés vagy viszonteladás, vagy kereskedelmi értékesítésre vagy viszonteladásra szánt termék gyártása vagy szállítása vagy szolgáltatás nyújtása céljából kerül sor;

(ii) bármilyen szerződéses módon, ideértve a következőket:

(A) adásvétel;

(B) lízing; és

(C) bérbeadás vagy részletvétel, vételi opció kikötésével vagy anélkül;

(iii) amelynek a 21.2. cikkel összhangban becsült értéke a 21.6. cikk szerinti hirdetmény közzétételekor eléri, vagy meghaladja a 21-A., illetve a 21-B. mellékletben az egyes Felekre vonatkozóan meghatározott releváns értékhatárt;

(iv) amelyet a beszerzést végző szerv végez; és

(v) amelyet a 21.2. cikk (2) bekezdése vagy a 21-A., illetve a 21-B. melléklet más módon nem zár ki az alkalmazási körből;

(d) „elektronikus árverés”: olyan iteratív folyamat, amelyben a beszállítók az új árakra, illetőleg az ajánlatnak a bírálati részszempontokhoz kapcsolódó egyes számszerűsíthető, az ártól különböző elemeire, vagy mindkettőre vonatkozóan kedvezőbb ajánlatot tesznek elektronikus úton, ami az ajánlatok rangsorolását vagy újbóli rangsorolását eredményezi;

(e) „írásbeli” vagy „írásban”: szavakból vagy számjegyekből álló kifejezési forma, amely olvasható, reprodukálható és később közölhető, és tartalmazhat elektronikus úton továbbított és tárolt adatokat is;

(f) „korlátozott körű tendereljárás”: olyan közbeszerzési módszer, amelynek keretében a beszerzést végző szerv kapcsolatba lép a választása szerinti beszállítóval vagy beszállítókkal;

(g) „többszöri felhasználásra szánt jegyzék”: azon beszállítókat tartalmazó jegyzék, amelyekről a beszerzést végző szerv megállapította, hogy megfelelnek a jegyzékbe való felvétel feltételeinek, és amely jegyzéket a beszerzést végző szerv többször kíván felhasználni;

(h) „szándékolt beszerzésről szóló értesítés”: a beszerzést végző szerv által közzétett értesítés, amelyben felhívják az érdekelt beszállítókat részvételi jelentkezés, ajánlat vagy mindkettő benyújtására;

(i) „ellentételezés”: azok a feltételek vagy kötelezettségvállalások, amelyek ösztönzik a helyi fejlesztéseket vagy javítják valamelyik Fél fizetésimérleg-elszámolásait, mint például a belföldi tartalom alkalmazása, a technológia engedélyezése, beruházások, csereüzletek vagy hasonló intézkedések vagy követelmények;

(j) „nyílt eljárás”: olyan beszerzési módszer, amelynek keretében valamennyi érdekelt beszállító benyújthatja az ajánlatát;

(k) „beszerzést végző szerv”: a 21-A. és a 21-B. melléklet A., B. és C. szakaszának alkalmazási körébe tartozó szerv;

(l) „minősített beszállító”: olyan beszállító, amelyet a beszerzést végző szerv a részvétel feltételeit teljesítő beszállítóként ismer el;

(m) „meghívásos pályázati eljárás”: olyan közbeszerzési módszer, amelynek keretében a beszerzést végző szerv csak minősített beszállítókat kér fel ajánlat benyújtására;

(n) „szolgáltatások”: eltérő rendelkezés hiányában a szolgáltatások magukban foglalják az építőipari szolgáltatásokat is;

(o) „szabvány”: egy elismert testület által általános és ismételt használatra elfogadott okmány, amely árukra, szolgáltatásokra vagy kapcsolódó folyamatokra és gyártási módszerekre vonatkozó olyan szabályokat, iránymutatásokat vagy jellemző ismertetőjegyeket határoz meg, amelyek teljesítése nem kötelező, továbbá az okmány tartalmazhat valamely árura, szolgáltatásra, folyamatra vagy gyártási módszerre alkalmazandó terminológiát, jeleket, csomagolási, jelölési vagy címkézési követelményeket, vagy foglalkozhat kizárólag azokkal;

(p) „beszállító”: árukat vagy szolgáltatásokat nyújtó vagy nyújtani képes személy vagy személyek csoportja; és

(q) „műszaki leírás”: olyan ajánlattételi követelmény, amely:

(i) meghatározza a közbeszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások tekintetében megkövetelt – többek között a minőséggel, a teljesítménnyel, a biztonsággal és a mérettel kapcsolatos – jellemzőket, vagy az ilyen áruk előállításához vagy az ilyen szolgáltatások nyújtásához szükséges gyártási folyamatokra és módszerekre vonatkozó követelményeket; vagy

(ii) meghatározza az árura vagy szolgáltatásra alkalmazandó, a terminológiára, a jelekre, a csomagolásra, a jelölésre vagy a címkézésre vonatkozó követelményeket.

21.2. CIKK

Hatály és alkalmazási kör

E fejezet alkalmazása

1. E fejezet az érintett közbeszerzésekre vonatkozó bármely intézkedésre alkalmazandó, amelynek lefolytatása kizárólag vagy részben elektronikus úton történik.

2. A 21-A. és a 21-B. mellékletben foglalt eltérő rendelkezés hiányában e fejezet nem alkalmazandó a következőkre:

(a) földterület, meglévő épületek vagy egyéb ingatlanok, illetve az azokhoz fűződő jogok megszerzése vagy bérlete;

(b) nem szerződéses megállapodások vagy bármilyen formájú támogatás, amelyet valamelyik Fél nyújt, az együttműködési megállapodásokat, támogatásokat, hiteleket, tőkeinjekciókat, garanciákat és pénzügyi ösztönzőket is beleértve;

(c) pénzintézeti vagy letéti szolgáltatások, szabályozott pénzügyi intézményekre irányuló felszámolási vagy vállalatvezetői szolgáltatások, illetve államadósság értékesítéséhez, visszaváltásához és elosztásához kapcsolódó szolgáltatások beszerzése vagy megszerzése, a hiteleket és államkötvényeket, kincstárjegyeket és más értékpapírokat is beleértve;

(d) állami hatóságokkal kötött munkaszerződések;

(e) a következő beszerzések:

(i) közvetlenül nemzetközi segítségnyújtás céljából lefolytatott beszerzések, a fejlesztési segélyt is beleértve;

(ii) olyan nemzetközi megállapodás meghatározott eljárása vagy feltétele szerinti közbeszerzés, amely megállapodás csapatok állomásoztatására, illetve amely egy projektnek az aláíró országok általi közös megvalósítására irányul; vagy

(iii) nemzetközi szervezet meghatározott eljárása vagy feltétele, illetve nemzetközi támogatásokból, hitelekből vagy más segítségnyújtásból finanszírozott eljárás vagy feltétel szerinti beszerzések, amennyiben az alkalmazandó eljárás vagy feltétel nem lenne összeegyeztethető e fejezettel.

3. Az egyes Feleknek az érintett közbeszerzésekkel kapcsolatos kötelezettségvállalásait a 21-A. és a 21-B. melléklet tartalmazza, a következő struktúrában:

(a) az A. szakaszban: azon központi kormányzati szervek megnevezése, amelyek közbeszerzései e fejezet hatálya alá esnek;

(b) a B. szakaszban: azon központi szint alatti kormányzati szervek megnevezése, amelyek beszerzései e fejezet hatálya alá tartoznak, ideértve Mexikó tekintetében a központi szint alatti egyéb szerveket is;

(c) a C. szakaszban: az összes egyéb szerv megnevezése, amelyek közbeszerzései e fejezet hatálya alá esnek;

(d) a D. szakaszban: azon áruk megnevezése, amelyek e fejezet hatálya alá esnek;

(e) az E. szakaszban: az építőipari szolgáltatások kivételével, azon szolgáltatások, amelyek e fejezet hatálya alá esnek;

(f) az F. szakaszban: az e fejezet hatálya alá eső építőipari szolgáltatások;

(g) a G. szakaszban: az e fejezet hatálya alá tartozó köz-magán társulások vagy építési koncessziók;

(h) a H. szakaszban: az általános megjegyzések és az eltérések; és

(i) az I. szakaszban: azon média, amelyben a Fél közzéteszi a közbeszerzési hirdetményeit, az odaítélésről szóló tájékoztatóit, valamint a kormányzati beszerzési rendszerével kapcsolatos egyéb információkat.

4. Ha egy Fél joga lehetővé teszi, hogy az érintett közbeszerzést a beszerzést végző szerv nevében egy olyan másik jogalany vagy személy folytassa le, amelyre a megállapodás nem vonatkozik az érintett áruk és szolgáltatások beszerzése tekintetében, e fejezetet is alkalmazni kell.

Értékmegállapítás

5. A beszerzés becsült értékének annak megállapítása céljából történő meghatározása során, hogy a beszerzés érintett közbeszerzésnek minősül-e, a beszerzést végző szerv:

(a) a beszerzést nem oszthatja fel részbeszerzésekre, és nem választhat ki vagy használhat a beszerzés becsült értékének meghatározására egy adott értékelési módszert avégett, hogy a beszerzést teljes mértékben vagy részlegesen kivonja e fejezet alkalmazása alól; és

(b) a beszerzés becsült maximális összesített értékét veszi figyelembe annak teljes tartama alatt, függetlenül attól, hogy egy vagy több beszállítónak ítélték oda, figyelemmel a díjazás minden formájára, így például:

(i) a prémiumokat, díjakat, jutalékokat és kamatokat is; és

(ii) amennyiben a beszerzés biztosítja opciók lehetőségét, az ilyen opciók teljes értékét.

6. Ha egy beszerzésre vonatkozó egyedi követelmény egynél több szerződés odaítélését, vagy a szerződések több részben történő odaítélését eredményezi (a továbbiakban: megújítható szerződések), a becsült maximális összesített érték számításának a következőkön kell alapulnia:

(a) az előző 12 hónap vagy a beszerzést végző szerv előző költségvetési éve során odaítélt, azonos típusú árura vagy szolgáltatásra vonatkozó megújítható szerződések értéke, lehetőség szerint az áru vagy szolgáltatás ezt követő 12 hónap folyamán várhatóan bekövetkező mennyiségi vagy értékbeli változásainak figyelembevételével kiigazítva; vagy

(b) az azonos típusú árura vagy szolgáltatásra vonatkozó, az első szerződés odaítélését követő 12 hónap, vagy a beszerzést végző szerv költségvetési éve folyamán odaítélendő megújítható szerződések becsült értéke.

7. Olyan, áruk vagy szolgáltatások bérletére, haszonbérletére, lízingjére vagy részletvételére irányuló beszerzés esetén, amelynél összértéket nem jelölnek meg, az értékelés alapja a következő:

(a) határozott időre szóló szerződés esetén:

(i) ha a szerződés időtartama legfeljebb 12 hónap, az időtartama alatti becsült összesített maximális érték; vagy

(ii) ha a szerződés időtartama meghaladja a 12 hónapot, a becsült összesített maximális érték, bármilyen becsült maradványértéket is beleértve;

(b) határozatlan időre kötött szerződés esetén a becsült havi részlet 48-szorosa;

(c) ha nem biztos, hogy a szerződés határozott tartamú-e, a b) pont alkalmazandó.

21.3. CIKK

Biztonsággal kapcsolatos és általános kivételek

1. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az akadályozná a Feleket abban, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, vagy olyan információkat hozzanak nyilvánosságra, amelyeket szükségesnek tartanak a fegyver, lőszer vagy hadianyag beszerzésével vagy a nemzetbiztonság, illetve a honvédelem szempontjából nélkülözhetetlen beszerzésekkel kapcsolatos alapvető biztonsági érdekeik védelmében.

2. Figyelemmel azon követelményre, hogy ilyen intézkedést nem szabad olyan módon alkalmazni, amely azonos körülmények fennállása esetén a Felek közötti önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést vagy a nemzetközi kereskedelem rejtett korlátozását jelenti, e fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy akadályozná valamely Felet olyan intézkedések meghozatalában vagy érvényesítésében, amelyek:

(a) a közerkölcs, közrend vagy közbiztonság védelméhez szükségesek;

(b) az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükségesek;

(c) a szellemi tulajdon oltalmához szükségesek; vagy

(d) fogyatékossággal élők, jótékonysági intézmények vagy börtönmunka termékeire vagy szolgáltatásaira vonatkoznak.

21.4. CIKK

Általános elvek

A megkülönböztetés tilalma

1. A 21.2. cikkben meghatározott alkalmazási körtől függetlenül, az egyik Fél olyan vállalkozása, amely a másik Fél területén kereskedelmi jelenlét létrehozása, megszerzése vagy fenntartása révén jogszerűen letelepedett, ugyanolyan feltételekkel vehet részt a másik Fél közbeszerzéseiben, mint a másik Fél vállalkozásai, a másik Fél jogszabályaiban előírtaknak megfelelően.

2. Az érintett közbeszerzéssel kapcsolatos intézkedések tekintetében az egyik Fél – a beszerzést végző szerveit is ideértve – a másik Fél áruit és szolgáltatásait, valamint a másik Fél árukat és szolgáltatásokat kínáló beszállítóit haladéktalanul és feltétel nélkül legalább olyan kedvezményes elbánásban részesíti, mint azon elbánás, amelyben a Fél – a beszerzést végző szerveit is ideértve – a saját áruit, szolgáltatásait és beszállítóit részesíti.

3. Az érintett közbeszerzéssel kapcsolatos valamennyi intézkedés tekintetében valamely Fél, beleértve annak beszerzést végző szerveit:

(a) külföldi érdekeltség vagy tulajdonjog mértéke alapján nem részesíthet kedvezőtlenebb elbánásban egy helyben letelepedett beszállítót egy másik, helyben letelepedett beszállítónál; vagy

(b) nem alkalmazhat hátrányos megkülönböztetést helyben letelepedett beszállítóval szemben azon az alapon, hogy egy bizonyos beszerzésben az általa ajánlott termékek vagy szolgáltatások a másik Fél termékei vagy szolgáltatásai.

Elektronikus eszközök alkalmazása

4. Ha az érintett közbeszerzést elektronikus úton folytatják le, a beszerzést végző szerv:

(a) biztosítja, hogy a beszerzést olyan információtechnológiai rendszerekkel és szoftverekkel bonyolítsák le, beleértve az információk hitelesítésével és titkosításával kapcsolatosakat is, amelyek általánosan elérhetők és interoperábilisak más általánosan elérhető információtechnológiai rendszerekkel és szoftverekkel;

(b) fenntartja azokat a rendszereket, amelyek biztosítják a részvételi jelentkezések és az ajánlatok sértetlenségét, a beérkezés idejének meghatározását és a jogosulatlan hozzáférés megakadályozását is ideértve; és

(c) elektronikus információs és kommunikációs eszközöket használ a beszerzési eljárásokban a hirdetmények és az ajánlattételi dokumentáció közzétételéhez, valamint – a lehető legnagyobb mértékben – az ajánlatok benyújtásához.

A beszerzés lefolytatása

5. A beszerzést végző szervnek az érintett közbeszerzést átlátható módon és pártatlanul kell lefolytatnia:

(a) összhangban e fejezettel, a következő módszerek egyikét alkalmazva: nyílt, meghívásos vagy korlátozott körű tendereljárás;

(b) megelőzve az összeférhetetlenséget és a korrupt gyakorlatokat, az érintett Fél jogával összhangban.

Korrupcióellenes intézkedések

6. Az egyes Felek biztosítják, hogy megfelelő intézkedésekkel rendelkeznek a közbeszerzéseik során előforduló korrupció megelőzésére. Az említett intézkedések magukban foglalnak olyan eljárásokat, amelyek határozatlan időre vagy meghatározott időtartamra kizárják a Fél beszerzéseiben való részvételre való jogosultságból azon beszállítókat, amelyekről az adott Fél igazságügyi hatóságai jogerős határozatban megállapították, hogy az adott Fél területén a közbeszerzésekkel kapcsolatban csalárd vagy egyéb jogellenes cselekményeket követtek el. Az egyes Felek biztosítják továbbá, hogy olyan politikákkal és eljárásokkal rendelkezzenek, amelyek a lehető legnagyobb mértékben kiküszöbölik vagy kezelik egy adott közbeszerzésben részt vevő vagy arra befolyást gyakorló személyek részéről esetleg felmerülő összeférhetetlenséget.

Származási szabályok

7. A Felek nem alkalmaznak az e fejezet hatálya alá tartozó közbeszerzés céljából a másik Féltől importált árukra vagy nyújtott szolgáltatásokra olyan származási szabályokat, amelyek eltérnek azoktól a származási szabályoktól, amelyeket az adott Fél a rendes kereskedelmi forgalom során alkalmaz ugyanazon áruk vagy szolgáltatások behozatalára vagy nyújtására.

Előnyök megtagadása

8. Az egyik Fél – előzetes értesítés és konzultáció mellett – megtagadhatja e fejezet előnyeit a másik Fél szolgáltatójától, amennyiben megállapítja, hogy a szolgáltatást olyan vállalkozás nyújtja, amely egyik Fél területén sem folytat jelentős üzleti tevékenységet.

Ellentételezés

9. Az érintett közbeszerzéssel kapcsolatban a Felek, a beszerzést végző szerveiket is beleértve, nem kérhetnek, vehetnek figyelembe, alkalmazhatnak vagy kényszeríthetnek ki ellentételezést.

Nem a közbeszerzésre vonatkozó intézkedések

10. A (2) és a (3) bekezdés nem alkalmazandó:

(a) a behozatalra vagy azzal összefüggésben kivetett vámra vagy bármilyen egyéb díjra;

(b) az ilyen vámok és díjak kivetésének módozataira; és

(c) egyéb behozatali szabályokra, formai előírásokra vagy intézkedésekre, amelyek érintik a szolgáltatások kereskedelmét, az érintett közbeszerzéseket szabályozó intézkedések kivételével.

21.5. CIKK

A közbeszerzési rendszerre vonatkozó információk

1. Mindegyik Fél:

(a) haladéktalanul közzéteszi az érintett közbeszerzésekre vonatkozó jogszabályban vagy egyéb rendelkezésben előírt, és az értesítésekbe vagy az ajánlattételi dokumentációba hivatkozással belefoglalt minden jogszabályt, egyéb rendelkezést, bírósági határozatot, általánosan alkalmazandó igazgatási döntést, szokásos szerződéses záradékot, valamint az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésekre vonatkozó eljárásokat, és azok bármilyen módosítását egy hivatalosan kijelölt, széles körben terjesztett és a nyilvánosság számára könnyen hozzáférhető, elektronikus vagy nyomtatott médiumban; és

(b) megkeresésre azokról felvilágosítást nyújt a másik Félnek.

2. Mindegyik Fél a 21-A., illetve a 21-B. melléklet I. szakaszában felsorolja a következőket:

(a) azon elektronikus vagy nyomtatott médiumok, amelyek útján a Fél közzéteszi az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott információt;

(b) azon elektronikus vagy nyomtatott médiumok, amelyek útján a Fél közzéteszi a 21.6. cikkben, a 21.8. cikk (7) bekezdésében és a 21.15. cikk (2) bekezdésében előírt hirdetményeket; és

(c) azon weboldal(ak) címe, amelye(ke)n a Fél közzéteszi a következőket:

(i) a 21.15. cikk (4) bekezdésében említett beszerzési statisztikái; vagy

(ii) a 21.15. cikk (6) bekezdése alapján odaítélt szerződésekre vonatkozó hirdetményei.

3. Mindegyik Fél haladéktalanul értesíti a közbeszerzési albizottságot a 21-A. vagy a 21-B. melléklet I. szakaszában felsorolt információi bármely módosításáról.

21.6. CIKK

Hirdetmények

A szándékolt beszerzésekről szóló hirdetmény

1. A beszerzést végző szerv a megállapodás hatálya alatt álló minden egyes beszerzés tekintetében hirdetményt tesz közzé a szándékolt beszerzésre vonatkozóan, kivéve, ha a 21.12. cikkben említett körülmények állnak fenn.

2. E fejezet eltérő rendelkezése hiányában a szándékolt közbeszerzésekről szóló minden egyes hirdetménynek a következőket kell tartalmaznia:

(a) a beszerzést végző szerv neve és címe, valamint minden más információ, amely szükséges az intézménnyel való kapcsolatfelvételhez a beszerzéshez kapcsolódó összes lényeges dokumentum megszerzéséhez, valamint a dokumentáció ára és a fizetés módjai, amennyiben a dokumentáció nem térítésmentes;

(b) a beszerzés leírása, beleértve a beszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások jellegét és mennyiségét, illetve ha az a mennyiség nem ismert, a becsült mennyiséget;

(c) a megújítható szerződések esetében, amennyiben lehetséges, a tervezett beszerzésről szóló következő hirdetmények közzétételének várható ütemezése;

(d) valamennyi opció leírása;

(e) az áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidő vagy a szerződés időtartama;

(f) az alkalmazandó beszerzési eljárás, és annak meghatározása, hogy tartalmaz-e tárgyalást vagy elektronikus árverést;

(g) adott esetben a beszerzésben való részvételi jelentkezés benyújtására vonatkozó cím és határidő;

(h) az ajánlatok benyújtására vonatkozó cím és határidő;

(i) azon nyelv vagy nyelvek meghatározása, amelyen vagy amelyeken az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések benyújthatók, amennyiben azok benyújthatók olyan nyelven, amely nem a hivatalos nyelve annak a Félnek, amelyikhez a beszerzést végző szerv tartozik;

(j) a beszállítók részvételi feltételeinek felsorolása és rövid leírása, ideértve a beszállítók által ezzel kapcsolatban benyújtandó meghatározott dokumentumokra és igazolásokra vonatkozó követelményeket, hacsak az ilyen követelményeket nem tartalmazza az ajánlattételi dokumentáció, amelyet a szándékolt beszerzésről szóló hirdetménnyel egy időben bocsátanak az összes érdekelt beszállító rendelkezésére;

(k) ha a beszerzést végző szerv a 21.8. cikk szerint korlátozott számú minősített beszállítót szándékozik kiválasztani, és felhívni ajánlat benyújtására, azon kritériumok meghatározása, amelyek alapján a beszállítók kiválasztása történik, és adott esetben azon beszállítók számának bármilyen korlátozása, akik ajánlatot nyújthatnak be; és

(l) annak feltüntetése, hogy a beszerzés e fejezet hatálya alá tartozik.

Összefoglaló hirdetmény

3. A beszerzést végző szerv a szándékolt beszerzés minden egyes esetére vonatkozóan a WTO egyik hivatalos nyelvén – könnyen hozzáférhető – összefoglaló hirdetményt tesz közzé a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételével egy időben.

Az összefoglaló hirdetménynek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

(a) a beszerzés tárgya;

(b) az ajánlatok benyújtására rendelkezésre álló határidő, vagy adott esetben a beszerzésben való részvételi jelentkezés, vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelem benyújtásának határideje; és

(c) az a cím, ahonnan beszerezhető a beszerzéshez kapcsolódó dokumentáció.

A tervezett beszerzésről szóló hirdetmény

4. Az ajánlatkérőket arra ösztönzik, hogy minden pénzügyi évben a lehető legkorábban tegyék közzé a jövőbeli beszerzési tervekről szóló hirdetményt (a továbbiakban: tervezett beszerzésről szóló hirdetmény). A tervezett beszerzésről szóló hirdetmény tartalmazza a beszerzés tárgyát és a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének hozzávetőleges időpontját vagy azon hozzávetőleges időtartamot, amelyen belül a beszerzés lefolytatható.

5. A 21-A. vagy a 21-B. melléklet B. vagy C. szakaszának hatálya alá tartozó, beszerzést végző szerv a tervezett közbeszerzésről szóló hirdetményt felhasználhatja szándékolt közbeszerzésről szóló hirdetményként, feltéve, hogy a tervezett közbeszerzésről szóló hirdetmény tartalmaz a (2) bekezdésben említett információk közül annyit, amennyi a beszerzést végző szerv rendelkezésére áll, és egy nyilatkozatot, hogy az érdekelt beszállítóknak jelezniük kell a beszerző szerv felé ajánlattételi szándékukat.

A hirdetményekre vonatkozó általános szabályok

6. Valamennyi szándékolt beszerzésről szóló hirdetménynek, összefoglaló hirdetménynek és tervezett beszerzésről szóló hirdetménynek elektronikus úton, díjmentesen, online egyablakos hozzáférési ponton keresztül közvetlenül hozzáférhetőnek kell lennie. Emellett a hirdetmények olyan megfelelő papír médiumban is közzétehetők, amelyet széles körben terjesztenek, és amely a nyilvánosság számára könnyen hozzáférhető marad legalább a hirdetményben feltüntetett időtartam lejártáig.

21.7. CIKK

A részvétel feltételei

1. A beszerzést végző szerv arra a szükséges mértékre korlátozza a beszerzésben való részvétel feltételeit, amellyel biztosítható, hogy a beszállító rendelkezik olyan jogi, pénzügyi, üzleti és műszaki alkalmassággal, amellyel az adott beszerzés megvalósítható.

2. A részvétel feltételeinek meghatározása során a beszerzést végző szerv:

(a) a beszerzésben való részvételt nem köti ahhoz a feltételhez, amely szerint az ajánlattevőnek olyan beszállítónak kell lennie, akinek valamely Fél beszerzést végző szerve korábban már odaítélt egy vagy több szerződést;

(b) követelhet megfelelő előzetes szakmai tapasztalatot, ha szükséges a beszerzés követelményeinek teljesítéséhez; és

(c) a beszerzés feltételeként nem ír elő az adott Fél területén szerzett korábbi tapasztalatot.

3. Annak értékelése során, hogy a beszállító megfelel-e a részvételi feltételeknek, a beszerzést végző szerv:

(a) értékeli a beszállító pénzügyi kapacitását, valamint üzleti és műszaki alkalmasságát a beszállító által végzett üzleti tevékenységek alapján a beszerzést végző szerv szerinti Fél területén és azon kívül; és

(b) az értékelését azon feltételek alapján végzi, amelyeket előzetesen meghatároztak az értesítésekben vagy az ajánlattételi dokumentációban.

4. Amennyiben alátámasztható, a Fél, a beszerzést végző szerveit is beleértve, a következő indokok alapján zárhat ki egy beszállítót:

(a) csőd;

(b) hamis adatok szolgáltatása;

(c) jelentős vagy ismétlődő hiányosságok korábbi szerződés szerinti lényeges követelmény vagy kötelezettség teljesítésében;

(d) az adott Fél joga szerinti súlyos bűncselekményt vagy súlyos szabálysértést megállapító jogerős ítéletek;

(e) szakmai kötelezettségszegés vagy mulasztás, amely hátrányosan érinti a beszállító kereskedelmi feddhetetlenségét; vagy

(f) adófizetési kötelezettség mulasztása.

21.8. CIKK

A beszállítók minősítése

Nyilvántartási rendszerek és minősítési eljárások

1. A Felek, a beszerzést végző szerveiket is beleértve, beszállítói nyilvántartási rendszert tarthatnak fenn, amelyben az érdekelt beszállítóknak regisztrálniuk kell magukat, és rendelkezésre kell bocsátaniuk bizonyos információkat. Ebben az esetben a Fél biztosítja, hogy az érdekelt beszállítók elektronikus úton teljes mértékben hozzáférjenek a nyilvántartási rendszerre vonatkozó információkhoz, és annak érvényességi ideje alatt bármikor kérelmezhessék a nyilvántartásba vételt. Az illetékes hatóság észszerű határidőn belül tájékoztatja őket a kérelemnek helyt adó vagy elutasító határozatáról. A kérelem elutasítása esetén a határozatot megfelelően indokolni kell.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy:

(a) beszerzést végző szervei törekedjenek a minősítési eljárásaik közötti különbségek minimalizálására; és

(b) amennyiben beszerzést végző szerveik nyilvántartási rendszereket tartanak fenn, a beszerzést végző szervek törekedjenek a nyilvántartási rendszereik közötti különbségek minimalizálására.

3. A Felek, a beszerzést végző szerveiket is beleértve, nem fogadhatnak el vagy alkalmazhatnak olyan nyilvántartási rendszert vagy minősítési eljárást, amelynek célja vagy hatása az, hogy szükségtelenül akadályozza a másik Fél beszállítóinak a Fél beszerzésében való részvételét.

Meghívásos eljárás

4. Ha a beszerzést végző szerv meghívásos eljárást kíván lefolytatni, a szerv:

(a) a tervezett beszerzésről szóló hirdetménybe belefoglalja legalább a 21.6. cikk (2) bekezdésének a), b), f), g), j), k) és l) pontjában meghatározott információkat, és felhívja a beszállítókat részvételi jelentkezés benyújtására; és

(b) az ajánlattételi időtartam kezdetéig biztosítja legalább a 21.6. cikk (2) bekezdésének c), d), e), h) és i) pontjában meghatározott információkat a minősített beszállítók számára, akiket a 21.10. cikk (3) bekezdésének b) pontja szerint értesít.

5. A beszerzést végző szerv lehetővé teszi minden minősített beszállító számára, hogy részt vegyen egy adott beszerzésben, hacsak a beszerzést végző szerv a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben nem korlátozza azon beszállítóknak a számát, akiknek engedélyezi ajánlat benyújtását, és nem állapítja meg a korlátozott számú beszállítók kiválasztásának szempontjait. Az ajánlattételi felhívást a hatékony verseny biztosításához szükséges számú beszállítónak kell címezni.

6. Ha az ajánlattételi dokumentáció nyilvánosan nem hozzáférhető a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének időpontjától, a beszerzést végző szerv biztosítja, hogy az említett dokumentációt egyszerre bocsássák valamennyi, az (5) bekezdéssel összhangban kiválasztott minősített beszállító rendelkezésére.

Többszöri felhasználásra szánt jegyzékek

7. Egy beszerzést végző szerv többszöri felhasználásra szánt jegyzéket tarthat fenn, feltéve, hogy a hirdetményt – amelyben felhívják az érdekelt beszállítókat, hogy kérelmezzék a jegyzékbe való felvételüket – évente közzéteszik a 21-A. és a 21-B. melléklet I. szakaszában felsorolt megfelelő médiumban, és ha elektronikus úton teszik közzé, folyamatosan elérhetővé teszik.

8. A (7) bekezdésben szereplő hirdetmény tartalmazza a következőket:

(a) azon áruk vagy szolgáltatások, illetve azok kategóriáinak felsorolása, amelyre vonatkozóan a jegyzéket felhasználhatják;

(b) a beszállítók által a jegyzékbe való felvétel érdekében teljesítendő részvételi feltételek és azok a módszerek, amelyeket a beszerzést végző szerv annak ellenőrzésére használ fel, hogy a beszállító megfelel-e a feltételeknek;

(c) a beszerzést végző szerv neve és címe, valamint az intézménnyel való kapcsolatfelvételhez és a jegyzékkel kapcsolatos valamennyi lényeges dokumentum megszerzéséhez szükséges más információk;

(d) a jegyzék érvényességi időszaka és megújításának vagy megszüntetésének módjai, illetve ha az érvényességi időszakot nem írják elő, annak a módszernek a megadása, amellyel értesítést küldenek a jegyzék használatának megszüntetéséről; és

(e) annak feltüntetése, hogy a jegyzék felhasználható az e fejezet hatálya alá tartozó beszerzések esetében.

9. A (7) bekezdéstől eltérve, ha egy többszöri felhasználásra szánt jegyzék legfeljebb három évig érvényes, a beszerzést végző szervnek elegendő a (7) bekezdésben említett hirdetményt csak egy alkalommal, a jegyzék érvényességi időtartamának kezdetén közzétennie, feltéve, hogy a hirdetmény:

(a) tartalmazza az érvényesség időtartamát, valamint azt, hogy további hirdetményeket nem tesznek közzé; és

(b) közzététele elektronikus úton történik, és folyamatosan elérhető érvényessége időtartama alatt.

10. A beszerzést végző szerv lehetővé teszi a beszállítóknak a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételük bármikori kérelmezését, és észszerűen rövid időn belül feltünteti a jegyzékben az összes minősített beszállítót.

11. Ha a többszöri felhasználásra szánt jegyzékben nem szereplő beszállító a 21.10. cikk (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül részvételi jelentkezést ad be a többszöri felhasználásra szánt jegyzéken alapuló beszerzésben, és benyújt minden előírt dokumentumot, a beszerzést végző szerv megvizsgálja a jelentkezést. A beszerzést végző szerv nem zárhatja ki a beszállítót a mérlegelésből azon az alapon, hogy nem rendelkezett elegendő idővel arra, hogy megvizsgálja a jelentkezést, kivéve, ha kivételes esetekben, a beszerzés bonyolultsága miatt a beszerzést végző szerv nem képes elvégezni a jelentkezés vizsgálatát az ajánlatok benyújtására rendelkezésre bocsátott határidőn belül.

A 21-A. és a 21-B. melléklet B. és C. szakaszának alkalmazási körébe tartozó egyéb szervek

12. Az egyik Félnek a 21-A. vagy a 21-B. melléklet B. vagy C. szakaszának hatálya alá tartozó, beszerzést végző szerve felhasználhatja szándékolt beszerzésről szóló hirdetményként azt a hirdetményt, amely alapján az érdekelt beszállítók kérelmezhetik a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételüket, feltéve, hogy:

(a) a hirdetményt az e cikk (7) bekezdésével összhangban teszik közzé, és az tartalmazza az e cikk (8) bekezdésében előírt információkat, a 21.6. cikk (2) bekezdésében előírt információk közül annyit, amennyi rendelkezésre áll, és egy nyilatkozatot arról, hogy a hirdetmény szándékolt beszerzésről szóló hirdetménynek minősül, vagy, hogy csak a többszöri felhasználásra szánt jegyzéken szereplő beszállítók kapnak további értesítést a többszöri felhasználásra szánt jegyzék hatálya alá tartozó beszerzésekről; és

(b) a beszerzést végző szerv haladéktalanul biztosít az adott beszerzésben való részvételi szándékukat kifejező beszállítók számára elegendő információ ahhoz, hogy felmérhessék az ajánlattételi szándékukat, ideértve a 21.6. cikk (2) bekezdésében előírt valamennyi fennmaradó információt, amennyiben ilyen információ rendelkezésre áll.

13. A 21-A. vagy a 21-B. melléklet B. vagy C. szakaszának hatálya alá tartozó, beszerzést végző szerv lehetővé teheti egy beszállítónak, aki a (10) bekezdéssel összhangban kérte a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételét, hogy egy adott közbeszerzés keretében ajánlatot nyújtson be, amennyiben a beszerzést végző szerv számára elegendő idő áll rendelkezésére annak megvizsgálására, hogy a beszállító teljesíti-e a részvétel feltételeit.

A beszerző szerv határozataira vonatkozó információk

14. A beszerzést végző szerv haladéktalanul tájékoztatja a beszerzésben való részvételi jelentkezést vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelmet benyújtó beszállítót a beszerzést végző szerv által a jelentkezéssel vagy a kérelemmel kapcsolatban meghozott döntésről.

15. Ha a beszerzést végző szerv elutasítja a közbeszerzésben való részvételre való jelentkezést vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelmét, visszavonja a beszállító minősítését, vagy eltávolítja a beszállítót a többszöri felhasználásra szánt jegyzékből, a beszerzést végző szervnek erről haladéktalanul értesítenie kell a beszállítót, és a beszállító kérésére haladéktalanul írásban meg kell indokolnia a döntést.

21.9. CIKK

Műszaki leírások és ajánlattételi dokumentáció

Műszaki leírások

1. A beszerző szerv nem készíthet, nem fogadhat el vagy nem alkalmazhat műszaki leírásokat, vagy nem írhat elő megfelelőségértékelési eljárásokat azzal a szándékkal vagy eredménnyel, hogy szükségtelen akadályokat állítson a Felek közötti kereskedelem útjába.

2. A beszerzendő árukra és szolgáltatásokra vonatkozó műszaki leírások rögzítésekor a beszerzést végző szerv adott esetben:

(a) a tervezési és leíró jellemzők helyett a teljesítmény- és funkcionális követelmények tekintetében határozza meg a műszaki leírást; és

(b) a műszaki leírásokat nemzetközi szabványokra alapozza, ha ilyen szabványok léteznek, vagy egyébként nemzeti műszaki szabályokra, elismert nemzeti szabványokra vagy építési kódexekre.

3. Amennyiben a műszaki leírások tervezési vagy leíró jellemzőket tartalmaznak, a beszerzést végző szerv adott esetben a „vagy ezzel egyenértékű” szavaknak az ajánlattételi dokumentációban való szerepeltetésével köteles jelezni, hogy figyelembe veszi azokat az egyenértékű árukra vagy szolgáltatásokra irányuló ajánlatokat, amelyek igazolhatóan teljesítik a beszerzés követelményeit.

4. A beszerzést végző szerv nem írhat elő olyan műszaki leírásokat, amelyek bizonyos védjegyet vagy kereskedelmi nevet, szabadalmat, szerzői jogot, formatervet, típust, konkrét származást, gyártót vagy beszállítót követelnek meg, vagy azokra hivatkoznak, kivéve, ha a beszerzési követelményeknek nincs más kellően pontos és érthető leírási módja, és feltéve, hogy a beszerzést végző szerv az ajánlattételi dokumentációban a „vagy ezzel egyenértékű” szavakat szerepelteti.

5. A beszerzést végző szerv nem kér vagy fogad el beszerzésre vonatkozó műszaki leírások előkészítése vagy elfogadása során felhasználható tanácsot olyan személytől, aki üzletileg érdekelt lehet a beszerzésben olyan módon, amely a versenyt akadályozhatja.

6. A Fél lehetővé teheti a beszerzést végző szervei számára, hogy környezetvédelmi és társadalmi megfontolásokat vegyenek figyelembe, feltéve, hogy azok megkülönböztetéstől mentesek, és hogy kapcsolódnak a szerződés tárgyához.

7. Az egyértelműség érdekében: a Fél, ideértve annak beszerző szerveit is, e cikkel összhangban elkészíthet, elfogadhat vagy alkalmazhat olyan műszaki leírásokat, amelyek a természeti erőforrások megőrzésére vagy a környezetvédelem előmozdítására irányulnak.

Ajánlattételi dokumentáció

8. A beszerzést végző szervnek a beszállítók rendelkezésére kell bocsátania az ajánlattételi dokumentációt, amely a beszállítók számára az ajánlatok elkészítéséhez és benyújtásához szükséges összes információt tartalmazza. Hacsak a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény már nem tartalmazza, az ilyen dokumentációnak a következők teljes körű leírását kell tartalmaznia:

(a) a beszerzés leírását, a beszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások jellegét és mennyiségét is ideértve, illetve ha a mennyiség nem ismert, a becsült mennyiséget és minden más teljesítendő követelményt, a műszaki leírást, a megfelelőség igazolását, a terveket, a rajzokat és útmutatókat is ideértve;

(b) a beszállítókra vonatkozó részvételi feltételeket, a beszállítók által a részvételi feltételekkel kapcsolatban megküldendő információk és dokumentumok listáját is ideértve;

(c) a szerződés odaítélésekor a beszerzést végző szerv által alkalmazandó valamennyi bírálati szempontot, és az ilyen szempontok relatív jelentőségét, kivéve azokat az eseteket, ahol az ár az egyetlen szempont;

(d) ha a beszerzést végző szerv elektronikus eszközökkel fogja lefolytatni a beszerzést, a hitelesítéssel és titkosítással kapcsolatos valamennyi követelményt vagy az információ elektronikus úton történő benyújtásához kapcsolódó más követelményeket;

(e) ha a beszerzést végző szerv elektronikus árverést fog alkalmazni, az árverés alapjául szolgáló szabályok ismertetését, ideértve az ajánlatnak a bírálati szempontokkal kapcsolatos elemeinek meghatározását is;

(f) ha az ajánlatokat nyilvánosan fogják felbontani, az ajánlatok felbontásának dátumát, időpontját és helyét, valamint adott esetben az ajánlatok felbontásánál jelenlétre jogosultakat;

(g) minden más feltétel, ideértve a fizetési feltételeket és az ajánlatok benyújtási módjainak bármilyen meghatározását, így a nyomtatott formában vagy elektronikus úton történő benyújtást; és

(h) az áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidőket.

9. A beszerzés tárgyát képező áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidők meghatározása során a beszerzést végző szerv olyan tényezőket vesz figyelembe, mint a beszerzés bonyolultsága, az alvállalkozók bevonásának várható mértéke és az áruk előállításához, kiraktározásához és az eladás helyéről való elszállításához, illetve a szolgáltatás nyújtásához szükséges valós időtartam.

10. A tervezett beszerzésről szóló hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban megadott bírálati szempontok – többek között – ár- és egyéb költségtényezőket, valamint minőségi, műszaki értékkel, környezeti jellemzőkkel és teljesítési feltételekkel kapcsolatos szempontokat is tartalmazhatnak.

11. A beszerzést végző szerv haladéktalanul:

(a) rendelkezésre bocsátja az ajánlattételi dokumentációt, annak biztosítása érdekében, hogy az érdekelt beszállítók számára elegendő idő álljon rendelkezésre arra, hogy benyújthassák ajánlataikat;

(b) kérelemre átadja az ajánlattételi dokumentációt bármely érdekelt beszállító részére; és

(c) válaszol minden lényeges információra irányuló, érdekelt vagy részt vevő beszállító által benyújtott észszerű információkérésre, feltéve, hogy az ilyen információ nem jelent az érintett beszállító számára előnyt más beszállítókhoz képest.

Módosítások

12. Ha a beszerzést végző szerv a szerződés odaítélését megelőzően megváltoztatja a tervezett beszerzésről szóló hirdetményben vagy a részt vevő beszállítók rendelkezésére bocsátott ajánlattételi dokumentációban meghatározott szempontokat vagy követelményeket, vagy módosítja, vagy újra kiadja a hirdetményt vagy a pályázati dokumentációt, írásban megküld minden ilyen módosítást vagy a módosított vagy újból közzétett hirdetményt vagy a pályázati dokumentációt:

(a) az információ módosításának, megváltozásának vagy újbóli kiadásának időpontjában a beszerzésben részt vevő valamennyi beszállítónak, ha az említett beszállítók ismertek a beszerzést végző szerv számára, és minden más esetben az eredeti információ rendelkezésre bocsátásával megegyező módon; és

(b) megfelelő időben, lehetővé téve az említett beszállítók számára, hogy adott esetben módosíthassák és ismét benyújthassák a módosított ajánlataikat.

21.10. CIKK

Időtartamok

1. A beszerzést végző szervnek saját indokolt igényeivel összhangban elegendő időt kell biztosítania a beszállítók számára ahhoz, hogy előkészítsék és benyújtsák részvételi jelentkezéseiket és ajánlataikat, figyelemmel olyan tényezőkre, mint:

(a) a beszerzés természete és összetettsége;

(b) alvállalkozók bevonásának várható mértéke; és

(c) az ajánlatoknak a másik Fél területén vagy a beszerző szerv területén található pontokról történő, nem elektronikus úton történő továbbításához szükséges idő, amennyiben nem kerül sor elektronikus eszközök használatára.

A határidők, beleértve azok meghosszabbítását is, valamennyi érdekelt vagy résztvevő beszállító esetében azonosak.

2. A meghívásos eljárást alkalmazó beszerzést végző szerv megállapítja, hogy a részvételi jelentkezések benyújtásának határideje elvileg nem lehet a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától számított 25 napnál rövidebb. Ha a beszerzést végző szerv által megfelelően indokolt sürgősség miatt e határidő nem betartható, a határidő 10 napnál nem rövidebb időtartamra rövidíthető.

3. A (4), (5), (7) és (8) bekezdésben foglaltak kivételével a beszerzést végző szerv az ajánlattételi határidőt 40 napnál nem rövidebb időtartamban határozza meg:

(a) nyílt eljárás esetében a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától számítva; vagy

(b) meghívásos pályázati eljárás esetében attól a naptól számítva, hogy a beszerzést végző szerv megküldte a beszállítónak az ajánlattételi felhívást, attól függetlenül, hogy alkalmaz-e többszöri felhasználásra szánt jegyzéket vagy sem.

4. A beszerzést végző szerv lerövidítheti a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott ajánlattételi határidőt 10 napnál nem rövidebb időtartamra, ha:

(a) a beszerzést végző szerv a 21.6. cikk (4) bekezdése szerint tervezett beszerzésről szóló hirdetményt tett közzé a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételét legalább 40 nappal, de legfeljebb 12 hónappal megelőzően, és a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény tartalmazza a következőket:

(i) a beszerzés leírása;

(ii) az ajánlatok vagy a részvételi jelentkezések benyújtásának várható határideje;

(iii) annak jelzése, hogy az érdekelt beszállítóknak jelezniük kell a beszerzésben való részvételi szándékukat a beszerzést végző szerv felé;

(iv) azon cím, ahonnan beszerezhetők a beszerzéshez kapcsolódó dokumentumok; és

(v) a 21.6. cikk (2) bekezdése alapján a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményhez előírt információk közül annyi, amennyi rendelkezésre áll;

(b) a beszerzést végző szerv a megújítható szerződések esetében a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben jelzi, hogy a későbbi hirdetményekben szereplő ajánlattételi határidőket e bekezdés alapján határozza meg; vagy

(c) a beszerzést végző szerv által megfelelően indokolt sürgősség miatt a (3) bekezdéssel összhangban megállapított ajánlattételi határidő nem tartható be.

5. A beszerző szerv a következő feltételek fennállása esetén feltételenként öt nappal lerövidítheti a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott ajánlattételi határidőt:

(a) a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzététele elektronikus úton történik;

(b) a teljes ajánlattételi dokumentációt elektronikus úton bocsátják rendelkezésre a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától; és

(c) a beszerzést végző szerv elektronikus úton fogadja az ajánlatokat.

6. Az (5) bekezdésnek a (4) bekezdéssel összefüggésben történő alkalmazása semmiképpen sem eredményezheti a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott ajánlattételi határidőnek a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától számított 10 napnál rövidebb időtartamra történő lerövidítését.

7. E cikk bármely egyéb rendelkezésétől eltérően abban az esetben, ha a beszerzést végző szerv kereskedelmi árukat vagy szolgáltatásokat, illetve azok bármilyen kombinációját szerzi be, a (3) bekezdéssel összhangban az ajánlattételi határidőt lerövidítheti 13 napnál nem rövidebb időtartamra, feltéve, hogy a beszerzést végző szerv elektronikus úton egy időben teszi közzé a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményt és a teljes ajánlattételi dokumentációt. Ha ezenkívül a beszerzést végző szerv a kereskedelmi árukra vagy szolgáltatásokra benyújtott ajánlatokat elektronikus úton fogadja, a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott határidőt lerövidítheti 10 napnál nem rövidebb időtartamra.

8. Ha a 21-A. vagy a 21-B. melléklet B. vagy C. szakaszának hatálya alá tartozó beszerzést végző szerv kiválasztotta valamennyi vagy egy korlátozott számú minősített beszállítót, az ajánlattétel időtartamát a beszerzést végző szerv és a kiválasztott beszállítók közös megegyezésével állapíthatják meg. Megegyezés hiányában az időtartam nem lehet 10 napnál rövidebb.

21.11. CIKK

Tárgyalás

1. A Fél előírhatja a beszerzést végző szervei számára, hogy tárgyalásokat folytassanak a beszállítókkal, ha:

(a) a beszerzést végző szerv kifejezte a tárgyalások folytatására irányuló szándékát a 21.6. cikk (1) bekezdésében előírt, a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben; vagy

(b) ha az értékelésből az állapítható meg, hogy egyetlen ajánlatot sem lehet nyilvánvalóan legkedvezőbbnek minősíteni a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban meghatározott egyedi bírálati szempontok alapján.

2. A beszerzést végző szerv:

(a) biztosítja, hogy a tárgyalásban részt vevő beszállítók elutasítására a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban megadott bírálati szempontoknak megfelelően kerüljön sor; és

(b) a tárgyalások lezárásakor minden versenyben maradó, részt vevő beszállítónak biztosítania kell egy közös határidőt bármilyen új vagy módosított ajánlat benyújtására.

21.12. CIKK

Korlátozott körű tendereljárás

1. Feltéve, hogy nem a beszállítók közötti verseny elkerülésére, belföldi beszállítóinak védelmére vagy oly módon alkalmazzák, amely hátrányos megkülönböztetést jelent a másik Fél beszállítóival szemben, a beszerzést végző szerv korlátozott körű tendereljárást alkalmazhat, és dönthet úgy, hogy nem alkalmazza a 21.6–21.8. cikket, a 21.9. cikk (8)–(12) bekezdését, valamint a 21.10., a 21.11., a 21.13. és a 21.14. cikket a következő körülmények bármelyikének fennállta esetén:

(a) feltéve, hogy az ajánlattételi dokumentáció előírásait nem módosítják lényegesen, ha:

(i) nem nyújtottak be ajánlatot, vagy egyetlen beszállító sem nyújtott be részvételi jelentkezést;

(ii) a benyújtott ajánlatok egyike sem felel meg az ajánlattételi dokumentációban meghatározott alapvető követelményeknek;

(iii) egyik beszállító sem felelt meg a részvétel feltételeinek; vagy

(iv) a benyújtott ajánlatok összejátszáson alapultak;

(b) ha az árukat vagy szolgáltatásokat csak egy bizonyos beszállító szállíthatja vagy nyújthatja, és nem létezik észszerű alternatíva vagy nem léteznek helyettesítő áruk vagy szolgáltatások, a következő okok miatt:

(i) a megrendelés műalkotásra szól;

(ii) szabadalmak, szerzői jogok vagy más kizárólagos jogok védelme; vagy

(iii) a verseny műszaki okokra visszavezethető hiánya miatt;

(c) az árut szállító vagy a szolgáltatást nyújtó eredeti nyertes beszállító általi olyan kiegészítő teljesítések esetén, amelyek nem képezték az eredeti beszerzés részét, ha az ilyen pótlólagos áruk vagy szolgáltatások szállítójának megváltoztatása:

(i) nem megvalósítható olyan gazdasági vagy technikai okok miatt, mint például az eredeti közbeszerzés során vásárolt, meglévő berendezésekkel, szoftverekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy kölcsönös átjárhatóság; és

(ii) jelentős kényelmetlenséget vagy jelentős mértékű párhuzamos költségeket okozna a beszerzést végző szerv számára;

(d) amennyiben feltétlenül szükséges, ha a beszerzést végző szerv által előre nem látható események által előidézett rendkívüli sürgősségi okokból az árukat vagy szolgáltatásokat nyílt vagy meghívásos eljárással nem lehet időben beszerezni;

(e) árupiacon vásárolt áruk esetében;

(f) ha egy beszerzést végző szerv olyan prototípusokat vagy első árut, illetve szolgáltatást vásárol, amelyet egyedi kutatási, kísérleti, tanulmányi vagy eredeti fejlesztési szerződés keretében vagy céljából a beszerzést végző szerv kérésére fejlesztettek ki;

az első termék vagy szolgáltatás eredeti kifejlesztése magában foglalhat korlátozott mértékű gyártást vagy szolgáltatásnyújtást annak érdekében, hogy felölelje a helyszínen végzett vizsgálat eredményeit, és kimutatható legyen, hogy a termék vagy szolgáltatás alkalmas a minőségi szabványok szempontjából elfogadható mennyiségben történő gyártásra vagy szolgáltatás nyújtására, de nem tartalmaz mennyiségi előállítást vagy szolgáltatásnyújtást a piacképesség megalapozására, illetve a kutatási és fejlesztési költségek fedezésére;

(g) rendkívül előnyös feltételekkel lebonyolított vásárlások esetében, amely feltételek csak nagyon rövid ideig állnak fenn szokatlan értékesítések esetén, mint például a felszámolás, csődgondokság általi vagy csőd miatti értékesítések, tehát nem a rendszeres beszállítóktól történő szokásos vásárlások esetében; vagy

(h) ha a szerződést a tervpályázat nyertesének ítélik oda, feltéve, hogy:

(i) a pályázatot olyan módon szervezték meg, amely összhangban áll e fejezet alapelveivel, különösen a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételét illetően; és

(ii) a pályázatokat független bírálóbizottság bírálja el a tervezési szerződésnek a nyertes számára való odaítélése céljából.

2. A beszerzést végző szerv írásbeli jelentést készít minden, az (1) bekezdés alapján odaítélt szerződésről. A jelentés tartalmazza a beszerzést végző szerv nevét, a beszerzett áruk vagy szolgáltatások értékét és fajtáját, valamint egy, az (1) bekezdésben szereplő, a korlátozott körű tendereljárás alkalmazását indokoló körülményeket és feltételeket bemutató nyilatkozatot.

21.13. CIKK

Elektronikus árverések

Ha a beszerzést végző szerv elektronikus árverés útján szándékozik az érintett közbeszerzést lefolytatni, az elektronikus árverés megkezdése előtt mindegyik résztvevő rendelkezésére kell bocsátania a következőket:

(a) az automatikus értékelési módszert, az ajánlattételi dokumentációban meghatározott bírálati szempontokon alapuló matematikai képletet is ideértve, amelyet az árverés során az ajánlatok automatikus rangsorolására vagy újbóli rangsorolására használnak fel;

(b) az ajánlat elemeire vonatkozó bármilyen első értékelés eredményeit, amennyiben a szerződést a legelőnyösebb ajánlat alapján ítélik oda; és

(c) az árverés lefolytatásához kapcsolódó bármilyen más vonatkozó információt.

21.14. CIKK

Az ajánlatok kezelése és a szerződések odaítélése

Az ajánlatok kezelése

1. A beszerzést végző szerv az összes ajánlatot olyan eljárások részeként fogadja, bontja fel és kezeli, amelyek biztosítják a beszerzési eljárás tisztességességét és pártatlanságát, valamint az ajánlatok bizalmasan történő kezelését.

2. Ha a beszerzést végző szerv bármelyik beszállítónak lehetőséget ad nem szándékolt formai hibák javítására az ajánlatok felbontása és a szerződés odaítélése között, ugyanezt a lehetőséget kell biztosítania az összes beszállítónak.

A szerződések odaítélése

3. Ahhoz, hogy az odaítélésről dönthessenek, az ajánlatot írásban kell benyújtani, és a felbontás időpontjában meg kell felelnie a hirdetményekben és az ajánlattételi dokumentációban meghatározott alapvető követelményeknek, és a részvételi feltételeknek eleget tevő beszállítótól kell származnia.

4. Hacsak a beszerzést végző szerv meg nem állapítja, hogy a szerződés odaítélése nem szolgálja a közérdeket, a beszerzést végző szervnek a szerződést annak a beszállítónak kell odaítélnie, amelyről megállapította, hogy alkalmas a szerződés feltételeinek teljesítésére, és annak a beszállítónak, amely kizárólag a hirdetményekben és a pályázati dokumentációban meghatározott bírálati szempontok alapján a következőt nyújtotta be:

(a) a legelőnyösebb ajánlatot; vagy

(b) ahol az ár volt az egyetlen szempont, a legalacsonyabb árat tartalmazó ajánlatot.

5. Ha a beszerzést végző szervhez a többi benyújtott ajánlathoz képest kirívóan alacsony árat tartalmazó ajánlat érkezik, kérheti annak bizonyítását, hogy a beszállító megfelel a részvétel feltételeinek, és képes a szerződés feltételeinek teljesítésére.

6. A beszerzést végző szerv nem élhet opciókkal, nem állhat el a beszerzéstől, vagy nem módosíthat odaítélt szerződéseket olyan módon, amely az e fejezet szerinti kötelezettségek megkerülését szolgálja.

7. A Felek általános szabályként az odaítélés és a szerződés megkötése között várakozási időt biztosíthatnak annak érdekében, hogy a sikertelen ajánlattevők számára elegendő idő álljon rendelkezésre az odaítélésről szóló határozat felülvizsgálatára és megtámadására.

21.15. CIKK

A beszerzési információk átláthatósága

A beszállítóknak nyújtott információk

1. A beszerzést végző szerv haladéktalanul tájékoztatja a beszerzésben részt vevő beszállítókat a szerződés odaítéléséről szóló döntéséről, és a tájékoztatást a beszállító kérésére írásban is megteszi. A 21.16. cikk (2) és (3) bekezdésére figyelemmel a beszerzést végző szerv kérésre indokolást küld az elutasított beszállítónak, amelyben ismerteti az ajánlat elutasításának okait és a nyertes beszállító ajánlatának relatív előnyeit.

A szerződések odaítéléséről szóló információk közzététele

2. A beszerzést végző szerv legkésőbb az e fejezet hatálya alá tartozó egyes szerződések odaítélésétől számított 72 napon belül hirdetményt tesz közzé a 21-A. vagy a 21-B. melléklet I. szakaszában felsorolt, megfelelő nyomtatott vagy elektronikus médiumban. Ha a beszerzést végző szerv csak elektronikus médiumban teszi közzé a hirdetményt, az információknak észszerű ideig könnyen hozzáférhetőnek kell maradniuk. A hirdetménynek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

(a) a beszerzett áruk vagy szolgáltatások leírása;

(b) a beszerzést végző szerv neve és címe;

(c) a nyertes beszállító neve és címe;

(d) a nyertes ajánlat értéke, illetve a szerződés odaítélésénél figyelembe vett legmagasabb és legalacsonyabb értékű ajánlat;

(e) az odaítélés dátuma; és

(f) az alkalmazott beszerzési módszer típusa, valamint amennyiben a 21.12. cikkel összhangban korlátozott körű tendereljárást alkalmaztak, az ilyen eljárás alkalmazását indokoló körülmények leírása.

A dokumentáció és a jelentések megőrzése, és az elektronikus nyomonkövethetőség

3. A beszerzést végző szerv a szerződés odaítélését követően legalább három évig megőrzi a következőket:

(a) az érintett közbeszerzésekkel kapcsolatos beszerzési eljárásokra és szerződések odaítélésére vonatkozó dokumentáció és jelentések, beleértve a 21.12. cikk (2) bekezdésében előírt jelentéseket; és

(b) azon adatok, amelyek biztosítják az érintett közbeszerzések lefolytatásának elektronikus és megfelelő módon történő nyomonkövethetőségét.

Statisztikai adatok cseréje

4. A Felek az e fejezet hatálya alá tartozó beszerzéseikkel kapcsolatban statisztikai adatokat gyűjtenek és cserélnek éves szinten[86]. Az említett statisztikai jelentéseknek az érintett Fél e fejezet hatálya alá tartozó, valamennyi beszerző szerve által odaítélt szerződések tekintetében tartalmaznia kell az érintett közbeszerzések keretében odaítélt szerződések becsült értékére vonatkozó globális szintű statisztikákat, a beszerzést végző szervek kategóriái szerinti bontásban.

5. Ha ilyen információk rendelkezésre állnak, a felek statisztikai adatokat szolgáltatnak a beszerző szervek által beszerzett termékek és szolgáltatások származási országáról. Az ilyen statisztikák összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében a 21.19. cikk alapján létrehozott közbeszerzési albizottság iránymutatást nyújt az alkalmazandó módszerekről. Az e fejezet hatálya alá tartozó beszerzések hatékony nyomon követésének biztosítása érdekében a vegyes tanács határozhat a (4) bekezdésben meghatározott követelmények módosításáról.

6. Amennyiben valamelyik Fél az odaítélt szerződésekről szóló hirdetmények elektronikus formában történő közzétételét írja elő a (2) bekezdés alapján, és a hirdetmények a nyilvánosság számára egységes adatbázison keresztül olyan formában érhetők el, amely lehetővé teszi az odaítélt szerződések elemzését, a Fél a közbeszerzéssel foglalkozó albizottságnak történő jelentéstétel helyett megadhatja a weboldalra mutató hivatkozást, valamint felvilágosítást nyújthat az ilyen adatok eléréséhez és felhasználásához.

[86] Az első adatcserére e megállapodás hatálybalépése után egy évvel kerül sor.

21.16. CIKK

Az információk közzététele

Információszolgáltatás a Felek számára

1. A másik Fél kérésére a Fél haladéktalanul rendelkezésre bocsátja az annak megállapításához szükséges összes információt, hogy az érintett beszerzést tisztességesen, pártatlanul és e fejezettel összhangban folytatták-e le, a nyertes ajánlat jellemzőiről és relatív előnyeiről szóló információt is ideértve. Az a Fél, amelyhez az információ beérkezik, nem adhatja tovább az említett információt egyik beszállítónak sem, ha ez a jövőbeli ajánlatok közötti versenyt veszélyeztetné, kivéve, ha megszerezte az információt nyújtó Fél hozzájárulását.

Az információk közzétételének tilalma

2. E fejezet bármely más rendelkezése ellenére a Felek, ideértve a beszerzést végző szerveiket, nem bocsátanak a beszállítók rendelkezésére olyan információkat, amelyek sérthetik a beszállítók közötti tisztességes versenyt.

3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az kötelezné a Feleket, ideértve azok beszerzést végző szerveit, hatóságait és felülvizsgálati testületeit bizalmas információk közzétételére, amennyiben a közzététel:

(a) akadályozná a bűnüldözést;

(b) sértheti a beszállítók közötti tisztességes versenyt;

(c) sértené egyes személyek jogos üzleti érdekeit, ideértve a szellemi tulajdon védelmét; vagy

(d) más módon ellentétes lenne a közérdekkel.

21.17. CIKK

Hazai jogorvoslati eljárások

1. Mindegyik Félnek gyors, hatékony, átlátható és megkülönböztetéstől mentes igazgatási vagy bírósági felülvizsgálati eljárásokat kell biztosítania, amelyeken keresztül az olyan érintett beszerzésekkel összefüggésben, amelyekben a beszállító érdekelt vagy érdekelt volt, a beszállító kifogást emelhet:

(a) az e fejezetben foglaltak megsértésével kapcsolatban; vagy

(b) ha a beszállítónak nem áll jogában a Fél törvényei alapján, hogy közvetlenül kifogást emeljen az e fejezetben foglaltak megsértésével kapcsolatban, az egyik Fél által az e fejezet végrehajtására hozott intézkedéseknek való megfelelés elmulasztásával kapcsolatban.

Az eljárási szabályokat valamennyi kifogásra vonatkozóan írásba kell foglalni, és általánosan hozzáférhetővé kell tenni.

2. Abban az esetben, amikor egy beszállító olyan érintett közbeszerzéssel összefüggésben, amelyben érdekelt, vagy érdekelt volt, panaszt tesz az (1) bekezdésben meghatározott jogsértéssel vagy mulasztással kapcsolatban, az érintett közbeszerzést végző szerv szerinti Félnek ösztönöznie kell a beszerzést végző szervet és a beszállítót arra, hogy konzultáció keretében keressenek megoldást a panaszra. A beszerzést végző szervnek az ilyen panaszokat pártatlanul és időben kell megvizsgálnia olyan módon, hogy az ne érintse a beszállító részvételét a jelenleg zajló vagy a jövőbeli beszerzésekben, vagy az ahhoz való jogát, hogy igazgatási vagy bírósági felülvizsgálati eljárás részeként jogorvoslattal éljen.

3. Minden beszállítónak elegendő időt kell biztosítani a kifogás elkészítésére és benyújtására, amely semmiképp sem lehet 10 napnál rövidebb attól a naptól számítva, amelyen a beszállító számára a kifogás alapja ismertté vált, vagy észszerűen ismertté kellett válnia.

4. Mindegyik Fél létrehoz vagy kijelöl legalább egy pártatlan közigazgatási vagy bírói hatóságot, amely független a beszerzést végző szerveitől, hogy átvegye és megvizsgálja a beszállítónak az érintett közbeszerzéssel összefüggően felmerült kifogásait.

5. Ha először a (4) bekezdésben említett hatóságtól különböző testület vizsgálja felül a kifogást, a Félnek biztosítania kell, hogy a beszállító fellebbezéssel fordulhasson az eredeti határozat ellen egy pártatlan igazgatási vagy bírói hatósághoz, mely független attól a beszerzést végző szervtől, amelynek beszerzése a kifogás tárgyát képezi.

6. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a nem bírósági felülvizsgálati testület határozata vagy bírósági felülvizsgálat alá tartozik, vagy a testület olyan eljárásokkal rendelkezik, amelyek biztosítják a következőket:

(a) a beszerzést végző szerv írásban válaszol a kifogásra, és a felülvizsgálati testület rendelkezésére bocsátja az összes vonatkozó dokumentumot;

(b) az eljárás résztvevőit (a továbbiakban: a résztvevők) megilleti az a jog, hogy a felülvizsgálati testület kifogással kapcsolatos határozathozatala előtt meghallgassák őket;

(c) a résztvevőket megilleti a jog, hogy képviseltethessék magukat, és segítséget vehessenek igénybe;

(d) a résztvevők számára biztosítani kell, hogy a teljes eljárásban részt vehessenek;

(e) a résztvevőknek jogukban áll kérni, hogy az eljárások nyilvánosak legyenek és tanúkat idézhessenek be; és

(f) a felülvizsgálati testület a beszállítók kifogásaival kapcsolatos határozatait vagy ajánlásait időben, írásban hozza meg, és minden egyes határozatot vagy ajánlást indokolással lát el.

7. Mindegyik Fél olyan azonnali átmeneti eljárásokat előíró intézkedéseket fogad el vagy tart fenn, amelyek biztosítják a beszállító számára a beszerzésben való részvétel lehetőségét. Az említett ideiglenes intézkedések a beszerzési eljárás felfüggesztését eredményezhetik. Az ilyen eljárások lehetővé tehetik az érintett érdekek – többek között a közérdek – szempontjából túlnyomóan hátrányos következmények figyelembevételét annak eldöntésekor, hogy kell-e ilyen ideiglenes intézkedéseket alkalmazni. Az intézkedés mellőzésének bármely indokát írásban kell ismertetni.

8. Mindegyik Fél olyan eljárásokat fogad el vagy tart fenn, amelyek korrekciós intézkedéseket vagy az elszenvedett veszteség vagy kár megtérítését írják elő, ha egy felülvizsgálati szerv megállapítja, hogy az (1) bekezdésben említett jogsértés vagy mulasztás történt. Az elszenvedett veszteségért vagy kárért járó kártérítés korlátozható vagy az ajánlat elkészítésének költségeire, vagy a kifogással kapcsolatos költségekre, vagy mindkettőre.

21.18. CIKK

Az alkalmazási kör módosítása és helyesbítése

1. Az Európai Unió módosíthatja vagy helyesbítheti a 21-A. mellékletet, és Mexikó módosíthatja vagy helyesbítheti a 21-B. mellékletet.

Módosítások

2. Ha valamelyik Fél módosítani kívánja a 21-A., ileltve a 21-B. mellékletet, az említett Fél:

(a) írásban értesíti a másik Felet; és

(b) az értesítésben ismerteti a másik Fél számára ajánlott megfelelő kompenzációs kiigazításokra irányuló javaslatot, annak érdekében, hogy a módosítást megelőzővel összehasonlítható szintű alkalmazási kört lehessen fenntartani.

3. A (2) bekezdés b) pontja ellenére, egy adott Félnek nem kell kompenzációs kiigazításokról rendelkeznie, ha a módosítás olyan beszerzést végző szervre vonatkozik, amely felett a Fél ténylegesen megszüntette ellenőrzését vagy befolyását. A 21-A. melléklet C. szakasza, vagy a 21-B. melléklet B. vagy C. szakaszának az egyes államokra vonatkozó 2. aljegyzéke alá tartozó beszerzést végző szervek érintett közbeszerzései feletti kormányzati ellenőrzés vagy befolyás akkor tekinthető ténylegesen megszűntnek, ha a beszerzést végző szerv olyan piacokon van versenynek kitéve, amelyekre a bejutás nem korlátozott.

4. A másik Fél kifogást emelhet a (2) bekezdés a) pontja alapján bejelentett javasolt módosítással szemben, ha vitatja, hogy:

(a) a (2) bekezdés b) pontja szerint javasolt kiigazítás megfelelő a meglévő, ezen fejezetben előírottal összehasonlítható szintű hatály fenntartásához;

(b) a javasolt módosítás olyan beszerzést végző szervre vonatkozik, amely felett a Fél a (3) bekezdésnek megfelelően ténylegesen megszüntette ellenőrzését vagy befolyását.

A kifogást írásban, a (2) bekezdés a) pontja szerinti értesítés kézhezvételétől számított 45 napon belül kell benyújtani, ellenkező esetben úgy tekintendő, hogy az érintett Fél elfogadta a kiigazítást vagy a módosítást, beleértve a 31. fejezet (Vitarendezés) alkalmazásában is.

Helyesbítések

5. A 21-A. vagy a 21-B. melléklet következő módosításait tisztán formai jellegű helyesbítésnek kell tekinteni, feltéve, hogy nem érintik az e fejezetben meghatározott meglévő hatályt:

(a) a beszerzést végző szerv nevében történt változás;

(b) a 21-A. vagy a 21-B. melléklet A., B. vagy C. szakaszának hatálya alá tartozó két vagy több szerv egyesülése; és

(c) a 21-A. vagy a 21-B. melléklet A., B. vagy C. szakaszának hatálya alá tartozó szerv két vagy több olyan szervre történő szétválása, amelyek mindegyikét hozzáadják a 21-A. vagy a 21-B. melléklet ugyanazon szakasza alá tartozó beszerzést végző szervekhez.

6. Mindegyik Fél e megállapodás hatálybalépését követően háromévente értesíti a másik Felet a 21-A. vagy a 21-B. melléklet javasolt helyesbítéseiről.

7. Az értesítés kézhezvételétől számított 45 napon belül bármelyik Fél értesítheti a másik Felet a javasolt helyesbítéssel szembeni kifogásáról. Ha egy Fél kifogást nyújt be, magyarázatot kell adnia arra, miért véli úgy, hogy a javasolt helyesbítés nem az (5) bekezdés hatálya alá tartozó változás, és ismertetnie kell a javasolt helyesbítés hatását az e fejezetben előírt alkalmazási körre. Ha az értesítés kézhezvételétől számított 45 napon belül nem terjesztenek elő írásban kifogást, úgy tekintendő, hogy a másik Fél elfogadta a javasolt helyesbítést.

Konzultációk és vitarendezés

8. Ha a másik Fél kifogást emel a javasolt módosítással vagy helyesbítéssel szemben, a Felek arra törekednek, hogy a kérdést konzultációk útján rendezzék. Ha a kifogás kézhezvételétől számított 60 napon belül nem születik megállapodás, azon Fél, amelyik módosítani vagy helyesbíteni kívánja a 21-A. vagy a 21-B. mellékletet, a 31. fejezet (Vitarendezés) szerinti vitarendezési eljárás elé utalhatja az ügyet. A javasolt módosítás vagy helyesbítés csak akkor lép hatályba, ha ahhoz mindkét Fél hozzájárult, vagy ha a 31.14. cikkel (Zárójelentés) összhangban a vitarendezési testület döntése zárójelentésben így rendelkezik.

21.19. CIKK

Közbeszerzési albizottság

Az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének j) pontja alapján létrehozott, közbeszerzéssel foglalkozó albizottság foglalkozik az e fejezet végrehajtásával és működésével kapcsolatos kérdésekkel, mint például:

(a) a 21-A. melléklet és a 21-B. melléklet módosítása;

(b) a 21-A. mellékletet és a 21-B. mellékletet módosító határozatok előkészítése a vegyes tanács részére;

(c) az e fejezettel kapcsolatos közbeszerzésekkel kapcsolatos kérdések, amelyeket valamely Fél az albizottság elé utal; és

(d) az e fejezet alkalmazásával kapcsolatos bármely ügy.

22. FEJEZET

ÁLLAMI TULAJDONBAN LÉVŐ VÁLLALATOK, KÜLÖNLEGES JOGOKKAL VAGY KIVÁLTSÁGOKKAL FELRUHÁZOTT VÁLLALKOZÁSOK ÉS KIJELÖLT MONOPÓLIUMOK

22.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) az OECD keretében kidolgozott államilag támogatott exporthitelről szóló megállapodás, vagy az OECD keretén belül vagy azon kívül kidolgozott valamely jogfolytonos kötelezettségvállalás, amelyet legalább 12 olyan eredeti WTO-tag elfogadott, amely az 1979. január 1-jei megállapodás szerződő fele volt;

(b) „kereskedelmi tevékenység”: olyan tevékenységek, amelyek végeredménye a releváns piacon, a vállalkozás által a kínálati és a keresleti feltételek függvényében meghatározott mennyiségben és áron értékesítendő áruk előállítása vagy szolgáltatások nyújtása, és amelyeket haszonszerzési célzattal végeznek[87];

[87] Az egyértelműség érdekében: ez kizárja az olyan vállalkozás által végzett tevékenységeket: a) amely nonprofit alapon működik; vagy b) amely költségtérítéses alapon működik.

(c) „kereskedelmi megfontolások”: az árat, a minőséget, az elérhetőséget, az értékesíthetőséget, a szállítást, valamint a beszerzés vagy értékesítés egyéb feltételeit érintő megfontolások; vagy más olyan tényezők, amelyeket rendes körülmények között figyelembe vesznek egy olyan magánvállalkozás kereskedelmi döntéseinek meghozatalakor, amely piacgazdasági elvek szerint működik a vonatkozó üzletágban vagy iparágban;

(d) „kijelölni”: monopóliumot létesíteni vagy engedélyezni, illetve egy monopólium alkalmazási körét kiterjeszteni további árura vagy szolgáltatásra;

(e) „kijelölt monopólium”: olyan közjogi vagy magánjogi jogalany – ideértve bármely konzorciumot vagy kormányhivatalt is –, amelyet valamely Fél területén bármely releváns piacon egy adott áru vagy szolgáltatás kizárólagos szolgáltatójának vagy beszerzőjének jelölnek ki, de nem foglalja magában a kizárólagos szellemitulajdon-jogban részesített jogalanyokat csupán az ilyen jogban részesítés okán[88];

(f) „különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozás”: olyan magán- vagy állami vállalkozás, ideértve leányvállalat, amelyet az egyik Fél jogilag vagy ténylegesen különleges jogokkal vagy kiváltságokkal ruházott fel; különleges jogokat és kiváltságokat biztosít egy Fél, ha kijelöli azon vállalkozásokat, vagy korlátozza azok számát, amelyek számára engedélyezett egy áru vagy szolgáltatás nyújtása, és ezt nem objektív, arányos és megkülönböztetésmentes feltételek alapján teszi, ezáltal lényegesen befolyásolva bármely más vállalkozás azon képességét, hogy ugyanazon árut vagy szolgáltatást ugyanazon földrajzi területen lényegében azonos feltételek mellett nyújthassa;

[88] Az egyértelműség érdekében: e fejezet nem alkalmazandó a természetes monopóliumokra, kivéve, ha azokat az (1) bekezdés d) pontja értelmében jelölték ki.

(g) „pénzügyi intézmény” és „pénzügyi szolgáltatás”: e fogalmak megegyeznek a 18.1. cikkben (Fogalommeghatározások) foglaltakkal;

(h) „államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatások”: a GATS-ban, illetve adott esetben a GATS pénzügyi szolgáltatásokról szóló mellékletében meghatározott államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatás[89];

(i) „állami tulajdonban lévő vállalat”: valamely Fél tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló vállalkozás[90].

22.2. CIKK

Átruházott hatáskör

E megállapodás eltérő rendelkezésének hiányában mindegyik Fél biztosítja, hogy a valamely Fél által szabályozási, igazgatási vagy más kormányzati hatáskörrel felruházott bármely személy, állami tulajdonban lévő vállalat, különleges jogokkal és kiváltságokkal felruházott vállalkozás vagy kijelölt monopólium az említett hatáskör gyakorlása során a szóban forgó Fél e megállapodás szerinti kötelezettségeivel összhangban járjon el.

[89] Az egyértelműség érdekében: az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatások magukban foglalják a valamely Fél központi bankja, monetáris hatósága, pénzügyi szabályozó szerve vagy szanálási hatósága által nyújtott szolgáltatásokat.

[90] A tulajdon vagy az irányítás megállapításához eseti alapon minden vonatkozó jogi és ténybeli elemet meg kell vizsgálni.

22.3. CIKK

Hatály

1. E fejezet a kereskedelmi tevékenységeket folytató állami tulajdonban lévő vállalatokra, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásokra, valamint kijelölt monopóliumokra alkalmazandó. Amennyiben egy állami tulajdonban lévő vállalat, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozás vagy kijelölt monopólium kereskedelmi és nem kereskedelmi[91] tevékenységeket egyaránt folytat, e fejezet hatálya alá csak a kereskedelmi tevékenységek tartoznak.

2. E fejezet nem alkalmazandó a következőkre:

(a) állami tulajdonban lévő vállalatok, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozások és kijelölt monopóliumok, amennyiben a 21.1. cikk (Fogalommeghatározások) c) pontjában meghatározott, e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzést végző szervként járnak el;

(b) az államhatalom gyakorlása során nyújtott bármely szolgáltatás;

(c) a következők által végzett tevékenységek:

(i) valamely Fél tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló pénzügyi intézmény vagy más jogalany, amelyet ideiglenesen és kizárólag szanálási célból hoztak létre vagy működtetnek[92];

---

91 A nem kereskedelmi jellegű tevékenységek közé tartozik a jogszerű közszolgáltatási feladat ellátása.

92 Az egyértelműség érdekében: a) a „szanálás” fogalmát azon Fél jogával összhangban kell értelmezni, amelyben a pénzügyi intézmény vagy más jogalany letelepedett, b) a „kizárólag szanálási célból” azt jelenti, hogy a pénzügyi intézmény vagy más jogalany nem folytat olyan kereskedelmi tevékenységet, amely nem kapcsolódik közvetlenül szanálási céljaihoz.

(ii) olyan közigazgatási intézmény, beleértve a közjogi vagyonkezelőket is, amely kizárólag az érintett Fél kiegyensúlyozott és egyenletes fejlődéséhez való hozzájárulásra irányuló közszolgáltatási feladatok alapján nyújt pénzügyi szolgáltatásokat az adott Fél megrendelésére, illetve annak garanciája mellett, vagy pénzügyi forrásaiból; és

(iii) a kötelező társadalombiztosítási rendszerhez vagy az állami nyugdíjrendszerhez kapcsolódó közszolgáltatási feladat alapján működő közigazgatási intézmény; és

(d) állami tulajdonban lévő vállalatok, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozások és kijelölt monopóliumok, amennyiben a küszöbérték meghatározásának időpontjában a kereskedelmi tevékenységéből származó éves bevétel kevesebb mint 200 millió különleges lehívási jog volt az előző három egymást követő pénzügyi év bármelyikében.

3. A 22.6. cikk nem alkalmazandó az állami tulajdonban lévő vállalat, a különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozás vagy a kijelölt monopólium által – kormányzati megbízás alapján – nyújtott pénzügyi szolgáltatásokra, ha az említett pénzügyi szolgáltatások nyújtása:

(a) támogatja az exportot vagy az importot, feltéve, hogy e szolgáltatások nyújtása:

(i) nem a kereskedelmi finanszírozás leváltása céljából történik; vagy

(ii) olyan feltételek mellett történik, amelyek nem kedvezőbbek, mint amelyeket összehasonlítható pénzügyi szolgáltatások esetében a kereskedelmi piacon be lehetne szerezni[93];

[93] Ha a kereskedelmi piacon nem kínálnak összehasonlítható pénzügyi szolgáltatásokat: a) az a) pont ii. alpontja és a b) pont ii. alpontja alkalmazásában az állami tulajdonban lévő vállalat szükség szerint támaszkodhat a rendelkezésre álló bizonyítékokra annak érdekében, hogy meghatározza azokat a referencia-feltételeket, amelyek mellett az ilyen szolgáltatásokat a kereskedelmi piacon kínálnák; és b) az a) pont i. alpontja és a b) pont i. alpontja alkalmazásában úgy kell tekinteni, hogy a pénzügyi szolgáltatások nyújtása nem a kereskedelmi finanszírozás leváltása céljából történik.

(b) támogatja a Fél területén kívüli magánberuházásokat, feltéve, hogy e szolgáltatások nyújtása:

(i) nem a kereskedelmi finanszírozás leváltása céljából történik; vagy

(ii) olyan feltételek mellett történik, amelyek nem kedvezőbbek, mint amelyeket összehasonlítható pénzügyi szolgáltatások esetében a kereskedelmi piacon be lehetne szerezni; vagy

(c) e megállapodással összhangban álló feltételek mellett történik, feltéve, hogy a pénzügyi szolgáltatások e megállapodás hatálya alá tartoznak.

4. A 22.6. cikk nem alkalmazandó a 10.5. cikk (Hatály) (2) bekezdésének c)–e) pontjában meghatározott ágazatokra.

5. A 22.6. cikk annyiban nem alkalmazandó valamely Fél állami tulajdonban lévő vállalataira, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásaira és kijelölt monopóliumaira, amennyiben azok a következők szerint hajtanak végre beszerzéseket, illetve értékesítenek árukat vagy szolgáltatásokat:

(a) bármely meglévő nem megfelelő intézkedés, amelyet a Fél a 10.12. (A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek), a 11.8. (A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek) vagy a 18.12. (Fenntartások és nem megfelelő intézkedések) cikkel összhangban fenntart, folytat, megújít vagy módosít az I. mellékletben (Meglévő intézkedések) és a VI. melléklet (Pénzügyi szolgáltatások) VI-A. vagy VI-B. függelékének B. szakaszában meghatározottak szerint; vagy

(b) bármely nem megfelelő intézkedés, amelyet a Fél a 10.12. (A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek), a 11.8. (A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések és kivételek) vagy a 18.12. (Fenntartások és nem megfelelő intézkedések) cikkel összhangban ágazatok, alágazatok vagy tevékenységek tekintetében elfogad vagy fenntart a II. mellékletben (Jövőbeli intézkedések) és a VI. melléklet (Pénzügyi szolgáltatások) VI-A. vagy VI-B. függelékének B. szakaszában meghatározottak szerint.

6. A Felek osztják azon értelmezést, hogy a 22-A. melléklet alapján elfogadott vagy fenntartott, vagy az e fejezet hatálya alól kizárt intézkedés fenntartható, feltéve, hogy az ilyen intézkedést – amennyiben a WTO-egyezmény hatálya alá tartozik – az ilyen intézkedést hozó Félnek a WTO-egyezmény szerinti jogaival és kötelezettségeivel összhangban alkalmazzák[94].

22.4. CIKK

Nem megfelelő tevékenységek

A 22.6. cikk nem alkalmazandó a 22-A. mellékletben felsorolt állami tulajdonban lévő vállalatok vagy kijelölt monopóliumok nem megfelelő tevékenységeire, az említett mellékletben foglaltakkal összhangban.

[94] Az egyértelműség érdekében: az egyetlen fórum, amely megállapíthatja, hogy valamely Fél intézkedését az említett Félnek a WTO-egyezmény szerinti jogaival és kötelezettségeivel összhangban alkalmazzák-e, a vitarendezési egyetértés szerinti vitarendezési mechanizmus.

22.5. CIKK

Általános rendelkezések

1. A Felek e fejezetből fakadó jogainak és kötelezettségeinek sérelme nélkül, e fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint ami megakadályozza, hogy a Felek állami tulajdonban lévő vállalatokat létesítsenek vagy tartsanak fenn, vállalkozásokat különleges jogokban és kiváltságokban részesítsenek, illetve monopóliumokat jelöljenek ki vagy tartsanak fenn.

2. A Fél nem kérhet vagy bátoríthat egy állami tulajdonban lévő vállalatot, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozást, illetve kijelölt monopóliumot arra, hogy e fejezettel ellentétesen járjon el.

22.6. CIKK

Megkülönböztetéstől mentes bánásmód és kereskedelmi megfontolások

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az egyes állami tulajdonban lévő vállalataik, különleges jogokkal és kiváltságokkal felruházott vállalkozásaik, illetve kijelölt monopóliumaik a kereskedelmi tevékenységek gyakorlása során:

(a) kereskedelmi megfontolások szerint járjanak el az áruk vagy szolgáltatások beszerzése vagy értékesítése során, kivéve a közszolgáltatási feladataik bármely feltételének teljesítése céljából, amely nem ellentétes a b) vagy c) ponttal;

(b) egy áru vagy szolgáltatás beszerzése során:

(i) a másik Fél vállalkozásai által nyújtott áruk és szolgáltatások számára ne biztosítsanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amilyent a Fél saját vállalkozásai által nyújtott hasonló áruk vagy hasonló szolgáltatások számára biztosít; és

(ii) a 10.1. cikk (Fogalommeghatározások) (1) bekezdésének a) pontja értelmében a Fél területén érintett beruházásnak minősülő vállalkozás által nyújtott áruk és szolgáltatások számára ne biztosítsanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amelyet a Fél a saját vállalkozásai által a Fél területén a releváns piacon nyújtott hasonló áruk vagy hasonló szolgáltatások számára biztosít; és

(c) egy áru vagy szolgáltatás értékesítése során:

(i) a másik Fél vállalkozása számára ne biztosítsanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amelyet a Fél a saját vállalkozásai számára biztosít; és

(ii) a 10.1. cikk (Fogalommeghatározások) (1) bekezdésének a) pontja értelmében a Fél területén érintett beruházásnak minősülő vállalkozás számára ne biztosítsanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amelyet a Fél területén a releváns piacon a Fél a saját vállalkozásai számára biztosít[95].

[95] Az egyértelműség érdekében: e cikk nem alkalmazandó a részvényeknek, részesedéseknek vagy a saját tőke egyéb formáinak állami tulajdonú vállalkozások, különleges jogokkal és kiváltságokkal felruházott vállalkozások, illetve kijelölt monopóliumok általi, egy másik vállalkozásban való tőkerészesedés eszközeként történő megvásárlására vagy értékesítésére.

2. Feltéve, hogy ilyen eltérő feltételeket vagy elutasításokat kereskedelmi megfontolásoknak megfelelően alkalmazzák, az (1) bekezdés nem zárja ki, hogy az állami tulajdonban lévő vállalatok, a különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozások vagy a kijelölt monopóliumok:

(a) az (1) bekezdésben meghatározottaktól eltérő feltételek mellett szerezzenek be vagy szállítsanak árukat vagy szolgáltatásokat, ideértve az árral kapcsolatos feltételeket is; vagy

(b) elutasítsák áruk vagy szolgáltatások beszerzését vagy szállítását.

22.7. CIKK

Szabályozási keret

1. A Felek törekednek arra, hogy tiszteletben tartják és a lehető legjobban használják fel a vonatkozó nemzetközi standardokat, többek között az állami tulajdonban lévő vállalatok irányítására vonatkozó OECD-iránymutatásokat.

2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az általa létrehozott vagy fenntartott bármely szabályozó szerv és szabályozói tevékenységet végző illetékes hatóság:

(a) a szabályozói tevékenység hatékonysága érdekében független minden vállalkozástól, amelyet a szabályozó szerv vagy illetékes hatóság szabályoz, és azoknak nem tartozik számot adni; és

(b) hasonló körülmények között pártatlanul[96] jár el minden olyan vállalkozással szemben, amelyet az említett szabályozó szerv vagy illetékes hatóság szabályoz, beleértve az állami tulajdonban lévő vállalatokat, a különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásokat és a kijelölt monopóliumokat[97].

3. Az egyes Feleknek biztosítaniuk kell, hogy a jogszabályok és egyéb rendelkezések érvényesítésére következetesen és megkülönböztetésmentes módon kerüljön sor, ideértve az állami tulajdonú vállalkozások, a különleges jogkörökkel és kiváltságokkal felruházott vállalkozások és a kijelölt monopóliumok tekintetében is.

---

96 Az egyértelműség érdekében: a szabályozó szervnek vagy az illetékes hatóságnak a szabályozási feladatai gyakorlása során tanúsított pártatlanságát a szabályozó szerv vagy illetékes hatóság általános gyakorlatához viszonyítva értékelik.

97 Az egyértelműség érdekében: azon ágazatok esetében, amelyek tekintetében a Felek a más fejezetekben szereplő szabályozó szervekkel vagy illetékes hatóságokkal kapcsolatos konkrét kötelezettségekben állapodtak meg, az említett egyéb fejezetek releváns rendelkezése az irányadó.

22.8. CIKK

Átláthatóság

1. Az egyes Felek a másik Fél írásbeli kérésére haladéktalanul rendelkezésre bocsátják a következő információkat valamely állami tulajdonban lévő vállalatra, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásra vagy kijelölt monopóliumra vonatkozóan, feltéve, hogy a kérelem tartalmazza annak magyarázatát, hogy az adott állami tulajdonban lévő vállalat, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozás vagy kijelölt monopólium tevékenységei miként befolyásolhatják a kérelmező Fél e fejezet szerinti érdekeit:

(a) a megkeresett Fél és annak állami tulajdonban lévő vállalatai, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásai, vagy kijelölt monopóliumai által halmozottan birtokolt részesedések százalékos aránya, valamint az említettek által halmozottan birtokolt szavazati jogok százalékos aránya az állami tulajdonban lévő vállalatban, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásban vagy kijelölt monopóliumban;

(b) a megkeresett Fél és annak állami tulajdonban lévő vállalatai, különleges szavazati jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásai, vagy kijelölt monopóliumai által halmozottan birtokolt különleges részvények vagy különleges szavazati jogok vagy egyéb különleges jogok leírása abban a mértékben, amennyiben az említett jogok különböznek azon jogoktól, amelyek az állami tulajdonban lévő vállalat, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozás vagy a kijelölt monopólium általános törzsrészvényeihez kapcsolódnak;

(c) az állami tulajdonban lévő vállalat, a különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozás vagy a kijelölt monopólium szervezeti felépítése, igazgatótanácsának vagy azzal egyenértékű testületének összetétele, a tisztségviselőként vagy az igazgatótanács vagy azzal egyenértékű testület tagjaként szolgáló tisztviselő hivatalos beosztása;

(d) az állami tulajdonban lévő vállalatokat, a különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásokat vagy a kijelölt monopóliumokat szabályozó vagy ellenőrző kormányzati hivatalok vagy közjogi szervek leírása, az említett hivatalok vagy közjogi szervek által rájuk rótt jelentési kötelezettségek leírása, amennyiben megvalósítható, valamint az említett kormányzati hivataloknak vagy bármely közjogi szervnek a vezető tisztségviselők, valamint az igazgatótanács vagy más egyenértékű testület tagjainak a kinevezésével, elbocsátásával vagy díjazásával kapcsolatos jogai és gyakorlata[98];

(e) az állami tulajdonban lévő vállalat, a különleges jogokkal, kiváltságokkal felruházott vállalkozás vagy a kijelölt monopólium éves bevétele és összes eszköze a legutóbbi olyan hároméves időszak alatt, amelyről rendelkezésre áll információ;

(f) bármely olyan mentesség, amely az állami tulajdonban lévő vállalatot, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozást vagy kijelölt monopóliumot megilleti a megkeresett Fél joga szerint; és

[98] Az egyértelműség érdekében: a „gyakorlat” kifejezés nem foglalja magában a vezető tisztségviselők és az igazgatótanács vagy más egyenértékű testület tagjainak kinevezésének, felmentésének vagy javadalmazásának indokolását.

(g) bármely további információ, amely az állami tulajdonban lévő vállalatra, a különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásra vagy a kijelölt monopóliumra vonatkozik és nyilvánosan hozzáférhető, beleértve az éves pénzügyi jelentéseket és a harmadik fél által végzett ellenőrzéseket.

2. Ha a kért információ nem áll rendelkezésre, a megkeresett Fél írásban értesíti a kérelmező Felet ennek indokairól.

3. Ha egy Fél az e cikkel összhangban benyújtott kérelem alapján írásbeli információt nyújt, és a megkereső Felet tájékoztatja arról, hogy az említett információt bizalmasnak tekinti, a megkereső Fél nem hozhatja nyilvánosságra az információt az információt szolgáltató Fél előzetes hozzájárulása nélkül.

23. FEJEZET

VERSENYPOLITIKA

23.1. CIKK

Általános elvek

A Felek elismerik a szabad és torzulásoktól mentes verseny fontosságát kereskedelmi és beruházási kapcsolataikban. A Felek tudomásul veszik, hogy a versenyellenes üzleti gyakorlatok és az állami beavatkozások torzíthatják a piacok megfelelő működését, és gyengíthetik a kereskedelem és a beruházások liberalizációjából származó előnyöket. A Felek egyetértenek abban, hogy az ilyen magatartás megtiltása, a versenypolitika végrehajtása, az érdekképviseleti tevékenységek előmozdítása és az e fejezet hatálya alá tartozó ügyekben folytatott együttműködés hozzájárul e megállapodás előnyeinek biztosításához.

23.2. CIKK

Versenyjog és versenyellenes üzleti gyakorlatok

1. Az egyes Felek a saját területükön átfogó versenyjogot fogadnak el vagy tartanak fenn, amely a gazdaság valamennyi ágazatára alkalmazandó[99], és hatékonyan kezeli a következő üzleti gyakorlatokat:

(a) a vállalkozások közötti megállapodások, vállalkozások társulásainak határozatai és összehangolt magatartás, amelyek célja vagy hatása a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása;

(b) a releváns piacon önállóan vagy közösen jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás vagy vállalkozások által elkövetett olyan visszaélések, amelyek célja vagy hatása, illetve amelyek célja vagy hatása lehet a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása az említett releváns piacon vagy bármely kapcsolódó piacon; és

[99] Az egyértelműség érdekében: az Európai Unió versenyjoga a mezőgazdasági ágazatra a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban alkalmazandó (EU HL L 347., 2013.12.20., 671. o.). Az egyértelműség érdekében: a *Diario Oficial de la Federación* (Szövetségi Hivatalos Lap) 2014. május 23-i számában közzétett *Ley Federal de Competencia Económica* (szövetségi gazdasági versenytörvény) minden olyan ágazatra alkalmazandó Mexikóban, amelyre vonatkozóan a versenyhatóságok a *Diario Oficial de la Federaciónban* 2024. december 20-án közzétett 2024. évi alkotmánymódosításokkal összhangban saját szabályozást, kritériumokat vagy iránymutatásokat dolgoznak ki.

(c) vállalkozások közötti olyan összefonódások, amelyek a verseny jelentős csökkenését eredményezik vagy eredményezhetik, vagy amelyek – különösen erőfölény létrehozása vagy megerősítése révén – jelentősen akadályozzák vagy jelentősen akadályozhatják a hatékony versenyt.

2. Az e cikkben említett versenyjog valamennyi – magán vagy állami – vállalkozásra vonatkozik.

3. Az egyes Felek a versenypolitika előmozdítása céljából megfelelő intézkedéseket tesznek a versenyellenes üzleti gyakorlatok tekintetében.

4. Az egyes Felek jogában előírt mértékben a versenyjog alkalmazása sem jogilag, sem ténylegesen nem akadályozhatja a szóban forgó vállalkozásokra esetlegesen átruházott konkrét közérdekű feladatok végrehajtását. Valamelyik Fél versenyjoga alóli kivételeknek a közérdekkel kapcsolatos, a kívánt szakpolitikai célkitűzésekkel arányos és átlátható feladatokra kell korlátozódniuk.

23.3. CIKK

Végrehajtás

1. Mindegyik Fél megőrzi önállóságát versenyjogának módosítása és végrehajtása terén.

2. Az egyes Felek olyan funkcionálisan független hatóságot vagy hatóságokat hoznak létre és működtetnek, amelyek felelősek az adott Fél versenyjogának hatékony érvényesítéséért, és rendelkeznek az ezen versenyjogi jogszabályok teljes mértékű alkalmazásához és hatékony végrehajtásához szükséges hatáskörökkel és erőforrásokkal.

3. Az egyes Felek a saját versenyjogi jogszabályaikat átláthatóan és megkülönböztetésmentes módon alkalmazzák, figyelemmel a tisztességes eljárás elveire és az érintett vállalkozások védekezéshez való jogára, beleértve a meghallgatáshoz való jogot a jogerős határozat vagy állásfoglalás elfogadását megelőzően.

4. A Fél versenyhatósága vagy versenyhatóságai jogérvényesítési politikájuk keretében nem alkalmaznak megkülönböztetést a jogérvényesítési eljárás[100] alperesének állampolgársága vagy a jogérvényesítési eljárásban való részvételre jogosult harmadik személyek állampolgársága alapján.

5. Az egyes Felek biztosítják, hogy a jogérvényesítési eljárásban, amelynek célja annak megállapítása, hogy az alperes magatartása sérti-e az adott Fél versenyjogát, vagy hogy a versenyjog megsértése miatt milyen közigazgatási szankciókat vagy jogorvoslatokat kell elrendelni, az alperes számára lehetőséget biztosítsanak a meghallgatásra és védekezéséhez bizonyítékok beterjesztésére. Így különösen, az egyes Felek biztosítják, hogy az alperesnek észszerű lehetősége legyen a megállapítás alapjául szolgáló bizonyítékok felülvizsgálatára és vitatására.

[100] E cikk alkalmazásában a jogérvényesítési eljárás a versenyjog állítólagos megsértésének kivizsgálását követő bírósági vagy közigazgatási eljárás.

6. Az egyes Felek biztosítják, hogy a versenyjogi jogszabályaik megsértése miatt közigazgatási szankciót vagy jogorvoslatot előíró határozat vagy állásfoglalás címzettje lehetőséget kapjon az adott határozat vagy állásfoglalás bírósági felülvizsgálatára.

23.4. CIKK

Átláthatóság

1. A Felek elismerik az átláthatóság jelentőségét versenyjogi politikájuk érvényesítésében.

2. Az egyes Felek közzéteszik az azon jogi aktusokban foglalt közigazgatási vagy eljárási szabályaikat, amelyek alapján versenyjogi vizsgálataikat és jogérvényesítési eljárásaikat lefolytatják. Az említett közigazgatási vagy eljárási szabályok magukban foglalhatnak – az egyes Felek versenyjogában előírt mértékben – ésszerű határidőkre vonatkozó szabályokat is a bizonyítékok bemutatására vonatkozóan az ilyen eljárások során.

3. Az egyes Felek biztosítják, hogy közzé legyen téve a versenyjoguk megsértését megállapító végleges határozat vagy megállapítás nyilvános változata, valamint adott esetben az ilyen megállapítást végrehajtó bármely végzés annak lehetővé tétele érdekében, hogy az érdekelt személyek megismerjék azokat.

4. Az egyes Felek biztosítják, hogy a versenyjoguk megsértését megállapító valamennyi jogerős határozat vagy megállapítás írásban készüljön, és tartalmazza a határozat vagy megállapítás alapjául szolgáló ténybeli megállapításokat és indokolást, beleértve a jogi és adott esetben gazdasági elemzést is.

23.5. CIKK

Együttműködés és koordináció

1. A Felek elismerik a versenyhatóságaik közötti együttműködés és koordináció fontosságát a szabadkereskedelmi térségben alkalmazott versenyjoguk és politikáik kapcsán felmerülő kérdésekben. Ennek megfelelően a felek versenyhatóságai együttműködésre törekednek a versenyjogukkal kapcsolatos kérdésekben, többek között segítségnyújtás, értesítés, konzultáció és információcsere révén.

2. A Felek a saját jogszabályaikkal és fontos érdekeikkel összeegyeztethető mértékben megerősítik az együttműködést versenyjoguk érvényesítése terén, az észszerűen rendelkezésre álló erőforrásaik keretein belül. E célból a Felek versenyhatóságai törekednek a nem bizalmas információk, tapasztalatok és vélemények cseréjére a következők tekintetében:

(a) az egyes Felek versenyjoga, politikái és gyakorlatai, beleértve a versenyjog alapján biztosított mentességekre vonatkozó információkat is;

(b) az egyes Felek versenyjogának érvényesítése; és

(c) az egyes Felek érdekérvényesítési tevékenységei.

3. A Felek törekednek a versenyhatóságaik közötti koordináció megerősítésére a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken, a saját jogszabályaikkal és fontos érdekeikkel összeegyeztethető mértékben, az észszerűen rendelkezésre álló erőforrásaik keretein belül. E célból a Felek törekednek arra, hogy a lehető legnagyobb mértékben összehangolják az azonos vagy kapcsolódó ügyekkel kapcsolatos jogérvényesítési tevékenységeiket.

4. A Felek megerősítik, hogy versenyhatóságaik elismerik a titoktartás alóli felmentések alkalmazását jogérvényesítési területükön, és elismerik, hogy egy vállalkozás azon döntése, hogy lemond a bizalmas információk védelméhez való jogáról, önkéntes.

5. E cikk egyetlen rendelkezése sem korlátozza a Felek versenyhatóságainak mérlegelési jogkörét annak eldöntésében, hogy a másik Fél versenyhatóságai konkrét megkereséseinek eleget tegyen-e.

6. E cikk egyetlen rendelkezése sem akadályozza a Felek versenyhatóságait abban, hogy meghatározott esetekben intézkedjenek.

7. A Felek versenyhatóságai fontolóra vehetik egy külön együttműködési megállapodás megkötését, amely meghatározza az együttműködés végrehajtásának kölcsönösen elfogadott feltételeit.

23.6. CIKK

Technikai együttműködés

A Felek közös érdeküknek tartják, hogy technikai együttműködéssel támogassák e megállapodás célkitűzéseit a versenypolitika kidolgozása és végrehajtása, valamint versenyjoguk érvényesítése terén szerzett tapasztalatok megosztása céljából, az egyes Felek számára észszerűen rendelkezésre álló erőforrásokra is figyelemmel.

23.7. CIKK

Konzultációk

1. A Felek közötti kölcsönös megértés előmozdítása és az e fejezet értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos konkrét kérdések kezelése érdekében a Fél a másik Fél kérésére konzultációt folytat a másik Fél által felvetett kérdésekről. A konzultációt kérő Fél adott esetben jelzi, hogy az ügy hogyan érinti a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat.

2. A Felek haladéktalanul megvitatják az e fejezet értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerülő kérdéseket.

3. A konzultáció tárgyát képező kérdés megvitatásának megkönnyítése érdekében mindegyik Fél arra törekszik, hogy a vonatkozó nem bizalmas információkat átadja a másik Fél részére.

23.8. CIKK

Az információk bizalmas kezelése

1. E fejezet bármely más rendelkezése ellenére egyik Fél sem köteles információt szolgáltatni, ha az említett információ közlése az információt birtokló Fél jogszabályai értelmében tilos.

2. Ha az egyik Fél e fejezet alapján információt szolgáltat, a másik Fél megőrzi az információ bizalmas jellegét.

3. Ha valamelyik Fél versenyhatóságai bizalmas információkat kapnak a másik Fél versenyhatóságaitól a titoktartási kötelezettség alóli felmentés mellett, a Fél versenyhatóságai a kapott információkat a felmentés feltételeinek megfelelően használják fel.

23.9. CIKK

Versenyhatóságok

E fejezet alkalmazásában a versenyhatóságok a következő szervek vagy azok jogutódai:

(a) az Európai Unió esetében: az Európai Bizottság; és

(b) Mexikó esetében:

(i) Nemzeti Antitröszt Bizottság (*Comisión Nacional Antimonopolio*); és

(ii) Távközlési Szabályozó Bizottság (*Comisión Reguladora de Telecomunicaciones* (CRT)).

23.10. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

Ezen fejezet rendelkezéseinek értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban a Felek nem vehetik igénybe a 31. fejezet (Vitarendezés) szerinti vitarendezési mechanizmust.

24. FEJEZET

TÁMOGATÁSOK

24.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „árukhoz nyújtott támogatás”: olyan intézkedés, amely megfelel az SCM-megállapodás 1.1. cikkében meghatározott feltételeknek, és amely az SCM-megállapodás 2. cikkével összhangban és annak értelmében egyedinek minősül;

(b) „szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás”: olyan intézkedés, amely valamely kormány vagy közjogi szerv pénzügyi hozzájárulását foglalja magában, és az SCM-megállapodás 2. cikkével összhangban és annak értelmében gazdasági előnyt biztosít, és kifejezetten egy vállalkozásra vagy iparágra, illetve vállalkozások vagy iparágak egy csoportjára vonatkozik[101].

[101] E fogalommeghatározás független a WTO-ban a szolgáltatásokra vonatkozó támogatások meghatározására vonatkozó jövőbeli tárgyalások kimenetelétől. E megbeszélések előrehaladásától függően a vegyes tanács határozatot fogadhat el a megállapodás e tekintetben történő kiigazításáról.

24.2. CIKK

Általános elvek

A Felek elismerik, hogy támogatás nyújtható, ha az egy közpolitikai célkitűzés eléréséhez szükséges. A Felek ugyanakkor tudomásul veszik, hogy bizonyos támogatások torzíthatják a piacok megfelelő működését, és gyengíthetik a kereskedelem és a beruházások liberalizációjából származó előnyöket. Elvben a Felek nem nyújtanak támogatást árukat és szolgáltatásokat kínáló vállalkozásoknak, ha a támogatás kedvezőtlen hatást gyakorol, vagy valószínűleg kedvezőtlen hatást gyakorolhat a kereskedelemre vagy a versenyre.

24.3. CIKK

Hatály

1. E fejezet gazdasági tevékenységet folytató bármely vállalkozásnak nyújtott támogatásokra alkalmazandó. Ha egy vállalkozás gazdasági és nem gazdasági tevékenységeket egyaránt végez, e fejezet csak az említett vállalkozás gazdasági tevékenységeire alkalmazandó.

2. E fejezet nem alkalmazandó a meghatározott közérdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott vállalkozásoknak nyújtott támogatásokra, beleértve azokat is, amelyeket különleges jogok vagy kiváltságok révén bíztak meg, amennyiben az ilyen támogatások a szóban forgó szolgáltatás költségeinek fedezéséhez szükséges összegre korlátozódnak.

3. E fejezet nem alkalmazandó a mezőgazdasági termékekhez nyújtott támogatásokra, vagy a halakhoz és halászati termékekhez nyújtott támogatásokra.

4. A 24.5. cikk kivételével, e fejezet nem alkalmazandó az audiovizuális ágazatban nyújtott támogatásokra.

5. A 24.7. cikk nem alkalmazandó a szolgáltatásokhoz nyújtott támogatásokra.

24.4. CIKK

Kapcsolat a WTO-val

A Felek megerősítik a GATS XV. cikke, az 1994. évi GATT XVI. cikke és az SCM-megállapodás szerinti jogaikat és kötelezettségeiket.

24.5. CIKK

Átláthatóság

1. A Felek a területükön nyújtott vagy fenntartott támogatásokkal kapcsolatban a következő információkat elérhetővé teszik a nyilvánosság számára:

(a) a támogatás jogalapja;

(b) a támogatás formája;

(c) a támogatás összege vagy a támogatáshoz rendelt költségvetés összege; és

(d) lehetőség szerint a kedvezményezett neve[102].

2. Akkor tekinthető úgy, hogy valamely Fél megfelel az (1) bekezdésben foglaltaknak, ha:

(a) az SCM-megállapodás 25.1. cikkének megfelelően értesítést küldenek a WTO-nak, és amennyiben lehetséges, a címzett nevét nyilvánosságra hozták; vagy

[102] Az (1) bekezdés d) pontja a legalább 500 000 különleges lehívási jogot elérő támogatásokra alkalmazandó.

(b) az (1) bekezdésben előírt információkat az adott Fél saját maga hozzáférhetővé teszi vagy a nevében hozzáférhetővé teszik egy nyilvánosan hozzáférhető weboldalon a támogatás fenntartásának vagy nyújtásának évét követő naptári év december 31-ig[103].

3. A szolgáltatásokhoz nyújtott támogatások tekintetében e cikk csak akkor alkalmazandó, ha:

(a) a támogatás összege kedvezményezettenként három egymást követő évben kumulatívan meghaladja a 400 000 különleges lehívási jogot; és

(b) a támogatást a következő ágazatokban nyújtott szolgáltatásokhoz nyújtják: audiovizuális, távközlési, pénzügyi szolgáltatások, közlekedés (beleértve a tengeri szállítást is), energia (beleértve a villamosenergia-elosztást), környezetvédelem, számítógépes, építészeti és mérnöki szolgáltatások, építőipar, vagy postai és futárszolgáltatások.

[103] Az egyértelműség érdekében: a támogatásnak vagy a támogatási programnak a weboldalon való közzététele nem befolyásolja annak jogi státuszát vagy magát a programot.

24.6. CIKK

Konzultációk

1. Ha az egyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél által nyújtott támogatás hátrányosan érinti vagy valószínűleg negatívan befolyásolja saját kereskedelmét vagy beruházásait, az előbbi Fél aggodalmát fejezheti ki a másik Fél felé, és konzultációt kérhet az ügyben. A megkeresett Fél teljeskörűen és jóhiszeműen vizsgálja meg az ilyen megkeresést.

2. A konzultációk során a kérelmező Fél felkérheti a másik Felet, hogy szolgáltasson további információkat a támogatásról, így például a következőkről:

(a) a támogatás jogalapja és szakpolitikai célja;

(b) a támogatás formája;

(c) a támogatás időpontjai és időtartama, és bármilyen egyéb ahhoz kapcsolódó határidő;

(d) a támogatás jogosultsági követelményei;

(e) a támogatáshoz rendelt költségvetés teljes vagy éves összege;

(f) lehetőség szerint a támogatás kedvezményezettjének neve; és

(g) bármely más információ, amely lehetővé teszi a támogatás kereskedelemre vagy beruházásokra gyakorolt negatív hatásainak értékelését.

3. A megkeresett Fél – legkésőbb a (2) bekezdésben említett kérelem kézhezvételének időpontjától számított 60 napon belül – a kérdéses támogatásról szóló releváns információt tartalmazó írásbeli választ ad. Ha a (2) bekezdés alapján kért bármely releváns információ nem szerepel az írásbeli válaszban, a megkeresett Fél írásbeli válaszában magyarázatot ad az ilyen információk hiányára.

4. Ha a megkereső Fél a (2) és (3) bekezdés szerinti információk kézhezvételét követően arról tájékoztatja a megkeresett Felet, hogy megítélése szerint az érintett támogatás jelentős negatív hatást gyakorol vagy gyakorolhat kereskedelmi vagy beruházási tevékenységére, a megkeresett Fél minden tőle telhetőt megtesz e jelentős negatív hatások megszüntetésére vagy minimalizálására az ezt követő egy éven belül.

24.7. CIKK

Feltételekhez kötött támogatások

1. Mindegyik Fél feltételeket alkalmaz a következő támogatásokra, amennyiben azok hátrányosan érintik, vagy valószínűleg hátrányosan érintik a másik Fél kereskedelmét vagy beruházásait, a következők szerint:

(a) engedélyezettek az olyan támogatások vagy jogi megállapodások, amelyek alapján egy kormány felelősséget vállal bizonyos vállalkozások adósságaiért vagy kötelezettségeiért, azzal a feltétellel, hogy az adósságok vagy kötelezettségek fedezete az összegét, vagy a felelősségvállalás az időtartamát tekintve korlátozott;

(b) a nehéz helyzetben lévő vagy fizetésképtelen vállalkozásoknak, illetve a fizetésképtelenség küszöbén lévő vállalkozásoknak nyújtott támogatások a következő feltételek mellett engedélyezhetők:

(i) hiteles szerkezetátalakítási terv készült; a tervnek reális feltételezéseken kell alapulnia annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozás hosszú távú életképessége észszerű időn belül helyreálljon; és

(ii) a nem kis- vagy középvállalkozásoknak minősülő vállalkozások hozzájárulnak a szerkezetátalakításuk költségeihez.

2. Az (1) bekezdés b) pontja nem értelmezhető úgy, hogy megakadályozza a Feleket abban, hogy a szerkezetátalakítási terv elkészítéséhez észszerűen szükséges időre ideiglenes likviditási támogatást nyújtsanak hitelgarancia vagy hitel formájában. Az ilyen ideiglenes likviditási támogatásnak arra az összegre kell korlátozódnia, amely a vállalkozás működésének fenntartásához szükséges.

24.8. CIKK

A támogatások felhasználása

Az egyes Felek biztosítják, hogy a vállalkozások az általuk nyújtott támogatásokat csak arra a szakpolitikai célkitűzésre vagy célra használják fel, amelyre azokat nyújtották[104].

24.9. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

A Felek a 31. fejezet (Vitarendezés) szerinti vitarendezést nem vehetik igénybe a 24.5. cikk értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozóan, amennyiben az a szolgáltatásokra nyújtott támogatásokra vonatkozik, vagy a 24.6. cikk (4) bekezdésének értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozóan.

[104] Az egyértelműség érdekében: úgy kell tekinteni, hogy a Fél teljesíti e kötelezettséget, ha e célból megfelelő jogszabályi keretet és közigazgatási eljárásokat hozott létre.

25. FEJEZET

SZELLEMI TULAJDON

A. SZAKASZ

Általános rendelkezések

25.1. CIKK

Célkitűzések és alapelvek

1. E fejezet célja a szellemitulajdon-jogok megfelelő szintű és hatékony védelmének és érvényesítésének megvalósítása a következők érdekében:

(a) hozzájárulás a technológiai innováció előmozdításához, valamint a technológiatranszferhez és a technológia terjesztéséhez a technológiai ismeretek előállítóinak és felhasználóinak kölcsönös előnyére a társadalmi és gazdasági jólétet elősegítő módon, valamint a jogok és kötelezettségek egyensúlyához; és

(b) a Felek közötti kereskedelem előmozdítása és szabályozása, valamint a kereskedelem torzulásainak és akadályainak csökkentése.

2. A Felek nemzeti jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik megalkotásakor és módosításakor a közegészség és a közélelmezés védelméhez szükséges és olyan intézkedéseket alkalmazhatnak, amelyek a társadalmi-gazdasági és műszaki fejlődéshez létfontosságú ágazatokban a közérdeket előmozdítják, feltéve, hogy az ilyen intézkedések összhangban vannak az e fejezetben foglaltakkal.

3. A Felek megfelelő intézkedéseket fogadhatnak el – feltéve, hogy azok összhangban vannak e fejezet rendelkezéseivel – a szellemi tulajdonjogokkal a jogosultak részéről való visszaélés, illetve a kereskedelmet észszerűtlenül korlátozó vagy a nemzetközi technológiaátadást hátrányosan érintő gyakorlatok megakadályozásához.

4. Figyelembe véve a belföldi rendszerek mögöttes közpolitikai célkitűzéseit, a Felek elismerik annak szükségességét, hogy – a saját szellemi tulajdonra vonatkozó rendszereik révén, többek között az átláthatóság elvének tiszteletben tartása mellett, valamint figyelembe véve valamennyi érintett érdekelt fél érdekeit, ideértve a jogosultakat, a felhasználókat és a nyilvánosságot is – megtegyék a következőket:

(a) előmozdítani az innovációt és a kreativitást;

(b) megkönnyíteni az információ, a tudás, a technológia, a kultúra és a művészetek elterjedését; és

(c) ösztönözni a versenyt, valamint a nyitott és hatékony piacokat.

25.2. CIKK

A kötelezettségek jellege és hatálya

1. A Felek vállalják, hogy biztosítják azon szellemi tulajdonra vonatkozó nemzetközi megállapodások megfelelő és hatékony végrehajtását, amelyeknek a részesei, beleértve a TRIPS-megállapodást. E fejezet kiegészíti és pontosítja a Feleknek a TRIPS-megállapodásból, illetve egyéb, a szellemi tulajdon területén megkötött azon nemzetközi egyezményekből eredő jogait és kötelezettségeit, amelyeknek részes felei.

2. E fejezet alkalmazásában „szellemitulajdon-jogok” a szellemi tulajdonnak a TRIPS-megállapodás II. része 1–7. szakasza hatálya alá tartozó valamennyi kategóriája, valamint a növényfajta-oltalmi jogok. A szellemi tulajdon védelme magában foglalja az ipari tulajdon oltalmáról szóló, 1883. március 20-án Párizsban kelt, legutóbb az 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált Párizsi Egyezmény (a továbbiakban: Párizsi Egyezmény) 10a. cikkében említett tisztességtelen verseny elleni védelmet.

3. A Felek kötelesek a jelen fejezet rendelkezéseinek érvényt szerezni. Feltéve, hogy az így biztosított oltalom vagy jogérvényesítés nem ellentétes e fejezettel, a Felek a nemzeti jogukban a szellemitulajdon-jogoknak az e fejezet szerintinél szélesebb körű oltalmát vagy érvényesítését is bevezethetik, de erre nem kötelesek/kötelezhetők. A Felek szabadon állapíthatják meg a megfelelő módszert a fejezetben foglaltak saját jogrendszerükbe és joggyakorlatukba történő átültetésére.

25.3. CIKK

Jogkimerülés

E fejezet nem érinti a Felek annak meghatározására vonatkozó szabadságát, hogy alkalmazandó-e és milyen feltételek mellett a szellemitulajdon-jogok kimerülése.

25.4. CIKK

Nemzeti elbánás

1. Mindegyik Fél köteles a másik Fél állampolgárait[105] legalább olyan kedvezményes elbánásban részesíteni, mint amilyenben a Fél a saját állampolgárait részesíti a szellemitulajdon-jogok oltalma[106] tekintetében, figyelemmel adott esetben a Párizsi Egyezményben, az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló, 1886. szeptember 9-én kelt, 1971. július 24-én Párizsban felülvizsgált Berni Egyezményben (a továbbiakban: Berni Egyezmény), az előadóművészek, a hangfelvételek előállítói és a műsorszolgáltató szervezetek védelméről szóló, 1961. október 26-án Rómában kelt nemzetközi egyezményben (a továbbiakban: Római Egyezmény) vagy az integrált áramkörökhöz kapcsolódó szellemi tulajdonról szóló, 1989. május 26-án Washingtonban kelt szerződésben megállapított kivételekre. Az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek tekintetében az említett kötelezettség csak az e megállapodásban biztosított jogokra alkalmazandó.

---

105 E fejezet alkalmazásában az állampolgárokra a TRIPS-megállapodásban található fogalommeghatározást kell alkalmazni.

106 E rendelkezés alkalmazásában az „oltalom” magában foglalja a szellemitulajdon-jogok hozzáférhetőségét, megszerzését, alkalmazási körét, fenntartását és kikényszeríthetőségét érintő ügyeket, valamint a szellemitulajdon-jogoknak e fejezetben különösen tárgyalt használatát érintő ügyeket.

2. A Felek az e cikk szerinti nemzeti elbánás feltételeként nem követelhetik meg a jogosultaktól, hogy a szerzői és szomszédos jogokkal kapcsolatos jogok megszerzése érdekében bármilyen alaki követelménynek vagy feltételnek eleget tegyenek[107].

3. A Felek a bírósági és közigazgatási eljárások tekintetében élhetnek az (1) bekezdésben említett kivételekkel, ideértve a joghatóságuk alá tartozó kézbesítési cím megjelölését vagy képviselő kijelölését, amennyiben az ilyen kivételek:

(a) az e fejezettel nem összeegyeztethetetlen jogszabályoknak vagy egyéb rendelkezéseknek való megfelelés biztosításához szükségesek; és

(b) alkalmazásának módja nem valósítja meg a kereskedelem rejtett korlátozását.

4. A Szellemi Tulajdon Világszervezete (a továbbiakban: WIPO) égisze alatt megkötött többoldalú megállapodásokban előírt, a szellemitulajdon-jogok megszerzésére vagy fenntartására vonatkozó eljárások tekintetében a Felek nem kötelesek e cikk alapján eljárni.

107 E bekezdés a Római Egyezmény 11. cikkének sérelme nélkül alkalmazandó.

B. SZAKASZ

A szellemitulajdon-jogokra vonatkozó előírások

B.1. ALSZAKASZ

Szerzői jogok és szomszédos jogok

25.5. CIKK

Nemzetközi szerződések

1. A Felek megerősítik elkötelezettségüket a következő nemzetközi megállapodások végrehajtása mellett:

(a) a Berni Egyezmény;

(b) a Római Egyezmény;

(c) a WIPO 1996. december 20-án Genfben elfogadott Szerzői Jogi Szerződése; és

(d) a WIPO 1996. december 20-án Genfben elfogadott Előadásokról és Hangfelvételekről szóló Szerződése.

2. A Felek minden észszerű erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy megfeleljenek az audiovizuális előadások védelméről szóló, 2012. június 24-én Pekingben elfogadott Pekingi Szerződés, valamint a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget egyéb okból használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáférésének megkönnyítéséről szóló, 2013. június 27-én Marrákesben elfogadott Marrákesi Szerződés rendelkezéseinek.

25.6. CIKK

Szerzők

Mindegyik Fél kizárólagos jogot biztosít a szerzők részére a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

(a) műveik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;

(b) műveik eredeti vagy másolt példányainak bármilyen formában történő nyilvános terjesztése értékesítés útján vagy másként;

(c) műveik vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő közvetítése nyilvánosság számára, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, hogy azokhoz az általuk megválasztott helyen és időben hozzáférhessenek; és

(d) a szerzői alkotásaik eredeti vagy másolati példányainak a nyilvánosság részére való kereskedelmi bérbeadása.

25.7. CIKK

Előadóművészek

Mindegyik Fél kizárólagos jogot biztosít az előadóművészek részére a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

(a) előadásaik rögzítése[108];

(b) rögzített előadásaik közvetlen vagy közvetett, ideiglenes vagy tartós, bármely eszközzel és formában, egészben vagy részben történő többszörözése;

(c) rögzített előadásaik adásvétellel vagy más módon megvalósuló nyilvános terjesztése;

(d) rögzített előadásaik vezetékes vagy vezeték nélküli hozzáférhetővé tétele oly módon, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg;

(e) előadásaik vezeték nélküli sugárzása és a nyilvánossághoz közvetítése, kivéve, ha az előadás már maga is sugárzott előadás vagy rögzítés eredménye; és

[108] „Rögzítés”: az előadás hangjának vagy mozgóképeinek, vagy azok leképezéseinek felvétele, amely valamely eszköz révén érzékelhető, reprodukálható vagy közölhető.

(f) rögzített előadásaik nyilvánosság számára való kereskedelmi bérbeadása.

25.8. CIKK

A hangfelvételek előállítói

Mindegyik Fél kizárólagos jogot biztosít a hangfelvételek előállítói részére a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

(a) hangfelvételeik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;

(b) hangfelvételeik eredeti és azok többszörözött példányai adásvétellel vagy más módon megvalósuló nyilvános terjesztése;

(c) hangfelvételeik vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő nyilvánossághoz közvetítése oly módon, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg; és

(d) hangfelvételeik nyilvánosság számára való kereskedelmi bérbeadása.

25.9. CIKK

Műsorszolgáltató szervezetek

Mindegyik Fél kizárólagos jogot biztosít a műsorszolgáltató szervezetek részére a következők engedélyezésére vagy megtiltására[109]:

(a) sugárzott műsoraik rögzítése, vezetékes vagy vezeték nélküli közvetítés esetén egyaránt, ideértve a kábelen keresztül vagy műhold útján történő közvetítést is;

(b) rögzített sugárzott műsoraik közvetlen vagy közvetett, ideiglenes vagy tartós, bármely eszközzel és formában, egészben vagy részben történő többszörözése, vezetékes vagy vezeték nélküli közvetítés esetén egyaránt, ideértve a kábelen keresztül vagy műhold útján történő közvetítést is;

(c) rögzített sugárzott műsoraik vezetékes vagy vezeték nélküli hozzáférhetővé tétele, vezetékes vagy vezeték nélküli közvetítés esetén egyaránt, ideértve a kábelen keresztül vagy műhold útján történő közvetítést is, oly módon, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg;

109 Mexikó esetében e rendelkezés nem érinti a Hivatalos Lapban 2025. július 16-án közzétett, a távközlésről és a műsorszolgáltatásról szóló törvény (*Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión*) szerinti kötelezettségeinek teljesítésére vonatkozó követelményt.

(d) sugárzott műsoraik rögzített formájának – azok másolatait is ideértve – terjesztése a nyilvánosság számára, értékesítés útján vagy más módon, vezetékes vagy vezeték nélküli közvetítés esetén egyaránt, ideértve a kábelen keresztül vagy műhold útján történő közvetítést is; és

(e) sugárzott műsoraik vezeték nélküli újrasugárzása, valamint a nyilvánossághoz közvetítése, ha ilyen közvetítésre a nyilvánosság számára belépődíj megfizetése ellenében hozzáférhető helyeken kerül sor.

25.10. CIKK

Kereskedelmi célból kiadott hangfelvételek sugárzása és nagyközönség felé történő közvetítése[110]

1. Mindegyik Fél biztosítja a hangfelvételek előadói és előállítói számára a felhasználó által fizetett, egyszeri méltányos díjazás jogát, ha a hangfelvételt kereskedelmi célból teszik közzé, vagy az ilyen hangfelvétel megjelenítését vezeték nélküli sugárzás céljára vagy a nagyközönség felé történő bármely közvetítésre használják[111].

---

[110] Mindegyik Fél biztosíthat szélesebb körű jogokat az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók számára a kereskedelmi célból kiadott hangfelvételek sugárzása és nagyközönség felé történő közvetítése tekintetében.

[111] E cikk alkalmazásában a „nagyközönség felé történő közvetítés” nem foglalja magában a hangfelvétel vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő nyilvánosságra hozatalát oly módon, hogy a nagyközönség tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

2. A Felek elismerik, hogy az egyszeri méltányos díjazást meg kell osztani az előadóművészek és a megfelelő hangfelvételek előállítói között. Mindegyik Fél elfogadhat olyan jogszabályt, amely az előadóművészek és hangfelvételek előállítói közötti megegyezés hiányában meghatározza azokat a feltételeket, amelyek szerint az előadóművészeknek és hangfelvétel-előállítóknak osztoznia kell az egyszeri méltányos díjazáson.

25.11. CIKK

Az oltalom időtartama

1. A mű szerzőjének jogai a szerző életében és a halálától számított legkevesebb 70 évig állnak fenn, függetlenül azon időponttól, amikor a művet jogszerűen nyilvánosságra hozzák.

2. A szöveggel rendelkező zeneművek oltalmának időtartama a következő személyek közül utoljára elhunyt személy halálától számított legalább 70 év elteltével szűnik meg, függetlenül attól, hogy az említett személyek szerzőtársként vannak-e feltüntetve: a szöveg szerzője és a zenei kompozíció szerzője[112].

[112] A Felek dönthetnek úgy, hogy e bekezdés alkalmazása megkívánja, hogy mindkét hozzájárulást kifejezetten az érintett, szöveggel rendelkező zenei kompozícióra hozták létre.

3. A név nélkül vagy felvett néven szerzett művek esetében az oltalom időtartama a mű jogszerű nyilvánosságra hozatalát követő legalább 70 év után ér véget. Azonban, ha a szerző által felvett név semmi kétséget nem hagy a szerző személyazonossága felől, vagy ha a szerző az első mondatban meghatározott idő alatt felfedi személyazonosságát, a védelmi időt az (1) bekezdés szerint kell számítani.

4. A filmalkotások és audiovizuális művek védelmi ideje legalább a következő személyek közül utoljára elhunyt személy halálától számított legkevesebb 70 év, függetlenül attól, hogy az említett személyek szerzőtársként vannak-e feltüntetve a következők: a főrendező, a forgatókönyvíró, a dialógus szerzője és a zeneszerző[113].

5. A műsorsugárzó szervezetek jogai nem korábban, mint a műsor első sugárzását követő 50 év elteltével járnak le, függetlenül attól, hogy az adást vezetéken vagy vezeték nélküli sugárzás útján közvetítették, ideértve a kábelen és a műholdon keresztül történő műsorszórást is.

[113] A Felek előírhatják, hogy a zenét kifejezetten az érintett filmalkotásban vagy audiovizuális műben való felhasználás céljából kell létrehozni.

6. Az egyes Felek biztosítják[114] a következőket:

(a) az előadóművészek jogainak oltalmi ideje 75 évvel az előadás hangfelvételen történő első rögzítését, vagy a hangfelvételen nem rögzített művek első előadását, vagy az első alkalommal bármely módon történő közvetítést követően jár le; és

(b) a hangfelvétel-előállítók jogainak oltalmi ideje 75 évvel a hangoknak a hangfelvételen történő első rögzítését követően jár le.

Alternatív megoldásként a Felek előírják a következőket:

(c) az előadóművészek hangfelvételtől eltérő módon rögzített előadásaihoz fűződő jogai az előadás rögzítésétől számított legalább 50 év elteltével, vagy ha ezen időszakon belül nyilvánosságra hozzák őket, az első jogszerű közzétételtől számított legalább 50 év elteltével járnak le; és

(d) az előadóművészek hangfelvételen rögzített előadásaihoz fűződő jogai és a hangfelvétel-előállítók jogai az előadás hangfelvételen történő rögzítésétől számított legalább 50 év elteltével, és ha ezen időszakon belül nyilvánosságra hozzák őket, az első jogszerű közzétételtől számított legalább 70 év elteltével járnak le; a Fél hatékony intézkedéseket fogad el annak biztosítása érdekében, hogy az első jogszerű közzététel utáni 50 év oltalmat követő 20 évben keletkezett hasznot méltányosan osszák el az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók között.

[114] Az egyértelműség érdekében: az egyes Felek belső jogszabályaik alapján választhatnak az a) és b) pontban említett választási lehetőség vagy a c) és d) pontban említett alternatíva között.

7. Az e cikkben meghatározott oltalmi időt az eseményt követő év január 1. napjától kell számítani.

25.12. CIKK

Követő jog

1. Az egyes Felek a képzőművészeti műalkotás – kivéve az alkalmazott műalkotás – szerzőjének javára elidegeníthetetlen jogként definiált követő jogot biztosítanak, amelyről előzetesen sem lehet lemondani, annak érdekében, hogy az alkotásnak a szerző általi első eladását követő minden viszonteladásáért[115] kapott eladási árból részesedés[116] illesse meg.

2. Az (1) bekezdésben említett jog valamennyi olyan viszonteladási cselekményre alkalmazandó, amelyben a művészeti piac képviselői – így például aukciós házak, művészeti galériák és általában bármely műalkotás-kereskedő – eladóként, vevőként vagy közvetítőként vesznek részt.

---

115 A Felek minimumfeltételeket állapíthatnak meg a követő jog alkalmazására vonatkozóan.

116 A Felek ezt a részesedést a viszonteladási ár százalékában fejezhetik ki.

25.13. CIKK

Együttműködés a közös jogkezelés terén

1. A Felek ösztönzik a megfelelő közös jogkezelő szervezeteik közötti párbeszédet, a műveknek és más védett anyagoknak a Felek területén való hozzáférhetőségének, valamint az ilyen művek és más védett anyagok használatáért fizetendő jogdíjakból származó bevételek átutalásának előmozdítása érdekében.

2. A Felek megállapodnak abban, hogy előmozdítják az átláthatóságot és a megkülönböztetésmentességet a közös jogkezelő szervezetek jogosult tagjai között, különös tekintettel az általuk beszedett jogdíjakra, az ilyen bevételekre alkalmazott levonásokra, a beszedett jogdíjak felhasználására, a felosztási szabályzataikra és az általuk kezelt repertoárra.

25.14. CIKK

Kivételek és korlátozások

A Felek az ezen alszakaszban foglalt jogok tekintetében kivételeket vagy korlátozásokat csak egyes különös esetekben állapíthatnak meg, amelyek nem ellentétesek a mű, előadás, hangfelvétel vagy sugárzás rendes felhasználásával vagy más, védelem alatt álló teljesítmény rendes felhasználásával, és indokolatlanul nem károsítják a jogosult jogos érdekeit.

25.15. CIKK

A technológiai intézkedések védelme

1. Mindegyik Fél megfelelő jogi védelmet biztosít a hatásos műszaki intézkedések olyan megkerülése ellen, amelyet olyan személy hajt végre, aki tudja, vagy kellő gondosság mellett tudnia kellene, hogy cselekményének célja a műszaki intézkedés megkerülése.

2. Mindegyik Fél megfelelő jogi védelmet biztosít az olyan eszközök, termékek vagy alkatrészek előállítása, importja, forgalmazása, értékesítése, bérbeadása, értékesítést vagy bérbeadást ösztönző reklámozása vagy kereskedelmi célú birtoklása, vagy olyan szolgáltatások nyújtása ellen:

(a) amelyek népszerűsítésének, reklámozásának vagy forgalmazásának célja minden hatékony technológiai intézkedés megkerülése;

(b) amelyeknek a hatékony technológiai intézkedések megkerülésén kívül, csak korlátozott kereskedelmileg jelentős célja vagy felhasználása van; vagy

(c) amelyeket elsősorban minden hatékony technológiai intézkedés megkerülésének lehetővé tétele vagy megkönnyítése céljából terveznek, gyártanak, alakítanak át vagy teljesítenek.

3. E cikk alkalmazásában „technológiai intézkedés” bármely olyan technológia, eszköz vagy alkatrész, amely rendeltetésszerű működése esetén azt a célt szolgálja, hogy a művek vagy egyéb tárgy tekintetében megakadályozzon vagy korlátozzon olyan cselekményeket, amelyeket bármely szerzői jog vagy szomszédos jog jogosultja nem engedélyezett, az érintett Fél belső jogának megfelelően. A technológiai intézkedések akkor minősülnek „hatékonynak”, ha a védett mű vagy más tárgy használatát a jogosult olyan hozzáférés-ellenőrzés vagy védelmi eljárás alkalmazásával ellenőrzi – így például kódolással, zavarással, vagy a mű vagy az egyéb tárgy más átalakítása útján –, vagy olyan másolásellenőrző mechanizmussal, amely eléri a védelem célját.

4. Az (1) bekezdésben foglalt jogi védelemre tekintet nélkül, a jogosultak önkéntes intézkedésének hiányában a Felek szükség szerint megfelelő intézkedéseket hozhatnak annak biztosítása érdekében, hogy a hatékony technológiai intézkedések megkerülése ellen e cikkel összhangban nyújtott megfelelő jogi védelem ne akadályozza meg a kedvezményezetteket abban, hogy a 25.14. cikkel összhangban előírt kivételekkel vagy korlátozásokkal éljenek.

25.16. CIKK

Jogkezelési adatokkal kapcsolatos kötelezettségek

1. A Felek megfelelő védelmet biztosítanak minden olyan személy ellen, aki illetéktelenül a következő tudatos cselekmények valamelyikét végzi, ha a fenti személy tudja, vagy észszerűen tudnia kellene, hogy ezzel a cselekedetével szerzői jog vagy szomszédos jog megsértését idézi elő, teszi lehetővé, könnyíti meg vagy fedi el:

(a) bármely elektronikus jogkezelési adat eltávolítása vagy megváltoztatása; vagy

(b) az ezen alszakasz alapján védett olyan művek vagy más tárgyak forgalmazása, forgalmazási célú behozatala, sugárzása vagy a nyilvánosság részére történő közvetítése, amelyekből az elektronikus jogkezelő információt engedély nélkül eltávolították vagy megváltoztatták.

2. Ezen alszakasz alkalmazásában „jogkezelési információ” minden olyan, a jogkezelők által szolgáltatott információ, amely az ezen alszakaszban említett művet vagy más tárgyat, a szerzőt vagy más jogtulajdonost, vagy a mű, illetve a más anyag használatának feltételeivel kapcsolatos információkat azonosítja, vagy az ilyen információt leképező bármely szám vagy kód.

3. A (2) bekezdés alkalmazandó, amikor a szóban forgó bekezdésben említett tételek bármelyike egy mű vagy a szóban forgó alszakaszban említett más anyag másolatához társul, illetve a mű vagy más anyag közönséghez történő közvetítésével kapcsolatban megjelenik.

B.2. ALSZAKASZ

Védjegyek

25.17. CIKK

Nemzetközi megállapodások

Az egyes Felek:

(a) minden tőlük telhetőt megtesznek az 1994. október 27-én Genfben létrejött Védjegyjogi Szerződés és a 2006. március 27-én Szingapúrban létrejött Szingapúri Védjegyjogi Szerződés betartása érdekében;

(b) betartják a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodáshoz kapcsolódó, 1989. június 27-én Madridban elfogadott, legutóbb 2007. november 12-én módosított jegyzőkönyvet, valamint a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozásáról szóló, 1957. június 15-én Nizzában létrejött és 1979. szeptember 28-án módosított Nizzai Megállapodást (a továbbiakban: Nizzai Osztályozás).

25.18. CIKK

Lajstromozási eljárás

1. Az egyes Felek létrehoznak a védjegyek lajstromozására egy olyan rendszert, amelyben az illetékes védjegyhatóság által kiadott valamennyi végleges elutasító határozatot – beleértve a lajstromozás részleges elutasítását is – írásban kell közölni, azt megfelelően indokolni kell, és az fellebbezéssel megtámadható.

2. Az egyes Felek lehetőséget biztosítanak a védjegybejelentések vagy adott esetben a védjegyek lajstromozása elleni felszólalásra, valamint biztosítják az ilyen felszólalásra való válaszadás lehetőségét a védjegy bejelentője számára[117].

[117] Az egyes Felek minden észszerű erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy a felszólalásra vonatkozóan kontradiktórius eljárást fogadjanak el.

3. Az egyes Felek létrehozzák a védjegybejelentések és a lajstromozott védjegyek nyilvánosan hozzáférhető elektronikus adatbázisát.

25.19. CIKK

A védjegyek által biztosított jogok

1. A bejegyzett védjegy a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ:

(a) a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal; és

(b) olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a védjeggyel összetéveszthetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez.

2. A bejegyzett védjegy jogosultja megakadályozhatja, hogy harmadik felek kereskedelmi tevékenység során harmadik országokból – szabad forgalomba bocsátás nélkül – olyan árukat hozzanak be a védjegy lajstromozásának helye szerinti Fél területére, amelyeken – ideértve csomagolásukat is – engedély nélkül szerepel az adott áru vonatkozásában a bejegyzett védjeggyel megegyező védjegy, vagy amelyet lényegében nem lehet megkülönböztetni az említett védjegytől[118].

25.20. CIKK

Közismert védjegyek

A Párizsi Egyezmény 6a. cikkében és a TRIPS-megállapodás 16. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett közismert védjegyek oltalmának érvényesítése céljából az egyes Felek az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Unió közgyűlése és a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) közgyűlése által a WIPO-tagállamok közgyűléseinek harmincnegyedik üléssorozata (1999. szeptember 20–29.) keretében elfogadott, a közismert védjegyek védelmére vonatkozó rendelkezésekre vonatkozó közös ajánlást alkalmazzák.

[118] A Fél rendelkezhet úgy, hogy a védjegy jogosultjának joga megszűnik, ha a lajstromozott védjegy bitorlása tárgyában indított eljárás során a nyilatkozattevő, illetve az áru birtokosa bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a bejegyzett védjegy jogosultjának az áru rendeltetési helye szerinti országban nincs joga megtiltani az adott áru forgalomba hozatalát.

25.21. CIKK

Rosszhiszeműen benyújtott kérelmek

A Felek rendelkezhetnek úgy, hogy a védjegy nem részesülhet védjegyoltalomban, ha a védjegy lajstromozása iránti kérelmet a bejelentő rosszhiszeműen nyújtotta be. Az egyes Felek gondoskodnak róla, hogy amennyiben ilyen védjegy lajstromozásra került, azt érvénytelenné nyilvánítsák.

25.22. CIKK

Törlés

1. Az egyes Felek gondoskodnak a védjegy törléséről[119], ha az árujegyzékben szereplő árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban a védjegy használatát a Fél jogszabályai által meghatározott időtartamon belül elmulasztották[120] az adott területen, és a használat elmulasztását nem indokolják megfelelően.

[119] Az egyértelműség érdekében: a Felek a törlést megszűnésként, lejáratként vagy érvénytelenségként határozhatják meg.

[120] A Fél megkövetelheti, hogy a használatnak valódinak kell lennie, vagy a kereskedelmi felhasználásnak megfelelő mennyiségben vagy módon kell történnie. A Fél dönthet továbbá úgy, hogy nem veszi figyelembe a közvetlenül a törlés iránti kérelem benyújtását megelőzően megkezdett vagy folytatott használatot.

2. A védjegy akkor is törölhető, ha a lajstromozás napját követően a védjegyjogosult cselekménye vagy mulasztása következtében a megjelölés a forgalomban azon árunak vagy szolgáltatásnak a szokásos nevévé vált, amely tekintetében a védjegyet lajstromozták.

3. A védjegy akkor is törölhető, ha annak ellenére lajstromozták, hogy alkalmas lehetett a közönség megtévesztésére azon áruk vagy szolgáltatások jellegét, minőségét vagy földrajzi származását illetően, amelyek tekintetében a védjegyet lajstromozták[121].

25.23. CIKK

Kivételek a védjegyoltalomból eredő jogok alól

Feltéve, hogy a védjegyek tulajdonosainak és a harmadik feleknek a jogos érdekeit figyelembe veszik, az egyes Felek:

(a) a jogok alóli korlátozott kivételként rendelkeznek a leíró jellegű kifejezések[122] méltányos használatáról; és

[121] Az egyértelműség érdekében: a Fél akkor is törölheti a védjegyet, ha a védjegy jogosultja által vagy az ő hozzájárulásával az árujegyzékben szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban történő használat következtében a védjegy alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.

[122] A leíró jellegű kifejezések méltányos használata magában foglalja olyan jel használatát, amely az áruk és szolgáltatások földrajzi eredetét tünteti fel, amennyiben e használat összhangban van az ipari és üzleti tisztesség követelményeivel.

(b) rendelkezhetnek egyéb korlátozott kivételekről.

B.3. ALSZAKASZ

Formatervezési minták

25.24. CIKK

Nemzetközi megállapodások

Az egyes Felek minden észszerű erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy csatlakozzanak az 1999. július 2-án Genfben elfogadott, a Hágai Megállapodásnak az ipari minták nemzetközi lajstromozásáról szóló genfi szövegéhez.

25.25. CIKK

Lajstromozott formatervezési minták oltalma

1. Az egyes Feleknek biztosítaniuk kell az önállóan alkotott, új vagy eredeti formatervezési minták oltalmát[123]. Az említett oltalmat a lajstromozás keletkezteti, és az a jogtulajdonosra ezzel az alszakasszal összhangban kizárólagos jogokat ró.

2. A lajstromozott formatervezésiminta-oltalom jogosultjának jogában áll harmadik feleket megakadályozni legalább abban, hogy a jogosult engedélye nélkül előállítsanak, értékesítésre felajánljanak, értékesítsenek, forgalomba hozzanak vagy importáljanak az oltalomban részesülő formatervezési mintát hordozó vagy azt megtestesítő terméket, vagy ilyen cikket használjanak, ha az ilyen cselekményeket kereskedelmi célból végzik, azok jogellenesen akadályozzák a formatervezési minta rendeltetésszerű felhasználását, vagy nem egyeztethetők össze a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal.

3. Az összetett termék alkotóelemét képező termékre alkalmazott vagy ilyen termékbe beépített formatervezési minta kizárólag akkor tekinthető újnak vagy eredetinek:

(a) ha az alkotóelem az összetett termékbe való beépítését követően is látható marad az összetett termék rendeltetésszerű használata során; és

(b) az alkotóelem látható külső jellegzetességei önmagukban is megfelelnek az újdonság vagy az eredetiség követelményeinek.

[123] Ha valamelyik Fél joga így rendelkezik, a formatervezési minta eredeti jellege is megkövetelhető.

4. A (3) bekezdés a) pontjában említett „rendeltetésszerű használat” kifejezés a végső felhasználó részéről történő használat, amely a karbantartást, a szervizelést, illetve a javítást nem foglalja magában.

25.26. CIKK

Az oltalom időtartama

Az oltalom időtartamát az egyes Felek határozzák meg, és az egy vagy több ötéves időszakra meghosszabbítható, a bejelentés benyújtásának napjától számított legfeljebb 25 év teljes oltalmi időre.

25.27. CIKK

Kivételek és kizárások

1. A Felek rendelkezhetnek meghatározott kivételekről a formatervezésiminta-oltalom hatálya alól, feltéve, hogy az ilyen kivételek nem észszerűtlenül ellentétesek az oltalmazott formatervezési minta rendes felhasználásával, és nem sértik aránytalanul a lajstromozott formatervezésiminta-oltalom jogosultjának jogos érdekeit, figyelembe véve harmadik személyek jogos érdekeit is.

2. A formatervezési minta oltalma nem terjed ki az alapvetően műszaki vagy funkcionális meggondolások által indokolt mintákra. Így különösen, nem részesülhet oltalomban azon formatervezési minta, amely egy termék olyan külső jellegzetességéből áll, amelyet szükségképpen pontosan ugyanabban a formában és méretben kell megvalósítani ahhoz, hogy a termék, amelyben a formatervezési minta megtestesül, illetve amelyre a mintát alkalmazzák, szerkezetileg összekapcsolható legyen egy másik termékkel, vagy elhelyezhető legyen benne, körülötte vagy ahhoz érintkezve oly módon, hogy mindegyik termék betölthesse a rendeltetését.

3. A (2) bekezdésétől eltérve, formatervezésiminta-oltalomban részesülhet azon formatervezési minta, amelynek célja, hogy egy moduláris rendszerben lehetővé tegye a többféle összeállítást vagy a kölcsönösen kicserélhető termékek kapcsolódását.

25.28. CIKK

Kapcsolat a szerzői joggal

A formatervezési mintát – bármely formában történő megalkotásától vagy rögzítésétől kezdve – az adott Fél szerzői jogi jogszabályai szerinti védelem is megilleti. E szerzői jogi védelem terjedelmét és feltételeit – ideértve az előírt egyéni, eredeti jelleg mértékét – az egyes Felek határozzák meg.

B.4. ALSZAKASZ

Földrajzi árujelzők

25.29. CIKK

Fogalommeghatározások

Ennek az alszakasznak az alkalmazásában:

(a) „földrajzi árujelző”: valamely Fél területének, egy régiójának vagy helységének a neve, amelyet az e helyről származó olyan termék megjelölésére használnak, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője lényegileg ennek a földrajzi származásnak tulajdonítható; és

(b) „termékosztály”: valamely termék osztálya, figyelembe véve a Nizzai Osztályozást.

25.30. CIKK

Nemzetközi megállapodások

1. A Felek megerősítik azon kötelezettségvállalásukat, hogy a TRIPS-megállapodás 22., 23. és 24. cikkével összhangban területükön oltalomban részesítik a földrajzi árujelzőket.

2. Az egyes Felek minden észszerű erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy csatlakozzanak a Lisszaboni Megállapodás eredetmegjelölésekről és földrajzi jelzésekről szóló, 2015. május 20-án Genfben elfogadott genfi szövegéhez.

25.31. CIKK

Hatály

1. Ezen alszakasz a releváns termékcsoportba tartozó, a 25-B. mellékletben felsorolt árukat azonosító földrajzi árujelzők elismerésére vagy oltalmára alkalmazandó.

2. A Felek mérlegelik az ezen alszakasz hatálya alá tartozó földrajzi árujelzők hatályának kiterjesztését az élelmiszerektől és mezőgazdasági áruktól eltérő termékosztályokban szereplő földrajzi árujelzőkre is. Ezért a Felek felvették a 25-C. mellékletbe a területükről származó és ott oltalom alatt álló árukat azonosító neveket, amelyek – feltéve, hogy e megállapodás oltalmát kiterjesztik – az ezen alszakaszban meghatározott eljárások lezárásától függően e megállapodás oltalma alá tartozónak minősülnek[124].

25.32. CIKK

A jegyzékben szereplő földrajzi árujelzők

Ezen alszakasz alkalmazásában a következőkben felsorolt földrajzi árujelzők:

(a) a 25-B. melléklet A. része: olyan földrajzi árujelzők, amelyek valamely terméket az Európai Unió területéről, vagy a területén található régióból vagy helységéből származó termékként azonosítanak; és

(b) a 25-B. melléklet B. része: olyan földrajzi árujelzők, amelyek valamely terméket Mexikó területéről, vagy a területén található régióból vagy helységéből származó termékként azonosítanak.

[124] A Felek elismerik, hogy a védjegybejelentések elbírálása céljából – amennyiben ez valamely Fél joga szerint releváns – az említett elnevezések a származási országban oltalom alatt állnak.

25.33. CIKK

Bevett földrajzi árujelzők

Figyelembe véve a 25-B. mellékletben felsorolt elnevezések figyelembevételét, és a 25-A. mellékletnek megfelelő felszólalási eljárás lefolytatását követően mindegyik Fél oltalomban részesíti az említett földrajzi árujelzőket az ezen alszakaszban meghatározott oltalmi szintnek megfelelően.

25.34. CIKK

A 25-B. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzők oltalma

1. Az egyes Felek jogi eszközöket biztosítanak az érintett felek számára a következők elleni fellépés érdekében:

(a) a másik Félnek a 25-B. mellékletben[125] felsorolt valamely földrajzi árujelzőjének használata olyan áru esetében, amely az adott földrajzi árujelző termékcsoportjába tartozik, és amely:

(i) nem a földrajzi árujelző vonatkozásában a 25-B. mellékletben meghatározott származási helyről származik; vagy

[125] A 25-B. mellékletben meghatározott földrajzi árujelzők jegyzéke tekintetében az e cikkel összhangban biztosított oltalom nem terjed ki az olyan egyedi kifejezésekre, amelyek egy, a 25-B-1. függelékben meghatározottak szerinti összetett földrajzi árujelző részét képezik.

(ii) a földrajzi árujelző vonatkozásában a 25-B. mellékletben meghatározott származási helyről származik, de a terméket nem a másik Fél azon jogszabályainak és egyéb rendelkezéseinek megfelelően termelték vagy állították elő, amelyek a másik Fél területén történő fogyasztásra szánt áru esetében volnának alkalmazandók;

(b) a termék olyan megjelölése vagy külső kialakítása, amely az áru földrajzi eredetével kapcsolatban a fogyasztók megtévesztésére alkalmas módon arra utal vagy olyan benyomást kelt, hogy a kérdéses termék olyan földrajzi területről származik, amely eltér annak tényleges származási helyétől; és

(c) a Párizsi Egyezmény 10a. cikke értelmében tisztességtelen versenycselekményt képező bármely egyéb használat.

2. Az egyes Felek az (1) bekezdés a) pontja szerinti védelmet még abban az esetben is biztosítják, ha az áru valóságos származását is feltüntetik, vagy ha a földrajzi árujelzőt fordításban használják vagy „fajta”, „típusú”, „-féle”, „utánzat”, vagy más hasonló kifejezéssel együtt tüntetik fel.

3. A Felek gondoskodnak arról, hogy az oltalom közigazgatási intézkedés útján és a jogszabályaikban meghatározott formában érvényesítésre kerüljön a következők ellen:

(a) az oltalom alatt álló elnevezés bármely közvetlen vagy közvetett kereskedelmi célú használata;

(b) az oltalom alatt álló elnevezés bármely utánzása, módosítása vagy megtévesztő használata;

(c) az oltalom alatt álló elnevezés hamis vagy félrevezető megjelölése; vagy

(d) minden olyan gyakorlat, amely a termék tényleges eredete, származása vagy jellege tekintetében a fogyasztó megtévesztéséhez vezethet.

4. Az ezen alszakasz alapján oltalom alatt álló földrajzi árujelzők nem köznevesülhetnek a Felek területén.

5. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem kötelezi egyik Felet sem arra, hogy oltalomban részesítse a másik Fél olyan földrajzi árujelzőjét, amely a származási Fél területén nem áll oltalom alatt, illetve amelynek oltalma megszűnt az említett területen. A Felek értesítik egymást, ha egy földrajzi árujelző oltalma az adott Fél területén megszűnik. Az értesítést három hónapon belül kell megtenni azt követően, hogy az illetékes hatóság véglegesen megállapította a földrajzi árujelző oltalmának megszűnését.

6. E cikk rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell az Európai Közösség és a Mexikói Egyesült Államok között 1997. május 27-én Brüsszelben létrejött, a szeszes italok megjelölésének kölcsönös elismeréséről és oltalmáról szóló megállapodás (a továbbiakban: a szeszesital-megállapodás) I. és II. mellékletében foglalt elnevezések jegyzékére.

25.35. CIKK

A földrajzi árujelzők jegyzékének módosítása

1. A vegyes tanács a 25.42. cikknek megfelelően határozhat úgy, hogy a 25-B. mellékletet módosítja földrajzi árujelzők hozzáadásával vagy helyesbítésével, illetve olyan földrajzi árujelzők elhagyásával, amelyek a származási helyükön már nem állnak oltalom alatt vagy amelyeket használaton kívül helyeztek. Az ilyen határozatokat az 1.10. cikk (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének k) pontjával létrehozott, szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság készíti elő.

2. Új földrajzi árujelzők hozzáadására a vegyes tanács határozatával kerül sor, a benyújtott elnevezések megvizsgálása és a 25.33. cikkben említett felszólalási eljárás lezárulását követően.

3. A vegyes tanács határozattal módosíthatja a szeszesital-megállapodás I. és II. mellékletét, új földrajzi árujelzők esetében a 25.33 cikkben említett eljárást követően.

25.36. CIKK

A földrajzi árujelzők használatának joga

1. Az ezen alszakasz alapján oltalom alatt álló földrajzi jelzést bármely olyan gazdasági szereplő használhatja, aki a kapcsolódó műszaki leírásnak megfelelő árut forgalmaz.

2. Amennyiben egy földrajzi árujelző ezen alszakasz alapján oltalom alatt áll, az oltalom alatt álló adott földrajzi árujelző használatát sem felhasználói regisztrációhoz, sem egyéb követelményekhez nem lehet kötni.

3. A földrajzi árujelzőre utaló megjelölések, rövidítések és szimbólumok csak az adott területen oltalom alatt álló vagy lajstromozott, valamint a megfelelő műszaki leírásnak megfelelően előállított áruval kapcsolatban használhatók.

25.37. CIKK

A védjegyek és a földrajzi árujelzők közötti kapcsolat

1. Ezen alszakasz nem érinti a valamely Fél területén jóhiszeműen bejelentett vagy lajstromozott, illetve jóhiszemű használat révén megszerzett korábbi védjegy által biztosított jogokat. A védjegyoltalom által biztosított jogok alóli korlátozott kivételként a korábbi védjegy bizonyos körülmények között nem jogosíthatja fel tulajdonosát arra, hogy megakadályozza a lajstromozott földrajzi árujelző oltalomban részesítését vagy használatát annak a Félnek a területén, ahol a védjegyet kérelmezték, lajstromozták vagy használják. A lajstromba vett földrajzi megjelölés semmilyen más módon nem korlátozhatja a szóban forgó védjegy által biztosított jogokat, beleértve a megkülönböztető jelzés megújításának vagy módosításának kérelmezési lehetőségét, feltéve, hogy a módosítás nem minősül tisztességtelen versenycselekménynek.

2. A 25.34. cikk alapján egyik Fél sem köteles egy elnevezést földrajzi árujelzőként oltalmazni, ha az alkalmas a fogyasztók félrevezetésére az áru valódi mibenlétének vonatkozásában, figyelemmel valamely védjegy hírnevére, elismertségére és használatának időtartamára.

3. A 25.39. cikkre figyelemmel, és a TRIPS-megállapodás 22. cikkének (3) bekezdéséből kiindulva, az e megállapodás 25-B. mellékletében felsorolt és a származási Fél által földrajzi árujelzőként továbbra is oltalmazott földrajzi árujelzők tekintetében a Fél hivatalból elutasítja vagy érvényteleníti a védjegy lajstromozását, ha azt jogszabályai megengedik, vagy egy érdekelt fél kéri, feltéve, hogy:

(a) az árura vonatkozó védjegy lajstromozása összeegyeztethetetlen lenne a 25.34. cikkel;

(b) a védjegy ugyanarra vagy hasonló árura vonatkozik;

(c) a védjegy olyan árukra vonatkozik, amelyek nem az érintett földrajzi árujelző származásával rendelkeznek; és

(d) a védjegy bejegyzése iránti kérelmet azt követően nyújtják be, hogy a földrajzi árujelzőnek az érintett Fél területén történő oltalma iránti kérelmet benyújtották.

4. A 25.32. cikkben említett földrajzi árujelzők esetében az e cikk (3) bekezdésének d) pontjában említett oltalomra irányuló kérelem benyújtásának időpontja e megállapodás aláírásának napja.

5. A 25.35. cikk (2) bekezdésében említett új földrajzi árujelzők esetében az e cikk (3) bekezdésének d) pontjában említett oltalom iránti kérelem benyújtásának időpontja a földrajzi árujelző felszólalási eljárásban történő közzétételének napja.

6. A 25-B. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzőknek biztosított oltalom legkorábban e megállapodás hatálybalépésének napján kezdődik meg.

25.38. CIKK

A védelem érvényesítése

Az egyes Felek megfelelő közigazgatási vagy bírósági eljárások útján érvényesítik a 25.34–25.37. cikkben előírt oltalmat, jogszabályaikkal és gyakorlatukkal összhangban. Az illetékes hatóságok az említett oltalmat a következő módok egyikének vagy mindkettőnek megfelelően érvényesítik:

(a) saját kezdeményezés alapján; vagy

(b) valamely érdekelt fél kérésére.

25.39. CIKK

Általános szabályok

1. Ezen alszakasz alapján egyik Fél sem köteles egy elnevezést földrajzi árujelzőként oltalmazni, ha az említett elnevezés valamely növény- vagy állatfajta nevével ütközik, és ezáltal alkalmas arra, hogy az áru tényleges származása tekintetében megtévessze a fogyasztókat.

2. Az olyan azonos alakú elnevezés, amely a fogyasztókat megtévesztve azt a benyomást keltheti, hogy a termék egy másik területről származnak, még akkor sem jegyezhető be, ha az elnevezés az adott termék származása szerinti terület, régió vagy helység vonatkozásában pontos. A TRIPS-megállapodás 23. cikkének sérelme nélkül a Felek közösen meghatározzák a használat gyakorlati feltételeit, amelyek segítségével a részben vagy teljes egészében azonos alakú földrajzi árujelzőket megkülönböztetik egymástól, szem előtt tartva annak szükségességét, hogy az érintett termelőket méltányosan kezeljék, valamint a fogyasztókat ne vezessék félre.

3. Ha az egyik Fél egy harmadik országgal való kétoldalú tárgyalásaival összefüggésben az említett harmadik ország valamely földrajzi árujelzőjének oltalom alá helyezését javasolja, amely részben vagy egészben azonos alakú a másik Fél valamely földrajzi árujelzőjével, tájékoztatja a másik Felet, amelynek számára lehetőséget kell biztosítani, hogy észrevételt tegyen, mielőtt a harmadik ország földrajzi árujelzője oltalom alá kerül.

4. Az ezen alszakaszban említett műszaki leírást, beleértve annak módosításait is, azon Fél hatóságai hagyják jóvá, ahonnan az áru származik.

25.40. CIKK

Kivételek

1. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem követeli meg, hogy valamely Félnek alkalmaznia kelljen ezen alszakasz rendelkezéseit a másik Fél földrajzi árujelzőjével vagy egy több alkotóelemből álló földrajzi árujelzőjében foglalt egyedi kifejezéssel kapcsolatban olyan árukra vagy szolgáltatásokra, amelyek esetében a releváns árujelző megegyezik az említett Fél területén a köznyelvben az áruk vagy szolgáltatások neveként szokásosan használt kifejezéssel.

2. Ha egy földrajzi árujelző fordítása azonos alakú egy olyan kifejezéssel, vagy olyan kifejezést foglal magában, amely valamely Fél területén a köznyelvben egy áru szokásos neve, vagy ha egy földrajzi árujelző nem azonos alakú az ilyen kifejezéssel, de magában foglalja a kifejezést, a jelen alszakasz nem érinti valamely személy azon jogát, hogy az említett Fél területén a kérdéses kifejezést használja a kérdéses áru vonatkozásában.

3. Annak meghatározásakor, hogy egy kifejezés valamely Fél területén a köznyelvben egy áru szokásos nevének minősül-e, az említett Fél hatóságai jogosultak figyelembe venni azt, hogy a fogyasztók hogyan értelmezik az említett kifejezést a területén. Az említett fogyasztói értelmezés szempontjából releváns tényezők közé tartozhatnak a következők:

(a) megbízható források, így például szótárak, újságok és releváns weboldalak tanúsága szerint használják-e a kifejezést a szóban forgó árutípusra; és

(b) miként forgalmazzák és használják a kifejezéssel jelölt árut az adott Fél területén folytatott kereskedelemben[126].

4. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem gátolja az egyes Feleket abban, hogy a területükön jelen levő növény- vagy állatfajták szokásos megnevezését használják bármely áru vonatkozásában a jelen megállapodás hatálybalépésének napjától.

5. E megállapodásban semmi sem sértheti valamely személy azon jogát, hogy a kereskedelmi tevékenység során saját nevét vagy üzleti jogelődje nevét használja, kivéve, ha a nevet a nyilvánosság megtévesztésére alkalmas módon használják.

25.41. CIKK

A meglévő megállapodás beépítése

1. A szeszesital-megállapodást belefoglalják ebbe a megállapodásba, az e megállapodás részét képezi, és értelemszerűen alkalmazandó[127].

[126] E pont alkalmazásában a Fél hatóságai adott esetben figyelembe vehetik, hogy az említett Fél által elismert releváns nemzetközi szabványokban használják-e a kifejezést a területén található árutípusra vagy áruosztályra való hivatkozásként.

[127] Az egyértelműség érdekében: ez magában foglalja a szeszesital-megállapodás valamennyi korábbi és jövőbeli módosítását.

2. A szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság a szeszesital-megállapodás 17. cikkével létrehozott vegyes bizottság helyébe lép, és ellátja az említett cikkben meghatározott feladatokat.

25.42. CIKK

Együttműködés

1. A szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság a megfelelő fóruma ezen alszakasz végrehajtása és igazgatása figyelemmel kísérésének.

2. A Felek értesítik egymást, ha a 25-B. mellékletben foglalt valamely földrajzi árujelző oltalma megszűnik az érintett Fél területén. Az értesítést követően a szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság előkészíti a vegyes tanács számára a 25-B. mellékletnek az e megállapodásban meghatározott eljárásokkal összhangban történő módosításáról szóló határozatot.

3. A Felek közvetlenül vagy a szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottságon keresztül tájékoztatást kérhetnek egymástól a műszaki leírásokkal és azok módosításaival kapcsolatban.

4. Az egyes Felek nyilvánosan hozzáférhetővé tehetik a másik Fél ezen alszakasz alapján oltalom alatt álló földrajzi árujelzőinek megfelelő műszaki leírásokat spanyol vagy angol nyelven[128].

5. Az oltalom alatt álló földrajzi árujelzők műszaki leírásaiból eredő kérdésekkel a szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság foglalkozik.

25.43. CIKK

Az egyik Fél joga szerinti védelem

Ezen alszakasz nem érinti egy Fél valamely földrajzi árujelző jogosultjának azon jogát, hogy az adott Fél joga alapján a földrajzi árujelző elismerését és oltalmát kérje a másik Fél területén.

[128] Mexikó az említett műszaki leírásokat spanyol vagy angol nyelven teheti nyilvánosan hozzáférhetővé.

B.5. ALSZAKASZ

Szabadalmak

25.44. CIKK

Nemzetközi megállapodások

A Felek betartják az 1970. június 19-én Washingtonban kelt, 1979. szeptember 28-án és legutóbb 2001. október 3-án módosított Szabadalmi Együttműködési Szerződést, és elismerik a 2000. június 1-jén Genfben elfogadott Szabadalmi Jogi Szerződéssel összhangban lévő eljárási normák elfogadásának vagy fenntartásának fontosságát.

25.45. CIKK

Szabadalmak és a közegészség

1. Az ezen alszakaszban megállapított jogok és kötelezettségek nem akadályozhatják meg a Feleket abban, hogy a közegészség védelme érdekében intézkedéseket hozzanak. A Felek elismerik a TRIPS-megállapodásról és a népegészségügyről 2001. november 14-én Dohában elfogadott nyilatkozat (a továbbiakban: a Dohai Nyilatkozat) jelentőségét, és megerősítik elkötelezettségüket a nyilatkozat iránt. Az ezen alszakasz hatálya alá tartozó jogok és kötelezettségek értelmezése és végrehajtása során a Felek biztosítják a Dohai Nyilatkozatnak való megfelelést.

2. A Felek hozzájárulnak a WTO Általános Tanácsa 2003. augusztus 30-i, a Dohai Nyilatkozat 6. bekezdésének végrehajtásáról szóló határozatának, valamint a TRIPS-megállapodás módosításáról 2005. december 6-án Genfben kelt jegyzőkönyv végrehajtásához, és tiszteletben tartják azokat.

25.46. CIKK

A gyógyszeripari termékek, köztük biológiai gyógyszerek forgalombahozatali engedélyének késedelme esetén alkalmazandó kiegészítő oltalom[129]

1. A Felek elismerik, hogy a területükön szabadalmi oltalom alatt álló gyógyszeripari termékek, köztük biológiai gyógyszerek[130] közigazgatási jóváhagyási[131] eljárás tárgyát képezhetik a forgalomba hozatalukat megelőzően. A Felek tudomásul veszik, hogy a szabadalom iránti kérelem benyújtása és a terméknek a piacukon való forgalomba hozatalára kiadott jóváhagyása közötti időszak átfedései következtében – a Fél vonatkozó jogszabályaiban e célból meghatározott előírások szerint – a szabadalom alapján járó tényleges oltalom időszaka az említett időszakkal rövidülhet.

---

129 Mexikó legkésőbb a megállapodás hatálybalépésétől számított két éven belül végrehajtja az e cikkben előírt kötelezettségeket.

130 Az egyes Felek a 2018. április 21-én hatályban lévő jogszabályaikkal összhangban meghatározzák, hogy mely termékek tartoznak a „gyógyszeripari termékek” és a „biológiai gyógyszerek” kategóriába.

131 Az egyértelműség érdekében: a „forgalombahozatali jóváhagyás” kifejezés egyenértékű a „forgalombahozatali engedély” kifejezéssel.

2. Mindegyik Félnek megfelelő és hatékony mechanizmust kell biztosítania a szabadalom jogosultjának kompenzálására a tényleges szabadalmi oltalom időtartamának a területén való első forgalombahozatali jóváhagyás észszerűtlen késedelméből[132] eredő csökkenéséért. Az ilyen kompenzáció kiegészítő *sui generis* oltalom formájában valósul meg, amelynek időtartama megegyezik az észszerűtlen késedelmet képező időtartammal. E kiegészítő oltalom maximális időtartama nem haladhatja meg az öt évet[133].

3. A (2) bekezdésben említett kompenzációs mechanizmus alternatívájaként a Fél biztosíthatja a szabadalmi oltalom által nyújtott jogok időtartamának öt évet[134] meg nem haladó meghosszabbítását, hogy kompenzálja a szabadalom jogosultját a tényleges szabadalmi oltalom időtartamának a forgalmazási jóváhagyási eljárásból eredő csökkenéséért. Az ilyen időtartammeghosszabbítás a szabadalom jogszabályban meghatározott oltalmi idejének lejártakor lép hatályba, és a szabadalom iránti bejelentés benyújtásának napja és a terméknek az adott Fél területén belüli forgalomba hozatalára vonatkozó első jóváhagyás keltezésének napja között eltelt időszak öt évvel csökkentett időtartamával megegyező ideig tart.

---

132 E cikk alkalmazásában az „indokolatlan késedelem” magában foglalja a forgalombahozatali jóváhagyás iránti kérelem benyújtásának időpontját követően a kérelmezőnek adott első válasz legalább két évet meghaladó késedelmét. Az ilyen késedelem meghatározásába nem szükséges belefoglalni a forgalombahozatali jóváhagyás megadása tekintetében történt bármely olyan késedelmet, amely a kérelmezőnek tulajdonítható, vagy amely időszak kívül esik a forgalombahozatali jóváhagyást kibocsátó hatóság ellenőrzésén.

133 Ha egy Fél megfelel e bekezdésnek, az említett Fél nem köteles megfelelni a (3) bekezdésben előírt alternatív bekezdésnek.

134 Ezen időszak hat hónappal bővülhet gyógyszeripari termékek tekintetében, amennyiben gyermekgyógyászati vizsgálatokat végeztek, és e vizsgálatok eredményeit feltüntették a terméktájékoztatóban.

4. Az e cikkben foglalt kötelezettségek végrehajtása során az egyes Felek feltételeket és korlátozásokat határozhatnak meg, feltéve, hogy a Fél továbbra is teljesíti az e cikkben foglaltakat.

5. Az egyes Felek minden tőlük telhetőt megtesznek annak érdekében, hogy a gyógyszeripari termékek forgalomba hozatalának jóváhagyása iránti kérelmeket hatékonyan és kellő időben feldolgozzák az észszerűtlen vagy szükségtelen késedelmek elkerülése érdekében. Az észszerűtlen késedelmek elkerülése érdekében a Felek elfogadhatnak vagy fenntarthatnak olyan eljárásokat, amelyek felgyorsítják a forgalombahozatali jóváhagyás iránti kérelem feldolgozását.

B.6. ALSZAKASZ

Növényfajták

25.47. CIKK

Nemzetközi megállapodások

Az egyes Felek biztosítják a növényfajta-oltalmi jogok védelmét az 1961. december 2-án Párizsban elfogadott és legutóbb 1991. március 19-én Genfben módosított, az új növényfajták oltalmáról szóló nemzetközi egyezménynek megfelelően, ideértve az egyezmény 15. cikkében meghatározott, nemesítői jog alóli kivételt is, és együttműködnek e jogok előmozdítása és érvényesítése érdekében[135].

[135] Mexikó legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított négy éven belül végrehajtja e rendelkezést.

B.7. ALSZAKASZ

Nyilvánosságra nem hozott információk védelme

25.48. CIKK

Az üzleti titkok oltalmának hatálya

1. A tisztességtelen versennyel szembeni hatékony védelemnek a Párizsi Egyezmény 10a. cikkében előírt módon történő biztosítása során a Felek biztosítják a jogi eszközöket – ideértve a közigazgatási vagy polgári bírósági eljárásokat[136] is – ahhoz, hogy bármely személy képes legyen megakadályozni üzleti titkok felfedését, megszerzését, vagy mások általi felhasználását az információ felett jogszerűen ellenőrzést gyakorló személy beleegyezése nélkül, a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon[137]. Ezen alszakasz alkalmazásában az üzleti titok fogalma magában foglalja a TRIPS-megállapodás 39. cikkének (2) bekezdésében foglaltak szerinti nyilvánosságra nem hozott információt.

---

[136] Az egyértelműség érdekében: a Felek a jogszabályaikkal összhangban büntetőeljárás útján is biztosíthatják az említett jogi eszközöket.

[137] Az egyes Felek dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák ezen eljárásokat, ha a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes magatartást – az érintett Fél jogszabályaival összhangban – mulasztás, kifogásolható cselekmény vagy jogellenes tevékenység felfedése, illetve a jogszabályai által elismert jogos érdek védelme céljából hajtották végre.

2. Ezen alszakasz alkalmazásában a Fél legalább a következő magatartásokat ellentétesnek tekinti a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal:

(a) az üzleti titoknak az üzleti titok jogosultja beleegyezése nélküli megszerzése, amennyiben azt a következők révén hajtották végre: az üzleti titok jogosultjának jogszerű ellenőrzése alatt álló olyan dokumentumokhoz, tárgyakhoz, anyagokhoz vagy elektronikus állományokhoz való engedély nélküli hozzáférés, azok eltulajdonítása vagy azokról másolat készítése, amelyek az üzleti titkot tartalmazzák, vagy amelyekből az üzleti titok kinyerhető; vagy

(b) az üzleti titoknak az üzleti titok jogosultja beleegyezése nélküli felhasználása vagy közzététele, amennyiben azt olyan személy hajtja végre, aki az üzleti titkot jogosulatlanul, vagy titoktartási megállapodás vagy az üzleti titok felfedésének tilalmára vagy felhasználásának korlátozására vonatkozó bármely más kötelezettség megsértésével szerezte meg[138, 139].

---

138 Az egyértelműség érdekében: az egyes Felek jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben előírt kritériumok magukban foglalják az üzleti titok felhasználásának korlátozására irányuló kötelezettség megszegését.

139 Az egyértelműség érdekében: az Európai Unió úgy tekinti, hogy a következő helyzetek nem tartoznak e bekezdés hatálya alá:
- (a) a vonatkozó információnak egy adott személy általi önálló felfedése vagy összegyűjtése;
- (b) egy termék mérnöki visszafejtése egy olyan személy által, akinek jogszerűen került a birtokába a termék, és akinek nincsen semmilyen jogilag érvényes kötelezettsége a vonatkozó információ megszerzésének korlátozására;
- (c) az információnak a Fél joga által előírt vagy engedélyezett megszerzése, felhasználása vagy közzététele;
- (d) a munkavégzés során tisztességes módon megszerzett tapasztalatok és készségek munkavállalók általi felhasználása; vagy
- (e) információknak a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához fűződő jog gyakorlása során történő közzététele.

25.49. CIKK

Üzleti titkokkal kapcsolatos közigazgatási vagy polgári bírósági eljárások

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a 25.48. cikk (1) bekezdésében említett eljárásban részt vevő bármely személy, vagy bármely olyan személy, aki az említett eljárások részét képező dokumentumokhoz hozzáfér, nem hasznosíthat vagy nem fedhet fel olyan üzleti titkot vagy állítólagos üzleti titkot, amelyet az illetékes hatóságok valamely érintett fél megfelelően indokolt kérelmére bizalmasnak minősítettek, és amelyről e részvétel vagy hozzáférés eredményeképp szerzett tudomást.

2. A 25.48. cikk (1) bekezdésében említett eljárásokban mindegyik Fél gondoskodik arról, hogy illetékes hatóságai rendelkezzenek legalább azzal a hatáskörrel, hogy az eljárás során keletkezett bármely üzleti titok vagy állítólagos üzleti titok bizalmas jellegének megőrzése érdekében konkrét intézkedéseket hozzanak. Az ilyen konkrét intézkedések – az egyes Felek jogszabályaival összhangban – magukban foglalhatják a bizonyos dokumentumokhoz való hozzáférés teljes vagy részleges korlátozásának, a meghallgatásokhoz és azok megfelelő feljegyzéseihez vagy átirataihoz való hozzáférés korlátozásának, valamint a bírósági határozatok olyan betekinthető változatának rendelkezésre bocsátásának lehetőségét, amelyben az üzleti titkot tartalmazó szövegrészeket törölték vagy kitakarták.

25.50. CIKK

A gyógyszeripari termékekkel, köztük biológiai gyógyszerekkel kapcsolatos, nyilvánosságra nem hozott adatok védelme[140]

1. Amennyiben valamely Fél az új[141] gyógyszeripari termékek, köztük biológiai gyógyszerek[142] forgalomba hozatalának jóváhagyása feltételeként előírja nyilvánosságra nem hozott tesztek vagy az annak megállapításához szükséges más preklinikai vagy klinikai vizsgálatok egyéb adatainak benyújtását, hogy az adott termék használata biztonságos és hatékony-e, a Fél biztosítja ezen adatok harmadik féllel történő közlés elleni védelmét, ha ezen adatok keletkeztetése jelentős erőfeszítést igényel, kivéve, ha a közzétételt kiemelkedően fontos közérdek indokolja, vagy ha lépéseket tesznek az adatok tisztességtelen kereskedelmi felhasználás elleni védelme érdekében.

---

140 Mexikó legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított két éven belül végrehajtja ezt a kötelezettséget.

141 E cikk alkalmazásában az „új” kifejezés azt jelenti, hogy a termékek olyan új vegyi anyagot tartalmaznak, amelyet korábban nem hagytak jóvá a Fél területén, vagy olyan új biológiai vagy biotechnológiai termékre utal, amelyet korábban nem hagytak jóvá a Fél területén.

142 Az egyes Felek a 2018. április 21-én hatályban lévő jogszabályaikkal összhangban meghatározzák, hogy mely termékek tartoznak a „gyógyszeripari termékek” és a „biológiai gyógyszerek” kategóriába.

2. Gyógyszeripari termékek, köztük biológiai gyógyszerek esetében a Fél nem adhat harmadik személyeknek olyan forgalombahozatali hozzájárulást, amely az (1) bekezdésben említett adatokat korábban benyújtó személy beleegyezése nélkül lehetővé teszi számukra, hogy forgalomba hozzák a terméket[143] az említett adatok alapján, vagy az említett adatokat[144] benyújtó személynek megadott forgalombahozatali engedély alapján, az új terméknek az adott Fél területén történő forgalomba hozatala jóváhagyásának[145] időpontjától[146] számított legalább hat évig.

3. Egyik Félre sem vonatkozik korlátozás azt illetően, hogy rövidített engedélyezési eljárást alkalmazzanak az ilyen termékek tekintetében bio-egyenértékűségi vagy biológiai hozzáférhetőségi tanulmányok alapján.

---

143 E bekezdés alkalmazásában a Fél rendelkezhet úgy, hogy a „termék” kifejezés azonos vagy hasonló termékre utal.

144 Az egyértelműség érdekében: ez magában foglalja azon adatokat is, amelyeket az ilyen adatokat a Felek és harmadik országok területén benyújtó személynek megadott engedélyekhez nyújtottak be.

145 A Fél rendelkezhet úgy, hogy a biológiai gyógyszerek esetében a nyilvánosságra nem hozott adatok e cikkben említett védelme csak az új biológiai gyógyszer első forgalomba hozatalának jóváhagyására alkalmazandó.

146 Az egyértelműség érdekében: a Fél az e bekezdés szerinti oltalmi időt hat évre korlátozhatja.

25.51. CIKK

A növényvédő szerekkel kapcsolatos, nyilvánosságra nem hozott adatok védelme[147]

1. Ha valamely Fél az új[148] növényvédő szerek forgalomba hozatalának jóváhagyása[149] feltételeként nyilvánosságra nem hozott tesztek vagy a termék[150] biztonságosságára vagy hatékonyságára vonatkozó egyéb adatok benyújtását írja elő, a Fél biztosítja az említett adatok harmadik féllel történő közlés elleni védelmét, kivéve, ha a közzétételt kiemelkedően fontos közérdek indokolja, vagy ha lépéseket tesznek az adatok tisztességtelen kereskedelmi felhasználás elleni védelme érdekében.

147 Mexikó legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított két éven belül végrehajtja ezt a kötelezettséget.

148 E cikk alkalmazásában az „új” kifejezés azt jelenti, hogy a termék olyan újszerű vegyi anyagot tartalmaz, amelyet a Fél területén még nem hagytak jóvá.

149 E cikk alkalmazásában a „forgalomba hozatal jóváhagyása” kifejezés az egyik Fél jogszabályai szerinti „egészségügyi jóváhagyás” szinonimája.

150 Az egyértelműség érdekében: e cikk azon esetekre alkalmazandó, amelyekben a Fél csak a termék biztonságosságára, a termék hatékonyságára vagy mindkettőre vonatkozó, nyilvánosságra nem hozott vizsgálati vagy egyéb adatok benyújtását írja elő.

2. Növényvédő szerek esetében a Fél nem adhat harmadik személyeknek olyan forgalombahozatali hozzájárulást, amely az (1) bekezdésben említett adatokat korábban benyújtó személy beleegyezése nélkül lehetővé tenné számukra, hogy forgalomba hozzák a terméket az említett adatok alapján vagy az említett adatokat benyújtó személynek megadott forgalombahozatali engedély alapján, az új terméknek az adott Fél területén történő forgalomba hozatala jóváhagyásának időpontjától számított legalább 10 évig[151].

3. Az egyes Felek szabályokat állapítanak meg a gerinces állatokon végzett kísérletek megismétlésének elkerülése céljából.

4. Egyik Fél sem korlátozható abban, hogy – egyenértékűségi tanulmányok alapján – rövidített engedélyezési eljárásokat alkalmazzon az ilyen termékekre.

[151] Az egyértelműség érdekében: a Felek az e bekezdés szerinti oltalmi időt 10 évre korlátozhatják.

C. SZAKASZ

A szellemitulajdon-jogok érvényesítése

C.1. ALSZAKASZ

Általános rendelkezések

25.52. CIKK

Általános kötelezettségek

1. A Felek megerősítik a TRIPS-megállapodás és különösen annak III. része szerinti kötelezettségvállalásaikat. Az egyes Felek biztosítják az e szakaszban foglalt kiegészítő intézkedéseket, eljárásokat és jogorvoslatokat, amelyek a szellemitulajdon-jogok érvényesítésének biztosításához szükségesek. Az említett intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak méltányosnak és igazságosnak kell lenniük, és nem lehetnek indokolatlanul bonyolultak és költségesek és nem eredményezhetnek észszerűtlen határidőket és indokolatlan késedelmeket.

2. Az (1) bekezdésben említett intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak ezen túlmenően hatásosnak, arányosnak és elrettentőnek is kell lenniük, és úgy kell azokat alkalmazni, hogy a jogszerű kereskedelemnek ne állítsanak korlátokat, és hogy biztosítékok álljanak rendelkezésre az azokkal való visszaélés esetére.

3. E szakasz nem jelent kötelezettséget az egyes Felek számára egy olyan, különálló jogrendszer létrehozására a szellemi tulajdonjogok érvényesítése tekintetében, amely az általános jogérvényesítési rendszer mellett működne, valamint úgyszintén nem érinti a Félnek a jogérvényesítéssel kapcsolatos általános jogait. Ezen alszakasz nem jelent semmilyen kötelezettséget a tekintetben, hogy a Felek miként osztják meg erőforrásaikat a szellemitulajdon-jogok érvényesítése és általában a jogérvényesítés között.

25.53. CIKK

Az intézkedések, eljárások és jogorvoslati eszközök alkalmazásának kérelmezésére jogosult személyek

A Felek az alább felsorolt személyeket elismerik olyanként, mint akik jogosultak arra, hogy az e szakaszban és a TRIPS-megállapodás III. részében említett intézkedések, eljárások és jogorvoslatok alkalmazása iránti kérelmet nyújtsanak be:

(a) a szellemitulajdon-jogok jogosultjai, a Fél jogával összhangban;

(b) az ezen szellemitulajdon-jogok használatára jogosult minden más személy, így különösen a hasznosítók, feltéve, hogy azt a Fél joga lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel;

(c) szellemitulajdon-jogok közös kezelését végző szervezetek, amelyek szabályszerűen elismert jogosultsággal rendelkeznek arra, hogy szellemi tulajdonjogok jogosultjait képviseljék, feltéve, hogy azt a Fél joga lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel; és

(d) hivatásos jogvédő szervezetek, amelyeknek általában véve elismerik azon jogát, hogy szellemi tulajdonjogok jogosultjait képviseljék, feltéve, hogy azt a Fél joga lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel.

C.2. ALSZAKASZ

Polgári jogi és közigazgatási úton történő jogérvényesítés

25.54. CIKK

Bizonyítékok

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy az ügy érdemében lefolytatandó eljárás megindítása előtt valamely fél kérelmére, aki észszerűen rendelkezésre álló bizonyítékokat mutatott be azon igényének alátámasztására, hogy a szellemi tulajdonjogát megsértették, vagy ilyen jogsértés veszélye fennáll, az illetékes bíróságok jogosultak azonnali és hatékony ideiglenes intézkedéseket elrendelni a feltételezett jogsértésre vonatkozó releváns bizonyítékok biztosítása érdekében, feltéve hogy az a bizalmas információk védelmét nem sérti.

2. Az (1) bekezdésben említett ideiglenes intézkedések közé tartozhat az állítólagosan jogsértő áruk részletes leírása, mintavétellel vagy anélkül, vagy az említett áruk és – indokolt esetben – az előállításukhoz vagy forgalmazásukhoz felhasznált anyagok és felszerelések, valamint az azokhoz kapcsolódó dokumentumok fizikai lefoglalása.

3. Mindegyik Fél megteszi az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy az illetékes igazságügyi hatóságaikat hatáskörrel ruházzák fel arra, hogy a szellemitulajdon-jogok üzletszerűen elkövetett megsértése esetén adott esetben, az eljárásban részes valamely fél kérésére, elrendelhessék az ellenérdekű fél ellenőrzése alatt álló banki, pénzügyi vagy kereskedelmi dokumentumok közlését, a bizalmas információk védelmének sérelme nélkül[152].

[152] Mexikó jogszabályaival összhangban ezt a hatáskört büntetőeljárásokra korlátozhatja.

25.55. CIKK

Tájékoztatáshoz való jog

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy – a szellemitulajdon-jog megsértése miatt indított eljárással összefüggésben, és a felperes indokolt és arányos kérelmére – az illetékes igazságszolgáltatási hatóságok hatáskörrel rendelkezzenek annak elrendelésére, hogy a jogsértő vagy az eljárásban részes, bármely más személy szolgáltasson információkat a szellemitulajdon-jogot sértő áruk vagy szolgáltatások eredetéről és terjesztési hálózatairól[153].

[153] Az Európai Unió határozhat úgy, hogy:
(a) a „bármely más személy” olyan személyt jelent, aki:
(i) jogsértő árukat kereskedelmi mértékben birtokol;
(ii) jogsértő szolgáltatásokat kereskedelmi mértékben vett igénybe;
(iii) kereskedelmi mértékben nyújtott szolgáltatásokat jogsértő tevékenységekhez; vagy
(iv) az i–iii. alpontban említett személy állítása szerint részt vett a jogsértő áruk előállításában, gyártásában vagy forgalmazásában vagy a jogsértő szolgáltatások nyújtásában;
(b) az „információk” – adott esetben – a következőket foglalják magukban:
(i) az áruk vagy szolgáltatások előállítóinak, gyártóinak, forgalmazóinak, szállítóinak és más korábbi birtokosainak neve és címe, valamint azon kis- és nagykereskedők neve és címe, akiknek az árukat és szolgáltatásokat szánták; vagy
(ii) az előállított, gyártott, kiszállított, átvett vagy megrendelt mennyiségekre vonatkozó információk, valamint az érintett árukért és szolgáltatásokért kapott ár.

2. E cikk az egyes Felek joga azon egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül alkalmazandó, amelyek:

(a) a jogosult számára további tájékoztatáshoz való jogot biztosítanak;

(b) az e cikk értelmében közölt információk polgári vagy büntetőjogi eljárásokban való felhasználása tekintetében irányadók;

(c) a tájékoztatáshoz való joggal történő visszaéléssel kapcsolatos felelősséget szabályozzák;

(d) lehetőséget nyújtanak az olyan információ nyújtásának megtagadására, amely arra kényszerítené az (1) bekezdésben említett személyt, hogy beismerje saját vagy közeli rokonainak a részvételét valamely szellemi tulajdonjog megsértésében; vagy

(e) az információforrások bizalmasságának védelmét vagy a személyes adatok kezelését szabályozzák.

25.56. CIKK

Ideiglenes és megelőző intézkedések

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy bíróságaik a felperes kérelmére hatáskörrel rendelkezzenek ideiglenes intézkedést elrendelni a feltételezett jogsértő ellen a szellemitulajdon-jogot fenyegető sérelem megakadályozására, vagy ideiglenes jelleggel és szükség esetén – feltéve, hogy arról a Fél jogszabályai rendelkeznek – ismételt pénzbírság kiszabása mellett a feltételezett jogsértés folytatásának megtiltására, vagy a jogsértés folytatásának olyan biztosíték nyújtásától való függővé tételére, amely a jogosult kártérítését szolgálja. Ugyanezen feltételek mellett ideiglenes intézkedés olyan közvetítővel szemben is elrendelhető, akinek szolgáltatásait harmadik személy valamely szellemitulajdon-jog megsértése céljából veszi igénybe. E cikk alkalmazásában a „közvetítők” magukban foglalják az internetszolgáltatókat is.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy ideiglenes intézkedést lehessen elrendelni a szellemitulajdon-jogot feltehetően sértő áruk lefoglalása vagy átadása érdekében is, hogy ezáltal megakadályozzák azok kereskedelmi forgalomba kerülését vagy forgalmazását.

3. Az egyes Felek biztosítják, hogy állítólagos jogsértés esetén igazságügyi hatóságaik saját jogukkal összhangban biztosítási intézkedésként hatáskörrel rendelkezzenek az állítólagos jogsértő ingó és ingatlan vagyonának lefoglalását elrendelni, ideértve bankszámláinak és egyéb eszközeinek zárolását. E célból az említett hatóságok elrendelhetik a banki, pénzügyi vagy kereskedelmi iratok átadását, vagy a szóban forgó információkhoz való megfelelő hozzáférés biztosítását[154].

25.57. CIKK

Jogorvoslat

1. A Felek biztosítják, hogy az illetékes igazságügyi hatóságok – a kérelmező kérésére és a jogosult számára a jogsértés okán járó kártérítés sérelme nélkül, valamint mindenféle ellentételezés nélkül – hatáskörrel rendelkezzenek elrendelni azon áruk megsemmisítését vagy legalább a kereskedelmi láncból való végleges kivonását, amelyekről bebizonyosodott, hogy szellemitulajdon-jogot sértenek. A Felek biztosítják, hogy adott esetben az illetékes igazságügyi hatóságok elrendelhetik az elsősorban ilyen áruk előállítása vagy gyártása során használt anyagok és eszközök megsemmisítését is.

[154] Mexikó jogszabályaival összhangban a banki, pénzügyi vagy kereskedelmi dokumentumok közlésének elrendelésére vonatkozó hatáskört a büntetőeljárásokra korlátozhatja. Az egyes Felek az említett hatáskört korlátozhatják a kereskedelmi nagyságrendben elkövetett jogsértésekre és azokra a helyzetekre, amelyekben a felperes bizonyítja olyan körülmények fennállását, amelyek veszélyeztethetik a kártérítés behajtását.

2. Az (1) bekezdésben említett, jogorvoslatokra vonatkozó kérelem elbírálása során figyelembe kell venni az arányosság szükségességét a jogsértés súlyossága és az elrendelt intézkedések között, valamint a harmadik személyek érdekeit.

25.58. CIKK

A jogsértés megszüntetésére irányuló eljárások

Az egyes Felek biztosítják, hogy ha a bírósági határozat kimondja a szellemitulajdon-jog megsértését, az illetékes igazságügyi hatóságok hatáskörrel rendelkezzenek tiltó határozat kiadására a jogsértővel szemben, valamint bármely olyan közvetítővel szemben, akinek a szolgáltatásait harmadik fél szellemitulajdon-jogok megsértésére használja fel, mely határozatban megtiltják a jogsértés további folytatását.

25.59. CIKK

Kár

1. Az egyes Felek gondoskodnak arról, hogy igazságügyi hatóságaik hatáskörrel rendelkezzenek legalább arra kötelezni a jogsértőt, aki tudatosan vagy az elvárható gondosság mellőzésével folytatott a szellemitulajdon-jogokat sértő tevékenységeket, hogy a jogtulajdonosnak olyan mértékű kártérítést fizessen, amely fedezetet nyújt a jogtulajdonosnak a szellemitulajdon-jog megsértése következtében elszenvedett kárára[155].

[155] A Felek rendelkezhetnek úgy, hogy a kártérítési eljárás megindítása nem függ a szellemitulajdon-jogok megsértésének végleges megállapításától.

2. A kártérítés összegének az (1) bekezdés szerinti meghatározásakor az egyes Felek igazságügyi hatóságai figyelembe vesznek minden fontos szempontot, és hatáskörrel rendelkeznek többek között arra, hogy figyelembe vegyék a jogosult által benyújtott bármely jogos értéket, beleértve az elmaradt hasznot, a jogsértés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások piaci árral mért értékét vagy a javasolt kiskereskedelmi árat.

3. Az egyes Felek gondoskodnak arról, hogy legalább a szerzői és szomszédos jogok megsértése és a védjegyhamisítás esetén az igazságügyi hatóságaik – legalább az (1) bekezdésben említett esetekben – kötelezhessék a jogsértőt arra, hogy a jogosultnak fizesse meg a jogsértésből származó nyereségét. A Fél eleget tehet e bekezdésnek annak vélelmezésével, hogy az említett nyereség megfelel az (1) bekezdésben említett kárnak.

4. Az egyes Felek rendelkezhetnek úgy, hogy az igazságügyi hatóságok elrendelhetik a kárt szenvedett fél számára a haszon vagy a kártérítés fizetésének behajtását, amelyet előzetesen is megállapíthatnak, amennyiben a jogsértő nem tudta – vagy észszerűen nem kellett tudnia –, hogy jogsértő tevékenységet végez.

25.60. CIKK

Jogi költségek

Mindegyik Fél biztosítja, hogy a nyertes fél részéről felmerült indokolt és arányos jogi költségeket és egyéb kiadásokat főszabályként a vesztes fél viseli, kivéve, ha ezt a méltányosság nem engedi.

25.61. CIKK

Bírósági határozatok közzététele

A Felek – az információs források bizalmasságának védelmét vagy a személyes adatok védelmét szabályozó jogszabályaik sérelme nélkül – biztosítják, hogy a szellemitulajdon-jogok megsértése miatt indított bírósági eljárásokban az igazságügyi hatóságok megfelelő intézkedéseket rendelhessenek el a felperes kérelmére a határozattal kapcsolatos információ terjesztése érdekében, ideértve a határozat megjelenítését és teljes vagy részleges közzétételét.

25.62. CIKK

A szerzői vagy tulajdonosi minőség vélelmezése

1. Az egyes Felek elismerik, hogy az ezen alszakaszban szereplő intézkedések, eljárások és jogorvoslatok alkalmazása céljából – ellenkező bizonyíték hiányában – elegendő, ha egy irodalmi vagy művészeti alkotáson a szokásos formában megjelenik a szerző neve, ahhoz, hogy a szerzőt annak tekintsék, és következésképpen jogosult legyen jogsértési eljárást indítani.

2. az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés értelemszerűen alkalmazandó a szerzői és szomszédos jogok jogosultjaira a védelem alatt álló teljesítményük tekintetében.

25.63. CIKK

Közigazgatási eljárások

Amennyiben bármelyik polgári jogi jogorvoslat az ügy érdemében folytatott közigazgatási eljárás eredményeként is elrendelhető, az ilyen eljárásnak lényegileg azonos elveknek kell megfelelnie, mint az ezen alszakaszban megállapítottak.

25.64. CIKK

Az érdekelt felek önkéntes kezdeményezései

Mindegyik Fél törekszik arra, hogy elősegítse az érdekelt felek önkéntes kezdeményezéseit a szellemitulajdon-jogok megsértésének visszaszorítása érdekében, az online és más piactereken is, amelyek konkrét problémákra összpontosítanak és realisztikus, kiegyensúlyozott, arányos és minden érdekelt fél számára méltányos gyakorlati megoldásokat keresnek.

D. SZAKASZ

Határon történő érvényesítés

25.65. CIKK

Az 1994. évi GATT-tal és a TRIPS-megállapodással való összhang

A szellemitulajdon-jogoknak a vámhatóságok általi érvényesítése céljából a határon alkalmazott intézkedések végrehajtása során – függetlenül attól, hogy azok e megállapodás hatálya alá tartoznak-e –, az egyes Feleknek biztosítaniuk kell a GATT- és a TRIPS-megállapodás – és különösen a TRIPS-megállapodás 41. cikke, valamint III. részének 4. szakasza – szerinti kötelezettségeikkel való összhangot.

25.66. CIKK

A szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos, határokon alkalmazott jogérvényesítési intézkedések

1. A TRIPS-megállapodás 46. és 59. cikkével összhangban mindegyik Fél rendelkezik olyan eljárásokkal, amelyek lehetővé teszik a szellemitulajdon-jogokat sértő áruk megsemmisítését.

2. A vámellenőrzésnek alávetett áruk tekintetében mindegyik Fél biztosítja, hogy vámhatóságai – jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban, valamint más érintett hatóságokkal koordinálva – aktívan megcélozzák és azonosítsák azokat a szállítmányokat, amelyek vélhetően védjegyet, szerzői jogot vagy egyéb szellemitulajdon-jogot sértő árukat tartalmaznak. E tevékenységeket legalább az importáruk tekintetében kockázatelemzés alapján kell végezni.

3. Az egyes Felek központilag kezelt elektronikus adatbázist vezetnek be és tartanak fenn, amely legalább a védjegyekre és az ipari formatervezési mintákra vonatkozik, és amely az illetékes hatóságok és a jogosultak közötti ingyenes együttműködés, valamint a kockázatelemzéshez szükséges információszolgáltatás megfelelő eszköze. Az egyes Felek törekednek arra, hogy a kockázatelemzésre szolgáló elektronikus adatbázist más szellemi tulajdonjogokra is kiterjesszék.

4. Az egyes Felek biztosítják, hogy a jogosult által szolgáltatott információk automatikusan bekerüljenek az elektronikus adatbázisba, feltéve, hogy azok megfelelnek a vonatkozó követelményeknek, összhangban az adott Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel. A jogosult által szolgáltatott információk hitelesítése automatikusan, vagy az egyes Felek illetékes hatóságai által észszerű időn belül történik.

5. A Felek elismerik az elektronikus adatbázis fenntartásának és fejlesztésének előnyeit abból a célból, hogy hozzájáruljanak a szellemitulajdon-jogok megsértésének felderítéséhez és a vámellenőrzés alá vont áruknak a (6) bekezdésben említett kiadásának felfüggesztésére vagy lefoglalására irányuló eljárás megindításához szükséges elemek rendelkezésre bocsátásához.

6. A Felek gondoskodnak arról, hogy vámhatóságaik saját kezdeményezésükre a feltehetően szellemitulajdon-jogot sértő áruk kiadását felfüggeszthessék, vagy azokat lefoglalhassák, vagy tájékoztathassák a jogosultat vagy az érintett hatóságokat annak felmérése érdekében, hogy szükség van-e olyan eljárás megindítására, amely az említett áruk kiadásának felfüggesztéséhez vagy lefoglalásához vezethet.

7. E megállapodás arra ösztönzi a Felet, hogy rendelkezz olyan eljárásokkal, amelyek lehetővé teszik a postai küldemények vagy futárszolgálat útján küldött hamis védjeggyel ellátott és kalózáruk gyors megsemmisítését.

8. Az egyes Felek vámhatóságai rendszeres párbeszédet folytatnak és előmozdítják az együttműködést az érdekelt felekkel és az e cikkben említett szellemitulajdon-jogok érvényesítésében részt vevő egyéb hatóságokkal.

9. A Felek együttműködnek a szellemitulajdon-jogokat feltehetően sértő áruk nemzetközi kereskedelme tekintetében, különösen azzal a céllal, hogy az ilyen kereskedelemre vonatkozó információkat megosszák egymással jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban.

10. A Felek rendszeres eszmecserét folytatnak e cikk megfelelő végrehajtásáról és igazgatásáról.

E. SZAKASZ

Záró rendelkezések

25.67. CIKK

Együttműködés és átláthatóság

1. A Felek együttműködnek e fejezet végrehajtásának támogatása céljából.

2. Az együttműködés területei többek között a következőkre terjednek ki:

(a) információcsere a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos nemzetközi és belföldi szakpolitikai fejleményekről;

(b) információcsere a Felek szellemi tulajdonra vonatkozó jogszabályairól és egyéb rendelkezéseiről, beleértve a kezdeményezéseket és a módosításokat is;

(c) tapasztalat- és információcsere a Felek között a szellemitulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozóan;

(d) együttműködés – harmadik országokkal is – a hamisított áruk kereskedelmének megakadályozása érdekében;

(e) technikai segítségnyújtás, kapacitásépítés, valamint a személyzet cseréje és képzése;

(f) a szellemitulajdon-jogok oltalma és védelme, valamint az ezzel kapcsolatos információk terjesztése többek között az üzleti körök és a civil társadalom körében;

(g) a szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos oktatás és tudatosságnövelés, beleértve a szellemitulajdon-jogok megsértésének a gazdaságra és a fogyasztók biztonságára gyakorolt hatásáról;

(h) az intézményi együttműködés fokozása, különösen a szellemitulajdon-jogokért felelős hatóságok között;

(i) együttműködés a kis- és középvállalkozásokkal – többek között az ilyen vállakozásokra összpontosító rendezvényeken vagy összejöveteleken – a szellemitulajdon-jogok védelme és érvényesítése, valamint a jogsértések csökkentése tekintetében; és

(j) információcsere a Felek között a területükön az érdekelt felek önkéntes kezdeményezéseinek megkönnyítésére irányuló erőfeszítésekről.

3. A szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság figyelemmel kíséri e fejezet végrehajtását és igazgatását, valamint minden egyéb releváns kérdést.

A Felek eltérő megállapodása hiányában a szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság évente legalább egyszer ülésezik.

4. Az e fejezet szerinti együttműködés és koordináció megkönnyítésére mindegyik Fél kapcsolattartó pontot jelöl ki, és értesíti a másik Felet kapcsolattartó elérhetőségeiről. A Felek az adott elérhetőségi adatokkal kapcsolatos bármilyen változásról haladéktalanul értesítik egymást.

26. FEJEZET

KERESKEDELEM ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

26.1. CIKK

Célkitűzés és hatály

1. E fejezet célja, hogy fokozza a fenntartható fejlődés integrálását a Felek közötti kereskedelembe és beruházásokba, különösen a fenntartható fejlődés munkaügyi[156] és környezetvédelmi szempontjaira vonatkozó, a kereskedelem és a beruházások összefüggésében különös jelentőséggel bíró elvek és intézkedések meghatározása révén.

[156] E fejezet alkalmazásában a „munka” az ILO tisztességes munkára vonatkozó menetrendje szerinti stratégiai célkitűzéseket jelenti, amelyeket a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló 2008. évi ILO-nyilatkozat fogalmaz meg.

2. A Felek emlékeztetnek az Agenda 21-re és a környezetről és fejlődésről szóló, 1992. évi Riói Nyilatkozatra, amelyet az ENSZ 1992-ben tartott környezetvédelmi és fejlesztési konferenciája fogadott el; a fenntartható fejlődésről szóló 2002. évi johannesburgi csúcstalálkozó végrehajtási tervére; a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló 2008. évi nyilatkozatára, amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 2008. június 10-én Genfben tartott 97. ülésszakán fogadott el; a fenntartható fejlődéssel foglalkozó 2012. évi ENSZ-konferencia „A jövő, amelyet mi akarunk” című, az ENSZ Közgyűlés 2012. július 27-i 66/288. számú határozatába foglalt záróokmányára; és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend dokument – „Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend” – fenntartható fejlődési céljaira.

3. A (2) bekezdésben említett eszközökkel összhangban a Felek előmozdítják:

(a) a fenntartható fejlődést, amely magában foglalja mind a gazdasági fejlődést, a társadalmi fejlődést és a környezetvédelmet, mely három összetevő egymással kölcsönösen összefügg és egymást erősíti;

(b) a nemzetközi kereskedelem és beruházások oly módon történő fejlesztését, amely hozzájárul a fenntartható fejlesztési célok eléréséhez; és

(c) az inkluzív zöld növekedést és a körforgásos gazdaságot, a gazdasági növekedésnek a környezetvédelem biztosításával és a társadalmi fejlődés előmozdításával egyidejű előmozdítása érdekében.

26.2. CIKK

A szabályozási jog és a védelem szintje

1. A Felek elismerik az egyes Felek jogát saját fenntartható fejlődéssel kapcsolatos politikáik és prioritásaik meghatározására, a környezet és a munkavállalók belföldi védelmi szintjének meghatározására, valamint arra, hogy ennek megfelelően elfogadják vagy módosítsák saját jogszabályaikat és egyéb rendelkezéseiket az általuk megfelelőnek ítélt módon. E védelmi szinteknek, jogszabályoknak és egyéb rendelkezéseknek összhangban kell lenniük az egyes Feleknek a 26.3. és 26.4. cikkben említett nemzetközileg elismert normákra és megállapodásokra vonatkozó kötelezettségvállalásaival.

2. Az egyes Felek törekednek annak biztosítására, hogy a releváns jogszabályaik, egyéb rendelkezéseik és szakpolitikáik rendelkezzenek a környezet és a munkavállalók védelmének magas szintjéről, és ösztönözzék azt; továbbá törekednek arra, hogy folyamatosan javítsák az ilyen jogszabályokat és egyéb rendelkezéseket és szakpolitikákat, valamint az azok alapját képező védelmi szinteket.

3. A Felek nem gyengítik a környezetvédelmi vagy munkaügyi jogszabályaikban biztosított védelmi szintet a kereskedelem vagy a beruházások ösztönzése érdekében.

4. A Felek nem mellőzik a környezetvédelmi vagy munkaügyi jogszabályaikat és nem térnek el tőlük, továbbá nem ajánlják fel az azok mellőzését vagy az azoktól való eltérést a kereskedelem vagy a beruházások ösztönzése érdekében.

5. A kereskedelem vagy a beruházások ösztönzése érdekében a Felek folyamatos vagy ismétlődő fellépés vagy a fellépés hiánya útján nem mulasztják el hatékonyan érvényesíteni környezetvédelmi vagy munkaügyi jogszabályaikat.

26.3. CIKK

Multilaterális munkaügyi előírások és megállapodások

1. A Felek megerősítik elkötelezettségüket a nemzetközi kereskedelem oly módon történő fejlesztése iránt, amely elősegíti a teljes és produktív foglalkoztatást, valamint a mindenki, különösen a nők, fiatalok és fogyatékossággal élő személyek számára hozzáférhető tisztességes munkát.

2. Összhangban a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (a továbbiakban: ILO) alapokmányával és a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 86. ülésszakán, 1998. június 18-án Genfben elfogadott, a munka világára vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló ILO-nyilatkozattal és annak nyomon követésével, a Felek tiszteletben tartják, előmozdítják és hatékonyan végrehajtják az alapvető ILO-egyezményekben meghatározott, az alapvető munkahelyi jogokra vonatkozó elveket, amelyek a következők:

(a) az egyesülés szabadsága és a kollektív szerződéshez való jog tényleges elismerése;

(b) a kényszermunka minden formájának felszámolása;

(c) a gyermekmunka tényleges megszüntetése; és

(d) a foglalkoztatással és a munkával kapcsolatos megkülönböztetések felszámolása.

3. Az (1) és (2) bekezdés alapján, és hangsúlyozva a Felek elkötelezettségét a többoldalú kormányzás támogatása iránt, az egyes Felek ténylegesen végrehajtják az általuk ratifikált ILO-egyezményeket és jegyzőkönyveket.

4. A Felek folyamatos és kitartó erőfeszítéseket tesznek az alapvető ILO-egyezmények ratifikálása érdekében.

5. A Felek rendszeresen információt cserélnek az alapvető ILO-egyezmények és kapcsolódó jegyzőkönyvek, valamint más olyan ILO-egyezmények vagy -jegyzőkönyvek ratifikálása terén elért előrehaladásukról, amelyeknek még nem részes felei, és amelyeket az ILO naprakésznek minősít.

6. A Felek szükség szerint konzultálnak egymással, és együttműködnek a kereskedelemmel kapcsolatos, kölcsönös érdeklődésre számot tartó munkaügyi kérdésekben, többek között az ILO keretében.

7. Emlékeztetve az ILO tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló 2008. évi nyilatkozatára, a Felek tudomásul veszik, hogy a munka világára vonatkozó alapvető elvek és jogok megsértése nem szolgálhat hivatkozásul és nem használható fel jogos komparatív előnyként, valamint hogy a munkaügyi normákat nem szabad protekcionista kereskedelmi célokra felhasználni.

8. A Felek előmozdítják a tisztességes munkát, a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló 2008. évi ILO-nyilatkozatban meghatározottak szerint. A Felek – feltételeikkel és prioritásaikkal összhangban – különös figyelmet fordítanak a következőkre:

(a) a vonatkozó ILO-egyezményekben és egyéb nemzetközi kötelezettségvállalásokban meghatározott munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi intézkedések kidolgozása és erősítése, beleértve a munkahelyi sérülés vagy foglalkozási megbetegedés esetén fizetendő kártérítést;

(b) tisztességes munkakörülmények mindenki számára a munkabér és a díjazás, a munkaidő és egyéb munkafeltételek tekintetében; és

(c) hatékony munkaügyi felügyeleti rendszer fenntartása a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal és a vonatkozó ILO-normákkal összhangban.

9. Az egyes Felek biztosítják, hogy munkajoguk érvényesítésére irányuló közigazgatási, rendes és munkaügyi bírósági eljárásaik tisztességesek, hozzáférhetők és átláthatóak legyenek, és lehetővé teszik az e fejezetben említett munkavállalói jogok megsértése elleni hatékony fellépést.

26.4. CIKK

Multilaterális környezetvédelmi irányítás és megállapodások

1. A Felek elismerik az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) Környezetvédelmi Közgyűlésének (UNEA), valamint a többoldalú környezetvédelmi irányítás és megállapodások jelentőségét mint a nemzetközi közösségnek a globális vagy regionális környezeti kihívásokra adott válaszát, és törekednek a kereskedelem és a környezetvédelem közötti kölcsönös támogatás megerősítésére.

2. Az (1) bekezdés alapján és a többoldalú környezetvédelmi irányítás támogatása érdekében az egyes Felek hatékonyan végrehajtják azokat a többoldalú környezetvédelmi megállapodásokat, jegyzőkönyveket és azok módosításait, amelyeknek részes felei.

3. A Felek rendszeresen információt cserélnek a többoldalú környezetvédelmi megállapodások – beleértve azok jegyzőkönyveit és módosításait is – ratifikációjával kapcsolatos kezdeményezéseikről.

4. A Felek szükség szerint konzultálnak egymással, és együttműködnek a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kereskedelmi vonatkozású környezetvédelmi kérdésekben, többek között a többoldalú környezetvédelmi megállapodások összefüggésében is.

5. A Felek elismerik a 32.1. cikkre (Általános kivételek) való hivatkozás jogát az olyan többoldalú környezetvédelmi megállapodások alapján hozott intézkedésekkel kapcsolatban, amelyeknek részes felei.

26.5. CIKK

Kereskedelem és éghajlatváltozás

1. A Felek elismerik az Egyesült Nemzetek Szervezete 1992. május 9-én New Yorkban elfogadott Éghajlatváltozási Keretegyezménye (a továbbiakban: UNFCCC) végső célkitűzései elérésének fontosságát az éghajlatváltozás sürgető fenyegetésének kezelése érdekében, valamint elismerik a kereskedelem ebben játszott szerepét.

2. Az (1) bekezdésnek megfelelően az egyes Felek:

(a) hatékonyan végrehajtják az UNFCCC-t és a Párizsi Megállapodást, többek között olyan intézkedések révén, amelyek a Párizsi Megállapodással összhangban hozzájárulnak a nemzetileg meghatározott hozzájárulások végrehajtásához;

(b) előmozdítják a kereskedelem pozitív hozzájárulását a fenntartható, alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átálláshoz és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens fejlődéshez; és

(c) előmozdítják az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra, többek között az ökoszisztéma-alapú alkalmazkodásra, a megújuló energiaforrásokra és az energiahatékony megoldásokra irányuló intézkedéseken alapuló zöld gazdasági növekedést.

3. A Felek együttműködnek az éghajlatváltozással kapcsolatos kereskedelmi vonatkozású kérdésekben kétoldalúan, regionálisan és adott esetben nemzetközi fórumokon, többek között az UNFCCC, a WTO és az ózonréteget lebontó anyagokról szóló, 1987. szeptember 16-án Montrealban létrejött montreali jegyzőkönyv keretében.

26.6. CIKK

Kereskedelem és biológiai sokféleség

1. A Felek elismerik a biológiai sokféleség megőrzésének és fenntartható felhasználásának fontosságát, valamint a kereskedelem szerepét e célok elérésében, összhangban az 1992. június 5-én Rio de Janeiróban létrejött Biológiai Sokféleség Egyezménnyel és annak jegyzőkönyveivel, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló, 1973. március 3-án Washingtonban aláírt egyezménnyel (CITES), valamint más releváns nemzetközi jogi eszközökkel, amelyeknek részes felei, beleértve az azok alapján elfogadott határozatokat is.

2. A részes felek elismerik, hogy a biológiai sokféleség megőrzésének és fenntartható hasznosításának általános érvényesítése a gazdaság érintett ágazataiban, valamint a vonatkozó belső jogi, intézményi és szabályozási keretek megerősítése hozzájárulhat a biológiai sokféleségre és annak ökoszisztéma-szolgáltatásaira gyakorolt pozitív hatások előidézéséhez, valamint a fenntartható fejlődés megvalósításához.

3. Az (1) bekezdésnek megfelelően az egyes Felek:

(a) a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelem keretében hatásos intézkedéseket hajtanak végre, többek között adott esetben harmadik országokkal folytatott együttműködési tevékenységek révén;

(b) előmozdítják az állat- és növényfajok felvételét a CITES függelékeibe, amennyiben az adott faj védettségi helyzete a nemzetközi kereskedelem miatt veszélyeztetettnek minősül, és időszakos felülvizsgálatokat végeznek, amely a CITES függelékeinek módosítására vonatkozó ajánlást eredményezhet annak biztosítása érdekében, hogy azok megfelelően tükrözzék a nemzetközi kereskedelem tárgyát képező fajok megőrzéséhez kapcsolódó szükségleteket;

(c) előmozdítják a CITES-listán szereplő fajok hosszú távú megőrzését és fenntartható hasznosítását, beleértve jogszerű és nyomon követhető kereskedelmüket is, miközben előnyöket biztosítanak az értéklánc érdekelt felei, különösen azon helyi közösségek számára, amelyek a CITES-listán szereplő fajok eredetéül szolgálnak;

(d) intézkedéseket hoznak a biológiai sokféleség megőrzése érdekében, amennyiben az a kereskedelemhez és a beruházásokhoz kapcsolódó nyomásnak van kitéve, különösen az idegenhonos inváziós fajok terjedésének megelőzését célzó intézkedések révén; és

(e) információt cserélnek a másik Féllel a természeti erőforrásokon alapuló termékek kereskedelmére vonatkozó kezdeményezésekről azzal a céllal, hogy előmozdítsák a biológiai sokféleség megőrzését és fenntartható hasznosítását, valamint előmozdítják az ilyen kereskedelmet.

4. A Felek együttműködnek egymással kétoldalúan, regionálisan és nemzetközi fórumokon – többek között az érintett érdekelt felekkel – a kereskedelemmel és a biológiai sokféleség megőrzésével és fenntartható hasznosításával kapcsolatos kérdésekben, valamint a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelemben, többek között a vadon élő állatokból és növényekből készült illegális termékek és példányok iránti kereslet csökkentésére, valamint a bűnüldözéssel és az információmegosztással kapcsolatos együttműködés fokozására irányuló kezdeményezések révén.

26.7. CIKK

Kereskedelem és fenntartható erdőgazdálkodás

1. A Felek elismerik a fenntartható erdőgazdálkodás jelentőségét, valamint a kereskedelem szerepét e cél elérésében.

2. Az (1) bekezdésnek megfelelően az egyes Felek:

(a) ösztönzik az erdők megőrzését és a fenntartható erdőgazdálkodást, valamint a fenntartható erdőgazdálkodásból származó fa és fatermékek kereskedelmét és fogyasztását;

(b) előmozdítják az erdészeti termékek olyan kereskedelmét, amely nem vezet erdőirtáshoz vagy erdőpusztuláshoz;

(c) intézkedéseket hoznak az illegális fakitermelés és az ahhoz kapcsolódó kereskedelem elleni küzdelem érdekében, többek között adott esetben harmadik országokkal folytatott együttműködések révén; és

(d) információkat cserélnek egymással az erdészeti irányításra és az erdőtakaró megőrzésére irányuló kereskedelmi vonatkozású kezdeményezésekről, és együttműködnek egymással a pozitív hatások maximalizálása, valamint a kölcsönös érdekű szakpolitikáik hatásainak és egymást kölcsönösen erősítő jellegének biztosítása érdekében.

3. A Felek együttműködnek egymással kétoldalúan, regionálisan és nemzetközi fórumokon – többek között az érintett érdekelt felekkel – a kereskedelemmel és az erdők megőrzésével, valamint a fenntartható erdőgazdálkodással kapcsolatos kérdésekben.

26.8. CIKK

Kereskedelem és az élő tengeri biológiai erőforrásokkal és akvakultúra-erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás

1. A Felek elismerik a tengeri biológiai erőforrások és tengeri ökoszisztémák megőrzésének és fenntartható kezelésének, valamint a felelősségteljes és fenntartható akvakultúra előmozdításának jelentőségét a fenntartható gazdasági, környezeti és társadalmi feltételek biztosítása céljából; és az említett célok elérése érdekében a kereskedelem által betöltött szerep jelentőségét.

2. A Felek elismerik, hogy a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan (a továbbiakban: IUU) halászat negatív hatást gyakorol a kereskedelemre és a környezetre, és megerősítik, hogy a túlhalászással és a halászati erőforrások nem fenntartható felhasználásával kapcsolatos problémák kezelése érdekében cselekvésre van szükség az IUU-halászat felszámolása érdekében.

3. Az (1) és (2) bekezdésnek megfelelően az egyes Felek:

(a) a következőkben foglalt elvekkel összhangban járnak el: az Egyesült Nemzetek 1982. december 10-én Montego Bayben kelt tengerjogi egyezménye; az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1982. december 10-i tengerjogi egyezményében foglalt, a kizárólagos gazdasági övezeteken túlnyúló halállományok és a hosszú távon vándorló halállományok védelméről és kezeléséről szóló rendelkezések végrehajtásáról szóló, New Yorkban 1995. december 4-én aláírásra megnyitott ENSZ-megállapodás; az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetnek (a továbbiakban: FAO) a nemzetközi védelmi és gazdálkodási intézkedések nyílt tengeri halászhajók általi betartásának előmozdításáról szóló, a FAO-konferencia 27. ülésszakának 15/93. sz. határozatával 1993. november 24-én jóváhagyott megállapodása; a FAO felelősségteljes halászatra vonatkozó, a FAO-konferencia által 1995. október 31-án elfogadott magatartási kódexe; és a FAO-nak a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló, a FAO-konferencia 36. ülésszakán 2009. november 22-én elfogadott megállapodása;

(b) a tengerek biológiai erőforrásainak hosszú távú állománymegőrzésére, az ilyenekkel való gazdálkodásra és fenntartható hasznosításukra irányuló intézkedéseket hajtanak végre az említett kérdésekkel kapcsolatos főbb ENSZ- és FAO-eszközökben meghatározottak szerint[157];

(c) aktívan részt vesznek azon regionális halászati gazdálkodási szervezetek munkájában, amelyeknek mindkét Fél tagja, megfigyelője vagy együttműködő nem szerződő fele, a tengeri biológiai erőforrások és a tengeri környezet fenntartható kiaknázásának, védelmének és a velük folytatott fenntartható gazdálkodásnak a biztosítása érdekében, többek között adott esetben aktívan részt véve az említett regionális halászati gazdálkodási szervezetek által hozott állománygazdálkodási, -védelmi és ellenőrzési intézkedések – beleértve adott esetben a fogási dokumentációs vagy tanúsítási rendszereket is – elfogadásában, valamint azok hatékony végrehajtásában és érvényesítésében;

(d) hatékony intézkedéseket hajtanak végre az IUU-halászat elleni küzdelem érdekében, beleértve az IUU-halászatitermékek kizárását a kereskedelmi forgalomból, továbbá e célból együttműködést és információcserét folytatnak; és

[157] Az említett eszközök adott esetben magukban foglalják a következőket: az ENSZ tengerjogi egyezménye, a nemzetközi védelmi és gazdálkodási intézkedések nyílt tengeri halászhajók általi betartásának előmozdításáról szóló FAO-megállapodás, az ENSZ 1982. december 10-i tengerjogi egyezményében foglalt, a kizárólagos gazdasági övezeteken túlnyúló halállományok és a hosszú távon vándorló halállományok védelmére és kezelésére vonatkozó rendelkezések végrehajtásáról szóló ENSZ-megállapodás, valamint a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló FAO-megállapodás.

(e) ösztönzik a fenntartható és felelős akvakultúra kialakítását, egyebek mellett a FAO felelősségteljes halászatra vonatkozó magatartási kódexében foglalt célkitűzések és elvek végrehajtása tekintetében is.

4. A Felek a fenntartható halászati gazdálkodás megvalósítása érdekében együttműködnek egymással, valamint a regionális halászati gazdálkodási szervezetek és más nemzetközi fórumok keretében.

26.9. CIKK

Kereskedelem és az ellátási láncokkal való fenntartható gazdálkodás

1. A Felek elismerik az ellátási láncoknak a felelős üzleti magatartás és vállalati társadalmi felelősségvállalási gyakorlatok révén megvalósuló felelősségteljes irányításának jelentőségét, amely hozzájárul a támogató környezethez, valamint a kereskedelem szerepét az ellátási láncok felelősségteljes irányítására irányuló célkitűzés megvalósításában.

2. Az (1) bekezdésnek megfelelően az egyes Felek:

(a) előmozdítják a vállalati társadalmi felelősségvállalás vagy a felelős üzleti magatartást, többek között a vonatkozó gyakorlatok vállalkozások általi alkalmazásának ösztönzése révén; és

(b) támogatják a releváns nemzetközi eszközök – így például a felelősségteljes üzleti magatartással kapcsolatos, multinacionális vállalkozásokra vonatkozó OECD-iránymutatások, az ILO multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről szóló, 1977 novemberében Genfben elfogadott háromoldalú nyilatkozata, az ENSZ Globális Megállapodás, valamint az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által a 2011. június 16-i 17/4. sz. határozatával jóváhagyott ENSZ-irányelvek – terjesztését és alkalmazását.

3. A Felek elismerik a nemzetközi ágazatspecifikus iránymutatások hasznosságát a vállalati társadalmi felelősségvállalás és a felelős üzleti magatartás területén, mint például a kellő gondosságra vonatkozó OECD-útmutatások a felelősségteljes ellátási láncok tekintetében, és előmozdítják a közös munkát e tekintetben, többek között a harmadik országok tekintetében is. A Felek előmozdítják az adott Fél által támogatott iránymutatások alkalmazását.

4. Az egyes Felek az e cikk hatálya alá tartozó kérdésekben információt és bevált gyakorlatokat cserélnek egymással, valamint együttműködnek a másik Féllel adott esetben kétoldalúan, regionálisan és nemzetközi fórumok keretében.

26.10. CIKK

A fenntartható fejlődést elősegítő egyéb, kereskedelemmel és beruházásokkal kapcsolatos kezdeményezések

1. A Felek megerősítik az iránti elkötelezettségüket, hogy növeljék a kereskedelem és a beruházások hozzájárulását a fenntartható fejlődés célkitűzésének eléréséhez annak gazdasági, társadalmi és környezeti dimenzióiban.

2. Az (1) bekezdésnek megfelelően a Felek előmozdítják a következőket:

(a) az ILO tisztes munkára vonatkozó programjának célkitűzéseit támogató és a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló 2008. évi ILO-nyilatkozattal összhangban álló kereskedelmi és beruházási politikák, beleértve a munkabérekre, a keresetekre és a munkaidőre, az inkluzív szociális védelemre, a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra, valamint a munkakörülményekkel kapcsolatos egyéb vonatkozásokra vonatkozó szakpolitikákat;

(b) a környezetvédelmi áruk és szolgáltatások kereskedelmének és az azokkal kapcsolatos beruházások megkönnyítése, beleértve az éghajlatváltozás mérséklése szempontjából különös jelentőséggel bíró termékeket és szolgáltatásokat, például a fenntartható és megújuló energiaforrásokat, valamint az energiahatékony termékeket és szolgáltatásokat, többek között a kapcsolódó nem vámjellegű akadályok kezelése, a rendelkezésre álló legjobb technológiák alkalmazását eredményező szakpolitikai keretek elfogadása, valamint az e területre vonatkozó kezdeményezésekkel kapcsolatos együttműködés révén; és

(c) az olyan áruk kereskedelmének előmozdítása, amelyek hozzájárulnak a szociális körülmények és a környezetvédelmi szempontból megfelelő gyakorlatok javításához, ideértve az önkéntes alapon működő, fenntarthatóságot garantáló rendszerek – például tisztességes és etikus kereskedelmi rendszerek és ökocímkék – alá tartozó termékeket.

3. A Felek az e cikk hatálya alá tartozó kérdésekben kétoldalúan, regionálisan és nemzetközi fórumokon együttműködnek a másik Féllel.

26.11. CIKK

Tudományos adatok és műszaki információk

1. A kereskedelmet vagy a beruházásokat esetlegesen érintő, a környezetet vagy a munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot célzó intézkedések létrehozása vagy végrehajtása során a Felek figyelembe veszik a rendelkezésre álló tudományos adatokat és technikai információkat, valamint a vonatkozó nemzetközi normákat, iránymutatásokat vagy ajánlásokat.

2. Amennyiben nem áll fenn teljes tudományos bizonyosság, és fennáll a környezet vagy a munkahelyi egészségvédelem vagy biztonság súlyos vagy visszafordíthatatlan károsodásának veszélye, az egyes Felek az elővigyázatosság elve alapján költséghatékony intézkedéseket fogadhatnak el. Ezen intézkedéseknek összhangban kell lenniük e megállapodással, vagy annak alapján indokoltnak kell lenniük. Az intézkedéseknek a rendelkezésre álló releváns információkon kell alapulniuk, és azokat az új tudományos információk fényében rendszeresen felül kell vizsgálni.

26.12. CIKK

Átláthatóság

Amennyiben valamely Fél a környezet és a munkafeltételek védelme érdekében olyan általánosan alkalmazandó intézkedéseket fogad el és hajt végre, amelyek hatással lehetnek a Felek közötti kereskedelemre vagy beruházásokra, vagy olyan kereskedelmi vagy beruházási intézkedéseket fogad el és hajt végre, amelyek befolyásolhatják a környezet védelmét vagy a munkakörülményeket, a Fél ezt a 27. fejezetnek (Átláthatóság) megfelelően teszi meg, és észszerű lehetőségeket biztosít az érdekelt személyek számára, hogy a Fél saját jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban véleményt nyilvánítsanak a javasolt intézkedésekről.

26.13. CIKK

Együttműködés a kereskedelem és a fenntartható fejlődés terén

1. A Felek elismerik az együttműködésük jelentőségét e fejezet célkitűzéseinek elérése érdekében.

2. Az (1) bekezdésben említett együttműködés többek között kiterjedhet a következő területekre:

(a) a kereskedelem és a fenntartható fejlődés munkaügyi és környezetvédelmi szempontjai a nemzetközi fórumokon, ideértve különösen a WTO-t, az ILO-t, az Egyesült Nemzetek környezetvédelmi közgyűlését és az ENSZ Környezetvédelmi Programját, valamint a többoldalú környezetvédelmi megállapodásokat;

(b) a munkaügyi és környezetvédelmi jog és normák hatása a kereskedelemre és a beruházásra; és

(c) a kereskedelmi és beruházási jog hatása a munkafeltételekre és a környezetre.

3. Az (1) bekezdésben említett együttműködés kiterjedhet a következők kereskedelmi vonatkozásaira is:

(a) a kereskedelmi vonatkozású alapvető, kormányzási és egyéb naprakész ILO-egyezmények;

(b) az ILO tisztes munkára vonatkozó programja, ideértve a következőkkel kapcsolatos együttműködést: a kereskedelem és a teljes és produktív foglalkoztatás közötti összefüggések, munkaerőpiaci kiigazítások, alapvető munkaügyi normák, a globális ellátási láncokon belüli tisztes munka, szociális védelem és társadalmi befogadás, szociális párbeszéd, készségfejlesztés és a nemek közötti egyenlőség;

(c) többoldalú környezetvédelmi megállapodások, beleértve a vámügyi együttműködést és egymás ilyen megállapodásokban való részvételének támogatását;

(d) a jelenlegi és jövőbeli éghajlatváltozással kapcsolatos nemzetközi rendszer, beleértve a karbonszegény technológiák és az energiahatékonyság előmozdításának eszközeit, a szén-dioxid-árazási intézkedések – többek között a kibocsátáskereskedelmi rendszerek – előkészítését és elfogadását, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás ökoszisztéma-alapú és vízgazdálkodási alkalmazkodást célzó megközelítéseit;

(e) az ózonréteget lebontó anyagokról szóló montreali jegyzőkönyv és annak kigali módosítása, különösen:

(i) az ózonkárosító anyagok (ODS) és a fluorozott szénhidrogének (HFC-k) előállításának, felhasználásának és kereskedelmének ellenőrzésére irányuló intézkedések;

(ii) környezetbarát alternatívák bevezetése;

(iii) a szabványok aktualizálása; és

(iv) az említett megállapodás által szabályozott anyagok illegális kereskedelme elleni küzdelem;

(f) az inkluzív zöld növekedés és a körforgásos gazdaság előmozdítása;

(g) átlátható magán- és állami fenntarthatóságbiztosítási rendszerek, beleértve az ökocímkézést is;

(h) az ökoszisztémák védelme és helyreállítása, a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférés és a hasznosításukból származó előnyök igazságos és méltányos megosztása a 2010. október 29-én Nagojában kelt, a Biológiai Sokféleség Egyezményhez kapcsolódó, a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről, valamint a hasznosításukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztásáról szóló Nagojai Jegyzőkönyvvel összhangban, továbbá az ökoszisztémák és szolgáltatásaik, valamint a kapcsolódó gazdasági eszközök értékelése;

(i) vállalati társadalmi felelősségvállalás, felelős üzleti magatartás és a globális ellátási láncok felelős irányítása, többek között a nemzetközileg elfogadott eszközök betartása, végrehajtása és terjesztése tekintetében;

(j) a vegyi anyagok és a hulladékok megfelelő kezelése;

(k) a biológiai sokféleség megőrzésének és fenntartható hasznosításának előmozdítása, többek között a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelem révén, a 26.6. cikkben említettek szerint;

(l) az erdők megőrzése és a fenntartható erdőgazdálkodás előmozdítása az erdőirtás és az illegális fakitermelés megállítása céljából, beleértve az olyan erdészeti termékek kereskedelmének előmozdítását, amelyek nem vezetnek erdőirtáshoz vagy erdőpusztuláshoz, a 26.7. cikkben említettek szerint; és

(m) a fenntartható halászati gyakorlatok és a fenntartható gazdálkodásból származó halászati termékek kereskedelmének előmozdítása, valamint a tengeri környezet védelme és helyreállítása, a 26.8. cikkben említettek szerint.

26.14. CIKK

Kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság

1. Az e megállapodás 1.10. cikke (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) (1) bekezdésének l) pontjával létrehozott, kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság a Felek eltérő megállapodása hiányában a megállapodás hatálybalépésétől számított egy éven belül, majd azt követően szükség szerint ülésezik e megállapodás IV. része 1.4. cikkének (Albizottságok és egyéb szervek) (3) bekezdésével összhangban.

2. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság:

(a) elősegíti és nyomon követi e fejezet hatékony végrehajtását és igazgatását, beleértve az e fejezet alapján végzett együttműködési tevékenységeket is;

(b) elvégzi a 26.17–26.19. cikkben említett feladatokat;

(c) ajánlásokat tesz a vegyes bizottságnak, többek között a megállapodás IV. részének 1.7. cikkében (Belső tanácsadó csoportok), illetve 1.8. cikkében (Civil társadalmi fórum) említett belső tanácsadó csoporttal, illetve civil társadalmi fórummal megvitatandó témák tekintetében; és

(d) a Felek megállapodása szerinti bármely más, e fejezethez kapcsolódó kérdést mérlegel.

3. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság minden ülése után nyilvános jelentést tesz közzé.

4. Mindegyik Fél kellőképpen figyelembe veszi az e fejezethez kapcsolódó kérdésekben a nyilvánosságtól érkező közléseket és véleményeket, és az ilyen közlésekről és véleményekről tájékoztatják a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottságot és annak a megállapodás IV. részének 1.6. cikkében (Kapcsolat a civil társadalommal) említett civil társadalmi mechanizmusokat.

26.15. CIKK

Kapcsolattartó pontok a kereskedelem és a fenntartható fejlődés terén

Mindegyik Fél kijelöl egy kapcsolattartó pontot az e fejezet végrehajtására vonatkozó kérdésekkel kapcsolatos kommunikáció és koordináció elősegítése érdekében, és értesíti a másik Felet a kapcsolattartó pont elérhetőségi adatairól. A Felek az adott elérhetőségi adatokkal kapcsolatos bármilyen változásról haladéktalanul értesítik egymást.

26.16. CIKK

Vitarendezés

Abban az esetben, ha a Felek között e fejezet értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan nézeteltérés merülne fel, a Felek csak a 26.17. és 26.18. cikkben meghatározott vitarendezési eljárásokat alkalmazhatják.

26.17. CIKK

Konzultációk

1. A Fél a másik Félnek a 26.15. cikkel összhangban létrehozott kapcsolattartó pontjához intézett írásbeli megkeresés útján konzultációt kérhet a másik Féltől e fejezet értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban. A kérelemnek tartalmaznia kell a konzultáció kérésének indokait, beleértve a szóban forgó ügy leírását is. Azt követően, hogy valamelyik Fél konzultáció iránti kérelmet küld, haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem kézhezvételének időpontjától számított 30 napon belül meg kell kezdeni konzultációkat, kivéve, ha a Felek másként állapodnak meg. A konzultációkra személyesen, vagy a Felek egyetértése esetén elektronikus úton kerül sor.

2. A Felek az ügy kölcsönösen kielégítő rendezése érdekében konzultációkat kezdenek. Az e fejezetben említett többoldalú megállapodásokkal kapcsolatos kérdések tekintetében a Felek a Felek munkája és e szervezetek vagy testületek munkája közötti koherencia biztosítása érdekében figyelembe veszik az ILO-tól vagy az érintett többoldalú környezetvédelmi szervezetektől vagy testületektől származó információkat. Kölcsönös megállapodás esetén adott esetben a Felek tanácsot kérnek az ilyen szervezetektől vagy testületektől, illetve bármilyen más, általuk megfelelőnek ítélt szakértőtől vagy testülettől.

3. Ha az (1) bekezdésben említett kérelem kézhezvételétől számított 30 napon belül valamelyik Fél úgy ítéli meg, hogy az ügy további megvitatást igényel, írásban kérheti a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság összehívását, és az említett kérésről értesíti az (1) bekezdésben említett kapcsolattartó pontot. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság haladéktalanul összeül, és törekedik az ügy kölcsönösen kielégítő rendezésére.

4. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság adott esetben kikéri az e megállapodás IV. részének 1.7. cikkében (Belső tanácsadó csoport) említett belső tanácsadó csoportok vagy más szakértők tanácsát.

5. A Felek által elért bármely rendezést nyilvánosságra kell hozni.

26.18. CIKK

Szakértői testület

1. Ha a 26.17. cikk szerinti konzultáció iránti kérelmet követő 90 napon belül a Felek nem jutnak kölcsönösen elfogadott megoldásra, bármelyik Fél kérheti egy szakértői testület létrehozását az ügy kivizsgálására. Az említett kérelmet a másik Félnek a 26.15. cikk értelmében kijelölt kapcsolattartó pontjához kell írásban benyújtani. A kérelemben meg kell jelölni a szakértői testület létrehozására irányuló kérés indokait, beleértve a panasz jogalapjának megjelölését is.

2. Amennyiben ezen cikk másként nem rendelkezik, a 31.6. cikk (A vitarendezési testület létrehozása), a 31.10. cikk (A vitarendezési testület feladatai), a 31.20. cikk (A vitarendezési testület tagjainak leváltása), a 31.21. cikk (Eljárási szabályzat), a 31.22. cikk (Felfüggesztés és megszüntetés), a 31.23. cikk (Információszolgáltatás) és a 31.24. cikk (Értelmezési szabályok); a 31. fejezet (Vitarendezés) E. szakasza (Közös rendelkezések); és a 31-A. melléklet (Eljárási szabályzat) és a 31-B. melléklet (A vitarendezési testület tagjaira és a közvetítőkre vonatkozó magatartási kódex) alkalmazandók.

3. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság az e megállapodás hatálybalépését követő első ülésén létrehozza annak a legalább 15 személynek a jegyzékét, akik hajlandók és képesek a szakértői testület tagjaként szolgálni. E jegyzék három aljegyzékből áll: egy-egy aljegyzék a két Fél számára és egy aljegyzék azon személyek számára, akik egyik Félnek sem állampolgárai, és akik betölthetik a szakértői testület elnöki tisztségét. A Felek a saját aljegyzékük tekintetében legalább öt személyre tesznek javaslatot. Az egyes Feleknek legalább öt olyan személyt is ki kell választaniuk, akik felkerülnek az elnöki jegyzékre. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság gondoskodik arról, hogy a jegyzék naprakész legyen, és a szakértők száma legalább 15 személy legyen.

4. A (3) bekezdésben említett személyeknek a munkaügyi vagy környezetvédelmi jogszabályokban, az e fejezetben tárgyalt kérdésekben, illetve a nemzetközi megállapodások keretében felmerülő vitás kérdések rendezése terén szaktudással vagy szakértelemmel kell rendelkeznie. A szakértők függetlenek, egyéni minőségükben járnak el, és nem fogadhatnak el utasításokat semmilyen szervezettől vagy kormánytól a nézeteltéréssel kapcsolatos kérdésekben, nem állnak kapcsolatban egyik Fél kormányával sem, továbbá teljesítik a 31-B. mellékletben (A vitarendezési testület tagjaira és a közvetítőkre vonatkozó magatartási kódex) meghatározott rendelkezéseket.

5. A szakértői testületet a 31.6. cikk (A vitarendezési testület létrehozása) (2) és (3) bekezdésében meghatározott eljárásoknak megfelelően kell létrehozni. A szakértőket a 31.7. cikkel (A vitarendezési testület összetétele) összhangban az e cikk (3) bekezdésében említett aljegyzékekben szereplő személyek közül kell kiválasztani.

6. Hacsak a Felek a 31.6. cikk (A vitarendezési testület létrehozása) (3) bekezdésében meghatározott testület létrehozásától számított öt napon belül másként nem állapodnak meg, a testület feladatmeghatározása a következő:

„az e megállapodás III. részének (Kereskedelem és beruházás) 26. fejezete (Kereskedelem és fenntartható fejlődés) vonatkozó rendelkezései fényében a szakértői testület létrehozása iránti kérelemben említett ügy megvizsgálása, megállapítások és ajánlások tétele az ügy megoldására, és jelentés készítése a 26.18. cikk (Szakértői testület) (8) bekezdésével összhangban”.

7. Az e fejezetben említett többoldalú megállapodások tiszteletben tartásával kapcsolatos ügyekben a szakértői testület törekszik arra, hogy információt és tanácsot kérjen az ILO releváns szerveitől vagy az említett megállapodások alapján létrehozott más szervektől.

8. A szakértői testület a létrehozását követő 90 napon belül időközi jelentést ad ki a Feleknek, az időközi jelentés kibocsátását követő 30 napon belül pedig zárójelentést készít. E jelentések rögzítik a ténymegállapításokat, a vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságát, valamint a testület megállapításait és ajánlásait alátámasztó alapvető indokokat. Az egyes Felek a szakértői testület zárójelentését a szakértői testület általi átadástól számított 15 napon belül nyilvánosságra hozzák.

9. A Felek megvitatják a végrehajtandó megfelelő intézkedéseket a szakértői testület jelentésének és ajánlásainak figyelembevételével. A megfelelő intézkedéseket végrehajtó Fél legkésőbb a jelentés nyilvánosságra hozatalát követő három hónapon belül tájékoztatja az e megállapodás IV. részének 1.7. cikkében (Belső tanácsadó csoport) említett belső tanácsadó csoportját és a másik Felet a végrehajtandó fellépésekről vagy intézkedésekről. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság nyomon követi a végső jelentés és a szakértői testület ajánlásai nyomán tett lépéseket. A megállapodás IV. részének 1.7. cikkében (Belső tanácsadó csoport) említett belső tanácsadó csoportok e tekintetben észrevételeket nyújthatnak be a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottságnak.

26.19. CIKK

Felülvizsgálat

1. E fejezet hatékony végrehajtásának elősegítése érdekében a Felek e megállapodás hatálybalépésekor hivatalos felülvizsgálati folyamatot kezdeményeznek, amely folyamat figyelembe veszi többek között az e fejezet végrehajtása során szerzett tapasztalatokat, az egyes Felek szakpolitikai fejleményeit, a nemzetközi megállapodások fejleményeit és az érdekelt felek által ismertetett véleményeket. A Felek törekedni fognak arra, hogy a felülvizsgálati folyamatot 12 hónapon belül lezárják.

2. Az (1) bekezdés alkalmazásában a Felek a kereskedelemmel és a fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság ülésein megvitatják különösen a 26.14–26.18. cikkben meghatározott intézményi és vitarendezési rendelkezések működését – ideértve adott esetben e rendelkezések hatékonyságának felülvizsgálatát és a végrehajtási mechanizmus esetleges javítását –, valamint annak lehetőségét, hogy végső megoldásként megfelelési szakasz és vonatkozó ellenintézkedések legyenek alkalmazhatók.

3. A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság az e cikk (1) és a (2) bekezdésében említett megbeszélések eredményét tükröző módosításokat készíthet e fejezet vonatkozó rendelkezéseihez az e megállapodás IV. részének 2.4. cikkében (Módosítások) megállapított módosítási eljárásnak megfelelően.

4. A felülvizsgálat eredményének sérelme nélkül a Felek megfontolják annak lehetőségét és módját is, hogy belefoglalják a Párizsi Megállapodást e megállapodásba mint annak lényeges elemét.

27. FEJEZET

ÁTLÁTHATÓSÁG

27.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „általánosan alkalmazandó intézkedések”: törvények, rendelkezések, eljárások és általánosan alkalmazandó közigazgatási határozatok;

(b) „érintett személy”: egy általánosan alkalmazandó intézkedés által érintett bármely természetes vagy jogi személy; és

(c) „közigazgatási intézkedés”: olyan joghatással bíró intézkedés vagy határozat, amely egy egyedi esetben érinti egy konkrét személy jogait és kötelezettségeit, és kiterjed egy közigazgatási intézkedésre, vagy a Fél jogában előírtak szerinti közigazgatási intézkedés vagy határozathozatal elmaradására is.

27.2. CIKK

Célkitűzés

A Felek törekednek az átlátható szabályozási környezet előmozdítására.

27.3. CIKK

Közzététel

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy az e megállapodás e részének hatálya alá tartozó kérdésekben bármely általánosan alkalmazandó intézkedés:

(a) haladéktalanul közzétételre kerül egy hivatalosan kijelölt médiumon keresztül, és – amennyiben megvalósítható – elektronikus úton vagy más módon úgy teszik elérhetővé azt, hogy a kereskedők és más érdekelt felek megismerhessék; és

(b) ha azt központi kormányzati szinten fogadják el, magyarázatot nyújtanak annak céljára és indokaira.

2. Az (1) bekezdésben említett intézkedés bevezetése vagy módosítása esetén az egyes Felek amennyire lehetséges, kellő időt biztosítanak az intézkedés kihirdetése és hatálybalépése között, hogy az érdekeltek megismerhessék azt.

27.4. CIKK

Információszolgáltatás

1. A Fél a másik Fél megkeresésére haladéktalanul tájékoztatást ad és megválaszolja az e megállapodás működését lényegesen érintő meglévő vagy javasolt általánosan alkalmazandó intézkedéssel kapcsolatos kérdéseket.

2. Az e cikk alapján átadott információ nem befolyásolja azt a kérdést, hogy az adott intézkedés összhangban van-e ezzel a megállapodással.

27.5. CIKK

Az általánosan alkalmazandó intézkedések igazgatása

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy az e megállapodás e részének hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatos, bármely általánosan alkalmazandó intézkedést tárgyilagosan, pártatlanul, következetesen és észszerűen alkalmazzák.

2. Amikor konkrét esetekben a másik Fél meghatározott személyeire, áruira vagy szolgáltatásaira általánosan alkalmazandó intézkedéseket alkalmaznak, az egyes Felek:

(a) arra törekednek, hogy a közigazgatási eljárás által közvetlenül érintett személy számára a jogszabályokkal és egyéb rendelkezésekkel összhangban észszerű tájékoztatást adjanak az említett eljárás megindításakor, ideértve az eljárás jellegének meghatározását, azon joghatóság megnevezését, amelyben az eljárást kezdeményezték, és bármely vita tárgyát képező kérdés általános leírását is;

(b) észszerű lehetőséget biztosítanak a közigazgatási eljárás által közvetlenül érintett személynek arra, hogy bármely végleges közigazgatási cselekményt megelőzően előadhassa az említett személy álláspontját alátámasztó tényeket és érveket, ha ezt a rendelkezésre álló idő, az eljárás jellege és a közérdek megengedi; és

(c) biztosítják, hogy az (a) és (b) pontban említett eljárás összhangban legyen a saját jogukkal.

27.6. CIKK

Felülvizsgálat és fellebbezés

1. Mindegyik Fél bírói, választottbírósági vagy közigazgatási törvényszékeket vagy eljárásokat hoz létre vagy tart fenn az e megállapodás e részének hatálya alá tartozó bármilyen üggyel kapcsolatos közigazgatási intézkedés haladéktalan felülvizsgálata és ha indokolt, kiigazítása érdekében[158]. Mindegyik Fél biztosítja, hogy fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárásait megkülönböztetésmentes és pártatlan módon olyan bíróságok folytassák le, amelyek függetlenek a közigazgatási végrehajtással megbízott hatóságtól, és nem fűződik lényeges érdekeltségük az ügy kimeneteléhez.

2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az (1) bekezdésben említett eljárásokban részt vevő felek jogosultak legyenek a következőkre:

(a) észszerű lehetőség saját álláspontjuk alátámasztása, illetve megvédése érdekében; és

(b) olyan döntéshozatal, amely a bizonyítékokon és a feljegyzések benyújtásán, vagy ha a jogrendszere előírja, az illetékes közigazgatási hatóság által összeállított feljegyzéseken alapul.

3. A (2) bekezdés b) pontjában említett határozatot, figyelemmel az említett Fél jogszabályaiban biztosított fellebbezésre vagy további felülvizsgálatra, a közigazgatási végrehajtási jogkörrel felruházott hivatal vagy hatóság hajtja végre, és a határozat irányadó a gyakorlatára.

[158] Az egyértelműség érdekében: a közigazgatási intézkedés felülvizsgálata és korrekciója érdekében a Felek előírhatják a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslatok kimerítését.

28. FEJEZET

HELYES SZABÁLYOZÁSI GYAKORLATOK

28.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „szabályozó hatóság”:

(i) az Európai Unió részéről: az Európai Bizottság; és

(ii) Mexikó részéről: a szövetségi közigazgatás, beleértve a szövetségi közigazgatás bármely decentralizált szervét; és

(b) „szabályozási intézkedések”: a szabályozó hatóság által kidolgozott és valamely Fél által elfogadott olyan általánosan alkalmazandó intézkedések, amelyeknek való megfelelés kötelező, és amelyek:

(i) az Európai Unió részéről:

(A) rendeletek és irányelvek, az EUMSZ 288. cikkében foglaltak szerint; és

(B) felhatalmazáson alapuló, illetve végrehajtási jogi aktusok, az EUMSZ 290., illetve 291. cikkében foglaltak szerinti ; és

(ii) Mexikó részéről:

(A) a szövetségi kormányzat végrehajtó ága által előterjesztett törvények és törvényerejű rendeletek; és

(B) bármely egyéb általánosan alkalmazandó közigazgatási aktus, beleértve többek között a rendelkezéseket, rendeleteket, megállapodásokat és a *Normas Oficiales Mexicanas*-t (mexikói hivatalos szabványok, a továbbiakban: NOM-ok).

28.2. CIKK

Általános elvek

1. A Felek elismerik a következők jelentőségét:

(a) a helyes szabályozási gyakorlatok alkalmazása a szabályozási intézkedések tervezésének, kialakításának, kibocsátásának, végrehajtásának, értékelésének és felülvizsgálatának folyamatában, a belföldi szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében; és

(b) az e megállapodásból származó előnyök fenntartása és fokozása a helyes szabályozási gyakorlatok alkalmazása révén, az áruk és szolgáltatások kereskedelmének megkönnyítése és a Felek közötti beruházások növelése érdekében.

2. Mindegyik Fél jogosult saját jogi keretével, gyakorlatával és a szabályozási keretét meghatározó alapelveivel[159] összhangban meghatározni az e megállapodás szerinti helyes szabályozási gyakorlatokra vonatkozó megközelítését.

3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az kötelezné valamely Felet:

(a) a szabályozási prioritásainak meghatározására, valamint az általa megfelelőnek ítélt védelmi szinteket biztosító szabályozási intézkedések előkészítésére és elfogadására vonatkozó belső eljárásoktól való eltérésre;

(b) olyan intézkedések meghozatalára, amelyek aláásnák vagy akadályoznák a közpolitikai célkitűzéseinek megvalósítására irányuló szabályozási intézkedések időben történő elfogadását; vagy

(c) valamilyen konkrét szabályozási eredmény elérésére.

28.3. CIKK

Hatály

1. E fejezet az e megállapodás e részének hatálya alá tartozó bármely kérdéssel kapcsolatos szabályozási intézkedésekre alkalmazandó.

[159] Az Európai Unió esetében az ilyen elvek magukban foglalják az EUMSZ-ben szereplő és abból származó elveket.

2. E fejezet nem alkalmazandó az európai uniós tagállamok szabályozó hatóságaira és szabályozási intézkedéseire, gyakorlataira vagy megközelítéseire.

28.4. CIKK

Belső konzultáció és a szabályozásfejlesztés koordinációja

1. A Felek elismerik, hogy a helyes szabályozási gyakorlatok végrehajtását megkönnyíthetik a szabályozási intézkedések kidolgozásához szükséges folyamatokhoz vagy mechanizmusokhoz szükséges belső konzultációt és koordinációt javító belföldi mechanizmusok.

2. Mindegyik Fél elfogad vagy fenntart belső koordinációs vagy felülvizsgálati eljárásokat vagy mechanizmusokat a szabályozó hatóságuk által kidolgozott szabályozási intézkedések tekintetében.

3. Az ilyen eljárásoknak vagy mechanizmusoknak többek között a következőkre kell irányulniuk:

(a) a helyes szabályozási gyakorlatok ösztönzése, beleértve az e fejezetben foglaltakat is;

(b) a belső konzultációk és koordináció megerősítése az adott Fél szabályozási intézkedéseiben foglalt követelmények között fennálló szükségtelen átfedések és következetlenségek azonosítása és kiküszöbölése érdekében;

(c) az előkészítés alatt álló szabályozási intézkedések által – többek között a kis- és középvállalkozásokra – gyakorolt lehetséges hatások mérlegelésének előmozdítása a későbbi döntéshozatali folyamat során;

(d) a nemzetközi kereskedelemmel és beruházásokkal kapcsolatos kötelezettségeknek való megfelelés biztosítása; és

(e) a nemzetközi és egyéb fórumok releváns fejleményei figyelembevételének előmozdítása.

4. A Felek elismerik, hogy a (2) bekezdésben említett folyamatok vagy mechanizmusok a körülményeiktől függően eltérőek lehetnek. E tekintetben az egyes Felek további belső konzultációs és koordinációs mechanizmusok révén javíthatják szabályozási rendszerüket, saját belső szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban.

5. Az egyes Felek létrehozhatnak vagy fenntarthatnak egy központi koordináló szervet.

28.5. CIKK

A szabályozási eljárások és mechanizmusok átláthatósága

Az egyes Felek nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a szabályozó hatóságaik által a szabályozási intézkedések előkészítéséhez, értékeléséhez vagy felülvizsgálatához alkalmazott eljárások és mechanizmusok leírását. Az említett leírásokban feltüntetik a vonatkozó iránymutatásokat, szabályokat vagy eljárásokat, beleértve azokat is, amelyek a nyilvánosság véleménynyilvánításra vonatkozó lehetőségeit tartalmazzák.

28.6. CIKK

Korai tájékoztatásnyújtás a tervezett szabályozási intézkedésekről

1. A Felek legalább évente nyilvánosságra hozzák azon tervezett jelentős[160] szabályozási intézkedések listáját, amelyek elfogadására szabályozó hatóságuk észszerűen számít az év során.

2. A Felek az (1) bekezdésben említett listán szereplő egyes szabályozási intézkedések tekintetében nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a következőket is:

(a) az intézkedés hatályának és célkitűzésének rövid leírása; és

(b) az elfogadás várható időpontja, lehetőség szerint beleértve a nyilvános konzultációra rendelkezésre álló időszakot is.

[160] Az egyértelműség érdekében: „jelentős szabályozási intézkedés” alatt olyan intézkedés értendő, amely az egyes Felek által – saját szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban – meghatározott jelentős szabályozási hatással jár.

28.7. CIKK

Nyilvános konzultációk

1. Jelentős szabályozási intézkedés kidolgozása során mindegyik Fél saját szabályaival és eljárásaival összhangban:

(a) közzéteszi a szabályozási intézkedés tervezetét vagy olyan konzultációs dokumentumokat, amelyek kellő részletességgel ismertetik a kidolgozás alatt álló új szabályozási intézkedést, bármely személynek lehetővé téve annak felmérését, hogy az érdekeire az jelentős hatást gyakorol-e, és hogyan;

(b) észszerű lehetőséget biztosít megkülönböztetésmentes módon minden személynek arra, hogy észrevételeket tegyen; és

(c) megvizsgálja a kapott észrevételeket.

2. A Feleknek igénybe kell venniük az elektronikus kommunikációs eszközöket, és törekedniük kell egységes hozzáférési pont használatára a nyilvános konzultációkkal kapcsolatos tájékoztatásnyújtás céljából, többek között az észrevételek benyújtásának módjára vonatkozóan is.

3. Az egyes Felek nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a hozzájuk beérkezett észrevételeket, valamint a konzultációk eredményeinek összefoglalását. Az említett kötelezettség a bizalmas információk vagy személyes adatok védelméhez, illetve a nem megfelelő tartalmak visszatartásához szükséges mértékben nem alkalmazandó.

28.8. CIKK

A szabályozás hatásvizsgálata

1. Mindegyik Fél elősegíti, hogy szabályozó hatósága az alkalmazandó szabályokkal és eljárásokkal összhangban a jelentősebb szabályozási intézkedések kidolgozása során elvégezze a szabályozás hatásvizsgálatát.

2. Az (1) bekezdés szerinti szabályozási hatásvizsgálat elvégzése során az egyes Felek szabályozó hatósága olyan folyamatokat és mechanizmusokat hoz létre és tart fenn, amelyek előmozdítják a következő tényezők figyelembevételét:

(a) a szabályozási intézkedés szükségessége, beleértve annak a problémának a jellegét és jelentőségét, amelyet a szabályozási intézkedés kezelni kíván;

(b) bármely megvalósítható és megfelelő szabályozási vagy nem szabályozási alternatíva, amely megvalósítaná az említett Fél közpolitikai célkitűzését, beleértve a szabályozás mellőzésének lehetőségét is;

(c) a lehetséges és releváns mértékig az alternatívák potenciális költségei és előnyei, társadalmi, gazdasági és környezeti hatásai, ideértve a nemzetközi kereskedelemre és beruházásra, valamint a kis- és középvállalkozásokra gyakorolt hatásokat is; elismerve, hogy egyes költségeket és előnyöket nehéz számszerűsíteni és pénzben kifejezni;

(d) az, hogy a mérlegelt lehetőségek hogyan kapcsolódnak a vonatkozó nemzetközi előírásokhoz, ideértve az esetleges eltérések okait is; és

(e) hogyan érhetők el legjobban a közpolitikai célkitűzések az eredményesség és a hatékonyság szempontjából.

3. Az (1) bekezdés szerinti szabályozási hatásvizsgálat elvégzése során a szabályozó hatóságnak az észszerűen beszerezhető legmegbízhatóbb bizonyítékokra kell támaszkodnia, beleértve a tudományos, műszaki, gazdasági vagy egyéb információkat is.

4. Egy szabályozó hatóság által valamely szabályozási intézkedésre vonatkozóan végzett hatásvizsgálat tekintetében az érintett Fél zárójelentést készít, amely részletesen ismerteti a szabályozó hatóság által az értékelés során figyelembe vett tényezőket és a releváns megállapításokat. Az ilyen jelentést legkésőbb az érintett szabályozási intézkedés nyilvánosságra hozatalának napján nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

28.9. CIKK

Visszamenőleges értékelés

1. Az egyes Felek szabályozó hatóságai olyan eljárásokat vagy mechanizmusokat tartanak fenn, amelyek előmozdítják a hatályos szabályozási intézkedéseik időszakos, visszamenőleges értékelését vagy felülvizsgálatát, az általuk megfelelőnek tartott időközönként.

2. Az időszakos visszamenőleges értékelés során a Fél szabályozó hatóságai törekednek annak mérlegelésére, hogy vannak-e lehetőségek a közpolitikai célkitűzések hatékonyabb megvalósítására és a felesleges szabályozási terhek csökkentésére, beleértve a kis- és középvállalkozásokat érintő terheket is. Az egyes Felek az említett időszakos visszamenőleges értékelések alapján meghatározzák, hogy szabályozási intézkedéseiket szükséges-e módosítani, észszerűsíteni, kiterjeszteni vagy hatályon kívül helyezni.

3. Az egyes Felek nyilvánosan elérhetővé teszik az időszakos visszamenőleges értékeléseikre vonatkozó terveiket és az értékeléseik eredményeit.

28.10. CIKK

Szabályozási nyilvántartás

Az egyes Felek saját szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban biztosítják, hogy a hatályban lévő szabályozási intézkedések egy egységes, szabadon hozzáférhető weboldalon elérhetők legyenek. Az említett weboldalon lehetővé kell tenni a szabályozási intézkedésekre vonatkozóan hivatkozás vagy szó megadásával történő keresést, és az oldalt rendszeresen frissíteni kell.

28.11. CIKK

Kapcsolattartó pontok

1. Az e fejezet kapcsán felmerülő kérdésekben folytatandó, a Felek közötti kommunikációra szolgáló kapcsolattartó pontok a következők:

(a) Mexikó részéről a Gazdasági Minisztérium külkereskedelmi helyettes államtitkárságának Nemzetközi Kereskedelmi Szabályok Főigazgatósága (*Dirección General de Disciplinas de Comercio Internacional de la Subsecretaría de Comercio Exterior de la Secretaría de Economía*) vagy annak jogutódja; és

(b) az Európai Unió részéről a Kereskedelmi Főigazgatóság vagy annak jogutódja.

2. Az egyes kapcsolattartó pontok felelősek az adott Fél szabályozási hatóságán belül folytatott konzultációért és együttműködésért az e fejezet alapján adott esetben felmerülő kérdésekben.

3. Az egyes Felek értesítik a másik Felet a kapcsolattartó pontjuk elérhetőségéről, és a megadott adatok esetleges változása esetén haladéktalanul értesítik a másik Felet.

28.12. CIKK

Együttműködés és információcsere

1. A Felek együttműködnek e fejezet végrehajtásának támogatása céljából. Az említett együttműködés magában foglalhatja a szabályozó hatóságaik közötti együttműködés megerősítését célzó releváns tevékenységek megszervezését, beleértve a kölcsönös segítségnyújtást is.

2. Legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított egy éven belül a Felek információt cserélnek a helyes szabályozási gyakorlatokkal kapcsolatos meglévő szabályaikról és eljárásaikról, valamint adott esetben az e fejezet végrehajtása érdekében tett lépésekről.

28.13. CIKK

Vitarendezés

Ezen fejezet rendelkezéseinek alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatban a Felek nem vehetik igénybe a 31. fejezet (Vitarendezés) szerinti vitarendezési mechanizmust.

29. FEJEZET

KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK

29.1. CIKK

Célkitűzés

A Felek elismerik annak fontosságát, hogy fokozzák az együttműködést a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: kkv-k) számára fontos kérdésekben az e fejezetben foglalt eszközök, valamint e megállapodás egyéb rendelkezései révén, amelyek a kkv-k számára más tekintetben különösen előnyösek lehetnek.

29.2. CIKK

Információmegosztás

1. Mindegyik Fél létrehoz vagy fenntart egy nyilvánosan elérhető weboldalt, amelyen az e megállapodással kapcsolatos információk szerepelnek, többek között:

(a) e megállapodás szövege, beleértve annak minden mellékletét;

(b) e megállapodás összefoglalása; és

(c) a kkv-k általi felhasználásra szóló tájékoztatás, amely magában foglalja:

(i) e megállapodás azon rendelkezéseinek leírását, amelyeket a Fél mindkét Fél kkv-i szempontjából relevánsnak tart; és

(ii) minden további olyan információt, amelyet a Fél hasznosnak tart az e megállapodás keretében biztosított lehetőségek kiaknázásában érdekelt kkv-k számára.

2. Az (1) bekezdésben említett weboldalon mindegyik Fél feltüntet a következőkre mutató hivatkozást:

(a) a másik Fél egyenértékű weboldala; és

(b) azon kormányzati hatóságainak és más megfelelő szerveinek weboldalai, amelyek a Fél megítélése szerint hasznos információkkal szolgálnának az említett Fél területén kereskedelem vagy üzleti tevékenység folytatásában érdekelt kkv-k számára.

3. A (2) bekezdés b) pontjában említett weboldalaknak a következőkkel kapcsolatos információkat kell tartalmazniuk:

(a) vámügyi jogszabályok és egyéb rendelkezések, behozatali, kiviteli és árutovábbítási eljárások, valamint az azokhoz szükséges nyomtatványok és okmányok;

(b) a szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos jogszabályok és egyéb rendelkezések, valamint eljárások;

(c) műszaki előírások, és azokban az esetekben, amikor a 9. fejezetben (A kereskedelem technikai akadályai) előírtak szerint kötelező a harmadik fél által végzendő megfelelőségértékelés, a kötelező megfelelőségértékelési eljárások és a megfelelőségértékelő testületek jegyzékeire mutató hivatkozások;

(d) a behozatalhoz és a kivitelhez kapcsolódó egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések;

(e) a közbeszerzésre vonatkozó szabályok, a közbeszerzési hirdetményeket tartalmazó adatbázis és a 21. fejezet (Közbeszerzés) vonatkozó rendelkezései;

(f) a cégbejegyzési eljárások; és

(g) egyéb információk, amelyeket a Fél a kkv-k számára hasznosnak tart.

4. Mindegyik Fél feltüntet az (1) bekezdésben említett weboldalon egy olyan adatbázisra mutató linket, amely a vámnómenklatúra-kódok szerint elektronikusan kereshető. Az említett adatbázis:

(a) az áruk piacra jutásával kapcsolatban a következő információkat tartalmazza:

(i) vámtételek és vámkontingensek, adott esetben a legnagyobb kedvezményben részesített nemzetek és a legnagyobb kedvezményben nem részesített nemzetek tekintetében, valamint a preferenciális vámtételek és vámkontingensek;

(ii) jövedéki adók;

(iii) a hozzáadottérték-adó;

(iv) vámilletékek és egyéb díjak, ideértve az egyéb termékspecifikus díjakat is;

(v) a 3. fejezetben (Származási szabályok és származási eljárások) előírt származási szabályok; és

(vi) az áruk vámértékének meghatározásához használt kritériumok; és

(b) az áruknak a Fél piacára való bejutásával kapcsolatban a következő információk feltüntetésére törekszik:

(i) egyéb vámjellegű intézkedések;

(ii) vámvisszatérítés, halasztott vámfizetés vagy más olyan kedvezmény, amely a vámokat csökkenti, visszatéríti vagy azok alól mentességet biztosít;

(iii) adott esetben a származási ország feltüntetésére vonatkozó követelmények, ideértve a jelölések elhelyezését és módját is;

(iv) a behozatali eljárásokhoz megkövetelt információk; és

(v) a nem tarifális intézkedésekkel kapcsolatos információk.

5. Az (1)–(4) bekezdés alapján szolgáltatott információk és linkek pontosságának biztosítása érdekében az egyes Felek rendszeresen frissítik azokat.

6. A Felek biztosítják, hogy az e cikkel összhangban nyújtott információkat a kkv-k számára megfelelő módon mutassák be. Mindegyik Fél törekszik arra, hogy az információkat angol nyelven hozzáférhetővé tegye.

7. Egyik Fél sem teszi díjkötelessé az (1)–(4) bekezdés alapján nyújtott információkhoz való hozzáférést bármelyik Fél személyei részére.

29.3. CIKK

Kkv-k kapcsolattartó pontjai

1. Az egyes Felek kijelölnek egy-egy kapcsolattartó pontot (a továbbiakban: kkv-k kapcsolattartó pontja), amely az e cikkben meghatározott feladatok ellátásáért felel, és értesítik a másik Felet a kapcsolattartó elérhetőségi adatairól. A Felek az adott elérhetőségi adatokkal kapcsolatos bármilyen változásról haladéktalanul értesítik egymást.

2. A kkv-k kapcsolattartó pontjai:

(a) biztosítják, hogy a kkv-k igényeit figyelembe vegyék e megállapodás végrehajtása során, és mérlegelik a kkv-k számára elérhető kereskedelmi és beruházási lehetőségek növelését a Felek között a kkv-kérdésekben folytatott együttműködés megerősítése révén;

(b) meghatározzák, hogy milyen módon tudják a Felek kkv-i kihasználni az e megállapodás által teremtett új lehetőségeket, és ezzel kapcsolatban információcserét folytatnak;

(c) biztosítják, hogy a 29.2. cikkben említett weboldalakon szereplő információk naprakészek és a kkv-k számára relevánsak legyenek, és mérlegelik, hogy e honlapokon minden olyan további információt feltüntessenek, amelyet a kkv-k kapcsolattartó pontja javasolhat;

(d) foglalkoznak a kkv-k részéről érdeklődésre számot tartó egyéb kérdésekkel e megállapodásnak a kkv-k tekintetében történő végrehajtásával összefüggésben, többek között a következők útján:

(i) információcsere;

(ii) adott esetben részt vesznek az e megállapodás alapján létrehozott albizottságok és munkacsoportok munkájában, és azok tevékenységi területein belül ismertetik a kkv-k különös érdeklődésére számot tartó témákat és ajánlásokat az albizottságokkal és munkacsoportokkal, elkerülve a munkaprogramok felesleges megkettőzését; és

(iii) azonosítják és javaslatot tesznek a kölcsönösen elfogadható megoldásokra a kkv-knak a Felek közötti kereskedelemben és beruházásokban való részvételre irányuló képességének javítása érdekében;

(e) rendszeres időközönként jelentést tesznek tevékenységükről a vegyes bizottság számára megfontolásra; és

(f) a Felek megállapodása szerint mérlegelik az e megállapodás alapján felmerülő, a kkv-kat érintő további kérdéseket.

3. A kkv-k kapcsolattartó pontjai szükség szerint üléseznek, és a kkv-k kapcsolattartó pontjai által elfogadott megfelelő kommunikációs csatornákon keresztül végzik munkájukat, amelyek magukban foglalhatják az elektronikus levelezést, a videokonferenciákat vagy más elektronikus kommunikációs eszközöket.

4. A kkv-k kapcsolattartó pontjai adott esetben a tevékenységeik végzése során törekedhetnek a szakértőkkel és külső szervezetekkel való együttműködésre.

29.4. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

Ezen fejezet rendelkezéseinek értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban a Felek nem vehetik igénybe a 31. fejezet (Vitarendezés) szerinti vitarendezési mechanizmust.

30. FEJEZET

NYERSANYAGOK

30.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „engedély”: olyan hozzájárulás, licenc, koncesszió vagy hasonló közigazgatási vagy szerződéses okmány, amelynek révén az egyik Fél illetékes hatósága feljogosít egy jogalanyt arra, hogy a területén egy bizonyos gazdasági tevékenységet folytasson;

(b) „jogalany”: bármely természetes személy vagy vállalkozás vagy azok csoportja; és

(c) „nyersanyagok”: ipari termékek gyártása során használt anyagok, a feldolgozott halászati termékek és a mezőgazdasági termékek kivételével, amelyek a következőkből állnak: só, kén, földek és kövek, gipsz, mész és cement (HR 25); ércek, salakok és hamu (HR 26); a 27. HR-kód alá tartozó áruk; szervetlen vegyi anyagok (HR 28); szerves vegyi anyagok (HR 29); műtrágyák (HR 31); természetes gumi (HR 40); nyersbőr és kikészített bőr (HR 41); és fém- és nemesfém alapanyagok és feldolgozott ásványok (ex HR 71, 72; 74–76; 78–81), az urán és a tórium (HR 26.12), valamint a radioaktív elemek és izotópok (HR 28.44, 28.45) kivételével;

30.2. CIKK

Alapelvek

1. Mindegyik fél fenntartja szuverén jogát, hogy saját jogával és az Egyesült Nemzetek tengerjogi egyezményével összhangban meghatározza, hogy a területén rendelkezésre állnak-e nyersanyagok feltárására és kitermelésére szolgáló területek.

2. E fejezet rendelkezéseivel összhangban a Felek fenntartják a jogukat, hogy elfogadjanak, fenntartsanak és végrehajtsanak olyan jogszerű közpolitikai célok eléréséhez szükséges intézkedéseket, mint például a nyersanyagokkal való ellátás biztosítása, a társadalom, a környezet, a népegészségügy és a fogyasztók védelme, valamint a közbiztonság előmozdítása.

30.3. CIKK

A kivitel és a behozatal monopolizálása

Egyik Fél sem jelölhet ki vagy tarthat fenn behozatali vagy kiviteli monopóliumot a nyersanyagok vonatkozásában. E cikk alkalmazásában a behozatali vagy kiviteli monopólium azt jelenti, hogy az egyik Fél kizárólagos jogot vagy felhatalmazást ad egy jogalanynak arra, hogy nyersanyagokat importáljon a másik Fél területéről vagy azokat oda exportálja[161].

[161] Az egyértelműség érdekében: e rendelkezés nem érinti a 10. fejezetben (Beruházások) és a 11. fejezetben (Határokon átnyúló szolgáltatáskereskedelem), valamint azok mellékleteiben foglalt rendelkezéseket, és nem tartalmaz olyan jogot, amely kizárólagos szellemi tulajdonjog átengedéséből származik.

30.4. CIKK

Exportárak

A nyersanyagok exportjára vonatkozóan a Felek semmiféle intézkedés útján nem fogadnak el vagy tartanak fenn a másik Fél számára magasabb árat, mint a belföldi piacra szánt áruk esetében.

30.5. CIKK

Belföldi árak

1. A Felek a nyersanyagok belföldi ellátási árát csak úgy szabályozhatják (a továbbiakban: szabályozott ár), hogy közszolgáltatási kötelezettséget írnak elő.

2. Ha valamelyik Fél közszolgáltatási kötelezettséget ír elő, biztosítja, hogy a kötelezettség:

(a) egyértelműen meghatározott, átlátható és arányos legyen; és

(b) ne maradjon fenn, ha az elrendelésére okot adó körülmények vagy célkitűzések már nem állnak fenn.

3. Az árszabályozással élő Fél biztosítja, hogy a (2) bekezdésben említett szabályozott ár hatálybalépése előtt közzéteszi a kiszámításának alapjául szolgáló módszertant.

30.6. CIKK

Együttműködés a nyersanyagok terén

A Felek együttműködnek a nyersanyagok területén, többek között a következők céljából:

(a) a nyersanyagokat érintő, harmadik országokban folytatott kereskedelmet és beruházásokat torzító intézkedések csökkentése vagy megszüntetése;

(b) álláspontjaik összehangolása a nyersanyagokkal kapcsolatos kereskedelmi és beruházási kérdéseket megvitató nemzetközi fórumokon, valamint nemzetközi programok előmozdítása a nyersanyagok területén;

(c) piaci adatok megosztásának előmozdítása a nyersanyagok területén;

(d) a vállalati társadalmi felelősségvállalás előmozdítása a nemzetközi standardokkal, így például a felelősségteljes üzleti magatartással kapcsolatos, multinacionális vállalkozásokra vonatkozó OECD-iránymutatásokkal, valamint a felelősségteljes üzleti magatartással kapcsolatos, kellő gondosságról szóló OECD-útmutatással összhangban;

(e) a kutatás, fejlesztés, innováció és képzés előmozdítása a nyersanyagok tekintetében közös érdeklődésre számot tartó releváns területeken;

(f) a belföldi szakpolitikai fejleményekkel kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréjének előmozdítása; és

(g) az erőforrások hatékony felhasználásának előmozdítása, beleértve a termelési folyamatok javítását, valamint az áruk tartósságának, javíthatóságának, szétszerelést figyelembe vevő tervezésének fokozását, újrafelhasználásuk és újrafeldolgozásuk megkönnyebbítését.

31. FEJEZET

VITARENDEZÉS

A. SZAKASZ

Célkitűzés és hatály

31.1. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célja, hogy hatékony és eredményes mechanizmust hozzon létre a Felek között az e megállapodás e részének értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban felmerülő viták elkerülésére és rendezésére abból a célból, hogy lehetőség szerint kölcsönösen elfogadott megoldást érjenek el.

31.2. CIKK

Hatály

Eltérő rendelkezés hiányában e fejezetet kell alkalmazni az e megállapodás e része rendelkezéseinek (a továbbiakban: érintett rendelkezések) értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban a Felek között felmerülő viták esetén, ha az egyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél valamely intézkedése[162] összeegyeztethetetlen valamely érintett rendelkezéssel.

31.3. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában a 31-A. mellékletben és a 31-B. mellékletben foglalt fogalommeghatározásokat kell alkalmazni.

[162] Az egyértelműség érdekében: e fejezet alkalmazásában a Félnek felróható bármely cselekmény vagy mulasztás az adott Fél intézkedésének minősülhet. A Felek által javasolt intézkedések a 31.5. cikk szerinti konzultációk tárgyát képezhetik. Javasolt intézkedés felülvizsgálatára nem hozható létre vitarendezési testület.

31.4. CIKK

A vitarendezési fórum megválasztása

1. Ha vita merül fel egy olyan intézkedéssel kapcsolatban, amely állítólag nem egyeztethető össze az e megállapodás e része szerinti valamely kötelezettséggel, valamint egy másik olyan nemzetközi megállapodás – beleértve a WTO-egyezményt is – szerinti lényegében egyenértékű kötelezettséggel, amelynek mindkét Fél részes fele, a jogorvoslatot kérő Fél választja meg, hogy melyik fórum előtt kívánja rendezni a vitát.

2. Amint valamelyik Fél kezdeményezte a vitarendezési eljárást e fejezettel vagy egy másik nemzetközi megállapodással összhangban, az említett Fél nem kezdeményez vitarendezési eljárást másik fórum előtt az (1) bekezdésben szereplő intézkedés tekintetében, kivéve, ha az elsőként választott fórum eljárási vagy joghatósági problémák miatt nem tud határozni a kérdésben.

3. E cikk alkalmazásában:

(a) az e fejezet szerinti vitarendezési eljárást akkor kell kezdeményezettnek tekinteni, amikor az egyik Fél a 31.6. cikk alapján vitarendezési testület létrehozását kéri;

(b) a WTO-egyezmény szerinti vitarendezési eljárást akkor kell kezdeményezettnek tekinteni, amikor az egyik Fél a vitarendezési egyetértés 6. cikke alapján vitarendezési testület létrehozását kéri; és

(c) a bármely más megállapodás szerinti vitarendezési eljárások az érintett megállapodás vonatkozó rendelkezései szerint tekintendők kezdeményezettnek.

4. A (2) bekezdés sérelme nélkül, e megállapodás egyetlen rendelkezése sem zárja ki, hogy a Felek felfüggesszék a WTO Vitarendezési Testülete által vagy egy másik olyan nemzetközi megállapodás vitarendezési eljárásai alapján engedélyezett kötelezettségeket, amelynek a Felek részes felei. A WTO-egyezményre vagy a Felek közötti bármely más nemzetközi megállapodásra nem lehet hivatkozni annak megakadályozása érdekében, hogy az adott Fél felfüggessze az e megállapodás e része szerinti kötelezettségeit.

B. SZAKASZ

Konzultációk

31.5. CIKK

Konzultációk

1. A Felek törekednek arra, hogy a 31.2. cikkben említett jogvitákat úgy rendezzék, hogy jóhiszeműen konzultációt kezdeményeznek egy kölcsönösen elfogadott megoldás elérése céljából.

2. Az egyik Fél a másik Félhez intézett írásos kérelem formájában kezdeményez konzultációt, megjelölve a szóban forgó intézkedést és az érintett rendelkezéseket, amelyeknek alkalmazását indokoltnak tartja.

3. Azon Fél, amelyhez a konzultáció iránti kérelmet intézték, haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított 10 napon belül válaszol a kérelemre. A konzultációkat a kérelem kézhezvételének időpontjától számított legkésőbb 30 napon belül megtartják, és azok helyszíne – ha a Felek másként nem állapodnak meg – azon Fél területe, amelyhez a kérelmet intézték. A konzultációk a kérelem kézhezvételének napjától számított 30 nap elteltével lezártnak tekintendők, kivéve, ha a Felek megállapodnak a konzultációk folytatásáról.

4. Sürgősségi – többek között romlandó árukkal kapcsolatos – konzultációkra a konzultáció iránti kérelem kézhezvételétől számított 15 napon belül kerül sor. A konzultációk az említett 15 napon belül lezártnak tekintendők, kivéve, ha a Felek megállapodnak a konzultációk folytatásáról.

5. A konzultációk során mindegyik Fél elegendő ténybeli információt biztosít a másik Fél számára ahhoz, hogy lehetővé tegye a kérdéses intézkedés által az e rész működésére és alkalmazására gyakorolt hatás teljes körű vizsgálatát. Az egyes Felek törekednek arra, hogy illetékes kormányzati hatóságaik azon munkatársainak részvételét biztosítsák, akik szakértelemmel rendelkeznek a konzultáció tárgyát illetően.

6. A konzultációk és különösen a Felek által a konzultációk során képviselt álláspontok bizalmasak, és nem sértik a Felek jogait a további eljárásokban. Az egyes Felek az információt szolgáltató Fél kérelmére védelemben részesítik a konzultáció során szerzett bizalmas információkat.

7. Ha azon Fél, amelyhez a kérelmet intézték, a kézhezvételt követő 10 napon belül nem válaszol a konzultáció iránti kérelemre, ha a (3) vagy (4) bekezdésben meghatározott időkereteken belül nem tartanak konzultációkat, ha a Felek megállapodnak abban, hogy nem tartanak konzultációkat, vagy ha a konzultációkat kölcsönösen elfogadott megoldás elérése nélkül zárták le, a konzultációt kérelmező Fél a 31.6. cikkhez folyamodhat.

C. SZAKASZ

A vitarendezési testület eljárásai

31.6. CIKK

A vitarendezési testület létrehozása

1. Ha a Feleknek a 31.5. cikkben (Konzultációk) előírt egyeztetés révén nem sikerül rendezniük a jogvitát, a konzultációt kérelmező Fél kérheti egy vitarendezési testület felállítását.

2. A vitarendezési testület létrehozására irányuló kérelmet a másik Félhez intézett írásbeli kérelem útján kell benyújtani. A panaszos Fél kérelmében meghatározza a panasz tárgyát képező intézkedést, és – a panasz jogalapjának egyértelmű bemutatásához elegendő módon – kifejti, hogy az említett intézkedés miért összeegyeztethetetlen az érintett rendelkezésekkel.

3. A kérelem nyomán testületet kell létrehozni.

31.7. CIKK

A vitarendezési testület összetétele

1. A vitarendezési testület három tagból áll.

2. A Felek – a 31.6. cikk (2) bekezdésében említett írásbeli kérelem kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül – konzultálnak a célból, hogy megállapodjanak a testület összetételében. E célból az ilyen írásbeli kérelem kézhezvételétől számított 10 napon belül mindegyik Fél kijelöl egy-egy személyt a vitarendezési testület tagjaként, aki lehet az adott Fél állampolgára is, és a másik Félnek legfeljebb három jelöltet javasol a vitarendezési testület elnöki tisztségének betöltésére. A Felek törekednek arra, hogy a 31.6. cikk (2) bekezdésében említett írásbeli kérelem kézhezvételétől számított 15 napon belül megállapodjanak a testület elnökének személyében az elnöki tisztségre jelölt személyek közül. Valamely Fél kifogást emelhet a másik Fél által kijelölt testületi tag ellen, ha úgy ítéli meg, hogy az ilyen személy nem felel meg a 31.9. cikkben meghatározott követelményeknek.

3. Ha a Felek a (2) bekezdésben meghatározott 15 napos időtartamon belül nem jutnak megállapodásra a vitarendezési testület összetételéről, a (4)-(9) bekezdésben meghatározott eljárásokat alkalmazzák a testület összeállítására.

4. A (2) bekezdésben meghatározott 15 napos időtartam lejártát követő hét napon belül mindegyik Fél kinevez egy testületi tagot a 31.8. cikkben említett aljegyzékéből.

5. Ha a panaszos Fél a (4) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem jelöl ki testületi tagot, a vitarendezési eljárás ezen időszak végén megszűnik.

6. Ha a bepanaszolt Fél a (4) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem nevezi ki a vitarendezési testület tagját, a panaszos Fél felkérheti a 31-A. mellékletben szereplő eljárási szabályzatban felsorolt kinevezésre jogosult hatóságot, hogy sorshúzással válasszon testületi tagot. A kinevezésre jogosult hatóság a panaszos Fél kérelmének kézhezvételétől számított 15 napon belül sorsolás útján kiválasztja a testületi tagot a bepanaszolt Félnek a 31.8. cikkben említett aljegyzékéből.

7. Ha a Felek a (2) bekezdésben meghatározott 15 napos időtartamon belül nem tudnak megállapodni a testület elnökéről, a panaszos Fél – illetve a 31.18. cikk szerinti eljárások esetében bármelyik Fél – felkérheti a 31-A. mellékletben foglalt eljárási szabályzat 6. szabályában felsorolt kinevezésre jogosult hatóságot, hogy az említett időtartam lejártát követő hét napon belül sorshúzással válassza ki az elnököt az elnöki tisztséget betöltő személyek 31.8. cikkben említett aljegyzékéből. A kinevezésre jogosult hatóság az e bekezdésben említett kérelem kézhezvételétől számított 15 napon belül kiválasztja az elnököt.

8. A (6) és (7) bekezdés alkalmazásában a 31-A. mellékletben foglalt eljárási szabályzat 6. szabályában felsorolt kinevezésre jogosult hatóságok e fejezet rendelkezéseivel és az említett eljárási szabályzattal összhangban választják ki a vitarendezési testület tagjait.

9. Ha a vegyes bizottság nem fogadja el a 31.8. cikkben említett listák valamelyikét, a vitarendezési testület tagjait vagy elnökét az egyik vagy mindkét Fél által kijelölt személyek közül kell kinevezni, és erről a másik felet írásban értesíteni kell az említett lista elfogadása céljából.

31.8. CIKK

A vitarendezési testület tagjainak jegyzéke

1. A vegyes bizottság legkésőbb az e megállapodás hatálybalépésének időpontját követően hat hónappal elfogadja annak a legalább 15 személynek a jegyzékét, akik hajlandók és képesek a vitarendezési testület tagjaként szolgálni. E jegyzék a következő három aljegyzékből áll:

(a) az Európai Unió személyeinek aljegyzéke;

(b) Mexikó személyeinek aljegyzéke; és

(c) a testület elnöki tisztségét betöltő személyek aljegyzéke.

2. Minden egyes aljegyzékben legalább öt személy szerepel. Az (1) bekezdés c) pontjában említett aljegyzék nem tartalmazhat olyan személyeket, akik valamelyik Fél állampolgárai.

3. A vegyes bizottság további jegyzékeket fogadhat el az e megállapodás hatálya alá tartozó egyes ágazatokban szakértelemmel rendelkező személyekről. A Felek megegyezése esetén e további jegyzékek használhatók a testületnek a 31,7. cikkben szereplő eljárás szerinti összeállításához.

31.9. CIKK

A vitarendezési testület tagjaival szembeni követelmények

1. A vitarendezési testület minden tagja:

(a) bizonyított szakértelemmel rendelkezik a jog, a nemzetközi kereskedelem és az e megállapodás hatálya alá tartozó egyéb kérdések, például az egyéb nemzetközi kereskedelmi megállapodások alapján felmerülő viták rendezése terén;

(b) független a Felektől, és nem kötődhet egyik Félhez sem, illetve nem fogadhat el azoktól utasítást;

(c) egyéni minőségében jár el, és nem fogad el utasítást semmilyen szervezettől vagy kormánytól a vitarendezéshez kapcsolódó ügyeket illetően; és

(d) betartja a 31-B. mellékletben foglalt, a vitarendezési testület tagjaira és a közvetítőkre vonatkozó magatartási kódexet.

2. Az elnök vitarendezési eljárások terén szerzett tapasztalattal is rendelkezik.

3. Tekintettel egy adott jogvita tárgyára, a Felek megállapodhatnak abban, hogy eltérnek az (1) bekezdés a) pontjában felsorolt követelményektől.

31.10. CIKK

A vitarendezési testület feladatai

A vitarendezési testület:

(a) objektíven értékeli az előtte lévő ügyet, beleértve az ügy tényállásának tárgyilagos értékelését, valamint az érintett rendelkezések alkalmazhatóságát és a szóban forgó intézkedések összeegyeztethetőségét az érintett rendelkezésekkel;

(b) határozataiban és jelentéseiben ismerteti a ténymegállapításokat, az érintett rendelkezések alkalmazhatóságát, a testület megállapításait és következtetéseit alátámasztó alapvető indokokat, valamint az esetleges ajánlásokat, amennyiben a felek közösen kérték azokat; és

(c) rendszeresen konzultál a Felekkel, és megfelelő lehetőségeket biztosít egy kölcsönösen elfogadott megoldás kidolgozásához.

31.11. CIKK

Feladatmeghatározás

1. A Feleknek a vitarendezési testület utolsó tagjának kinevezésétől számított öt napon belüli eltérő megállapodása hiányában a testület feladatmeghatározása a következő:

„a vitarendezési testület létrehozására irányuló kérelemben említett kérdés kivizsgálása e megállapodás III. részének (Kereskedelem és beruházás) a Felek által hivatkozott érintett rendelkezései fényében; megállapítások megfogalmazása arra vonatkozóan, hogy a szóban forgó intézkedés összeegyeztethető-e e megállapodás III. részének (Kereskedelem és beruházás) a 31.2. cikkben (Hatókör) említett rendelkezéseivel; ajánlások megfogalmazása a felek közös kérése esetén; és jelentés készítése a 31.13. cikknek (Időközi jelentés) és a 31.14. cikknek (Zárójelentés) megfelelően.

2. Amennyiben a Felek más feladatokról állapodnak meg, az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül értesítik a testületet a megállapított feladatokról.

31.12. CIKK

Döntéshozatal a sürgősségről

1. Ha valamely Fél a testület létrehozására irányuló kérelem kézbesítésétől számított legfeljebb öt napon belül azt kéri, a testület az utolsó testületi tag kinevezését követő 10 napon belül határoz az ügy sürgősségéről. A másik Félnek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az ilyen kérelem kézbesítésének napjától számított öt napon belül észrevételeket tehessen az ilyen kérelemmel kapcsolatban.

2. Sürgős esetekben a C. szakaszban előírt alkalmazandó határidők az abban előírt határidők fele, kivéve a 31.6. és 31.11. cikkben említett időszakok kivételével.

31.13. CIKK

Időközi jelentés

1. A testület az utolsó tagjának kinevezését követő 90 napon belül időközi jelentést bocsát ki a Felek részére. Amennyiben a testület úgy ítéli meg, hogy e határidő nem teljesíthető, a testület elnöke írásban értesíti a Feleket, megjelölve a késedelem okait és azt a napot, amikor a testület az időközi jelentését kibocsátani tervezi. A testület az időközi jelentést legkésőbb az utolsó testületi tag kinevezésétől számított 120 napon belül kibocsátja.

2. Az időközi jelentés kézhezvételétől számított 10 napon belül a Felek bármelyike írásban kérheti a testületet, hogy vizsgálja felül az időközi jelentés konkrétan meghatározott szempontjait. Bármelyik Fél észrevételeket tehet a másik Fél kérelmével kapcsolatban az annak kézbesítésétől számított hat napon belül.

31.14. CIKK

Zárójelentés

1. A testület a zárójelentését a létrehozásától számított 120 napon belül tárja a Felek elé. Amennyiben a testület úgy ítéli meg, hogy e határidő nem teljesíthető, a testület elnöke írásban értesíti a Feleket, megjelölve a késedelem okait és azt a napot, amikor a testület a zárójelentését kibocsátani tervezi. A testület a zárójelentést legkésőbb a létrehozása után 150 nappal kibocsátja.

2. A zárójelentésnek tartalmaznia kell a Felek által az időközi jelentéssel kapcsolatban benyújtott írásbeli kérelmek megvitatását, és egyértelműen foglalkoznia kell minden észrevétellel. A Felek által az időközi jelentéssel kapcsolatban tett valamennyi írásbeli kérelem és megjegyzés vizsgálatát követően a testület módosíthatja a jelentését és további, általa megfelelőnek ítélt vizsgálatot folytathat le.

3. A vitarendezési testület zárójelentésben foglalt határozata jogerős és kötelező a Felekre nézve.

31.15. CIKK

Intézkedések a megfelelés érdekében

1. A Felek elismerik annak fontosságát, hogy a vita hatékony rendezésének biztosítása érdekében haladéktalanul megfeleljenek a testület által a zárójelentésben tett megállapításoknak és következtetéseknek. A bepanaszolt Fél minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy haladéktalanul eleget tegyen a zárójelentés megállapításainak és következtetéseinek annak érdekében, hogy megfeleljen az érintett rendelkezéseknek.

2. A bepanaszolt Fél legkésőbb a zárójelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül értesíti a panaszos Felet azokról az intézkedésekről, amelyeket a megfelelés érdekében hozott vagy meghozni szándékozik.

3. Amennyiben a Felek a 31.33. cikk értelmében nem jutnak kölcsönösen elfogadott megoldásra, a jogvita rendezése szükségessé teszi az e megállapodással összeegyeztethetetlen intézkedések visszavonását.

31.16. CIKK

Észszerű határidő

1. Ha az azonnali megfelelés nem lehetséges, a bepanaszolt Fél legkésőbb a zárójelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül értesíti a panaszos Felet a megfeleléshez szükséges észszerű határidőről. A Felek törekednek a megállapodásra a zárójelentésnek történő megfeleléshez szükséges észszerű határidőről. Az észszerű határidő nem haladhatja meg a 31.14. cikk szerinti zárójelentés átadásától számított 15 hónapot.

2. Amennyiben a Felek nem állapodnak meg az észszerű határidőről, a panaszos Fél legkorábban 20 nappal az (1) bekezdésben említett értesítés kézhezvételét követően írásban kérheti, hogy az eredeti vitarendezési testülettől, hogy az állapítson meg észszerű határidőt. A testület a kérelem kézhezvételétől számított 20 napon belül meghozza határozatát a Felek részére.

3. A bepanaszolt Fél az észszerű határidő lejárta előtt legalább egy hónappal írásbeli értesítést küld a panaszos Félnek a zárójelentésnek való megfelelés terén elért előrehaladásáról.

4. A Felek megállapodhatnak az észszerű határidő meghosszabbításáról.

31.17. CIKK

A megfelelés felülvizsgálata

1. A bepanaszolt Fél legkésőbb a zárójelentés teljesítésére rendelkezésre álló észszerű határidő lejártáig értesíti a panaszos Felet a zárójelentésben foglaltaknak való megfelelés érdekében hozott bármely intézkedéséről.

2. Amennyiben a megfelelés érdekében hozott intézkedések megléte, vagy azoknak az érintett rendelkezésekkel való összhangja tekintetében a Felek nem értenek egyet, a panaszos Fél írásban kérheti az eredeti vitarendezési testületet, hogy hozzon határozatot a kérdésben. A kérelemben a panaszos Fél megjelöli a szóban forgó intézkedéseket, és – a panasz jogalapjának egyértelmű bemutatásához elegendő módon – kifejti, hogy az intézkedések miért nem egyeztethetők össze az érintett rendelkezésekkel. A testület a kérelem kézhezvételétől számított 60 napon belül meghozza határozatát a Felek részére.

31.18. CIKK

Ideiglenes korrekciós intézkedések

1. A bepanaszolt Fél a panaszos Fél kérésére és a vele folytatott konzultációt követően ideiglenes ellentételezésre vonatkozó ajánlatot nyújt be, amennyiben:

(a) a bepanaszolt Fél értesíti a panaszos Felet arról, hogy a zárójelentésnek nem lehet eleget tenni; vagy

(b) a bepanaszolt Fél a 31.15. cikk (2) bekezdésében említett határidőn belül vagy az észszerű határidő vége előtt nem küld értesítést a megfelelés érdekében hozott intézkedésekről; vagy

(c) a vitarendezési testület megállapítja, hogy a megfelelés érdekében nem hoztak intézkedést, vagy a megfelelés érdekében hozott intézkedés nem egyeztethető össze az érintett rendelkezésekkel.

2. Az (1) bekezdés a)–c) pontjában említett feltételek bármelyikének fennállása esetén a panaszos Fél írásban értesítheti a bepanaszolt Felet arról, hogy fel kívánja függeszteni az érintett rendelkezések szerinti kötelezettségek alkalmazását, ha:

(a) a panaszos Fél úgy határoz, hogy nem nyújt be az (1) bekezdés alapján kérelmet; vagy

(b) az (1) bekezdés szerinti kérelem benyújtása esetén a Felek nem állapodnak meg az ideiglenes ellentételezésről a következőktől számított 20 napon belül:

(i) a bepanaszolt Fél értesítésének napja arról, hogy a zárójelentésnek nem lehet eleget tenni;

(ii) az észszerű határidő lejártának napja; vagy

(iii) a vitarendezési testület 31.17.2. cikk szerinti határozatának kihirdetése.

3. A (2) bekezdésben említett értesítésben meg kell határozni a kötelezettségek tervezett felfüggesztésének mértékét. A felfüggesztendő előnyök mérlegelése során a panaszos Félnek elsőként arra kell törekednie, hogy ugyanazon ágazat(ok)ban függesszen fel előnyöket, mint amely(ek)et a vitarendezési testület által e megállapodás e részével összeegyeztethetetlennek, vagy hatálytalanítást vagy gyengítést okozónak talált intézkedés érint. Az engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztése alkalmazható az e fejezet hatálya alá tartozó olyan ágazatokra is, amelyekben a testület nem állapított meg hatálytalanítást vagy gyengítést, különösen, ha a panaszos Fél úgy ítéli meg, hogy az ilyen felfüggesztés az egyéb ágazatban alkalmazható, vagy hatékonyan ösztönöz a megfelelésre. Az engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztésének szintje nem haladhatja meg a rendelkezések megsértése által okozott hatálytalanítással vagy gyengítéssel egyenértékű szintet.

4. A panaszos Fél a (2) bekezdésben említett értesítés kézbesítésétől számított 15 nap elteltével felfüggesztheti a kötelezettségeket, kivéve, ha a bepanaszolt Fél az (5) bekezdés szerinti kérelmet nyújtott be.

5. Ha a bepanaszolt Fél úgy véli, hogy az engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztésének bejelentett szintje meghaladja a rendelkezések megsértése által okozott hatálytalanítással vagy gyengítéssel egyenértékű szintet, a (4) bekezdésben meghatározott 15 napos határidő lejárta előtt írásban kérelmezheti az eredeti vitarendezési testülettől, hogy hozzon döntést. A testület a kérelem kézbesítésétől számított 30 napon belül megállapítja az általa egyenértékűnek tekintett előnyök szintjét, és meghozza határozatát a Felek részére. A panaszos Fél nem függesztheti fel semmilyen kötelezettségét mindaddig, amíg a vitarendezési testület meg nem hozza határozatát. A kötelezettségek felfüggesztésének összhangban kell lennie az említett határozattal.

6. A kötelezettségek felfüggesztése vagy az e cikkben említett ellentételezés ideiglenes és nem alkalmazható a következőket követően:

(a) a Felek a 31.33. cikk értelmében kölcsönösen elfogadtak egy megoldást;

(b) a Felek megállapodtak abban, hogy a megfelelés érdekében hozott intézkedésnek köszönhetően a bepanaszolt Fél megfelel az érintett rendelkezéseknek; vagy

(c) a vitarendezési testület által az érintett rendelkezésekkel összeegyeztethetetlennek ítélt, a megfelelés érdekében hozott intézkedéseket visszavonták vagy módosították annak érdekében, hogy a bepanaszolt Fél megfeleljen az említett rendelkezéseknek.

31.19. CIKK

Az ideiglenes korrekciós intézkedések elfogadását követően a megfelelés céljából hozott intézkedések felülvizsgálata

1. A bepanaszolt Fél értesíti a panaszos Felet minden olyan intézkedésről, amelyet a megfelelés érdekében a kötelezettségek felfüggesztését vagy az ideiglenes ellentételezés alkalmazását követően hozott. A (2) bekezdésben szereplő esetek kivételével a felperes az említett értesítés kézhezvételét követő 30 napon belül véget vet a kötelezettségek felfüggesztésének. Azokban az esetekben, amikor ellentételezés alkalmazására került sor, és a (2) bekezdésben szereplő esetek kivételével, a bepanaszolt Fél a megfelelésről szóló értesítésnek a panaszos Fél általi kézhezvételétől számított 30 napon belül megszüntetheti az ilyen ellentételezés alkalmazását.

2. Ha a Felek az (1) bekezdésben említett értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül nem állapodnak meg arról, hogy a bejelentett intézkedés szerint a bepanaszolt Fél megfelel-e az érintett rendelkezéseknek, a panaszos Fél írásban felkéri az eredeti vitarendezési testületet, hogy hozzon döntést a kérdésben. A testület a kérelem kézbesítésétől számított 60 napon belül meghozza határozatát a Felek részére. Amennyiben a vitarendezési testület úgy határoz, hogy a megfelelés érdekében tett intézkedés megfelel az érintett rendelkezéseknek, a kötelezettségek felfüggesztése vagy – adott esetben – az ellentételezés megszűnik. Adott esetben a kötelezettségek felfüggesztésének vagy az ellentételezésnek a mértékét a vitarendezési testület határozatának fényében ki kell igazítani.

31.20. CIKK

A vitarendezési testület tagjainak leváltása

Ha a vitarendezési eljárás során a testületi tag nem tud részt venni, visszalép vagy le kell váltani, mert nem felel meg a 31-B. mellékletben szereplő, a vitarendezési testület tagjaira és a közvetítőkre vonatkozó magatartási kódex követelményeinek, a 31.7. cikknek és a 31-A. mellékletben foglalt eljárási szabályzatnak megfelelően új testületi tagot kell kinevezni. A jelentés vagy határozat benyújtására rendelkezésre álló időtartamot szükség szerint meg kell hosszabbítani az új testületi tag kinevezéséig.

31.21. CIKK

Eljárási szabályzat

1. A vitarendezési testület e szakasz szerinti eljárásait e fejezet és a 31-A. mellékletben foglalt eljárási szabályzat szabályozza.

2. Az eljárási szabályzat különösen a következőket biztosítja:

(a) a Feleknek joguk van arra, hogy a testület előtt legalább egy meghallgatást kérjenek, amelyen az egyes Felek szóban ismertethetik álláspontjukat;

(b) mindegyik Félnek lehetősége van arra, hogy az eljárást megindító írásbeli beadványt és írásbeli ellenérveket nyújtson be;

(c) a bizalmas információk védelmére is figyelemmel, az egyes Felek a dokumentumok benyújtását követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb a zárójelentés benyújtásának időpontjáig nyilvánosságra hozzák írásbeli beadványaikat, a szóbeli nyilatkozatuk írásbeli verzióját és a vitarendezési testület esetleges kérésére vagy kérdésére adott írásbeli válaszaikat; és

(d) a vitarendezési testület és a Felek bizalmasan kezelik az egyes Felek által a testület elé terjesztett információkat.

3. Amennyiben a Felek másként nem állapodnak meg, a testület bármely meghallgatása nyilvános.

31.22. CIKK

Felfüggesztés és megszüntetés

1. A Felek együttes kérelmére a testület bármikor felfüggeszti a munkáját a Felek által megállapított, tizenkét egymást követő hónapot meg nem haladó időtartamra. A Felek együttes írásbeli kérelmére a testület a felfüggesztési időszak vége előtt, illetve az egyik Fél írásbeli kérelmére a felfüggesztési időszak utolsó napján folytatja a munkáját. A kérelmező Fél ennek megfelelően értesíti a másik Felet.

2. Ha a felfüggesztési időtartam lejártát megelőzően egyik Fél sem kérelmezi a testület munkájának folytatását, a testület felhatalmazása hatályát veszti, és a vitarendezési eljárás lezárul. Ez nem érinti a Felek azon jogát, hogy ugyanazon ügyben új eljárást kezdeményezzenek.

3. A testület munkájának felfüggesztése esetén e szakasz vonatkozó időtartamait ugyanannyi idővel meghosszabbítják, mint amennyi ideig a testület munkája szünetelt.

31.23. CIKK

Információszolgáltatás

1. Valamelyik Fél kérésére vagy saját kezdeményezésére a vitarendezési testület a Felektől szükségesnek és megfelelőnek ítélt információkat kérhet. A Felek haladéktalanul és teljeskörűen válaszolnak a testület minden információszolgáltatási kérésére.

2. A vitarendezési testület valamely Fél kérésére vagy saját kezdeményezésére bármilyen forrásból bekérhet bármilyen megfelelőnek ítélt információt. A testületnek joga van ahhoz is, hogy az általa megfelelőnek ítélt módon és adott esetben a Felek által megállapított feltételek mellett szakértők véleményét vagy technikai tanácsát kérje.

3. A vitarendezési testület a 31-A. mellékletben foglalt eljárási szabályzatnak megfelelően megvizsgálja az egyik Fél természetes személyei vagy az egyik Fél területén letelepedett jogi személyek *amicus curiae* beadványait.

4. A vitarendezési testület által az e cikk alapján megszerzett bármely információt a Felek tudomására kell hozni, és a Felek észrevételeket tehetnek az említett információkkal kapcsolatban.

31.24. CIKK

Értelmezési szabályok

1. A vitarendezési testület a nemzetközi közjog szokásos értelmezési szabályaival összhangban értelmezi az érintett rendelkezéseket, ideértve a szerződések jogáról szóló bécsi egyezményben kodifikált szabályokat is. A testület figyelembe veszi továbbá a WTO-testületek jelentéseiben és a Fellebbezési Testületnek a WTO Vitarendezési Testülete által elfogadott jelentéseiben szereplő releváns értelmezéseket.

2. A testület jelentései és határozatai nem egészíthetik ki, illetve nem korlátozhatják a Felek e megállapodásból fakadó jogait és kötelezettségeit.

31.25. CIKK

A vitarendezési testület jelentései és határozatai

1. A vitarendezési testület tanácskozásait bizalmasan kell kezelni. A testület minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy konszenzussal fogalmazza meg a jelentéseit és hozza meg határozatait. Ha ez nem lehetséges, a testület többségi szavazással határoz. A testületi tagok eltérő véleményeit semmiképpen sem fedik fel.

2. A testület határozatait és jelentéseit a Felek feltétel nélkül elfogadják. A határozatok és jelentések nem keletkeztetnek jogokat vagy kötelezettségeket természetes vagy jogi személyek tekintetében.

3. A testület jelentéseit és határozatait mindegyik Fél a lehető leghamarabb a Felek részére történő átadásuk időpontját követően nyilvánosan hozzáférhetővé teszi, a bizalmas információk védelme mellett.

D. SZAKASZ

Közvetítői mechanizmus

31.26. CIKK

Célkitűzés

A közvetítő mechanizmus célja annak elősegítése, hogy egy közvetítő segítségével zajló átfogó és gyors eljárás révén kölcsönösen elfogadott megoldást sikerüljön találni a felek között.

31.27. CIKK

A közvetítői eljárás kezdeményezése

1. Valamely Fél bármikor kérheti a másik Felet írásban, hogy kezdjenek közvetítői eljárást bármely az adott Fél intézkedésével kapcsolatban, amely hátrányosan érinti a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat. A közvetítői eljárás kezdeményezése előtt a konzultáció nem kötelező.

2. A kérelemnek kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy világosan bemutassa a kérelmező Fél számára problémát okozó pontokat, és:

(a) meg kell határoznia a szóban forgó intézkedést;

(b) meg kell neveznie azon hátrányos hatásokat, amelyeket az intézkedés a kérelmező Fél szerint a Felek közötti kereskedelemre vagy beruházásokra gyakorol vagy gyakorolni fog; és

(c) ki kell fejtenie, hogy a megkereső Fél szerint az említett hatások hogyan állnak összefüggésben az intézkedéssel.

3. A Felek csak kölcsönös megállapodással indíthatják meg a közvetítői eljárást. Az a Fél, amelyhez a kérelmet benyújtották, jóhiszeműen mérlegeli a kérelmet, és a kézhezvételétől számított tíz napon belül írásban megküldi a kérelmező Félnek a kérés elfogadását vagy elutasítását. Ellenkező esetben a kérelmet elutasítottnak kell tekinteni.

31.28. CIKK

A közvetítő kiválasztása

1. A Felek törekednek arra, hogy lehetőség szerint legkésőbb a kérelem elfogadásának kézhezvételétől számított 15 napon belül megállapodjanak a közvetítő személyében.

2. Abban az esetben, ha a Felek az (1) bekezdésben meghatározott időtartamon belül nem tudnak megállapodni a közvetítő személyében, bármelyik Fél kérheti a 31-A. mellékletben szereplő eljárási szabályzatban felsorolt kinevezésre jogosult hatóságot, hogy a kérelmet követő öt napon belül sorshúzással válassza ki a közvetítőt azon az elnöki tisztséget betöltő személyek 31.8. cikkben említett aljegyzékéből.

3. Ha a 31.27. cikk szerinti kérelem benyújtásakor a vegyes bizottság még nem fogadta el az elnöki tisztséget betöltő személyek 31.8. cikkben említett aljegyzékét, a közvetítőt sorshúzással választják ki az egyik vagy mindkét Fél által az elnöki tisztséget betöltő személyek aljegyzékére kijelölt személyek közül.

4. A közvetítő nem lehet egyik Fél állampolgára sem, és egyik Fél alkalmazásában sem állhat, kivéve, ha a Felek másként állapodnak meg.

5. A közvetítő betartja a 31-B. mellékletben említett testületi tagokra és közvetítőkre vonatkozó magatartási kódexet.

31.29. CIKK

A közvetítői eljárás szabályai

1. A közvetítő kinevezését követő 10 napon belül a közvetítői eljárást kérelmező Fél írásban átadja a közvetítőnek és a másik Félnek aggodalmainak részletes írásbeli ismertetését, különösen a szóban forgó intézkedés működésével és annak a Felek közötti kereskedelemre vagy beruházásokra gyakorolt lehetséges kedvezőtlen hatásaival kapcsolatban. Az ilyen ismertetés kézhezvételétől számított 20 napon belül a másik Fél írásbeli észrevételeket tehet az említett ismertetésre vonatkozóan.

2. A közvetítő átlátható módon segíti a Feleket abban, hogy egyértelművé váljon a szóban forgó intézkedés és annak a Felek közötti kereskedelemre vagy beruházásokra gyakorolt lehetséges kedvezőtlen hatásai. Így különösen, a közvetítő megbeszéléseket szervezhet a Felek között, közösen vagy külön-külön konzultálhat a Felekkel, megfelelő szakértőktől és az egyéb érdekelt felektől segítséget kérhet, illetve konzultálhat velük, valamint a Felek kérésére bármely más további segítséget nyújthat. A közvetítő konzultál a Felekkel azelőtt, hogy segítséget kérne vagy konzultálna a vonatkozó szakértőkkel és érdekelt felekkel.

3. A közvetítő tanácsot nyújthat és megoldást javasolhat a Felek számára mérlegelésre. A Felek elfogadhatják vagy elutasíthatják a javasolt megoldást, illetve eltérő megoldásról állapodhatnak meg. A közvetítő nem ad tanácsot vagy nem tesz észrevételt a szóban forgó intézkedés e megállapodással való összeegyeztethetőségét illetően.

4. A közvetítői eljárásra annak a Félnek a területén kerül sor, amelyhez a közvetítési eljárás megindítása iránti kérelmet intézték, vagy – a Felek kölcsönös megegyezése alapján – bármilyen más helyen vagy más kommunikációs eszköz útján.

5. A Feleknek törekedniük kell arra, hogy a közvetítő kinevezését követő 60 napon belül kölcsönösen elfogadott megoldást találjanak. Ilyen megoldás érdekében a Felek mérlegelhetik bármely szükséges belső eljárás befejezését. Végleges megoldás elfogadásáig a Felek fontolóra vehetnek lehetséges ideiglenes megoldásokat, különösen akkor, ha az intézkedés romlandó árukra vonatkozik.

6. Bármely Fél kérésére a közvetítő tényeken alapuló jelentéstervezetet nyújt be a Feleknek, amely tartalmazza a következőket:

(a) a szóban forgó intézkedés rövid összefoglalása;

(b) a követett eljárások; és

(c) bármilyen kölcsönösen elfogadott megoldás, ideértve az esetleges ideiglenes megoldásokat is.

7. A közvetítő köteles a Feleknek 15 napot biztosítani arra, hogy a tényeken alapuló jelentés tervezetével kapcsolatos észrevételeiket megtegyék. A Felek észrevételeinek mérlegelését követően a közvetítő 15 napon belül végleges tényeken alapuló jelentést nyújt be a Feleknek. A tényeken alapuló jelentés nem tartalmazhat az e megállapodás értelmezésére vonatkozó megállapításokat.

8. Az eljárás a következő esetekben fejeződik be:

(a) a kölcsönösen elfogadott megoldásnak a Felek által történő elfogadásával, az elfogadás időpontjában;

(b) a Felek kölcsönös megállapodásával az eljárás bármelyik szakaszában, e megállapodás időpontjában;

(c) a közvetítő által a felekkel való konzultációt követően tett, arra vonatkozó írásbeli nyilatkozat időpontjában, hogy a közvetítés folytatása nem járna eredménnyel; vagy

(d) valamely Fél írásbeli nyilatkozatával, miután a közvetítői eljárás keretében megismerte a kölcsönösen elfogadott megoldásokat, és megfontolta a közvetítő valamennyi tanácsát és az általa javasolt megoldásokat, ezen nyilatkozat időpontjában.

31.30. CIKK

Bizalmas kezelés

1. A Felek eltérő megállapodásának hiányában a közvetítői eljárás valamennyi lépését bizalmasan kell kezelni, ideértve a tanácsokat, illetve a javasolt megoldásokat is. Azonban bármely Fél nyilvánosságra hozhatja azt a tényt, hogy közvetítésre kerül sor.

2. A kölcsönösen elfogadott megoldásokat a Felek beleegyezése esetén nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni. A nyilvánosságra hozott változat nem tartalmazhat olyan információt, amelyet valamely Fél bizalmasként jelölt meg.

31.31. CIKK

Kapcsolat a vitarendezési eljárásokkal

1. A közvetítői eljárás nem érinti a Feleknek a B. és C. szakasz vagy bármely más megállapodásban szereplő vitarendezési eljárások szerinti jogait és kötelezettségeit. Az egyértelműség érdekében: közvetítési eljárás indítható vagy folytatható a vitarendezési testület folyamatban lévő eljárásaival egyidejűleg.

2. Az e megállapodás vagy bármely más megállapodás szerinti egyéb vitarendezési eljárásban egyik Fél sem támaszkodhat a következőkre vagy nem hozhatja fel bizonyítékként, és a testület sem veheti figyelembe a következőket:

(a) a másik Fél által a közvetítői eljárás során képviselt álláspontokat vagy a kizárólag a 31.29. cikk (2) bekezdésével összhangban gyűjtött információkat;

(b) azt a tényt, hogy a másik Fél jelezte hajlandóságát arra, hogy elfogadjon egy megoldást a közvetítés tárgyát képező intézkedésre; vagy

(c) a közvetítő által adott tanácsokat vagy tett javaslatokat.

3. A Felek eltérő megállapodása hiányában a közvetítő nem lehet a vitarendezési testület tagja az e megállapodás szerinti vitarendezési eljárásokban, vagy a közvetítői részvételének tárgyát képezővel megegyező ügyet érintő, egyéb megállapodás szerinti vitarendezési eljárásban.

E. SZAKASZ

Közös rendelkezések

31.32. CIKK

Információkérés

1. Mielőtt a 31.5. cikk vagy a 31.27. cikk alapján konzultációra vagy közvetítésre irányuló kérelmet nyújtanak be, valamelyik Fél tájékoztatást kérhet a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat hátrányosan érintő intézkedésről. Azon Fél, amelyhez a kérelmet intézték, a kérelem kézhezvételétől számított 20 napon belül írásbeli választ ad, a kért tájékoztatással kapcsolatos észrevételeivel együtt.

2. A Féltől általában elvárható, hogy az (1) bekezdés szerinti tájékoztatást azelőtt kérje, mielőtt konzultációt kérne vagy közvetítői eljárást kezdeményezne, vagy az e megállapodás szerinti bármely egyéb releváns együttműködési vagy konzultációs eljárást kezdeményezne.

31.33. CIKK

Kölcsönösen elfogadott megoldás

1. A 31.2. cikk hatálya alá tartozó viták tekintetében a Felek bármikor megállapodhatnak egy kölcsönösen elfogadható megoldásban.

2. Ha a vitarendezési testület eljárása vagy a közvetítői eljárás, vagy a Felek által elfogadott bármely más alternatív vitarendezési mód – beleértve a jószolgálatot vagy az egyeztetést is – során kölcsönösen elfogadott megoldás születik, a Felek az elért megoldásról – az esettől függően – közösen értesítik a vitarendezési testület elnökét vagy a közvetítőt. Ilyen értesítés esetén lezárul a vitarendezési testület eljárása vagy a közvetítői eljárás.

3. Az egyes Felek a megállapított határidőn belül megteszik a kölcsönösen elfogadható megoldás végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

4. A végrehajtó Fél legkésőbb a megállapított határidő lejártának időpontjáig írásban tájékoztatja a másik Felet minden olyan intézkedésről, amelyet a kölcsönösen elfogadható megoldás végrehajtása érdekében hozott.

31.34. CIKK

Időtartamok

1. Az e fejezetben meghatározott valamennyi időtartamot naptári napokban kell számítani, annak a cselekménynek a bekövetkezését követő naptól kezdődően, amellyel kapcsolatosan az időtartamot alkalmazzák.

2. Az e fejezetben foglalt valamennyi időtartam a Felek kölcsönös megegyezésével módosítható.

3. A C. szakasz értelmében a testület bármikor javasolhatja a Feleknek az e fejezetben hivatkozott időtartamok módosítását, javaslata indokainak feltüntetésével.

31.35. CIKK

Költségek

1. A panelben vagy közvetítői eljárásban való részvételből eredő kiadások esetében mindegyik Fél a saját kiadásait viseli.

2. A Feleket közösen terhelik a szervezési ügyekből eredő költségek, ideértve a vitarendezési testület tagjainak és a közvetítőnek fizetendő díjazást és kiadásokat, és azokat egyenlő arányban viselik. A vitarendezési testület tagjainak javadalmazását a 31-A. mellékletben foglalt eljárási szabályzattal összhangban kell meghatározni. A közvetítő javadalmazását a 31-A. mellékletben foglalt eljárási szabályzatnak megfelelően a vitarendezési testület elnöki tisztségét betöltő személy javadalmazásával összhangban kell meghatározni.

31.36. CIKK

A vitarendezési eljárás igazgatása

1. Mindegyik Fél:

(a) kijelöl egy hivatalt, amely felelős az e fejezet szerinti vitarendezési eljárás igazgatásáért; és

(b) legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított három hónapon belül írásban értesíti a másik Felet a hivatal székhelyéről és elérhetőségeiről.

2. Az egyes Felek felelősek az általuk kijelölt hivatal működéséért és költségeiért.

3. Az (1) bekezdés ellenére a Felek megállapodhatnak abban, hogy közösen megbíznak egy külső testületet azzal, hogy nyújtson támogatást az e fejezet szerinti vitarendezési eljárás egyes igazgatási feladatai terén.

31.37. CIKK

Majánjogi jogok

A Fél saját belső jogában nem biztosíthat a másik Fél elleni keresetindítási jogot azon az alapon, hogy a másik Fél valamely intézkedése nem összeegyeztethető e megállapodással.

31.38. CIKK

A mellékletek módosítása

A vegyes tanács módosíthatja a 31-A. és a 31-B. mellékletet.

32. FEJEZET

KIVÉTELEK

32.1. CIKK

Általános kivételek

1. Az 1994. évi GATT XX. cikkét, ideértve annak megjegyzéseit és kiegészítő rendelkezéseit is, belefoglalják e megállapodásba, az e megállapodás részét képezi, és értelemszerűen alkalmazandó a 2. fejezetre (Árukereskedelem), a 3. fejezetre (Származási szabályok és származási eljárások), a 4. fejezetre (A vámalakiságok és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése), a 6. fejezetre (Egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések), a 8. fejezetre (A Feleknek az energiaágazat szabályozásához való jogának elismerése), a 9. fejezetre (A kereskedelem technikai akadályai), a 22. fejezetre (Állami tulajdonban lévő vállalatok, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozások és kijelölt monopóliumok), a 10. fejezet (Beruházás) B. szakaszára (A beruházások liberalizálása) és a 30. fejezetre (Nyersanyagok).

2. A Felek osztják azon értelmezést, hogy:

(a) az 1994. évi GATT XX. cikkének b) albekezdésében említett intézkedések kiterjednek az emberek, állatok és növények életének és egészségének védelméhez szükséges környezetvédelmi intézkedésekre[163]; és

[163] A Felek elismerik az 1994. évi GATT XX. cikkének b) pontjára való hivatkozás jogát az olyan többoldalú környezetvédelmi megállapodások alapján hozott intézkedésekkel kapcsolatban, amelyeknek részes felei.

(b) az 1994. évi GATT XX. cikkének g) albekezdése az élő és nem élő kimerülő természeti erőforrások megőrzésével kapcsolatos intézkedésekre alkalmazandó.

3. Ha valamelyik Fél bármilyen intézkedést szándékozik tenni az 1994. évi GATT XX. cikke i) vagy j) albekezdésében összhangban, az említett Fél a másik Fél rendelkezésére bocsátja a következőket:

(a) minden releváns információ; és

(b) kérésre észszerű lehetőség az ilyen intézkedéssel kapcsolatos bármely kérdésről szóló konzultációra, kölcsönösen elfogadható megoldás elérése céljából.

A Felek az e bekezdés b) pontja szerinti konzultáció tárgyát képező kérdések megoldása érdekében szükséges bármely eszközben megállapodhatnak.

Ha az azonnali cselekvést követelő kivételes és kritikus körülmények az előzetes tájékoztatást vagy konzultációt lehetetlenné teszik, az intézkedést tenni kívánó Fél haladéktalanul megteheti az adott körülmények kezeléséhez szükséges intézkedéseket, és azokról köteles azonnal tájékoztatni a másik Felet.

4. A GATS XIV. cikkének a), b) és c) albekezdését belefoglalják e megállapodásba, és azokat e megállapodás részévé teszik, és azok értelemszerűen alkalmazandók a 11. fejezetre (Határon átnyúló szolgáltatáskereskedelem), a 12. fejezetre (Természetes személyek üzleti célú ideiglenes tartózkodása), a 13. fejezetre (Belső szabályozás), a 14. fejezetre (Szakmai képesítések kölcsönös elismerése), a 16. fejezetre (Távközlési szolgáltatások), a 17. fejezetre (Nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatások), a 18. fejezetre (Pénzügyi szolgáltatások), a 19. fejezetre (Digitális kereskedelem), a 22. fejezetre (Állami tulajdonban lévő vállalatok, különleges jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozások és kijelölt monopóliumok), valamint a 10. fejezet (Beruházás) B. szakaszára (A beruházások liberalizálása).

5. A Felek osztják azon értelmezést, hogy a GATS XIV. cikkének b) albekezdésében említett intézkedések kiterjednek az emberek, állatok és növények életének és egészségének védelméhez szükséges környezetvédelmi intézkedésekre[164].

6. Az egyértelműség érdekében: e megállapodás IV. részének 2.8. cikkét (Biztonsággal kapcsolatos kivételek) e rész rendelkezésének kell tekinteni.

32.2. CIKK

Adózás

1. E cikk alkalmazásában:

(a) „lakóhely”: az adóügyi illetőség szerinti ország; és

[164] A Felek elismerik a GATS XIV. cikkének b) albekezdésére való hivatkozás jogát az olyan többoldalú környezetvédelmi megállapodások alapján hozott intézkedésekkel kapcsolatban, amelyeknek részes felei.

(b) „adóegyezmény”: a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény vagy más, teljes egészében vagy főként adózással kapcsolatos nemzetközi megállapodás, amelynek valamelyik Fél részes fele.

2. E megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem érinti egy Félnek valamely adóegyezmény alapján fennálló jogait vagy kötelezettségeit. E megállapodás és bármely adóegyezmény összeegyeztethetetlensége esetén az összeegyeztethetetlenség erejéig az adóegyezmény élvez elsőbbséget.

3. A 10.8. cikk (Legnagyobb kedvezményes elbánás), a 11.7. cikk (Legnagyobb kedvezményes elbánás), a 18.4. cikk (Legnagyobb kedvezményes elbánás) és a 18.7. cikk (A pénzügyi szolgáltatások határokon átnyúló kereskedelme) (4) bekezdése nem alkalmazandó a Felek által valamely adóegyezmény alapján nyújtott előnyre.

4. Amennyiben az ilyen jellegű intézkedések megfelelnek azon követelménynek, hogy alkalmazásuk nem jelenti a kereskedelem és beruházások burkolt korlátozását, vagy önkényes és megalapozatlan diszkrimináció eszközét a Felek között, ha hasonló feltételek állnak fenn, e megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza valamelyik Felet a közvetlen adók méltányos vagy hatékony kivetésének vagy beszedésének biztosítására irányuló olyan intézkedések elfogadásában, fenntartásában vagy végrehajtásában, amelyek:

(a) különbséget tesznek olyan adófizetők között, akik különböző helyzetben vannak, különös tekintettel lakóhelyükre vagy a tőkebefektetésük helyére; vagy

(b) bármely adóegyezmény vagy belső adóügyi jogszabályok rendelkezései alapján adók elkerülésének vagy kijátszásának megakadályozását célozza.

5. Az egyértelműség érdekében: az a tény, hogy egy adóintézkedés jelentősen módosít egy meglévő intézkedést, az a kihirdetését követően haladéktalanul hatályba lép, pontosítja egy meglévő adóintézkedés szándékolt alkalmazását, vagy váratlan hatást gyakorol valamely beruházóra vagy érintett beruházásra, önmagában nem minősül a 10.15. cikk (Beruházókkal és érintett beruházásokkal kapcsolatos elbánás) megsértésének.

6. Ha egy beruházó a 10.22. cikk (Konzultációk) szerinti konzultáció iránti kérelmet nyújt be, és azt állítja, hogy egy adóintézkedés sérti a 10.7. cikk (Nemzeti elbánás) (2) bekezdése vagy a 10.8. cikk (Legnagyobb kedvezményes elbánás) (2) bekezdése vagy a 10. fejezet (Beruházás) C. szakasza (Beruházásvédelem) szerinti valamely kötelezettséget, az alperes az ügyet konzultáció és közös döntés céljából a Felek elé terjesztheti arra vonatkozóan, hogy:

(a) az intézkedés adóintézkedés-e;

(b) az intézkedés, ha megállapítást nyer, hogy adóintézkedésnek minősül, sérti-e a 10.7. cikk (Nemzeti elbánás) (2) bekezdésében, a 10.8. cikk (Legnagyobb kedvezményes elbánás) (2) bekezdésében vagy a 10. fejezet (Beruházás) C. szakaszában (Beruházásvédelem) szerinti valamely kötelezettséget; vagy

(c) az e megállapodás szerinti, állítólagosan megsértett kötelezettségek és valamely adózási egyezmény szerinti kötelezettségek összeegyeztethetetlenek-e.

7. A (6) bekezdés szerinti konzultációra bocsátásra nem kerülhet sor azt a napot követően, amelyet a Fórum az alperes számára a válaszirat vagy az ellenkérelem előterjesztése céljából meghatároz. Ha az alperes ilyen kérelmet nyújt be, a 10. fejezet (Beruházás) D. szakaszában (Beruházással kapcsolatos vitarendezés) meghatározott határidőket vagy eljárásokat fel kell függeszteni. Amennyiben a konzultációra bocsátástól számított 180 napon belül a Felek nem állapodnak meg az ügy megvizsgálásában, vagy nem hoznak közös határozatot, a határidők vagy eljárások felfüggesztését a továbbiakban nem lehet alkalmazni, és a beruházó előállhat követelésével.

8. A Felek által a (6) bekezdés értelmében hozott közös határozat köti a Fórumot.

9. Az egyes Felek biztosítják, hogy a (6) bekezdés értelmében lefolytatandó konzultációkhoz kirendelt küldöttségük magában foglaljon olyan személyeket is, akik az e cikk hatálya alá tartozó kérdésekben szakértelemmel rendelkeznek, az egyes Felek releváns adóhatóságainak[165] képviselőit is ideértve.

[165] Mexikó esetében az „illetékes adóhatóságok képviselői” a Pénzügyi és Közhitelügyi Minisztérium tisztviselői.

32.3. CIKK

Információk közzététele

1. E megállapodás egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az egyes Felek számára előírja olyan bizalmas információk rendelkezésre bocsátását, amelyek közlése gátolná a jogszabályok végrehajtását, vagy más módon ellentétben állna a közérdekkel, vagy amely egyes állami vállalatok vagy magánvállalkozások jogszerű kereskedelmi érdekeit sértené.

2. Az információk közzétételére – az e megállapodás e része szerinti vitarendezési eljárás során – az alkalmazandó fejezetek rendelkezései irányadók.

3. Ha egy Fél a jogszabályai vagy egyéb rendelkezései szerint bizalmasnak minősülő információt nyújt be a másik Félnek, ideértve az e megállapodás alapján létrehozott testületeken keresztül, a másik Fél köteles az említett információt bizalmasan kezelni, kivéve, ha az információt benyújtó Fél másként rendelkezik.

32.4. CIKK

WTO-mentességek

Ha a megállapodás e részének valamely rendelkezésével létrehozott jog vagy kötelezettség megegyezik a WTO-egyezményben foglaltakkal, a WTO-egyezmény IX. cikkének (3) és (4) bekezdése alapján elfogadott mentességi határozattal összhangban hozott bármely intézkedést úgy kell tekinteni, hogy az összhangban van e megállapodás rendelkezéseivel.

IV. RÉSZ[166]

INTÉZMÉNYI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

INTÉZMÉNYI KERET

1.1. CIKK

Csúcstalálkozó

1. A Felek közötti legmagasabb szintű politikai és szakpolitikai párbeszédre csúcstalálkozói szinten kerül sor. A csúcstalálkozókat kétévente vagy kölcsönös megállapodás alapján kell megtartani.

2. A csúcstalálkozók általános iránymutatást nyújtanak a Felek közötti stratégiai partnerséghez és e megállapodás végrehajtásához, és fórumot biztosítanak a kölcsönös érdekű kétoldalú, regionális, biregionális vagy nemzetközi kérdések megvitatására.

[166] Amennyiben e rész valamely rendelkezése e megállapodás egy másik rendelkezésére való hivatkozást tartalmaz, kifejezett eltérő jelzés hiányában úgy tekintendő, hogy az említett hivatkozás e rész egy másik rendelkezésére vonatkozik.

1.2. CIKK

Vegyes tanács

1. A Felek vegyes tanácsot hoznak létre. A vegyes tanács

(a) felügyeli e megállapodás célkitűzéseinek elérését;

(b) felügyeli e megállapodás működését és végrehajtását;

(c) megvizsgálja az e megállapodás keretében felmerülő kérdéseket; és

(d) foglalkozik minden egyéb, kölcsönös érdekű kétoldalú vagy nemzetközi kérdéssel.

2. A vegyes tanács rendszeres időközönként, kétévente vagy kölcsönös megállapodás alapján ülésezik.

3. A vegyes tanács a Felek miniszteri szintű képviselőiből áll, összhangban a Felek vonatkozó belső megállapodásaival, figyelembe véve az adott ülésen tárgyalandó konkrét kérdéseket. A vegyes tanács kölcsönös megállapodás révén valamennyi szükséges formációban ülésezik.

4. A vegyes tanács kidolgozza saját eljárási szabályzatát és a vegyes bizottság eljárási szabályzatát.

5. A vegyes tanács társelnöki tisztét az Európai Unió és Mexikó egy-egy képviselője látja el az eljárási szabályzatában megállapított rendelkezésekkel összhangban.

6. A vegyes tanács hatáskörrel rendelkezik arra, hogy adott esetben határozatokat és ajánlásokat fogadjon el az e megállapodásban foglaltak szerint. E megállapodás I., II. és IV. részének hatályán belül a vegyes tanács továbbá hatáskörrel rendelkezik arra, hogy határozatokat és ajánlásokat fogadjon el a Felek egyéb kölcsönös megállapodásának megfelelően. A határozatok kötelező erővel bírnak a Felekre nézve, akik minden szükséges intézkedést meghoznak az említett határozatok végrehajtása érdekében.

7. A vegyes tanács hatáskörrel rendelkezik e megállapodás módosítására a 2.4. cikk (Módosítások) (2) bekezdésével összhangban.

8. A vegyes tanács az eljárási szabályzatával összhangban, az elfogadáshoz szükséges belső eljárásai befejezését követően a Felek egyetértésével határozatokat és ajánlásokat fogad el. A határozatok kötelező erővel bírnak a Felekre nézve, akik minden szükséges intézkedést meghoznak az említett határozatok végrehajtása érdekében.

9. A vegyes tanács bármely feladatát átruházhatja a vegyes bizottságra, beleértve a kötelező erejű határozatok meghozatalára vonatkozó hatáskört.

1.3. CIKK

Vegyes bizottság

1. A Felek vegyes bizottságot hoznak létre. A vegyes bizottság segíti a vegyes tanácsot feladatai ellátásában.

2. A vegyes bizottság feladata e megállapodás általános végrehajtása, beleértve az ágazati párbeszédek meghatározását és felügyeletét.

3. A vegyes bizottság előkészíti a vegyes tanács üléseit.

4. A vegyes bizottság a Felek vezető tisztviselői szintű képviselőiből vagy a Felek által kijelölt képviselőkből áll, figyelembe véve az adott ülésen tárgyalandó konkrét kérdéseket.

5. A vegyes bizottság külön formációban ülésezik az e megállapodás III. részével kapcsolatos valamennyi kérdés megvitatása céljából. Amikor a vegyes bizottság e kérdések bármelyikével foglalkozik, a Felek kereskedelmi és beruházási ügyekért felelős képviselőiből áll az e megállapodás III. részének 1.8. cikkében (A vegyes bizottság különleges feladatai) előírtak szerint.

6. A vegyes bizottság társelnöki tisztét az Európai Unió és Mexikó egy-egy képviselője tölti be.

7. A vegyes bizottság kölcsönös megállapodás alapján – a Felek által előzetesen egyeztetett időpontban és napirenddel –, felváltva Brüsszelben és Mexikóvárosban ülésezik. A Felek bármelyikének kérésére, kölcsönös megállapodással, rendkívüli ülések hívhatók össze. Az ülések a Felek rendelkezésére álló bármely technológia segítségével is megtarthatók.

8. A vegyes bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy határozatokat és ajánlásokat fogadjon el az e megállapodásban előírt esetekben vagy azokon a területeken, amelyeken a vegyes tanács hatáskört ruházott rá. A határozatok és ajánlások elfogadására a Felek eljárási szabályzatával összhangban, az elfogadáshoz szükséges belső eljárásaik befejezését követően a Felek egyetértésével kerül sor. A határozatok kötelező erővel bírnak a Felekre nézve, akik minden szükséges intézkedést meghoznak az említett határozatok végrehajtása érdekében.

1.4. CIKK

Albizottságok és egyéb szervek

1. A vegyes bizottság – szükség esetén és eseti alapon – albizottságokat vagy egyéb szerveket hozhat létre, amelyek segítik feladatai ellátásában, valamint meghatározott feladatokkal vagy témákkal foglalkoznak. Megváltoztathatja az albizottságokra vagy az említett célokra létrehozott bármely egyéb szervre ruházott feladatokat, vagy feloszlathat bármely albizottságot vagy egyéb szervet.

2. A vegyes bizottság eljárási szabályzatot fogad el, amely meghatározza az albizottságok és egyéb szervek összetételét, feladatait és működését.

3. Amennyiben e megállapodás másként nem rendelkezik, vagy a Felek másként nem állapodnak meg, az albizottságok és egyéb szervek szükség szerint, illetve bármelyik Fél vagy a vegyes bizottság kérésére üléseznek. Az ülések személyes részvétellel vagy a Felek rendelkezésére álló bármely technológia segítségével tarthatók meg. Személyes jelenlét esetén az ülésekre felváltva Brüsszelben és Mexikóvárosban kerül sor.

4. Az albizottságok és egyéb szervek társelnöki tisztét az Európai Unió és Mexikó egy-egy képviselője tölti be.

5. Az albizottságok és egyéb szervek jelentést tesznek tevékenységükről a vegyes bizottságnak.

6. Valamely albizottság vagy egyéb szerv létrehozása egyik Felet sem akadályozza meg abban, hogy valamely kérdéssel közvetlenül a vegyes bizottsághoz forduljon.

7. Az e megállapodás II. részében említett területeken folytatott együttműködési tevékenységek végrehajtásának koordinálása és felügyelete céljából létrejön a fejlesztési és nemzetközi együttműködési albizottság. Az albizottság segíti a vegyes bizottságot az e kérdésekkel kapcsolatos feladatai ellátásában.

8. A korrupció megelőzéséről és a korrupció elleni küzdelemről szóló jegyzőkönyv 23. cikke alkalmazásában létrejön a kereskedelem és beruházás területével foglalkozó korrupcióellenes albizottság.

9. E cikk rendelkezésein túlmenően az e megállapodás III. részének 1.10. cikkével (E megállapodás III. részével foglalkozó albizottságok és egyéb szervek) létrehozott albizottságok és egyéb szervek működését e megállapodás III. része szabályozza, és az említett albizottságok a kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottságnak tesznek jelentést.

1.5. CIKK

Parlamenti vegyes bizottság

1. A Felek parlamenti vegyes bizottságot hoznak létre. A parlamenti vegyes bizottság a találkozás és az eszmecsere, valamint a kapcsolatok szorosabbra fűzésének fóruma.

2. A parlamenti vegyes bizottság az Európai Parlament és a Mexikói Kongresszus tagjaiból áll.

3. A parlamenti vegyes bizottság társelnöki tisztét az Európai Parlament és a Mexikói Kongresszus egy-egy képviselője tölti be.

4. A parlamenti vegyes bizottság az általa meghatározott időközönként, felváltva Brüsszelben és Mexikóban ülésezik.

5. A parlamenti vegyes bizottság kidolgozhatja saját eljárási szabályzatát.

6. A parlamenti vegyes bizottság tájékoztatást kap a vegyes tanács, illetve felhatalmazás esetén a vegyes bizottság határozatairól és ajánlásairól. A parlamenti vegyes bizottság releváns információkat kérhet az e megállapodást érintő kérdésekben.

7. A parlamenti vegyes bizottság ajánlásokat tehet a vegyes tanácsnak.

1.6. CIKK

Kapcsolat a civil társadalommal

A Felek konzultálnak a civil társadalommal az e megállapodás szempontjából releváns kérdésekben, különösen az 1.7. , illetve az 1.8. cikkben említett belső tanácsadó csoportokkal, illetve a civil társadalmi fórummal való interakció révén.

1.7. CIKK

Belső tanácsadó csoport

1. Mindegyik Fél kijelöl egy vagy több belső tanácsadó csoportot e megállapodás hatálybalépésétől számított egy éven belül.

2. A belső tanácsadó csoport tanácsot ad az érintett Félnek az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdésekben. Ha egynél több belső tanácsadó csoport kerül kijelölésre, e megállapodás egyes részeivel legfeljebb egy belső tanácsadó csoport foglalkozik.

3. Ha egynél több belső tanácsadó csoport kerül kijelölésre, az egyes belső tanácsadó csoportok különböző tagokból állhatnak, de kiegyensúlyozottan képviselik a független civil társadalmi szervezeteket, köztük a gazdasággal, fenntartható fejlődéssel, szociális kérdésekkel, emberi jogokkal, környezetvédelemmel és egyéb kérdésekkel kapcsolatban aktív nem kormányzati szervezeteket, üzleti szervezeteket és szakszervezeteket.

4. A belső tanácsadó csoport különböző formációkban ülésezhet az e megállapodás különböző részei szempontjából releváns kérdések megvitatása céljából.

5. Mindegyik Fél évente legalább egyszer ülésezik a belső tanácsadó csoportjával vagy csoportjaival. Mindegyik Fél figyelembe veszi a bármely belső tanácsadó csoportja által az e megállapodás szempontjából releváns kérdésekről benyújtott véleményeket vagy ajánlásokat.

6. Annak érdekében, hogy a nyilvánosság jobban megismerje a belső tanácsadó csoportokat, a Felek közzéteszik az azokban részt vevő szervezetek listáját, valamint az egyes belső tanácsadó csoportok kapcsolattartóját.

7. A Felek egymás közötti együttműködésre ösztönzik a belső tanácsadó csoportjaikat.

1.8. CIKK

Civil társadalmi fórum

1. A Felek elősegítik egy civil társadalmi fórum megszervezését a Felek résztvevőivel annak érdekében, hogy nyilvános párbeszédet folytassanak az e megállapodás szempontjából releváns kérdésekben.

2. A civil társadalmi fórum a vegyes bizottság ülésével párhuzamosan ülésezik, beleértve azt az esetet is, amikor a vegyes bizottság kereskedelmi formációban ülésezik. A Felek technológiai eszközökkel is elősegíthetik a civil társadalmi fórumon való részvételt.

3. A civil társadalmi fórum nyitva áll a Felek területén bejegyzett független civil társadalmi szervezetek részvétele előtt, beleértve az 1.7. cikkben említett egyes belső tanácsadó csoportok tagjait is. A Felek előmozdítják a független civil társadalmi szervezetek – beleértve a gazdasággal, fenntartható fejlődéssel, szociális kérdésekkel, emberi jogokkal, környezetvédelemmel és egyéb kérdésekkel foglalkozó nem kormányzati szervezeteket, üzleti szervezeteket és szakszervezeteket – kiegyensúlyozott képviseletét.

4. A Feleknek a vegyes bizottságban részt vevő képviselői adott esetben részt vehetnek a civil társadalmi fórum ülésén, hogy tájékoztatást nyújtsanak az e megállapodás működésével kapcsolatos kérdésekben, illetve párbeszédet folytassanak a civil társadalmi fórummal.

Ezen az ülésen a vegyes bizottság társelnökei vagy adott esetben azok képviselői elnökölnek. A Felek közzéteszik a civil társadalmi fórumon tett hivatalos nyilatkozatukat.

2. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

2.1. CIKK

A Felek meghatározása

E megállapodás alkalmazásában:

a) „Fél”: az Európai Unió vagy annak tagállamai, vagy az Európai Unió és annak tagállamai saját hatásköreiknek megfelelően (a továbbiakban: az Uniós Fél), vagy Mexikó;

b) „Felek”: egyrészről az Uniós Fél, és másrészről Mexikó.

2.2. CIKK

Területi alkalmazás

1. Eltérő rendelkezés hiányában e megállapodást az Európai Unió tekintetében azon területeken kell alkalmazni, amelyeken az EUSZ és az EUMSZ alkalmazandó az említett szerződésekben megállapított feltételekkel. Az áruk tarifális elbánására, a származási szabályokra és a származási eljárásokra vonatkozó rendelkezések az Európai Unió vámterületének azon részeire is alkalmazandók, amelyek nem tartoznak az e bekezdés első mondatának hatálya alá. A III. rész 4. fejezetében (A vámalakiságok és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése), valamint 2.7. cikkében (Az áruk javítást vagy átalakítást követő újbóli belépése), 2.13. cikkében (Áruk ideiglenes behozatala) és 25.66. cikkében (A szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos, határokon alkalmazott jogérvényesítési intézkedések) szereplő „terület” kifejezést az Uniós Fél vonatkozásában az Európai Unió vámterületére való hivatkozásként kell értelmezni. Az Európai Unió vámterülete a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[167] 4. cikkében említett terület.

2. Eltérő rendelkezés hiányában e megállapodás Mexikó tekintetében a szárazföldi területre, a légtérre, a beltengerre, a felségvizekre, valamint Mexikó felségvizein túl bármely olyan területre alkalmazandó, amelyen belül Mexikó szuverén jogokat és joghatóságot gyakorolhat, a nemzeti jogában meghatározottak szerint, összhangban az ENSZ Tengerjogi Egyezményével.

[167] Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról (EU HL L 269., 2013.10.10., 1. o).

2.3. CIKK

A kötelezettségek teljesítése

1. Mindegyik Fél felelős az e megállapodás rendelkezéseinek való megfelelésért. E célból mindegyik Fél minden olyan általános vagy konkrét intézkedést meghoz, amely az e megállapodás szerinti kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges.

2. Ha valamelyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél nem teljesítette az e megállapodás III. része szerinti kötelezettségeit, az e megállapodás említett részében előírt egyedi mechanizmusok alkalmazandók.

3. Ha bármelyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél nem teljesítette az I. rész 2. cikkében és a II. rész 1.4. cikkében lényeges elemnek minősített bármely kötelezettségét, megfelelő intézkedéseket tehet. E bekezdés alkalmazásában a „megfelelő intézkedések” magukban foglalhatják e megállapodás részleges vagy teljes felfüggesztését.

4. Ha bármelyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél nem teljesítette az e megállapodásban foglalt bármely kötelezettségét, kivéve az e cikk (2) és (3) bekezdésének hatálya alá tartozókat, értesíti a másik Felet, és megad minden releváns információt. A Felek a vegyes tanács égisze alatt konzultációt folytatnak, hogy kölcsönösen elfogadható megoldást találjanak. Amennyiben a vegyes tanácsnak nem sikerül kölcsönösen elfogadható megoldást találnia, az értesítést küldő Fél megfelelő intézkedéseket tehet. E bekezdés alkalmazásában a „megfelelő intézkedések” csak e megállapodás I., II. és IV. részének felfüggesztését foglalhatják magukban.

5. Az e cikk (3) és (4) bekezdésében említett „megfelelő intézkedéseket” a nemzetközi jog teljes körű tiszteletben tartásával kell meghozni, és arányosnak kell lenniük az e megállapodás szerinti kötelezettségek végrehajtásának elmulasztásával. Az intézkedések közül azokat kell előnyben részesíteni, amelyek kevésbé zavarják meg e megállapodás működését. A Felek egyetértenek abban, hogy e megállapodás részleges vagy teljes felfüggesztése csak végső eszköz lehet.

2.4. CIKK

Módosítások

1. E megállapodás a Felek közötti írásbeli megállapodással módosítható. Minden módosítás a Felek által megállapított napon, a vonatkozó jogi követelményeik teljesítését és eljárásaik befejezését követően lép hatályba.

2. Az (1) bekezdés ellenére e megállapodás az e megállapodásban meghatározott esetekben a vegyes tanács vagy a vegyes bizottság határozatával módosítható e megállapodás rendelkezéseinek vagy mellékleteinek módosítása céljából.

2.5. CIKK

Hatálybalépés és ideiglenes alkalmazás

1. A Felek e megállapodást a Felek belső eljárásainak megfelelően hagyják jóvá.

2. E megállapodás az azon napot követő második hónap első napján lép hatályba, amelyen mindkét Fél értesítette egymást az (1) bekezdésben említett belső eljárásainak befejeződéséről.

3. A (2) bekezdés ellenére, illetve annak hatálybalépéséig az Európai Unió és Mexikó ideiglenesen alkalmazhatja e megállapodást részben vagy teljes egészében, a saját vonatkozó belső eljárásaival összhangban.

4. Az ideiglenes alkalmazás a következő értesítések közül az utolsó időpontját követő második hónap első napján kezdődik:

(a) azon értesítés, amelynek révén az Európai Unió tájékoztatja Mexikót a szükséges belső eljárásainak befejeződéséről, jelezve, hogy a megállapodás mely részeit kell ideiglenesen alkalmazni; és

(b) azon értesítés, amelynek révén Mexikó tájékoztatja az Európai Uniót a szükséges belső eljárásainak befejeződéséről.

5. Az ideiglenes alkalmazás időtartama alatt az egyrészről az Európai Közösség és annak tagállamai, másrészről a Mexikói Egyesült Államok között 1997. december 8-án Brüsszelben aláírt gazdasági partnerségi, politikai koordinációs és együttműködési megállapodás rendelkezései továbbra is alkalmazandók, amennyiben nem tartoznak e megállapodás ideiglenes alkalmazásának hatálya alá.

6. Az Európai Unió vagy Mexikó írásban értesítheti a másik Felet e megállapodás ideiglenes alkalmazásának felmondására irányuló szándékáról. A felmondás az értesítést követő második hónap első napján lép hatályba.

7. Ha e megállapodás vagy e megállapodás bizonyos rendelkezései ideiglenesen alkalmazandók a (4) bekezdésnek megfelelően, a Felek az „e megállapodás hatálybalépése” kifejezést az ideiglenes alkalmazás kezdetének napjára értik. Az e megállapodás értelmében létrehozott vegyes tanács és egyéb szervek elláthatják feladataikat e megállapodás ideiglenes alkalmazása során. A feladataik ellátása során elfogadott határozatok vagy ajánlások hatályukat veszítik, ha e megállapodás ideiglenes alkalmazása a (6) bekezdés szerint megszűnik.

8. Az e cikk szerinti értesítéseket az Uniós Fél esetében az Európai Unió Tanácsa Főtitkárságának, és Mexikó esetében a mexikói külügyminisztériumnak kell megküldeni.

2.6. CIKK

Kapcsolat más megállapodásokkal

1. Az egyrészről az Európai Közösség és annak tagállamai, másrészről a Mexikói Egyesült Államok között 1997. december 8-án Brüsszelben aláírt gazdasági partnerségi, politikai koordinációs és együttműködési megállapodás, beleértve az annak intézményi szervei által hozott későbbi határozatokat is – az 5/2004 EU–Mexikó vegyes tanácsi határozat[168] kivételével – hatályát veszti, és helyébe e megállapodás lép.

2. E megállapodás hatálybalépésekor az EU–Mexikó ideiglenes kereskedelmi megállapodás hatályát veszti, és helyébe e megállapodás lép.

3. A Felek közötti egyéb megállapodásban található, az (1) és a (2) bekezdésben említett megállapodásokra vonatkozó hivatkozásokat úgy kell értelmezni, hogy azok e megállapodásra hivatkoznak.

4. A Felek e megállapodást kiegészíthetik a megállapodás hatálya alá tartozó bármely együttműködési területre vonatkozó egyedi megállapodás megkötésével. Az ilyen egyedi megállapodások az e megállapodás által szabályozott átfogó kétoldalú kapcsolatok szerves részét képezik, és az e megállapodás alapján létrehozott közös intézményi keret hatálya alá tartoznak.

[168] Az EU–Mexikó Vegyes Tanács 5/2004 határozata (2004. december 15.) a 2/2000 határozat 17. cikkének (3) bekezdése értelmében az említett határozat vámügyekben nyújtandó kölcsönös igazgatási segítségnyújtásról szóló mellékletének elfogadásáról (EU HL L 66., 2005.3.12., 15. o.).

5. Az e megállapodás hatálya alá tartozó konkrét együttműködési területekkel kapcsolatos meglévő megállapodásokat úgy kell tekinteni, mint amelyek az e megállapodás által szabályozott átfogó kétoldalú kapcsolatok szerves részét képezik, és az e megállapodás alapján létrehozott közös intézményi keret hatálya alá tartoznak.

6. E megállapodás hatálybalépésekor az EU–Mexikó ideiglenes kereskedelmi megállapodással létrehozott kereskedelmi tanács által elfogadott határozatokat úgy kell tekinteni, mint amelyeket az 1.2. cikkel létrehozott vegyes tanács fogadott el. Az EU–Mexikó ideiglenes kereskedelmi megállapodással létrehozott kereskedelmi bizottság által elfogadott határozatokat úgy kell tekinteni, mint amelyeket az 1.3. cikk szerint létrehozott vegyes bizottság fogadott el.

7. E cikk (2) bekezdésétől eltérően:

(a) az EU–Mexikó ideiglenes kereskedelmi megállapodás 2.24. cikkének (Borászati termékek és szeszes italok tanúsítása) (7) bekezdése és 20.4. cikke (Ideiglenes védintézkedések) alapján elfogadott, e megállapodás hatálybalépésének napján hatályban lévő ideiglenes intézkedések a természetes lejáratukig továbbra is alkalmazandók;

(b) az EU–Mexikó ideiglenes kereskedelmi megállapodás 5. fejezetének (Piacvédelmi eszközök) C. szakasza (Kétoldalú védintézkedések) alapján elfogadott, e megállapodás hatálybalépésének napján hatályban lévő kétoldalú védintézkedések természetes lejáratukig továbbra is alkalmazandók;

(c) valamely, az EU–Mexikó ideiglenes kereskedelmi megállapodás 31.6. cikke (A vitarendezési testület létrehozása) alapján már megindított vitarendezési eljárást e megállapodás hatálybalépésének napjától e megállapodás szerinti vitarendezési eljárásnak kell tekinteni, és a befejezéséig folytatódik; és

(d) az EU–Mexikó ideiglenes kereskedelmi megállapodás 31.6. cikke (A vitarendezési testület létrehozása) alapján indított vitarendezési eljárás kötelező jellegű eredménye e megállapodás hatálybalépésének időpontját követően is kötelező marad a Felekre nézve.

8. A Felek nem indíthatnak vitarendezési eljárást e megállapodás alapján olyan ügyekben, amelyek a vitarendezési testület EU–Mexikó ideiglenes kereskedelmi megállapodás 31. fejezete (Vitarendezés) szerinti zárójelentésének tárgyát képezték.

9. Az EU–Mexikó ideiglenes kereskedelmi megállapodás értelmében már teljesen vagy részben eltelt átmeneti időszakokat figyelembe kell venni az e megállapodás szerinti egyenértékű rendelkezésekben előírt átmeneti időszakok kiszámításakor. Az e megállapodás szerinti ilyen átmeneti időszakokat úgy kell kiszámítani, mint amelyek e megállapodás hatálybalépésének napjával kezdődnek.

2.7. CIKK

Mellékletek, jegyzőkönyvek és együttes nyilatkozatok

1. Az e megállapodáshoz csatolt mellékletek – beleértve azok függelékeit is –, jegyzőkönyvek, megjegyzések és együttes nyilatkozatok e megállapodás szerves részét képezik.

2. E megállapodás minden, arab számmal kezdődő kóddal azonosított melléklete – beleértve azok függelékeit is – szerves részét képezi e megállapodás III. része ugyanazon arab számmal azonosított fejezetének, amelyben hivatkozás történik az adott mellékletre.

3. E megállapodás római számmal azonosított I–VII. melléklete – beleértve azok függelékeit is – e megállapodás III. része 10–19. fejezetének szerves részét képezi. Eltérő rendelkezés hiányában a 10–19. fejezetben foglalt fogalommeghatározások alkalmazandók az említett mellékletekre is.

2.8. CIKK

Biztonsággal kapcsolatos kivételek

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy:

(a) megköveteli valamely Féltől olyan információk szolgáltatását vagy hozzáférhetővé tételét, amelyek átadását a Fél az alapvető biztonsági érdekeivel ellentétesnek ítéli;

(b) megakadályoz valamely Felet abban, hogy olyan, az alapvető biztonsági érdekei védelméhez szükségesnek ítélt intézkedéseket hozzon, amely(et):

(i) a fegyverek, lőszerek és hadfelszerelések gyártásával vagy kereskedelmével, valamint más olyan áruk és anyagok kereskedelmével vagy azokkal összefüggő ügyletekkel kapcsolatos, amelyeket közvetlenül vagy közvetve katonai létesítmények ellátása céljából végeznek;

(ii) olyan szolgáltatásnyújtásra és technológiára, valamint gazdasági tevékenységekre vonatkozik, amelyeket közvetlenül vagy közvetve katonai létesítmények ellátása céljából végeznek;

(iii) hasadó- és fuzionáló anyagokra vonatkozik, vagy azon anyagokra, amelyekből azok származnak;

(iv) háború idején vagy bármely, a nemzetközi kapcsolatokban felmerülő egyéb veszélyhelyzet felmerülésekor hoznak; vagy

(c) megakadályoz valamely Felet abban, hogy intézkedést hozzon az ENSZ Alapokmánya szerinti nemzetközi kötelezettségeinek teljesítése céljából, a nemzetközi béke és a biztonság fenntartása érdekében.

2.9. CIKK

Új tagállamok csatlakozása az Európai Unióhoz

1. Az Európai Unió haladéktalanul tájékoztatja Mexikót valamely harmadik országnak az Európai Unióhoz benyújtott csatlakozási kérelméről.

2. Az Európai Unió tájékoztatja Mexikót a harmadik országoknak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló bármely szerződés (a továbbiakban: a csatlakozási szerződés) hatálybalépéséről.

3. Az Európai Unió és az Európai Unióhoz csatlakozni kívánó harmadik ország között folyó tárgyalások során az Európai Unió:

(a) Mexikó kérésére és a lehető legnagyobb mértékben információkkal szolgál az e megállapodás hatálya alá tartozó bármely kérdést illetően; és

(b) figyelembe veszi a Mexikó által az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatban kifejezett aggályokat.

4. Az Európai Unió új tagállamai a vegyes tanács által meghatározott feltételekkel összhangban csatlakoznak ehhez a megállapodáshoz. Az említett csatlakozás az új tagállam Európai Unióhoz való csatlakozásának napján lép hatályba. A vegyes tanács határozattal módosítja e megállapodást, és ezáltal megállapítja a csatlakozás feltételeit.

5. A (4) bekezdéstől eltérően e megállapodás III. része tekintetében a kereskedelmi formációban ülésező vegyes bizottság:

(a) a harmadik országnak az Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontja előtt kellő időben megvizsgálja az ilyen csatlakozás e megállapodásra gyakorolt hatásait; és

(b) a harmadik országnak az Európai Unióhoz való csatlakozásának hatálybalépése előtt foglalkozik a csatlakozás e megállapodásra gyakorolt hatásaival, és megállapodik az e megállapodás III. részével kapcsolatos szükséges módosításokról, kiigazításokról vagy átmeneti intézkedésekről annak érdekében, hogy az új tagállamnak az Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontjától a Felek a lehető legnagyobb mértékben alkalmazhassák az említett részt.

6. A vegyes tanács és a vegyes bizottság e cikk szerinti határozatainak elfogadására az 1.2. cikkel (Vegyes tanács) összhangban kerül sor.

2.10. CIKK

Későbbi csatlakozás e megállapodáshoz

E megállapodáshoz bármely olyan ország csatlakozhat, amely kész teljesíteni az e megállapodásban meghatározott kötelezettségeket, az adott ország és a Felek közötti megállapodás szerinti feltételek mellett, valamint az egyes Felek és a csatlakozó ország alkalmazandó jogi eljárásainak megfelelő jóváhagyást követően.

2.11. CIKK

Magánjogi jogok

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az jogokat vagy kötelezettségeket keletkeztetne a Felek között a nemzetközi közjog alapján létrehozott személyektől eltérő személyekre nézve, vagy – Mexikó nemzeti jogszabályainak sérelme nélkül – úgy, hogy erre a megállapodásra közvetlenül hivatkozni lehet a Felek belső jogrendszerében.

2.12. CIKK

Hiteles szövegek

E megállapodás két-két eredeti példányban készült angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén nyelven; a szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

2.13. CIKK

Időbeli hatály és megszűnés

1. E megállapodás határozatlan időre marad hatályban.

2. Az Uniós Fél vagy Mexikó írásban értesítheti a másik Felet a megállapodás felmondására irányuló szándékáról. A felmondás az említett értesítés kézhezvételének napjától számított hat hónap elteltével válik hatályossá.

FENTIEK HITELÉÜL az alulírott, erre kellően felhatalmazott megbízottak aláírták ezt a megállapodást.